

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

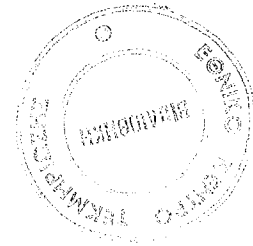
3501

Ο ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ
ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΒΛΑΣΣΗ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 1995

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

“Ο ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ. Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ
ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ. ΟΙ ΕΠΙΠΤΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.”

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Αθήνα, Μάιος 1995

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	10
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΩΣΗ.....	11
ΚΕΦ. 1ο : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ.....	12
1.1 : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ.....	13
1.2 : ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ.....	15
1.3 : Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΤΙΣΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ.....	17
1.4 : ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΣ.....	21
1.5 : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. Η ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ.....	23
1.6 : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΩΣΗ.....	26
1.7 : Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ.....	29
1.8 : ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	31
1.9 : ΑΠΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΝΕ.....	33
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΩΣΗ.....	37
ΚΕΦ. 2ο : ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ.....	38
2.1 : ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ.....	39
2.2 : ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ.....	42
2.3 : ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ.....	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1 : ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΕ.....	47
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2 : Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ "ΦΙΔΙΟΥ".....	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3 : ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΔΟΛΑΡΙΟΥ.....	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4 : ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ.....	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5 : ΕΘΝΙΚΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΠΑΝΘΡΟΠΙΣΜΟΥ.....	52

ΚΕΦ. 3ο	: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΝΣ).....	53
3.1	: Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ (ΕΝΣ).....	54
3.2	: Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΣ.....	55
3.2.1:	ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΕCU.....	55
3.2.2:	Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ	60
3.3	: ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΝΣ.....	61
3.4	: ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	65
3.5	: ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΝΣ.....	67
3.5.1:	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕCU.....	67
3.5.2:	Η ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕCU ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ.....	69
3.5.3:	ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΟΥΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕCU.....	69
3.5.4:	ΟΡΙΑ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ.....	70
3.6	: ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕCU.....	70
3.7	: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΤΝΣ).....	77
3.8	: Η ΔΡΑΧΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ. Η ΕΚΘΕΣΗ ΕCU ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	78

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1	: ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ....	82
-------------	---	----

ΚΕΦ. 4ο	: ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΟΝΕ).....	83
4.1	: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	84
4.2	: Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΔΟΠΙΗΣΗ (ΟΝΕ). ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΕΣ.....	85
4.3	: Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ.....	85
4.4	: Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ.....	88
4.5	: Η ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ.....	90
4.6	: ΕΘΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΝΕ.....	92
4.7	: ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΝΕ.....	94

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1	: ΣΤΑΔΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	105
-------------	--	-----

ΚΕΦ. 5ο	: ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΝΣ). Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ.....	109
5.1	: ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΙΜΙΩΝ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙ- ΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝΣ.....	110

5.2	: Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	113
5.3	: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	120
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :		
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1	: ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΝΣ.....	126
ΚΕΦ. 6ο	: ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΕΝΣ).....	127
6.1	: Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (ΕΕΠ).....	128
6.2	: Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΕΚΤ).....	134
6.3	: ΟΙ ΑΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....	138
6.4	: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΕΣΚΤ).....	141
6.5	: ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕCU.....	149
6.6	: ΟΙ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΝΣ.....	156
6.7	: ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ, ΟΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΣΤΟ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ.....	161
6.8	: Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ.....	166
6.9	: ΟΙ ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ.....	169
6.10	: ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ.....	169
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :		
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1	: ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ.....	177
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2	: ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ.....	179
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.3	: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1981-1994.....	180
ΚΕΦ. 7ο	: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΣΗ ΣΤΟ ΕΝΣ.....	181
7.1	: ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΕΝΣ.....	182
7.2	: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ.....	185
7.3	: ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΕ.....	194
7.4	: ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΣ.....	202
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :		
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1	: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΡΥΘΜΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ 4ΕΤΙΩΝ 1985-1988 ΚΑΙ 1990-1993.....	209
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2	: ΤΑ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΑΝ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ.....	210

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.3 :	ΤΟ ΕΙΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΕΠ.....	211
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.4 :	ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ.....	212
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5 :	ΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ 1981-1990 ΣΕ ΕΚΑΤ. ΔΡΧ.....	213
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.6 :	ΧΡΕΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	214
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.7 :	ΔΑΝΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ.....	214
ΚΕΦ. 8ο :	ΤΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	215
8.1 :	Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	216
8.2 :	Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΟΚ ΚΑΙ Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	218
8.3 :	Η ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.....	221
ΚΕΦ. 9ο :	ΤΟ ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	228
9.1 :	Η ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	229
9.2 :	Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	231
9.3 :	Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	233
9.3.1 :	Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	233
9.3.2 :	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....	236
9.3.3 :	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ.....	238
ΚΕΦ. 10ο :	Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	240
10.1 :	ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ.....	241
10.2 :	Η ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	245
10.2.1 :	ΤΟ Π.Δ. 170/1986.....	245
10.2.2 :	ΤΟ Π.Δ. 207/87.....	251
10.2.3 :	ΤΟ Π.Δ. 96/1993 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΑΡ. 88/361/ΕΟΚ ΚΑΙ 92/122/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	256
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :		
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....		267

ΚΕΦ. 11ο	: ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΙΑΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ.....	268
11.1	: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	269
11.2	: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ.....	271
11.3	: Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	272
11.4	: Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	274
11.5	: Η ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	275
11.6	: Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΗΤΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	277
11.7	: Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	278
11.8	: ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ.....	280
11.9	: Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΘΑ ΕΠΗΡΕΑΣΟΥΝ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	285
11.10	: Η ΕΙΣΡΟΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ.....	287
11.11	: ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥΣ.....	290
11.12	: ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	292
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	296
I.	Ελληνική.....	296
II.	Ξενόγλωσση.....	308

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο επικράτησε η αντίληψη στους ευρωπαϊκούς λαούς ότι μόνο με την ενοποίηση της Ευρώπης θα μπορούσαν να τερματισθούν τα δεινά από τους πολέμους και τις καταστροφές.

Στόχος τους η διατήρηση της ειρήνης και η δημιουργία ενός οικονομικού χώρου που θα περιελάμβανε όλους τους λαούς της Ευρώπης με απότερο και τελικό στόχο την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης. Ο πολιτικός στόχος φαίνεται ισχυρότερος από τον οικονομικό ήδη από την συνθήκη της Ρώμης.

Προυπόθεση της πολιτικής ενοποίησης όμως, είναι η οικονομική ενοποίηση. Η κατάργηση των δασμών, η ελεύθερη διακίνηση των αγαθών, των υπηρεσιών, των εργαζομένων, και των κεφαλαίων. Δεν αρκούν όμως μόνο αυτά. Χρειάζεται σύγκλιση των οικονομιών, συντονισμός, ταύτιση της πολιτικής σε όλους τους τομείς δραστηριότητας, κοινή στάση και αντιμετώπιση από κοινού όλων των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών θεμάτων.

Με το πέρασμα του χρόνου έγινε αντιληπτό ότι θα πρέπει να υπάρξει νομισματική σταθερότητα, και ενιαία πολιτική στην κίνηση κεφαλαίων μεταξύ των χωρών της Κοινής Αγοράς. Οι συναλλαγματικές διακυμάνσεις επέφεραν μεγάλες διαταραχές στις οικονομικές και εμπορικές σχέσεις των κρατών.

Επίσης μετά την κατάργηση της σταθερότητας της σχέσης δολλαρίου - χρυσού παρατηρήθηκε από την Αμερική

μεγάλη έκδοση δολλαρίων, τα οποία εξακολουθούσαν να παραμένουν ισχυρά σε διεθνές επίπεδο με αποτέλεσμα να αποτελέσει το αμερικάνικο νόμισμα το κυριότερο στις διεθνείς συναλλαγές. Η εμπιστοσύνη των αποταμιευτών στο δολλάριο και η δυσπιστία στα ευρωπαϊκά νομίσματα παραγκώνιζαν αυτά από τις διεθνείς αγορές συναλλάγματος. Η έκδοση μεγάλης ποσότητας δολλαρίων παρείχε την δυνατότητα εξαγοράς επιχειρήσεων και επηρεασμού των επιτοκίων.

Είναι λοιπόν επιθυμητή και αναγκαία η δημιουργία ζώνης νομισματικής σταθερότητας από τα ευρωπαϊκά κράτη.

Το άρθρο 8Α της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης (Ε.Ε.Π) που τέθηκε σε ισχύ την 1/7/1987 ορίζει:

"Η Κοινότητα εκδίδει τα μέτρα για την προοδευτική εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς κατά την διάρκεια της χρονικής περιόδου η οποία λήγει την 31 Δεκεμβρίου 1992, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου..."

Ο ορίζοντας 1992 ήταν τοποθετημένος από τους εμπνευστές του την 31/12/1992, δηλαδή την αυγή του 1993. Το 1992 ήταν λοιπόν ένα λανθασμένο χρονικό ορόσημο. Λανθασμένο χρονικά το 1992, μήπως αποτέλεσε και στην ουσία του μια ανέφικτη ουτοπία ;

Το νέο άρθρο 8Α της Συνθήκης που υιοθετήθηκε με το άρθρο 13 της (Ε.Ε.Π) ορίζει:

"Η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συνθήκης".

Στην εσωτερική αυτή αγορά οι μικροί καταθέτες και αποταμιευτές θα μπορούν να τοποθετούν τις οικονομίες τους στο νόμισμα που επιθυμούν και σε τράπεζα της χώρας που θα επιλέγουν. Οι ισχυροί καταθέτες θα μετατρέπουν ελεύθερα, μέσω οποιασδήποτε τράπεζας, τα κεφάλαιά τους σε ξένο νόμισμα για να αποκτήσουν ιδιοκτησίες σε οποιαδήποτε περιοχή της Κοινότητας και θα επενδύουν επίσημα τα διαθέσιμά τους σε τίτλους ή ομόλογα σε ξένα χρηματιστήρια. Οι επιχειρηματίες θα αγοράζουν ελεύθερα επιχειρήσεις στην αλλοδαπή. Στη νέα αυτή κατάσταση οι συναλλαγματικοί έλεγχοι θα είναι ανύπαρκτοι. Οι διαδικασίες ελέγχου θα περιορισθούν κατα βάση σε στατιστικές δηλώσεις για την αποφυγή φορολογικών παραβάσεων για τη ρύθμιση της τραπεζικής ρευστοτητάς.

Ένα πρώτο ερώτημα που ανακύπτει είναι κατά πόσον μπορούν να υλοποιηθούν τα ανωτέρω. Η απάντηση είναι ότι υφίσταται πολιτική βούληση και οι θεσμικοί μηχανισμοί ώστε η διάρκεια και το πεδίο εφαρμογής των ρητρών διασφάλισης, να περιορισθεί.

Ένα δεύτερο ερώτημα που ανακύπτει είναι κατά πόσο οι διατάξεις αυτές μπορούν να ερμηνευθούν ποικιλοτρόπως. Μια απάντηση στο ερώτημα αυτό δίνεται από το λόγο της βρετανής πρωθυπουργού την 20/9/1988 που εκφωνήθηκε κατά την έναρξη του του ακαδημαϊκού έτους στο Κολλέγιο της Βρυγες. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι απέρριψε την ιδέα ενός ευρωπαϊκού υπερκράτους που θα απαιτεί μια νέα επικυριαρχία από της Βρυξέλλες και έκρινε ότι η ιδέα μιας ευρωπαϊκής τράπεζας δεν είναι η πανάκεια για την πραγματοποίηση της ευρωπαϊκής ένωσης και ότι οι άμεσες πρακτικές ανάγκες είναι: η υλοποίηση της

ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων, η κατάργηση των ελέγχων συναλλάγματος, η εγκαθίδρυση μιας πραγματικά ελεύθερης αγοράς στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, στις τραπεζικές ασφαλιστικές και επενδυτικές εργασίες, η μεγαλύτερη χρήση του ECU. Το άνοιγμα των συνόρων παρατήρησε πως είναι θέμα κοινής λογικής ότι είναι αδύνατη η πλήρης κατάργησή τους, προκειμένου να καταστεί δυνατόν να προστατευτούν οι πολίτες και να σταματήσει η διακίνηση των ναρκωτικών, των τρομοκρατών και των παρανόμων μεταναστών.

Η βρετανή πρωθυπουργός και θέλει και μπορεί να ερμηνεύει την πραγμάτωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς με ευρύτητα ή με περιοριστικό τρόπο, ανάλογα με τον τομέα εκείνο στον οποίο η χώρα της παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα ή αδυναμίες.

Το ερώτημα που τίθεται στην περίπτωση της Ελλάδας είναι κατά πόσο μπορεί να διεκδικήσει κάτι διαφορετικό εφόσον το επιθυμεί στο πνεύμα της βρετανής πρωθυπουργού.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η διατριβή αυτή πραγματεύεται ένα ουσιαστικό και επίκαιρο θέμα που απορέει από την οικονομική και νομισματική ενοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την κίνηση των κεφαλαίων και τις επιπτώσεις για την Ελλάδα και την Περιφερειακή Ανάπτυξη.

Συγκεκριμένα αναφέρεται στην ελεύθερη διακίνηση των συντελεστών παραγωγής, απαραίτητης προϋπόθεσης για την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και μάλιστα την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων που δημιουργεί νέα δεδομένα στον χρηματοπιστωτικό χώρο.

Η ανάλυση του θέματος προχωρά έχοντας ως ερευνητικούς στόχους τους ακόλουθους.

- α. Διερεύνηση του Ελληνικού και Ευρωπαϊκού χώρου σε σχέση με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. (ONE)
- β. Τις επιπτώσεις της ONE για την Ελλάδα
- γ. Την διερεύνηση του Ευρωπαϊκού και Ελληνικού χώρου σε σχέση με την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και τις επιπτώσεις από την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων για την Ελλάδα και την Περιφερειακή Ανάπτυξη.
- δ. Τις μακροοικονομικές πολιτικές προσαρμογής που θα καταστούν αναγκαίες για την είσοδο σε κάθε στάδιο της ONE και ειδικότερα στο τρίτο στάδιο της ολοκλήρωσης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΗΣΗ

ΚΕΦ. 1ο ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ
ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ξεπερνώντας τους αρχικούς δισταγμούς και βλέποντας ότι οι προσπάθειες ολοκλήρωσης (Τελωνειακή Ένωση, Κοινή Εσωτερική Αγορά) στέφθηκαν στα πρώτα στάδια με επιτυχία, η Ευρώπη με εμπιστοσύνη κάνει το αποφασιστικό βήμα. Αποφασίζει το πέρασμα σ' ένα πιο προωθημένο στάδιο οικονομικής ολοκλήρωσης, που συνεπάγεται μεγαλύτερη σύμφιξη των σχέσεων μεταξύ των κρατών της.

Μετά την απόφαση των αρχηγών των κρατών - μελών της Κοινότητας για την μετάβαση σ' ένα ανώτερο στάδιο οικονομικής ολοκλήρωσης, η Επιτροπή ανέθεσε σε ομάδα εμπειρογνομόνων την εκπόνηση ενός σχεδίου που θα καθόριζε την νέα μορφή ολοκλήρωσης καθώς και την διαδικασία μετάβασης σ' αυτήν. Η ομάδα αυτή υπό την προεδρία του P.WERNER, παρουσίασε ένα ολοκληρωμένο πλάνο, με τίτλο : "Έκθεση για την πραγματοποίηση κατά στάδια της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Κοινότητας " , γνωστή ως έκθεση WERNER .

Οι χώρες της Κοινότητας περίμεναν 12 χρόνια πριν αποφασίσουν να κάνουν μερικά βήματα στον νομισματικό τομέα. Η συνθήκη της Ρώμης με την οποία ιδρύθηκε η ΕΟΚ, ενώ υπήρξε σαφής σε ότι αφορούσε την τελωνειακή ένωση (ελεύθερη διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών), αναφέρθηκε με συντομία και πολύ αόριστα στο νομισματικό καθεστώς της Κοινότητας. Στο κεφάλαιο το σχετικό με την ελεύθερη διακίνηση των αγαθών και υπηρεσιών επιβάλλεται η πλήρης κατάργηση των περιοριστικών εμποδίων. Αντίθετα στο κεφάλαιο της Συνθήκης που χειρίζεται την κίνηση

κεφαλαίων αναφέρεται με τρόπο αντιφατικό ότι τα εμπόδια καταργούνται προοδευτικά και στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την ομαλή λειτουργία της Κοινής Αγοράς .Ετσι στο νομισματικό τομέα τα κράτη - μέλη δεσμεύονται να κάνουν ένα βήμα παραπάνω κάθε φορά που τα παρουσιαζόμενα προβλήματα απειλούν την καλή λειτουργία του ιδρυθέντος συστήματος . Πέραν από ορισμένες ενδείξεις για την θεώρηση της πολιτικής των συναλλαγματικών τιμών σαν πρόβλημα "κοινού συμφέροντος" και μερικές συστάσεις σχετικές με τα εθνικά ισοζύγια πληρωμών, δεν γίνεται λόγος σε κανένα άρθρο της Συνθήκης της Ρώμης ,για την άσκηση κάποιας κοινοτικής νομισματικής πολιτικής ,για την ύπαρξη ή δημιουργία ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος ή για κάποια μορφή κοινοτικού νομίσματος .Από τα 248 άρθρα της Συνθήκης , όχι περισσότερα από 10 ,αναφέρονται σε νομισματικά θέματα της Κοινότητας .Οι εμπνευστές της ΕΟΚ πίστευαν στη δημιουργία οικονομικής ένωσης χωρίς παράλληλη νομισματική ενοποίηση .Ο συντονισμός των εθνικών νομισματικών πολιτικών που προέβλεπε η Συνθήκη της Ρώμης κρίθηκε αρκετός .

Με την έκθεση WERNER ,γίνεται μια θεωρητική στροφή Προτείνεται η νομισματική ένωση παράλληλα με την πολιτική .Οι Ευρωπαίοι αρχίζουν να πιστεύουν ότι η οικονομική ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού χώρου θα επιτευχθεί μόνο με ταυτόχρονη ίδρυση νομισματικής ένωσης .

Από την έκθεση WERNER επισημαίνουμε τα εξής: " Η οικονομική και νομισματική ένωση θα επιτρέψει τη δημιουργία μιάς ζώνης στο εσωτερικό της οποίας τα αγαθά και οι υπηρεσίες, τα κεφάλαια και οι εργαζόμενοι θα κυκλοφορούν ελεύθερα

χωρίς να παρεμποδίζεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός και χωρίς να δημιουργούνται ανισορροπίες δομικές και περιφερειακές". Και ακόμα: " η νομισματική ένωση προϋποθέτει στο εσωτερικό της την πλήρη και αμετάκλητη μετατρεψιμότητα των νομισμάτων, την κατάργηση των περιθωρίων διακύμανσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών και την ολοκληρωτική απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων.

Τα κράτη - μέλη της ένωσης μπορούν να διατηρήσουν τα εθνικά τους νομίσματα ,συνδεδεμένα όμως με απόλυτα σταθεροποιημένες ισοτιμίες ή να τα αντικαταστήσουν, σε ένα δεύτερο στάδιο, με κάποιο κοινοτικό νόμισμα που θα έπρεπε να δημιουργηθεί .

Οι δύο προηγούμενοι ορισμοί οριοθετούν τις παράλληλες κατευθύνσεις στις οποίες όφειλε να βαδίζει η Κοινότητα για να πετύχει την οικονομική και νομισματική της ολοκλήρωση .

1.2 ΤΟ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Στην έκθεση WERNER υποστηρίζεται το ασυμβίβαστο της δημιουργίας οικονομικής ένωσης, χωρίς παράλληλη νομισματική ενοποίηση. Πίσω από την πρόταση αυτή κρύβονται μια σειρά από οικονομικά επιχειρήματα με τα οποία θα ασχοληθούμε αμέσως παρακάτω:

Η κατάργηση όλων των εμποδίων στις ελεύθερες συναλλαγές μεταξύ των κρατών - μελών δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την παραπέρα ανάπτυξη του ενδοκοινοτικού εμπορίου .Τη στιγμή που τα περιοριστικά εμπόδια καταργήθηκαν στο σύνολό τους, το μόνο που θα μπορούσε να επηρεάσει

αρνητικά την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών είναι το νομισματικό καθεστώς που επικρατεί στον κόλπο της Κοινότητας. Προϋπόθεση της ανάπτυξης του εμπορίου είναι η νομισματική σταθερότητα και ειδικότερα η διατήρηση σταθερών ισοτιμιών μεταξύ των εθνικών νομισμάτων. Από την ιστορία μαθαίνουμε ότι το ελεύθερο εμπόριο που επικρατούσε μέχρι τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο είναι συνυφασμένο με την ύπαρξη του συστήματος του χρυσού κανόνα, με τις απόλυτα σταθεροποιημένες ισοτιμίες και τις αυτόματες εξισορροποητικές επιδράσεις στα ισοζύγια πληρωμών που το χαρακτήριζαν.

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, το απονεκρωμένο εμπόριο αναγεννήθηκε χάρη στην παρουσία του νομισματικού συστήματος του BRETTON WOOD. Στο χώρο της Κοινής Αγοράς οι ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές δεκαπλασιάστηκαν περίπου από την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης μέχρι το 1972. Σ' αυτό βοήθησε και η νομισματική σταθερότητα που επικράτησε στην διάρκεια αυτής της περιόδου στο χώρο της Κοινότητας.

Η έκθεση WERNER, λαμβάνοντας υπ' όψη την φιλοσοφία αυτή, συνόδευσε την οικονομική ένωση της Ευρώπης με την δημιουργία νομισματικής ζώνης, βασικό χαρακτηριστικό της οποίας είναι η σταθεροποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών των εθνικών νομισμάτων.

Την λογική της προηγούμενης ανάλυσης αποδέχονται όλοι.

Οι απόψεις διαχωρίζονται στο σημείο της χρονικής ιεράρχησης: η νομισματική ένωση πρέπει να προηγείται της οικονομικής ή να έπεται ολοκληρώνοντάς την; Στο ερώτημα αυτό ξαναβρίσκουμε την ατέρμονη συζήτηση μεταξύ των "οικονομιστών" και των

"μονεταριστών" , που περιστρέφεται γύρω από την αποτελεσματικότητα της νομισματικής πολιτικής . Η ολοκληρωμένη παρουσίασή της θα απαιτούσε την αναπαραγωγή της νομισματικής θεωρίας από τη γέννησή της μέχρι σήμερα . Θα μπορούσαμε να σημειώσουμε σχηματικά ότι οι οικονομιστές υποστηρίζουν ότι το νόμισμα δεν είναι παρά ένα "πέπλο" που καλύπτει απλά τα οικονομικά φαινόμενα χωρίς να τα επηρεάζει . Από τη θέση αυτή προκύπτει η περιορισμένη αποτελεσματικότητα της νομισματικής πολιτικής . Οι μονεταριστές από την άλλη πλευρά, πιστεύουν ότι το νόμισμα είναι το "παν" και ότι με αυτό μπορούν να διευθύνουν το οικονομικό σύνολο, εξού και η παντοδυναμία της νομισματικής πολιτικής . Στο ευρωπαϊκό επίπεδο η συζήτηση αυτή παρουσιάζεται ως εξής : ποιά είναι η θέση της νομισματικής πολιτικής στη διαδικασία της οικονομικής ολοκλήρωσης , ή καλύτερα , πως μπορούμε να ενεργήσουμε καλύτερα με μέσον το νομισματικό εργαλείο για να διευκολύνουμε την οικονομική ένωση και να την κάνουμε πιο αποτελεσματική . Αν πιστέψουμε στην παντοδυναμία του νομισματικού στοιχείου, όπως οι μονεταριστές , θα πρέπει να περιμένουμε την δημιουργία νομισματικής ζώνης από την πρώτη στιγμή της προσπάθειας για οικονομική ένωση . Διαφορετικά, θα πρέπει να την αφήσουμε για το τέλος, σαν το επισηφάνισμα της οικονομικής ένωσης , όπως το προτείνουν οι οικονομιστές .

1.3 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΤΙΣΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Η θεωρητική διερεύνηση της ONE έχει επηρεαστεί σημαντικά

από την παραδοσιακή θεωρία του βέλτιστου ενιαίου νομισματικού χώρου, η οποία συχνά έχει αποτελέσει κριτήριο αξιολόγησης της ΟΝΕ, ιδιαίτερα όπως αυτή διατυπώθηκε από τον Mundell στις αρχές της δεκαετίας του 1960 (1). Γενικότερα, οι προσεγγίσεις του ζητήματος της κατάλληλης έκτασης ενός ενιαίου νομισματικού χώρου, είναι δυνατόν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες. Πρώτον, στις παραδοσιακές προσεγγίσεις που εξειδικεύουν ένα οικονομικό χαρακτηριστικό, το οποίο θεωρούν σημαντικής σημασίας και με βάση το κριτήριο αυτό προσδιορίζονται τα όρια του ενιαίου νομισματικού χώρου και δεύτερον, σε εκείνες που αναγνωρίζοντας τις ατέλειες ενός κριτηρίου, διερευνούν και συγκρίνουν το δυνητικό κόστος και όφελος της συμμετοχής σε μια νομισματική ένωση από την πλευρά της συγκεκριμένης χώρας ή περιοχής. Σύμφωνα με τις τελευταίες ο βέλτιστος ενιαίος νομισματικός χώρος ή η βέλτιστη συναλλαγματική περιοχή προσδιορίζεται στο όριο από τη σύγκριση του κόστους και των οφελειών που συνδέονται με τον καθορισμό ενός κοινού νομίσματος (2). Κατά τον Mundell (3) ο υψηλός βαθμός κινητικότητας των συντελεστών παραγωγής αποτελεί το κριτήριο για την δημιουργία ενός ενιαίου νομισματικού χώρου. Δεδομένου ότι οι μεταβολές της ζήτησης αποτελούν το αίτιο της δημιουργίας ανισορροπιών στο ισοζύγιο πληρωμών, έστω ότι εξαιτίας των μεταβολών αυτών η ζήτηση μετατοπίζεται από το προϊόν της περιοχής Α στο προϊόν της περιοχής Β

(1) P. Bofinger, "Is Europe an Optimum Currency Area", CEPR, Discussion Paper Series, No 915, 1994.

(2) Βλ. σχετική διάκριση σε Y. Ishiyama, "The Theory of Optimum Currency Areas, A Survey", IMF Staff Papers, том 22, 1975, σσ 344-345.

(3) R.A. Mundell, "A Theory of Optimum Currency Areas", American Economic Review, том. 51, 1961, σσ 657-665.

Εστώ ότι οι δύο περιοχές είναι δύο αντίστοιχα κράτοι των οποίων οι οικονομίες στον εξωτερικό τομέα βρίσκονται σε πλήρη απασχόληση και ισορροπία. Η πρώτη χώρα έχει ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και η δεύτερη πλεονασματικό επίσης η πρώτη πλεόνασμα στην αγορά της εργασίας και η δεύτερη στενότητα. Μία ενδεχόμενη μετατόπιση της ζήτησης θα προκαλέσει πληθωριστικές πιέσεις στην δεύτερη χώρα και ανεργία στην πρώτη. Σύμφωνα με την κλασική θεωρία η υποτίμηση και η ανατίμηση των νομισμάτων της πρώτης και δεύτερης χώρας αντίστοιχα θα προκαλέσει την ισορροπία του εξωτερικού τομέα των δύο χωρών. Αν υποθέσουμε ότι σε διαφοροποιήσεις των τιμών στις δύο χώρες θα υπάρξει και μεγάλη μετακίνηση των παραγωγικών συντελεστών τόσο δηλαδή του κεφαλαίου όσο και της εργασίας, περιορίζεται κατά πολύ η ανάγκη μεταβολής της συναλλαγματικής ισοτιμίας για να διορθωθούν οι ανισορροπίες στο ισοζύγιο πληρωμών. Η κινητικότητα των συντελεστών παραγωγής είναι αναγκαία προϋπόθεση για την δημιουργία ενός ενιαίου νομισματικού χώρου. (1)

Κατά την θεωρία του Mundel όσες από τις χώρες δεν παρουσιάζουν συμμετρικές οικονομικές διαταραχές είναι δύσκολο να συμμετέχουν σε μία νομισματική ένωση, εκτός και η κινητικότητα που παρουσιάζουν στους παραγωγικούς συντελεστές είναι μεγάλη. Η ανάλυση του Mundell και η χρησιμότητα των συμπερασμάτων στα πλαίσια της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης είναι πολύ σημαντική και η γνώση αναγκαία. Σύμφωνα με αυτήν την θεωρία όσο μεγαλύτερος είναι ο βαθμός

J.Meade. "The Balance-of-Payments Problems of a European Free-Trade Area", Economic Journal, том. 67, 1957, σσ 379-396 και T.Scitovsky, Economic Theory and Western Intergration, Allen and Unwin, London, 1958.

διαφοροποίησης της παραγωγικής δομής της οικονομίας, τόσο διαφορετική είναι και η έκταση των επιδράσεων μιας οικονομικής διαταραχής στους επιμέρους τομείς της οικονομίας. Αν μία οικονομία χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό διαφοροποίησης της παραγωγικής της δομής, η υποτίμηση του νομισματός της μπορεί να συνδεθεί με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις, δεδομένου ότι διορθώνει κατά ανεπαρκή τρόπο τις σχετικές τιμές. Μία επίσης βασική υπόθεση της εν λόγω θεωρίας είναι η παραδοχή ότι οι ονομαστικοί μισθοί χαρακτηρίζονται από απόλυτη ακαμψία προς τα κάτω, άλλως η οικονομία θα μπορούσε να αντιδράσει σε μια μη συμμετρική διαταραχή της ζήτησης με μείωση των ονομαστικών μισθών.

Για την πληρέστερη παρουσίαση της θεωρίας και των κριτικών της βλ. (1), (2), (3), (4), (5).

-
- (1) Ι.Σ.Βαβούρας.Εθνική οικονομική πολιτική και ΟΝΕ.σσ 120-129 Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1995.
 - (2) P.Bofinger, "Is Europe an Optimum Currency Area"σσ.7-8.
 - (3) P.A.Mundell, "A Theory of Optimum Currency Areas" σ.10.
 - (4) M.J. Fleming. "On Exchange Rate Unification", Economic Journal, τομ. 81, 1971, σσ 467-498.
 - (5) G.S.Tavlas, "The New Theory of Optimum Currency Areas", World Economy, τομ. 16, 1993, σ. 664.

1.4 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΟΣ ΕΝΣ

α. Θα πρέπει να υπάρχει μόνιμη και σταθερή σχέση μεταξύ των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων που είναι εισηγμένα στο ΕΝΣ. Αυτός ο στόχος έχει υλοποιηθεί ως ένα βαθμό από το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα, το οποίο προέβλεπε περιορισμένα περιθώρια διακυμάνσεων μεταξύ των κοινοτικών νομισμάτων (1). Με τις προτάσεις όμως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ανωτάτου εκτελεστικού οργάνου της ΕΟΚ, θα πρέπει για να υπάρξει νομισματική ένωση τα εθνικά νομίσματα να είναι "πλήρως υποκαταστάσιμα" μεταξύ τους, να έχουν πλήρη σταθερότητα ισοτιμιών και να μην υπάρχει διάκριση μεταξύ "καλού" και "κακού" χρήματος. Βεβαίως θα υπάρχει δυνατότητα να υπάρχουν διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες με νομίσματα τρίτων χωρών, αλλά αυτή η διακύμανση θα είναι από κοινού των νομισμάτων που συμμετέχουν στο νομισματικό σύστημα έναντι του τρίτου νομίσματος το οποίο δεν συμμετέχει.

β. Δυνατότητα μετατρεψιμότητας των νομισμάτων χωρίς συναλλαγματικούς ελέγχους για τις τρέχουσες και κεφαλαιουχικές συναλλαγές μεταξύ των μελών του ΕΝΣ. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση απαραίτητη για την ολοκλήρωση της αγοράς κεφαλαίων δηλαδή για την κίνηση των κεφαλαίων χωρίς περιορισμούς. Πρέπει να τονισθεί ότι η νομισματική ένωση πραγματοποιείται όταν η ένωση συναλλαγματικών ισοτιμιών συνδυάζεται με την ολοκλήρωση της αγοράς κεφαλαίων. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό για μια νομισματική ολοκλήρωση. Θα πρέπει να συντρέχουν και άλλοι λόγοι προκειμένου αυτή να γίνει πραγματικότητα.

(1) Κίμων Στεριώτης : "ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
σελ.205 .Αθήνα 1992.

Υπάρχουν όμως πολλά προβλήματα , που πρέπει να αντιμετωπισθούν προκειμένου να ξεπερασθούν οι αδυναμίες των οικονομιών των κρατών-μελών που απαρτίζουν την νομισματική ένωση. Για παράδειγμα αναφέρεται ότι σήμερα έχουμε διαπιστώσει ότι άσκηση κοινής εξωτερικής συναλλαγματικής πολιτικής προς τρίτες χώρες είναι απαραίτητη για την επιτυχία της νομισματικής ένωσης.

Αυτό όμως είναι δύσκολο διότι συναντώνται πολλά εμπόδια από το επίπεδο στο οποίο ευρίσκονται οι οικονομίες των κρατών που την απαρτίζουν . Διαφορετικό επίπεδο παραγωγικότητας, ανάπτυξης της οικονομίας , εισαγωγών-εξαγωγών, πληθωρισμού, κλπ. στοιχείων. Ο τρόπος με τον οποίο θα ξεπερασθούν αυτά τα προβλήματα δεν έχει βρεθεί ακόμη ώστε να συμφωνούν όλα τα κράτη-μέλη και να γίνει εφικτή η κοινή εξωτερική συναλλαγματική πολιτική έναντι των τρίτων χωρών .

Προκειμένου να ξεπερασθούν οι αδυναμίες των οικονομιών των κρατών - μελών καθώς και οι ανισότητες που οφείλονται σε διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης, είναι αναγκαία η άσκηση περιφερειακής πολιτικής ώστε να έχουμε ένα επιθυμητό αποτέλεσμα στο ξεπέρασμα των προβλημάτων.

Η περιφερειακή πολιτική όμως απαιτεί συγκέντρωση πόρων στα ταμεία προκειμένου αυτοί, κατόπιν ενδελεχούς μελέτης, να διατίθενται σε χώρες και σε περιοχές που παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα ώστε μέσα σε ορισμένα χρονικά περιθώρια αυτά να ξεπερασθούν . Είναι απαραίτητη λοιπόν η μεταφορά πόρων από τις ανεπτυγμένες χώρες σε λιγότερο ανεπτυγμένες , ώστε να χρησιμοποιηθούν αυτοί οι πόροι σε αναπτυξιακά έργα, σε έργα υποδομής, που θα φέρουν σε

σύντομο χρονικό διάστημα θετικά αποτελέσματα στους οικονομικούς δείκτες των οικονομιών. Αυτό είναι από τα κυρίαρχα προβλήματα που αντιμετωπίζονται στα πλαίσια μίας νομισματικής ένωσης . Ωίότι η μεταφορά πόρων και η συμμετοχή των κρατών στον προϋπολογισμό αποτελεί μείζον θέμα των περισσότερων χωρών. Ειδικότερα για αυτό το πρόβλημα που είναι από τα κεφαλιώδη, θα μας δοθεί η ευκαιρία να το αναπτύξουμε σε άλλο σημείο της παρούσης μελέτης.

Εκτός από την ποσοτική διάσταση του προβλήματος υπάρχει και η ποιοτική που αφορά την χωροθέτηση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Οι χώρες-μέλη δηλαδή θα πρέπει να διαθέτουν εθνική δημοσιονομική πολιτική , ώστε να μπορούν να επηρεάζουν ορθά την κατανομή των πόρων και να βελτιώνουν τους διάφορους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Η εναρμόνιση όμως της δημοσιονομικής πολιτικής κάθε κράτους - μέλους είναι αναγκαία προκειμένου να μη δημιουργούνται προβλήματα στην ένωση .

1.5 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. Η ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ .

Ατελείωτες συζητήσεις και πολλά άρθρα έχουν γραφεί γύρω από το θέμα του ελέγχου της Ελληνικής Οικονομίας από την Κοινότητα(1) καθώς επίσης και την απώλεια εθνικών πολιτικών εν όψει της νομισματικής ενοποίησης(2), τόσο για τη χώρα μας

(1) Περιοδικό : "Οικονομικός Ταχυδρόμος", Ν.Μαρίνος Αθήνα, 12 Ιουλίου 1990.

(2) Andre Celebini: "Ευρωπαϊκή Νομισματική κατασκευή και Εθνικές Οικονομικές Πολιτικές", Έκδοση Ιονικής Τράπεζας ,σ.212, Αθήνα 1989.

όσο και για τις υπόλοιπες χώρες της Κοινότητας.

Όταν κατά το έτος 1985 έλαβε η χώρα μας το κοινοτικό δάνειο υπήρξαν όροι οι οποίοι έπρεπε να γίνουν αποδεκτοί καθώς και ένας μηχανισμός παρακολούθησης της Ελληνικής οικονομίας. Αυτό ισχύει και ισχύουν και σήμερα εν όψει του δεύτερου δανείου από την Κοινότητα. Εξάλλου κατά την έναρξη του πρώτου σταδίου της ΟΝΕ όλες οι οικονομίες των δώδεκα ευρίσκονταν υπό το καθεστώς της πολυμερούς εποπτείας. Έτσι προχωρούμε σε μία ενιαία μακροοικονομική πολιτική που χαράσσεται από κεντρικούς θεσμούς για την ανάπτυξη κοινής νομισματικής πολιτικής, σε συνδυασμό με εναρμονισμένη δημοσιονομική πολιτική.

Ο μηχανισμός της πολυμερούς εποπτείας ασκείται από το Συμβούλιο, βάσει εκθέσεων και αναλύσεων της Επιτροπής, που αφορούν την μακροοικονομική και μικροοικονομική πολιτική των μελών. Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν:

- α). Δείκτες της οικονομίας κάθε κράτους-μέλους, τόσο στο νομισματικό όσο και στο δημοσιονομικό τομέα, τάσεις προσφοράς και ζήτησης, περιφερειακή ανάπτυξη, επίπεδο απασχόλησης, νομισματικά μεγέθη, επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες κλπ
- β). Οικονομικές εκθέσεις για τις προοπτικές των κρατών - μελών.
- γ). Περιοδικές και ετήσιες έκθεση για την οικονομική κατάσταση στην Κοινότητα, βασικές μεσοπρόθεσμες κατευθύνσεις και τις αλληλεπιδράσεις τους.

Εκείνο που απασχολεί ιδιαίτερα είναι ο όγκος του ελλείματος του προϋπολογισμού και ο τρόπος χρηματοδότησης των ελλειμμάτων, η εκ των προτέρων χάραξη των δημοσιονομικών πολιτικών πριν αυτές εφαρμοσθούν σε εθνικό επίπεδο και η

χρηματοδότηση των ελλειμμάτων από μη νομισματικά μέσα(1).

Η πολυμερής εποπτεία καλύπτει τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα όλες τις πλευρές της οικονομικής πολιτικής μιας χώρας-μέλους και παρέχεται η δυνατότητα στο Συμβούλιο αφού εξετάσει τα προβλήματα να δημοσιοποιεί δύο φορές τουλάχιστον τον χρόνο τόσο την οικονομική κατάσταση των κρατών -μελών όσο και την οικονομική κατάσταση της Κοινότητας, την αλληλεπίδραση μεταξύ τρίτων χωρών και της Κοινότητας.

Οι εργασίες του ECOFIN για την πολυμερή εποπτεία προπαρασκευάζονται από την Νομισματική Επιτροπή στην οποία συμμετέχει ένας εμπειρογνώμων της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής κάθε κράτους - μέλους. Ο στόχος της πολυμερούς εποπτείας σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου είναι ο ακόλουθος: "η πολυμερής εποπτεία πρέπει να καταλήξει προοδευτικά, στην άσκηση συμβατών πολιτικών, με την ανάληψη σαφών και καταλλήλων δεσμεύσεων από τα κράτη-μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο μπορεί να κάνει προτάσεις οικονομικής πολιτικής και μετά από πρόταση της Επιτροπής να εκδίδει σχετικές συστάσεις".

Επομένως όλες οι οικονομίες των χωρών-μελών υπόκεινται σε παρακολούθηση όπως και η Ελληνική οικονομία. Σε χώρες όμως που έχουν αυξημένα οικονομικά προβλήματα όπως η χώρα μας, αυτή η εποπτεία καθίσταται στενότερη όταν μάλιστα συνάπτουμε δάνεια με την Κοινότητα. Η παρακολούθηση μάλιστα

(1) Εφημερίδα ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 24 Ιουλίου 1990 :
"Οι απόψεις της αρμόδιας Επιτροπής της ΕΟΚ για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση".

μπορεί να λάβει χαρακτήρα συγκεκριμένων όρων οικονομικής πολιτικής .

Σε ορισμένες περιπτώσεις όπως στην χώρα μας δίδεται παράταση μεταβατικών μέτρων. Έτσι της παρεσχέθη η δυνατότητα για ορισμένο χρονικό διάστημα να απαγορεύει ή να υποβάλλει εκ των προτέρων έγκριση για τη σύναψη ή για την πραγματοποίηση συναλλαγών και τις μεταφορές συναλλάγματος τις συνδεδεμένες με τις κινήσεις κεφαλαίων που έχουν ελευθερωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Οδηγίας του Συμβουλίου για την θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της Συνθήκης.

Η εισαδος βέβαια μιας μικρής και ανοιχτής οικονομίας σε μια διαδικασία νομισματικής ενοποίησης ομάδας κρατών , σημαίνει ότι η χώρα αυτή παραιτείται από την άσκηση μιας πολιτικής που ούτως ή άλλως , δεν θα μπορούσε να εφαρμόσει σε καμιά περίπτωση . Αντίθετα οι ισχυρές οικονομίες επιτυγχάνουν να ασκούν ανεξάρτητη νομισματική πολιτική για μεγάλα χρονικά διαστήματα . Αυτό επιτυγχάνεται όταν ακολουθείται από μια χώρα πολιτική απομόνωσης της προσφοράς χρήματος από την επίδραση των εισροών-εκροών κεφαλαίων. Σαν αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι η απώλεια των αποθεμάτων γιαυτό η πολιτική αυτή έχει περιορισμένη διάρκεια εφαρμογής από την χώρα-μέλος που την ασκεί .

Πρέπει όμως μέσα σε περιορισμένα χρονικά διαστήματα τόσο οι ισχυρές όσο και οι αδύνατες οικονομίες να προσαρμόσουν την νομισματική τους πολιτική. Αυτή η ταχύτητα προσαρμογής εγκυμονεί κινδύνους στις μικρότερες χώρες στις οποίες η προσπάθεια να προσαρμόσουν ταχύτερα την πολιτική

τους προκαλεί κλυδωνισμούς και σοβαρές συνέπειες σε βασικές μεταβλητές .

Οι συνέπειες που απορρέουν από την ενιαία εσωτερική αγορά για την νομισματική πολιτική είναι αναγκαίο να γίνουν αντιληπτές στην χώρα μας (1), έτσι ώστε με την λήψη κατάλληλων μέτρων να αποφευχθούν τυχόν δυσάρεστες συνέπειες σε διάφορους τομείς της οικονομίας μας . Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για το χρηματοπιστωτικό σύστημα όπου απαιτείται εκσυγχρονισμός του τραπεζικού συστήματος και ανάπτυξη εξωτραπεζικής αγοράς χρήματος και κεφαλαίου καθώς το τελευταίο χρειάζεται για να συμβάλλει στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται κάτω από τα μέτρα που λαμβάνονται στις κινήσεις κεφαλαίων .

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει έλεγχος της οικονομίας μας από την Κοινότητα μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται από την πολυμερή εποπτεία με αποτέλεσμα την απώλεια σε μεγάλο βαθμό της Εθνικής νομισματικής πολιτικής και όπως επιγραμματικά αναφέρει ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής JACQUES DELORS : "Ναι για την πραγματοποίηση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης είναι απαραίτητη η μεταβίβαση κυριαρχικών δικαιωμάτων. Γιατί να το αποκρύψουμε;"

(1) Παναγιώτης Αλεξόκης : "Εσωτερική αγορά και νομισματική πολιτική", Αθήνα 1989, σελ. 149.

1.6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Μελετώντας τις αναλύσεις για τις νομισματικές ενώσεις φαίνεται να προτείνονται τρεις βασικές διαδικασίες με τις παραλλαγές τους :

A) Η διαδικασία του συντονισμού.

- α. Περιορισμός των κινήσεων μεταξύ των συναλλαγματικών ισοτιμιών των χωρών-μελών της ένωσης καθώς και ανάληψη παρεμβάσεων στις αγορές συναλλάγματος από τις χώρες-μέλη. Σταδιακή λοιπόν νομισματική ένωση μέσα από αυτούς τους δύο μηχανισμούς .
- β. Συντονισμός εκ των προτέρων της νομισματικής πολιτικής μεταξύ των κρατών-μελών που θα επιφέρει ανάμεσα τους σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες .
- γ. Συνδυασμός των δύο προηγουμένων παραλλαγών . Συνδυασμός των υποχρεώσεων σχετικά με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, με τις συμφωνίες για τον συντονισμό της νομισματικής πολιτικής .

B) Η διαδικασία της συγκέντρωσης με τις παραλλαγές της .

- α. Άμεση δημιουργία μιας και μοναδικής κεντρικής τράπεζας. Κατόργηση των εθνικών κεντρικών τραπεζών και εθνικών νομισμάτων. Όλες οι εξουσίες μεταβιβάζονται στην νέα κεντρική τράπεζα .
- β. Ελεύθερος ανταγωνισμός μεταξύ των νομισμάτων των χωρών της ένωσης. Επικράτηση του ισχυρότερου νομίσματος. Για να γίνουν αυτά όμως πρέπει εκ των προτέρων να καταργηθούν οι έλεγχοι στην κίνηση κεφαλαίων.
- γ. Περιορισμός του ανταγωνισμού των νομισμάτων της ένωσης με ένα μόνο παράλληλο νόμισμα(1) που στο τέλος θα αντικαταστήσει τα εθνικά νομίσματα , όταν θα έχει αποκατασταθεί μια σταθερή σχέση με αυτά, με βάση συγκεκριμένα μέτρα που θα έχουν παρθεί για τον σκοπό αυτό.

(1) L.Bini-Sgaghi, T.Padoa-Schioppa, "The The Policy History of the Maastricht Treaty. The Transition to the Final Stages of EMU", The Monetary Future of Europe, 1993, Part 3, σ.7

Γ) Η μικτή διαδικασία.

Περιέχει στοιχεία συντονισμού και συγκέντρωσης. Προυποθέτει την δημιουργία ενός οργάνου που θα εξελιχθεί τελικά σε κεντρική τράπεζα, μοναδική για τις χώρες της ένωσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να πάρει στοιχεία και να τα συνδυάσει με οποιαδήποτε από τις παραλλαγές της διαδικασίας του συντονισμού. Η κεντρική τράπεζα θα έχει σαν ρόλο να συντονίζει τις οικονομικές πολιτικές και να εισάγει παράλληλα το κοινό νόμισμα της ένωσης. Αυτό τα δύο μέτρα αναμένεται να επιφέρουν νομισματική ενοποίηση .

1.7 ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΗΣΗΣ

Εξετάζοντας την χρονική διάσταση των τριών διαδικασιών με τις παραλλαγές τους υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές όσον αφορά τους χρόνους για την αποτελεσματική εφαρμογή τους. Η χρονική διάσταση είναι σημαντική καθώς τα κράτη αντιδρούν στην άμεση μεταβίβαση της εξουσίας τους στα κεντρικά όργανα της ένωσης. Για τα κράτη-μέλη νομισματική ένωση συνήθως σημαίνει μια σταδιακή διαδικασία. Συνεπώς, ορισμένες από τις προαναφερθείσες διαδικασίες στην πράξη δεν μπορούν να εφαρμοσθούν.

Η διαδικασία συντονισμού αναφέρεται στην σταδιακή επίτευξη νομισματικής ένωσης, μετά την πάροδο αρκετών ετών. Στην διαδικασία της συγκέντρωσης, η επίτευξη της νομισματικής ένωσης γίνεται σε άμεσο έως σύντομο χρονικό διάστημα. Η μικτή διαδικασία αναφέρεται σε σταδιακή επίτευξη της νομισματικής ένωσης, σε διάστημα μικρότερο εκείνου της διαδικασίας συντονισμού. Η μικτή διαδικασία και η διαδικασία

του συντονισμού φαίνονται επικρατέστερες. Απαραίτητη προϋπόθεση βέβαια είναι να υπάρχει πολιτική βούληση ανάμεσα στις χώρες-μέλη. Η μικτή διαδικασία απαιτεί από τα μέλη να δεχθούν περιορισμούς και υποχρεώσεις στην οικονομική τους πολιτική που μακροχρόνια θα οδηγήσουν στη νομισματική ένωση. Η αξιοπιστία της διαδικασίας αυτής αυξάνεται όταν οι χώρες-μέλη κανονίζουν συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα όρια διακύμανσης γύρω από αυτές, ενώ ο αυξανόμενος συντονισμός αναμένεται να μειώσει τις διακυμάνσεις αυτές. Οι παρεμβάσεις στις αγορές συναλλάγματος και οι αναπροσαρμογές των συναλλαγματικών ισοτιμιών ίσως να είναι απαραίτητες κατά την μεταβατική περίοδο. Σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτείται να τηρηθούν ορισμένοι κανόνες για την ομαλή λειτουργία των συμφωνιών, μαζί με την υπόσχεση να αυξηθεί ο οικονομικός συντονισμός μεταξύ των χωρών-μελών. Επίσης πρέπει να επιτευχθεί κοινή εξωτερική πολιτική ως προς τρίτες χώρες, ενώ παράλληλα η πολιτική της περιφερειακής ανάπτυξης είναι αναγκαία.

Ωστόσο η πολιτική του συντονισμού μεταξύ των χωρών μελών δεν είναι αρκετή για την επίτευξη της νομισματικής ένωσης. Πρέπει να βοηθηθεί από συγκεντρωτικά μέτρα. Απαιτείται δηλαδή μεταβίβαση εξουσίας σε κεντρικά όργανα ώστε να επέλθει νομισματική μεταρρύθμιση. Ο συντονισμός και η συγκέντρωση θα οδηγήσουν στην νομισματική ένωση.

Η διαδικασία αυτή προτιμάται γιατί έχει τα εξής πλεονεκτήματα :

- α. Βασίζεται στην βαθμιαία αλλαγή των πραγμάτων που μειώνει το κόστος της πολιτικής της οικονομικής σταθεροποίησης.
- β. Εισάγει την αυτοματοποίηση, που χρειάζεται για

την διαδικασία νομισματικής ενοποίησης, με την εισαγωγή της κεντρικής τράπεζας και του κοινού νομίσματος.

Οι κυβερνήσεις προσπαθούν να κρατήσουν την δύναμη της διακριτικότητας και τα όργανα με τα οποία εξασκούν αυτή την δύναμη. Έχουν έτσι την δυνατότητα να εγκαταλείψουν τις συμφωνίες. Η προτεινόμενη όμως διαδικασία έχει ένα μηχανισμό που εμποδίζει τα μέλη να εξασκήσουν διακριτικότητα και αποφεύγει τις τριβές που ακολουθούν.

γ. Αυξάνει την αξιοπιστία της διαδικασίας της νομισματικής ενοποίησης.

1.8 ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Τα 12 κράτη-μέλη της ΕΟΚ ομιλούν εννέα διαφορετικές γλώσσες το γεγονός αυτό ασφαλώς θέτει εμπόδια στις αγοραίες συναλλαγές που είναι εξίσου σοβαρά με την ύπαρξη 12 διαφορετικών νομισμάτων.

Μια κοινή γλώσσα θα διευκόλυνε πολύ την κατάσταση, όπως ακριβώς ένα κοινό νόμισμα θα διευκόλυνε τις εμπορικές και άλλες οικονομικές συναλλαγές.

Όμως κανένας δεν έχει προτείνει την έναρξη διαπραγματεύσεων για την δημιουργία μιας κοινής γλώσσας ούτε την υιοθέτηση κανόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που θα διευκόλυνε την χρήση της και θα βελτιώνε την υφή της.

Ορισμένες χώρες -ιδιαίτερα η Γαλλία - προσπάθησαν μέσω του κρατικού παρεμβατισμού να ελέγξουν την κατάσταση της γλώσσας τους, έτσι ώστε να εμποδίσουν την εισαγωγή ξένων λέξεων. Χωρίς επιτυχία φυσικά.

Και όμως η Ευρώπη είναι πιο κοντά στο να έχει μια κοινή γλώσσα διεθνούς εμπορίου από ότι είναι στο να έχει ένα κοινό νόμισμα. Παρά τις αντιρρήσεις των Γάλλων, τα Αγγλικά έχουν γίνει η *lingua franca* του εμπορίου.

Πως συνέβη αυτό; Πάντως όχι μέσω διακρατικών συμφωνιών, ούτε

μέσω συμφωνιών κορυφής του Μάαστριχτ, αλλά μέσω των εκουσίων αποφάσεων όλων αυτών που απασχολούνται με το διεθνές εμπόριο. Όλοι αυτοί κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η Αγγλική ήταν η πλέον χρήσιμη γλώσσα που θα πρέπει να γνωρίζουν. Ετσι η κοινή αυτή γλώσσα προέκυψε μέσα από τις διαδικασίες της εκούσιας ανταλλαγής και συνεργασίας(1).

Γιατί λοιπόν να μην υιοθετήσουμε το παράδειγμα της εξέλιξης της γλώσσας; Άς αφεθεί η κάθε χώρα να διατηρήσει το νόμισμά της οι ισοτιμίες του οποίου θα εξαρτώνται από τη βούληση εκείνων που συμμετέχουν στις συναλλαγές.

Άς προκύψει ένα κοινό νόμισμα με τον ίδιο τρόπο που προέκυψε μία κοινή γλώσσα, δηλαδή μέσω της εκούσιας συνεργασίας .

Οι πιθανότητες να προκύψει ένα κοινό και βιώσιμο νόμισμα είναι μεγαλύτερες αν το νόμισμα αυτό αποτελέσει το παράγωγο της εκούσιας συνεργασίας, παρά αν είναι το παράγωγο της καταναγκαστικής συνεργασίας που επιβάλλουν οι πολιτικές διαδικασίες.

(1) Milton Friedman, κατόχου του βραβείου Νόμπελ Οικονομικών όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ " της 15ης Δεκεμβρίου 1992.

1.9 ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Ο.Ν.Ε

Η Οικονομική Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) γίνεται τώρα αντικείμενο ολοένα και ευρύτερης έρευνας στους διεθείς κύκλους των ειδικών. Ορισμένοι οικονομολόγοι αμφισβητούν την σκοπιμότητα μιας ενώσεως όπως η Ο.Ν.Ε, τονίζοντας τις ασθενείς πλευρές και διατυπώνοντας τα επιχειρήματα εναντίον της καθιέρωσης ενός νομίσματος για μια ομάδα χωρών όπως η ΕΟΚ. Περισσότεροι όμως φαίνεται να είναι υποστηρικτές της νομισματικής ενοποίησης οι οποίοι τονίζουν τις θετικές πλευρές της λύσης που έχει αποφασισθεί από την σύνοδο του Μάαστριχτ.

Στο περιοδικό "The Economist" δημοσιεύθηκε σε τεύχος του Ιουνίου του 1992 άρθρο του οικονομολόγου αντιπάλου της ενοποίησης Martin FELDSTEIN. Στις απόψεις του αντιτάσσουν τα δικά τους επιχειρήματα τέσσερεις οικονομολόγοι οι οποίοι είναι υποστηρικτές ενός ενιαίου νομίσματος σε μία περιοχή όπως η ΕΟΚ που επιδιώκει πλήρη οικονομική ενοποίηση. Τις θέσεις τους αυτές στηρίζουν με επιστολή τους προς το περιοδικό δημοσιευμένα σε πιο πρόσφατο τεύχος του. Από τα δύο αυτά κείμενα έχουν επιλεγεί τα κυριότερα επιχειρήματα τόσο των υποστηρικτών όσο και του M. FELDSTEIN τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά ακολούθως:

Κατά την άποψη FELDSTEIN(1) αποτέλεσμα της καθιέρωσης ενιαίου νομίσματος θα είναι συστολή του ενδοευρωπαϊκού εμπορίου που θα ζημιώσει κυρίως τις πτωχότερες

(1) Περιοδικό : " The Economist ", London, 4 Ιουλίου 1992.

χώρες καταδικάζοντάς τες σε μαρασμό . Το κυριότερο επιχείρημα που στηρίζει την άποψη αυτή είναι ότι εφόσον δεν υπάρχει ελαστικότητα εργασίας οι συναλλαγματικές ισοτιμίες με τις κατάλληλες αναπροσαρμογές τους αποτελούν μέσο αποκατάστασης της ισορροπίας των εξωτερικών συναλλαγών : "με την υποτίμηση του νομίσματός της , μπορεί μία χώρα να επιτύχει ανάκαμψη των εξαγωγών της σε περίπτωση που αντιμετωπίζει ανεπάρκεια εξωτερικής ζήτησης και μείωση των εισαγωγών ώστε να βελτιωθεί το εμπορικό ισοζύγιο . Υπό το σύστημα του ενιαίου νομίσματος παύει να υπάρχει αυτό το όργανο οικονομικής πολιτικής , που είναι οι συναλλαγματικές ισοτιμίες . Στην άποψη FELDSTEIN οι τέσσερεις αντίθετης γνώμης οικονομολόγοι (1), αντιτάσσουν : "η εμπειρία από όλη την περίοδο των κυμαινομένων ισοτιμιών έχει δείξει ότι συχνά η νομισματική υποτίμηση στάθηκε ανίκανη να θεραπεύσει καταστάσεις ανισορροπίας και οδήγησε σε ισχυρότερο πληθωρισμό". Παρατηρούν επίσης ότι : "με την καθιέρωση ενιαίου νομίσματος οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών θα απαλλαγούν από το κόστος μετατροπής των νομισμάτων , που οφείλεται στην ύπαρξη διαφορετικών νομισμάτων . Και η οικονομία που θα προκύψει από αυτό θα είναι μεγαλύτερης σημασίας για τις μικρές επιχειρήσεις και για τις μικρές χώρες". Όσον αφορά το άλλο επιχείρημα του FELDSTEIN , τον ισχυρισμό ότι το ενιαίο νόμισμα της ΕΟΚ θα έχει ως συνέπεια τον οικονομικό μαρασμό των πτωχότερων χωρών της , οι υποστηρικτές της Ο.Ν.Ε απαντούν ότι διαψεύδεται από την εμπειρία του συστήματος των σταθερών ισοτιμιών.

(1) Περιοδικό : " The Economist ", London, 10 Ιουλίου 1992.

Συγκεκριμένα αναφέρουν ότι στην Νότια Ευρώπη την δεκαετία του 1960 κάθε άλλο παρά δυσμενής επίδραση στους ρυθμούς της οικονομικής ανάπτυξης διαπιστώθηκε και ότι στην Ελλάδα και την Πορτογαλία η αύξηση της παραγωγικότητας (του προϊόντος ανά εργάτη) ήταν μεγαλύτερη από της Γερμανίας και πραγματοποιήθηκε με όχι υψηλότερο πληθωρισμό ενώ αντίστροφες ήταν οι εξελίξεις μετά την κατάργηση των σταθερών ισοτιμιών. Αυτό προκύπτει από τον επόμενο πίνακα 1.1 .

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Ν. ΕΥΡΩΠΗ						
	Μέσες ετήσιες μεταβολές %					
	του αποπληθωριστή ΑΕΠ 1961-73 1974-83 1984-92			του προϊόντος/εργάτη 1961-73 1974-83 1984-92		
Γερμανία	4,4	4,5	2,9	4,1	1,9	1,5
Πορτογαλία	3,9	20,3	15,7	6,7	3,0	3,2
Ισπανία	7,1	16,2	7,7	6,5	3,1	2,1
Ελλάδα	4,5	17,4	16,4	8,1	1,4	1,9
Ιταλία	5,5	17,3	7,4	5,5	1,9	1,9

Πηγή : "The Economist" 4 & 10 Ιουλίου 1992

Ενα άλλο επιχείρημα, τέλος, του FELDSTEIN, το ότι η καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος υπάρχει κίνδυνος να οδηγήσει σε αυξήσεις των μισθών ταχύτερες από της παραγωγικότητας της εργασίας στη Νότια Ευρώπη και να προκαλέσει έτσι αυξημένη ανεργία, αντικρούεται ως εξής : "οι υφιστάμενες διαφορές κατά χώρα της ΕΟΚ στην γλώσσα, στο πολιτιστικό επίπεδο κ.λ.π. δεν θα επιτρέπουν μεγάλη κινητικότητα της εργασίας μεταξύ των χωρών - μελών της, ώστε να τροφοδοτούνται τάσεις αυξήσεως των μισθών συνεπεία μετακινήσεων από τις βόρειες

χώρες. Παρατηρείται ακόμη σχετικά, ότι είναι σφάλμα εδώ να γίνεται σύγκριση με την περίπτωση της ενωμένης Γερμανίας που τέτοιες διαφορές δεν υπάρχουν.

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗ

ΚΕΦ. 2ο ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ

2.1 ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι πρώτες προσπάθειες για την οικονομική και νομισματική ενοποίηση (ONE) έγιναν στην συνάντηση κορυφής στην Χάγη, τον Δεκέμβριο του 1969 σύμφωνα με τις επιταγές της Συνθήκης της Ρώμης (βλέπε Παρόρτημα, Πίνακα 2.1). Οι κυριότεροι λόγοι που επέβαλαν αυτή την κίνηση ήταν οι εξής :

- α. Τα οφέλη από μία νομισματική ένωση
- β. Η νομισματική ένωση αποτελούσε την φυσική εξέλιξη της τελωνειακής ένωσης (1) που από μόνη της δεν εξυπηρετούσε τους στόχους της Κοινότητας. Και αυτό γιατί η επιβολή των περιοριστικών μέτρων στο εμπόριο μεταξύ των κρατών-μελών θα οδηγούσε σε αδιέξοδο την τελωνειακή ένωση.
- γ. Η περίοδος 1968-1969 σηματοδοτήθηκε διεθνώς από την κρίση του δολλαρίου που οδήγησε σε μία τάση για υπερτίμηση ορισμένων κοινοτικών νομισμάτων όπως το γερμανικό μάρκο, σε σχέση με τα άλλα κοινοτικά νομίσματα και στην δημιουργία ενδοκοινοτικών ταραχών, που έθεταν σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα ορισμένων κρατών - μελών, την οικονομική σταθερότητα και την οικονομική συνεργασία μεταξύ τους.
- δ. Οι τεράστιες ροές κεφαλαίων από τις ΗΠΑ στην Ευρώπη που οδηγούσαν σε οδυνηρές εμπειρίες την νομισματική πολιτική των κρατών της Κοινότητας.

Συμπερασματικά, η ανάγκη για σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες και για κοινή εξωτερική πολιτική οδήγησαν το Συμβούλιο Κορυφής και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην εξέταση του θέματος της ONE. Ακολούθησε τον Φεβρουάριο του 1969, το πρώτο πρόγραμμα για τον συντονισμό οικονομικής και νομισματικής πολιτικής των κρατών της Κοινότητας, γνωστό σαν

(1) Βλέπε : "Η πραγματοποίηση της τελωνειακής ένωσης και η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών", περιοδική έκδοση ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ, Φεβρουάριος 1987, σελ. 37.

πρόγραμμα BARRE, από το όνομα του μετέπειτα Γάλλου Πρωθυπουργού . Το πρόγραμμα αυτό (1), αναφερόταν στην ανάγκη οικονομικού συντονισμού και καθόριζε ένα πρόγραμμα επαφών και συνεννοήσεων , που θα είχαν σαν αποτέλεσμα την επίτευξη σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ των κρατών-μελών.

Στην συνέχεια ακολούθησε μία επιτροπή στην οποία προήδρευσε ο πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου P. WERNER . Η επιτροπή αυτή ενέκρινε το σύνολο των προτάσεων της επιτροπής BARRE , και τις διεύρυνε περισσότερο θέτοντας και χρονικά όρια για την επίτευξη του στόχου . Η ONE θα επιτυγχανόταν σταδιακά μέχρι το 1980 , με την διαδικασία του οικονομικού συντονισμού . Κατά την διάρκεια της περιόδου αυτής θα μειωνόταν σταδιακά οι διακυμάνσεις μεταξύ των συναλλαγματικών ισοτιμιών και θα εγκαθίστατο μια σταθερότητα στις συναλλαγματικές ισοτιμίες .

Τόσο η επιτροπή BARRE όσο και η επιτροπή WERNER , στο πρόγραμμα που εκπόνησαν για την νομισματική ένωση , δεν αναφέρονται στην μεταβίβαση εξουσίας από τα εθνικά σε κεντρικά όργανα , πράγμα που οδηγεί την όλη διαδικασία σε αποτυχία .

Η Κοινότητα όρισε αρχή της περιόδου για τον οικονομικό συντονισμό , τον Ιούνιο του 1971 και καθόρισε παράλληλα στενά όρια διακύμανσης στις ενδοκοινοτικές συναλλαγματικές ισοτιμίες .

(1) D. SWAN (1975), "The Economist of the Common Market", Penguin Books.

Συγκεκριμένα αποφασίστηκε εύρος συναλλαγματικής διακύμανσης ίσο με 1,2 %, που κινούνταν μέσα στο εύρος διακύμανσης κάθε νομίσματος ως προς το δολλάριο , που ήταν τότε 2 % . Η συμφωνία αυτή όμως δεν εφαρμόστηκε ποτέ γιατί επακολούθησε ακόμη σοβαρότερη κρίση του δολλαρίου (3), που άνοιξε τον δρόμο για την επικράτηση των κυμαινομένων συναλλαγματικών ισοτιμιών .

(1) Williamson J.(1977) "The Failure of the World Monetary Reform 1971 - 1974 " , Nelson , Middlesex.

2.2 ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ "ΦΙΔΙΟΥ"

Η διεθνής οικονομική κρίση(1) οδήγησε , τον Δεκέμβριο του 1971 , στην ανάγκη σύναψης νέας συμφωνίας για τις συναλλαγματικές ισοτιμίες . Το μέγιστο εύρος κάθε νομίσματος ως προς την κεντρική του ισοτιμία προς το δολλάριο έφτανε τώρα το 4,5 % .

Αυτό κατ' ακολουθία σήμαινε ότι η διακύμανση μεταξύ δύο κοινοτικών νομισμάτων μπορούσε να φτάσει το 9 % . Αυτός ο βαθμός διακύμανσης κρίθηκε , ανεπίτρεπτος για την λειτουργία του ενδοκοινοτικού εμπορίου γιατί ώθούσε τις χώρες-μέλη να χρησιμοποιήσουν σαν νόμισμα συναλλαγών το δολλάριο και επομένως μείωνε τις πιθανότητες των χωρών-μελών να προχωρήσουν προς μία ΟΝΕ .

Υπό αυτές τις συνθήκες η Κοινότητα αποφάσισε , τον Απρίλιο του 1972 , να προχωρήσει σε στενότερα όρια ενδοκοινοτικών διακυμάνσεων με εύρος 2,25 % που θα κινούνταν μέσα στο μεγαλύτερο εύρος διακύμανσης προς το δολλάριο που ήταν 4,5 % (2). Η διακύμανση μέσα στα ευρωπαϊκά νομίσματα θα αποτελούσε το "φίδι" που θα κινούταν μέσα στο "τούνελ" της ευρωπαϊκής διακύμανσης κάθε νομίσματος ως προς το δολλάριο.

Το νομισματικό "φίδι" άρχισε να λειτουργεί έχοντας ως μέλη τις Δ.Γερμανία , Γαλλία , Ιταλία Βέλγιο ,

(1) Η συνεχής κρίση οδήγησε τις ΗΠΑ να ανακοινώσουν επίσημα το τέλος της μετατρεψιμότητας του δολλαρίου με χρυσό , 15-8-1971 , που σαν αποτέλεσμα είχε την επικράτηση των κυμαινομένων συναλλαγματικών ισοτιμιών στο διεθνές νομισματικό σύστημα .

(2) Παναγιώτης Αλεξάκης : " Η πορεία προς την ΟΝΕ και το ΕΝΣ" , έκδοση της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών , Αθήνα 1989. σ.73

Λουξεμβούργο , Ολλανδία , Μεγάλη Βρετανία , Ιρλανδία , Δανία
Νορβηγία και Σουηδία .

Η ιστορική εξέλιξη του "φιδιού" φαίνεται στον Πίνακα 2.2 στο
Παράρτημα , στο τέλος του κεφαλαίου.

Στα τέλη του 1978 οι χώρες-μέλη αντί να οδεύουν προς
την νομισματική ενοποίηση , προχωρούσαν προς την αντίθετη
κατεύθυνση . Τα χρονικά περοθώρια της έκθεσης WERNER δεν
τηρήθηκαν και τρία από τα τέσσερα βασικά νομίσματα της
Κοινότητας βρέθηκαν να είναι έξω από το "φίδι" σαν αποτέλεσμα
της έλλειψης συντονισμού ανάμεσα στις χώρες - μέλη .
Παρατηρήθηκαν συχνές συναλλαγματικές αποκλίσεις χωρίς τάσεις
υποχώρησης και αυτό γιατί οι χώρες -μέλη έδειξαν απροθυμία να
μειώσουν αυτές τις διαφορές (βλέπε Πίνακες 2.3 , 2.4 και 2.5
στο Παράρτημα του παρόντος κεφαλαίου) .

Έτσι το πείραμα με το "φίδι " , παρά την εμπειρία
που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του κατέληξε σε αποτυχία .
Οι χώρες που έμειναν τελικά μέσα σ' αυτό , πέρα από την
Δ. Γερμανία , δηλαδή : η Ολλανδία , το Βέλγιο , η Δανία και
το Λουξεμβούργο , το έκαναν γιατί είχαν ισχυρούς οικονομικούς
και εμπορικούς δεσμούς με την χώρα αυτή και η λύση της
εγκατάλειψης του "φιδιού" δεν ήταν πρόσφορη .
Τελικά το "φίδι " είχε εξελιχθεί σε μια ζώνη του γερμανικού
μάρκου.

2.3 ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ "ΦΙΔΙΟΥ"

Το νομισματικό σύστημα του "φιδιού" παρουσίαζε ορισμένες εγγενείς αδυναμίες , τις εξής :

Στην αρχή της λειτουργίας του έλειπε το ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο οικονομικού συντονισμού για την υποστήριξη των αρχικών συναλλαγματικών συμφωνιών και μιά μικρή κρίση μπορούσε να οδηγήσει στην μη τήρησή τους .

Δεν ήταν διευκρινισμένο για το ποιά χώρα θα επωμιζόταν το βάρος της οικονομικής προσαρμογής όταν τα δύο νομίσματα έφθαναν στο μέγιστο όριο της μεταξύ τους διακύμανσης . Θα το αναλάμβαναν και οι δυο χώρες ή η ισχυρότερη ή η ασθενέστερη από αυτές , με συνέπεια την ανεργία στην πρώτη και τον πληθωρισμό στην δεύτερη ;

Ένα άλλο ερώτημα ήταν οι συναλλαγματικές αναπροσαρμογές που ήταν απαραίτητες λόγω ελλειπούς συντονισμού θα γινόταν έγκαιρα ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα των αποσταθεροποιητικών κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων ;

Επιπρόσθετα οι χώρες- μέλη στερούνταν κοινής κοινής εξωτερικής νομισματικής πολιτικής που ήταν δύσκολο να προσδιορισθεί λόγω των διαφορών μεταξύ τους στις εξωτερικές συναλλαγές και στα επίπεδα ανταγωνιστικότητας .

Επίσης έλειπε μια αποτελεσματική περιφερειακή πολιτική που θα προωθούσε έργα υποδομής και παραγωγικές επενδύσεις , που ήταν απαραίτητες για τις ασθενέστερες χώρες ώστε να ανταπεξέλθουν στα βάρη της οικονομικής προσαρμογής .

Επιπλέον παρέμενε σε κάθε χώρα-μέλος η άσκηση της διακριτικής εξουσίας και δεν δημιουργήθηκε κάποιο κοινοτικό

όργανο που θα φρόντιζε να επιβάλει την σταδιακή εφαρμογή του οικονομικού συντονισμού .

Οι παραπάνω αδυναμίες του "φιδιού", συνεπικουρούμενες και από την διεθνή κρίση , συντέλεσαν ώστε να μετατραπεί το σύστημα αυτό σε μια ζώνη του γερμανικού μάρκου και ταυτόχρονα σε μια ψευδοσυναλλαγματική ένωση .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΕ

Αρθρο 2

Η Κοινότητα έχει ως αποστολή με την δημιουργία μιας κοινής αγοράς και την προοδευτική προσέγγιση της οικονομικής πολιτικής των κρατών - μελών , να προάγει την αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Κοινότητας , τη συνεχή και ισορροπη επέκταση της οικονομίας , την αυξημένη σταθερότητα , την επιτυγχανόμενη ανύψωση του βιοτικού επιπέδου και να συσφίξει τις σχέσεις μεταξύ των κρατών που συνενώνει .

Αρθρο 3

Η δράση της Κοινότητας, κατά την έννοια του προηγούμενου άρθρου , περιλαμβάνει σύμφωνα με τους όρους και το ρυθμό που προβλέπει η παρούσα Συνθήκη :

- α. Την κατάργηση μεταξύ των κρατών-μελών , των δασμών και των ποσοτικών περιορισμών κατά την εισαγωγή και εξαγωγή εμπορευμάτων , καθώς και όλων των άλλων μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος .
- β. Τη θέσπιση του κοινού δασμολογίου και κοινής εμπορικής πολιτικής έναντι τρίτων χωρών .
- γ. Την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων , των υπηρεσιών και των κεφαλαίων μεταξύ των κρατών-μελών .
- δ. Την θέσπιση κοινής πολιτικής στον τομέα της γεωργίας .
- ε. Την θέσπιση κοινής πολιτικής στον τομέα των μεταφορών .
- στ. Στην εγκαθίδρυση καθεστώτος που να εξασφαλίζει ανέθευτό ανταγωνισμό εντός της Κοινής Αγοράς .
- ζ. Την εφαρμογή διαδικασιών που να επιτρέπουν τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των κρατών-μελών και την άρση των διαταραχών στην ισορροπία των ισοζυγίων πληρωμών τους .
- η. Την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών κατά το αναγκαίο μέτρο για την λειτουργία της Κοινής Αγοράς .
- θ. Την δημιουργία Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου , με σκοπό την βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των εργαζομένων και την συμβολή στην ανύψωση του

βιοτικού τους επιπέδου .

- ι. Την ίδρυση Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων , με προορισμό την διευκόλυνση της οικονομικής των επεκτάσεων της Κοινότητας δια της δημιουργίας νέων πόρων .
- ια. Την σύνδεση με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη με σκοπό την αύξηση των συναλλαγών και δια της κοινής προσπάθειας προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξεως .

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ "ΦΙΔΙΟΥ "

(24 Απριλίου 1972 - 31 Δεκεμβρίου)

1972	Εναρξη λειτουργίας του "φιδιού " στο "τουνελ".
Απριλίου	Συμμετέχουν : βελγικό φράγκο , γαλλικό φράγκο, γερμανικό μάρκο, λιρέτα και ολλανδικό φιορίνι.
1 Μαΐου	Εισδοχή στο "φίδι" της στερλίνας και της δανικής κορώνας .
23 Μαΐου	Σύνδεση νορβηγικής κορώνας .
23 Ιουνίου	Η στερλίνα φεύγει από το "φίδι" στο "τούνελ " .
27 Ιουνίου	Η δανική κορώνα φεύγει από το "φίδι" αλλά παραμένει στο "τούνελ".
10 Οκτωβρίου	Η δανική κορώνα επιστρέφει στο "φίδι" .
1973	
13 Φεβρουαρ.	Η λιρέτα φεύγει από το "φίδι" στο "τούνελ".
19 Μαρτίου	Το "φίδι" φεύγει από το "τούνελ " και προχωρεί σε ανεξάρτητη , κοινή διακύμανση προς το δολλάριο . Η σουηδική κορώνα συνδέεται με το "φίδι" και το γερμανικό μάρκο υπερτιμάται κατά 3% .
29 Ιουνίου	Το μάρκο υπερτιμάται κατά 5,5%
17 Σεπτεμβ.	Το ολλανδικό φιορίνι υπερτιμάται κατά 5% .
16 Νοεμβρ.	Η Νορβηγική κορώνα υπερτιμάται κατά 5% .
1974	
19 Ιανουαρ.	Το γαλλικό φράγκο φεύγει από το "φίδι".
1975	
10 Ιουλίου	Το γαλλικό φράγκο επιστρέφει στο "φίδι" .

1976

15 Μαρτίου

Το γαλλικό φράγκο φεύγει από το "φίδι" .

17 Οκτωβρίου

Η δανική κορώνα υποτιμάται κατά 6% , το ολλανδικό φιορίνι και το βέλγικο φράγκο κατά 2% , η νορβηγική κορώνα και η σουηδική κορώνα κατά 3%

1977

1 Απριλίου

Η σουηδική κορώνα υποτιμάται κατά 6% και η δανική και η νορβηγική κορώνα κατά 3%.

29 Αυγούστου

Η σουηδική κορώνα φεύγει από το " φίδι" Η δανική και η νορβηγική κορώνα υποτιμώνται κατά 5% .

1978

13 Φεβρουαρίου

Η νορβηγική κορώνα υποτιμάται κατά 8% .

17 Οκτωβρίου

Το μάρκο υπερτιμάται κατά 4% , το ολλανδικό φιορίνι και το βέλγικο φράγκο κατά 2% .

12 Δεκεμβρίου

Η νορβηγική κορώνα φεύγει από το "φίδι"

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ							
έναντι των κεντρικών ισοτιμιών ως προς το δολλάριο, της 30.4.72 (%)							
Έτος	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Νόμισμα*							
DM	-0,70	14,90	24,20	17,50	25,70	33,80	42,50
HFL	-0,22	9,50	22,10	16,50	23,70	29,20	38,80
B/LFR	0,18	6,30	18,20	10,50	16,40	25,40	34,80
DKR	2,20	10,10	19,30	11,80	17,30	17,50	27,30
FF	-2,00	6,40	10,60	10,80	1,20	1,20	17,20
UKL	-12,10	-13,30	-12,00	-30,00	-56,40	-56,40	-28,90
LIT	0,20	-4,10	-11,20	-17,10	-49,80	-49,80	-41,00

ΠΗΓΗ : Υπολογισμοί βάσει στοιχείων του IFS

* Οπου : DM=γερμανικό μάρκο, HFL=ολλανδικό φιορίνι, B/LFR=φράγκο Βελγίου και Λουξεμβούργου, DKR=δανική κορώνα, FF=γαλλικό φράγκο, UKL=στερλίνα και LIT=λιρέττα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ							
έναντι της κεντρικής ισοτιμίας ως προς το μάρκο, της 30.4.72 (%)							
Έτος	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Νόμισμα*							
HFL	0,05	-3,10	-2,60	-1,20	-2,60	-6,30	-6,10
B/LFR	0,01	-9,10	-7,30	-7,90	-8,80	-11,20	-12,50
DKR	3,00	-5,40	-6,00	-6,50	-10,00	-19,70	-20,70
FF	-0,01	-9,00	-14,10	-7,30	-24,70	-29,10	-30,10
UKL	-13,60	-27,80	-34,90	-39,00	-53,80	-53,90	-55,30
LIT	-1,50	-31,30	-31,30	-28,90	-50,00	-55,30	59,10

ΠΗΓΗ : Υπολογισμοί βάσει στοιχείων του IFS

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5

Χώρα	ΕΘΝΙΚΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ										Σύνολο Χωρών των ΕΚ	
	Γερμανία	Λουξεμβο	Ιταλία	Βέλγιο	Γαλλία	Ολλανδία	Μεγάλη Βρετανία	Ιρλανδία	Δανία	Μέσος	Μέση απόκλιση	
1971	5,30	4,70	4,80	4,30*	5,50	7,50	9,40+	8,90	5,80	6,24	1,89	
1972	5,70	4,80*	5,70	5,70	6,60	7,40	6,40	8,30+	6,60	6,35	1,04	
1973	5,20*	6,40	10,80	6,30	7,10	8,60	9,40	11,70+	8,80	8,25	2,17	
1974	6,70*	9,40	18,70+	12,70	13,30	9,50	16,40	16,70	16,30	13,30	4,07	
1975	6,30*	10,90	17,10	11,30	11,80	10,10	23,50+	20,80	9,90	13,50	5,67	
1976	4,40*	9,90	20,50+	8,70	9,90	8,50	16,80	18,30	9,00	11,70	5,40	
1977	3,50*	6,40	15,10	7,40	9,60	6,70	15,80+	13,60	11,20	9,92	4,28	
1978	2,80*	3,10	12,50+	4,50	9,30	4,10	8,30	7,60	10,00	6,90	3,43	

ΠΗΓΗ : Υπολογισμοί βάσει στοιχείων του IFS

* δείχνει τον χαμηλότερο ρυθμό πληθωρισμού.

+ δείχνει τον υψηλότερο ρυθμό πληθωρισμού.

ΚΕΦ. 3ο ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΝΣ)

3.1 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΣ

Στο Συμβούλιο Κορυφής στην Βρέμη (Ιούλιος 1978) , άρχισε να συζητιέται η δυνατότητα μιας νέας προσπάθειας για νομισματική ενοποίηση . Η κίνηση αυτή αιτιολογήθηκε από το Συμβούλιο ως εξής :

- α. Επρεπε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ενδοκοινοτικής νομισματικής σταθερότητας έναντι των διεθνών οικονομικών κρίσεων .
- β. Η νομισματική σταθερότητα μεταξύ των χωρών-μελών θα οδηγούσε σε μείωση των πληθωριστικών τάσεων και θα επανέφερε τις ισορροπίες που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη της Κοινότητας .
- γ. Το ΕΝΣ θεωρήθηκε σαν μέσο προετοιμασίας αλλά και αυτοπροστασίας της Κοινότητας για την ένταξη σε αυτήν των μεσογειακών χωρών .
- δ. Η νομισματική ενοποίηση θα έφερνε την Κοινότητα κοντά στους αρχικούς της στόχους που ήταν η προσέγγιση των οικονομιών των χωρών-μελών και η μείωση των ενδοκοινοτικών ανισοτήτων . Πέραν των προαναφερθέντων "επισήμων" λόγων , οι δύο προτεργάτες του συστήματος , η Δ. Γερμανία και η Γαλλία , είχαν τους δικούς "ανεπίσημους" λόγους για τους οποίους στήριζαν τις προσπάθειες μιας νομισματικής ενοποίησης . Συγκεκριμένα , η μεν Δ. Γερμανία ήθελε να αποτρέψει τις συνεχείς υπερτιμήσεις του μάρκου που οδηγούσαν στην μείωση της ανταγωνιστικότητας της στις εξαγωγές και στην αύξηση της ανεργίας , η δε Γαλλία έβλεπε το ΕΝΣ σαν μέσο μείωσης του πληθωρισμού της που "έτρεχε" σε ανησυχητικά επίπεδα .

3.2 Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΣ

Για να γίνει κατανοητός ο μηχανισμός λειτουργίας του ΕΝΣ απαιτείται η γνώση των δύο βασικών χαρακτηριστικών του :

- α. Της λειτουργίας και του τρόπου χρησιμοποίησης της ECU.
- β. Ενός μηχανισμού γνωστού σαν "δείκτης απόκλισης". Ο δείκτης απόκλισης χαρακτηρίζει μια σειρά προαιρετικών παρεμβάσεων στις αγορές συναλλάγματος και άλλων μέτρων προληπτικού χαρακτήρα .

Θα εξετάσουμε ξεχωριστά το κάθε ένα από τα κύρια σημεία του ΕΝΣ , αρχίζοντας από την ECU λόγω της κεντρικής θέσης που κατέχει στο σύστημα .

3.2.1 ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ECU

Η ECU αποτελείται από το σύνολο των νομισμάτων των χωρών-μελών των ΕΚ , "ενωμένων σε δέσμη " . Είναι δηλαδή , μια σύνθετη μονάδα που αποτελείται από σταθερά ποσά από κάθε νόμισμα . Η αναλογία των νομισμάτων καθορίζεται από το οικονομικό βάρος του καθενός μέσα στην Κοινότητα . Ο κεντρικός ρόλος που προσδίδεται στην ECU μέσα στο ΕΝΣ εντοπίζεται σε τέσσερις λειτουργίες :

- α. Κάθε νόμισμα έχει μια κεντρική ισοτιμία που εκφράζεται σε ECU δηλαδή αποτελεί το σημείο αναφοράς του μηχανισμού των ισοτιμιών .
- β. Η ECU αποτελεί την βάση του δείκτη των συναλλαγματικών αποκλίσεων η ανάλυση του οποίου ακολουθεί αμέσως μετά.
- γ. Είναι το μέσον λειτουργίας του μηχανισμού παρέμβασης στις αγορές συναλλάγματος και στον μηχανισμό παροχής δανείων

- δ. Είναι το όργανο ελέγχου της τήρησης , από τις νομισματικές αρχές των χωρών-μελών των ΕΚ των συμφωνιών του ΕΝΣ , όταν αυτές παρεμβαίνουν στις αγορές συναλλάγματος .

Προκειμένου να τοποθετηθεί το ECU στο κέντρο του συστήματος προτάθηκαν δύο μέθοδοι :

- α. Η μέθοδος της δέσμης των νομισμάτων , κατά την οποία ορίζεται η κεντρική ισοτιμία κάθε νομίσματος με την ECU και τα όρια διακύμανσής του σε κάθε πλευρά της κεντρικής ισοτιμίας . Τα κράτη παρεμβαίνουν , εφόσον χρειαστεί στην αγορά συναλλάγματος , ώστε να παραμείνουν τα νομίσματά τους μέσα στα συμφωνημένα όρια διακύμανσης .
- β. Η μέθοδος των διμερών συμφωνιών , γνωστή από την εφαρμογή στο "φίδι" , σύμφωνα με την οποία από τις ισοτιμίες των νομισμάτων με την ECU εξάγεται το σύνολο των διμερών ισοτιμιών ανάμεσα στα νομίσματα , καθώς και τα όρια διακύμανσής τους γύρω από τις ισοτιμίες αυτές .

Η επιλογή της μεθόδου έπρεπε να δίνει απάντηση στο ερώτημα , ποια χώρα θα φέρει το βάρος της οικονομικής αναπροσαρμογής , που είναι απαραίτητη για την επιτυχία της συναλλαγματικής σταθερότητας , κάθε φορά που μια ομάδα χωρών θα αποφάσιζε την διακύμανση των νομισμάτων της .

Υποστηρίχθηκε ότι η πρώτη μέθοδος είναι περισσότερο "κοινοτική" και ισοτιμη , γιατί μόνο η χώρα που προσεγγίζει τα όρια διακύμανσης αναλαμβάνει το βάρος της υπέρσπλησής του. Αντίθετα στην δεύτερη μέθοδο υπάρχουν πάντα δύο νομίσματα που προσεγγίζουν τα όρια διακύμανσής τους αποκρύβοντας πραγματικά το νόμισμα που πραγματικά αποκλίνει από τις τιμές της ισορροπίας . Οι ασθενείς οικονομικά χώρες υποστήριξαν ότι στο "φίδι" , αυτές έφεραν το βάρος της οικονομικής προσαρμογής. Οι ισχυρές χώρες τόνισαν τις τεχνικές δυσκολίες και τις αβεβαιότητες της μεθόδου της ECU .

Ετσι καμιά από τις λύσεις που προτάθηκαν δεν συγκέντρωσε την πλήρη αποδοχή . Η σύγκλιση έγινε γύρω από το λεγόμενο "βελγικό συμβιβασμό" , που προσπάθησε να συνδυάσει την απλότητα των διμερών ισοτιμιών με τα πλεονεκτήματα ενός αντικειμενικού δείκτη που θα βασίζεται στην ECU και θα χρησιμοποιείται σαν προειδοποιητικό σήμα συναλλαγματικής απόκλισης .

Ετσι η τελική συμφωνία πρότεινε το εξής σύστημα : Με βάση τις ισοτιμίες των νομισμάτων με την ECU εξάγεται ένα σύνολο διμερών ισοτιμιών και ορίων διακύμανσης των νομισμάτων .

Ο μηχανισμός παρέμβασης θα στηρίζεται στα όρια αυτά ενώ όταν χρειαστεί θα γίνονται και οι απαραίτητες αναπροσαρμογές των διμερών ισοτιμιών . Όμως με αυτόν τον τρόπο οι ισοτιμίες σε σχέση με την ECU καθορίζονται από τις διμερείς ισοτιμίες και όχι αντίστροφα , που ήταν και το πνεύμα της αρχικής συμφωνίας . Γι' αυτό ένα νόμισμα μπορεί να φθάσει στα όρια της διμερούς του διακύμανσης , χωρίς να φθάσει και στα όρια σε σχέση με την ECU .

Αναλυτικά υπάρχει για κάθε χώρα-μέλος μια κεντρική ισοτιμία με την ECU . Στην συνέχεια καθορίζεται μια σειρά διμερών ισοτιμιών για κάθε ζεύγος νομισμάτων . Γύρω από τις τελευταίες , ορίζονται όρια διακύμανσης από +2,25% έως -2,25% . Για την Ιταλία (1) τα όρια αυτά κυμαίνονται από +6% έως -6% και θα μειωθούν όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες

(1) Για την ιταλική λιρέτα ισχυε αυτό το περιθώριο διακύμανσης από το Μάρτιο του 1979 μέχρι τον Ιανουάριο του 1990 . Το ειδικό περιθώριο διακύμανσης 6% παραχωρήθηκε και στην ισπανική πεσέτα με την είσοδό της στο ΕΝΣ .

της χώρας . Το ειδικό περιθώριο διακύμανσης 6% παραχωρήθηκε και στην ισπανική πεσέτα με την είσοδό της στο ΕΝΣ .

Διορθωτικές μεταβολές των κεντρικών ισοτιμιών , δηλ. ανατιμήσεις και υποτιμήσεις των νομισμάτων των κρατών-μελών απαιτούν την συμφωνία όλων των χωρών του ΕΝΣ . Σ' αυτό το καθεστώς συναλλαγματικών ισοτιμιών συμμετέχουν όλα τα κράτη της ΕΚ εκτός από την Ελλάδα , τη Μεγάλη Βρετανία και την Πορτογαλία (1) .

Όταν ένα νόμισμα φθάσει στο όριο της διακύμανσής του οι παρεμβάσεις είναι υποχρεωτικές για να επανέλθει το νόμισμα στην κατάσταση ισορροπίας του , χωρίς να υπάρχει ανώτατο όριο στο ύψος του ποσού που απαιτείται για να πραγματοποιηθεί αυτό . Παρέμβαση όμως μπορεί να γίνει και πριν ένα νόμισμα φθάσει στα όρια διακύμανσής του χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό . Τότε όμως απαιτείται η σύμφωνη γνώμη όλων , ώστε να αποτρέπονται οι αντικρουόμενες παρεμβάσεις και να διασφαλίζονται τα ειδικά συμφέροντα των χωρών-μελών .

Η νομισματική βάση της ECU δημιουργήθηκε με την συνεισφορά κάθε κράτους -μέλους ενός ποσοστού 20% των συναλλαγματικών του αποθεμάτων σε δολλάρια και χρυσό προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής συνεργασίας (FECOM) . Στην συνέχεια οι κεντρικές τράπεζες των χωρών-μελών πιστώθηκαν με ένα αντίστοιχο ποσό , αυτή τη φορά σε ECU .

Οι συνεισφορές αυτές δεν είναι εφάπαξ αλλά ανακυκλώνονται κάθε τρεις μήνες . Προβλέφθηκε πάντως ότι στο μέλλον το

(1) Η αγγλική λίρα εντάχθηκε στο ΕΝΣ τον Οκτώβριο του 1990 και το πορτογαλικό εσκούδο τον Απρίλιο του 1992 . Η ένταξη της δραχμής θα πραγματοποιηθεί έως στο τέλος του 1993 .

Ταμείο θα μπορεί να παρεμβαίνει αυτόνομα για την διατήρηση των ισοτιμιών στα συμφωνημένα επίπεδα. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα σημαντική πλευρά της μελλοντικής εξέλιξης του ΕΝΣ. Τα μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα ECU που κατέχουν για τον διακανονισμό των χρεών τους (πολύ βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση) που δημιουργούνται από τις παρεμβάσεις τους στις αγορές με νομίσματα των χωρών-μελών. Ωστόσο προβλέφθηκε ρήτρα, σύμφωνα με την οποία τα κράτη υποχρεώνονται να δεχθούν μέχρι το 50% των απαιτήσεών τους σε ECU. Τέλος το δανειζόμενο σε ECU μέλος θα πληρώνει στον δανειστή του επιτόκιο ίσο με την μέση τιμή των προεξοφλητικών επιτοκίων των χωρών-μελών.

Στις διαπραγματεύσεις αποφασίστηκε να διατεθεί ένα μεγάλο ποσό, ύψους 25 δις ECU, για την ανακούφιση των χωρών με προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών τους, καθώς και απεριόριστοι πόροι υπό μορφήν βραχυπρόθεσμου δανεισμού για τις παρεμβάσεις των χωρών-μελών για την υποστήριξη των νομισμάτων τους στις αγορές συναλλάγματος. Η Μ. Βρεταννία τόνισε ότι το ποσό των μακροπρόθεσμων πόρων είναι μικρό και με το επιχείρημα αυτό αρνήθηκε να συμμετάσχει στο ΕΝΣ. Αντίθετα η Ιρλανδία δέχθηκε να συμμετάσχει και έλαβε σημαντικά ποσά, θέτοντας έτσι τέλος στην σταθερή ισοτιμία που είχε μέχρι τότε με την Μ. Βρεταννία. Η Ιταλία συμμετέχει στο ΕΝΣ και δέχθηκε επίσης σημαντικούς πόρους από αυτό.

3.2.2 Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ

Ο δείκτης απόκλισης αποτέλεσε την κυριότερη καινοτομία του ΕΝΣ. Ειδοποιεί κάθε φορά που κάποιο νόμισμα περνά το λεγόμενο "πρόθυρο απόκλισης" που έχει καθοριστεί στο 75% της "μέγιστης δυνατής απόκλισης" , σε σχέση πάντοτε με την κεντρική ισοτιμία του με το ECU. Έτσι , για το νόμισμα με όριο απόκλισης το 2,25% ανάμεσά τους υπάρχει "μέγιστη δυνατή απόκλιση" (μ.δ.α) για ένα νόμισμα όταν αυτό έχει εξαντλήσει τα διμερή του όρια διακύμανσης έναντι όλων των άλλων νομισμάτων . Η μ.δ.α καθορίζεται από τον τύπο :

$$2,25(1-\omega)$$

όπου ω συντελεστής στάθμισης που προσδιορίζει την οικονομική βαρύτητα κάθε νομίσματος για το οποίο υπολογίζεται η μ.δ.α. Κατά συνέπεια , όσο μεγαλύτερη είναι η βαρύτητα ενός νομίσματος στην ECU , τόσο μικρότερη θα είναι η τιμή της μ.δ.α που του αντιστοιχεί .

Επίσης, ένα νόμισμα μπορεί να φθάσει στα όρια του "πρόθυρου απόκλισης" πριν φθάσει στα όρια της διμερούς του διακύμανσης ως προς τα άλλα νομίσματα . Ωστόσο μπορεί να γίνει και το αντίθετο. Αυτό εξαρτάται από την διάταξη των νομισμάτων την συγκεκριμένη στιγμή .

Όταν ένα νόμισμα περάσει το "πρόθυρο απόκλισης" τότε η χώρα-μέλος πρέπει να πάρει ορισμένα μέτρα για να επανέλθει σε κατάσταση συναλλαγματικής ισορροπίας . Τα μέτρα αυτά είναι τα εξής :

- α. Παρέμβαση στην αγορά συναλλάγματος με την χρησιμοποίηση νομισμάτων των χωρών-μελών οπότε ένα μέρος του οικονομικού βάρους της παρέμβασης μεταβιβάζεται στις υπόλοιπες χώρες-μέλη .
- β. Μέτρα εσωτερικής νομισματικής πολιτικής , όπως για παράδειγμα μεταβολή των επιτοκίων , που θα

επηρεάζαν τις κινήσεις κεφαλαίων και θα τροποποιούσε τις βραχυπρόθεσμες κινήσεις συναλλάγματος της χώρας .

- γ. Αναπροσαρμογή των ισοτιμιών . Στόχος του ΕΝΣ είναι να περιορίζει στο ελάχιστο τις μεταβολές αυτές , αν και δεν τις αποκλείει όταν οι συναλλαγματικές διακυμάνσεις είναι μεγάλες και η αναπροσαρμογή επιβάλλεται .
- δ. Μέτρα δημοσιονομικού και εισοδηματικού χαρακτήρα . Όταν μία χώρα δεν προτίθεται να πάρει τέτοια μέτρα πρέπει να το αιτιολογήσει στις άλλες χώρες-μέλη και τότε τα μέτρα λαμβάνονται με συλλογική απόφαση .

3.3 ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΝΣ

Για την ενίσχυση του ρόλου του ΕΝΣ , μετά την έναρξη της λειτουργίας του , πραγματοποιήθηκαν μια σειρά συμφωνιών στις οποίες θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω .

Η πρώτη σειρά μέτρων απέβλεπε στην ενίσχυση του ρόλου της ECU και λήφθηκε από την επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών της Κοινότητας στις 12-3-85 . Τα μέτρα αυτά είναι τα ακόλουθα (1) :

- * Οι κεντρικές τράπεζες μπορούν να ρευστοποιούν ένα μέρος των αποθεμάτων τους σε επίσημα ECU όταν χρειάζονται νομίσματα παρέμβασης . Αυτού του είδους οι πράξεις θα καλύπτονται από τις κεντρικές τράπεζες με την χορήγηση δολλαρίων .
- * Για τις υποχρεώσεις των κεντρικών τραπεζών που απορρέουν από πολύ βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση εξακολουθεί να ισχύει η αρχή της εξόφλησης του 50% σε επίσημα ECU . Τώρα όμως το όριο αυτό μπορεί να αυξηθεί ακόμη περισσότερο αν η δικαιούχος κεντρική τράπεζα είναι καθαρός οφειλέτης σε ECU.

(1) Παν. ΑΛΕΞΑΚΗΣ : "Η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Νομισματική Ενοποίηση και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα" , Αθήνα 1989, έκδοση της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, σελ. 68.

* Το επιτόκιο των καθαρών καταθέσεων σε ECU , καθώς και των απαιτήσεων σε ECU , βασίζεται στο εξής στον σταθμικό μέσο όρο αντιπροσωπευτικών επιτοκίων της χρηματαγοράς στις χώρες-μέλη και όχι στον σταθμικό μέσο όρο του προεξοφλητικού επιτοκίου των χωρών-μελών .

* Οι κεντρικές τράπεζες χωρών εκτός Κοινότητας καθώς και οι διάφοροι οργανισμοί που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των "λοιπών χρηστών" θα έχουν την δυνατότητα να αποκτούν επίσημα ECU από τις κεντρικές τράπεζες της Κοινότητας κατόπιν συμφωνιών πώλησης και εξαγοράς ή με αμοιβαίες ανταλλαγές χρεών.

Η δεύτερη σημαντική σειρά μέτρων ήταν εκείνη της συμφωνίας του NYBORΘ της Δανίας , στις 12- 9-1987 . Τα μέτρα αυτά διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες , κάθε μια από τις οποίες αναλύεται παρακάτω.

Η πρώτη κατηγορία αποβλέπει στην σύγκλιση και την αποφυγή αντικρουσμένων νομισματικών πολιτικών ώστε να εξασφαλίζεται η συνοχή του ΕΝΣ . Τα μέτρα αυτά είναι τα εξής:

* Θέσπιση μιας διαδικασίας παρακολούθησης εξάμηνης διάρκειας , από την νομισματική Επιτροπή , για τον εντοπισμό των συνηπειών μεταξύ των χωρών-μελών , με την χρήση οικονομικών δεικτών .

* Παρακολούθηση σε μηνιαία βάση της εξέλιξης των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων των χωρών του ΕΝΣ .

* Μηνιαία εξέταση των παρεμβάσεων στις αγορές συναλλάγματος και στα επιτόκια για την χάραξη της κατάλληλης νομισματικής πολιτικής .

Τα μέτρα αυτά δίνουν βάρος στην πρόσπιση των ισοτιμιών του ΕΝΣ , στον περιορισμό των αναπροσαρμογών των συναλλαγματικών ισοτιμιών και στην αποφυγή των αναταραχών στα νομίσματα των χωρών-μελών από τα νομίσματα τρίτων χωρών .

Η δεύτερη κατηγορία μέτρων αποβλέπει στην βελτίωση του μηχανισμού παρεμβάσεων του ΕΝΣ . Συγκεκριμένα :

- * Οι πολύ βραχυπρόθεσμες πιστωτικές διευκολύνσεις για παρεμβάσεις εντός των ορίων συναλλαγματικής διακύμανσης εξακολουθούν να ισχύουν . Όμως , από εδώ και στο εξής , όταν μια χώρα με ασθενές νόμισμα επιθυμεί να παρέμβει , θα διαπιστώνεται πρώτα αν η εντός των ορίων παρέμβαση είναι κατάλληλη , αντί της προηγούμενης πρακτικής να μην αρνείται την χρηματοδότηση η τράπεζα στο νόμισμα της οποίας γινόταν η παρέμβαση .
- * Η διάρκεια παροχής των πολύ βραχυπρόθεσμων πιστωτικών διευκολύνσεων επεκτείνεται από 2,5 σε 3,5 μήνες .
- * Το όριο αποδοχής για διακανονισμό σε επίσημα ECU των δανείων που συνάπτονται σαν πολύ βραχυπρόθεσμες πιστωτικές διευκολύνσεις αυξάνεται από 50% σε 100% , για δοκιμαστική περίοδο δύο χρόνων .

Αυτή η σειρά μέτρων σχετίζεται με την μεγαλύτερη σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών των χωρών-μελών , αλλά και με τους κινδύνους που απορρέουν από την πλήρη απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων . Επίσης στην δεύτερη κατηγορία μέτρων επισημοποιείται η εντός των ορίων διακύμανσης παρέμβαση , που δεν προβλεπόταν στα αρχικά κείμενα των συμφωνειών για το ΕΝΣ , με αποτέλεσμα να αποτρέπονται οι περισσότερες από τις κερδοσκοπικές κινήσεις κεφαλαίων . Οι επόμενες δύο ρυθμίσεις αυτής της κατηγορίας αναφέρονται στις μεγαλύτερες ροές κεφαλαίων που θα πραγματοποιούνται και έτσι αυξάνουν τον χρόνο επιστροφής τους .

Η τελευταία ρύθμιση έχει σαν στόχο την ενίσχυση του ρόλου της επίσημης ECU . Γενικά τα μέτρα αυτά στοχεύουν στην διατήρηση της συναλλαγματικής σταθερότητας στο εσωτερικό της Κοινότητας και στην παραπέρα σύγκλιση και συνεργασία των χωρών-μελών του ΕΝΣ .

Τέλος , θα πρέπει να αναφερθεί η μεγάλη σημασία για την νομισματική ενοποίηση έκθεση DELORS που αποτέλεσε το κεντρικό θέμα κατά την ευρωπαϊκή σύνοδο κορυφής της Μαδρίτης στις 27 και 28 Ιουνίου του 1989 .Αν οι προτάσεις της έκθεσης DELORS υλοποιηθούν , μετά από τροποποίηση της Συνθήκης της Ρώμης και της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης , θα συντελέσουν στην καθιέρωση μιας κοινής νομισματικής πολιτικής , στην δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και στην καθιέρωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος .

3.4 ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οι αρχικές συμφωνίες για το ΕΝΣ εστιάζονταν κυρίως σε τεχνικά θέματα και πολλά σημαντικότερα θέματα έμεναν για να ρυθμιστούν στο μέλλον .

Ο κεντρικός ρόλος της ECU είναι αμφίβολος εφόσον , όπως ήδη αναφέρθηκε , οι διμερείς ισοτιμίες προσδιορίζουν τις ισοτιμίες της ECU και όχι αντίστροφα , όπως δείχνει η λειτουργία του δείκτη απόκλισης . Το ΕΝΣ χρειάζεται καθημερινή παρέμβαση με την έννοια της διόρθωσης της απόκλισης των νομισμάτων που συμμετέχουν στα στενά όρια διακύμανσης ως προς την ECU λόγω της μεγαλύτερης , της τάξεως του 2,25% , διακύμανσης της λιρέτας της στερλίνας και μετά της δραχμής που επιδρούν και μετακινούν την ECU και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες . Οποσδήποτε οι παρεμβάσεις αυτές δρουν ανασταλτικά στην προώθηση με επιτυχία της διαδικασίας της νομισματικής ενοποίησης .

Ο δείκτης απόκλισης είναι ένα έγκαιρο προειδοποιητικό σήμα που όμως δεν προσδιορίζει την ύπαρξη θεμελιώδους ισορροπίας και δεν συνδυάζεται με την λήψη αναγκαστικών μέτρων από την πλευρά των χωρών-μελών .

Παράλληλα οι παρεμβάσεις στην αγορά συναλλάγματος , στα πλαίσια της τήρησης των συναλλαγματικών συμφωνιών του ΕΝΣ , δεν είναι βέβαιο ότι θα γινόταν σε κοινοτικά νομίσματα . Η χρησιμοποίηση του δολλαρίου για τον σκοπό αυτό ίσως να επιδρά δυσμενώς στο ΕΝΣ και στο σύμμετρο καταμερισμό του βάρους των οικονομικών προσαρμογών .

Στα θέματα του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών μεταξύ των χωρών-μελών , δεν υπάρχει επαρκής στήριξη από

μελέτες υποδομής . Από την αρχή ακόμη της λειτουργίας του ΕΝΣ δεν υπήρχε σαφής πολιτική από την πλευρά αυτή . Σύμφωνα όμως με τις αρχικές συμφωνίες για το ΕΝΣ , η διαδικασία του οικονομικού συντονισμού θα συμπληρώνονταν με μια αυτόματη διαδικασία μέσω της δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου που θα έχει την εξουσία να ασκήσει πολιτική και να καθιερώσει την ευρεία χρήση της ECU. Το ταμείο αυτό έχοντας δικούς του πόρους και δύναμη θα προωθούσε τον οικονομικό συντονισμό ανάμεσα στις χώρες-μέλη , θα προέβαινε σε συγκεκριμένες παρεμβάσεις στις αγορές συναλλάγματος , θα εξάπλωνε την χρήση της ECU και θα εξασφάλιζε τις προϋποθέσεις της νομισματικής ένωσης . Δηλαδή το ΕΝΣ θα πλησίαζε την μικτή διαδικασία , που είναι μια βιώσιμη διαδικασία για την νομισματική ένωση . Όμως η Κοινότητα δεν προχώρησε σ' αυτήν τη φάση των συμφωνιών κατά το 1981 και έτσι δημιουργήθηκαν νέα κενά αξιοπιστίας με το να τίθενται χρονικοί στόχοι χωρίς να τηρούνται .

Επίσης από τις συμφωνίες έλειψε ο καθορισμός μιας εξωτερικής συναλλαγματικής πολιτικής που είναι από τα δυσκολότερα προβλήματα της διαδικασίας της νομισματικής ενοποίησης .

Συμπερασματικά , οι πρώτες συμφωνίες περιορίστηκαν σε τεχνικά θέματα . Τα βασικά θέματα παρέμειναν άλυτα και οι αιτίες που οδήγησαν στην αποτυχία του συστήματος του "φιδιού" αλλά και του παλαιότερου νομισματικού συστήματος του BRETTON-WOODS (Σύστημα Κανόνα χρυσού-δολλαρίου) , υπήρχαν και στα πλαίσια της λειτουργίας του ΕΝΣ . Το πρώτο στάδιο του ΕΝΣ φαίνεται ότι απέτέλεσε ένα είδος προετοιμασίας για την

ευρωπαϊκή ενοποίηση και για την καθιέρωσή της επιβάλλεται η σύναψη νέων συμφωνιών που φαίνεται να ικανοποιούνται από τις προτάσεις της έκθεσης DELORS που επακολούθησαν.

3.5 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΝΣ

3.5.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ECU

Για την εκτίμηση της αξίας της ECU πρέπει να προσδιορισθούν οι συντελεστές στάθμισης κάθε χώρας-μέλους , καθώς και οι μονάδες από κάθε εθνικό νόμισμα μέσα στην ECU

(1). Ετσι :

- α. Προσδιορίζονται οι συντελεστές στάθμισης (W) για κάθε χώρα-μέλος της Κοινότητας , με βάση την συμμετοχή του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) κάθε χώρας στο κοινοτικό ΑΕΠ και την συμμετοχή των εξαγωγών της στις κοινοτικές εξαγωγές .
- β. Με βάση τους συντελεστές στάθμισης (W) , προσδιορίζονται οι μονάδες από κάθε εθνικό νόμισμα που θα εισέλθει στην "δέσμη" προκειμένου να δημιουργηθεί μια μονάδα ECU .

Αναλυτικά ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- α. Λαμβάνεται ένα κοινοτικό νόμισμα σαν ενδιάμεσο νόμισμα (key) Π.χ το βελγικό φράγκο (BFR) και η περίοδος 12 Μαρτίου 1979 , δηλαδή μια μέρα πριν από την έναρξη του ΕΝΣ .
- β. Τίθεται ένα $ECU = 1 \text{ SDR}$, όπου SDR (Special Drawing Right) αποτελεί την νομισματική μονάδα που έχει εισάγει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο , (2) . Τότε , η ισοτιμία μεταξύ SDR και δολλαρίου ήταν :
 $1 \text{ SDR} = 1,20635 \text{ δολλάρια} .$

(1) SHONE R. (1979) "Recent Developments in Exchange Rate Links and the EMS" , Discussion Paper, University of Stirling, Μεγ. Βρετανία.

γ. Λαμβάνεται η ισοτιμία μεταξύ BFR/US\$. και από αυτή γίνεται η εκτίμηση σε BFR , δηλαδή : 1,20635 US\$ = 45,8564 BFR

δ. Υπολογίζονται τώρα οι μονάδες ενός εθνικού νομίσματος i στην δέσμη (X_i) , έστω του γερμανικού μάρκου (DM). Η ισοτιμία BFR/DM = 18,265

$$\text{τότε : } X(B) = \frac{W(B) \times 45,8564}{18,265} = 0,83$$

Η διαδικασία ισχύει για κάθε $X(i)$.

(1) CROKETT A. (1977) "Internatoinal Money" Issues and Analysis , Nelson , Middlesex .

3.5.2 Η ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ECU ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ

Ακολουθείται η εξής διαδικασία :

- α. Προσδιορίζεται η συμμετοχή του κάθε νομίσματος στην ECU , δηλαδή το $X(i)$, σύμφωνα με τα πιο πάνω .
- β. Χρησιμοποιείται το δολλάριο σαν ενδιάμεσο (key) νόμισμα .
- γ. Προσδιορίζεται σε δολλάρια η συμμετοχή των εθνικών νομισμάτων στην ECU .
- δ. Εξάγεται η ισοτιμία της ECU προς κάθε εθνικό νόμισμα .
- ε. Η διαδικασία γίνεται με δεδομένη την ισοτιμία ECU/US\$.

Ο Πίνακας 1 στο Παράρτημα του κεφαλαίου παρουσιάζει την διαχρονική εξέλιξη των ισοτιμιών μεταξύ της ECU και των νομισμάτων των χωρών-μελών.

3.5.3 ΟΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΟΥΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ECU

Για κάθε νόμισμα ορίζεται μια κεντρική ισοτιμία ως προς την ECU , σύμφωνα με την διαδικασία που ορίστηκε πιο πάνω . Στην συνέχεια , καθορίζονται τα όρια διακύμανσης του κάθε νομίσματος γύρω από αυτήν την ισοτιμία . Στο ΕΝΣ και ειδικά για την ισοτιμία κάθε νομίσματος / ECU , έχουν καθοριστεί δύο διακυμάνσεις :

- α. Η μέγιστη δυνατή απόκλιση (μ.δ.α) κάθε νομίσματος γύρω από την κεντρική του ισοτιμία με βάση τον τύπο :

$$2,25 (1-W)$$

για όλα τα νομίσματα του ΕΝΣ .

β. Το πρόθυρο απόκλισης (π.α) που αναφέρεται στο 75% της μ.δ.α , δηλαδή :

$$\text{π.α} = 0,75 \text{ (μ.δ.α)}$$

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι κανονισμοί αυτοί ισχύουν μόνο για τις χώρες που συμμετέχουν και στις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ΕΝΣ .

3.5.4 ΟΡΙΑ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

- α. Υπάρχει για κάθε ζεύγος χωρών-μελών μια κεντρική ισοτιμία . Συνολικά υπάρχουν $n(n-1)$ κεντρικές ισοτιμίες , όπου n ο αριθμός των νομισμάτων.
- β. Τα όρια διακύμανσης υπολογίζονται με βάση τον τύπο $2,25 \times$ (κεντρική ισοτιμία) , για όλα τα νομίσματα.

3.6 ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ECU

Στις συμφωνίες για το ΕΝΣ είχε προβλεφθεί ότι η ECU θα αποτελούσε τον κοινό παρανομαστή των ενδοκοινοτικών ισοτιμιών. Όμως στην πράξη ήταν οι διμερείς ισοτιμίες που αποτέλεσαν την βάση των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των παρεμβάσεων στις αγορές συναλλάγματος , ενώ ο δείκτης απόκλισης δεν ήταν πάντα αποτελεσματικός . Η ίδια η Κοινότητα έχει πάρει μέτρα για την χρήση της ECU . Την χρησιμοποίησε σαν κοινό παρανομαστή στο Ευρωπαϊκό Αναπτυξιακό Ταμείο , στις χρηματοδοτικές της λειτουργίες , στην Κοινή Αγροτική Πολιτική στην ετοιμασία των ισολογισμών και σε όλες τις τρέχουσες λειτουργίες της .

Ωστόσο η ECU παρέμεινε το μέσον μερικού διακανονισμού ανάμεσα στις νομισματικές αρχές των χωρών-μελών κάτι που περιόριζε την μέγιστη δυνατή χρήση της στις επίσημες συναλλαγές . Επιπρόσθετα , οι χώρες-μέλη συνηθίζουν να παρεμβαίνουν στις αγορές συναλλάγματος πριν οι διακυμάνσεις των νομισμάτων φθάσουν τα μέγιστα όρια τους , με αποτέλεσμα να μειώνουν την πιθανότητα συσσώρευσης μεγαλύτερων αποθεμάτων σε ECU . Η συμπεριφορά αυτή στον κρατικό τομέα μείωνε τις δυνατότητες πλατείας χρήσης της ECU και σε άλλους τομείς και πρόσθετε σε αβεβαιότητα σε ότι αφορά το μέλλον του ΕΝΣ . Και αντίστροφα , η αβεβαιότητα για την εξέλιξη του ΕΝΣ μείωνε την χρήση της ECU και σε επίσημο και σε ιδιωτικό επίπεδο . Ένας άλλος λόγος που προσθέτει σε αβεβαιότητα σχετικά με την σταθερότητα της ECU είναι το γεγονός ότι όταν κάποιο νόμισμα της ΕΚ, όπως η δραχμή, είναι εκτός των συναλλαγματικών συμφωνιών του ΕΝΣ οι μεγαλύτερες από τις συμφωνημένες διακυμάνσεις του αυξάνουν τις διακυμάνσεις της ECU .

Επιπρόσθετα , ένα νόμισμα χρησιμοποιείται όταν συνυπάρχουν σε αυτό και οι τρεις λειτουργίες του χρήματος , δηλαδή όταν το χρήμα είναι μονάδα υπολογισμού, μέσον διακράτησης πλούτου και μέσον πληρωμών . Μέχρι τώρα έχουν προωθηθεί περισσότερο οι δύο πρώτες λειτουργίες της ECU και λιγότερο η τρίτη που είναι και σημαντικότερη .

Επομένως η ECU εξακολουθεί να μην είναι νόμισμα με την γνωστή έννοια του όρου . Είναι αυτό που το χρησιμοποιούν, ιδιαίτερα οι ιδιώτες και τα πιστωτικά ιδρύματα , αναγκάζονται να καλύπτουν τα τυχόν ελλείμματά τους σε ECU από τα εθνικά νομίσματα που την αποτελούν . Αυτό με τη σειρά του θα μπορούσε

να δράσει ανασταλτικά στην ευρύτερη χρήση τη ECU . Όμως μέσα από ένα άτυπο διατραπεζικό σύστημα αρχικά και με την δημιουργία το 1985 μιας Ένωσης Αμοιβαίων Διακανονισμών σε ECU που βρίσκεται σε συνεργασία με την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών , κατόρθωσαν να καλύπτονται οι απαιτήσεις σε ECU , είτε από την ίδια είτε από άλλες τράπεζες .

Πρέπει ακόμη να σημειωθεί , ότι όλες οι κοινοτικές χώρες εκτός της Δ. Γερμανίας , είχαν αναγνωρίσει την ECU σαν συναλλάγμα που υπόκειταν σε όλους τους κανονισμούς που διέπουν την κίνηση συναλλάγματος κάθε χώρας . Η Δ. Γερμανία , συνέχιζε να προτάσει μέχρι πρόσφατα σαν λόγους για τον περιορισμό της χρήσης της ECU μέσα στο έδαφός της , τους εθνικούς της στόχους και την αποφυγή πιθανών πληθωριστικών πιέσεων που θα της δημιουργούσε η εξάπλωση της ECU. Αυτή η συμπεριφορά λειτούργησε μειωτικά στην χρήση της ECU .

Όμως , παρά τις ιδιαιτερότητες που παρατηρούνταν, η αγορά έδρασε με δυναμισμό . Έτσι, μετά την δημιουργία του ΕΝΣ η ECU χρησιμοποιούνταν από ιδιώτες , πιστωτικά ιδρύματα και πολυεθνικές επιχειρήσεις . Τα στοιχεία της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών δείχνουν ότι η αγορά της ECU βρίσκεται σε συνεχή επέκταση και ακολουθεί από κοντά αυτή του δολλαρίου, του μάρκου , του ελβετικού φράγκου, και του γιεν. Αυτό αποδεικνύει ότι έχουν αναγνωρίσει οι δυνατότητες της ECU να μειώνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο , όχι μόνο για τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές , αλλά και για τις συναλλαγές μεταξύ τρίτων χωρών και Κοινότητας.

Για την ώρα περισσότερες από τριακόσιες τράπεζες συμμετέχουν ενεργά στην αγορά της ECU και συναλλάσσονται καθημερινά μέσω της Ένωσης Αμοιβαίων Διακανονισμών με την ECU όπου εμπλέκονται πάνω από τέσσερις χιλιάδες συναλλαγές και ένα συνολικό ποσό δεκαπέντε περίπου δισεκατομμυρίων σε ECU. Το μεγαλύτερο όμως μέρος των τραπεζικών εργασιών αναφέρεται σε διατραπεζικές συναλλαγές , ενώ οι μη τραπεζικές δραστηριότητες σχετικά με την ECU έχουν παραμείνει περιορισμένες . Οι καταθέσεις σε ECU από τον μη τραπεζικό τομέα παραμένουν στάσιμες από το 1985 , που φαίνεται να δείχνει ότι η ECU δεν είναι αρκετά ελκυστική σαν χρήμα ή σαν μέσο διακράτησης πλούτου . Επιπρόσθετα η χρήση της ECU στον μη χρηματοδοτικό τομέα για τις τιμολογήσεις και τους διακανονισμούς εμπορικών συναλλαγών έχει παραμείνει περιορισμένη και για την ώρα καλύπτει μόνο το 1% του εξωτερικού εμπορίου των χωρών-μελών της Κοινότητας (DELORS 1989) .

Ομολογίες όμως σε ECU εκδίδονται ακόμη και από μεγάλες αμερικάνικες επιχειρήσεις , που αποκτούν πιστώσεις σε ECU με σταθερό επιτόκιο και στην συνέχεια μετατρέπουν το χρέος σε δολλάρια με κειμενώμενο επιτόκιο , με την χρησιμοποίηση χρηματοδοτικών οργάνων όπως είναι τα προθεσμιακά συμβόλαια (futures) και τα δικαιώματα αγοράς (options) . Με το να τιμολογούν σε ECU , κατορθώνουν να προφυλάσσονται από τις διακυμάνσεις της ισοτιμίας ECU/US\$. Τελευταία και η Παγκόσμια Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη έκδοση ομολογιών σε ECU . Η ECU κατέχει την πέμπτη θέση στην διεθνή αγορά ομολόγων και απορροφά το 6% της αγοράς .

Το αποτέλεσμα από αυτή την ιδιωτική χρήση της ECU είναι να υπάρχουν δύο αγορές σ' αυτό το νόμισμα . Η ιδιωτική αγορά και η επίσημη αγορά . Επίσημες ECU δημιουργούνται με την ανακύκλωση δολλαρίων και χρυσού ανάμεσα στις κεντρικές τράπεζες της Κοινότητας και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής Συνεργασίας (FECOM) . Οι επίσημες ECU διακρατούνται αποκλειστικά από τις Κεντρικές Τράπεζες , ενώ οι ιδιωτικές ECU από τις Κεντρικές και από τις Εμπορικές Τράπεζες , στην πρώτη περίπτωση σε ξεχωριστούς λογαριασμούς . Επιπρόσθετα οι ισοτιμίες και τα επιτόκια της ιδιωτικής ECU προσδιορίζονται στην αγορά ευρωνομισμάτων , ενώ για την επίσημη ECU οι ισοτιμίες προσδιορίζονται μια φορά την ημέρα , όπως επίσης και τα επιτόκια στις εθνικές χρηματαγορές .

Τα γεγονότα , ιδιαίτερα σε ότι αφορά την ιδιωτική ECU δίνουν μια απάντηση σε όσους παραμένουν σιωπηλοί για την χρήση της ECU , καθώς και η τελευταία δείχνει δυνατότητες να χρησιμοποιηθεί ευρέως . Η έρευνα στην αγορά συναλλάγματος που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1992 στα κυριώτερα χρηματοπιστωτικά κέντρα έδειξε ότι διευρύνθηκε η χρήση της ιδιωτικής ECU . Συγκριτικά με τον Απρίλιο του 1989, που έγινε η προηγούμενη έρευνα, η ιδιωτική ECU χρησιμοποιήθηκε σε ύψος του 3% του συνόλου των συναλλαγών έναντι 0,9% πριν από μια τριετία . Μέσα δε στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, οι συναλλαγές με ιδιωτική ECU κάλυψαν το 5 έως 10% του συνόλου των συναλλαγών στις περισσότερες χώρες-μέλη (1) .

(1) Εφημερίδα ΚΕΡΔΟΣ , 30 Μαΐου 1993 : "Διευρύνεται η χρήση του ιδιωτικού ECU", σελ. 13.

Ετσι μια περαιτέρω επέκταση στην χρήση της ECU θα συνέβαλε στην προώθηση της νομισματικής ενοποίησης , θα επανέφερε τη νομισματική σταθερότητα , που αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για ένα νομισματικό σύστημα και θα βοηθούσε να κλείσει το κενό που δημιουργήθηκε στο διεθνές νομισματικό σύστημα με το τέλος της μετατρεψιμότητας του δολλαρίου σε χρυσό και τις κρίσεις που επακολούθησαν και όπου σε ένα βαθμό παραμένουν .

Για την μεγαλύτερη συνεπώς ανάπτυξη της ECU πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις :

- α. Θα πρέπει να προωθηθεί η χρήση της και μέσα στην Γερμανία . Η τελευταία πρόσφατα, έλαβε μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή και έτσι φαίνεται να ξεπερνιέται ένας σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας .
- β. Τα νομίσματα που είναι μέσα στην ECU και έξω από τις συναλλαγματικές συμφωνίες του ΕΝΣ, όπως η δραχμή θα πρέπει να ενταχθούν στις συναλλαγματικές συμφωνίες, αυξάνοντας έτσι την συναλλαγματική σταθερότητα του ΕΝΣ .
- γ. Να ιδρυθεί το ENT, το οποίο θα πρέπει να αποκτήσει δικούς του πόρους και εξουσία, για να εφαρμόσει μια κοινή νομισματική πολιτική και να αναλάβει την ανάπτυξη και τον έλεγχο της ECU . Η λειτουργία του ENT, θα προσδώσει στην ECU όλα εκείνα που χαρακτηρίζουν το νόμισμα και την κυριότητα για την ανάληψη θεσμικών μέτρων .

Ωστόσο , μέχρι σήμερα η Κοινότητα δεν φαίνεται να έχει προχωρήσει στην φάση των σημαντικών θεσμικών μέτρων από την πλευρά του ΕΝΣ . Η Δ. Γερμανία φαίνεται να αντιδρά στην δημιουργία ενός ENT που θα εφαρμόσει μια κοινή νομισματική πολιτική, διαφορετική απ' αυτή που ασκεί η δική της κεντρική τράπεζα .

Η Μ. Βρετανία φαίνεται να δείχνει την γνωστή της αδιαφορία και αμφισβήτηση για την αποτελεσματικότητα της κοινοτικής νομισματικής πολιτικής, η Γαλλία επιθυμεί να αποφύγει την εφαρμογή της γερμανικής πολιτικής σε όλο το εύρος της Κοινότητας , ενώ οι υπόλοιπες χώρες-μέλη φαίνεται να υποστηρίζουν την δημιουργία του, αν και με επιφυλάξεις . Όμως ο χρόνος εργάζεται προς την λήψη αποφάσεων που προωθούν την νομισματική ένωση και οι χώρες-μέλη δεν μπορούν, παρά να τις αναλάβουν, διαφορετικά οδεύουν προς το μεγαλύτερο κενό αξιοπιστίας που θα έχει δημιουργηθεί ποτέ μέσα στους κόλπους της Κοινότητας .

3.7 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΤΝΣ)

Το ΕΤΝΣ ιδρύθηκε το 1973 στα πλαίσια του σχεδίου τριών σταδίων για τη δημιουργία της ΟΝΕ και θεωρήθηκε ως πρόπλασμα μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας . Όταν τέθηκε σε ισχύ το ΕΝΣ (Μάρτιος 1979) , τα κράτη-μέλη μεταβίβασαν στο ΕΤΝΣ το 20% των αποθεμάτων τους σε χρυσό και δολάρια . Σε αντάλλαγμα , τα κράτη του ΕΝΣ διαθέτουν στο ΕΤΝΣ το αντίστοιχο ενεργητικό σε ECU . Τα νομισματικά αποθέματα που μεταβιβάστηκαν παραμένουν πάντως στην κυριότητα των κρατικών Κεντρικών Τραπεζών και τίθενται στη διάθεση του Ταμείου με την μορφή τρίμηνης και περιοδικά ανανεούμενης σύμβασης για αμοιβαία πίστωση .

Το ΕΤΝΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες (1) :

- * συμβάλλει στην ισοκάλιση ενεργητικού - παθητικού στις συναλλαγές ανάμεσα στις κεντρικές τράπεζες των κρατών της ΕΚ.
- * στηρίζει το σύστημα παρέμβασης του ΕΝΣ με την διαχείριση των λογαριασμών χρηματοδότησης για τον εξαιρετικά βραχυπρόθεμο μηχανισμό στήριξης .

Μετά από διετή μεταβατική περίοδο , το ΕΤΝΣ έπρεπε να αντικατασταθεί το 1981 , από το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο (ΕΝΤ) . Το ΕΝΤ θα αποκτούσε την κυριότητα του 20% των αποθεμάτων χρυσού και δολλαρίων κάθε χώρας που είχαν μεταφερθεί στο ΕΤΝΣ και θα αναλάμβανε την διαχείριση των μηχανισμών νομισματικής στήριξης . Η αντικατάσταση του ΕΤΝΣ από το ΕΝΤ δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη (2)

(1) Klaus Busch, "Η Ευρώπη μετά το 1992. Οικονομικές, οικολογικές και κοινωνικές προοπτικές της ενιαίας εσωτερικής αγοράς", εκδόσεις Κριτική, Αθήνα Ιούνιος 1992, σελ. 227.

(2) Jagkow/Ruehmann 1984 , σ.265 επ. , Jaekel 1985 , σ. 186 επ. , Maier 1988, σ. 47 επ.

3.8 Η ΔΡΑΧΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ. Η "ΕΚΘΕΣΗ ECU" ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά την ένταξη της Ισπανικής πεσέτας και του πορτογαλικού εσκούδο στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, και αφού έχουν προηγηθεί εδώ και καιρό οι άλλες χώρες-μέλη, ουσιαστικά μόνον η Ελλάδα (1) δεν έχει ξεκινήσει ακόμη την εφαρμογή των θεσμών που συνθέτουν το περιεχόμενο της πρώτης φάσης της ONE .

Τα βασικά χαρακτηριστικά της πρώτης φάσης είναι :

- α. Η ένταξη όλων των νομισμάτων των κρατών-μελών της Κοινότητας στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΣ
- β. Η πλήρης απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων.

Η κυβέρνηση έχει διευκρινίσει ότι προτίθεται να εντάξει τη δραχμή στο συναλλαγματικό μηχανισμό του ΕΝΣ, ως το τέλος του 1993 . Προυπόθεση βέβαια για την επιτυχία του σοβαρού αυτού εγχειρήματος, θα είναι να τρέχει τότε ο πληθωρισμός με ρυθμό όχι ανώτερο του 10% , ώστε να μπορέσει να αντέξει η δραχμή στις πιέσεις για μετατρεψιμότητά της και επίσης το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να παραμένει σε επίπεδα που να μη διακυβεύουν την εμπιστοσύνη του κοινού προς το εθνικό νόμισμα . Με παρόμοιες προϋποθέσεις εντάχθηκε στο σύστημα και η αγγλική στερλίνα .

(1) Στις 17-9-84 η δραχμή ενσωματώθηκε στην ECU , κατά την πρώτη αναθεώρηση της νομισματοδότησης . Αργότερα , με την ΠΔ/ΤΕ 444/24.1.85 , η ECU αναγνωρίστηκε ως ξένο συνάλλαγμα , με τους συναλλαγματικούς κανόνες που διέπουν τα άλλα νομίσματα , ενώ από 1.2.85 συμπεριλήφθηκε στο fixing της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος . Στις 10-6-85 η δραχμή προσχώρησε στο ΕΝΣ και από 7-1-86 η Τράπεζα της Ελλάδος συμμετέχει στο μηχανισμό δημιουργίας επισήμων ECU από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής Συνεργασίας .

Στο κεφάλαιο για την Ελλάδα, η έκδοση "Έκθεση για το ECU " τονίζει τα εξής (1): " Οι προσπάθειες που είχαν γίνει για την εξάλειψη του ανοίγματος μεταξύ της ελληνικής οικονομίας και αυτής της Κοινότητας, δεν είχαν παρά περιορισμένη επιτυχία . Ο πληθωρισμός πλησίαζε το 14% το 1989 και επιταχύνθηκε για να ξεπεράσει το 20% το πρώτο εξάμηνο του 1990 . Το έλλειμμα του προϋπολογισμού έφθασε το 18% του ΑΕΠ το 1988 , ποσοστό πολύ αυξημένο , ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το στοιχείο των υψηλών επιτοκίων σε μια εποχή υψηλού πληθωρισμού . Το δημόσιο χρέος ανερχόταν στο 105% του εθνικού εισοδήματος το 1989 . Το βιοτικό επίπεδο μειώθηκε εξάλλου, από το 58% (σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης , που λαμβάνουν υπόψη διαφορές στις τιμές) στο 54% του μέσου κοινοτικού όρου το 1989 . Η απόφαση της κεντροδεξιάς κυβέρνησης να μην υποτιμήσει την δραχμή σε όλο το εύρος της διαφοράς μεταξύ της αύξησης των τιμών στην Ελλάδα και της αύξησης των τιμών στους εταίρους της , σε συνδυασμό με μια περιοριστική πολιτική και ένα πρόγραμμα που αποσκοπεί να μειώσει κατά το ήμιον το έλλειμμα του προϋπολογισμού το 1990, θα πρέπει να οδηγήσει σε μια πτώση του πληθωρισμού και να ανοίξει το δρόμο για τη συμμετοχή στο συναλλαγματικό μηχανισμό του ΕΝΣ . Η πλήρης συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα θα ενίσχυε την αξιοπιστία των καταβαλλομένων από την Ελλάδα προσπαθειών, προς συγκράτηση του πληθωρισμού .

(1) Όπως δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "Οικονομική Καθημερινή" την 1η Ιουνίου 1991.

Η Ελλάδα θα μπορούσε να επωφεληθεί από ένα άλμα στην ΟΝΕ, που θα έμοιαζε με νομισματική μεταρρύθμιση . Εάν αντιμετώπιζε κανείς με αποφασιστικό τρόπο το πρόβλημα του ελλείμματος του δημοσίου τομέα, οι πληθωριστικές τάσεις θα δεχόταν ένα μοιραίο κτύπημα , πράγμα που θα επέτρεπε στην Ελλάδα να συντομεύσει την πορεία και να αποφύγει, μια ενδεχομένως μακρά και επίπονη διαδικασία αποπληθωρισμού . Η στρατηγική αυτή θα μπορούσε να αποδειχθεί ιδιαίτερα ενδεδειγμένη , λαμβανομένου υπόψη ότι το μείζον πρόβλημα που τίθεται από τον αποπληθωρισμό δεν συνδέεται με την ακαμψία της ελληνικής αγοράς εργασίας , που είναι ελάχιστα συνδικαλισμένη , αλλά με την έλλειψη αξιοπιστίας των ελληνικών νομισματικών αρχών .

Λόγω του χαμηλού κόστους εργασίας στην Ελλάδα , ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον, θα ενθάρρυνε δραστικά την εισροή ξένων επενδύσεων . Αυτή η διακίνηση κεφαλαίων, θα ελάφρυνε τα εξωτερικά βάρη, που βαραίνουν την ανάπτυξη της Ελλάδας και θα συνέβελε στην αναζωογόνηση της δοκιμασμένης εμπιστοσύνης του ιδιωτικού τομέα .

Η πλειοψηφία των ακαδημαϊκών, του επιχειρηματικού κόσμου και των πολιτικών κύκλων, τάσσεται υπέρ της πορείας προς την ΟΝΕ και της πλήρους ελληνικής συμμετοχής . Εντούτοις υπάρχουν τεράστιες ανησυχίες για την δυναμικότητα και την ετοιμότητα της ελληνικής οικονομίας να αντέξει όλη την ένταση του ανταγωνισμού χωρίς την προστασία ενός ξεχωριστού νομίσματος . Αλλά η κυβέρνηση έχει εκφράσει την αποφασιστικότητά της να υλοποιήσει το οικονομικό της πρόγραμμα , το οποίο προβλέπει ότι η Ελλάδα θα μπορεί να συμμετάσχει στο συναλλαγματικό μηχανισμό του ΕΝΣ μέχρι το 1993.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦ. 4ο ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(ONE)

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ιστορικές εξελίξεις στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, που αλλάζουν με ραγδαίο ρυθμό τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές σχέσεις των λαών όλης της ηπείρου, είναι σίγουρο ότι θα έχουν καταλυτικές επιδράσεις στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Όλες οι πολιτικές ηγεσίες των χωρών-μελών της Κοινότητας με εξαίρεση την Μ. Βρετανία, συμφωνούν ότι η πορεία για την οικονομική ολοκλήρωση όχι μόνο δεν θα ανακοπεί, αλλά χρειάζεται να επιταχυνθεί. Η ταχύτητα και η αβεβαιότητα των εξελίξεων στις Ανατολικές χώρες και οι ανάγκες τους για στενότερη συνεργασία με την ΕΟΚ θα επηρεάσουν ενδεχόμενα την πορεία της ίδιας της Κοινότητας.

Μέσα σε ένα περιβάλλον αβεβαιότητας η επίτευξη της ΟΝΕ φαίνεται να είναι ένας ιδιαίτερα φιλόδοξος στόχος. Η υλοποίηση του στόχου της ΟΝΕ απαιτεί σταθερή πολιτική βούληση τόσο από την πλευρά της Κοινότητας, όσο και από την πλευρά των εθνικών κυβερνήσεων.

Παρά τις αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής της Μαδρίτης και του Στρασβούργου για προώθηση της πρότασης DELORS για την ΟΝΕ, υπάρχουν έντονες επιφυλάξεις και προβληματισμοί γύρω από το τελικό περιεχόμενό της.

4.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΟΙΗΣΗ (ΟΝΕ). ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΕΣ

Η ΟΝΕ πραγματοποιείται με την καθιέρωση σε όλη την Κοινότητα της πλήρους ελευθερίας διακίνησης και εγκατάστασης των προσώπων, των αγαθών, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων. Ειδικά στον νομισματικό τομέα θα πρέπει να υπάρξει μια σταθερή ισοτιμία μεταξύ των εθνικών νομισμάτων και τελικά ένα κοινό νόμισμα .

Οι αρχές στις οποίες θα στηριχθεί η ΟΝΕ σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Μαδρίτη είναι :

- α. Η αρχή της παραλληλίας. Η οικονομική και νομισματική ένωση είναι απαραίτητες και η πραγματοποίησή τους αναγκαία και αναπόφευκτη.
- β. Η αρχή της επικουρικότητας. Στα κοινοτικά όργανα θα πρέπει να ανατίθενται μόνο οι αναγκαίες αρμοδιότητες και οι υπόλοιπες να ανατίθενται σε κατώτερα όργανα, εθνικού ή περιφερειακού επιπέδου.
- γ. Η αρχή της πολυμορφίας. Οι χώρες-μέλη της Κοινότητας έχουν διαφορετικά οικονομικά, πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, με αποτέλεσμα να υπάρχει ανάγκη ποικιλόμορφης λύσης.
- δ. Η αρχή του δημοκρατικού ελέγχου. Στα πλαίσια της ΟΝΕ πρέπει να δημιουργηθούν νέοι θεσμοί και νέα όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ του κεφαλαίου, στον Πίνακα 4.1, φαίνονται οι κυριώτεροι σταθμοί της διαδικασίας της ΟΝΕ.

4.3 Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ

Σύμφωνα με την έκθεση DELORS(1), προβλέπονται τρεις φάσεις-στάδια πραγματοποίησης της ΟΝΕ.

(1) Committee for the Study of Economic and Monetary Union , Report on Economic and Monetary Union in the European Community, (Delors Report), 1989.

Η πρώτη φάση αποβλέπει στην στενότερη σύνδεση και σύγκλιση των οικονομιών των χωρών-μελών της Κοινότητας, με την ενίσχυση του συντονισμού της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής τους μέσα στα ήδη υπάρχοντα θεσμικά πλαίσια της Κοινότητας.

Η φάση αυτή στον οικονομικό τομέα περιλαμβάνει τα εξής :

- α. Ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς (άρση εμποδίων, ενίσχυση ανταγωνιστικής πολιτικής της Κοινότητας).
- β. Πλήρης ενεργοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων (προώθηση περιφερειακής ανάπτυξης, διόρθωση ανισορροπιών).
- γ. Συντονισμός της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής (πολυμερής εποπτεία των πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων σε συμφωνημένους στόχους).

Στο νομισματικό τομέα η πρώτη φάση της ONE περιλαμβάνει :

- α. Την επίτευξη ενιαίου νομισματικού χώρου (κοινοί κανόνες στις τράπεζες, χρηματαγορές και ασφάλειες).
- β. Την ένταξη όλων των κοινοτικών νομισμάτων στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΣ.
- γ. Την διατύπωση κατευθυντηρίων γραμμών από την Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών (γενική κατεύθυνση νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής).

Η πρώτη φάση της ONE χαρακτηρίζεται από την προώθηση της παθητικής ολοκλήρωσης, δηλαδή της άρσης όλων των εμποδίων στις συναλλαγές, της ομογενοποίησης των αγορών και της επίτευξης νομισματικής σταθερότητας, χωρίς την δημιουργία νέων κοινοτικών θεσμών. Επίσης γίνεται σταδιακή κατάργηση των επιμέρους εθνικών κανόνων και οι εθνικές κυβερνήσεις αναλαμβάνουν την δέσμευση να πειθαρχούν στους μακροοικονομικούς στόχους, που θα αποφασίζονται από τον

μηχανισμό πολυμελούς εποπτείας (1) που θα δημιουργηθεί .

Οι ρυθμίσεις που γίνονται στην πρώτη φάση, μπορούν να χαρακτηριστούν σαν μονομερείς και πολλές φορές αντιφατικές και ενδεχόμενα να δημιουργήσουν προβλήματα συνταγματικότητας. Η αντιφατικότητα έγκειται κυρίως στο γεγονός ότι ενώ περιορίζονται ουσιαστικά τα διαθέσιμα μέσα πολιτικής των εθνικών κυβερνήσεων, εντούτοις εξακολουθούν να παραμένουν σε αυτές η ευθύνη για την νομισματική σταθερότητα αλλά και την προσαρμογή των οικονομιών τους στις κοινοτικές κατευθύνσεις. Δεν υπάρχει όμως κάποιος κοινοτικός κανονισμός που να παρεμβαίνει στις περιπτώσεις που δημιουργούνται κλυδωνισμοί σε μια εθνική οικονομία και οι δυνατότητες παρέμβασης των εθνικών κυβερνήσεων είναι περιορισμένες, εφόσον έχουν αποπλιστεί από τα παραδοσιακά μέσα οικονομικής πολιτικής. Μπορούμε να αναφέρουμε μερικές τέτοιες περιπτώσεις : η άρση των δημοσιονομικών εμποδίων στις συναλλαγές, η κατάργηση των επιδοτήσεων στην παραγωγή, η καθιέρωση κοινών κανόνων ανταγωνισμού οι οποίοι περιορίζουν την δυνατότητα από τις κυβερνήσεις ελέγχου των τιμών, δηλαδή περιορίζουν την άσκηση τιμολογιακής πολιτικής. Επιπρόσθετα, η ελευθερία στην κίνηση των κεφαλαίων και η ένταξη στο ΕΝΣ, περιορίζει την δυνατότητα άσκησης συναλλαγματικής πολιτικής. Πράγματι, εφόσον τα περιθώρια διακύμανσης θα συμφωνηθούν και θα μειώνονται σταδιακά, η εθνική νομισματική πολιτική θα κληθεί να στηρίξει τα συμφωνηθέντα όρια των ισοτιμιών.

(1) Committee for the Study of Economic and Monetary Union
Report on Economic and Monetary Union in the European
Community, (Delors Report), παρ.57, σσ.38-39
Luxemburg, 1989

4.4 Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ

Κατά την δεύτερη φάση θα θεμελιωθούν οι βασικοί θεσμοί της ΟΝΕ και τα όργανα που θα προέλθουν, είτε από την εξέλιξη των ήδη υφισταμένων, είτε από την δημιουργία νέων. Αφού κατά την φάση αυτή θα αρχίσει και η λειτουργία και των νέων θεσμών και του πλαισίου των κοινών αποφάσεων, είναι φανερό ότι μαζί θα διαμορφωθούν και οι τελικοί προσανατολισμοί και κατευθύνσεις της ΟΝΕ. Στην ουσία αυτή η φάση αρχίζει μετά την Διακυβερνητική Συνδιάσκεψη που θα εξετάσει τους νέους θεσμούς, την συμπλήρωση των υπάρχόντων και την υπογραφή της νέας συνθήκης. Η δεύτερη φάση είναι η κρίσιμότερη από την πλευρά της επίτευξης ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων ρυθμίσεων. Κατά την έναρξη του δεύτερου σταδίου δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ιδρυμα (ΕΝΙ), του οποίου το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από έναν πρόεδρο και τους διοικητές των εθνικών τραπεζών. Το ΕΝΙ θα οδηγήσει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Μόλις ιδρυθεί η ΕΚΤ το ΕΝΙ θα τεθεί υπό εκκαθάριση(1).

Σύμφωνα με την έκθεση DELORS, η δεύτερη φάση θα έχει τα πιο κάτω χαρακτηριστικά :

Στον οικονομικό τομέα το κύριο βάρος της δραστηριότητας της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα αφορά τους τομείς:

- α. Της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού (εξέταση πορείας, αναθεωρήσεις, βελτιώσεις).

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 109 Α της Συνθήκης του Μάαστριχτ της 9-10 Δεκεμβρίου 1991. Το καταστατικό και οι διαδικασίες εκκαθάρισης του περιέχονται στο συννημένο στη Συνθήκη του Μάαστριχτ Πρωτόκολλο σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος.

- β. Της διαρθρωτικής και περιφερειακής πολιτικής (επανεκτίμηση, αναγκαίες προσαρμογές και ενδεχόμενη διεύρυνση των πόρων των ταμείων).
- γ. Της μακροοικονομικής πολιτικής. Θα αποφασίζεται ένα μεσοχρόνιο πλαίσιο για τους βασικούς οικονομικούς στόχους με σκοπό την επίτευξη σταθερής ανάπτυξης. Παράλληλα θα δημιουργηθούν μηχανισμοί που θα παρακολουθούν την απόδοση των μεγεθών και θα παρεμβαίνουν όταν εμφανίζονται σημαντικές αποκλίσεις. Επίσης θα καθιερωθούν ακριβείς στόχοι και έλεγχος των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη στην περίπτωση μη συμμόρφωσης των χωρών-μελών.

Στον νομισματικό τομέα το κυρίαρχο θέμα είναι η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Η ίδρυση και λειτουργία αυτού του συστήματος έχει σαν προορισμό την προδευτική διαμόρφωση ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Έτσι, κατά την φάση αυτή θα επιδιωχθεί ο συντονισμός και η εναρμόνιση των εθνικών νομισματικών πολιτικών και η μεταφορά ευθύνης από το εθνικό στο κοινοτικό επίπεδο.

Κατά την φάση αυτή θα καθοριστούν οι κοινοί στόχοι των χωρών-μελών της Κοινότητας, θα ολοκληρωθεί η εναρμόνιση των περιθωρίων και δεσμεύσεων στην δημιουργία του χρήματος (όπως το περιθώριο πιστωτικής επέκτασης των τραπεζών) και θα περιορισθούν τα όρια διακύμανσης των ισοτιμιών μέσα στο ΕΝΣ, μέχρι την τελική φάση της ΟΝΕ, οπότε θα μηδενισθούν.

Ο κύριος όγκος όλων των διεκδικήσεων, όλων των ενδιαφερομένων μελών, θα γίνει στα πλαίσια της δεύτερης φάσης, αφού τότε θα διαμορφωθούν οι νέοι θεσμοί και η ΟΝΕ θα πάρει ολοκληρωμένη μορφή. Επίσης θα γίνει φανερό, αν και κατά πόσο η ΟΝΕ ικανοποιεί τις βασικές αρχές που έχουν τεθεί. Όλο το ενδιαφέρον συγκεντρώνεται στην Διακυβερνητική Διάσκεψη

που θα γίνει στα τέλη του 1990.

Καθώς η δυνατότητα των εθνικών κυβερνήσεων, να ασκούν ανεξάρτητη μακροοικονομική πολιτική, περιορίζεται δραστικά με την μεταφορά εξουσίας στα κοινοτικά όργανα, γίνεται αναγκαίο, οι νέοι κοινοτικοί θεσμοί να αποβλέπουν στην δίκαιη και ισορροπη ολοκλήρωση.

4.5 Η ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΝΕ

Η τελική φάση της ΟΝΕ ουσιαστικά αρχίζει με την καθιέρωση σταθερών ισοτιμιών και με την ανάθεση στα κοινοτικά όργανα της πλήρους ευθύνης, για τον σχεδιασμό και την άσκηση της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής. Ως ημερομηνία έναρξης της τρίτης φάσης ορίστηκε από την Συνθήκη του Μάαστριχτ το Δεκέμβριο του 1991, η 1η Ιανουαρίου 1997 το νωρίτερο ή η 1η Ιανουαρίου 1999 το αργότερο.

Στον οικονομικό τομέα έχουμε τρεις κυρίως εξελίξεις :

- α. Ενίσχυση διαρθρωτικών και περιφερειακών πολιτικών, με αύξηση των πόρων.
- β. Επιβολή δεσμευτικών κανόνων και περιορισμών στους εθνικούς προϋπολογισμούς ώστε να διασφαλίζεται η νομισματική σταθερότητα.
- γ. Ανάληψη πλήρους ευθύνης εξωτερικής οικονομικής πολιτικής με τρίτες χώρες.

Στον νομισματικό τομέα, την διαμόρφωση και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής θα αναλάβει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) (1), ενώ το Συμβούλιο θα συνεχίσει να ασκεί τις καταστατικές του λειτουργίες. Το ΕΣΚΤ θα έχει

(1) Για τους στόχους, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες του ΕΣΚΤ, βλ. στο συνημμένο στη Συνθήκη του Μάαστριχτ Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

επίσης και την αποκλειστική ευθύνη της πολιτικής ισοτιμιών απέναντι σε τρίτα νομίσματα, ενώ παράλληλα θα μπορούν να παρεμβαίνουν και οι κεντρικές εθνικές τράπεζες.

Το τελικό βήμα όμως της νομισματικής ένωσης, είναι η καθιέρωση ενός μόνο κοινού νομίσματος σε όλη την Κοινότητα.

Οι σημαντικότεροι λόγοι απ'ότι φαίνεται για τους οποίους η Επιτροπή για την Μελέτη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης υιοθέτησε τη διαδικασία της σταδιακής υλοποίησης της ΟΝΕ, είναι τρεις(1). Ο πρώτος είναι τα πολιτικά εμπόδια με τα οποία συνδέεται κυρίως η νομισματική ένωση. Αυτό προκύπτει από το ότι, ενώ η Επιτροπή πρότεινε τρία συγκεκριμένα στάδια για την επίτευξη της νομισματικής ένωσης, αναγνώριζε παράλληλα ότι ο χρόνος χρόνος υλοποίησης των σταδίων αυτών ήταν ζήτημα πολιτικής απόφασης(2). Ο δεύτερος λόγος είναι ότι κατά την Επιτροπή, η οικονομική ένωση και η νομισματική ένωση αποτελούσαν δύο συστατικά στοιχεία ενός ενιαίου όλου και γι'αυτό θα έπρεπε να υλοποιηθούν παράλληλα(3). Η Επιτροπή αναγνώριζε την ανατροφοδότηση που υπάρχει μεταξύ της οικονομικής και νομισματικής σύγκλισης. Παρά το γεγονός ότι η υφιστάμενη εμπειρία και η οικονομική θεωρία συγκλίνουν υπέρ της άποψης ότι οι νομισματικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να γίνονται σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, οικονομικοί κατά βάση παράγοντες

(1) Α. Βιοβανί, "The Transition to European Monetary Union", *Essays in International Finance*, No 17B, Princeton University, Department of Economics, 1990, σσ.2-4.

(2) Committee for the Study of Economic and Monetary Union, παρ.15, σ.16

(3) Στο ίδιο, παρ. 21, σ.18.

και κυρίως οι αποκλίσεις όσον αφορά τις οικονομικές επιδόσεις και τη μακροοικονομική πολιτική μεταξύ των χωρών-μελών, υπαγόρευσαν τη σταδιακή υλοποίηση της ΟΝΕ(1) . Η οικονομική διαδικασία της ενοποίησης απαιτούσε ένα περισσότερο εντατικό και αποτελεσματικό συντονισμό των εθνικών πολιτικών, όχι μόνο στο νομισματικό τομέα, αλλά και στους τομείς των εθνικών πολιτικών που επηρεάζουν τη συνολική ζήτηση, τις τιμές και το κόστος παραγωγής(2).

4.6 ΕΘΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΝΕ

Ο Πρόεδρος DELORS, έχει δηλώσει συχνά και σε διαφορετικές στιγμές, ότι η πραγματοποίηση της ΟΝΕ δεν είναι το τέλος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι εθνικές κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια θα εξακολουθούν να διαθέτουν σημαντική κυριαρχία και θα εξακολουθούν να παίζουν σημαντικό ρόλο. Ετσι, δεν πρέπει να συγχέεται η ΟΝΕ με την καθιέρωση ενός ομοσπονδιακού συστήματος. Αν πράγματι τα κράτη-μέλη επιθυμούν την δημιουργία ευρωπαϊκής ομοσπονδίας, τότε θα χρειαστούν νέες θεσμικές ρυθμίσεις.

Ανεξάρτητα από όλα αυτά για εκείνο που δεν υπάρχει καμία αμφιβολία είναι ότι η ΟΝΕ περιορίζει σημαντικά τις παραδοσιακές εξουσίες των εθνικών κυβερνήσεων στον τομέα της οικονομίας και δημιουργεί νέα υπερεθνικά όργανα.

Οι σημαντικότερες από τις μεταβολές που θα επιφέρει η ΟΝΕ είναι οι εξής :

(1) L. Bini-Smaghi, T. Padoa-Schiopa and F. Papadia, "The Policy History of the Maastricht Treaty, The Transition to the Final Stages of EMU", The Monetary Future of Europe.1993, Part 3, σ 7.

(2) Committee for the Study of Economic and Monetary Union, par. 12, σ 15

- α. Η νομισματική και συναλλαγματική πολιτική θα ασκείται πλέον από τα κοινοτικά όργανα και κυρίως από το ΕΣΚΤ.
- β. Οι εθνικές κυβερνήσεις είναι σχεδόν αδύνατο να εφαρμόσουν ανεξάρτητη τιμολογιακή πολιτική.
- γ. Η βιομηχανική και εμπορική πολιτική θα είναι ιδιαίτερα περιορισμένη αφού, θα έρχεται σε σύγκρουση με τους γενικούς κανόνες του ανταγωνισμού.
- δ. Η εξωτερική εμπορική πολιτική θα είναι επίσης αρμοδιότητας των κοινοτικών οργάνων.
- ε. Μέχρι στιγμής υπάρχει μια δυνατότητα άσκησης οικονομικής πολιτικής από τις εθνικές κυβερνήσεις, μέσω της δημοσιονομικής πολιτικής. Υπάρχει όμως και εδώ το ανώτατο επιτρεπόμενο έλλειμμα του προϋπολογισμού και ο τρόπος χρηματοδότησής του θα είναι απόλυτα ελεγχόμενος από τα κοινοτικά όργανα.
- στ. Η εισοδηματική πολιτική θεωρητικά παραμένει στο πεδίο αρμοδιοτήτων των εθνικών κυβερνήσεων, αλλά και εδώ τα περιθώρια είναι περιορισμένα, επειδή η πολιτική αυτή δεν πρέπει να έρχεται σε αντίθεση με τις γενικές διατάξεις περί ανταγωνισμού και ελεύθερης λειτουργίας των αγορών.
- ζ. Η απ'ευθείας επικοινωνία των οργάνων της Κοινότητας με περιφερειακές και τοπικές αρχές, παρακόμπει σε κάποιο βαθμό τις εθνικές αρχές και επομένως τις επιλογές των τελευταίων.

Αν όλα τα πιο πάνω πραγματοποιηθούν δημιουργείται το ερώτημα μήπως σε τελευταία ανάλυση οι εθνικές κυβερνήσεις, περιοριστούν μετά την ΟΝΕ σε ρόλους πιο αποδυναμωμένους και από αυτούς που συνήθως έχουν οι αρχές των κρατιδίων μιας ομοσπονδίας. Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα θα πρέπει να είναι αρνητική, επειδή οι εθνικές κυβερνήσεις στα πλαίσια του Συμβουλίου είναι αυτές που μαζί με την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το ΕΣΚΤ θα εποπτεύουν και θα διαμορφώνουν την μακροοικονομική πολιτική της Κοινότητας.

Πολλά ζητήματα όπως τα παραπάνω, αλλά και η δυνατότητα και ο τρόπος δημοκρατικού ελέγχου των αποφάσεων σε κοινοτικό

επίπεδο, η άσκηση "veto" και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ εθνικών και κοινοτικών οργάνων, πρέπει να συζητηθούν στην Διακυβερνητική Διάσκεψη.

4.7 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΝΕ

Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κύρια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ΟΝΕ συνοψίζονται ως εξής (1) :

- α. Αποτελεσματικότητα και ανάπτυξη, κατάργηση των διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών, άρση των αβεβαιοτήτων ως προς τις τιμές συναλλάγματος, μείωση του κόστους των συναλλαγών και προώθηση της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς. Είναι βέβαιο ότι οι ως άνω παράγοντες θα δημιουργήσουν αφέλη από πλευράς αποτελεσματικότητας. Με την βελτίωση της απόδοσης του κεφαλαίου (δεδομένου ότι θα προσαρμοσθεί αντίστοιχα η κάλυψη των κινδύνων - συναλλαγματικοί κίνδυνοι και παράγοντες αβεβαιότητας - και του επιχειρηματικού κλίματος γενικότερα) είναι πολύ πιθανόν, στα πλαίσια μιας αξιόπιστης δέσμευσης για την επίτευξη της οικονομικής και νομισματικής ένωσης σε ένα σχετικά εγγύς μέλλον, θα ενισχύσει περαιτέρω την εξέλιξη των επενδύσεων, της ανάπτυξης και της απασχόλησης.
- β. Σταθερότητα των τιμών. Ο στόχος αυτός, όχι μόνον είναι απολύτως απαραίτητος για την οικονομική και νομισματική ένωση, αλλά συγχρόνως ευνοεί και την οικονομία γενικότερα, επιτρέποντας για παράδειγμα, την αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού των τιμών για την κατανομή των πόρων. Το κύριο πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι υπεύθυνοι για την χάραξη και την εφαρμογή της χρηματοοικονομικής πολιτικής, είναι να επιτύχουν την σταθερότητα των τιμών με το μικρότερο δυνατό κόστος και στην συνέχεια να την διατηρήσουν. Η Κοινότητα έχει την τύχη να είναι σε θέση να κτίσει την νομισματική της ένωση, στηριζόμενη στην φήμη για νομισματική σταθερότητα των κρατών που συμμετέχουν στην στενή ζώνη του ΕΝΣ (Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος).
- γ. Δημόσια οικονομικά. Ένα νέο πλέγμα κινήτρων και περιορισμών θα διέπει τις εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές οι οποίες θα στοχεύουν γενικότερα στην εξασφάλιση πειθαρχίας και σταθερότητας στο μακροοικονομικό επίπεδο.

(1) Εφημερίδα "ΚΕΡΔΟΣ" 14 Ιουλίου 1991

Η οικονομική και νομισματική ένωση θα αποφέρει πολύτιμα οφέλη για τους εθνικούς προϋπολογισμούς πολλών χωρών, μέσω της μείωσης των επιτοκίων, εφόσον καταργούνται τα ασφάλιστρα για την κάλυψη των πληθωριστικών και συναλλαγματικών κινδύνων. Τα πλεονεκτήματα αυτά θα αντισταθμίσουν την απώλεια των εσόδων που είχαν ορισμένες χώρες από την έκδοση νομισμάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται στις εξωτερικές συναλλαγές.

- δ. Απασχόληση και ισορροπία σε περιφερειακό επίπεδο. Η βελτίωση των ανωτέρω αναφερομένων προοπτικών ανάπτυξης θα συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης. Το κύριο δυνητικό κόστος της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, είναι το γεγονός ότι η νομισματική ισοτιμία δεν θα χρησιμοποιείται πλέον ως μέσο οικονομικής προσαρμογής. Η απώλεια όμως αυτή δεν θα πρέπει να υπερτιμάται για τους εξής λόγους: Η μεταβολή από μέρους της Κοινότητας των ισοτιμιών έναντι των τρίτων χωρών θα παραμείνει δυνατή, ενώ εντός της Κοινότητας έχει ήδη εγκαταληφθεί σε μεγάλο βαθμό η χρησιμοποίηση του μέσου της ονομαστικής ισοτιμίας. Η οικονομική και νομισματική ένωση, όχι μόνον δεν θα παγώσει το σχετικό κόστος εργασίας και την ανταγωνιστικότητα, αλλά αντίθετα, στο πλαίσιο, της κατάλληλης πολιτικής, θα ευνοήσει τέτοιες διεργασίες σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο ώστε να απορροφηθούν οι κλυδωνισμοί και να διευκολυνθεί η προσαρμογή. Για τα επιμέρους κράτη- μέλη, θα εξαφανισθεί το εμπόδιο που αντιπροσωπεύει στο εξωτερικό επίπεδο το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών με τη σημερινή του μορφή, πράγμα που θα αποτελέσει μεγάλο πλεονέκτημα, αν και οι επιδόσεις σε εθνικό επίπεδο στις συναλλαγές σε αγαθά και υπηρεσίες θα εξακολουθήσουν να έχουν κάποια επίδραση. Βέβαια ο περιορισμός αυτός θα παραμείνει για την Κοινότητα ως σύνολο.

Μια αντίθετη άποψη, προερχόμενη από το χώρο του Ηνωμένου Βασιλείου, εκφράστηκε από τον Υπουργό Οικονομικών της Μ. Βρετανίας. Οι αναφερόμενες παρακάτω απόψεις, αποτελούν αποσπάσματα από την τοποθέτηση (1991) του Βρετανού Υπουργού των Οικονομικών Νόρμαν Λαμόντ και είναι αντιπροσωπευτικά της Βρετανικής πολιτικής, που ακολουθείται μέχρι σήμερα σε σχέση με την ΟΝΕ:

" Η έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή Ντελάρ, έφερε την ΟΝΕ στο προσκήνιο των ευρωπαϊκών συζητήσεων. Περιέγραφε την ΟΝΕ σαν καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών που θα οδηγούσε στην

υιοθέτηση ενός κοινού νομίσματος . Το κοινό αυτό νόμισμα θα διαχειριζόταν μια ανεξάρτητη Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, που θα καθόριζε το ύψος των επιτοκίων σε ολόκληρη την Κοινότητα. Υποστηρίζεται πως αυτό θα έχει τρία βασικά πλεονεκτήματα: Πρώτον, θα μειωνόταν το κόστος των συναλλαγών . Δεύτερον , θα εξέλειπε κάθε κίνδυνος σχετικός με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, όσον αφορά τις συναλλαγές μέσα στην Κοινότητα (έτσι θα μειωνόταν η αβεβαιότητα και οι δαπάνες που σχετίζονται με την ελαχιστοποίηση αυτής της αβεβαιότητας) και τέλος, η Νομισματική Ένωση , βασιζόμενη στον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών , θα μπορούσε να οδηγήσει σε χαμηλό επίπεδο πληθωρισμού. Ευθύς εξαρχής το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετώπισε το θέμα της οικονομικής και νομισματικής ένωσης με αρκετή επιφυλακτικότητα και έκανε πολύ σωστά , ενόψη της ιστορικής φύσης των προτεινομένων αλλαγών . Σε όλη τη διάρκεια των μακρών και πολύπλοκων διαπραγματεύσεων, που άρχισαν τον Δεκέμβριο του 1990 και θα συνεχιστούν για αρκετό καιρό ακόμα, δεν επόψαν οι Βρετανοί να εξηγούν τις αμφιβολίες τους στους Ευρωπαίους εταίρους τους. Οι αμφιβολίες αυτές αναφέρονται, τόσο στις βαθιές πολιτικές επιπτώσεις, όσο και στις οικονομικές συνέπειες μιας κίνησης προς την Νομισματική Ένωση. Η βρετανική κυβέρνηση εξήγησε στους Ευρωπαίους εταίρους μας, πως δεν μπορούμε να δεχθούμε καμιά αλλαγή της Συνθήκης της Ρώμης που θα μας δέσμευε να προχωρήσουμε προς ένα κοινό νόμισμα ή μια κοινή νομισματική πολιτική, χωρίς μια χωριστή απόφαση της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου και του Βρετανικού Κοινοβουλίου. Η εκ μέρους μας απόρριψη της επιβολής ενός κοινού νομίσματος και μιας Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, προέρχεται επίσης από την

άποψή μας, ότι η νομισματική ένωση, δεν θα πρέπει να επιβληθεί από το Κέντρο ή τις διάφορες Κυβερνήσεις, αλλά να βασίζεται στην αγορά και να καθοδηγείται απ' αυτήν . Σαν συνταγή για τα δώδεκα κράτη-μέλη της Κοινότητας στην τωρινή φάση της οικονομικής τους ανάπτυξης μια αντιμετώπιση του ζητήματος με επιτακτικούς κανόνες, δεν θα ήταν ούτε επιθυμητή, ούτε πραγματοποιήσιμη .

Εξακολουθούμε να βλέπουμε με σκεπτικισμό πολλά από τα πλεονεκτήματα του κοινού νομίσματος που προβάλλουν οι υποστηρικτές του . Θα ήταν εύκολο να υπερεκτιμήσει κανείς την έκταση της μείωσης του κόστους των συναλλαγών που θα επακολουθούσε , αφού ούτως ή άλλως , η οικονομική φιλελευθεροποίηση και οι τεχνολογικές αλλαγές, θα μειώσουν αυτό το κόστος . Εξάλλου, ο μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών έχει ήδη μειώσει σημαντικά τον κίνδυνο που σχετίζεται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες μέσα στην Κοινότητα με το οικονομικό όφελος ενός χαμηλού επιπέδου πληθωρισμού . Οποσδήποτε , δεν είμαι καθόλου πεπεισμένος πως μια κοινή νομισματική πολιτική θα προσφέρει εγγυήσεις για μια καλύτερη αντιμετώπιση του πληθωρισμού , απ' όσο με τις τωρινές ρυθμίσεις του μηχανισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών . Για να συνοψίσω, το Ηνωμένο Βασίλειο πιστεύει πως μπορούμε να εξασφαλίσουμε πολλά από τα πλεονεκτήματα μιας μεγαλύτερης οικονομικής και νομισματικής ολοκλήρωσης στην Ευρώπη με το πρόγραμμα της ενιαίας αγοράς και με την συμμετοχή μας στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών . Οποσδήποτε, δεν θέλουμε να εγκαταλείψουμε αυτή τη ρύθμιση, για κάτι χειρότερο . Ποιοί είναι οι κίνδυνοι που βλέπουμε να συνεπάγεται μια πρόωπη κίνηση προς ένα κοινό νόμισμα . Επί του παρόντος οι

οικονομικές αποκλίσεις στην Κοινότητα παραμένουν σημαντικές .
Ανάμεσα στα κράτη-μέλη, το επίπεδο πληθωρισμού κυμαίνεται
από το 2-12% ως το 21%, τα επιτόκια για βραχυπρόθεσμες
καταθέσεις κυμαίνονται από 9% ως 19%, οι προϋπολογισμοί
κυμαίνονται από πλεονασματικούς κατά 1% επί του ΑΕΠ μέχρι
ελλειμματικούς κατά 17%, και τα ποσοστά ανεργίας κυμαίνονται
από 11,2% ως 16% .

Με αυτά τα δεδομένα , μια πρόωγη κίνηση προς ένα κοινό
ευρωπαϊκό νόμισμα θα είχε σοβαρές επιπτώσεις . Αν μια
μελλοντική Κεντρική Ευρωπαϊκή Τρόπεζα ακολουθούσε την αυστηρή
και συνεπή νομισματική πολιτική που απαιτεί η επίτευξη
σταθερότητας τιμών , το κόστος θα ήταν πολύ μεγάλο για τις
λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Κοινότητας . Θα μπορούσαν
να γίνουν όλο και περισσότερο ανταγωνιστικές και να
αντιμετωπίσουν μια απότομη αύξηση της ανεργίας . Αυτό θα
οδηγούσε αναπόφευκτα είτε σε μια χαλάρωση της νομισματικής
πολιτικής, ή σε πίεση σε μια ριζική αύξηση της κοινοτικής
δαπάνης, για την χρηματοδότηση μεταφοράς πόρων στις
φτωχότερες περιοχές . Εν τούτοις, τέτοιες μεταφορές πόρων, δεν
θα αποτελούσαν μια αποτελεσματική και διαρκή λύση του
προβλήματος της έλλειψης ανταγωνιστικότητας . Θα μπορούσαν
μάλιστα να αποδειχθούν αντιπαραγωγικές , γιατί θα
καθυστερούσαν την διαδικασία προσαρμογής . Θα ήταν επίσης
δαπανηρές για αρκετές εθνικές οικονομίες . Δεν πρέπει να
ξεχνάμε πως η Οικονομική και Νομισματική Ένωση είναι μια
διαδικασία , όχι ένας τελικός στόχος . Η Κοινότητα έχει ήδη
πέτυχει πολλά μέσω μιας οικονομικής ολοκλήρωσης βασισμένης
στην αγορά . Η ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών και η
αύξηση της ανταγωνιστικότητας στις οικονομικές υπηρεσίες ,

αποτελούν εξίσου μέρος της διαδικασίας για την νομισματική ένωση, όσο και η θέσπιση κοινού νομίσματος . Έτσι, οι προτάσεις μας επικεντρώνονται, όχι στο αν μπορεί, ή δεν μπορεί να υπάρξει κάποτε ένα κοινό νόμισμα , αλλά στις ενέργειες στις οποίες μπορούμε να προβούμε τώρα, για να προωθήσουμε την οικονομική σύγκλιση, με πλαίσια βασισμένα στην αγορά .

Αυτό σημαίνει, πως πρέπει να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας, όχι στο τρίτο στάδιο - ένα υποθετικό κοινό νόμισμα και μια υποθετική Κεντρική Τράπεζα - αλλά στα πρακτικά μέτρα που μπορεί να λάβει η Κοινότητα στο δεύτερο στάδιο . Αυτές οι ρεαλιστικές σκέψεις αποτελούν το υπόβαθρο των προτάσεων μας για ένα σκληρό ECU . Με πολλή χαρά αντικρούω διαδόσεις πως "εγκαταλείπουμε" το σκληρό ECU . Απεναντίας , οι ιδέες που μας οδήγησαν να διατυπώσουμε αυτές τις προτάσεις, βρίσκουν απήχηση στους εταίρους μας . Φαίνεται να προκύπτει συναίνεση σε σχέδια κειμένων συνθήκης που υπέβαλαν η Ισπανία και η Γερμανία, η οποία διαβλέπει ότι κάποιος μηχανισμός για την σκλήρυνση του ECU είναι επιθυμητός στο δεύτερο στάδιο .

Πιστεύω πως η δική μας αντιμετώπιση του θέματος έχει πολλά πλεονεκτήματα . Απ' όλες τις προτάσεις για το δεύτερο στάδιο που έχουν υποβληθεί στη διακυβερνητική διάσκεψη , η δική μας παρέχει το ισχυρότερο εχέγγυο εναντίον του πληθωρισμού . Κάθε κράτος - μέλος θα έχει ένα πραγματικό κίνητρο για να ακολουθήσει μια αντιπληθωριστική τακτική , τόσο δυναμική όσο και η καλύτερη στην Κοινότητα . Επίσης η ανάπτυξη του σκληρού ECU θα καθοδηγείτο από την αγορά . Αν οι εταιρίες και τα μεμονωμένα άτομα θα ήθελαν να το χρησιμοποιήσουν , θα μπορούσαν να το κάνουν ελεύθερα . Οι αντιπληθωριστικές του

ιδιότητες θα έκαναν το σκληρό ECU εξαιρετικά ελκυστικό , αλλά δεν θα ήταν υποχρεωτικό και επιπλέον οι πιέσεις της αγοράς θα ενθάρρυναν τη σύγκλιση όχι στο μέσο όρο του πληθωρισμού , αλλά και στο καλύτερο δυνατό επίπεδο . Η νομισματική πολιτική θα έμενε σε εθνικά χέρια , αλλά οι προτάσεις μας θα επέτρεπαν μια θεσμική ανάπτυξη χωρίς τον κίνδυνο σύγχυσης των ευθυνών για τη νομισματική πολιτική, που θα μπορούσε να προκύψει από τη δημιουργία μιας Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας στο δεύτερο στάδιο . Τελευταίο και πολύ σημαντικό, οι προτάσεις μας θα επέτρεπαν σ' όλα τα κράτη -μέλη, να προχωρήσουν μαζί μέσα σε ένα κοινό πλαίσιο. Δύο άλλα σημαντικά θέματα στην διακυβερνητική διάσκεψη είναι :

- α. ποιος βαθμός σύγκλισης απαιτείται πριν αρχίσει το δεύτερο στάδιο και
 - β. ποιος βαθμός σύγκλισης απαιτείται, πριν μπορέσει η Κοινότητα να αντιμετωπίσει μια μετάβαση στο τρίτο στάδιο.
- Μαζί με αρκετά άλλα κράτη , το Ηνωμένο Βασίλειο πιστεύει πως μια σύντομη περίοδος σύγκλισης των ποσοστών πληθωρισμού δεν θα ήταν αρκετή . Η σύγκλιση αυτή θα επέτρεπε να διατηρηθεί για αρκετό διάστημα και να επιβεβαιώνεται από τις πληθωριστικές προοπτικές . Η επιτυχία σ' αυτόν τον τομέα θα διαφαινόταν στην συμπεριφορά των επιτοκίων για μακροπρόθεσμες καταθέσεις . Αλλά ακόμα και αν είχαμε ονομαστική σύγκλιση πληθωρισμού επιτοκίων, θα εξακολουθούσαμε να έχουμε πραγματική απόκλιση . Ετσι και το θέμα της προσφοράς έχει ζωτική σημασία . Αν οι οικονομίες δεν γίνουν πιο ευέλικτες, η νομισματική ένωση θα μπορούσε να αποδειχθεί μη διατηρήσιμη . Οι όροι της σύγκλισης θα πρέπει να καθοριστούν αυστηρά και να μη υπόκεινται σε αυθαίρετες προθεσμίες , αλλά στην επίτευξη

πραγματικής προόδου . Ένα τέταρτο θέμα, είναι η οικονομική πολιτική σε μια Νομισματική Ένωση . Διατυπώνεται το επιχείρημα ότι η νομισματική ένωση, θα μπορούσε να λειτουργήσει με επιτυχία, μόνο αν υπήρχε κάποιος τρόπος να αποφεύγονται τα υπερβολικά ελλείμματα που θα απειλούσαν την οικονομική σταθερότητα της Κοινότητας ως συνόλου. Πιστεύουμε, πως ο αντικειμενικός αυτός σκοπός θα μπορούσε να επιτευχθεί, με την αύξηση των πιέσεων της αγοράς και των εταίρων , καθώς και με την απαγόρευση της χρηματοδότησης των ελλειμμάτων και τη θέσπιση σχετικού κανονισμού . Θεωρούμε, πως οι νομικά δεσμευτικοί κανονισμοί, δεν είναι αναγκαίοι, ούτε επιθυμητοί . Εμείς είμαστε προσηλωμένοι σε νέα υγιή οικονομική πολιτική , αλλά δεν βλέπουμε την περίπτωση να διατυπωθεί ακόμη και στο τρίτο στάδιο μια νομικά δεσμευτική κοινοτική οικονομική πολιτική . Πέμπτο , υπάρχει το θέμα της δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών . Αν ποτέ ληφθεί απόφαση για μετάβαση σε κοινό νόμισμα , θα ήταν αναγκαίο να ιδρυθεί μια Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα . Ετσι, είναι σωστό να συζητήσει η διακυβερνητική διάσκεψη τη δομή και τις θεσμικές ρυθμίσεις μιας τέτοιας τράπεζας, θα χρειασθεί όμως να συζητήσουμε, πως η δομή μιάς μελλοντικής Κεντρικής Τράπεζας, θα πρέπει να λάβει, υπόψη τις πολύ διαφορετικές καταστάσεις που υπάρχουν στα διάφορα κράτη-μέλη . Ετσι, δεν είναι καθόλου παράξενο π.χ που η γαλλική ιδέα για το πως θα έπρεπε να είναι μια νέα Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα, διαφέρει πάρα πολύ από τη γερμανική ή ολλανδική άποψη . Αυτό θα είναι ένα βασικό θέμα για συζήτηση σε κατοπινή φάση των διαπραγματεύσεων . Και τέλος, έκτο , θα χρειασθεί να αποφασίσουμε, πως θα

διατυπωθεί και θα εφαρμοστεί η πολιτική των συναλλαγματικών ισοτιμιών αν ποτέ υπάρξει ένα κοινό νόμισμα .

Το θέμα είναι ότι οι τρέχουσες συζητήσεις δεν αφορούν αν το Ηνωμένο Βασίλειο θα υιοθετήσει ή δεν θα υιοθετήσει το κοινό νόμισμα . Πάντως διαπραγματευόμαστε εποικοδομητικά, με το σκοπό να εξασφαλίσουμε πως το πλαίσιο που θα προκύψει θα είναι πρακτικό , εφαρμόσιμο και αποδεκτό από το βρετανικό κοινοβούλιο και την υπόλοιπη Κοινότητα .

Είχαμε πάντα την πεποίθηση, πως, μπορούμε να διαπραγματευτούμε μια Συνθήκη, που θα ικανοποιεί τις φιλοδοξίες όλων μας .

Σκοπός μας κατά την διαπραγμάτευση αυτής της Συνθήκης είναι να επιτρέψουμε στην Κοινότητα, να σημειώσει γρήγορη πρόοδο προς μια μεγαλύτερη οικονομική σύγκλιση, με αντιπληθωριστικό τρόπο, ώστε να εξασφαλίσουμε ότι, η άρνησή μας να δεσμευτούμε τώρα για μια μετάβαση σε κοινό νόμισμα, θα γίνει σεβαστή.

Ετσι θα επιτρέψουμε σε όλα τα κράτη-μέλη να προχωρήσουν σε ένα κοινό πλαίσιο και να κάνουμε τις καλύτερες δυνατές θεσμικές και οικονομικές ρυθμίσεις για τα μελλοντικά στάδια της ΟΝΕ. Επειδή η ΟΝΕ είναι μέσο και όχι αυτοσκοπός , οι ευρύτεροι στόχοι μας για τη ΟΝΕ , όπως για άλλες κοινοτικές πολιτικές , είναι ότι θα πρέπει να βοηθήσει στην οικοδόμηση μιας Κοινότητας που θα είναι εξωστρεφής, θα βασίζεται στις δυνάμεις της αγοράς , θα αναγνωρίζει τις ευθύνες της απέναντι στους πολίτες της και τον υπόλοιπο κόσμο και θα έχει την ευελιξία να αντιδρά στις πιέσεις ενός παραγμένου κόσμου " .

Εκτός της Μεγ. Βρετανίας που παίζει σημαντικό ρόλο στα πράγματα της ΟΝΕ, οι δε θέσεις της αναθεωρήθηκαν πιο πάνω, μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα η Γερμανία παίζει καθοριστικό

ρόλο στην προώθηση της ΟΝΕ. Όταν στην έκθεσή της η Επιτροπή προσδιόρισε την 1.1.93 ως ημερομηνία έναρξης του δευτέρου σταδίου της ΟΝΕ, η αντίδραση της Γερμανίας υπήρξε ενδιαφέρουσα. Η Κεντρική Τράπεζα της (Bundesbank) δια στόματος του προέδρου της κ. Roel και του Υπουργού Οικονομικών Th. Waigel, αντιτάχθηκαν στον καθορισμό ημερομηνιών - στην σύντομη δηλαδή εγκαθίδρυση της Νομισματικής Ένωσης - η επιχειρηματολογία που παρουσίασαν, υπήρξε αρκετά γνωστή: ότι πριν από την εγκαθίδρυση της Νομισματικής Ένωσης, θα πρέπει να επιτευχθεί υψηλότερος βαθμός Οικονομικής Ένωσης με την σύγκλιση των οικονομιών (πληθωρισμός, ελλείμματα κλπ). Η θέση τους αυτή δεν γίνεται αποδεκτή από το σύνολο της πολιτικής ηγεσίας της Βόννης .

Ο Υπουργός Εξωτερικών, κ. Χανς Ντίτριχ Γκένσερ, υποστηρίζει την γρήγορη εγκαθίδρυση της ΟΝΕ με εκ των προτέρων καθορισμένες ημερομηνίες για την έναρξη των σταδίων (1)

(1) Βλέπε άρθρο του Π.Κ. Γωσκειμίδη, Εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ", 21 Οκτωβρίου 1990, "Που σκοντάφτει η Νομισματική Ένωση της ΕΟΚ " και άρθρο του Λουκά Παπαδήμου: "Μονόδρομος η ΟΝΕ" στην Εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ", 22 Σεπτεμβρίου 1991.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1

ΣΤΑΔΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

- 1969 Η διόσκεψη κορυφής της Χάγης αναθέτει το καθήκον, να εξετασθούν οι δυνατότητες εξέλιξης της Κοινότητας σε μια Οικονομική και Νομισματική Ένωση .
- 1971 Η Κοινότητα καταρτίζει ένα σχέδιο για την δημιουργία μιας Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, σε διάστημα 10 ετών . Το σχέδιο αποτυγχάνει σε μεγάλο βαθμό, λόγω των αποτελεσμάτων της κατάρρευσης των διεθνών συστημάτων που στηρίζονται στο δολλάριο των ΗΠΑ και της συνδεδεμένης με το γεγονός αυτό απελευθέρωσης των τιμών συναλλάγματος πολλών κρατών-μελών .
- 1972 Δημιουργία του νομισματικού "φιλιού", που αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια να διατηρηθούν σταθερές μεταξύ τους και ευέλικτες έναντι του δολλαρίου οι τιμές συναλλάγματος των συμμετεχόντων κρατών . Ο αριθμός των συμμετεχόντων και στη συνέχεια αποχωρησάντων κρατών-μελών μεταβάλλεται με την πάροδο του χρόνου .
- Μάρτιος 1979 Εναρξη ισχύος του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος, που αποφασίστηκε κατά τα τέλη του 1978, σύμφωνα με το οποίο τα οχτώ συμμετέχοντα κράτη-μέλη διατηρούν τις τιμές συναλλάγματος εντός ορισμένων διακυμάνσεων . Δημιουργία της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Μονάδας (ECU).
- Ιούλιος 1987 Εναρξη ισχύος της αναθεώρησης της Συνθήκης της ΕΟΚ , της Ενισίας Ευρωπαϊκής Πράξης, με σκοπό την ολοκλήρωση μέχρι τα τέλη του 1992 της εσωτερικής αγοράς χωρίς σύνορα .
- Ιούνιος 1988 Η Συνδιάσκεψη Κορυφής του Άννοβέρου ορίζει μια επιτροπή εμπειρογνομόνων (πρόεδρος Jacques Delors), με αποστολή να εξετάσει τα μέσα και τους τρόπους ολοκλήρωσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE) .

- Ιούνιος 1989** Η Συνδιάσκεψη Κορυφής της Μαδρίτης, εγκρίνει την έκθεση De la Torre . Οι αρχηγοί των κρατών αποφασίζουν να αρχίσουν την 1η Ιουλίου του 1990 την πρώτη φάση της ΟΝΕ και να προετοιμάσουν μια κυβερνητική συνδιάσκεψη σχετικά με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση .
- Ιούνιος 1989** Η ισπανική πεσέτα στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα .
- Ιούλιος 1990** Πρώτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με την όραση των περισσότερων περιορισμών της κυκλοφορίας κεφαλαίων που συνεχίζουν να υφίστανται , με τον ενισχυμένο συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των επιμέρους κρατών-μελών και με την εντατικότερη συνεργασία των Κεντρικών Τραπεζών .
- Οκτώβριος 1990** Η αγγλική λίρα στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα .
- Δεκέμβριος 1991** Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνάπτει στο Μάαστριχ τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση : Ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και καθιέρωση του Ευρωπαϊκού Νομίσματος ECU το αργότερο μέχρι το 1999 .
- Απρίλιος 1992** Το πορτογαλικό εσκούδο στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα .

Πηγή : Ειδική έκδοση εφημερίδας "ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ" 22-1-1993

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2

Τα βασικά χαρακτηριστικά των διαδοχικών σταδίων της ΟΝΕ

Στάδιο I = επίτευξη ενιαίας αγοράς :

Ο ι κ ο ν ο μ ι κ ά

- 1) Συμπλήρωση της ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς
- 2) Ενίσχυση της πολιτικής ανταγωνισμού
- 3) Πλήρης εφαρμογή της αναδιάρθρωσης των διαρθρωτικών Ταμείων
- 4) Ενίσχυση του συντονισμού και της εποπτείας με τη δημιουργία μηχανισμού "πολυμερούς εποπτείας".
- 5) Προυπολογιστικές προσαρμογές στις χώρες οι οποίες έχουν υψηλά δημόσια ελλείματα ή υψηλό δημόσιο χρέος.

Ν ο μ ι σ μ α τ ι κ ά

- 1) Απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων.
- 2) Ενίσχυση του συντονισμού της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής.
- 3) Μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δυνατές αλλά σπάνιες.
- 4) Μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των κρατών μελών στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών. (ΜΣΙ) του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος (ΕΝΣ).
- 5) Διευρυμένη χρήση του ECU.

Στάδιο II = μεταβατικό προς την ΟΝΕ :

Ο ι κ ο ν ο μ ι κ ά

- 1) Αξιολόγηση και προσαρμογή των πολιτικών του σταδίου I.
- 2) Ονομαστική σύγκλιση που θα συνδέεται με τη διατήρηση των δημοσίων ελλειμμάτων σε χαμηλά επίπεδα.

Ν ο μ ι σ μ α τ ι κ ά

- 1) Ιδρύση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ΕΝΙ).
- 2) Δυνατός παραπέρα περιορισμός των ορίων διακύμανσης του ΜΣΙ του ΕΝΣ.
- 3) Απαγόρευση του "εκχρηματισμού" του δημοσίου χρέους.

- 4) Ανεξαρτησία των εθνικών κεντρικών τραπεζών.
- 5) Πάγωμα της σύνθεσης της νομισματοδότησης του ECU.

Στάδιο III = ONE :

Ο ι κ ο ν ο μ ι κ ά

- 1) Οριστικό σύστημα συντονισμού προϋπολογισμών.
- 2) Περαιτέρω ενίσχυση των διαρθρωτικών και περιφερειακών πολιτικών.

Ν ο μ ι σ μ α τ ι κ ά

- 1) Ιδρυση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), το οποίο περιλαμβάνει μια ανεξάρτητη Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).
- 2) Η ΕΚΤ αναλαμβάνει την ευθύνη της ενιαίας νομισματικής πολιτικής.
- 3) Χρησιμοποίηση του ECU ως κοινού Κοινοτικού νομίσματος.

Πηγή : 1) One Market, one Money, European Economy, No 44,
Oct. 1990, Πίνακας 2.3.
2) Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΚΕΦ. 5ο ΤΟ ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΝΣ).
Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ.

5.1 ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΙΜΙΩΝ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝΣ

Στην πιο σημαντική μελέτη που έχει συντάξει το ΔΝΤ(1), η ανάλυση των υπάρχόντων δεδομένων με όλες τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους, απέδειξε μια μεγάλη μείωση στη μεταβλητότητα των ονομαστικών συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων που συμμετέχουν στο ΕΝΣ, καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας του ΕΝΣ, από το 1979 μέχρι σήμερα, για τα νομίσματα που συμμετέχουν σε αυτό, σε σχέση με την συμπεριφορά των ίδιων νομισμάτων στην προ του ΕΝΣ περίοδο.

Επειδή κάτι ανάλογο δεν συμβαίνει με μια επιλεγμένη ομάδα νομισμάτων που δεν μετέχουν στο ΕΝΣ, η μείωση της μεταβλητότητας των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δεν μπορεί να αποδοθεί σε εξωγενή αίτια. Από την άλλη μεριά, η μεταβλητότητα μεταξύ νομισμάτων που συμμετέχουν και εκείνων που δεν συμμετέχουν στο ΕΝΣ, αυξήθηκε ακόμη περισσότερο στην διάρκεια λειτουργίας του συστήματος.

Την ίδια περίοδο μειώθηκε επίσης η μεταβλητότητα των πραγματικών ισοτιμιών. Από αυτό προκύπτει ότι η μείωση της μεταβλητότητας των ονομαστικών ισοτιμιών συγοδεύθηκε από μια σύγκλιση των ρυθμών πληθωρισμού.

(1) : H. UMBERER/D. EVANS/T. MAYER/P. YOUNG, " The European Monetary System : Recent Developments ", International Monetary Fund, Occasional Paper, αριθ. 48, Δεκέμβριος 1986.

Μετά από μια σύντομη περίοδο ανοίγματος της διαφοράς, σαν συνέπεια της δεύτερης πετρελαιοτικής κρίσης το 1979 , τα ποσοστά πληθωρισμού στις χώρες της ΕΟΚ πέφτουν σταθερά, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται και η μεταξύ τους διαφορά .

Ανάλογη τάση παρατηρείται και στο κόστος προϊόντος ανά μονάδα παραγομένου προϊόντος .

Βέβαια , ο πληθωρισμός παρουσιάζει πρωτικές τάσεις σε όλες τις βιομηχανικές χώρες και έτσι είναι αδύνατο να διαχωρισθεί το ποσοστό της μείωσης του πληθωρισμού που οφείλεται στην επίδραση του ΕΝΣ για τις χώρες που συμμετέχουν σε αυτό . Πάντως φαίνεται σωστό να υποθέσει κανείς ότι η επιμονή κρατών, όπως η Γαλλία και η Ιταλία, να ακολουθούν αντιπληθωριστική πολιτική, έχει σημαντικά υποβοηθηθεί από τη συμμετοχή τους στο ΕΝΣ.

Οι μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δεν αντιστάθμισαν πλήρως τις διαφορές ως προς το κόστος παραγωγής και την τελική τιμή των προϊόντων. Αν μετρήσουμε την ανταγωνιστικότητα σε τιμές καταναλωτή, προσαρμοσμένες στις συναλλαγματικές ισοτιμίες των μελών του ΕΝΣ , βλέπουμε ότι η Ιταλία και η Ιρλανδία έχουν σημαντική ζημιά, ενώ το Βέλγιο και η Δυτική Γερμανία ήταν κερδισμένοι από τη λειτουργία του συστήματος . Όταν όμως χρησιμοποιήσουμε σαν κριτήριο το κόστος εργασίας ανά μονάδα παραγομένου προϊόντος, οι μεταβολές στην ανταγωνιστικότητα μεταξύ των χωρών-μελών του ΕΝΣ φαίνονται μικρότερες, με εξαίρεση το Βέλγιο και την Ολλανδία που παρουσιάζουν σημαντικό κέρδος .

Τίθεται όμως το ερώτημα μήπως η σχετική συναλλαγματική σταθερότητα που επιτεύχθηκε ανάμεσα στις χώρες της ΕΟΚ , οφείλεται σε μια γενικότερη σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών των κρατών - μελών .Το πρόβλημα είναι περίπλοκο . Η περίοδος του ΕΝΣ χαρακτηρίζεται από μεγάλη μείωση των ρυθμών μεγέθυνσης και "μείωση" των διαφορών μεταξύ των κρατών-μελών .Παρατηρείται επίσης αύξηση των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων επιτοκίων, των οποίων η συσχέτιση είναι ισχυρότερη μεταξύ της Δυτικής Γερμανίας και των μικρότερων μελών του Συστήματος, που έχουν δεχθεί το γερμανικό μάρκο σαν όξονα της νομισματικής τους πολιτικής .

Αντίθετα με τη νομισματική σύγκλιση, δεν υπάρχει σύγκλιση των φορολογικών πολιτικών των κρατών-μελών . Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα κράτη ενδιαφέρθηκαν πρωταρχικά για την συγκράτηση του πληθωρισμού και την σταθεροποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών . Σχετικά με την πορεία του πληθωρισμού στις χώρες - μέλη του ΕΝΣ μέχρι σήμερα βλέπε Πίνακα 5.1 του παρόντος Κεφαλαίου .

Άλλο ενδιαφέρον ερώτημα αποτελεί η επίδραση της σταθεροποίησης των συναλλαγματικών ισοτιμιών στα πραγματικά οικονομικά μεγέθη .

Η λειτουργία του ΕΝΣ, συνέπεσε με μια σημαντική μείωση των ρυθμών μεγέθυνσης, με μείωση των επενδύσεων και χαμηλούς ρυθμούς εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών-μελών .

Γενικά, η μακροοικονομική απόδοση των χωρών-μελών της ΕΟΚ, υστερεί σε σχέση με χώρες εκτός Κοινότητας , όπως οι

ΗΠΑ και η Ιαπωνία.

Μήπως λοιπόν υπάρχει μια δομική αιτία του συστήματος, όπως για παράδειγμα μια αντιπληθωριστική τάση, που μπορεί να προκαλέσει την μη ευνοϊκή εξέλιξη των πραγματικών οικονομικών πολιτικών τα τελευταία χρόνια;

5.2 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η λειτουργία του ΕΝΣ απαιτεί συνεργασία των χωρών που συμμετέχουν σ'αυτό, σε πολιτικό και νομισματικό επίπεδο.

Η συνεργασία αυτή διαφέρει σημαντικά από τις αρχικές επιδιώξεις των εμπνευστών του ΕΝΣ, όπως αυτές διατυπώθηκαν στην συμφωνία για το ΕΝΣ το 1979 (1).

Στη σημερινή του μορφή το ΕΝΣ παρουσιάζει μια ασυμμετρία, κατά την οποία η Δυτ. Γερμανία ασκεί μια άτυπη ηγεσία (2).

Η πηγή αυτής της ασυμμετρίας είναι ουσιαστικά διπλή :

- α. η χαμηλή ροπή πληθωρισμού της Γερμανίας και
- β. ο διεθνής ρόλος του γερμανικού μάρκου.

(1) : Για μια λεπτομερή ανάλυση των κανονισμών του ΕΝΣ βλέπε J. VAN YPERSELE /J. C. KOEUNE, The European Monetary System, European Perspectives, Βρυξέλλες 1984.

(2) : Η έννοια της ασυμμετρίας είναι γνωστή στην βιβλιογραφία για το ΕΝΣ. Βλέπε για παράδειγμα, M. Sarcinelli, "The EMS and the International Monetary System: Towards greater stability", Banca Nazionale del Lavoro Quarterly Review (Μάρτιος 1986). R. Masera, "An Increasing Role for the ECU", Princeton Essays in International Finance, Ιούνιος 1987, κ.α.

Η πρώτη, σε συνδυασμό με την οικονομική βαρύτητα της χώρας, καθώς και με την αντιπληθωριστική προτεραιότητα των άλλων μελών, έδωσε την δυνατότητα στην Δυτ. Γερμανία να θέσει τους νομισματικούς στόχους και για τις άλλες χώρες.

Παρόλληλα, η συνεχώς αυξανόμενη χρήση του γερμανικού μάρκου σαν συναλλαγματικού αποθέματος, τοποθετεί την γερμανική κεντρική τράπεζα (Bundesbank) σε στρατηγική θέση, όσον αφορά την εξωτερική νομισματική πολιτική του ΕΝΣ.

Τα όρια ελιγμών των άλλων κρατών σε σχέση με την Δυτ. Γερμανία εξαρτώνται ουσιαστικά από την επιθυμία τους να προσφύγουν σε συναλλαγματικές παρεμβάσεις, σε ελέγχους στην κίνηση κεφαλαίων, σε ύστατη ανάγκη και σε αλλαγή των συναλλαγματικών ισοτιμιών (1).

Έτσι, οι χώρες που συμμετέχουν, μπορούν να χωρισθούν σε τρεις ομάδες:

- α. Η Ολλανδία έχει επιλέξει ελεύθερες κεφαλαιαγορές και την σύνδεση του φιορινιού με το γερμανικό μάρκο καθώς και την εξάρτησή της από την γερμανική νομισματική πολιτική.
- β. Οι άλλες μικρές χώρες με πιθανή εξαίρεση την Ιρλανδία, ακολουθούν την γερμανική νομισματική πολιτική, αλλά διατηρούν κάποια ευελιξία, κυρίως μέσω της επιβολής ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίων καθώς και με περιορισμένες αναπροσαρμογές των συναλλαγματικών τους ισοτιμιών.
- γ. Η Γαλλία και η Ιταλία, στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη ελευθερία στην άσκηση της νομισματικής τους πολιτικής, αναγκάσθηκαν να

(1) : Ανάλογη επιχειρηματολογία αναπτύσσεται στο Commission of the EC, Efficiency, Stability and Equity (Εκθεση Padoa-Schioppa), Βρυξέλλες, Απρίλιος 1987.

Η ασυμμετρία αυτή εμφανίζεται κυρίως κατά την περίοδο των κρίσεων, οπότε η δέσμευση των κεντρικών τραπεζών στις υπάρχουσες διμερείς συμφωνίες, έρχεται αντιμέτωπη με την κερδοσκοπία στις αγορές συναλλάγματος.

Η πηγή της κρίσης μπορεί να είναι εσωτερική ή εξωτερική. Η εσωτερική οφείλεται σε διαταραχή των διμερών εμπορικών συναλλαγών ή σε χρηματοδοτικές ανισορροπίες. Η εξωτερική οφείλεται στις επιπτώσεις των διακυμάνσεων του δολλαρίου πάνω στο γερμανικό μάρκο και τα άλλα νομίσματα.

Για αποφυγή των εσωτερικών κρίσεων, οι κεντρικές τράπεζες των ασθενεστερών κυρίως κρατών παρεμβαίνουν, ώστε να διαμορφώνονται οι διμερείς ισοτιμίες μέσα σε επιτρεπτά όρια διακυμάνσεων.

Τουλάχιστον αυτό γινόταν μέχρι την εφαρμογή της συμφωνίας Nyborg-Basle. Δεν υπήρχε δηλαδή καμία ανάμιξη της Bundesbank σε ενδοοριακές παρεμβάσεις. Όμως, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κεντρικές τράπεζες των άλλων κρατών, άφηναν τα νομίσματά τους ενουνεύδητα να πέσουν στο κατώτερο σημείο της επιτρεπόμενης διακύμανσης, ώστε να προκαλέσουν την Bundesbank να ενεργοποιηθεί και να κινητοποιηθούν οι μηχανισμοί πίστωσης του ΕΝΣ.

Η αυξανόμενη χρήση ενδοοριακών παρεμβάσεων, έρριξε το βάρος για την υποστήριξη του συστήματος στις νομισματικές αρχές των ασθενεστερών χωρών. Επίσης, ο μηχανισμός της πολύ βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης, που ως την συμφωνία του Σεπτεμβρίου 1987 μπορούσε να ενεργοποιηθεί αυτόματα μόνο σαν αποτέλεσμα οριακών παρεμβάσεων, περιήλθε σε αχρησία. Αυτό

προκάλεσε μια αρνητική επίπτωση στην χρησιμοποίηση του ECU στον πιστωτικό μηχανισμό .

Η αύξηση των ενδοορισιακών παρεμβάσεων στα νομίσματα των κρατών-μελών, οδήγησε στην αύξηση των εθνικών συναλλαγματικών αποθεμάτων. Όμως, λόγω των πολλών περιορισμών που επιβάλλουν οι κεντρικές τράπεζες και η Bundesbank , στην μεταξύ τους χρησιμοποίηση των εθνικών νομισμάτων και της ECU, το δολάριο παρέμεινε ένα σημαντικό μέσο παρέμβασης ακόμη και στο εσωτερικό του ΕΝΣ .

Η χρησιμοποίηση του πιστωτικού μηχανισμού του ΕΝΣ είναι πολύ περιορισμένη. Κυρίως όμως λόγω της αυξανόμενης ενδοορισιακής παρέμβασης, οι μηχανισμοί της πολύ βραχυπρόθεσμης πίστωσης μειώθηκαν σημαντικά.

Οι χώρες μέλη, σε δύσκολους καιρούς, προτιμούν την απευθείας δανειοδότησή τους από τις χρηματαγορές. Μόνο ένας τύπος έχει μέχρι τώρα χρησιμοποιηθεί, της χρηματοδότησης της Κοινότητας από την ευρωπαϊκή κεφαλαιαγορά προς όφελος κάποιου κράτους - μέλους. Ο τύπος αυτής της χρηματοδότησης ενεργοποιήθηκε το 1983 για την Γαλλία και το 1985 για την Ελλάδα. Το δε ECU , παρέμεινε παρά τις προσδοκίες των δημιουργών του και τις περιορισμένες προσπάθειες για ανάδειξή του σε επίσημο αποθεματικό, ένα πιστωτικό μέσο.

Οι αυξανόμενες ενδοορισιακές παρεμβάσεις, είχαν σαν αποτέλεσμα την καταδίκη σε αχρηστία του δείκτη απόκλισης και οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η προσπάθεια που έγινε με το ΕΝΣ για τον σχεδιασμό κανόνων, που θα μπορούσαν να εγγυηθούν μια σχετική συμμετρία μεταξύ ισχυρών και ασθενών νομισμάτων,

έχει αποβεί άκαρπη.

Η σταθερότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δεν πρέπει να θεωρηθεί σαν έλλειψη ευελιξίας του Συστήματος. Στα πρώτα εννέα χρόνια της ζωής του ΕΝΣ έγιναν έντεκα αναπροσαρμογές, πέντε από τις οποίες θεωρούνται μεζζονος σημασίας μια και αφορούσαν τα περισσότερα από τα νομίσματα που συμμετέχουν στο ΕΝΣ.

Οι αλλαγές στις διμερείς ισοτιμίες αποφασίζονται πλέον από κοινού, μετά από ορισμένες αρχικές προσπάθειες επιβολής μονομερών αποφάσεων. Αυτή είναι οπωσδήποτε μια επαναστατική εξέλιξη, που αγγίζει την καρδιά της εθνικής νομισματικής κυριαρχίας.

Επίσης οι αναπροσαρμογές έχουν αρκετές φορές συνοδευτεί από αλλαγές στις εσωτερικές οικονομικές πολιτικές των κρατών-μελών.

Βέβαια, οι αναπροσαρμογές που ήταν πάντα αποτέλεσμα διαπραγμάτευσης, ειδικά σε ότι αφορά το μέγεθος των αλλαγών των διμερών ισοτιμιών, δεν γίνονται πάντα χωρίς συγκρούσεις μεταξύ των κρατών-μελών. Από τις σοβαρότερες θεωρούνται οι συγκρούσεις μεταξύ Γερμανίας και Γαλλίας, κατά τις οποίες, η Γαλλία αμφισβήτησε ανοικτά την γερμανική ηγεμονία μέσα στα πλαίσια του ΕΝΣ. Η πρώτη από αυτές τις συγκρούσεις έγινε στην αναπροσαρμογή του Μαρτίου του 1983 και η δεύτερη τον Ιανουάριο του 1987.

Οι συγκρούσεις γύρω από τις αναπροσαρμογές των ισοτιμιών οφείλονται στις διαφορετικές οικονομικές φιλοσοφίες των κρατών-μελών, στην ανισόρροπη κατανομή του βάρους της

προσαρμογής μεταξύ πλεονασματικών και ελλειμματικών χωρών και στις επιπτώσεις του ΕΝΣ στους αγρότες, καθώς οι τιμές των αγροτικών προϊόντων καθορίζονται σε ECU.

Το ΕΝΣ δεν είναι βέβαια ένα " κλειστό" σύστημα, αλλά επηρεάζεται από τις διεθνείς νομισματικές εξελίξεις, οι οποίες έχουν σημαντικές επιπτώσεις πάνω στις ισοτιμίες του ΕΝΣ ως συνόλου αλλά και στις διμερείς συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Η αρχική περίοδος του συστήματος σηματοδεύτηκε από ευρωστία του δολλαρίου, ενώ τα τελευταία χρόνια οι συνεχείς υποτιμήσεις του δολλαρίου συνέβαλαν στην αύξηση της έντασης μεταξύ ισχυρών και ασθενών νομισμάτων μέσα στο ΕΝΣ. Αυτή την στιγμή οι γερμανικές αρχές ασχολούνται κυρίως με την σχέση μάρκου και δολλαρίου, ενώ οι αρχές των υπολοίπων χωρών αρκούνται στην προσπάθεια διατήρησης της δικής τους διμερούς ισοτιμίας με το μάρκο, μέσα στα επιτρεπτά όρια διακυμάνσεων. Αυτό τελικά δημιουργεί μια έμμεση κατανομή εργασίας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών των χωρών-μελών, σχετικά με την ευθύνη παρέμβασης στις συναλλαγματικές αγορές.

Όσον αφορά τα θεσμικά όργανα, η διαχείριση του ΕΝΣ έχει παραμείνει στην αρμοδιότητα των κεντρικών τραπεζών και των εθνικών νομισματικών αρχών. Το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών (ECOFIN) συνεδριάζει μια φορά τον μήνα και είναι η ανώτατη πολιτική αρχή που συζητά τα σημαντικά οικονομικά και χρηματοδοτικά θέματα, όπως οι περιοδικές αναπροσαρμογές στο ΕΝΣ και η έγκριση δανείων στα κράτη-μέλη, ενώ παράλληλα επιβλέπει τον συντονισμό των οικονομικών

πολιτικών και είναι υπεύθυνο για την καλή λειτουργία του ΕΝΣ.

Η καθημερινή διαχείριση του ΕΝΣ αφήνεται στις κεντρικές τράπεζες του ΕΝΣ, που βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ τους. Υπάρχουν ακόμη δύο σημαντικές επιτροπές σε κοινοτικό επίπεδο που διαχειρίστηκαν αρχικά το "φόντι" και στην συνέχεια το ΕΝΣ και διαπραγματεύθηκαν αλλαγές των κανόνων λειτουργίας του:

- α. Η Νομισματική Επιτροπή αποτελείται από ανώτερους υπαλλήλους των Υπουργείων Οικονομικών και των κεντρικών τραπεζών. Συνεδριάζει μια φορά τον μήνα στις Βρυξέλλες και είναι υπεύθυνη για όλα τα θέματα νομισματικής υφής, συμπεριλαμβανομένης της προεργασίας για τις αναπροσαρμογές των ισοτιμιών.
- β. Η Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών συνεδριάζει μια φορά τον μήνα στην Βασιλεία. Οι ευθύνες της είναι πιο άμεσες μια και είναι υπεύθυνη για τον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών και την εφαρμογή της συμφωνίας του ΕΝΣ.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής Συνεργασίας (FECOM) και οι λειτουργίες του εξετάζονται διεξοδικά σε επόμενο κεφάλαιο της παρούσης εργασίας.

Η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), λειτουργεί σαν πράκτορας του FECOM σχετικά με όλες τις ενέργειες που απορρέουν από τους μηχανισμούς πίστωσης και νομισματικής συνεργασίας.

Η BIS έχει γίνει επίσης, ο πρώτος "άλλος κάτοχος" ECU, μετά την συμφωνία των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών τον Ιούνιο 1985. Έχει επίσης την ευθύνη των τελικών συμψηφισμών στην MESA (Mutual ECU Settlement Account), η οποία λειτουργεί σαν κέντρο συμψηφισμών για τα ιδιωτικά ECU.

Ο ρόλος της Επιτροπής ΕΚ είναι περιορισμένος. Μετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και στις εργασίες των εξειδικευμένων επιτροπών και προσφέρει διοικητική και στατιστική υποστήριξη.

Κάθε χρόνο εκπονεί την ετήσια οικονομική της έκθεση, που περιέχει μια εκτενή ανάλυση των μακροοικονομικών μεγεθών και οδηγίες οικονομικής πολιτικής, που όμως έχουν μικρή επιρροή στις οικονομικές πολιτικές που ακολουθούν τα κράτη-μέλη.

Ο μόνος πραγματικός περιορισμός στην διαμόρφωση των εθνικών μακροοικονομικών πολιτικών, είναι ο μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών, σε συνδυασμό με την καθημερινή πραγματικότητα της εμπορικής αλληλεξάρτησης. Το συμφέρον και η πολιτική της Κοινότητας, εξακολουθούν να καθορίζονται, με διακυβερνητικές διαδικασίες στην καλύτερη περίπτωση, ή σαν άθροισμα αμυντικών εθνικών συμφερόντων και πολιτικών στην χειρότερη περίπτωση.

Και από αυτή την άποψη, ορισμένοι βέβαια, έχουν μεγαλύτερη επιρροή από κάποιους άλλους.

5.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το ΕΝΣ είναι η έκφραση της μακροοικονομικής διάστασης της Κοινότητας. Όταν το κύριο χαρακτηριστικό του διεθνούς νομισματικού συστήματος είναι οι συναλλαγματικές διακυμάνσεις, το ΕΝΣ συνέβαλε στην αποφυγή υπερβολικών ενδοκοινοτικών διακυμάνσεων, πράγμα που είχε θετικά

αποτελέσματα στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών-μελών και στην οικονομική μεγέθυνση(1)

Το ΕΝΣ έχει χρησιμοποιηθεί επίσης σαν αντιπληθωριστικό μέσο.

Το σύστημα των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών και η δέσμευση των κοινοτικών νομισμάτων με το γερμανικό μάρκο, έχουν ωθήσει τις χώρες-μέλη στην άσκηση αντιπληθωριστικών οικονομικών πολιτικών.

Επίσης, έχει γίνει ένα πρώτο βήμα για τον συντονισμό των εθνικών νομισματικών, πολιτικών με την δημιουργία της κατάλληλης θεσμικής υποδομής, που είναι έτοιμη να τεθεί σε εφαρμογή αμέσως μόλις υπάρξει η πολιτική βούληση.

Το ΕΝΣ έχει επίσης θέσει τις βάσεις για την ανάπτυξη ενός πραγματικού ευρωπαϊκού νομίσματος. Ενώ όμως το επίσημο ECU έχει μέχρι τώρα περιορισμένη χρήση, το ιδιωτικό ECU αναπτύχθηκε ταχύτατα. Το ECU κατέλαβε την 5η θέση στις καταθέσεις των εμπορικών τραπεζών μετά το δολάριο, το μάρκο, το ελβετικό φράγκο και το ιαπωνικό γιέν. Ο κύριος λόγος που συντέλεσε στην ταχεία ανάπτυξη του ιδιωτικού ECU, είναι η ιδιότητά του να λειτουργεί σαν ένα καλάθι νομισμάτων, το οποίο στηρίζεται σε μια συλλογική δέσμευση για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, στο ρόλο των κοινοτικών θεσμικών οργάνων, στην εξοικείωση του τραπεζικού τομέα με το νέο νόμισμα και στην τάση καινοτομιών στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

(1)βλ. Jacques-Herni David, "Success of the European Monetary System", The World of Banking, Jan-Feb. 1985, σ. 18 επ. και Revue Banque, Février 1984.

Διατυπώθηκε όμως και η κυνική άποψη, ότι η ανάπτυξη του ιδιωτικού ECU είναι αντανάκλαση της περιορισμένης σύγκλισης των οικονομιών των κρατών-μελών(1). Πράγματι οι διαφορές στα επιτόκια μεταξύ των χωρών-μελών οδήγησε στην έκδοση δανείων σε ECU. Οι περισσότεροι από τους δανειζομένους προέρχονται από χώρες με υψηλά επιτόκια, όπως η Γαλλία και η Ιταλία και οι δανειστές προέρχονται κυρίως από χώρες με χαμηλά επιτόκια.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του ΕΝΣ, είναι ο ηγετικός ρόλος της Δυτ. Γερμανίας, η οποία θέτει τους κανόνες νομισματικής πολιτικής για τις άλλες χώρες-μέλη, αν και υπάρχει ένας βαθμός ελαστικότητας μέσω ελέγχων στις κινήσεις κεφαλαίων και των περιοδικών αναπροσαρμογών των ισοτιμιών των νομισμάτων τους.

Επίσης η σύγκλιση των φορολογικών τους πολιτικών είναι ακόμη πολύ περιορισμένη.

Το ΕΝΣ που είναι μια μορφή διακυβερνητικής συνεργασίας, εξακολουθεί να είναι το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα της Κοινότητας των δύο ταχυτήτων. Η Ελλάδα, ακόμη δεν συμμετέχει στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών, που είναι η βάση του Συστήματος, ενώ η Ισπανία και η Πορτογαλία εντάχθηκαν στον μηχανισμό μόλις το 1989.

Άλλες χώρες, όπως η Ελβετία και η Αυστρία, είναι de facto συνδεδεμένες με τον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών, λόγω της στενής τους επαφής με το γερμανικό

(1) D.Rambure, άρθρο στο Banque N 427 και αναδημοσίευση σε μετάφραση. Τραπεζική Οικονομική Επιθεώρηση, Τεύχ.296, σ.217 επ και Γ.Τραγόκη "Η κίνηση κεφαλαίων στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και το ΕΝΣ" σσ.286 και επ. Αθήνα-Κομοτηνή 1987.

μάρκο. Πρόσφατα η Μ. Βρεταννία προσπάθησε, χωρίς μεγάλη επιτυχία, να ακολουθήσει μια συναλλαγματική πολιτική με κύριο άξονα το μάρκο.

Όσο αφορά την Ελλάδα, οι ρυθμοί πληθωρισμού της, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η συμμετοχή της δραχμής στο μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δεν φαίνεται πιθανή στο άμεσο μέλλον, εκτός και οι κυβερνητικές εξαγγελίες για μονοψήφιο πληθωρισμό στο τέλος του 1993 πραγματοποιηθούν.

Τέλος, όσο αφορά την αντιμετώπιση του ΕΝΣ από τις χώρες που συμμετέχουν σε αυτό, κρίνεται γενικά θετική.

Συγκεκριμένα:

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατάφερε να πετύχει ένα συνδυασμό που συχνά θεωρείται ανέφικτος. Δηλαδή σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων και μια ανεξόρτητη νομισματική πολιτική.

Η Γαλλία ανέκαθεν υποστήριζε την σταθερότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η συμμετοχή του φράγκου στο ΕΝΣ, χρησιμοποιήθηκε σαν μέσο αντιπληθωριστικής πολιτικής, αλλά και σαν όπλο εναντίον των τάσεων για προστατευτισμό που εκδηλώθηκαν στους κόλπους του Σοσιαλιστικού Κόμματος, ιδίως κατά την περίοδο 1982-1983. Πρέπει πάντως να τονισθεί ότι οι Γάλλοι απογοητεύτηκαν από την έλλειψη συμμετρίας στο Σύστημα, τόσο σε επίπεδο εξωτερικών, όσο και σε επίπεδο εσωτερικών πολιτικών. Η διατυπωμένη γαλλική θέση συνοψίζεται επιγραμματικά στην εξής φράση: "Η γερμανική ηγεσία ταυτίζει την πρόοδο στην Ευρώπη, με την ευθυγράμμιση των πολιτικών

των άλλων χωρών με βάση τις γερμανικές προτεραιότητες." (1)
Για την Ιταλία η υπόθεση της εξωτερικής πειθαρχίας του ΕΝΣ υπήρξε σημαντική. Η Banca d' Italia χρησιμοποίησε την συμμετοχή της λιρέτας στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, σαν όπλο αντιπληθωριστικής πολιτικής έναντι της ιταλικής βιομηχανίας, των εργατικών συνδικάτων και του πολιτικού κόσμου.

Όσο αφορά τις μικρότερες χώρες που συμμετέχουν στο Σύστημα, το φάσμα των εναλλακτικών οικονομικών πολιτικών τους είναι περιορισμένο σχεδόν, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή όχι του ΕΝΣ. Η λειτουργία του Συστήματος τις έχει οδηγήσει ίσως σε μια μεγαλύτερη ευθυγράμμιση των νομισματικών τους πολιτικών με αυτήν της Δυτ. Γερμανίας. Αυτό αφορά κυρίως το Βέλγιο και την Δανία.

Η Ολλανδία είχε ευθυγραμμισθεί προ πολλού. Οι χώρες αυτές κατόρθωσαν να αυξήσουν σημαντικά την ανταγωνιστική τους θέση, σε σχέση με τα άλλα μέλη του ΕΝΣ, μέσω της αποτελεσματικής υποτίμησης των νομισμάτων τους. Ακριβώς το αντίθετο συνέβη στην περίπτωση της Ιρλανδίας, της οποίας τα οικονομικά οφέλη από την συμμετοχή της στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών, δεν είναι καθόλου εμφανή.

(1) Aglietta M. (1986) "L' ECU et la vieille dame",
Economica, Paris.

Επίσης βλέπε συνέντευξη του προέδρου της Bundesbank
Χέλμουτ Σλέσιγκερ στην εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ", στις
28-3-1993 .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1

ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΩΘΗΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΝΣ

(Ποσοστό μεταβολής σαν ποσοστό % του προηγούμενου έτους)					
	1990	1991	1992	1993	1994*
ΒΕΛΓΙΟ	3,1	2,9	2,4	2,7	2,7
ΔΑΝΙΑ	2,1	2,4	2,1	1,5	2,0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	-	-	4,8	4,2	3,5
ΕΛΛΑΔΑ	20,1	18,4	16,0	13,5	9,0
ΙΣΠΑΝΙΑ	6,4	6,3	6,0	5,5	5,0
ΓΑΛΛΙΑ	3,2	3,2	2,6	2,7	2,5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1,7	3,2	2,9	2,2	2,2
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	3,6	2,9	3,4	4,7	3,2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2,3	3,3	3,1	2,7	2,5
ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ	12,6	11,9	9,1	6,7	5,7
ΑΓΓΛΙΑ	5,3	7,2	5,1	5,0	3,0

ΠΗΓΗ: Ετήσια έκθεση της Επιτροπής των ΕΚ για το 1993, όπως δημοσιεύτηκε στον τελευταίο τόμο του περιοδικού "EUROPEAN ECONOMY".

* Τα στοιχεία για το 1994 αποτελούν πρόβλεψη της Επιτροπής.

ΚΕΦ. 6ο ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΕΝΣ)

6.1 Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (ΕΕΠ)

Η 1η Ιουλίου 1987 είναι η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει επίσημα η ΕΕΠ(1). Της καταληκτικής αυτής ημερομηνίας είχε προηγηθεί η κίνηση της διαδικασίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, για την αναθεώρηση της Συνθ ΕΟΚ με στόχο την διευκόλυνση της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς. Η διαδικασία αυτή κατέληξε στην ΕΕΠ, η οποία περιέχει μια σειρά από νέους οικονομικούς στόχους(2) για πραγματοποίηση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ανάμεσα στους οποίους την κεντρική θέση κατέχει η εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Αναλυτικότερα, η ΕΕΠ ορίζει την εσωτερική αγορά (άρθρο 13-ΒΑ) σαν ένα "χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων".

(1) Βλ. κείμενο της ΕΕΠ στο Δελτίο των ΕΚ 2 (1986), Συμπλήρωμα Η ΕΕΠ (1986) ήταν το αποκορύφωμα δύο αλληλένδετων πολιτικών διαδικασιών που άρχισαν το 1980-81. Κάπως σχηματικά μπορούμε να θεωρήσουμε ως σφετηρία τους την "εντολή της 30 Μαΐου 1981" με την οποία το Συμβούλιο ανάθεσε στην Επιτροπή να επεξεργαστεί προτάσεις για την επίλυση των μεγάλων εκκρεμών προβλημάτων της Κοινότητας, και Γαλλογερμανική πρωτοβουλία για την Ευρωπαϊκή Ένωση" (πρωτοβουλία Γκένσερ-Κολόμπο). Η πρώτη ανανεώθηκε με την τη δέσμη της Στουγκάρδης το 1983 και κατέληξε στην συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Fontainebleau το 1984. Η δεύτερη συνεχίστηκε με την "πανηγυρική διακήρυξη για την Ευρωπαϊκή Ένωση" την οποία υπέγραψαν οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων το 1983 στη Στουγκάρδη, τροφοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το "σχέδιο συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση" (1984) και κατέληξε στην διακυβερνητική συνδιάσκεψη του Λουξεμβούγου (Δεκέμβριος 1985), Αποτέλεσμα της οποίας ήταν η ΕΕΠ.

(2) Louis Reboud, L'achèvement du marche interieur europeen Significations et exigences, Παρίσι 1987.

Επομένως, η εγκαθίδρυση μιας ενιαίας εσωτερικής αγοράς, βάσει της ΕΕΠ, επιφέρει την πλήρη κινητικότητα μεταξύ των άλλων και των κεφαλαίων. Δηλαδή, θα εγκαθιδρύσει εκ των πραγμάτων, την μια από τις δύο βασικές προϋποθέσεις για την δημιουργία της νομισματικής ενοποίησης, που αναφέρεται στην ολοκλήρωση της αγοράς κεφαλαίου. Η συνέπεια αυτής της ρύθμισης είναι η αδυναμία κάθε χώρας-μέλους να ασκήσει ανεξάρτητη νομισματική πολιτική, η οποία αναπόφευκτα θα ασκείται στο επίπεδο της Κοινότητας.

Επομένως, προκύπτει η ανάγκη δημιουργίας μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), που θα ελέγχει την κοινοτική προσφορά χρήματος και τις νομισματικές συνθήκες. Ο κεντρικός έλεγχος της προσφοράς χρήματος στην Κοινότητα οδηγεί με την σειρά του, στην εγκαθίδρυση σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών στον χώρο της Κοινότητας, είτε με την δημιουργία αμετάκλητα σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών ανάμεσα στις χώρες-μέλη, είτε με την αντικατάσταση των ισοτιμιών με ένα κοινό νόμισμα, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η ECU. Μ' αυτό τον τρόπο θα έχει επιτευχθεί η πλήρης νομισματική ένωση.

Αλλά για την ανάγκη δημιουργίας μιας ΕΚΤ, θα αναφερθούμε στην αμέσως επόμενη ενότητα.

Έτσι, αν η ΕΕΠ επιφέρει μια μη αναστρέψιμη διαδικασία προς την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, τότε τίθεται σε λειτουργία μια αυτόματη και αμετάκλητη διαδικασία για την πραγματοποίηση της νομισματικής ενοποίησης, η συνέπεια της

οποίας, για τα κράτη-μέλη, είναι η απώλεια της διακριτικής εξουσίας, ακόμη και αν μερικά απ'αυτά διασφαλίσουν μια μεταβατική περίοδο πριν την τελική εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς.

Αφού οι νομισματικές εξελίξεις προκαταλαμβάνονται στην Κοινότητα από τις εξελίξεις σχετικά με την ΕΕΠ και η νομισματική ενοποίηση θεωρείται πλέον μια ορατή εξέλιξη στο μέλλον, απαιτείται η έγκαιρη λήψη συγκεκριμένων πολιτικών, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η αναπτυξιακή διαδικασία στον χώρο της Κοινότητας. Μια βασική πολιτική είναι, όπως ήδη νομισματικών συνθηκών σε όλο το χώρο της Κοινότητας, με την δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Μια άλλη αναγκαία πολιτική είναι η περιφερειακή, καθώς η νέα πλέον διαδικασία της νομισματικής ένωσης απαιτεί πιο πιεστικά την αντιμετώπιση του προβλήματος ανάπτυξης συγκεκριμένων περιφερειών της Κοινότητας. Οι κύριοι λόγοι για τους οποίους επιβάλλεται η άσκηση μιας τέτοιας πολιτικής είναι οι εξής:

- α. Τα προβλήματα του ισοζυγίου πληρωμών κάθε χώρας, μετατρέπονται τώρα σε περιφερειακά προβλήματα, που δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν πλέον με το μέσον της μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών ή με σταδιακή διόρθωσή τους με την λήψη συγκεκριμένων μέτρων νομισματικής πολιτικής σε εθνικό επίπεδο.
- β. Η εξωτερική συναλλαγματική πολιτική, δεν επιδρά θετικά σε ορισμένες περιοχές που χαρακτηρίζονται από μειωμένη ανταγωνιστικότητα ως προς μη κοινοτικές χώρες.
- γ. Τέλος, οι παραγωγικοί συντελεστές, λόγω της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς, μπορούν να κινούνται σε περιοχές υψηλότερης παραγωγικότητας και επομένως υψηλότερων αμοιβών. Η, αν οι πόροι

δεν μετακινηθούν σ' αυτές τις περιοχές, η εξίσωση των αμοιβών στην οποία μπορεί να οδηγήσει η νομισματική ένωση, θα εντείνει τα προβλήματα ανάπτυξης και ανεργίας στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές.

Η έκθεση DELORS, η οποία παρουσιάστηκε τον Απρίλιο του 1989 αναμενόταν να απαντήσει σε θέματα εθνικής κυριαρχίας στην νομισματική πολιτική, στην ανάγκη να υπάρξει μια Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στην ανάγκη ενός κοινού νομίσματος. Η έκθεση αυτή αν και ήταν σημαντική, δεν ήταν όσο απαιτούνταν συγκεκριμένη, ώστε να υιοθετήσει ένα έσομεντικό χρονοδιάγραμμα (1). Η "φοβία" καθορισμού χρονοδιαγράμματος από την επιτροπή DELORS, θα πρέπει να αναζητηθεί στην κακή εμπειρία του παρελθόντος, σε ότι αφορούσε την τήρηση τέτοιων χρονοδιαγραμμάτων. Έτσι, περιορίστηκε να σκιαγραφήσει τις τρεις φάσεις της νομισματικής ενοποίησης : Την πρώτη που πρότεινε να αρχίσει τον Ιούλιο του 1990 και κατά την οποία είχε δοθεί έμφαση στον μεγαλύτερο οικονομικό συντονισμό των χωρών-μελών και στο άνοιγμα των αγορών ώστε, να ενταχθούν όλα τα κοινοτικά νομίσματα στα περιορισμένα όρια των διακυμάνσεων μεταξύ τους. Ακόμα, στην ίδια φάση οριζόταν να διπλασιαστούν οι πόροι που διατίθενται για την περιφερειακή ανάπτυξη και τον περιορισμό των οικονομικών ανισοτήτων. Στην δεύτερη φάση προβλεπόταν η δημιουργία της Κεντρικής Τράπεζας, που θα διαμόρφωνε και θα εφάρμοζε μια κοινή νομισματική

(1): Χρυσολωρά Ε. (1989) "Συναίνεση για την έκθεση DELORS", εφημερίδα "Η Καθημερινή", 14-5-1989, σελ. 15.

πολιτική, και θα φρόντιζε για το πέρασμα στην τρίτη φάση, οπότε και θα εδημιουργείτο ένα κοινό νόμισμα σε όλο τον χώρο της Κοινότητας. (1)

Οποσδήποτε πάντως οι προτάσεις της επιτροπής DELORS, που ουσιαστικά σκιαγραφούν το μέλλον και τις προοπτικές του ΕΝΣ, ήταν προς την σωστή κατεύθυνση. Πρέπει όμως να υποστηριχθούν από την σωστή επεξεργασία των τεχνικών θεμάτων που περικλείει η κάθε φάση. Εντούτοις, ο ακρογωνιαίος λίθος για την υλοποίηση των θέσεων DELORS, είναι η λήψη από μέρους των εθνικών κυβερνήσεων της πολιτικής απόφασης, να εκχωρήσουν θεμελιακές αρμοδιότητες για την εφαρμογή των προτάσεων DELORS.

Ενα θετικό βήμα προς την υλοποίηση των προτάσεων DELORS, αποτελεί η υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 20 Σεπτεμβρίου 1989, δύο προτάσεων της έκθεσης, που ουσιαστικά βάζουν τις βάσεις της πρώτης φάσης της διαδικασίας της νομισματικής ενοποίησης. Με την πρώτη πρόταση αναθεωρείται η σχετική απόφαση του 1964 και επαναπροσδιορίζεται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών (ΕΔΚΤ), που θα έχει από δω και στο εξής διευρυμένες εποπτικές αρμοδιότητες για να συντονίζει την νομισματική πολιτική των χωρών-μελών, να εξασφαλίζει την καλή λειτουργία του ΕΝΣ και να διατυπώνει γνώμη σχετικά με τους συνολικούς

Π.Αλεξόκης. "Εσωτερική αγορά και νομισματική πολιτική" σσ.149-160. Έκδοση της Ιονικής Τράπεζας, με γενικό τίτλο, "1992 Η εξέλιξη της εσωτερικής αγοράς στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Αθήνα 1989.

προσανατολισμούς της νομισματικής πολιτικής, που έχουν σαν στόχο την σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών και την σταθερότητα των ισοτιμιών. Εξάλλου, η ΕΔΚΤ θα έχει την αρμοδιότητα να συζητά τις παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις και να διατυπώνει γνώμη στις κυβερνήσεις και στο Συμβούλιο Υπουργών για την εσωτερική, αλλά και για την εξωτερική νομισματική πολιτική της Κοινότητας. Επιπρόσθετα, τα κράτη-μέλη, θα πρέπει να συμβουλευονται την ΕΔΚΤ πριν να πάρουν μια απόφαση για τους ετήσιους εθνικούς στόχους σχετικά με νομισματικά και πιστωτικά θέματα. Επίσης, η ΕΔΚΤ θα υιοθετεί θεσμικούς κανόνες και μπορεί να ιδρύσει τρεις υποεπιτροπές : Για νομισματικά θέματα, για συναλλαγματικά και για χρηματοπιστωτικά, όπως και μια γραμματεία με θέματα νομισματικής έρευνας.

Με την δεύτερη πρόταση, αναθεωρείται η απόφαση του 1974 σχετικά με την σύγκλιση των νομισματικών πολιτικών.(1) Με την πρόταση αυτή, διευρύνονται οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Υπουργών (ECOFIN), που θα ασκεί πολυμερή εποπτεία και θα ελέγχει σε τακτά χρονικά διαστήματα την οικονομική πολιτική των χωρών-μελών, με περιορισμένης σύνθεσης συνεδριάσεις, στις οποίες θα εξετάζει την κατάσταση, τις προοπτικές και την οικονομική πολιτική τόσο των χωρών-μελών όσο και της Κοινότητας, καθώς και τους εθνικούς λογαριασμούς, την

(1) Μ.Τσιντσιζέλης."Εθνικό κράτος και οικονομική ολοκλήρωση" Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πρόξη. σσ.495-512.Εκδόση της Ιονικής Τραπεζας, με με γενικό τίτλο "1992 Η εξέλιξη της εσωτερικής αγοράς στην Ευρώπη και η Ελλάδα.Αθήνα 1989.

την εξωτερική οικονομική κατάσταση και τις επιπτώσεις της στην οικονομία της Κοινότητας. Η πολυμερής εποπτεία θα καλύπτει όλες τις απόψεις της οικονομικής πολιτικής καθώς και τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προοπτικές τους, αλλά και τις δημοσιονομικές πολιτικές των χωρών-μελών, κατά το δυνατόν, πριν την έγκριση των εθνικών προϋπολογισμών, ιδίως σχετικά με την έκταση της χρηματοδότησης των ελλειμμάτων των προϋπολογισμών.

6.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΕΚΤ)

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, η δημιουργία της ΕΚΤ, είναι το "κλειδί" στην προώθηση της νομισματικής ενοποίησης της Κοινότητας. Το πρόσφατο θέμα της ΕΚΤ αποτελεί αυτή την στιγμή, το επίκεντρο μιας ενδοκοινοτικής διαμάχης για το ποιά άποψη θα επικρατήσει γι' αυτό το κεντρικό όργανο που πρέπει οπωσδήποτε να δημιουργηθεί. Εξάλλου, οι χρονικές συνθήκες δεν επιτρέπουν άλλες αναβολές στο θέμα αυτό, ειδικά υπάρχει κίνδυνος να θεωρηθούν αναξιόπιστες νέες προσπάθειες, που και γι' αυτές υπάρχουν όπως και για προηγούμενες που απέτυχαν, χρονικά όρια για την πραγματοποίησή τους.

Πρωταγωνιστές της διαμάχης αυτής στην Κοινότητα είναι οι Γάλλοι και οι Γερμανοί. Από την πλευρά της Γαλλίας έγιναν έντονες προσπάθειες, ώστε να αρχίσει η συζήτηση σχετικά με την δημιουργία της ΕΚΤ. Οι προτάσεις του πρώην υπουργού

εξωτερικών της Γαλλίας κ. Balladur (1), έδιναν έμφαση στην μετεξέλιξη του σημερινού Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας (EMCF), σε Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι προτάσεις όμως ήταν κάπως ασαφείς, πέραν του γεγονότος ότι προέτρεπαν στην συμμετοχή όλων των νομισμάτων στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών με περιθώρια διακύμανσης 2.25% και μεγαλύτερη συμμετοχή της Γερμανίας στις υποχρεώσεις.

Οι προτάσεις αυτές συνάντησαν, όπως ήταν αναμενόμενη, την άρνηση εκ μέρους της Γερμανίας, η οποία δεν θυσιάζει προς το παρόν τον ηγετικό ρόλο που κατέχει μέσα στην Κοινότητα και για τον οποίο αναφερθήκαμε αναλυτικά σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Η γερμανική κυβέρνηση στην πλειοψηφία της πιστεύει ότι η ίδρυση της ΕΚΤ μπορεί να αποτελέσει μόνο μακροπρόθεσμο στόχο.

Προηγείται κατά την γνώμη της, η σύγκλιση των οικονομιών, η προσέγγιση των οικονομικών πολιτικών και ο εναρμονισμός της φορολογίας. Εξάλλου η γερμανική κεντρική τράπεζα

(Bundesbank) θεωρεί ότι μια κεντρική τράπεζα της Ευρώπης πρέπει να είναι τελείως ανεξάρτητη και σαν παράδειγμα φέρνει τον εαυτό της. Πραγματικά, η ανεξαρτησία της είναι

νομοθετικά κατοχυρωμένη από το 1948 και σφείλεται κατά κύριο λόγο στην ψύχωση που έχουν οι Γερμανοί με τον πληθωρισμό μετά

(1) FINANCIAL TIMES, "France in bid to strengthen European Monetary System."

FINANCIAL TIMES, "Dutch central bank chief calls fore European monetary harmony", 26-1-1988. FINANCIAL TIMES, "Europe pressed to create common currency", 20-1-1988.

(2) Γ. Τραγάκη. Η Κίνηση Κεφαλαίων στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα σσ. 305-318 Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Κομοτινή, 1987.

την τραυματική εμπειρία που τους προκάλεσε ο υπερπληθωρισμός των περιόδων 1922-1923 και 1946-1947. Γι'αυτούς είναι αδιανόητο μια ΕΚΤ να μην είναι ανεξάρτητη από τις χώρες-μέλη της Κοινότητας. Οι Γερμανοί πηγαίνουν ακόμη πιο πέρα την προβληματική τους και μιλούν για την κατάργηση της ECU και την αντικατάστασή της από το γερμανικό μάρκο ή με κάποιο άλλο νόμισμα που στην ουσία θα ταυτίζεται με αυτό. Την θέση τους αυτή αιτιολογούν ισχυριζόμενοι, ότι το γερμανικό μάρκο είναι νόμισμα ισχυρότερο από την ECU και ενέχει μικρότερους πληθωριστικούς κινδύνους. Επιπρόσθετα υποστηρίζουν, ότι σε περίπτωση που μια ΕΚΤ δεν ήταν ανεξάρτητη και εκαλείτο να χρηματοδοτήσει τα ελλείμματα χωρών-μελών της Κοινότητας σε ECU, τότε η Γερμανία θα υφίστατο τις επιπτώσεις, στον βαθμό, που το νόμισμά της παίζει τόσο σημαντικό ρόλο στην ECU. Η ενδεχόμενη αντικατάσταση της ECU από το γερμανικό μάρκο, πρέπει να συνοδευτεί κατά την γνώμη πολλών (1), από τον εξευρωπαϊσμό" της Bundesbank. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, θα μπορούν ανεξάρτητοι αντιπρόσωποι των χωρών-μελών του ΕΝΣ, να συμμετέχουν στην Επιτροπή λήψης αποφάσεων της Bundesbank. Οι αποφάσεις που θα παίρνονται με απλή πλειοψηφία από την Επιτροπή αυτή, θα πρέπει αμέσως να ενσωματώνονται στις πολιτικές νομισματικών μεγεθών και επιτοκίων όλων των χωρών-μελών, χω-

(1) Nolling W. (1988) " A Central Bankers hard slog in Europe to create an European Central Bank in European Central Bank in European Affairs", Special issue on the ECU.

ρίς καθυστέρηση. Σύμφωνα πάντα με την ίδια πρόταση, η μεταρρύθμιση αυτή θα μπορεί να πραγματοποιηθεί, μόνο εάν οι αντιπρόσωποι κάθε χώρας-μέλους είναι ανεξάρτητοι τραπεζίτες, που ενδιαφέρονται αποκλειστικά για την νομισματική σταθερότητα της Κοινότητας και δεν επηρεάζονται από τα επιμέρους συμφέροντα των χωρών, από τις οποίες προέρχονται. Σκόπιμο θα ήταν επίσης, μια ΕΚΤ, να συνδέεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Στην περίπτωση που μια πρόταση σαν κι αυτή υλοποιούνταν, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, δεν θα αποτελούσαν, παρά υποκατάστημα της ΕΚΤ, που θα λειτουργούσαν για να εκτελούν τις εντολές της.

Η υλοποίηση μιας πρότασης σαν κι αυτή, μπορεί να έχει κάποιες ευεργετικές συνέπειες πάνω στην δημοσιονομική πειθαρχία ορισμένων χωρών-μελών με μεγάλα ελλείμματα του Δημοσίου, αλλά θα είχε και πολλές αρνητικές επιπτώσεις πάνω στην αναπτυξιακή προσπάθεια. Θα ήταν σχεδόν αδύνατον να αποφύγει μια τέτοια ΕΚΤ, την συνθλιπτική επιρροή της γερμανικής οικονομικής σκέψης, που, παρ'όλα τα προτερήματά της, δεν είναι σίγουρο ότι πάντα λειτουργεί υπέρ των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών.

Τέλος, αυτές οι απόψεις των Γερμανών ήταν η αιτία που αποκλείστηκε κατά την συνάντηση του Νυβόργ, κάθε σκέψη για την δυνατότητα συσώρευσης μεταξύ των διαθεσίμων της Bundesbank και της Κεντρικής Ολλανδικής Τράπεζας, νομισμάτων, όπως το γαλλικό και το βελγικό φράγκο, την ιταλική λιρέτα κλπ

Ήταν μια ιδέα, για την οποία πολέμησαν οι Γάλλοι, αλλά

απορρίφθηκε από τους Γερμανούς, οι οποίοι επιθυμούν να διατηρήσουν την προνομιακή σχέση, μάρκου-δολλαρίου (1).

6.3 ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Στην πρώτη Προκαταρκτική Διοργανική Διάσκεψη, που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 18-5-1990, μεταξύ Ευρωκοινοβουλίου, Επιτροπής και Συμβουλίου Υπουργών και διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου, εκτέθηκαν οι απόψεις για τις θεσμικές αλλαγές που είναι αναγκαίες, ώστε να τεθούν οι βάσεις για την ONE αφενός και την Πολιτική Ένωση αφετέρου.

Γενική διαπίστωση από την Διάσκεψη, είναι, ότι υπάρχει συμφωνία για την σύγκλιση δύο και όχι μιας Διακυβερνητικής Διάσκεψως, που θα τροποποιήσουν την Συνθήκη της Ρώμης. Η πρώτη ασχολούμενη με την ONE και η δεύτερη με την Πολιτική Ένωση .

Ειδικότερα για την ONE, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής DELORS, είπε, ότι υπάρχουν πέντε προβλήματα :

1. Με ποιό τρόπο θα προχωρήσει η Κοινότητα από την πρώτη στην τελική φάση της ONE,
2. ο παραλληλισμός μεταξύ της οικονομικής και νομισματικής ένωσης,
3. ο ρόλος της ECU,
4. ποιά θα είναι τα όρια της ONE και ειδικότερα τα όρια της δημοσιονομικής πειθαρχίας και τέλος,

(1) : Fabra P. "Le SME une zone DEM ou une zone Franc ?", Le Monde, 27-10-1987.

5. πως συμβιβάζεται η ανεξαρτησία της ΕΚΤ με τον αναγκαίο πολιτικό έλεγχο. (1)

Ο πρόεδρος DELORS πιστεύει, ότι οι Διακυβερνητικές Διασκέψεις, θα πρέπει να διέπονται από τέσσερις αρχές, "που δεν είναι διαπραγματεύσιμες", κατά την άποψή του :

1. Το ενιαίο του εγχειρήματος,
2. την διατήρηση του ρόλου κάθε θεσμικού οργάνου,
3. την διατήρηση της θεσμικής ισορροπίας, και
4. την δημιουργία μιας Συνθήκης-Συντάγματος της Κοινότητας, που θα είναι "ευέλικτου χαρακτήρα" και θα μπορεί να προσαρμόζεται τακτικά και σύμφωνα με τις ανάγκες.

Αναφορικά με την Νομισματική Ένωση, η Επιτροπή προτείνει την χάραξη της κοινής νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ της οποίας τα καθήκοντα θα είναι η διαμόρφωση και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, την έκδοση της ECU, τη διαχείριση των τιμών συναλλάγματος και των συναλλαγματικών αποθεμάτων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που θα δίνει το Συμβούλιο Υπουργών, τη συμμετοχή στον συντονισμό των πολιτικών τραπεζικής εποπτείας και τη συμμετοχή στην διεθνή νομισματική συνεργασία.

Η ΕΚΤ θα διευθύνεται από ένα 16μελές Διοικητικό Συμβούλιο. Από τα μέλη του, τα 12 θα είναι οι Διοικητές των κεντρικών τραπεζών των κρατών-μελών και 4 θα είναι "πολιτικοί

(1) : "Οι απόψεις της Κομισιόν για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας.", Εφημερίδα Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 19 Μαΐου 1990.

διορισμοί", που θα αποτελούν ένα είδος διευθυντηρίου και από τα οποία θα επιλέγεται ο πρόεδρος της ΕΚΤ. Ο πρόεδρος θα διορίζεται για πέντε χρόνια από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, (Σύνοδος Κορυφής), μετά από σχετική διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Κάθε διοικητής κεντρικής τράπεζας θα διαθέτει ένα αριθμό ψήφων ως εξής : Βέλγιο 5, Δανία 3, Γερμανία 10, Ελλάδα 5, Ισπανία 8, Γαλλία 10, Ιρλανδία 3, Ιταλία 10, Λουξεμβούργο 2, Ολλανδία 5, Πορτογαλία 5, Αγγλία 10. Τα τέσσερα μέλη του Διευθυντηρίου θα πρέπει να διαθέτουν 30 ψήφους. Προτείνεται επίσης, όπως ο πρόεδρος του Συμβουλίου Υπουργών και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συμμετέχουν, χωρίς δυνατότητα ψήφου, στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

Αναφορικά με την Οικονομική Ένωση, η Επιτροπή προτείνει, την υιοθέτηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής, τριετούς διάρκειας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής και σχετικής γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Επίσης, κάθε χρόνο πριν τις 30 Ιουνίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, να αξιολογεί την κατάσταση βάσει εκθέσεως της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω χρονικά προσανατολισμών που υιοθετεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών θα μπορεί να εγκρίνει με ειδική πλειοψηφία, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής και μετά από γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, "ειδικές και συγκεκριμένες οδηγίες και γνωμοδοτήσεις προς κάθε κράτος-μέλος", η δε Επιτροπή θα εποπτεύει για την εφαρμογή αυτών των οδηγιών και γνωμοδοτήσεων.

6.4 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΕΣΚΤ)

Ο σχεδιασμός μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πρέπει να γίνει με βάσει ορισμένα κριτήρια που αντανακλούν, αφενός το αντικείμενο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νομισματικής πολιτικής, αφετέρου την πολιτική πραγματικότητα που επικρατεί στην Ευρώπη.

Τα κύρια χαρακτηριστικά ενός συστήματος κεντρικών τραπεζών είναι: (1)

- α. ο προσδιορισμός της θέσης και των αρμοδιοτήτων του στα πλαίσια του συγκεκριμένου πολιτικού περιβάλλοντος,
 - β. ο καθορισμός των βασικών στόχων νομισματικής πολιτικής,
 - γ. ο καθορισμός της οργανωτικής διάρθρωσης και των οργάνων του
 - δ. η σαφής περιγραφή των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των διαφόρων τομέων του
 - ε. ο προσδιορισμός των συγκεκριμένων οργάνων νομισματικής πολιτικής και
- στ. ορισμένα άλλα προσπατούμενα, όπως ο καθορισμός του ρόλου των επιμέρους τομέων πολιτικής (νομισματικής, δημοσιονομικής, εισοδηματικής, κοινωνικής, εξωτερικών οικονομικών σχέσεων, διαρθρωτικής) για την σταθεροποίηση της όλης οικονομικής διαδικασίας καθώς και η επίτευξη ενός αναγκαίου βαθμού εναρμόνισης των επιμέρους τομέων της πολιτικής.

Σχετικό με τις θέσεις και τις αρμοδιότητες μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, υποστηρίζεται, ότι αυτή θα πρέπει να είναι ένα υπερεθνικό ανεξάρτητο ίδρυμα με συνταγματικό κατοχυρωμένη θέση και να απολαμβάνει ειδικών

(1) M.Meuman, "Central Bank Independence as a Prerequisite of Price Stability", European Economy, Special Edition No 1, 1991 σσ.83-86.

δικαιωμάτων (όμοιων με εκείνων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου) ως κεντρικού ιδρύματος, υπεύθυνου για την νομισματική πολιτική στην Κοινότητα . Εκτός από της συγκεκριμένες αρμοδιότητες που θα ανατεθούν στο ίδρυμα αυτό , θα πρέπει να εξασφαλιστεί η υποχρέωση των Αρχών που έχουν την ευθύνη της νομισματικής πολιτικής στις χώρες-μέλη , να γνωστοποιούν και να δικαιολογούν προς τα αρμόδια Κοινοτικά όργανα όλα τα λαμβανόμενα μέτρα .

Το ειδικό καθεστώς και οι αρμοδιότητες που θα δοθούν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, θα πρέπει να συνοδεύονται και από τον σαφή καθορισμό του βασικού στόχου τον οποίο θα επιδιώκει η Τράπεζα, στα πλαίσια της εκόσσοτε εφαρμοζόμενης νομισματικής πολιτικής . Η επιδίωξη αυτή όπως καθορίζεται ευθέως από την Συνθήκη της Ρώμης, θα πρέπει να είναι η σταθερά διατήρηση της Εσωτερικής αξίας του χρήματος .

Αναφορικά με την οργανωτική διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, υποστηρίζεται, ότι αυτή θα πρέπει να γίνει με βάση την αρχή, " τόσοσ συγκεντροτισμός, όσοσ είναι αναγκαίος για μια αποτελεσματική λειτουργία της νομισματικής πολιτικής και τόσοσ αποκέντρωση, όσοσ επιβάλλει η ύπαρξη ανεξάρτητων κρατών-μελών". Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, θα πρέπει να παραμείνουν και να αποτελέσουν συστατικά ενός ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών , με κύρια αποστολή την διεξαγωγή των καθημερινών εργασιών με τα πιστωτικά ιδρύματα καθώς και άλλων εργασιών σε εθνικό επίπεδο . Με βάση ένα τέτοιο σύστημα

αποκέντρωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, δεν θα χρειάζεται η ίδια να διεξάγει εργασίες ευθέως με τα πιστωτικά ιδρύματα, θα μπορούσε δε να αποτελέσει μόνο ένα ίδρυμα για την κεντρική λήψη αποφάσεων και την διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής σε Κοινοτικό επίπεδο . Σ' ένα τέτοιο ίδρυμα, θα μπορούσαν να συμμετέχουν ως μέλη με καθωρισμένα δικαιώματα, όλοι οι Διοικητές των Κεντρικών Τραπεζών των κρατών-μελών.

Αναφορικά με τα όργανα της νομισματικής πολιτικής, υποστηρίζεται, ότι αυτά θα πρέπει να σχεδιασθούν κατά τρόπο, που να ανταποκρίνονται στην αρχή, της όσο το δυνατόν μεγαλύτερης αποκέντρωσης , ώστε να προσαρμόζονται πληρέστερα στα ιδιαίτερα χρηματοπιστωτικά διαρθρωτικά γνωρίσματα κάθε χώρας. Όργανα με χαρακτήρα διοικητικών ρυθμίσεων (π.χ διοικητικά καθοριζόμενα επιτόκια και ποσοτικοί πιστωτικοί έλεγχοι) θα πρέπει να αποκλειστούν ευθύς εξ' αρχής .

Στις συζητήσεις που γίνονται γύρω από το θέμα της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης, διατυπώνεται συχνά η πρόταση να δημιουργηθεί ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών κατά το πρότυπο της Γερμανικής Κεντρικής Τράπεζας (BUNDESBANK) ή του FEDERAL RESERVE SYSTEM των Ηνωμένων Πολιτειών (1).

Παρά το γεγονός, ότι τα ιδρύματα αυτά έχουν τη δική τους ιστορική εξέλιξη και αντανακλούν τις ειδικότερες συνθήκες κάτω από τις οποίες ιδρύθηκαν και επομένως δεν μπορούν να αποτελέσουν πρότυπα για πλήρη αντιγραφή , θεωρείται ότι μπορούν εντούτοις να προσφέρουν πολλές λύσεις σε θέματα που

(1) Περιοδικό "ΕΠΙΛΟΓΗ" Νομισματικό-Πιστωτικό Μάιος 1990.

σχετίζονται με τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών . Η δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχει έννοια μόνο αν υπάρχει ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, για το οποίο η τράπεζα θα έχει την ευθύνη της όλης διαχείρισής του .Ο πυρήνας ενός τέτοιου κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος, υπάρχει, και είναι η γνωστή μας ECU, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για την εξελιξή της σε ένα κοινό νόμισμα, αφού βέβαια αλλάξει τον ορισμό της και από σταθμικό νόμισμα μετατραπεί σε ένα νόμισμα που θα είναι ανεξάρτητο από τα επιμέρους εθνικά νομίσματα . Πριν φθάσουμε σ' αυτό το στάδιο, θεωρείται χρήσιμο, να ενισχυθεί η υπάρχουσα ECU και να διευρυνθεί η χρήση της . Προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσε να συμβάλει , μεταξύ των άλλων, και η ενοποίηση των δύο τελείως σήμερα ξεχωριστών κυκλωμάτων ECU , δηλαδή του εμπορικού κυκλώματος (τίτλοι απαιτήσεων και υποχρεώσεων , που εκδίδονται από εμπορικές τράπεζες και άλλα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα) και του κυκλώματος των ECU, που εμφανίζονται ως απαιτήσεις στα βιβλία των Κεντρικών Τραπεζών έναντι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας, λόγω κατάθεσης σ' αυτό μέρος των αποθεμάτων τους σε χρυσό και δολάρια . Κατι τέτοιο, θα έδινε τη δυνατότητα στις κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών, να χρησιμοποιήσουν τα αποθεματά τους σε ECU για παρεμβάσεις, τόσο στις χρηματαγορές, όσο και στις αγορές συναλλάγματος .

Η πορεία προς τη Νομισματική Ένωση και τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και κοινού νομίσματος

φαίνεται ότι θα είναι μια εξελικτική διαδικασία κατά την οποία, θα πρέπει να υπάρξει μια σταδιακή συγκέντρωση των νομισματικών λειτουργιών σ' ένα πλαίσιο αυξανόμενης σταθερότητας των συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ των διαφόρων νομισμάτων. Η όλη πορεία προς αυτή την κατεύθυνση, θα εξαρτηθεί κατά κύριο λόγο από το εάν τα κράτη-μέλη κατανοήσουν πλήρως τι σημαίνει η δημιουργία των προαναφερθέντων νέων θεσμών και αν είναι έτοιμα να δεχτούν τις συνέπειες των θεσμών αυτών. Μερικές από τις συνέπειες που αναφέρονται, είναι οι ακόλουθες: Σε ποιά έκταση οι χώρες-μέλη μιας νομισματικής ένωσης, θα πρέπει να δεχτούν περιορισμούς στους εθνικούς τους προϋπολογισμούς. Ένα σημείο στο οποίο φαίνεται ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί συμφωνία είναι ότι ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, δεν θα έπρεπε να είναι υποχρεωμένο να χρηματοδοτεί τα ελλείματα των εθνικών προϋπολογισμών. Όμως, από την πείρα διαφόρων χωρών, προκύπτει ότι, και η μη δυνατότητα άμεσης προσφυγής στη χρηματοδότηση της Κεντρικής Τραπέζας, δεν εμπόδισε τις κυβερνήσεις τους στο να δημιουργήσουν ευρύτατα δημοσιονομικά ελλείματα. Αν παρόμοια ελλείματα εξακολουθούν να εμφανίζονται και κάτω από το καθεστώς της πλήρους οικονομικής και νομισματικής ολοκλήρωσης, οι συνέπειές τους για την πορεία ύπαρξη, μιας νεοϊδρυθείσας ένωσης, μπορούν να είναι πολύ σοβαρές.

Ένα άλλο σημείο που πρέπει να τονιστεί, είναι ότι η Οικονομική και Νομισματική Ένωση των χωρών της ΕΟΚ, δεν

σημαίνει ότι θα εξαλειφθούν οι ανισότητες μεταξύ των χωρών αυτών .Το πιθανότερο είναι, ότι, οι ανισότητες αυτές θα αποκτήσουν μια νέα μορφή, θα γίνουν δηλαδή περιφερειακά προβλήματα . Αν οι σχετικές ανταγωνιστικές θέσεις αλλάξουν, και δεν θα είναι πλέον δυνατές οι προσαρμογές των ισοτιμιών, τότε, θα πρέπει να υπάρξουν σημαντικές μεταφορές εισοδήματος, ώστε να αντιμετωπιστεί η ανεργία και γι' αυτόν επομένως τον λόγο θα πρέπει να υπάρχει κάποια Αρχή στην Κοινότητα, η οποία θα δίνει λόγο στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο (1)

Στις σχετικές συζητήσεις για το καταστατικό της ΕΚΤ , η τελευταία φάση των οποίων ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 1990 στη Βασιλεία (Ελβετία) , έχει καταγραφεί σειρά συγκρούσεων και διαφωνιών . Όπως όμως υπογράμμισαν έγκυροι ελληνικοί κύκλοι , οι προοπτικές συμφωνίας είναι ικανοποιητικές και , στον βαθμό που οι πολιτικές ηγεσίες προχωρήσουν , στις αναμενόμενες αποφάσεις, η ΕΚΤ θα γίνει πραγματικότητα σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα .

Τα σημαντικότερα σημεία σύγκλισης αφορούν τους στόχους και τα καθήκοντα, για τα οποία η Τράπεζα θα δεσμεύεται να φέρει σε πέρας . Οι τρεις στόχοι είναι οι εξής :

- α. Η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών .
- β. Η υποστήριξη της γενικής οικονομικής πολιτικής της Κοινότητας η οποία θα γίνεται δίχως να τίθεται σε κίνδυνο ο στόχος της σταθερότητας των τιμών.

(1) Commission of the European Communities, European Economy, No 54, 1993 , και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Μια Νέα Στρατηγική για Κοινωνική και Οικονομική Συνοχή μετά το 1992, Βρυξέλλες, 1991.

γ. Η δραστηριότητα της Τράπεζας θα συμβαδίζει με τις αρχές των ελεύθερων και ανταγωνιστικών αγορών .

Τα κεντρικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ , και επομένως της Κεντρικής Τράπεζας θα είναι τα εξής :

- α. Η διατύπωση και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής της Κοινότητας .
- β. Ο έλεγχος των πράξεων συναλλαγματικής πολιτικής .
- γ. Η διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της Κοινότητας .
- δ. Επιπλέον , η ΕΚΤ θα ενεργεί ως σύμβουλος στην προετοιμασία των αποφάσεων της Κοινότητας , αλλά και των εθνικών αποφάσεων, στον βαθμό που αποτελούν θέματα αρμοδιοτήτάς της . Η τράπεζα θα μπορεί ακόμη να δίνει την συμβουλή της, δίχως να προκληθεί γι' αυτό από τις εθνικές αρχές , εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν θέματα που εμπίπτουν στον χώρο της εποπτείας της . Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι η Τράπεζα θα μπορεί να απευθύνεται, για τη συλλογή των πληροφοριών και των οικονομικών στοιχείων που θεωρεί απαραίτητα, όχι μόνον στις αρμόδιες κεντρικές αρχές , αλλά και απευθείας στους οικονομικούς παράγοντες , δηλαδή τις επιχειρήσεις και τους άλλους οργανισμούς .

Οι συμμετέχοντες στη συζήτηση για το καταστατικό επέμειναν στην άποψη ότι η Τράπεζα προκειμένου να ασκεί τα καθήκοντά της θα πρέπει να διαθέτει πλήρη ανεξαρτησία Η αρχή της ανεξαρτησίας επεκτείνεται και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες και σημαίνει, ότι τα κοινοτικά όργανα και οι κυβερνήσεις των χωρών-μελών, δεν θα έχουν δικαίωμα παρέμβασης στις πράξεις και τις πρωτοβουλίες του συστήματος .

Ετσι, οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από τα αρμόδια όργανα του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ . Τα δύο βασικά όργανα της ΕΚΤ θα είναι

το Συμβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο . Στο Συμβούλιο θα συμμετέχουν οι Διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών , οι οποίοι διαθέτουν μια ψήφο . Για το εξαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, θα πρέπει να επιλεγούν άτομα, που διαθέτουν εξαιρετικές και αναγνωρισμένες ικανότητες στους τομείς της τραπεζικής και νομισματικής πρακτικής . Η θητεία τους θα διαρκεί 3 έτη . Το τελευταίο αυτό σημείο αξίζει να προσεχθεί, εφόσον αποτελεί "σημάδι" προς της κυβερνήσεις εκείνες που "διατηρούν την συνήθεια", ότι η θέση του Διοικητή της κεντρικής τράπεζας είναι πολιτική . Γι' αυτό άλλωστε αναμένεται να προβλεφθεί μικρότερη των πέντε ετών η θητεία του εθνικού εκπροσώπου . Αυτό πρακτικά σημαίνει, ότι η ελληνική κυβέρνηση, δεν θα μπορεί να αλλάξει τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος σε μικρότερο από το παραπάνω χρονικό διάστημα .

Κατά τον ίδιο τρόπο η πιστωτική και νομισματική πολιτική των εθνικών κεντρικών τραπεζών, δεν θα μπορεί να διαφέρει από εκείνην που χαράσσεται στα πλαίσια του ΕΣΚΤ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας . Αναμένεται , μάλιστα , ότι η ΕΚΤ θα μπορεί να παρέμβει, σε περίπτωση που τα όργανά της θεωρούν, ότι η απόφαση μιας εθνικής κεντρικής τράπεζας , η οποία θα λαμβάνεται για εσωτερικούς λόγους , έρχεται σε αντίθεση με τις κεντρικές επιδιώξεις .

Η ΕΚΤ , στα πλαίσια του σχεδιασμού της τρίτης φάσης για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση , θα εκδίδει και θα διαχειρίζεται το ευρωπαϊκό νόμισμα σε χαρτονόμισμα και

κέρματα . Θα καθορίζει επίσης τα ελάχιστα υποχρεωτικά αποθέματα διαθεσίμων τα οποία θα διατηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα στην ίδια την τράπεζα ή στις εθνικές κεντρικές τράπεζες , καθώς και το επιτόκιο με το οποίο θα αμείβονται οι λογαριασμοί αυτοί . Κατά τον ίδιο τρόπο θα μπορεί να λαμβάνει μέτρα νομισματικής πολιτικής , όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, για να ελεγχθεί η πιστωτική επέκταση . Η Τράπεζα δεν θα επιτρέπει στις τράπεζες-μέλη να αντλούν δανειακά κεφάλαια βάζοντας τους λογαριασμούς τους στο "κόκκινο" .

Τέλος , ένα από τα δυσκολότερα τεχνικά, (και όχι μόνο), προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν, αφορά τη μεταφορά των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των κεντρικών τραπεζών , καθώς και το πρόβλημα της μεταφοράς προς την ΕΚΤ των εθνικών συναλλαγματικών διαθεσίμων . Η άποψη που φαίνεται να κυριαρχεί στα επιτελεία των περισσότερων χωρών, οδηγεί στην πλήρη μεταφορά των διαθεσίμων , αλλά η συζήτηση αυτή θα χρειασθεί να περάσει από δύσκολα μονοπάτια .

6.5 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ECU

Μακροπρόθεσμα, και από την σκοπιά μιας ευρωπαϊκής πολιτικής, δύο ρόλοι μπορούν να αναμένονται για την ECU:

Ένας πρώτος ρόλος θα ήταν η αντικατάσταση των εθνικών νομισμάτων στις εγχώριες λειτουργίες τους . Δηλαδή, η ECU θα

μπορούσε να γίνει το μοναδικό νόμισμα της Ευρώπης παραμερίζοντας τα εθνικά νομίσματα. Αυτός ο στόχος όμως, μπορεί να θεωρηθεί μόνο σαν μακροπρόθεσμος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η νομισματική ολοκλήρωση προϋποθέτει την οικονομική ολοκλήρωση, γιατί δεν είναι δυνατόν τα εθνικά νομίσματα να αντικατασταθούν από την ECU και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες να αντικατασταθούν από μια EΚΤ και παράλληλα η δημοσιονομική πολιτική να συνεχίζει να καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο.

Επιπρόσθετα, εφόσον τα θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό είναι αναμφισβήτητα πολιτικής φύσεως, θα απαιτηθεί ως ένα βαθμό η πολιτική ολοκλήρωση.

Η Συμφωνία του Φεβρουαρίου 1986 για αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης, θεσπίζει την προδευτική πραγματοποίηση της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης σαν στόχο της Κοινότητας, δηλώνοντας ότι η πρόοδος στον οικονομικό και νομισματικό τομέα, πρέπει να στηρίζεται στις εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί από το ΕΝΣ και την ECU. Αναφέρεται επίσης, ότι οι θεσμικές αλλαγές στον νομισματικό τομέα θα υλοποιηθούν με βάση το άρθρο 236 της Συνθήκης, που προϋποθέτει την επικύρωση από όλα τα κράτη-μέλη, σύμφωνα με τους συνταγματικούς τους κανόνες.

Συνεπώς, ο φιλόδοξος χαρακτήρας του τελικού στόχου και οι χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται για την εφαρμογή του, προσδίδουν στην όλη προσπάθεια ένα μακρόπνοο χαρακτήρα.

Ένας δεύτερος ρόλος που θα μπορούσε να υπάρξει για την ECU, είναι λιγότερο φιλόδοξος και το χρονοδιάγραμμά του είναι

συνεπώς βραχύτερο. Βασίζεται στο γεγονός, ότι η ECU αναπτύσσεται ως το παράλληλο νόμισμα της Ευρώπης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν οι Ευρωπαίοι, στις εμπορικές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ τους, αλλά και ως προς τρίτες χώρες, για τιμολογήσεις και πληρωμές. Στην πορεία αυτή της ECU προς την καθιέρωσή της σαν το διεθνές νόμισμα της Ευρώπης, η εν λόγω μονάδα θα μπορούσε να συμβάλλει ουσιαστικά στην διαδικασία για την ολοκλήρωση της Ευρώπης :

- α) Η ECU θα συμβάλλει στην οικονομική ολοκλήρωση της Ευρώπης. Η πρόσφατη αναθεώρηση της Συνθήκης (ΕΕΠ), προβλέπει ότι ως το τέλος του 1992, η Τελωνειακή Ένωση θα μετατραπεί σε μια πραγματική εσωτερική αγορά. Σ' αυτή την αγορά, η ομοιομορφία και η διαφάνεια των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών, θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια γενικευμένη χρήση της ECU, για τον καθορισμό των τιμών των ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Οι τιμολογήσεις σε ECU θα διένειμαν τον συναλλαγματικό κίνδυνο μεταξύ εισαγωγέων και εξαγωγέων, ενώ οι πραγματικές πληρωμές σε ECU θα μείωναν το κόστος, εφόσον θα περιοριζόταν η ανάγκη διατήρησης ρευστών διαθεσίμων σε διάφορα νομίσματα της Κοινότητας.
- β) Η ECU θα μπορούσε να χρησιμεύσει σαν μέσο προώθησης της ανάπτυξης μιας ενοποιημένης ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς. Η απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων, αποτελεί μόνο ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή. Δηλαδή θα κατέληγε σε μια απλή συνύπαρξη ανοιχτών εθνικών κεφαλαιαγορών πολύ διαφορετικού μεγέθους, που η κάθε μια θα είχε το δικό της κόστος, όσον αφορά τον συναλλαγματικό κίνδυνο και το επιτόκιο. Η ECU θα μπορούσε όμως να προσφέρει και άλλα θετικά στοιχεία. Σε σύγκριση με την συνύπαρξη των εθνικών αγορών, η εμφάνιση μιας μεγάλης ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς εκφρασμένης σε ECU, θα είχε τα ουσιαστικά πλεονεκτήματα του εύρους, του μεγέθους και της προσαρμοστικότητας. Επιπρόσθετα, με την μείωση του συναλλαγματικού κινδύνου και την προσφορά ενιαίων όρων πρόσβασης και επιτοκίων, θα μπορούσε να προωθηθεί μια ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή των κεφαλαιουχικών πόρων στην Κοινότητα.

γ) Με την χρήση της ECU, θα μπορούσε να ενδυναμωθεί η συνοχή του ΕΝΣ. Προς το παρόν το παγκόσμιο εμπόριο διεκπεραιώνεται κυρίως σε δολάρια, συμπεριλαμβανομένου και ενός σημαντικού τμήματος των εμπορικών συναλλαγών της Κοινότητας με τρίτες χώρες. Συνεπώς, οι εξελίξεις του δολαρίου στον χώρο του συναλλάγματος και των επιτοκίων επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες της Κοινότητας. Η αύξηση της χρήσης της ECU στις εξωτερικές συναλλαγές των χωρών της Κοινότητας, θα περιόριζε τον ρόλο του δολαρίου για την Κοινότητα και συνεπώς, τις επιπτώσεις των συναλλαγματικών διακυμάνσεών του.

Επίσης, ο ενισχυμένος διεθνής ρόλος της ECU, θα μπορούσε να μειώσει την παραδοσιακά "εξισορροπητική σχέση" μεταξύ μάρκου-δολαρίου, με την οποία η πτωτικές τάσεις του δολαρίου συνδυάζονται με κίνηση δολαρίων προς το μάρκο πιέζοντάς το προς τα πάνω, έναντι τόσο του δολαρίου όσο και των περισσότερων ευρωπαϊκών νομισμάτων. Αυτό υποχρεώνει τους εταίρους της Γερμανίας στο ΕΝΣ να πάρουν μέτρα (παρέμβαση, επιτόκια), προκειμένου να προσαρμοστούν με την αύξηση του μάρκου έναντι του δολαρίου. Αν οι κινήσεις του δολαρίου μπορούσαν να ελεγχτευτούν τουλάχιστον εν μέρει προς την ECU, οι επιπτώσεις τους για τις συναλλαγματικές ισοτιμίες θα διαχέονταν στο σύνολο των νομισμάτων του ΕΝΣ, προστατεύοντάς το έτσι, από εντάσεις.

δ) Η ECU θα μπορούσε να εξελιχθεί σε νόμισμα- "εκπρόσωπο" του ΕΝΣ και της Κοινότητας στην διεθνή νομισματική σκηνή. Σήμερα η σχέση μεταξύ ΕΝΣ και διεθνούς νομισματικού χώρου, εξαρτάται από το γερμανικό μάρκο. Από συνεκτικής άποψης, η κατάσταση θα ήταν πιο ισορροπημένη, αν τον ρόλο αυτό αναλάμβανε η ECU. Αυτό θα συνεπαγόταν ένα ρόλο αποθεματικού και παρέμβασης για την ιδιωτική ECU. Πολλές κεντρικές τράπεζες του ΕΝΣ έχουν ήδη ιδιωτικά ECU στα αποθεματικά τους, τα οποία χρησιμοποιούν ανάλογα με τις περιστάσεις, για να παρέμβουν προς στήριξη του νομίσματός τους. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε η ECU να αναλάβει τον ρόλο του νομίσματος παρέμβασης του ΕΝΣ, στις σχέσεις του με τρίτα προς αυτό νομίσματα. Δηλαδή τα μέλη του ΕΝΣ, θα χρησιμοποιούσαν την ECU για παρεμβάσεις, στα πλαίσια της πολιτικής δολαρίου που ακολουθεί το σύστημα στο σύνολό του. Για να πραγματοποιούσαν όμως αυτό, θα προϋπόθετε την απόφαση όλων των κρατών - μελών του ΕΝΣ να διατηρούν και να χρησιμοποιούν την ιδιωτική ECU σαν κύριο αποθεματικό τους.

Η ECU με την μέχρι σήμερα πορεία της, αρχίζει ήδη να καταξιώνεται σαν ένα διεθνές νόμισμα, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι καθιερώθηκε σαν το ξένο νόμισμα της Κοινότητας. Εκτιμώντας τις δυνατότητες της ECU, για περαιτέρω πρόοδο, μπορούν να εξαχθούν οι παρακάτω προοπτικές ανάπτυξής της :

α) Με κριτήριο την ανάπτυξη της ECU που ήδη πραγματοποιείται, όλο και περισσότερες νομισματικές αρχές σε παγκόσμια κλίμακα είναι δυνατόν να ενδιαφερθούν για την ECU ως μέσου διαφοροποίησης των συναλλαγματικών αποθεματικών, κυρίως σε χώρες που συναλλαγματικός περιορισμός επιβάλλουν να αποδίδεται στην κεντρική τράπεζα το προϊόν του δανεισμού σε ξένο νόμισμα από τους μόνιμους κατοίκους, αντί να αποδίδεται σε εθνικό νόμισμα. Αλλά και σε χώρες που δεν ισχύουν παρόμοιοι περιορισμοί, οι νομισματικές αρχές θα μπορούσαν να ενδιαφερθούν για την αγορά ECU, αν ο τοπικός αποδέκτης των ECU πωλεί τις εισπράξεις στην αγορά, έναντι του δικού του νομίσματος. Τέτοιες καταστάσεις είναι δυνατόν να προκύπτουν όλο και συχνότερα, όσο επεκτείνεται η χρηματοπιστωτική αγορά της ECU (τραπεζικά δάνεια, ομολογίες) και όσο γίνεται μεγαλύτερη χρήση της ECU για την τιμολόγηση και τον διακανονισμό του διεθνούς εμπορίου.

β) Η ECU στην εμπορική της χρήση υστερεί σε πρόοδο, έναντι της πρόόδου που έχει κάνει στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Οι τομείς όμως που παρουσιάζουν δυνητικό ενδιαφέρον για διεθνή εμπορική χρήση, είναι πολλοί :

* Η Ευρώπη καλύπτεται από ένα πυκνό δίκτυο υπηρεσιών, όπως : ταχυδρομεία, τηλεπικοινωνίες, μεταφορικά δίκτυα, αγωγοί πετρελαίου, ναυτιλιακές συμφωνίες, γραφεία ταξιδιών κλπ. Όλα αυτά τα δίκτυα απαιτούν ένα συμπληρωτικό πληρωμό. Η ECU θα έπρεπε να είναι ο επικρατέστερος υποψήφιος στον χώρο αυτό, σαν λογιστική μονάδα και μέσον πληρωμής.

* Οι ευρωπαϊκές πολυεθνικές, θα μπορούσαν να κάνουν χρήση της ECU στις λογιστικές τους πράξεις και για τιμολογήσεις και πληρωμές. Πράγματι, πολλές ιταλικές και γαλλικές πολυεθνικές έχουν ήδη πάρει τέτοιες πρωτοβουλίες.

* Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, όλο και περισσότερο συνεργάζονται σε διακρατικό επίπεδο (διόστημα, έρευνα, αεροναυπηγική) και χρειάζονται ένα κοινό

νομισματικό παρονομαστή και μέσον πληρωμής.

* Στον καθορισμό τιμής εμπορευμάτων, όπως ήδη έχουμε αναφέρει, επικρατεί το δολλάριο. Θα μπορούσε όμως σε ενδοκοινοτικό επίπεδο να αντικατασταθεί από την ECU.

Πάντως, από τα μέχρι τώρα στοιχεία επιστημαίνεται πρόοδος στην εμπορική χρήση της ECU. Βέβαια, από του σημείου αυτού έως το σημείο να εκδοθούν κέρματα και χαρτονομίσματα σε ECU, απαιτείται ακόμη πολλή προσπάθεια. Αυτή όμως η εξέλιξη δεν είναι επιτακτική, όσο η ECU δεν χρησιμοποιείται σαν εθνικό νόμισμα. Στον ρόλο της σαν ξένο νόμισμα της Ευρώπης, οι ταξιδιωτικές επιταγές της ECU, που εκδόθηκαν πρόσφατα, αποτελούν ικανοποιητικό υποκατάστατο. Τέλος, το γεγονός της ικανοποιητικής ανάπτυξης της ιδιωτικής ECU, δίνει μια νέα διάσταση στην διαδικασία νομισματικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης. Μέχρι σήμερα, η πρόοδος της ήταν αποτέλεσμα αποφάσεων από τις εθνικές ή τις κοινοτικές αρχές. Με την ανάπτυξη όμως της ECU, ο ιδιωτικός τομέας συμμετέχει ουσιαστικά στην διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Τον Απρίλιο του 1992 πραγματοποιήθηκε μία έρευνα στην αγορά συναλλάγματος στα κυριότερα χρηματοπιστωτικά κέντρα και έδειξε ότι διευρύνθηκε η χρήση του ιδιωτικού ECU. (1) Σε σχέση με τον Απρίλιο του 1989, που πραγματοποιήθηκε η προηγούμενη έρευνα, το ιδιωτικό ECU χρησιμοποιήθηκε σε ύψος του 3% του συνόλου των συναλλαγών έναντι του 0,9% την προηγούμενη τριετία. Επίσης οι συναλλαγές του ιδιωτικού ECU

(1) D. Rambure, άρθρο στο Banque No 427 και αναδημοσίευση σε μετάφραση, Τραπεζική οικονομική επιθεώρηση, Τευχ. 296, σσ 217 επ.

την Ευρωπαϊκή Κοινότητα κάλησαν το 5%-10% του συνόλου των συναλλαγών στις περισσότερες χώρες μέλη. (1)

Η Επιτροπή Διοικητών Κεντρικών Τραπεζών, σε πρόσφατη αξιολόγησή της σε σχέση με τις εξελίξεις μέσα στο 1992 για την αγορά του ιδιωτικού ECU, σημειώνει : (2)

" Το ιδιωτικό ECU παραμένει κυρίως χρηματοπιστωτικό μέσο. Η χρήση του στον τραπεζικό τομέα και στις αγορές χρεογράφων εξακολούθησε να διευρύνεται το 1992 , μολονότι σε βραδύτερο ρυθμό από εκείνο των αντίστοιχων προηγούμενων περιόδων . Ταυτόχρονα , το ιδιωτικό ECU παρουσίασε έντονη κίνηση στις αγορές συναλλάγματος , καθώς και στις προθεσμιακές αγορές. Οι εξελίξεις αυτές, δεν συνοδεύτηκαν από σημαντική επέκταση της χρήσης του και σε μη χρηματοπιστωτικές συναλλαγές , οι οποίες παρέμειναν πολύ περιορισμένες. "

(1) Γ.Τραγάκη . Η κίνηση κεφαλαίων στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα. Οι ρυθμίσεις που αφορούν την Ελλάδα και και τις λοιπές χώρες μέλη της Κοινότητας, σσ 284 επ. Αθήνα-Κομοτηνή 1989.

(2) Όπως δημοσιεύθηκε σε άρθρο της εφημερίδας "ΚΕΡΑΟΣ" 30 Μαΐου 1993. Στο ίδιο άρθρο γίνεται ευρύτερος σχολιασμός, στο θέμα της διεύρυνσης της χρήσης του ιδιωτικού ECU.

6.6 ΟΙ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΝΣ

Εδώ και αρκετό καιρό έχουμε εξοικειωθεί με την ιδέα ότι τα πράγματα στις διεθνείς χρηματαγορές, δεν υπακούουν στους νόμους και τη λογική που είχαμε συνηθίσει στις περασμένες δεκαετίες και ότι τώρα πλέον έχουμε φθάσει στο σημείο που τα νομίσματα ισχυροποιούνται, όταν θα έπρεπε να εξασθενούν (με τα δεδομένα της παλιάς λογικής των πραγμάτων) και διολισθενούν, όταν θα έπρεπε να ισχυροποιούνται . Οχι βέβαια ότι έχει αλλάξει ο νόμος της βαρύτητας, που ισχύει στην διεθνή οικονομία , αλλά απλώς νέες παράμετροι, κόνουν τους γνωστούς κανόνες να μοιάζουν, σαν να μην ισχύουν πια .

Ας δουμε ένα παράδειγμα πρόσφατο. Μειώθηκαν τα γερμανικά επιτόκια, και αντί να πέσει η ισοτιμία του γερμανικού μάρκου έναντι του δολλαρίου , συνέβει ακριβώς το αντίθετο . Χαλάρωσε λίγο η γερμανική νομισματική πολιτική , ουσιαστικά όμως, ακολούθησαν αμέσως οι περισσότερες κοινοτικές χώρες (Γαλλία , Ολλανδία , Βέλγιο , Ιταλία) και στην ουσία την πλήρωσε η ισπανική πεσέτα, πουδέχτηκε εναντίον της μια επίθεση άνευ προηγουμένου και χωρίς άμεσο λόγο . Το αντίθετο, (σύμφωνα με την παλιά συλλογιστική), θα έπρεπε να είχε συμβεί .

Διότι όλοι έλεγαν, ότι τα γερμανικά επιτόκια και οι ανισορροπίες που αυτά δημιουργούν στην οικονομία της Κοινότητας και τα νομίσματα των χωρών-μελών της , η σταδιακή τους μείωση από γερμανική κεντρική τράπεζα, την Bundesbank , μέσα στους τελευταίους μήνες , θα έπρεπε να λειτουργήσει

σταθεροποιητικά . Θα έπρεπε να ενισχύσει το έντονα κλονισμένο από το περασμένο φθινόπωρο ΕΝΣ και τη γενικότερη ισορροπία στις σχέσεις μάρκου, με τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά νομίσματα .

Συνέβει όμως, ακριβώς το αντίθετο, οπότε τώρα, οι δώδεκα και οι υπόλοιποι θα αρχίσουν να ψάχνουν, τι φταίει . Και πρώτοι από όλους οι δύο χώρες που αποτελούν τα θεμέλια του άξονα που κρατούν την Κοινότητα και το νομισματικό της σύστημα σε σταθερό και σίγουρο δρόμο : η Γαλλία και η Γερμανία . Μιλάμε φυσικά για τον Γαλλογερμανικό άξονα που δοκιμάστηκε σκληρά στις αλληπόλληλες νομισματικές κρίσεις των τελευταίων μηνών και μέχρις στιγμής άντεξε καλά .

Ίσως γιαυτό το λόγο, τόσο η Γαλλία, όσο και η Γερμανία, απέφυγαν για την ώρα να φέρουν στο προσκήνιο κάποια εντυπωσιακή νομισματική πρωτοβουλία, που θα ισχυροποιήσει τη νομισματική Ευρώπη και ΕΝΣ , όπως επίσης και το δεσμό μάρκου-φράγκου, ακόμη περισσότερο . Η δουλειά γίνεται προσεκτικά και συντονισμένα και από τους δύο. Η Bundesbank μειώνει τα επιτόκια αργά, και όχι όσο θα ήθελε η Γαλλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες , αλλά σταθερά. Η Γαλλία κάνει τον ίδιο, αλλά λίγο γρηγορότερα και εν τω μεταξύ προετοιμάζεται για τη μεγάλη "εντυπωσιακή νομισματική πρωτοβουλία, " καθιστώντας την δική της κεντρική τράπεζα, τη Banque de France , περισσότερο ανεξάρτητη από τη κυβέρνηση .

Και όπως απεδείχθει από τις εξελίξεις με την περέτα και τη νέα αιμοχαρή επίθεση των αγορών εναντίον της , καλά κάνουν οι δυο αυτές αρχές και προετοιμάζονται για την νέα

πρωτοβουλία. Διότι η κρίση στο ΕΝΣ δεν έληξε και ούτε πρόκειται να λήξει, όπως φαίνεται, ενόσω διαρκεί η έντονη οικονομική δυσπραγία στην Ευρώπη και η βαθιά ύφεση, στην οποία έχει εισέλθει η γερμανική οικονομία. Ουτως ή άλλως, η μετάβαση στην πλήρη Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης, όπως προβλέπεται από την Συνθήκη του Μάαστριχτ, μάλλον θα καθυστερήσει και πιθανώς να μην πραγματοποιηθεί στην δεκαετία που διανύουμε. Ίσως λοιπόν να πρέπει να προετοιμάσουμε τη "μετάβαση στη μετάβαση". Και αυτό δεν πρέπει αναγκαστικά να εκληφθεί ως πτωγύρισμα ή κάτι τέτοιο από τους στόχους του Μάαστριχτ. Στο κάτω-κάτω η Κοινότητα είναι ένας ζωντανός οργανισμός, ο οποίος μεταξελίσσεται συνεχώς, όπως και ο υπόλοιπος κόσμος. Έτσι λοιπόν και η συνθήκη του Μάαστριχτ θα μεταξελιχθεί. Το προβλέπει άλλωστε και η ίδια η Συνθήκη. Και αυτό είναι κάτι που συχνά το ξεχνάμε όταν μιλάμε για τα προβλήματα που συναντά η προώθηση της διαδικασίας αυτής από το πρώτο "όχι" των Δανών.

Όσο και να νομίζουμε εμείς ότι η Κοινότητα βρίσκεται σε συνεχή νομισματική κρίση και έλλειψη καθαρού προσανατολισμού στην οικονομική και νομισματική της πολιτική οι κεντρικές τράπεζες δεν εκτιμούν ότι έχουμε φθάσει στο χείλος του γκρεμού. Απλώς ότι το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα έχει αποσταθεροποιηθεί, ως αποτέλεσμα ορισμένων οικονομικών και πολιτικών εξελίξεων και τελείως λογικά σ' αυτό (το νομισματικό σύστημα δηλαδή) εκδηλώνονται τα εξής συμπτώματα : (1)

(1) Από το άρθρο του Δ. Πετυχάκη στην Εφημερίδα το ΒΗΜΑ 2 Μαΐου 1993.

- α. Τα τελευταία έξι περίπου χρόνια ελάχιστα άλλαξαν οι ισοτιμίες στο ΕΝΣ , έτσι ώστε να αντανakλούν τι γίνεται στις πραγματικές οικονομίες των Δώδεκα
- β. Μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα η σύγκλιση στους ρυθμούς με τους οποίους έτρεχε ο πληθωρισμός στις χώρες-μέλη του ΕΝΣ δεν ήταν επαρκής .
- γ. Το 1991 και το 1992 ήλθε να προστεθεί στην απόκλιση των πληθωρισμών και η απόκλιση στους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης και μεγένθυσης . Το 1991 η Γερμανία ήταν σε άνθηση λόγω ενοποίησης και η Βρετανία σε ύφεση και ούτω καθεξής.
- δ. Η δημοσιονομική κατάσταση στις χώρες-μέλη (ελλείματα , δημόσιο χρέος , κρατικά έσοδα κλπ.) επιδεινώθηκε στις περισσότερες περιπτώσεις αντί να βελτιωθεί . Έτσι ή να αυξήσουν τη έμμεση φορολογία (άρα και τον πληθωρισμό) αναγκάστηκαν, ή τα ελλείματα αποσταθεροποιώντας έτσι το νομισματά τους .
- ε. Το δολλάριο των ΗΠΑ και το γιεν της Ιαπωνίας παρουσίασαν μεγάλα και αδικαιολόγητα σκαμπανεβάσματα τα δύο περασμένα χρόνια , πράγμα που πίεσε έντονα τις εύθραστες ισορροπίες των ισοτιμιών μέσω στο ΕΝΣ

Γι' αυτό λοιπόν δεν πρέπει να στεκόμαστε με αυστηρή κριτική απέναντι στην πρόοδο του ΕΝΣ διότι συνέβησαν και συμβαίνουν τόσα γεγονότα και τόσοι αστόχητοι παράγοντες επιδρούν αρνητικά στην ολοκλήρωσή του που πραγματικά η σημερινή κατάσταση να θεωρείται πρόοδος .

Ερευνητές αναφερόμενοι στην Συνθήκη του Μαστριχτ σημειώνουν (1) ότι οι συνθήκες που επικρατούσαν όταν διαμορφώθηκε η Σύμφωνία είναι τελείως διαφορετικές από τις σημερινές με αποτέλεσμα η τελευταία εκ των πραγμάτων να είναι σήμερα ξεπερασμένη . Ο μόνος δρόμος όμως, που μπορεί να δώσει λύσεις στην σημερινή κρίση περνάει από "περισσότερη ενοποίηση". Πρέπει να

(1) Π. Ιωακειμίδης, Οι απόψεις αυτές δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" στις 27 Μαΐου 1993.

εφαρμοστεί οπωσδήποτε έστω και αν αμέσως μετά πρέπει να αναθεωρηθεί .

Η ίδια η Συνθήκη προβλέπει τη σύγκλιση μιας νέας διακυβερνητικής διάσκεψης μέσα στο 1996 η οποία θα προτείνει την αναθεώρηση της Συνθήκης προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα

Η κατάσταση όπως είναι σήμερα στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα δεν προδιαθέτει για ομαλή πορεία στο ενιαίο νόμισμα αλλά δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στα κράτη μέλη στο νομισματικό και μακροοικονομικό τομέα.

Όσον αφορά τις προοπτικές δεν είναι οι καλύτερες δυνατές . Η Βρετανική κυβέρνηση δεν φαίνεται διατεθειμένη να επανεντόξει τη στεργίνα στο μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών . Η ιταλική λιρέτα που είναι και αυτή εκτός δεν φαίνεται να επιστρέφει μέχρι να ισορροπήσει η πολιτική κατάσταση στην Ιταλία. Επίσης παραμένει ανοιχτό το θέμα αλυσιδωτών υποτιμήσεων γενικότερα στον ευρωπαϊκό χώρο, λόγω των πρόσφατων υποτιμήσεων του πορτογαλικού εσκούδο και της ισπανικής πεσέτας

Το χειρότερο όμως που συμβαίνει είναι η οικονομική ύφεση στην οποία έχουν περιέλθει οι ευρωπαϊκές οικονομίες και που αυτή τη φορά φαίνεται να είναι φαινόμενο καθαρά ευρωπαϊκό αφού η κατάσταση στην Ιαπωνία και στην Αμερική είναι διαφορετική.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι τα κριτήρια της σύγκλισης των οικονομιών προκειμένου να περάσουν στην τρίτη φάση της ΟΝΕ δημιουργούν έσκληση πολιτικών που οδηγούν στην ύφεση .

Ποιές χώρες πληρούν τα κριτήρια σύμφωνα με το Μάαστριχτ: μόνο το Λουξεμβούργο , αφού η Δανία και η Γαλλία

που μέχρι πρότινος τα πληρούσαν έχουν ήδη αποκλίνει .

Στο Παρόρτημα φαίνεται το ύψος του ελλείματος και του δημοσίου χρέους των χωρών της ΕΟΚ κατά τα έτη 1990, 1992.

6.7 ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ. ΟΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΣΤΟ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

Μετά από διαπραγματεύσεις ενός έτους τα κράτη μέλη κατέληξαν στην Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση . Παράλληλα αυτό το διάστημα γινόταν και διαπραγματεύσεις μεταξύ των κρατών μελών για την πολιτική ένωση . Στις 9-10 Δεκεμβρίου του 1991 στο Μάαστριχτ της Ολλανδίας συνήλθε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που υιοθέτησε την παραπάνω Συνθήκη. Η επιβαλλόμενη αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης σε σχέση με την ΟΝΕ είναι πια γεγονός και έτσι δημιουργήθηκε το θεσμικό πλαίσιο για μετασχηματισμό της Κοινότητας σε μια ΟΝΕ .

Τα κυριότερα σημεία της Συνθήκης που τροποποιούν την Συνθήκη της Ρώμης σχετικά με την ΟΝΕ είναι : (1)

- Άρθρα της Συνθήκης για την ΟΝΕ
- Πρωτόκολλο για τον θεσμό του ΕΣΚΤ (Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών) και της ΕΚΤ (Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας)
- Πρωτόκολλο για το θεσμό του ΕΝΙ (Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ινστιτούτου)
- Πρωτόκολλο για τη διαδικασία των υπερβολικών ελλειμμάτων
- Πρωτόκολλο για τα κριτήρια σύγκλισης για την μετάβαση στην τρίτη φάση
- Πρωτόκολλο για την μετάβαση στην τρίτη φάση

(1) Δελτίο της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών Α εξάμηνο του 1992 Τεύχος 33-34.

- Άλλα έξι πρωτόκολλα για τα προνόμια της ΕΚΤ και του ΕΝΙ και για την δυνατότητα της Βρετανίας να αποχωρήσει από την ένωση πριν την είσοδό της στην τελική φάση κλπ .

Τα κυριότερα σημεία της Συνθήκης αναφέρονται στην Ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων , των προσώπων και των υπηρεσιών , στην οικονομική και νομισματική πολιτική , και στην ελευθερία των πληρωμών .

Μέσα από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ φαίνεται καθαρό ο προσανατολισμός των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1) και η υποχρεωσή τους για σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες , για την καθιέρωση ενιαίου νομίσματος, και για εφαρμογή κοινής νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής . Οι οικονομίες των κρατών μελών θα πρέπει να συντονίζονται σε κοινό στόχο και να συμπίπτουν με τις βασικές γραμμές της Κοινοτικής οικονομικής πολιτικής . Εάν ένα κράτος-μέλος παρεκκλίνει από τις αρχές της ΟΝΕ τότε το Συμβούλιο δύναται κατόπιν υποδείξεως της Επιτροπής να κάνει της απαραίτητες συστάσεις στο κράτος-μέλος .

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) θα είναι νομικό πρόσωπο και θα αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και από τις κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών . Θα διοικείται από τα διοικητικά σώματα της ΕΚΤ , το Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή (ΕΕ) . Το Συμβούλιο θα αποτελείται από τους Διοικητές των κεντρικών τραπεζών και τα μέλη της ΕΕ . Η ετήσια έκθεση της ΕΚΤ απευθύνεται στα όργανα της Κοινότητας και αναφέρεται στην νομισματική πολιτική της

(1) Ο όρος "Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα" (ΕΟΚ) αντικαταστάθηκε από τον όρο "Ευρωπαϊκή Κοινότητα" (ΕΚ) κατά την Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση .

Κοινοτήτας για το τρέχον και το προηγούμενο έτος , καθώς επίσης και στην δραστηριότητα του ΕΣΚΤ. (1) Η θητεία των μελών της ΕΕ είναι οκταετής και δεν ανανεώνεται είναι δε άτομα με με μεγάλη εμπειρία σε νομισματικά και τραπεζικά θέματα και επιλέγονται μετά από συμφωνία των κρατών-μελών και σύσταση του Συμβουλίου.

Επίσης προβλέπεται η δημιουργία Νομισματικής Επιτροπής που θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και θα αναφέρεται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή με αρμοδιότητες την εξέταση των συστημάτων πληρωμών και την νομισματική και χρηματοδοτική κατάσταση των κρατών μελών. Κατά την αρχή της τρίτης φάσης θα καταργηθεί η νομισματική επιτροπή και στην θέση της θα δημιουργηθεί μια Οικονομική και Χρηματοδοτική Επιτροπή που θα εξετάζει την οικονομική και χρηματοδοτική κατάσταση , θα συντάσει τις σχετικές εκθέσεις , θα ασχολείται με τις χρηματοδοτικές σχέσεις με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς . Ένα σημαντικό έργο που καλείται να εξετάζει αυτή η επιτροπή , που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την περαιτέρω πορεία της ΟΝΕ είναι η κατάσταση στις κινήσεις κεφαλαίων και η ελευθερία των πληρωμών . Η Οικονομική και Χρηματοδοτική Επιτροπή θα αναφέρεται στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Πριν από την έναρξη της δεύτερης φάσης το Συμβούλιο θα εξετάσει το βαθμό σύγκλισης των κρατών-μελών για το πέρασμα στην δεύτερη φάση της ΟΝΕ . Κατά την δεύτερη φάση θα γίνει ένα σημαντικό βήμα, στα πλαίσια προσπάθειας της ΟΝΕ, θα αρχίσει

(1) Για τους στόχους, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες του ΕΣΚΤ, βλ. στο συνημμένο στη Συνθήκη του Μάαστριχτ Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Η διαδικασία για την ανεξάρτητη λειτουργία των εθνικών κεντρικών τραπεζών . Επίσης με την έναρξη της δεύτερης φάσης θα ιδρυθεί το ΕΝΙ(1) και καταργείται η ΕΔΚΤ .

Οι λειτουργίες του ΕΝΙ είναι οι εξής :

- * Συντονισμός των νομισματικών πολιτικών με στόχο την διατήρηση της σταθερότητας των τιμών.
- * Προώθηση της Συνεργασίας των Κεντρικών Τραπεζών των κρατών-μελών.
- * Διαχείριση της λειτουργίας του ΕΝΣ , προώθηση και ανάπτυξη της λειτουργίας της ΕCU και θα επιβλέπει την τεχνική προετοιμασία των τραπεζογραμματίων σε ΕCU .
- * Να προετοιμάσει τα όργανα και εκείνες τις διαδικασίες για για την εφαρμογή της κοινοτικής νομισματικής πολιτικής στην τρίτη φάση της ΟΝΕ .
- * Να προετοιμάσει τους κανόνες λειτουργίας των κεντρικών τραπεζών στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ.
- * Καθορισμός του οργανωτικού πλαισίου πάνω στο οποίο θα λειτουργεί το ΕΣΚΤ κατά την τρίτη φάση της ΟΝΕ (μέχρι 31-12-1996).
- * Να παρέχει συμβουλές και οδηγίες σε κάθε κράτος-μέλος ώστε να μη παρεκκλίνει από την κοινή νομισματική και συναλλαγματική πολιτική , και διαταραχθεί με αυτόν τον τρόπο η πορεία προς την ΟΝΕ .
- * Αναφέρει στο Συμβούλιο την πρόοδο σε σχέση με τις υποχρεώσεις των κρατών-μελών για την ΟΝΕ.
- * Πραγματοποιεί εκθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη της ΕCU , τα αποτελέσματα της ολοκλήρωσης των αγορών, την κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών κλπ.

Το αργότερο μέχρι τις 31-12-1996 το Συμβούλιο κορυφής θα συνεδριάσει προκειμένου να αποφασίσει (μετά από πρόταση του Συμβουλίου του ΕΝΙ) με ειδική πλειοψηφία αν τα κράτη-μέλη εκπληρούν τους όρους, προκειμένου να υιοθετηθεί το ενιαίο νόμισμα και αν είναι η κατάλληλη στιγμή να εισέλθει η

(1) Το ΕΝΙ θα είναι νομικό πρόσωπο που θα διοικείται από το Συμβούλιο, το οποίο θα αποτελείται από ένα Πρόεδρο ένα Αντιπρόεδρο και τους Διοικητές των Κεντρικών Τραπεζών των κρατών-μελών. Μετά από συμφωνία των εθνικών κυβερνήσεων εκλέγεται ο Πρόεδρος, άτομο υψηλού κύρους στα νομισματικά και τραπεζικά θέματα.

Κοινότητα στην τρίτη φάση .(1) Στην περίπτωση που τα αποτελέσματα είναι θετικά τότε πρέπει να ορισθεί η ημερομηνία έναρξης της τρίτης φάσης . Στην περίπτωση που μέχρι τέλους του 1997 δεν έχει ορισθεί η έναρξη της τρίτης φάσης τότε αυτή ορίζεται ότι θα αρχίσει την 1-1-1999.(2) Έτσι την 1-1-1998 το Συμβούλιο Κορυφής θα αποφασίσει πια κράτη θα έχουν την δυνατότητα να υιοθετήσουν το ενιαίο νόμισμα . Υπάρχει βεβαίως διαδικασία η οποία θα εφαρμόζεται στην περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος-μέλος που δεν πληρούσε τους όρους εισόδου στην τρίτη φάση της ΟΝΕ αυτή την συγκεκριμένη στιγμή να εισέλθει αργότερα . Αυτό γίνεται με αίτηση του ενδιαφερομένου μέλους , για εξέταση της περιπτώσεώς του ή κάθε δύο χρόνια που το Συμβούλιο κορυφής θα εξετάζει της δυνατότητες εισόδου των κρατών-μελών στην τρίτη φάση της ΟΝΕ επαναλαμβάνοντας την γνωστή διαδικασία .

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 109Α της Συνθήκης του Μάαστριχτ της 9-10 Δεκεμβρίου 1991, το ΕΝΙ μετά την έδρευση της ΕΚΤ διαλύεται. Το καταστατικό και οι διαδικασίες εκκαθάρισής του περιέχονται στο συνημμένο στη Συνθήκη του Μάαστριχτ Πρωτόκολλο σχετικό με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος.

(2) βλ.σχετικό κεφάλαιο παρούσης μελέτης και Ι.Βαβούρας.Εθνική Οικονομική Πολιτική και ΟΝΕ. Τα στόδια της ΟΝΕ . σσ.23 και επ. Αθήνα 1994.

6.8 Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

Η ανομοιογένεια όμως μεταξύ των οικονομιών των κρατών-μελών δημιουργεί αδυναμία εισόδου των ασθενέστερων οικονομικά χωρών στην δεύτερη και τρίτη φάση της ΟΝΕ . Η σύγκλιση των οικονομιών και η επίλυση των περιφερειακών ανισοτήτων είναι απαραίτητη προϋπόθεση , άλλως οδεύουμε σε μία Κοινότητα δύο ταχυτήτων πράγμα το οποίο δεν συμβάλλει στην προώθηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας . Η απελευθέρωση των συντελεστών παραγωγής μέσα στα πλαίσια της Κοινότητας δεν ευνοεί καθόλου τις οικονομικά ασθενέστερες χώρες , διότι οι πόροι συγκεντρώνονται στις πιο αποδοτικές περιοχές . Από την ΟΝΕ εφοφελούνται οι χώρες εκείνες που έχουν ανεπτυγμένες αγορές χρήματος και κεφαλαίου και έχουν ισχυρό παραγωγικό δυναμικό , ενώ υπάρχουν δυσμενείς συνέπειες για τις λιγότερο ανεπτυγμένες, οι οποίες δεν διαθέτουν και την κατάλληλη υποδομή, δηλ. σύγχρονο τραπεζικό σύστημα καλές επικοινωνίες , οργανωμένο δημόσιο τομέα και μη γραφειοκρατικό κλπ. Η Κοινότητα βέβαια στα πλαίσια της εξόλειψης των περιφερειακών ανισοτήτων, μέσω των διαρθρωτικών ταμείων προσπαθεί να υποβοηθήσει την ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη της υποδομής των μη ανεπτυγμένων χωρών . Όμως τα προβλήματα δεν ξεπερνιούνται μόνο μέσα από την βοήθειά των διαρθρωτικών ταμείων , όταν τα μακροοικονομικά προβλήματα μιάς χώρας , όπως της δικής μας συνεχίζουν να υπάρχουν . Η Ελλάδα μαζί με την απελευθέρωση των κεφαλαίων και της εργασίας στα πλαίσια της ΟΝΕ θα πρέπει να μειώσει τις ανισορροπίες και να επιλύσει τα διαρθρωτικά της προβλήματα βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητά της .

Η Ελλάδα το πρώτο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπίσει είναι η ένταξή της στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ΜΣΙ), και να έχει βέβαια την δυνατότητα να παραμένει μέσα σ' αυτόν χωρίς το νόμισμά της να αντιμετωπίζει συναλλαγματική αστάθεια. Θα πρέπει όμως εκ των προτέρων να βελτιώσει τον υψηλό πληθωρισμό δηλ. να γίνει άμεσα μονοψήφιος αριθμός. Άρα, να αντιμετωπίσει τα ελλείματα και τους άλλους παράγοντες που προκαλούν πληθωριστικές πιέσεις. Επίσης πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα του ισοζυγίου πληρωμών, την κατάσταση της ελληνικής αγοράς συναλλάγματος και χρήματος, διότι η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων είναι γεγονός για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1). Η Ελλάδα προκειμένου να αποφύγει την διαφοροποίησή της από τις άλλες χώρες της Κοινότητας σε σχέση με την είσοδό της στην δεύτερη φάση της ΟΝΕ, πράγμα που θα είχε πολλαπλές επιπτώσεις για τη χώρα μας, προσπαθεί να εντάξει το νόμισμά μας στο ΜΣΙ μέχρι το τέλος του 1993, για να μπορέσει να εισέλθει στην δεύτερη φάση της ΟΝΕ μαζί με τις άλλες χώρες της Κοινότητας. Προκειμένου όμως να επιτευχθούν αυτά πρέπει να πετύχει άμεσα συγκεκριμένους στόχους (2):

- α. Μείωση του πληθωρισμού στο μέσο κοινοτικό επίπεδο μέχρι τέλους του 1993.
- β. Κατάργηση της νομισματικής χρηματοδότησης των ελλειμμάτων του δημοσίου τομέα και κατάργηση της υποχρεωτικής δέσμευσης των καταθέσεων των τραπεζών σε αγορά κρατικών χρεωγράφων.

(1) Για 9 χώρες της ΕΚ η πλήρης απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων ήταν γεγονός από την 1-7-1990 ενώ η Ελλάδα, Πορτογαλία Ισπανία, και Ιρλανδία είχαν παράταση στο καθεστώς της πλήρους απελευθέρωσης, μέχρι 31-12-1992.

(2) Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ άρθρο του Ε.Χριστοδούλου 13-12-1990

- γ. Απελευθέρωση της κίνησης των βραχυπροθέσμων κεφαλαίων μέχρι 1-1-1994.
- δ. Προετοιμασία των ελληνικών επιχειρήσεων και του τραπεζικού συστήματος μέχρι τέλους του 1993.
- ε. Εφαρμογή του προγράμματος σύγκλισης και διαρθρωτικών αλλαγών σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες.

Έτσι η χώρα μας θα μπορέσει να εισέλθει στην δεύτερη φάση της ΟΝΕ. Στην δεύτερη φάση από πλευράς ΕΚ θα επιδιωχθεί η σύγκλιση των νομισματικών πολιτικών μέσω του ΕΝΙ και της μεταβίβασης νομισματικών εξουσιών από τις εθνικές κυβερνήσεις σ' αυτό, καθώς επίσης μέσω της πολυμερούς εποπτείας θα ασκείται ουσιαστικός έλεγχος και παρακολούθηση των οικονομιών των κρατών-μελών προκειμένου να βαδίζουν πάνω στις αρχές της ΟΝΕ. Εάν η Ελλάδα κατορθώσει να εισέλθει στον ΜΣΙ μέχρι τέλους του 1993 έστω και στα ευρύτερα όρια του 6%, ο πληθωρισμός μονοψήφιος μειούμενος στο 4-5% κατά την περίοδο 1994-1996 και το έλλειμμα του δημοσίου τομέα στο 3% του ΑΕΠ, τότε η χώρα μας θα μπορέσει να εισέλθει στην τρίτη φάση της ΟΝΕ άλλως θα περιμένει μία ακόμη δίετη προκειμένου να προσαρμοσθεί στις αρχές της ΟΝΕ. Η περίοδος 1992-1996 είναι μία κρίσιμη περίοδος για την χώρα μας διότι πρέπει να επιτύχει την σταθερότητα στην οικονομία και την ανάπτυξη για να ενταχθεί σαν ισότιμο μέλος στην ΟΝΕ και να αποφύγει την Ευρώπη των δύο ταχυτήτων.

6.9 ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Σύγκλιση μπορεί να οριστεί η διαδικασία σμίκρυνσης των διαφορών μεταξύ των συγκεκριμένων χωρών όσον αφορά την επίδοση των οικονομιών τους. Η σύγκλιση διακρίνεται σε **ονομαστική και πραγματική**. Και οι δύο μετριοούνται με βάσει μακροοικονομικές μεταβλητές. Η ονομαστική σύγκλιση αναφέρεται στην τάση σμίκρυνσης των διαφορών μεταξύ των συγκεκριμένων χωρών οι οποίες αναφέρονται στην εξέλιξη των τιμών και του κόστους, καθώς και των προσδιοριστικών τους παραγόντων, ενώ η πραγματική σύγκλιση αναφέρεται στην τάση σμίκρυνσης των διαφορών μεταξύ των συγκεκριμένων χωρών οι οποίες αναφέρονται στο στο βιοτικό επίπεδο, τις συνθήκες εργασίας, τους οικονομικούς θεσμούς και τις οικονομικές δομές. (1)

6.10 ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

Σύμφωνα με την Συνθήκη του Μάαστριχτ (αρ. 1091, παρ.1) και τα προσαρτημένα σ' αυτή δύο σχετικά Πρωτόκολλα θεσπίζονται τέσσερα βασικά κριτήρια τα οποία αποτελούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις μετάβασης στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ.

Τα κριτήρια αυτά είναι τα εξής: (2)

- α. Το κράτος-μέλος πρέπει να παρουσιάζει μέσο ρυθμό πληθωρισμού για περίοδο ενός έτους από την εξέταση, ο οποίος δεν πρέπει να υπερβαίνει τον αντίστοιχο ρυθμό των τριών το πολύ κρατών-μελών με την καλύτερη σχετική επίδοση κατά περισσότερο από 1.5%.
- β. Το κράτος-μέλος δεν πρέπει να έχει υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμα. Θα θεωρείται ότι ένα κράτος-μέλος έχει υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμα αν πρώτον ο λόγος μεταξύ προβλεπομένου

(1) R. Barrall (ed.), Economic Convergence and Monetary Union in Europe, NIESR, Sage Publication, London, 1992, σ. 2.

(2) Ι. Βαβούρας. Εθνική Οικονομική πολιτική και ΟΝΕ. σσ 181 και επ. Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1994.

ή υφιστάμενου δημοσιονομικού ελλείματος και ΑΕΠ σε τιμές αγοράς υπερβαίνει το 3% και δεύτερον ο λόγος του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ σε τιμές αγοράς υπερβαίνει το 60%. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κριτήρια αυτά παρέχουν περιθώρια για πολιτική κρίση, δεδομένου ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο η τιμή κατά το χρόνο εξέτασης, αλλά και η τάση των δύο αυτών λόγων.

Ετσι κατά την εξέταση του λόγου του δημοσιονομικού ελλείματος προς το ΑΕΠ θα λαμβάνεται υπόψη κατά πόσο ο λόγος αυτός περυσιάζει ουσιαστική και συνεχή κάμψη, καθώς και η τυχόν υπέρβαση της τιμής αναφοράς του είναι εξαιρετική και προσωρινή, ενώ κατά την εξαίτηση του λόγου του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ θα λαμβάνεται υπόψη το κατά πόσο ο λόγος αυτός μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς του με ικανοποιητικό ρυθμό.

γ. Το μέσο μακροπρόθεσμο ονομαστικό επιτόκιο στο κράτος-μέλος δεν πρέπει να υπερβαίνει το αντίστοιχο επιτόκιο των τριών το πολύ κρατών-μελών με τις καλύτερες επιδόσεις κατά περισσότερο από 2%.

δ. Το κράτος-μέλος πρέπει να έχει τηρήσει τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών του ΕΝΣ επί δύο τουλάχιστον χρόνια, χωρίς σοβαρές εντάσεις και χωρίς υποτίμηση του νομισματός του οιοδήποτε άλλου κράτους-μέλους. Τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης μέχρι της 2 Αυγούστου 1993 ήταν 2,25%. Από τις 2 Αυγούστου 1993 καθορίστηκαν νέα προσωρινά περιθώρια διακύμανσης 15%. Εχει διατυπωθεί λοιπόν η άποψη ότι θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αν το ήθελαν, οι χώρες-μέλη ότι το 15% αποτελεί τα νέα περιθώρια διακύμανσης (1).

(1) M. J. Artis, "Stage Two: Feasible Transitions to EMU", CERP, Discussion Paper Series, No 928, 1994, σ.5.

προυποθέτει ότι οι πληθωριστικές πιέσεις δεν διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των επιμέρους χωρών της Ένωσης. Η ονομαστική σύγκλιση είναι αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία της νομισματικής Ένωσης. Η σύγκλιση των ρυθμών πληθωρισμού είναι αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου να αποφευχθούν απώλειες σε όρους ανταγωνιστικότητας, στην περίπτωση που καθιερωθούν σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες. Τυχόν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών-μελών της Ένωσης όσον αφορά τα αγαθά που είναι αντικείμενα διεθνούς εμπορίου, θα έχουν αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός "κενού ανταγωνιστικότητας" μεταξύ των χωρών αυτών το οποίο είτε θα συμβάλλει στην αύξηση της ανεργίας σε ορισμένες περιφέρειες της Ένωσης είτε θα προκαλέσει σημαντικές μειώσεις των μισθών και των τιμών, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κενό αυτό(1). Κατά συνέπεια, η διερεύνηση της εξέλιξης του πληθωρισμού στις χώρες-μέλη της Ένωσης έχει ιδιαίτερη σημασία.

Παρατηρούμε ότι κατά την περίοδο 1981-1986, ο μέσος ρυθμός πληθωρισμού στην Κοινότητα μειώθηκε σημαντικά, ήτοι από 12% έπεσε στο 3,8%. Κατόπιν, μέχρι το 1991 εκδηλώθηκε μια μικρή έξαρση του πληθωρισμού και μετά το 1991 παρατηρείται μια σαφής τάση επιβραδυνσής του. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να επισημανθεί ότι οι αποκλίσεις μεταξύ των χωρών υψηλού και χαμηλού πληθωρισμού έχουν μειωθεί σημαντικά.

Για το έτος 1994, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία δεν ικανοποιούσαν το κριτήριο του πληθωρισμού. Θεωρούμε ότι η απόκλιση της Ισπανίας και της Ιταλίας από το κριτήριο είναι οριακή, ενώ της Πορτογαλίας περιορισμένη, και η Ελλάδα παρουσιάζει την μεγαλύτερη απόκλιση από τον αντίστοιχο στόχο του Μάαστριχτ.

Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο ονομαστικής σύγκλισης, ήτοι το δημοσιονομικό έλλειμα και συγκεκριμένα το έλλειμα της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ, όσον αφορά την Κοινότητα συνολικά, κατά την περίοδο 1981-1989 μειώθηκε περίπου κατά 50% ήτοι από 5% σε 2.7%, κατόπιν άρχισε να αυξάνεται, με συνέπεια το 1993 να έχει φτάσει το 6.4%. Κατά την περίοδο 1981-1994, η σχετική θέση της Ελλάδος χειροτερεύει συνεχώς. Έτσι ενώ το 1981 η Ελλάδα με ποσοστό 9.9% κατείχε την τέταρτη θέση από πλευράς δημοσιονομικού ελλείματος, εκφρασμένου ως ποσοστού του ΑΕΠ μεταξύ των χωρών της Κοινότητας, μετά το Βέλγιο (13.5%), την Ιρλανδία (12.8%), και την Ιταλία (11,4%), το 1994 εκτιμάται ότι κατείχε την πρώτη θέση (15,4%) και μάλιστα με σημαντική διαφορά από την δεύτερη Ιταλία (8,9%).

Μία γενική παρατήρηση, Όσον αφορά το έτος 1994, μόνο το Λουξεμβούργο ικανοποιούσε το κριτήριο αυτό, ενώ η Ιρλανδία το ικανοποιούσε οριακά, δεδομένου ότι ο κοινοτικός στόχος είναι 3%. Πάντως, και όσον αφορά το στόχο αυτό, η Ελλάδα παρουσίαζε τις μεγαλύτερες αποκλίσεις, ενώ σημαντικές είναι και οι αποκλίσεις των υπολοίπων νότιων χωρών, ήτοι της Ιταλίας, της Πορτογαλίας και της Ισπανίας.

Όσον αφορά το τρίτο κριτήριο ονομαστικής σύγκλισης, δηλ. το δημόσιο χρέος, σε σχέση με το ΑΕΠ, παρατηρούμε ότι όσον αφορά την Κοινότητα συνολικά εμφανίζεται μία σαφής τάση βαθμιαίας διόγκωσής του κατά την περίοδο 1990-1994. Η σχετική θέση της Ελλάδος χειροτερεύει συνεχώς. Ενώ το 1981 η Ελλάδα με ποσοστό μόλις 34,2%, κατείχε την ένατη θέση από πλευράς δημοσίου χρέους, εκφρασμένου ως ποσοστού του ΑΕΠ, μεταξύ των χωρών της Ένωσης, μετά το Βέλγιο (89,4%), την Ιρλανδία (81,7%),

την Ιταλία (61,1%), το Ηνωμένο Βασίλειο(53,3%), τη Δανία(52,0%), την Ολλανδία(50,3%), την Πορτογαλία (46,6%) και την τότε Δ. Γερμανία(36,3%), το 1994 εκτιμάται ότι θα κατέχει τη δεύτερη θέση (120,1%), μετά από το Βέλγιο(140,4%) και με οριακή διαφορά από την τρίτη Ιταλία(119,8%). Όσον αφορά την απόκλιση του δημοσίου χρέους στην Ελλάδα από το μέσο της Κοινότητας, παρατηρούμε ότι κατά την περίοδο 1981-1992 ο λόγος του δημοσίου χρέους της Ελλάδας προς το μέσο Κοινοτικό διευρυνόταν συνεχώς, για να σταθεροποιηθεί κατόπιν στο 1,72.

Μία γενική παρατήρηση, για το έτος 1994 μόνο τέσσερις χώρες ικανοποιούσαν το κριτήριο αυτό, δηλ. το Λουξεμβούργο(12,2%), η (Δυτική) Γερμανία(49,8%), η Γαλλία (50,1%) και το Ηνωμένο Βασίλειο(57,6%), ενώ η Ισπανία το ικανοποιεί οριακά(60,7%), δεδομένου ότι ο κοινοτικός στόχος είναι 60%. Πάντως η Ελλάδα παρουσιάζει τις δεύτερες μεγαλύτερες αποκλίσεις από τον κοινοτικό στόχο, μετά το Βέλγιο. Είναι προφανές ότι η χώρα μας, δεν ικανοποιεί το κριτήριο του δημοσίου χρέους αλλά ούτε δείχνει να περιορίζει την σχετική απόκλιση από την Κοινότητα και οι λοιπές όμως χώρες μεταξύ των ετών 1991-1994 δείχνουν μία σαφή τάση απομάκρυνσης από τους δημοσιονομικούς στόχους του Μάαστριχτ.

Όσον αφορά το τέταρτο κριτήριο της ονομαστικής σύγκλισης τα μακροπρόθεμα ονομαστικά επιτόκια, όσον αφορά την Κοινότητα την περίοδο 1981-1988 μειώθηκαν σημαντικά από το υψηλό επίπεδο του 15,1% στο 9,3%, για να αυξηθούν κατόπιν μέχρι το 1990 στο 11% και να έχουν μειωθεί σήμερα στο 8,1%, ποσοστό το οποίο εκφράζει κυρίως τη μείωση των πληθωριστικών προσδοκιών

στην Κοινότητα(1). Η τάση όσον αφορά τα ονομαστικά μακροπρόθεσμα επιτόκια κατά τα τελευταία έτη είναι η μειωσή τους και η σημαντική τους σύγκλιση, η οποία αντανακλά την ακολουθούμενη αποτελεσματική πολιτική σταθεροποίησης και τον υψηλό βαθμό χρηματοπιστωτικής ολοκλήρωσης που έχει επιτευχθεί στην Κοινότητα.

Για το έτος 1993, μόνο τέσσερις νότιες χώρες δεν ικανοποιούν το κριτήριο αυτό, η Ελλάδα(19,7%), Η Πορτογαλία(12,4%), η Ιταλία(11,4%), και η Ισπανία(10,2), ενώ η Δανία(8,8%), το ικανοποιούσε οριακά. Και ως προς τον κοινοτικό αυτό στόχο η Ελλάδα παρουσιάζει τις μεγαλύτερες αποκλίσεις. Για το 1995 στη χώρα μας λόγω των πρώτων σημείων σταθεροποίησης που αναφέρονται, και της προοπτικής μέχρι τέλους του 1995 σε πληθωρισμό κάτω του 10%, τα επιτόκια έχουν σαφή πτωτική τάση.

Από τη διερεύνηση των τεσσάρων οικονομικών δεικτών ονομαστικής σύγκλισης, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάζονται στον πίνακα 6.3 του παραρτήματος του παρόντος κεφαλαίου, παρατηρούμε ότι μόνο το Λουξεμβούργο φαίνεται να ικανοποιεί και τα τέσσερα κριτήρια. Τρεις χώρες, η Γερμανία, η Γαλλία, και το Ηνωμένο Βασίλειο, ικανοποιούν τα τρία από τα τέσσερα κριτήρια. Τρεις χώρες το Βέλγιο, η Ιρλανδία και η Ολλανδία ικανοποιούν δύο κριτήρια, ενώ η Δανία ικανοποιεί ένα μόνο κριτήριο. Τέλος, οι τέσσερις νότιες χώρες της Κοινότητας η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία δεν ικανοποιούν κανένα κριτήριο. Δεν μπορεί όμως να υποστηριχτεί ότι και οι τέσσερις βρίσκονται στην ίδια κατάσταση. Από πλευράς Ισπανίας η μή

(1) European Economy, No 55, 1993, σ.65.

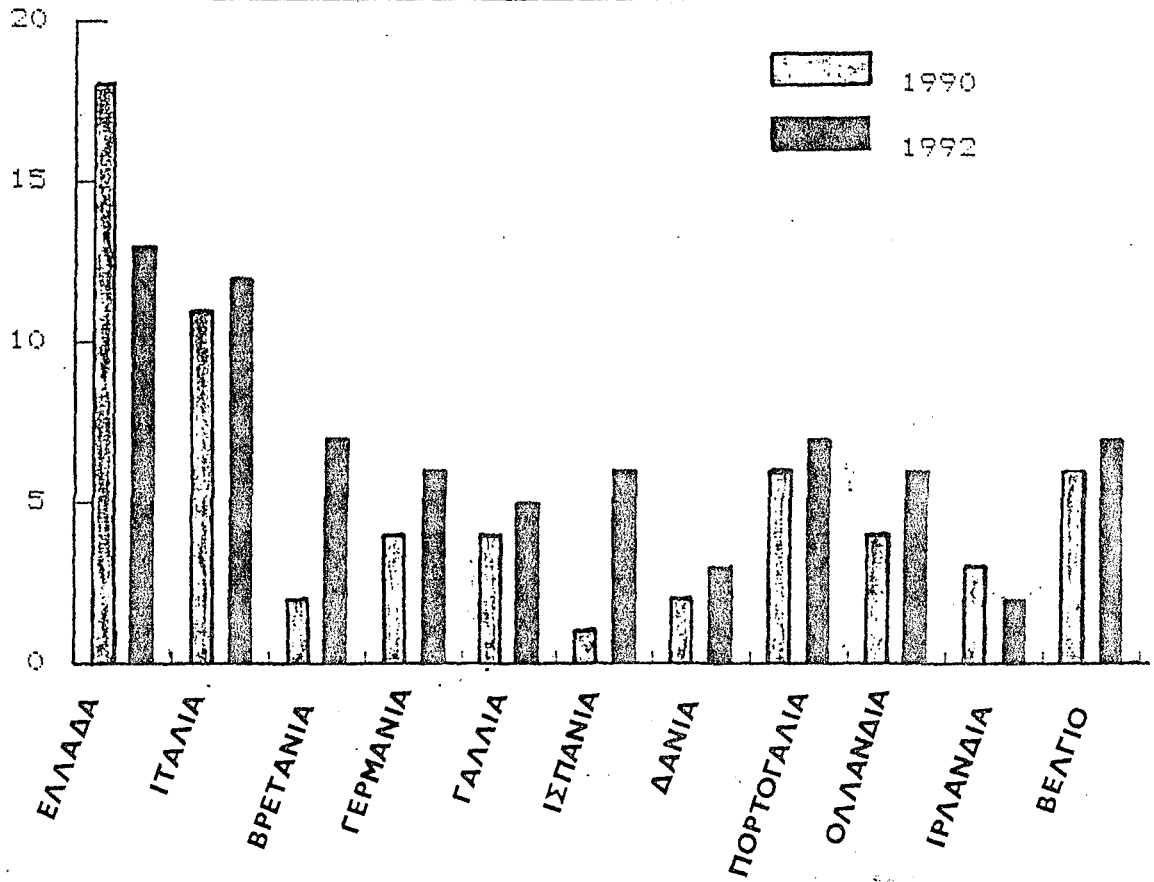
ικανοποίηση δύο κριτηρίων είναι οριακή, ενώ η Ιταλία αποτυγχάνει οριακά να να ικανοποιεί ένα κριτήριο. Ουσιαστικά δύο χώρες η Πορτογαλία και η Ελλάδα δεν ικανοποιούν κανένα κριτήριο και από αυτές, η Ελλάδα σημειώνει τις μεγαλύτερες αποκλίσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

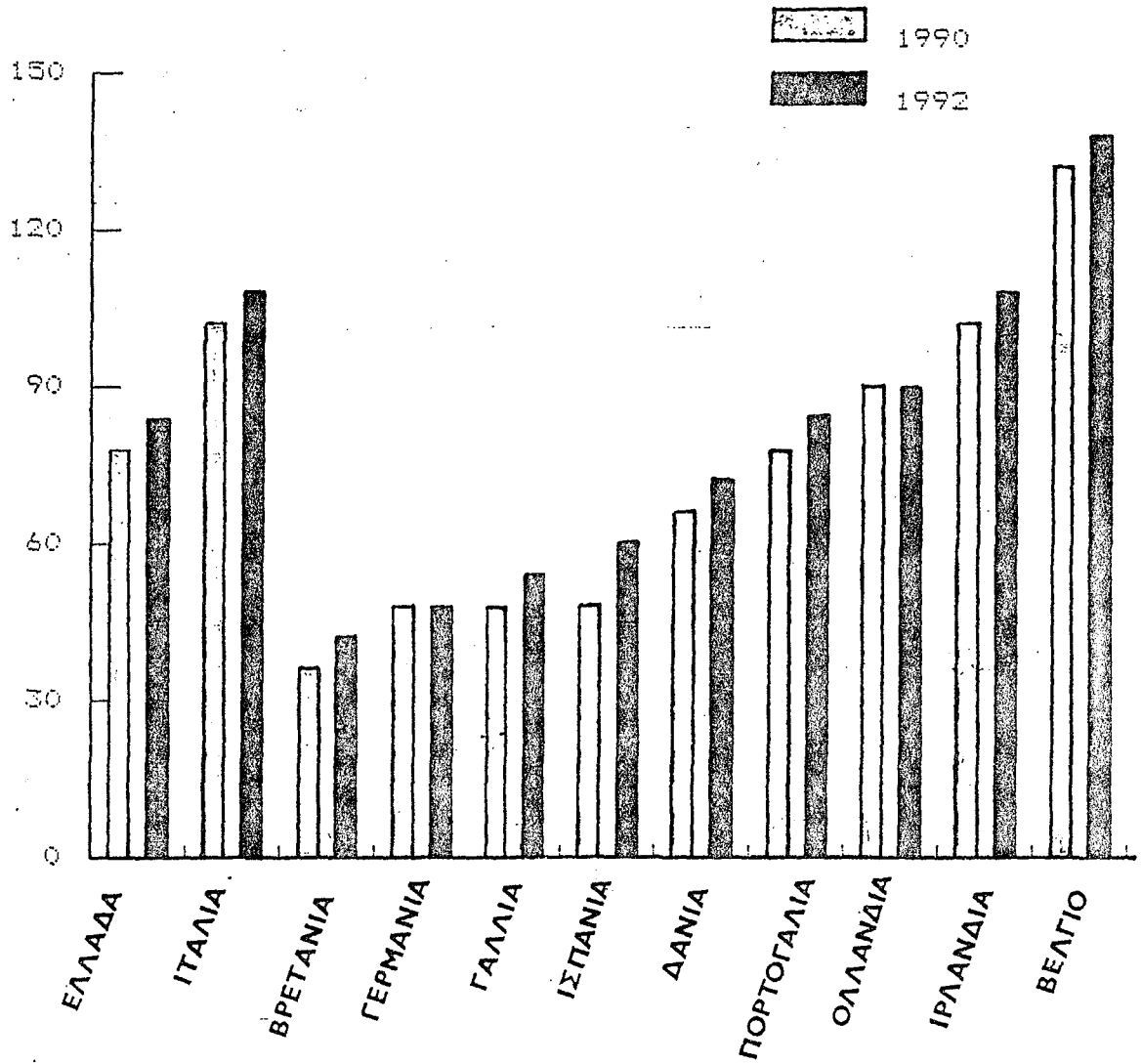
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

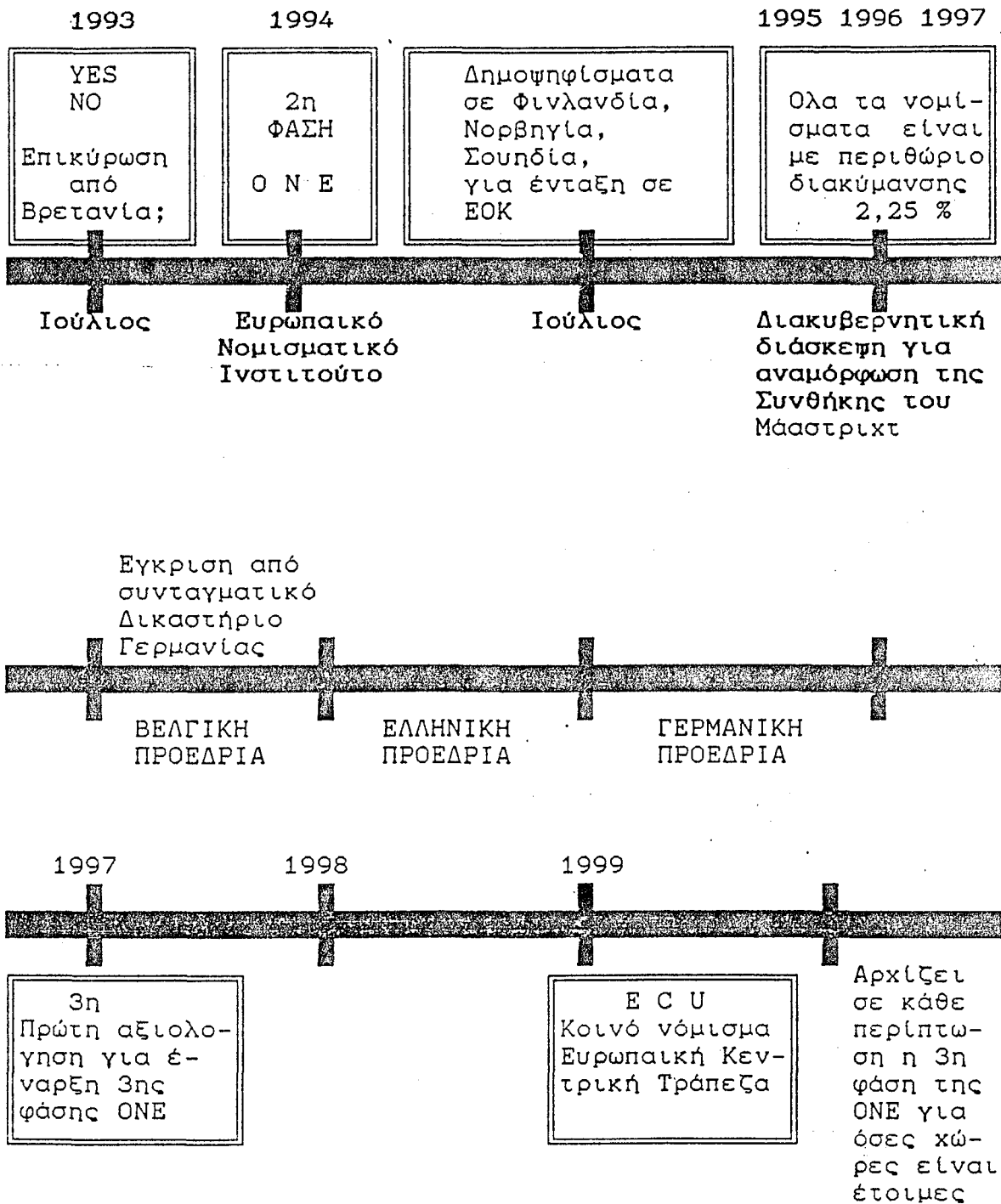
1. ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΣΤΗΝ ΕΘΚ

2. ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2
ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ.6.3

(α)

Χώρες που ανταποκρίνονται στα τέσσερα κριτήρια του Μάαστριχτ

Χώρα	Κριτήριο			
	Ρυθμός πληθωρισμού 1994	Δημόσιο Έλλειμα 1994	Δημόσιο χρέος 1994	Μακροπρόθεσμα επιτόκια 1993
Βέλγιο	Ναι	Όχι	Όχι (+)	Ναι
Δανία	Ναι	Όχι	Όχι	Όχι (-)
Γερμανία	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι
Ελλάδα	Όχι (+)	Όχι (+)	Όχι	Όχι (+)
Ισπανία	Όχι (-)	Όχι	Όχι (-)	Όχι
Γαλλία	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι
Ιρλανδία	Ναι	Όχι (-)	Όχι	Ναι
Ιταλία	Όχι (+)	Όχι	Όχι	Όχι
Λουξεμβούργο	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι
Ολλανδία	Ναι	Όχι	Όχι	Ναι
Πορτογαλία	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι
Ην.Βασίλειο	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι

Πηγή. Commission of the European Communities, European Economy No 55, 1993, Στατιστικό παράρτημα, Πίνακας 24.

Σημείωση.

(α) Δεν περιλαμβάνεται το κριτήριο της συμμετοχής στο μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΙ.

Όχι (+) Η χώρα με τη μεγαλύτερη απόκλιση από τον αντίστοιχο στόχο του Μάαστριχτ.

Όχι (-) Η οριακή αποτυχία ικανοποίησης του αντίστοιχου στόχου του Μάαστριχτ.

ΚΕΦ. 7ο Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΕΝΣ.

7.1 ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΕΝΣ.

Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα είναι ένας μηχανισμός πειθάρχησης Κυβερνήσεων, που ασκούν χαλαρή νομισματική πολιτική και δεν θεωρούν την μείωση του πληθωρισμού τους σαν πρωταρχικό στόχο της πολιτικής τους. Τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της κατηγορίας είναι η Ιταλία, η Γαλλία και η Ισπανία, και δεν είναι τυχαίο ότι αυτές ακριβώς οι χώρες έχουν αναδειχθεί οι θερμότεροι υποστηρικτές του ΕΝΣ και της μετεξέλιξής του σε πλήρη νομισματική ένωση.

Όταν μια χώρα σκοπεύει να ενταχθεί στο ΕΝΣ, θα πρέπει να εξετάσει τρία βασικά ζητήματα που αφορούν την εισδοχή και την παραμονή της στο ΕΝΣ. Τα εξής :

- α. **Αρχική ισοτιμία εισόδου :** Εάν η χώρα φοβάται ότι η συναλλαγματική σταθερότητα του εθνικού της νομίσματος ως προς τα υπόλοιπα νομίσματα του Συστήματος που έχουν χαμηλότερο πληθωρισμό θα πλήξει την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της στις διεθνείς αγορές, μπορεί να υποτιμήσει το νόμισμά της πριν μπει στο ΕΝΣ.

Για την περίπτωση της ελληνικής οικονομίας έχουν γίνει κάποιες ενδεικτικές εκτιμήσεις, που αποφάνονται ότι θα απαιτηθεί αρχική υποτίμηση της τάξεως του 10-20%, η οποία θα επιτρέψει την διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς της τα 2-3 πρώτα χρόνια της ένταξης και θα της δώσει τον χρόνο να συγκλίνει προς τους χαμηλούς ρυθμούς πληθωρισμού των άλλων

χωρών-μελών. Θα πρέπει όμως να αναφερθεί ότι η υποτίμηση αυτή θα προκαλέσει αύξηση του πληθωρισμού κατά 5-10 ποσοστιαίες μονάδες, εξαιτίας της επιβάρυνσης που θα υποστεί το κόστος παραγωγής. Το γεγονός αυτό, δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο τις προσπάθειες άσκησης αντιπληθωριστικής πολιτικής.

Όδεομένων των ανωτέρω, ίσως η πιο ενδεδειγμένη λύση να είναι η ένταξη της δραχμής στο ΕΝΣ με ισοτιμίες που δεν απέχουν πολύ από τις σημερινές και να διατηρήσει την προηγούμενη διαδικασία σαν εφεδρεία, σε περίπτωση που αποτύχουν όλοι οι άλλοι τρόποι δημοσιονομικής και εισοδηματικής πολιτικής για την διατήρηση της ανταγωνιστικότητας. Εξάλλου, με αυτή την μεθοδολογία μπαίνουν οι βάσεις για την δομική προσαρμογή που χρειάζεται η ελληνική οικονομία και αποφεύγεται η προσφυγή σε εύκολες λύσεις, όπως αυτή της υποτίμησης.

β. Ζώνη και συχνότητα μεταβολών : Χώρες που θέλουν να διατηρήσουν μερικά περιθώρια διολίσθησης, επιλέγουν την ζώνη του 6% . Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επίσης, μπορούν να ζητήσουν επανευθυγράμμιση της κεντρικής ισοτιμίας, όταν το νόμισμά τους υπερτιμηθεί και κινδυνεύουν οι εξαγωγές τους, ενώ παράλληλα αυξάνονται υπερβολικά οι εισαγωγές τους.

Η επιλογή της στενότερης ή της ευρύτερης ζώνης σηματοδοτεί και το ενδιαφέρον της κάθε χώρας για την ένταξή της στο ΕΝΣ. Η επιλογή της στενής ζώνης αποκαλύπτει μια μεγαλύτερη αποφασιστικότητα εκ μέρους της Κυβέρνησης να πετύχει με ταχύτερους και αυστηρότερους ρυθμούς την

οικονομική σύγκλιση με τους εταίρους στο Σύστημα και να αποφύγει τους κινδύνους που παραμονεύουν την παρατεταμένη υπερτίμηση.

Αν, εντούτοις, η τήρηση της στενής ζώνης κριθεί ανέφικτη, από χώρες που γενικά αποφεύγουν την υιοθέτηση ριζικών λύσεων, η ευρεία ζώνη προσφέρεται σαν χρυσή τομή που επιτρέπει στην Κυβέρνηση να χρησιμοποιεί ως ένα βαθμό το μέτρο της διολίσθησης αν μέσο παροδικής αντιμετώπισης των εξωγενών ανισορροπιών και παράλληλα να προσαρμόζεται σταδιακά σε πιο νοικοκυρεμένη διαχείριση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της περίπτωσης αποτελεί η ένταξη της Ιταλίας στην ευρεία αρχικά ζώνη και πρόσφατα, όταν ξεπέρασε τα προβλήματά της, η μετάταξή της στην στενή ζώνη.

γ) **Τρόπος παρέμβασης :** Η διατήρηση της συναλλαγματικής σταθερότητας ενός νομίσματος με υποτιμητικές τάσεις, απαιτεί συχνές παρεμβάσεις της κεντρικής του τράπεζας στην αγορά συναλλάγματος. Η τράπεζα στηρίζει το νόμισμά της μέσω των ιδίων συναλλαγματικών της διαθεσίμων, με αύξηση των επιτοκίων καταθέσεων ή κάνοντας χρήση των ειδικών αποθεματικών που διατίθενται για τον σκοπό αυτό από το ΕΝΣ. Όλες αυτές οι λύσεις είναι βραχυπρόθεσμες και εφόσον δεν επιτύχουν να μειώσουν τον πληθωρισμό, θα αναγκασθεί η χώρα-μέλος του ΕΝΣ να ζητήσει απανευθυγράμμιση σε μια υποτιμημένη ισοτιμία.

7.2 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ.

A. Η περίοδος 1981-1990 Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας το 1990, όπως αναλύθηκε και παρουσιάστηκε στην έκθεση της Επιτροπής εμπειρογνομόνων υπό τον καθηγητή και ακαδημαϊκό κ. Αγγελο Αγγελόπουλο (1), συνοψίστηκε στα εξής :

- * Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διευρύνθηκε επικίνδυνα και οι πληθωριστικές πιέσεις εντάθηκαν.
- * Τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα αυξήθηκαν σημαντικά.
- * Η νομισματική και πιστωτική επέκταση κινήθηκε με ταχείς ρυθμούς, ενώ τα πραγματικά επιτόκια διατηρήθηκαν σε υψηλά επίπεδα, με αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγική διαδικασία.
- * Η ικανοποίηση υπερβολικών, μερικές φορές, εισοδηματικών και θεσμικών διεκδικήσεων, διάβρωσαν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και ενίσχυσαν τις πληθωριστικές πιέσεις.

"Και όλα αυτά συνέβησαν, όπως τονίστηκε στην έκθεση, σε μια κρίσιμη αλλά και ιδιαίτερα ελπιδοφόρα περίοδο της σύγχρονης ιστορίας της ημετέρας μας. Η Δυτική Ευρώπη βρισκόταν σε πυρετώδη κίνηση αναπροσαρμογής ενόψει της ολοκλήρωσης της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς το 1992 και της πορείας προς την οικονομική και νομισματική ένωση. Από την άλλη μεριά, οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης περνούσαν μια εντυπωσιακή φάση αναπροσανατολισμού και ανασυγκροτήσεως.

(1) : "Έκθεση Αγγελόπουλου , "Προγραμματικό πλαίσιο για σταθεροποίηση και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας", ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ 3 Μαΐου 1990 .

Σ' αυτή την ιστορική καμπή, η χώρα μας φαίνοταν να παραμένει αδρανής με κίνδυνο να βρεθεί απροετοίμαστη για να αντιμετωπίσει με επιτυχία την πρόκληση των καιρών." Και συνέχιζε η έκθεση :

"Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική οικονομία παρουσιάζει ιδιαίτερη οξύτητα γιατί είναι σωρευτικό αποτέλεσμα μιας σειράς εξαιρετικά δυσμενών εξελίξεων, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες :

Πρώτο, μια έντονη διατάραξη της μακροοικονομικής ισορροπίας που οφείλεται τόσο στην υπερβολική επέκταση της συνολικής εγχώριας ζήτησης όσο και στον βραδύτατο ρυθμό διεύρυνσης του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Δεύτερο, μια κρίσιμη ανισοκέλεια στις χρηματικές ροές, κυρίως στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, του οποίου τα ελλείμματα και το συνολικό χρέος έχουν πάρει τέτοιες διαστάσεις που θέτουν σε σοβαρή δοκιμασία όχι μόνο την νομισματική ισορροπία αλλά και την αντοχή της οικονομίας σε απρόβλεπτες εξωγενείς διαταραχές.

Τρίτο, μια σοβαρή υστέρηση στην προσαρμογή της διάρθρωσης της οικονομίας, κυρίως σε ότι αφορά τον εκσυγχρονισμό των θεσμών και των συνθηκών παραγωγής, τους όρους λειτουργίας των αγορών προϊόντων και παραγωγικών συντελεστών, την αποτελεσματικότητα του διοικητικού μηχανισμού και του συστήματος κοινωνικής προστασίας, και τέλος, την προοπτική και την οικονομική συμπεριφορά των συμμετεχόντων στην παραγωγική διαδικασία." Για τις πρόσφατες εξελίξεις και τις προοπτικές της οικονομίας η έκθεση

συνέχιζε :

"Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την σταθεροποίηση της οικονομίας την περίοδο 1985-1987 είχαν περιορισμένα και πρόσκαιρα αποτελέσματα. Ο ρυθμός ανόδου της οικονομίας επιβραδύνθηκε από το 1989 και οι πληθωριστικές πιέσεις στο εσωτερικό επίπεδο των τιμών και στο ισοζύγιο πληρωμών ενισχύθηκαν. Παράλληλα οι διαρθρωτικές αδυναμίες επιτάθηκαν. Έτσι η ελληνική οικονομία στις αρχές της δεκαετίας του 1990 φαίνεται να εισέρχεται σε μια νέα φάση στασιμοληθωρισμού, παρά την ευνοϊκή διαμόρφωση της διεθνούς οικονομικής συγκυρίας.

B. Οι εξελίξεις της περιόδου 1989-1990: Ο ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ το 1989 περιορίστηκε σε 2.3% από 4% το 1988. Έτσι, για ένα ακόμη χρόνο με εξαίρεση το 1988 ο ρυθμός ανόδου της ελληνικής οικονομίας ήταν σημαντικά χαμηλότερος από τον μέσο ρυθμό ανόδου της ΕΟΚ. Παράλληλα ο χαρακτήρας της οικονομίας παρέμεινε έντονα καταναλωτικός.

Ο πληθωρισμός το πρώτο τρίμηνο του 1990 έτρεχε με ετήσιο ρυθμό 16.7% έναντι του 13.7% του αντίστοιχου τριμήνου του 1989. Η επιτάχυνση αυτή συνεχίσθηκε, και στο τέλος του έτους ο ρυθμός πληθωρισμού ήταν τετραπλάσιος του αντίστοιχου μέσου ρυθμού της Κοινότητας.

Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε το τέλος του 1989 στο επίπεδο των 2.600 εκατ. δολλαρίων, δηλαδή κυμάνθηκε γύρω στο 4.5% του ΑΕΠ, παρά την ουσιώδη αύξηση των καθαρών μεταβιβάσεων από την ΕΟΚ, οι οποίες έφθασαν το 1989 σε ύψος ρεκόρ (2.600 εκατ. δολλ.). Κατά το πρώτο δίμηνο του

1990 το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών έφθασε τα 1.154 εκατ. δολλ. έναντι 149 εκατ. δολλ. του αντίστοιχου διμήνου του προηγούμενου έτους.

Το έλλειμμα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δηλαδή οι καθαρές δανειακές του ανάγκες, εκτιμάται ότι έφθασε το 1989 στο ποσό των 1.660 δισ. δραχμών, δηλαδή στο 19.1% στο ΑΕΠ, ύψος πρωτοφανές για την ελληνική οικονομία σε ειρηνική περίοδο. Σημειώνεται ότι στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνονται ούτε τα έλλειμματα των προβληματικών επιχειρήσεων, που υπολογίσθηκαν σε 28 δισ. δραχμές το 1989, ούτε τα ανοίγματα των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων που συνδέονται αμέσως ή εμμέσως με τον δημόσιο τομέα, ούτε, τέλος οι υποχρεώσεις του δημοσίου που προέκυψαν από την κατάρτιση εγγυήσεων για δάνεια προς ιδιωτικούς φορείς, λόγω αδυναμίας τους να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους.

Αποτέλεσμα της συνεχούς και ευρείας ελλειμματικότητας του δημοσίου τομέα την περίοδο αυτή ήταν η ταχεία αύξηση του δημοσίου χρέους που από 26.8% του ΑΕΠ το 1979 έφθασε το 10,5% το 1989. Η εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους καλύπτει πλέον το 36% των συνολικών τρεχουσών δαπανών και το 44% των αντίστοιχων εσόδων. Το ιδιαίτερα επιβαρυντικό στοιχείο του ελληνικού δημοσίου χρέους είναι όχι μόνο ο ταχύς ρυθμός αυξησεός του αλλά και η δυσμενής σύνθεσή του. Η μέση διάρκειά του είναι αρκετά βραχεία, λόγω του εκτεταμένου δανεισμού σε έντοκα γραμμάτια, οι δε υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα φθάνουν στο 1/3 περίπου του συνόλου.

Γ. Η περίοδος 1990 -1992 και οι προοπτικές της ελληνικής

οικονομίας : Η εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας την περίοδο αυτή εμφανίζεται ελάχιστα ενθαρρυντική σε αντίθεση με τις άλλες χώρες της Κοινότητας που διανύουν μια περίοδο ενισχυμένης σταθερότητας και ταχείας σχετικά οικονομικής προόδου , σε σχέση με την χώρα μας .

Ο μέσος ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ στην περίοδο μέχρι το 1992 διαμορφώθηκε γύρω στο 2%, δηλαδή ήταν σημαντικά χαμηλότερος σε σύγκριση με τον μέσο ρυθμό που εκτιμάται για το σύνολο των χωρών της Κοινότητας (3.2%). Αυτό σημαίνει ότι το 1993, δηλαδή στο πρώτο έτος της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, το κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ελλάδα είναι το 1/3 περίπου του αντιστοίχου της Κοινότητας (10 χώρες) ενώ το 1981, όταν έγινε η ένταξη, ήταν σαφώς μεγαλύτερο του 40% .

Στο χώρο της Κοινότητας η ανεργία θα φθάσει το 11 % για το 1993 και σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 0.8 % , ενώ χρειάζεται τουλάχιστον ποσοστό αύξησης 3 % για να μπορέσει να σταθεροποιηθεί το ποσοστό ανεργίας στο σημερινό επίπεδο .

Για την Ελλάδα το ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ θα πρέπει να είναι 3 - 3.5% το χρόνο για να μπορούμε να μιλάμε για συγκράτηση της ανεργίας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας .

Για να μπορέσει η Ελλάδα να συγκλίνει οικονομικά με την Ευρώπη ώστε να φθάσει το 70 % του μέσου κοινοτικού επιπέδου ανάπτυξης θα πρέπει να περάσουν δέκα πέντε χρόνια . Αλλά για να γίνει αυτό θα πρέπει να αυξάνεται το ελληνικό ΑΕΠ κατά 2

μονάδες παραπάνω από το μέσο Κοινοτικό ΑΕΠ . Εάν έχουμε αύξηση του δικού μας ΑΕΠ κατά 3 μονάδες περισσότερο από την αύξηση του μέσου κοινοτικού ΑΕΠ τότε σε 20 χρόνια θα φθάσουμε το 90 % του μέσου επιπέδου ανάπτυξης της Κοινότητας Για την περίοδο 1989 - 1993 οι περιφερειακές ανισότητες παραμένουν σημαντικές παρά την αύξηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων Όπλαδή αν το μέσο Κοινοτικό ΑΕΠ είναι 100 τότε το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε σχέση με το κοινοτικό , για την Ελλάδα είναι 48 % , για την Πορτογαλία είναι 55 % , για την Ιρλανδία είναι 68 % , για την Ισπανία είναι 75 % , για την Γαλλία 112 % , για την Γερμανία 117 % και για το Λουξεμβούργο είναι 124 % .

Ας δούμε τη σύγκριση του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Κοινοτητας με αυτό των επιμέρους περιοχών της χώρας μας είναι (1)

- για την Θράκη το 43 %
- για την Δυτ. Μακεδονία το 52 %
- για την Θεσσαλία το 43 %
- για την Ηπειρο το 35 %
- για τα νησιά του Ιονίου το 43 %
- για την στερεά Ελλάδα το 58 %
- για την Αττική το 50 %
- για την Πελοπόννησο το 44 %
- για τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη το 45 %

(1). Τα στοιχεία από την "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" 4 Μαρτίου 1993

Για τον πληθωρισμό οι ανατιμητικές τάσεις προβλέπεται να συνεχισθούν, αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό μετά το 1993 σε αντίθεση με τον ρυθμό πληθωρισμού στην Κοινότητα, ο οποίος αναμένεται να υποχωρήσει σε επίπεδα κάτω του 4%. Αυτό σημαίνει ότι ο πληθωρισμός στην Ελλάδα θα εξακολουθήσει να παραμένει σχεδόν τετραπλάσιος του μέσου ρυθμού πληθωρισμού της ΕΟΚ. Παράλληλα η πίεση του ισοζυγίου πληρωμών θα εξακολουθήσει να είναι έντονη και το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να διευρυνθεί. Κατά το διάστημα Ιανουάριος - Αύγουστος 1992 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε έλλειμμα 765 εκατ. δολάρια, σημειώνοντας έτσι μείωση κατά 36,2 % ή 434,7 εκατ. δολάρια έναντι του ελλείματος της αντίστοιχης περιόδου του 1991. Η ευνοϊκή αυτή εξέλιξη ήταν αποτέλεσμα της αύξησης του πλεονόσματος των αδήλων συναλλαγών κατά 1355,5 εκατ. δολαρίων, ενώ αντίθετα το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου επιδεινώθηκε κατά 920,8 εκατ. δολάρια (1) (για την διαχρονική εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών βλέπε παράρτημα του κεφ.7)

(1). Τα στοιχεία από περιοδικό "ΕΠΙΛΟΓΗ" Δεκέμβριος 1992
σελ.18

Τα βασικότερα προβλήματα του κρατικού προϋπολογισμού είναι τα ελλείματα και το βαρύ χρέος που οδηγούν την οικονομία μας σε ύφεση και πληθωρισμό . Τα έσοδα καλύπτουν μόνο το 60% των δαπανών (ανεπάρκεια εσόδων), ενώ στις άλλες χώρες της Κοινότητας περίπου στο 95% (1) Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε η Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας :

- το έλλειμα για την Ελλάδα είναι το 23% του ΑΕΠ
- το έλλειμα για την Γερμανία είναι το 3,1% του ΑΕΠ
- το έλλειμα για την Γαλλία είναι το 4,7 % του ΑΕΠ
- το έλλειμα για την Μ.Βρετανία είναι 2,1 % του ΑΕΠ
- Το έλλειμα για την Ιταλία είναι 10 % του ΑΕΠ
αλλά το 50 % του δικού μας

Η προσφυγή σε εσωτερικό δανεισμό για την κάλυψη του ελλείματος έχει φθάσει σε 19 τρις δραχμές και απαιτούνται για την εξυπηρέτησή του 3,8 δισ δραχμές, δηλαδή το 82 % των τακτικών εσόδων του κράτους . Αν συνεχίσουμε με τον ίδιο ρυθμό σε λίγα χρόνια το σύνολο των τακτικών εσόδων του προϋπολογισμού θα πηγαίνουν για την πληρωμή μόνον των τοκοχρεολισίων .

Κατά τον Α.Αγγελόπουλο υπάρχει διέξοδος από την οικονομική κρίση που περνάει η χώρα μας εάν υιοθετηθούν κάποια μέτρα εκ των οποίων τα κυριότερα είναι :

(1) Για περισσότερα βλ. α.Αρθρο του Αγγελου Αγγελόπουλου στο "ΒΗΜΑ" 30 Μαΐου 1993 . "Προτάσεις για την έξοδο από την οικονομική κρίση" και β.Αρθρο του Ν.Νικολάου στο "ΒΗΜΑ"στις 16 Μαΐου 1993. "Η οικονομική τραγωδία της χώρας μας κατά το 1993"

- α. Μείωση των επιτοκίων κατά 15 %
- β. Περιορισμός των Τραπεζικών επιτοκίων από 32% σε 20% .
- γ. Ριζική αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος .
- δ. Επιμήκυνση της πληρωμής του εξωτερικού χρέους

Παρατηρώντας τα οικονομικά μεγέθη προκύπτει ότι η ελληνική οικονομία φαίνεται να κινείται σε μια τροχιά αποσταθεροποίησης που την απομακρύνει κάθε μέρα περισσότερο από τους κοινοτικούς της εταίρους και επομένως καθιστά την ομαλή ένταξή της στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά κάθε μέρα και πιο προβληματική. Υπογραμμίζεται ότι το οικονομικό πρόβλημα της χώρας, όπως εμφανίζεται σήμερα, έχει όχι μόνο οξύ και πιεστικό χαρακτήρα αλλά και μια ανεπιθύμητη ιδιομορφία που το καθιστά ιδιαίτερα δύσπεπτο. Οι δυσμενείς εξελίξεις που σημειώνονται και οι περιοριστικοί παράγοντες που υπάρχουν φαίνεται να αυτοτροφοδοτούνται σε ένα αδιέξοδο φαύλο κύκλο . Αυτό συνδέεται κυρίως με τις υπάρχουσες ατέλειες στην λειτουργία των αγορών, τους υφιστάμενους μηχανισμούς ανατροφοδότησης στον άξονα τιμές-κέρδη-μισθοί, και, τέλος, τις έντονες πληθωριστικές προσδοκίες που φαίνεται να επικρατούν τα τελευταία χρόνια.

Για όλους αυτούς τους λόγους οι προσπάθειες που θα καταβληθούν από εδώ και πέρα για την σταθεροποίηση και ανάπτυξη της οικονομίας πρέπει να είναι επίμονες, συντονισμένες και αποτελεσματικές."

Βέβαια παρόμοια μέτρα θα απαιτήσουν σοβαρές προσπάθειες από την πλευρά του συνόλου της διοίκησης, των

επιχειρήσεων και των ίδιων των πολιτών της χώρας .
Είναι όμως, τα μόνα που θα επέτρεπαν στην Ελλάδα να
επανακτήσει μια αρμονική ανάπτυξη, προς όφελος όλων των πο-
λιτών της στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής
Κοινότητας.

7.3 ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΕ.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο, η
διαδικασία της ολοκλήρωσης σε ένα έντονα ανομοιογενή χώρο από
όποια επιδόσεων και αποτελεσμάτων έχει κατ' αρχήν αρνητικές
συνέπειες στις μικρότερες οικονομίες. Επομένως, χωρίς να
απαιτείται πλήρης εξίσωση των επιπέδων οικονομικής ανάπτυ-
ξης, για να προχωρήσει ομαλά η διαδικασία ενοποίησης είναι
απαραίτητη η προσέγγιση των επιπέδων ανάπτυξης εκφρασμένων σε
όρους εισοδήματος και παραγωγικότητας. Παράλληλα, η σταδιακή
στα πλαίσια της ενοποίησης εκχώρηση αρμοδιοτήτων από το
εθνικό στο κοινοτικό επίπεδο, επιβάλλει την επίλυση των
διαρθρωτικών προβλημάτων των ασθενεστερών χωρών. Τα
προβλήματα αυτά, αναφέρονται σε μόνιμη ελλειμματικότητα των
εσωτερικών και εξωτερικών λογαριασμών της χώρας, σε αστάθεια
του νομίσματος και σε υψηλούς ρυθμούς πληθωρισμού, με
χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της κατηγορίας χωρών όπως
είδαμε στην προηγούμενη ενότητα την Ελλάδα.

Η Ελλάδα κατά την διαπραγματεύσή της για την ΟΝΕ
αντιμετώπισε δύο ειδών προβλήματα. Το πρώτο είδος
προβλημάτων το οποίο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει μέχρι

σήμερα θα αφορά την ένταξη της δραχμής στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΣ. Το δεύτερο είδος προβλημάτων αφορούσε τις θέσεις που έπρεπε να υποστηρίξει η Ελλάδα κατά την διάρκεια της Διακυβερνητικής Διάσκεψης, που έγινε το δεύτερο εξάμηνο του 1990 κατά την διάρκεια της Ιταλικής Προεδρίας, για την αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης. Αναλυτικά :

Α. Τα προβλήματα του πρώτου σταδίου της ΟΝΕ : Αμέσως μετά την έναρξη της πρώτης φάσης της ΟΝΕ το θεμελιώδες ερώτημα που τίθεται για την Ελλάδα είναι εάν και πώς θα ενταχθεί στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΣ. Τα πλεονεκτήματα από την ένταξη της δραχμής στο ΕΝΣ είναι γνωστά και σχετίζονται με την συμπεριφορά του κοινού και την σταθεροποίηση των διεθνών συναλλαγών, καθώς και με την άσκηση της μακροοικονομικής πολιτικής σε ότι αφορά την μείωση του πληθωρισμού και την διατήρησή του σε χαμηλά επίπεδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της πολιτικής όπως αναφέραμε ήδη αποτελεί η Ιταλία (1).

Παρά τα αναμφισβήτητα πλεονεκτήματα από την ένταξη της δραχμής στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, το σημερινό επίπεδο του πληθωρισμού στην Ελλάδα που κυμαίνεται στο 16% περίπου και η σχέση του με το αντίστοιχο επίπεδο, των χωρών που συμμετέχουν στον μηχανισμό αυτό, που κυμαίνεται στο 4% περίπου, καθιστά την ένταξη της Ελλάδας στο ΕΝΣ ανέφικτη. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις (2), η συμμετοχή της δραχμής

(1) : Τσούκαλης Α. (1989) "Η Ευρωπαϊκή Οικονομία του ΕΝΣ.", στο 1992: Η εξέλιξη της Εσωτερικής Αγοράς στην Ευρώπη και η Ελλάδα, εκδ. Ιονική Τράπεζα, Αθήνα.

(2) : Συνέντευξη Α. Παπαδήμου στο "Κεφάλαιο", Τεύχος 3ο, Δεκέμβριος 1989.

στον συναλλαγματικό μηχανισμό του ΕΝΣ θα είναι δυνατή όταν ο ελληνικός πληθωρισμός προσεγγίσει το 7% .

Επιπρόσθετα, η δυνατότητα ένταξης της δραχμής στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΣ, θα εξαρτηθεί από την κατάσταση της ελληνικής χρηματαγοράς και της αγοράς συναλλάγματος καθώς και από την κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών, ενόψει και της απελευθέρωσης της κίνησης κεφαλαίων και της ενοποίησης των χρηματοπιστωτικών αγορών. Η πλήρης απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων ισχύει από 1-7-1990 για οχτώ από τις χώρες της Κοινότητας και από 31-12-1992 για τις Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία και Πορτογαλία.

Ωστόσο, η Ελλάδα θα μπορούσε να διεκδικήσει την ένταξή της με ευρύτερο όριο διακύμανσης και παράλληλα να κάνει καλύτερη χρησιμοποίηση των υπάρχοντων χρηματοδοτικών μέσων της Κοινότητας.

Παρά τις αναμφισβήτητες δυσκολίες, η προοπτική της ΟΝΕ, καθιστά το ζήτημα της ένταξης της δραχμής στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών του ΕΝΣ επείγον. Και αυτό γιατί αν η ΟΝΕ προχωρήσει με διαφορετικούς ρυθμούς μεταξύ των χωρών της Κοινότητας, τότε θα παγιωθούν αξιόπεραστα εμπόδια στην μελλοντική είσοδο των χωρών της περιφέρειας.

Β. Τα προβλήματα του δεύτερου και του τρίτου σταδίου της ΟΝΕ.

Τα μέτρα που θα ληφθούν κατά τα δύο αυτά στάδια της ΟΝΕ, θέτουν για την Ελλάδα ορισμένα βασικά ερωτήματα.

Συγκεκριμένα :

α) Ποιός βαθμός σύγκλισης των οικονομιών απαιτείται για την πλήρη οικονομική και νομισματική ενοποίηση ; Η έκθεση

DELORE αναφέρει, ότι οι περιφερειακές χώρες-μέλη της Κοινότητας όχι μόνο θα ωφεληθούν λιγότερο, αλλά ενδέχεται και να ζημιωθούν από την διαδικασία μετάβασης στην πλήρη νομισματική και οικονομική ενοποίηση στην περίπτωση που δεν ληφθούν τα αναγκαία αντισταθμιστικά μέτρα και πολιτικές.

Για τον προσδιορισμό του συμβιβαστού, με την διαδικασία πλήρους ενοποίησης, βαθμού σύγκλισης των οικονομιών των χωρών-μελών της Κοινότητας, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το σημερινό επίπεδο ανισοτήτων και η εμπειρία των ομόσπονδων συστημάτων, όπως για παράδειγμα των ΗΠΑ. Έτσι, με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι ανισότητες στην Κοινότητα είναι ιδιαίτερα έντονες.

Το κατά κεφαλήν εισόδημα της Ελλάδας αντιστοιχεί στο 51% του μέσου κοινοτικού, της Πορτογαλίας στο 53%, της Ιρλανδίας στο 63% και της Ισπανίας στο 75%. Από την άλλη πλευρά ο συντελεστής διακύμανσης του κατά κεφαλήν εισοδήματος είναι 26.6% στην Κοινότητα, ενώ στις ΗΠΑ είναι μόλις 12.4%. Εάν δε ληφθεί υπόψη η τετραπλάσια έκταση των ΗΠΑ ως προς την Κοινότητα, παράγοντας που θεωρητικά διευρύνει τις ανισότητες, τότε η σύγκριση αποβαίνει ακόμη περισσότερο σε βάρος της Κοινότητας.

β) Ποιός είναι ο ρόλος της Περιφερειακής Πολιτικής της Κοινότητας στην διαδικασία της ONE; Ήδη έχει ειπωθεί, ότι η διαδικασία της ενοποίησης ευνοεί τις ήδη αναπτυγμένες περιοχές της Κοινότητας, ενώ οι υπόλοιπες οδηγούνται σε στασιμότητα ή υπανάπτυξη.

Απαιτείται επομένως, η ενίσχυση της Περιφερειακής

Πολιτικής, που θα βοηθήσει τις χώρες με διαρθρωτικά προβλήματα να αντισταθμίσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις της ενοποίησης. Στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων για την επιτυχή εφαρμογή της ΕΕΠ, επετεύχθη ο διπλασιασμός των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Η αύξηση αυτή όμως θεωρείται ανεπαρκής, εφόσον παρά τον διπλασιασμό των διαρθρωτικών δαπανών, αυτές εξακολουθούν να αποτελούν μόλις το 1/4 του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Πάντως, για να γίνει σωστή κατανομή των υπάρχοντων πόρων, πρέπει αυτοί να προσανατολιστούν προς την ορθολογική κατανομή των δραστηριοτήτων στον χώρο, την βελτίωση της υποδομής, την μείωση του κόστους μεταφοράς, την διάχυση της τεχνολογίας, την επαγγελματική επιμόρφωση κλπ. Παράλληλα όμως με την πολιτική υπέρ των ασθενεστερών οικονομιών, πρέπει να ληφθούν μέτρα και υπέρ των αναπτυγμένων περιοχών, με την έννοια της άρσης των αρνητικών οικονομιών από την υπερευγκέντρωση δραστηριοτήτων.

γ) Ποιό είναι το επίπεδο του κοινοτικού προϋπολογισμού που απαιτείται για την ΟΝΕ; Ο κοινοτικός προϋπολογισμός σήμερα αντιστοιχεί περίπου στο 1% του ΑΕΠ της Κοινότητας. Οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων, ακόμη και μετά τον πρόσφατο διπλασιασμό, δεν ξεπερνούν το 0.3% του κοινοτικού ΑΕΠ.

Στα σιμοπονδιακά συστήματα όμως, ο κεντρικός προϋπολογισμός κυμαίνεται από 10%-30% του συνολικού ΑΕΠ. Με βάση μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα πρώτα στάδια της ενοποίησης ο κοινοτικός προϋπολογισμός θα έπρεπε να φθάσει το

5%-7% του συνολικού ΑΕΠ ώστε να επιτευχθεί επαρκής σύγκλιση των βιοτικών επιπέδων και των επιπέδων παραγωγικότητας.

δ) Ποιές είναι οι δυνατότητες της δημοσιονομικής πολιτικής κατά την ΟΝΕ; Για τις δυνατότητες της δημοσιονομικής πολιτικής της Κοινότητας έχουν κατά καιρούς αναπτυχθεί διάφορες ιδέες (1) :

- * Αυξημένη κοινοτική χρηματοδότηση επενδύσεων με δάνεια και επιδοτήσεις από τον κοινοτικό προϋπολογισμό σαν μέσο αντιμετώπισης των κυκλικών διακυμάνσεων των εθνικών οικονομιών.
- * Άσκηση αντικυκλικής πολιτικής με ελλείμματα και πλεονάσματα που εξουδετερώνονται στο τέλος κάποιας περιόδου ή χρηματοδοτούνται από πράξεις ανοιχτής αγοράς.
- * Θέσπιση νέων βραχυπρόθεσμων δανειοδοτικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση εκτάκτων ελλειμμάτων και άμεσων αναγκών μακροοικονομικής πολιτικής.

ε) Πως θα εξασφαλισθεί η αντιμετώπιση των εντόνων κρίσεων στα ισοζύγια πληρωμών κατά την διαδικασία της ΟΝΕ ; Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ισοζυγίου πληρωμών των χωρών με διαρθρωτικές αδυναμίες έχει κάνει μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα πρόταση ο Πρόεδρος της Bundesbank, Karl Otto Pohl (2). Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, η διαδικασία προσέγγισης και ο καθορισμός σταθερών ισοτιμιών προϋποθέτει διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα.

(1): Εκθέσεις των Mc Dougall και P. Schioppa

(2) Στο παράρτημα της έκθεσης Delors, K.O : "The further development of the EMS."

την δημιουργία μηχανισμού για την αντιστάθμιση της απώλειας της δυνατότητας υποτίμησης του νομίσματος προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Πρόεδρος της Bundesbank "...στο πλαίσιο της νομισματικής ένωσης, η περιφερειακή πολιτική της ένωσης αντικαθιστά την πολιτική του ισοζυγίου πληρωμών, χρηματοδοτώντας την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων όπως αυτές αντανakλώνται στα ισοζύγια τρεχουσών πληρωμών...". Η δημιουργία Περιφερειακού Αποθεματικού Ταμείου (Regional Reserve Fund) θα μπορούσε να αποτελέσει την λύση στο παραπάνω πρόβλημα.

στ) Πως θα εξασφαλισθεί η παράλληλη προώθηση των οικονομικών και των νομισματικών πτυχών της διαδικασίας ενοποίησης; Από την μέχρι τώρα πορεία της ΟΝΕ, διαφαίνεται ο κίνδυνος της ταχύτερης προώθησης των νομισματικών πτυχών της ενοποίησης σε σχέση με τις αντίστοιχες οικονομικές, όπως είναι η περιφερειακή πολιτική, η δημοσιονομική πολιτική κλπ.

Για την εξασφάλιση του παραλληλισμού μεταξύ των δύο πτυχών της ενοποίησης, επιβάλλεται να βρεθεί η αναγκαία ισορροπία μεταξύ του κέντρου λήψης των αποφάσεων στον νομισματικό τομέα και του αντίστοιχου κέντρου στον οικονομικό. Όσον αφορά τον πρώτο τομέα, η άσκηση της νομισματικής πολιτικής θα ενισχυθεί με την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Αντίθετα, η προώθηση των οικονομικών πτυχών της ενοποίησης, δεν προϋποθέτει αναγκαστικά την δημιουργία νέων οργάνων αλλά την αναμόρφωση και την εξεύρεση νέων μορφών συνεργασίας μεταξύ των

υπαρχόντων οργάνων και των οργάνων της ΕΚΤ.

ξ) Πως ο στόχος της νομισματικής σταθερότητας δεν θα αντιστρατεύεται τον στόχο της οικονομικής ανάπτυξης ; Οι υψηλοί ρυθμοί πληθωρισμού της δεκαετίας του '70 και η σχετική αυτονομία στην άσκηση εθνικών νομισματικών πολιτικών, έκαναν αποδεκτή την αντιπληθωριστική πολιτική κατά τα γερμανικά πρότυπα, από τις περισσότερες χώρες που συμμετείχαν στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η ενοποίηση όμως των αγορών μετά το 1992 και η συνεπαγόμενη διεύρυνση των περιθωρίων ανάπτυξης, επιβάλλει την επεξεργασία και άσκηση πολιτικής που να συνδυάζει πλέον τον στόχο της νομισματικής σταθερότητας με αυτόν της μεγέθυνσης.

Το πρόβλημα τίθεται με μεγαλύτερη οξύτητα για τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, όπου η έλλειψη αναπτυξιακών δυνατοτήτων αντισταθμίζονταν μέχρι σήμερα με την άσκηση μακροοικονομικής πολιτικής. Ο περιορισμός της δυνατότητας αυτής προυπαθέτει κατά συνέπεια ότι ο στόχος της μεγέθυνσης και της κατανομής των ωφελειών της θα εξαρτάται πλέον από την διαπραγματευτική δύναμη των κρατών, εξέλιξη που μπορεί να οδηγήσει σε όχι ευνοϊκά αποτελέσματα για τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες.

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό, ίσως να δοθεί με την εξασφάλιση της αυτονομίας του οργάνου άσκησης της νομισματικής πολιτικής και την συστηματική από κοινού εξέταση με τα όργανα άσκησης της δημοσιονομικής πολιτικής της κοινοτικής οικονομίας.

7.4 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΕΝΣ.

Στην ενότητα 7.1, εξετάσθηκαν οι προϋποθέσεις ένταξης μιας χώρας στο ΕΝΣ εφόσον βέβαια η χώρα έχει αποφασίσει την ένταξή της σε αυτό. Στην απόφαση αυτή θα καταλήξει μετά την εξέταση του κόστους και των ωφελειών από την ένταξή της στο Σύστημα. Με τα σημερινά δεδομένα, η εισδοχή της Ελλάδας στο ΕΝΣ, ισοδυναμεί με την αποδοχή μιας περιοριστικής νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής που θα μειώσει τον πληθωρισμό και τα ελλείμματα στα επίπεδα των άλλων χωρών-μελών, επιτυγχάνοντας έτσι την μακροοικονομική σύγκλιση.

Απο δημοσιονομική άποψη, οι εθνικές αρχές προτιμούν ένα υψηλό πληθωρισμό, γιατί έτσι μειώνουν το ύψος του πραγματικού χρέους. Για να αντιμετωπισθεί μετά η αύξηση στο παραγωγικό κόστος, προβαίνουν σε υποτίμηση που εν μέρει αποκαθιστά την ανταγωνιστικότητα, αλλά ταυτόχρονα αυξάνει και τις τιμές ενισχύοντας τον πληθωρισμό (κυκλική διακύμανση της οικονομίας).

Το ΕΝΣ με την σχετική συναλλαγματική σταθερότητα που προϋποθέτει σπάζει αυτόν τον κύκλο και οδηγεί σε χαμηλότερα επίπεδα πληθωρισμού. Θα δούμε στην συνέχεια τις δημοσιονομικές επιπτώσεις του μειωμένου πληθωρισμού και μετά την απειλούμενη χειροτέρευση της ανταγωνιστικότητας.

Οι κυριότερες δημοσιονομικές συνέπειες από την μείωση του πληθωρισμού μιας χώρας είναι οι ακόλουθες :

1. Η μείωση του "πληθωριστικού φόρου". Και,
2. Η μείωση των πραγματικών φορολογικών συντελεστών.

Αναλυτικά :

1. Μείωση "πληθωριστικού φόρου" : Όταν ο πληθωρισμός είναι σε υψηλά επίπεδα, οι κάτοχοι χαρτονομισμάτων υφίστανται ένα είδος "φορολόγησης" από το γεγονός και μόνο ότι με την ύψωση των τιμών μειώνεται η πραγματική αγοραστική τους δύναμη. Το χρήμα όμως συνιστά το χρέος του κράτους προς τους ιδιώτες και κατά συνέπεια ο υψηλός πληθωρισμός μειώνει σε πραγματικές τιμές το "χρηματοποιημένο" τμήμα του δημόσιου χρέους.

Σε πολλές περιπτώσεις χωρών με τεράστιο χρέος και μειωμένη αξιοπιστία για παραπέρα δανεισμό, επιδιώχθηκε συστηματικά ο υπερπληθωρισμός σαν το μοναδικό μέσο που σπέμεινε για την απαξίωση του χρέους, όσχετα με τα άλλα μεγάλα προβλήματα που δημιούργησε σε άλλους τομείς της οικονομίας.

Στην Ελλάδα πάντως δεν φαίνεται να ευσταθεί ένα τέτοιο κίνητρο. Ο "πληθωριστικός φόρος" δεν φαίνεται να ξεπερνά το 2% του ΑΕΠ και κατά συνέπεια ανακουφίζει το δημόσιο έλλειμμα μόνο κατά το 1/10, ποσοστό που θα μπορούσε εύκολα να αποκτηθεί με ορθολογικοποίηση των δημόσιων δαπανών.

2. Μείωση πραγματικών φορολογικών συντελεστών : Στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες χώρες, οι φορολογικοί συντελεστές δεν αναπροσαρμόζονται έγκαιρα με την αύξηση του πληθωρισμού. Τα ονομαστικά εισοδήματα όμως αυξάνουν λόγω αυξημένων μισθών και εισπράξεων και μεταπίπτουν έτσι σε μεγαλύτερους φορολογικούς συντελεστές, παρόλο που η πραγματική αγοραστική τους δύναμη μπορεί και να έχει μειωθεί.

Το κράτος μη μειώνοντας τους συντελεστές όταν αυξάνεται ο πληθωρισμός, επωφελείται και επιβάλλει υψηλότερη πραγματική φορολογία εισοδήματος χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει στην αύξηση των συντελεστών. Αυτή η πλευρά του φαινομένου φαίνεται να συμφέρει τις δημοσιονομικές αρχές. Δημιουργεί όμως και δύο δυσμενείς συνέπειες που ίσως να εκμηδενίζουν την ωφέλεια αυτή.

Η λόγω πληθωρισμού αυξανόμενη πραγματική φορολογία κάνει πιο έντονα τα κίνητρα φοροδιαφυγής με αποτέλεσμα το κράτος να χάνει σταδιακά μέρος της φορολογητέας του ύλης. Επιπρόσθετα, ο πληθωρισμός μειώνει την πραγματική αξία των καθυστερούμενων φόρων, που στην Ελλάδα είναι φαινόμενο ιδιαίτερα συνηθισμένο λόγω της μακράς διαδικασίας που απαιτεί η συλλογή και η επεξεργασία των δηλώσεων, των συχνά μακρόχρονων διακανονισμών πληρωμών και των επίσημων αναστολών καταβολής φόρων που δίνει το κράτος σαν είδος κινήτρων στους επιχειρηματίες.

3. Χειροτέρευση διεθνούς ανταγωνιστικότητας : Με βάση την προηγούμενη ανάλυση, η μείωση του πληθωρισμού δεν φαίνεται να προκαλεί τεράστιες δημοσιονομικές συνέπειες.

Όμως, με την πρόβλεψη ότι ο πληθωρισμός στην Ελλάδα θα παραμείνει για μεγάλο διάστημα πολύ πιο αυξημένος από των άλλων ευρωπαϊκών κρατών, είναι βέβαιη η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων με αποτέλεσμα την καθίζηση των εξαγωγών και την αύξηση των εισαγωγών καθώς οι τελευταίες θα γίνονται όλο και φθηνότερες έναντι των εγχώριων προϊόντων.

Μέχρι τώρα, σαν λύση για το πρόβλημα αυτό θεωρούνταν η δολιολίσθηση της δραχμής έναντι των λοιπών ευρωπαϊκών νομισμάτων. Και όταν τα πράγματα ήταν πιο σοβαρά, η κυβέρνηση προχωρούσε σε μια ξαφνική υποτίμηση της δραχμής ώστε τα ελληνικά προϊόντα να ξαναγίνουν ανταγωνιστικά. Αυτή η πολιτική έχει χαρακτηριστεί σαν "εύκολη λύση" και θα πρέπει κάποτε να εγκαταλειφθεί. Οι κυριώτεροι λόγοι για τους οποίους πρέπει να γίνει αυτό είναι οι εξής :

(α) Το 60% περίπου της εγχώριας παραγωγής διαμορφώνεται από εισαγόμενες πρώτες ύλες και μηχανολογικό εξοπλισμό. Η υποτίμηση αυξάνει αυτό το μέρος του κόστους ισόποσα, με αποτέλεσμα όλο το βάρος για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας να εξαρτάται από την καθήλωση των μισθών και των τιμών των εγχωρίων παραγομένων πρώτων υλών.

Οι μισθωτοί με την σειρά τους, αγωνίζονται να αποκαταστήσουν την αγοραστική απώλεια ζητώντας αυξήσεις μισθών. Από την πλευρά της η κυβέρνηση, βλέποντας ότι οι διεκδικήσεις των εργαζομένων τείνουν να ματαιώσουν την αποτελεσματικότητα της υποτίμησης, επιβάλλει συνήθως "πάγωμα" μισθών. Οι εργαζόμενοι στο μέτρο αυτό αντιδρούν με τον τρόπο τους . Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί κατά το σταθεροποιητικό πρόγραμμα του 1985, η αντίδραση πολλών δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι αφού δεν μπορούσαν να αυξήσουν τον ονομαστικό τους μισθό, μείωσαν την παρεχόμενη εργασία, ώστε να διατηρήσουν την σχέση παραγωγής-αμοιβής στα προηγούμενα επίπεδα.

Φαινόμενα σαν τα προηγούμενα προκαλούν πολλαπλές

στρεβλώσεις στην οικονομία και το σημαντικό κόστος που έχουν, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί πριν αρχίσει κανείς να συνηγορεί υπέρ της παραδοσιακής πολιτικής των υποτιμήσεων.

(β) Η συνεχής διολίσθηση του νομίσματος προετοιμάζει τους καταναλωτές για πιο σημαντικές υποτιμήσεις στο μέλλον, με αποτέλεσμα ένα μέρος των καταναλωτών να αποθησαυρίζει διαρκή καταναλωτικά αγαθά, τα περισσότερα από τα οποία είναι εισαγόμενα, ή να επιδιώκει να διαφεύγουν τα κεφάλαιό του στο εξωτερικό.

Και οι δύο αυτές ενέργειες προκαλούν μια κερδοσκοπικού χαρακτήρα επιδείνωση του ισοζυγίου πληρωμών. Οι διολισθήσεις που ακολουθούν, βελτιώνουν τις εξαγωγές αλλά ταυτόχρονα επιτείνουν τα παραπάνω φαινόμενα δημιουργώντας ένα φαύλο κύκλο που είναι εξαιρετικά δύσκολο να σταματήσει.

(γ) Με την διολίσθηση ή την υποτίμηση, οι εξαγωγές μιας χώρας τονώνονται επειδή οι τιμές εκφρασμένες σε ξένο νόμισμα μειώνονται αυτόματα με την αλλαγή της ισοτιμίας και γίνονται πιο ανταγωνιστικές. Αυτή η πολιτική, έχει μεν άμεσες επιπτώσεις, αλλά δεν δημιουργεί πίεση στους παραγωγούς να επιδιώξουν βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με μακροοικονομικές μεθόδους, όπως καλύτερη οργάνωση, ποιοτικός έλεγχος, νέα τεχνολογία κλπ.

Η πολιτική της διολίσθησης είναι σε ένα μεγάλο βαθμό υπεύθυνη για την επανάπαυση με την οποία η ελληνική μεταποιητική βιομηχανία αντιμετωπίζει την διαρκή χειροτέρευση των προϊόντων της στο εξωτερικό. Αντίθετα, οι παρατεταμένες υπερτιμήσεις του νομίσματος που θα παρατηρηθούν κατά την

πρώτη τουλάχιστον περίοδο της ένταξης της Ελλάδας στο ΕΝΣ, θα θέσουν σε πολλές επιχειρήσεις το δίλημμα, να προσαρμοστούν ή να κλείσουν. Για πολλές επιχειρήσεις, ιδίως κρατικές θα συμβεί το μοιραίο. Όσες όμως επιβιώσουν θα έχουν καταφέρει να αυξήσουν τόσο πολύ την παραγωγικότητά τους, που πιθανόν να αποτελέσουν την αιχμή μιας συνολικότερης ανάκαμψης. Το κλείσιμο όμως επιχειρήσεων και η απώλεια θέσεων εργασίας είναι αναμφισβήτητα μια επώδυνη εξέλιξη.

Συμπερασματικά, η βασική επιλογή που κάνει μια χώρα με την ένταξή της στο ΕΝΣ, είναι ότι δεσμεύεται έναντι των άλλων χωρών του συστήματος να πάψει να χρησιμοποιεί τον εύκολο δρόμο χρηματοδότησης των ελλειμμάτων με πληθωριστικό χρήμα και να εφαρμόσει μέτρα περιορισμού της ζήτησης, που όλοι πια γνωρίζουν ότι είναι η γεννεσιουργός αιτία των ελλειμμάτων και του πληθωρισμού. Η πρόσφατη εμπειρία έδειξε ότι, τέτοια μέτρα είναι πρακτικά αδύνατο να παρθούν από τις εθνικές αρχές, λόγω των πολλαπλών πιέσεων και εκβιασμών που δέχονται από τις θιγόμενες κοινωνικές ομάδες. Η ένταξη στο ΕΝΣ, φαίνεται να είναι σήμερα η μοναδική λύση με την οποία θα μπορέσουν οι νομισματικές αρχές της χώρας να επιτύχουν ανάσχεση της πτωτικής πορείας της δραχμής και να σημειοδοτήσουν την θέλησή τους να μειώσουν σε λογικά επίπεδα τα ελλείμματα και το εξωτερικό χρέος.

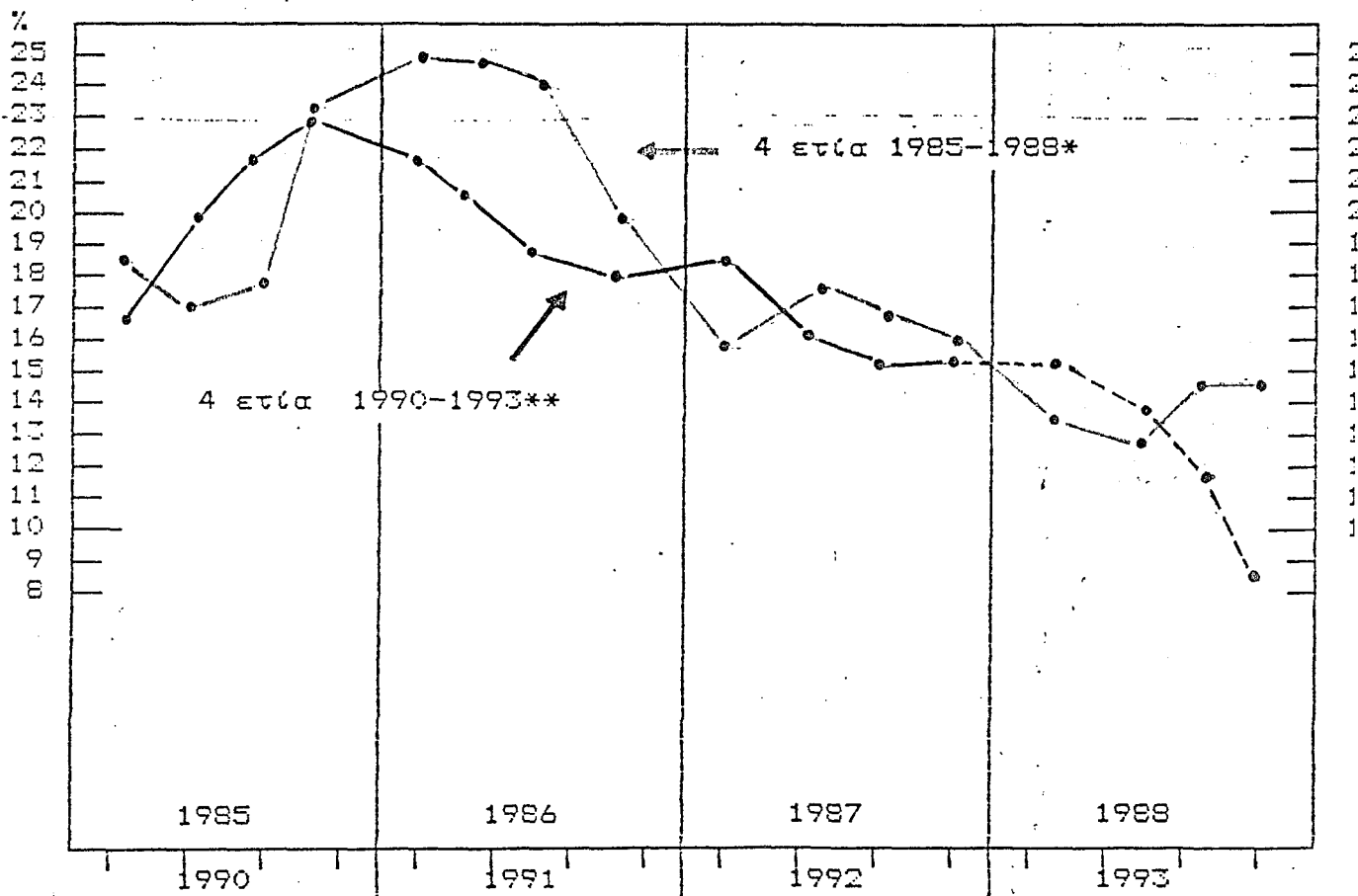
П А Р А Р Т Н А

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΡΥΘΜΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΩΝ 1985-1988 και 1990-1993

(Ετήσιες μεταβολές μέσω επιπέδων τριμήνων Δείκτη Τιμών Καταναλωτή)

* ΔΤΚ με έτος βάσεως 1982=100
 ** ΔΤΚ με έτος βάσεως 1988=100

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2

Τα ελλείμματα του ελληνικού κρατικού προϋπολογισμού ως ποσοστό του Α.Ε.Π.

% ακαθαρίστου εγχώριου προϊόντος

Έτος	Ακαθάριστο Εγχέυμα		Τόκοι Κεν. Δόσης		Χρεολόγια Κεν. Δόσης		Τόκοι Χρεολόγια Ενόπλων		Σύνολο Ενόπλων		Πρωτογενές Ελλείμμα	% ΑΕΠ	Δανειακές ανάγκες	% ΑΕΠ	Α.Ε.Π.
	Ελλείμμα	% ΑΕΠ	Κεν. Δόσης	Τόκοι	Κεν. Δόσης	Χρεολόγια	Ενόπλων	Ενόπλων	Ενόπλων						
1986	633.0	11.6	298.3		122.9					49.2	162.6	3.0			5480
1987	915.5	14.6	412.6		261.1					66.8	175.0	2.8			6256
1988	1,197.1	15.8	554.4		152.0					101.3	399.4	5.1			7571
1989	1,757.9	19.9	639.1		205.4					101.8	811.6	9.2			8819
1990	2,152.7	20.4	1,176.0	94.9	339.6	20.0				114.9	523.2	5.0	1,794.1	17.0	10546
1991	2,696.3	21.0	1,448.1	48.3	921.3	87.8				136.1	190.9	1.5	1,687.3	13.2	12812
1992	3,541.2	23.9	1,428.8	130.1	2,182.9	58.3				188.4	-258.9	-1.7	1,300.0	8.8	14847
1993	4,113.5	24.3	2,155.9	172.1	1,608.7	103.8				275.9	73.0	0.4	2,401.0	14.2	16923

ΠΗΓΗ: εισηγητική έκθεση Προϋπολογισμού 1993

* Ελλείμμα μελών δαπάνες εξυπηρέτησως Δημοσίου χρέους

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.3

Το εσωτερικό δημόσιο χρέος της Ελλάδος σε σχέση προς το Α.Ε.Π.		
Συνολικό εσωτερικό χρέος		
Έτος	εκ. δρχ.	% Α.Ε.Π.
1981	508.541	24,8
1982	693.521	26,9
1983	882.018	28,6
1984	1.259.212	33,1
1985	1.645.656	35,6
1986	1.943.073	35,5
1987	2.574.613	41,2
1988	3.704.336	48,9
1989	4.827.445	54,7
1990	7.303.287	77,8
1991	9.568.539	74,6
1992	12.218.000	82,3
1993	16.912.000	99,9

ΠΗΓΗ: Από την εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 1993

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.4

Το ελληνικό εξωτερικό δημόσιο χρέος ως ποσοστό του Α.Ε.Π.			
Έτος	Εξωτερικό δημόσιο χρέος σε εκ. δρχ.	Α.Ε.Π. σε τρέχ. τιμές, εκ. δρχ.	Χρέος % Α.Ε.Π.
1981	163.331	2.109.061	7,7
1982	234.769	2.632.439	8,9
1983	387.243	3.109.586	12,5
1984	623.557	3.807.551	16,4
1985	1.027.751	4.584.032	22,4
1986	1.287.252	5.429.834	23,4
1987	1.471.202	6.164.702	23,9
1988	1.679.003	7.445.307	22,6
1989	1.871.403	8.713.156	21,5
1990	2.078.859	10.670.000	19,5
1991	2.766.236	12.812.000	21,6
1992	3.339.000	14.847.000	22,5
1993	4.480.000	16.923.000	26,5

ΠΗΓΗ : Από τη εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 1993

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5

Ενολικό ύψος δημοσίου χρέους 1981-1993 σε εκατ. δραχμές				
Έτος	Εσωτερικό	Εξωτερικό	Ενολικό	Εσωτερικό % συνολικού
1981	508.541	163.331	671.872	75,7
1982	693.521	234.769	928.290	74,7
1983	882.018	387.243	1.269.261	69,5
1984	1.259.212	623.557	1.882.769	66,9
1985	1.645.656	1.027.751	2.673.407	61,6
1986	1.943.073	1.287.252	3.230.325	60,2
1987	2.574.613	1.471.202	4.045.815	63,6
1988	3.704.336	1.679.003	5.383.339	68,8
1989	4.827.445	1.871.403	6.698.848	72,1
1990	7.303.287	2.078.859	9.382.146	77,8
1991	9.568.539	2.766.236	12.334.775	77,6
1992	12.218.000	3.339.000	15.557.000	78,5
1993	16.912.000	4.480.000	21.392.000	79,1

ΠΗΓΗ : Από την εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 1993

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.6

Χρέος Κεντρικής Διοίκησης
(μικτό ονομαστικό χρέος την 31.12)
(ποσά σε δισ. δρχ.)

Ετος	Εσωτερικό			Εξωτερικό	Σύνολο	
	Τράπεζα Ελλάδος	Εντοκα Γραμμάτια	Λοιπά Δάνεια			Σύνολο Εσωτερικού
1981	181,5	300,0	27,1	508,6	163,3	671,9
1982	305,9	357,5	30,2	693,6	234,8	928,4
1983	309,9	541,5	30,7	882,1	387,2	1.269,3
1984	463,1	748,2	48,0	1.259,3	623,6	1.882,9
1985	465,7	1.120,2	59,7	1.645,6	1.027,8	2.673,4
1986	465,8	1.388,9	88,4	1.943,1	1.287,3	3.230,4
1987	497,7	1.869,9	207,0	2.574,6	1.471,2	4.045,8
1988	496,5	2.828,2	379,6	3.704,3	1.679,0	5.383,3
1989	495,2	3.503,7	828,5	4.827,4	1.871,4	6.698,8
1990	483,9	4.832,6	1.986,8	7.303,3	2.078,9	9.382,2
1991	472,7	4.974,3	4.121,7	9.568,7	2.766,2	12.334,9
1992	461,2	5.600,0	6.156,0	12.217,7	3.339,0	15.556,7
1993*	425,0	6.137,0	8.644,0	15.206,0	4.469,0	19.675,0

Δεν περιλαμβάνεται το χρέος των Ενόπλων Δυνάμεων.

* Εκτιμήσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.7

Δάνεια Οικονομικής Εξυγίανσης 1990 - 1993
(ποσά σε δισ. δρχ.)

Εκδοση Δανείου και Διάρκεια	Αρχικό ποσό	Διαμορφωθέν ποσό την 31.12.1993 μετά την κεφαλαιοποίηση τόκων
Α' Δάνειο 1990 (4 - 10 έτη)	625,8	1.070,9
Β' Δάνειο 1991 (6 - 10 έτη)	525,9	747,4
Γ' Δάνειο 1992 (6 - 10 έτη)	120,6	157,2
Δ' Δάνειο 1992 (4 έτη)	13,5	13,5
Ε' Δάνειο 1992 (5 έτη)	97,0	97,0
ΣΤ' Δάνειο 1992 (6 - 10 έτη)	412,9	412,9
Ζ' Δάνειο 1993 (5 έτη)	37,8	37,8
Σύνολο	1.833,5	2.536,7

ΠΗΓΗ :

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦ. 8ο ΤΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

8.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Οι διατάξεις για την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων βρίσκονται στην Συνθήκη της ΕΟΚ (άρθρα 67 και επόμενα) και στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και αποτελούν μια από τις θεμελιακές παραμέτρους της ολοκλήρωσης της Κοινότητας (1). Είναι ευρύτατα αποδεκτό ότι οι ανοιχτές και ανταγωνιστικές αγορές κεφαλαίων αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση στην διαδικασία που οδηγεί στην άριστη κατανομή των πόρων. Γενικά, η ελευθερία της κίνησης των κεφαλαίων συνεπάγεται ότι οι καταθέτες θα μπορούν να επιλέγουν τις πιο κερδοφόρες στρατηγικές για τις επενδύσεις τους σε όλη την έκταση της Κοινότητας, πχ. άνοιγμα λογαριασμού στην τράπεζα της επιλογής τους, που πιθανόν να βρίσκεται σε άλλη χώρα.

Επίσης, οι επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό καθεστώς ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων, μπορούν να χαράζουν την επενδυτική και εμπορική πολιτική τους χωρίς να περιορίζονται στην εγχώρια διάσταση, λόγω της υπάρχουσας κατάτμησης των εθνικών κεφαλαιαγορών και της περιορισμένης ρευστότητας. Επιπρόσθετα, μόνο μια ελεύθερη κεφαλαιαγορά παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες και την διαφάνεια που διευκολύνει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων σε μια ορισμένη οικονομική περιφέρεια.

(1) : Αθανασόπουλος Κ. Γ. (1984) "Νομοθεσία Περιφ. Ανάπτυξης. Η ελληνική εμπειρία των τελευταίων 30 χρόνων.", Αθήνα.
και : Τραγάκης Γ. (1987) "Η κίνηση κεφαλαίων στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα."

Η ενοποίηση των κεφαλαιαγορών σε διεθνή κλίμακα, έχει φθάσει σε ένα τόσο υψηλό βαθμό, ώστε να καταλύεται βαθμιαία ο διαχωρισμός μεταξύ της εγχώριας αγοράς και των ευρωπαϊκών.

Ηδη εδώ και μερικά χρόνια, οι κυριότερες βιομηχανικές χώρες, όπως η Μ. Βρετανία το 1979 και η Ιαπωνία το 1980, εξάλειψαν τους συναλλαγματικούς περιορισμούς, ενώ η Γερμανία το 1981 κατόργησε τους περιορισμούς που υπήρχαν στην εισροή κεφαλαίων.

Η εξάλειψη των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων στην ΕΟΚ, δεν αποτελεί ένα ιδεολογικό δόγμα ή μια πάγια οικονομική στάση, αντίθετα είναι μια ρεαλιστική προσέγγιση που ανταποκρίνεται σε διεθνείς εξελίξεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση της Γαλλίας που, ανεξάρτητα από την εναλλαγή κυβερνήσεων και τους πολλαπλούς περιορισμούς για την προστασία του ισοζυγίου πληρωμών, ακολουθεί σταθερή πορεία προς την ελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων.

Τέλος, μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι υπάρχει ένα κοινό χαρακτηριστικό μεταξύ της "εγχώριας" απελευθέρωσης των χρηματαγορών και της πορείας προς την νομισματική ολοκλήρωση της Ευρώπης. Το κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι αποβλέπουν αφενός στο άνοιγμα των εγχωρίων χρηματαγορών στον διεθνή ανταγωνισμό και αφετέρου στην διεθνή χρηματοοικονομική απελευθέρωση.

8.2 Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΟΚ ΚΑΙ Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Η αρχή της ελεύθερης κίνησης των κεφαλαίων είναι ενσωματωμένη στο άρθρο 67 της Συνθήκης της ΕΟΚ. Όμως, οι δυνατότητες αυτής της διάταξης είναι περιορισμένες γιατί απαιτεί από τα κράτη-μέλη μόνο την "προδευτική κατάργηση" των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και στο βαθμό που είναι αυτή αναγκαία για την καλή λειτουργία της Κοινής Αγοράς. Ενώ αντίθετα, άλλες διατάξεις της Συνθήκης ΕΟΚ, που εκφράζουν άλλες θεμελιακές ελευθερίες, πχ. εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών, είναι απ'ευθείας εφαρμοστές από το τέλος μιας καθορισμένης μεταβατικής περιόδου. Επομένως, στην περίπτωση της κίνησης κεφαλαίων, εναπόκειται στο Συμβούλιο Υπουργών να υιοθετήσει μετά από πρόταση της Επιτροπής, τις οδηγίες και να καθορίσει τον ρυθμό και το πρόγραμμα της απελευθέρωσης των κεφαλαίων (1).

Πράγματι, το Συμβούλιο υιοθέτησε στα 1960 και 1962 τις σχετικές οδηγίες, οι οποίες απελευθέρωσαν ορισμένες κινήσεις των κεφαλαίων που καλύπτουν τις άμεσες επενδύσεις, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τις κινήσεις κεφαλαίου προσωπικού χαρακτήρα, τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πιστώσεις που είναι συνδεδεμένες με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές

(1) : Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Απόφαση Cassati της 11-11-1981, αποφάνθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 67 δεν είναι άμεσης εφαρμογής και η εφαρμογή τους εξαρτάται από την έκδοση των σχετικών οδηγιών. Η θέση αυτή εκφράζεται στο Πρόγραμμα για την Ελευθέρωση της Κίνησης Κεφαλαίων στην Κοινότητα (Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο). COM (86) 292 τελικό.

υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει ένας κάτοικος, τις μεταβιβάσεις για εκτέλεση συμβολαίων ασφαλίσεων, την απόκτηση τίτλων διαπραγματεύσεων στο χρηματιστήριο. Η απελευθέρωση αυτών των συναλλαγών είναι αμετάκλητη (άνευ όρων). Μπορεί όμως να ανακληθεί σε περίπτωση επίκλησης της εφαρμογής των άρθρων 73, 108 και 109 της Συνθήκης της ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων που καλύπτουν κυρίως την έκδοση τίτλων, απόκτηση τίτλων μη εισαγμένων στο χρηματιστήριο και χρηματοδοτικών πιστώσεων, υπόκεινται σε απελευθέρωση υπό ορισμένους όρους. Αυτό σημαίνει ότι ένα κράτος-μέλος μπορεί να διατηρήσει ή να επαναφέρει περιορισμούς σ' αυτές τις συναλλαγές, αν οι περιορισμοί αυτοί ήταν σε ισχύ την ημερομηνία εφαρμογής της Οδηγίας ή την ημερομηνία ένταξης της χώρας στην Κοινότητα και υπό την προϋπόθεση ότι η απελευθέρωση αυτή των κινήσεων των κεφαλαίων, μπορεί να δημιουργήσει εμπόδια στους στόχους της οικονομικής πολιτικής της χώρας.

Όσον αφορά τις άλλες συναλλαγές, κυρίως τις βραχυχρόνιες κινήσεις κεφαλαίων (τίτλοι νομισματικής φύσης, δημιουργία και τροφοδοσία τρεχούμενων λογαριασμών και καταθέσεις) που μπορεί να έχουν ανεπιθύμητες επιπτώσεις στην σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας και στην εσωτερική ρευστότητα της οικονομίας, τα κράτη-μέλη έχουν την διακριτική ευχέρεια να επιβάλλουν ή όχι περιορισμούς.

Προηγουμένως αναφέρθηκε ότι, η Συνθήκη της ΕΟΚ προβλέπει πως μπορεί να υιοθετήσει προσωρινά μέτρα, ένα κράτος-μέλος, τα οποία περιορίζουν τις κινήσεις των κεφαλαίων σε περίπτωση

σοβαρών δυσκολιών του ισοζυγίου πληρωμών (άρθρα 108-109) ή σε περίπτωση που οι κινήσεις των κεφαλαίων διαταράξουν την λειτουργία της κεφαλαιαγοράς (άρθρο 73). Για παράδειγμα η Ισπανία και η Πορτογαλία διατήρησαν περιορισμούς, βάσει της μεταβατικής περιόδου η οποία τους χορηγήθηκε, μέχρι το 1990 και 1992 αντίστοιχα.

Όσον αφορά τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 73 της Συνθήκης της ΕΟΚ, η διαδικασία επίκλησής του είναι απλούστερη από εκείνη του άρθρου 108. Η επίκλησή του όμως, πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις, όπως :

- * Διαταράξεις στην λειτουργία των κεφαλαιαγορών ενός κράτους- μέλους.
- * Οι διαταράξεις να σφείλονται κυρίως στις κινήσεις κεφαλαίων.
- * Δεν υπάρχει διατάραξη του ισοζυγίου πληρωμών, γιατί τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 108-109.

Συμπερασματικά, μπορεί να λεχθεί ότι το άρθρο 73 εφαρμόζεται κυρίως σε περιπτώσεις εισροής κεφαλαίων π.χ. αγορά εγχωρίων ομολόγων από μη κατοίκους ή υπερβολική άντληση των εγχωρίων πιστώσεων από μη κατοίκους, π.χ. έκδοση ομολογιών από μη κατοίκους.

9.3 Η ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.

Η προσχώρηση της Ελλάδας σαν κυρίαρχου κράτους στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η επέκταση της κοινοτικής έννομης τάξης στον χώρο της ελληνικής επικράτειας και η ισχύς ή εισαγωγή του κοινοτικού δικαίου υπεράνω ή μέσα στην ελληνική έννομη τάξη (1), πραγματοποιούνται με την Συνθήκη Προσχώρησης της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Αυτά αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ. 2 της Συνθήκης Προσχώρησης.

Εφόσον οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες είναι και "κοινότητες δικαίου", που αποτελούνται από κανόνες δικαίου προσδιορίζουν τους στόχους τους και τους συγκροτούν σε οργανισμούς, είναι επόμενο ότι για την παραπέρα ύπαρξη και λειτουργία των διεθνών αυτών οργανισμών είναι αναγκαία η τήρηση των κανόνων αυτών εκ μέρους των μελών που απαρτίζουν τον οργανισμό ή προσχωρούν σε αυτόν. Την αναγκαιότητα αυτή διατυπώνει σαν επιταγή η διάταξη του άρθρου 2 της Πράξης Προσχώρησης.

Για τον προσδιορισμό των πράξεων των οργάνων των Κοινοτήτων απαιτείται διπλή προσέγγιση του προβλήματος :

* Προσδιορισμός των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και κατά συνέπεια υπαγωγή κάθε πράξης των οργάνων αυτών στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 2.

* Ανευθείας προσφυγή στις διατάξεις περί πράξεων των νομοθετικών-εκτελεστικών οργάνων των Κοινοτήτων (Συμβουλίου, Επιτροπής).

(1) : Για την σχέση υπεροχής του κοινοτικού δικαίου έναντι του εσωτερικού βλέπε :

Μ. Κυπριός (1987) "Σχέση συντάγματος και ευρωπαϊκού δικαίου." Π. Δαγτόγλου (1985) "Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο." κ.σ.

Τα κύρια όργανα της Κοινότητας όπως έχουν διαμορφωθεί στις ιδρυτικές συνθήκες και στις τροποποιητικές και συμπληρωματικές αυτών είναι : Το Συμβούλιο, η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Παράλληλα προς τον καθορισμό των οργάνων των Κοινοτήτων καθορίζονται στο πρωταγενές κοινοτικό δίκαιο οι πράξεις Συμβουλίου και Επιτροπής που θεσμοθετούνται για την εκπλήρωση της αποστολής των δύο αυτών οργάνων και κυρίως ως πηγές του παράγωγου κοινοτικού δικαίου για την άσκηση της νομοθετικής τους αρμοδιότητας.

Κατά το άρθρο 189 Συνθ ΕΟΚ ορίζονται ως πράξεις : ο Κανονισμός, η Οδηγία, η Απόφαση, η Σύσταση και η Γνώμη.

Ωστόσο πέραν αυτών των πράξεων υπάρχουν και άλλες που είτε διαμορφώθηκαν μέσα από την πρακτική των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είτε προβλέπονται από το πρωταγενές κοινοτικό δίκαιο και που δεν εκδίδονται αναγκαστικά από τα προαναφερθέντα όργανα. Πρόκειται, αφενός για μονομερείς πράξεις, όπως : Αποφάσεις εκπροσώπων Κυβερνήσεων των κρατών-μελών στους κόλπους του Συμβουλίου, προγράμματα, πράξεις οργανωτικού ή δημοσιονομικού χαρακτήρα, αφετέρου για διμερείς ή πολυμερείς πράξεις ή συμφωνίες και συμβάσεις που ναί μεν δεν αποτελούν πράξεις των οργάνων των Κοινοτήτων, ωστόσο το γεγονός ότι συνάπτονται κατ'εφαρμογήν διατάξεων του κοινοτικού δικαίου επιβάλλει την κατάταξή τους στην ευρεία έννοια του κοινοτικού δικαίου.

Θα πρέπει να επισημανθεί εδώ ότι η Πράξη Προσχώρησης ξεκινάει από μια τυπική θεώρηση της έννοιας "πράξεις των ο-

ργάνων των Κοινοτήτων". Ετσι ρυθμίζονται σε άλλες διατάξεις (άρθρα 3 και 4) τα των αποφάσεων και συμφωνιών των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών-μελών στο πλαίσιο του Συμβουλίου και τα των πάσης φύσεως συμφωνιών ή συμβάσεων που αφορούν είτε αυτή καθ'εαυτή την Κοινότητα είτε τις σχέσεις της με τρίτους.

Συνεπώς, περιοριζόμαστε κατ'αρχήν όσον αφορά το αντικείμενο του άρθρου 2 της Πράξης Προσχώρησης στις πράξεις των πέντε οργάνων που αναφέρθηκαν πιο πάνω και ειδικότερα για το θέμα της κίνησης των κεφαλαίων στις Οδηγίες και στις Αποφάσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής των Ευρ. Κοινοτήτων.

Από το σύνολο της δικαιικής ύλης στην οποία αναφερθήκαμε η κίνηση κεφαλαίων γίνεται αντικείμενο ρυθμίσεων στο πρωτογενές κοινοτικό δίκαιο :

α) Όσον αφορά την Συνθήκη για την ίδρυση της ΕΟΚ στο άρθρο 3, στα άρθρα 67 έως 73 και στα άρθρα 106 έως 109.

β) Όσον αφορά την Πράξη Προσχώρησης στα άρθρα 49 έως 56 υπό τον τίτλο " κίνηση κεφαλαίων και άδηλες συναλλαγές ".

Όσον αφορά το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο δηλ. τις πράξεις των οργάνων (1), η κίνηση κεφαλαίων γίνεται αντικείμενο ρυθμίσεων σε σειρά Οδηγιών και Αποφάσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Οι παραπάνω διατάξεις διέπονται κατά περίπτωση από τα άρθρα 9 και 143-149.

Η ρύθμιση του άρθρου 9 σε συνδυασμό και με την ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 2 της Πράξης Προσχώρησης, ορίζει

(1) : Βλέπε στο 10ο Κεφάλαιο για το ΠΔ 207/87.

κατ' αρχήν ότι οι πράξεις των οργάνων των Κοινοτήτων δεσμεύουν από της προσχωρήσεως την Ελληνική Δημοκρατία και ισχύουν σε αυτή κατά τους όρους των αρχικών συνθηκών και της Πράξης Προσχώρησης.

Το άρθρο 143 Πρ. Προσχ., σκοπεύει να ρυθμίσει την δεσμευτικότητα προενταξιακών πράξεων απέναντι στην Ελλάδα. Η θέσπιση της διάταξης αυτής, που περιορίζεται μόνο στις συγκεκριμένες κοινοτικές πράξεις, απορρέει από την νομική φύση των πράξεων αυτών. Οι πράξεις αυτές δεν έχουν γενική ισχύ αφ'εαυτών. Το δεσμευτικό αποτέλεσμά τους επέρχεται με την κοινοποίησή τους στον οριζόμενο σε κάθε μια ως αποδέκτη της πράξης, χωρίς η δημοσίευση των πράξεων αυτών στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να αποτελεί προϋπόθεση ισχύος τους.

Συνεπώς τίθεται θέμα καθορισμού της Ελλάδας σαν αποδέκτριας των εν λόγω πράξεων, καθώς και θέμα κοινοποίησής τους προς αυτή για την δέσμευση της Ελλάδας έναντι της Κοινότητας ως προς το περιεχόμενο των πράξεων αυτών.

Αυτή η ανάγκη καλύπτεται από το άρθρο 143 που ορίζει ότι η Ελλάδα όχι μόνο θεωρείται αποδέκτης των ως άνω πράξεων, αλλά λογίζεται ότι της κοινοποιούνται οι πράξεις αυτές την 1-1-1981.

Τούτο σημαίνει ότι η Κοινότητα δεν υποχρεούται να προβεί σε καμιά ενέργεια κοινοποίησης προς την Ελλάδα και ότι η τελευταία φέρει την ευθύνη γνώσης των Οδηγιών και Αποφάσεων της ΕΟΚ. Η διάταξη δεν περιλαμβάνει στο σύνολό τους όλες τις ως άνω πράξεις, αλλά μόνο εκείνες που κατά την θέληση του

κοινοτικού νομοθέτη έχουν γενικό χαρακτήρα και στις οποίες κατά συνέπεια ορίστηκαν αποδέκτες όλα τα κράτη-μέλη.

Τα άρθρα 144 και 145 της Πρ. Προσχ. ρυθμίζουν ζητήματα χρονικής έναρξης των αποτελεσμάτων σειράς κοινοτικών πράξεων έναντι της Ελλάδας. Το άρθρο 144 αφορά σειρά πράξεων άμεσης ισχύος των οποίων η εφαρμογή αναστέλλεται μέχρι συγκεκριμένων ημερομηνιών. Οι πράξεις αυτές αφορούν τους τομείς της τελωνειακής νομοθεσίας, των μεταφορών και της προστασίας του περιβάλλοντος και των καταναλωτών και πέραν της μεταθέσεως του χρονικού σημείου εφαρμογής τους, δεν συνεπάγονται καμιά άλλη ουσιαστικού περιεχομένου μεταβατική ρύθμιση όπως συμβαίνει με τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 131 Πρ. Προσχ. Το άρθρο 145 Πρ. Προσχ. έρχεται να συμπληρώσει την ρύθμιση της διάταξης του άρθρου 143 που θεωρεί τις εκεί αναφερόμενες πράξεις ως κοινοποιηθείσες την 1-1-1981 στην Ελλάδα. Ωστόσο, τα της εισδοχής του δεσμευτικού περιεχομένου των πράξεων αυτών στην εσωτερική έννομη τάξη, με πράξη του εσωτερικού νομοθέτη, πλαισιώνονται κατά κανόνα και με μια προθεσμία μέσα στην οποία ο εσωτερικός νομοθέτης οφείλει να λάβει τα σχετικά νομοθετικά μέτρα που απορρέουν άμεσα από τις κοινοτικές πράξεις, καθώς και τα αναγκαία συμπληρωματικά εκτελεστικά μέτρα εθνικού χαρακτήρα κάθε φορά που ο κοινοτικός νομοθέτης αφήνει μια τέτοια δυνατότητα στις εθνικές αρχές. Οι προθεσμίες αυτές ρυθμίζονται κατά κανόνα στο προτελευταίο άρθρο της σχετικής πράξης και ισχύουν από την κοινοποίησή τους στους προβλεπόμενους στις ίδιες πράξεις ως αποδέκτες. Το άρθρο 145 Πρ. Προσχ. ρυθμίζει τα των

προθεσμιών των πράξεων αυτών που εκδόθηκαν πριν την προσχώρηση και ορίζει ότι, με εξαίρεση πράξεις του τομέα μεταφορών, φορολογίας, κοινωνικής πολιτικής που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της Πράξης Προσχώρησης, η Ελλάδα οφείλει να έχει λάβει τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα προκειμένου να επέλθουν τα αποτελέσματα των πράξεων αυτών στην εσωτερική έννομη τάξη από την 1-1-1981.

Όσον αφορά τις νομοθετικές πηγές της κίνησης των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν πιο πάνω, διαπιστώνεται ότι οι Οδηγίες ΕΟΚ για τις κινήσεις κεφαλαίων δεν περιλαμβάνονται στα παραρτήματα XI και XII της Πράξης Προσχώρησης, αλλά και ότι η Πράξη Προσχώρησης ρυθμίζει ορισμένα θέματα από αυτά που αποτελούν αντικείμενο των Οδηγιών ΕΟΚ. Συνεπώς το σύνολο των διατάξεων των αρχικών συνθηκών για τις κινήσεις των κεφαλαίων καθώς και το σύνολο των διατάξεων του παράγωγου κοινοτικού δικαίου που είχε θεσπισθεί μέχρι 31-12-1980, δεσμεύει την Ελλάδα από 1-1-1981, με μόνη εξαίρεση τις μεταβατικές ρυθμίσεις των συγκεκριμένων κινήσεων κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 49 Πρ. Προσχ. και όπου ισχύουν οι εκεί προβλεπόμενες διατάξεις για την υποχρέωση έναρξης ισχύος τους.

Σημειωτέον ότι, οι ρυθμίσεις του άρθρου 49 Πρ. Προσχ. αφορούν άμεσες επενδύσεις, επενδύσεις σε ακίνητα, δεσμευμένους λογαριασμούς, πράξεις επί τίτλων και μεταφορές συναλλάγματος που αναφέρονται στον Τουρισμό και που επιτρέπουν μέχρι την 31-12-1985 την διατήρηση παρεκκλίσεων από τις ρυθμίσεις των Οδηγιών που ίσχυαν κατά τον χρόνο

προσχώρησης (1).

Από τις διατάξεις αυτές προβλήματα, μεταξύ των ελληνικών και των κοινοτικών αρχών, παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή εκείνων που αφορούν τους δεσμευμένους λογαριασμούς. Το πρόβλημα λύθηκε με Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (2).

Η Ελλάδα συμμορφούμενη προς την Απόφαση του ΔΕΚ, εξέδωσε την υπ' αριθ. 14 Εγκύκλιο Διοικήσεως Τράπεζας της Ελλάδας της 14-3-1986 και απελευθέρωσε τους υφιστάμενους δεσμευμένους λογαριασμούς. Εννοείται ότι το καθεστώς ισχύει ως έχει έναντι κατοίκων τρίτων χωρών.

Συνεπώς, μένει να εξεταστούν στα επόμενα κεφάλαια, το παράγωγο δίκαιο και οι μεταβολές που επήλθαν με την προσχώρηση της Ελλάδας.

(1): Παρό την τυπική λήξη ισχύος των μεταβατικών αυτών ρυθμίσεων ορισμένες παρεκκλίσεις διατηρήθηκαν ουσιαστικά, μετά την προσφυγή της Ελλάδας στην ρήτρα διασφάλισης του άρθρου 108 Συνθ ΕΟΚ και εξακολούθησαν να ισχύουν μέχρι 11/88

(2): Υπόθεση 194/84 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας.

ΚΕΦ. 9ο ΤΟ ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.

9.1 Η ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Ένας συνοπτικός απολογισμός του τέλους της δεκαετίας του '70 αποδεικνύει ότι, παρά την υιοθέτηση δύο οδηγιών του 1960 και 1962, μόνον η Δ. Γερμανία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία είχαν προωθήσει σε σημαντικό βαθμό την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων. Οι άλλες χώρες, όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Δανία και η Ιρλανδία διατηρούσαν περιορισμούς επικαλούμενες τις ρήτρες διαφυγής που υπάρχουν στην Συνθήκη της ΕΟΚ. Η κατάσταση αυτή συνέτεινε στην διατήρηση του κατακερματισμού των κεφαλαιαγορών της Κοινότητας. Όμως, όπως είναι εύλογο, η κατάσταση αυτή δεν μπορούσε να συνεχισθεί, επειδή είναι απαραίτητοι στην Κοινότητα οι χρηματοδοτικοί εκείνοι μηχανισμοί που θα δραστηριοποιήσουν τις αποταμιεύσεις και θα τις διοχετεύσουν σε παραγωγικές επενδύσεις.

Σχετικά πρόσφατα, η πολιτική για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων απέκτησε νέα προοπτική, εφόσον θεωρείται η θεμελιώδης παράμετρος της σταδιακής πορείας για την νομισματική και οικονομική ενοποίηση της Ευρώπης. Γιαυτό τον λόγο και η ελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων εντάσσεται σε μια ευρύτερη πολιτική που περιλαμβάνει την σταθερότητα των συναλλαγματικών ισοτιμιών, την σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών και την προσέγγιση των κανόνων που ρυθμίζουν τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (τράπεζες, ασφάλισεις κλπ.).

Η πολιτική αυτή αποκρυσταλλώνεται στο πρόγραμμα της

Επιτροπής του 1986 που εντείνει την διαδικασία για την χρηματοοικονομική ολοκλήρωση της Κοινότητας (ελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της νομισματικής συνεργασίας και την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.

Οι συγκεκριμένες προσπάθειες της Κοινότητας για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων απεικονίζονται σε μια σειρά κοινοτικών μέτρων, από τα οποία τα πιο σημαντικά είναι τα παρακάτω :

- * Στα 1983 η ανακοίνωση της Επιτροπής για την νομισματική ενοποίηση της Κοινότητας, τόνισε τον θεμελιώδη ρόλο που διαδραματίζει η ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων.
- * Το 1985 η Λευκή Βίβλος της Επιτροπής για την ολοκλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς που θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι το 1992. Η νομισματική και οικονομική ολοκλήρωση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής της αγοράς.
- * Οι προτάσεις της Επιτροπής στην "Λευκή Βίβλο" υιοθετήθηκαν από την Διοικητική Διάσκεψη του Δεκεμβρίου 1985 και εντάχθηκαν στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πρόξη (ΕΕΠ).
- * Τον Μάιο του 1986, η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωσή της που περιέχει το πρόγραμμα για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων για την Κοινότητα, όπου και διαγράφονται οι διάφορες φάσεις αυτής της πορείας.
- * Τον Νοέμβριο του 1986, υιοθετήθηκε μια νέα οδηγία, που τροποποιεί τις οδηγίες του 1960 και 1962 και επεκτείνει την απελευθέρωση σε νέες κατηγορίες κεφαλαίων.
- * Τον Νοέμβριο του 1987 η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση για την δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χρηματοδοτικού Χώρου όπου εκτίθεται η φιλοσοφία και οι προτάσεις οδηγιών για την τελική απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων.

9.2 Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Η νομοθετική διαδικασία που ακολουθείται από την Κοινότητα για την ολοκλήρωση της ελευθέρωσης της κίνησης των κεφαλαίων, περιλαμβάνει σύμφωνα με το πρόγραμμα της Επιτροπής δύο φάσεις :

Η πρώτη φάση περιλαμβάνει την ολοκληρωτική απελευθέρωση των συναλλαγών οι οποίες είναι οι πλέον απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των κοινοτικών αγορών και την σύνδεση των κεφαλαιαγορών της Κοινότητας.

Αυτός ο στόχος επιτεύχθηκε με την υιοθέτηση της σχετικής Οδηγίας στις 17-11-1986 (1), η οποία επεκτείνει την διαδικασία απελευθέρωσης στις τρεις παρακάτω κατηγορίες κίνησης κεφαλαίων :

- α) Μακροπρόθεσμες εμπορικές πιστώσεις ή πιστώσεις συνδεδεμένες με την παροχή των υπηρεσιών στην οποία συμμετέχει ένας κάτοικος. Προηγουμένως είχαν ελευθερωθεί οι βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πιστώσεις.
- β) Συναλλαγές επί τίτλων μη διαπραγματεύσιμες στο χρηματιστήριο (μετοχές, ομολογίες) σαν μερίδια οργανισμών συλλογικών τοποθετήσεων.
- γ) Εισοδοχή (έκδοση και εισαγωγή) των τίτλων μιας επιχείρησης ενός κράτους-μέλους στην κεφαλαιαγορά ενός άλλου κράτους-μέλους. Η ελευθέρωση περιλαμβάνει τις μετοχές και ομολογίες υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαπραγματεύσιμες ή πρόκειται να εισαχθούν σε ένα χρηματιστήριο.

(1) : E.E.L 332 της 26-11-1986.

Επίσης τα μερίδια του ΟΣΕΚΑ (Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες) τα οποία υποβάλλονται σε κοινοτικές διατάξεις, όπως προβλέπονται από την σχετική κοινοτική οδηγία στις 20-12-1985 (1). Η Οδηγία αυτή τέθηκε σε εφαρμογή το τέλος του Φεβρουαρίου 1987. Οι δύο χώρες της Ιβηρικής, Ισπανία και Πορτογαλία, έχουν μια βασική περίοδο για την εφαρμογή της μέχρι το 1990 και 1992 αντίστοιχα, ως συνέπεια ανάλογων εξαιρέσεων που προβλέπονται στην Συνθήκη ένταξης αυτών των χωρών.

Βέβαια, οποιαδήποτε ουσιαστική πρόοδος δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί, αν η Επιτροπή δεν εφάρμοζε μια πολιτική πολύ πιο αυστηρή ως προς τις παρεκκλίσεις, οι οποίες παρέχονται βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης στα κράτη-μέλη. Γιαυτό τον λόγο, στα τέλη του 1984, η Επιτροπή προχώρησε σε μια αναθεώρηση των αποφάσεων και της ακολουθούμενης πολιτικής και καθόρισε αυστηρά τα σχετικά κριτήρια τα οποία περιλαμβάνουν :

- * Τον ακριβή χρονικό προσδιορισμό των εγκεκριμένων περιορισμών.
- * Την διάρκεια των επιτρεπόμενων περιορισμών, η οποία θα είναι περιορισμένη (δύο ή τρία χρόνια), ανάλογα με τα κράτη-μέλη, π.χ. η περίπτωση της Ελλάδας στην οποία το 1985 παραχωρήθηκε η δυνατότητα να διατηρήσει ορισμένους περιορισμούς μόνο για τρία χρόνια. Ανάγκη βαθμιαίας ελάφρυνσης σε σχέση με τα αποτελέσματα που αφορούν την ανάκαμψη του ισοζυγίου των πληρωμών. Η Επιτροπή, προέβη στην σταδιακή κατάργηση των ρητρών διασφάλισης που είχε χορηγήσει στην Δανία, την Γαλλία και την Ιταλία. Η ρήτρα που είχε χορηγηθεί στην Ιρλανδία καταργήθηκε στο τέλος του 1988. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, το πεδίο εφαρμογής της ελληνικής ρήτρας περιορίστηκε ρημαντικά και καταργήθηκε οριστικά στο τέλος του 1989.

(1) : Η Οδηγία αυτή καθορίζει τους ελάχιστους κοινούς κανόνες για την οργάνωση και λειτουργία αυτών των οργανισμών. Τέθηκε σε εφαρμογή από τον Οκτώβριο του 1989. Οδηγία (85)/611/ΕΟΚ της 20-12-1985 για τον συντονισμό των νομοθετικών κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους ΟΣΕΚΑ ΕΕ αριθ. Ν375 της 31-12-1985.

Δεύτερη φάση του προγράμματος της απελευθέρωσης, σύμφωνα με τους στόχους που καθόρισε η ΕΕΠ, θα οδηγήσει στην πλήρη απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, που θα περιλάβει τις χρηματοοικονομικές πιστώσεις (δάνεια) συναλλαγματικού, νομισματικού ή τρόπον τινά νομισματικού χαρακτήρα, συναλλαγές οι οποίες αφορούν τους βραχυπρόθεσμους τίτλους και τους τρέχοντες λογαριασμούς ή τους λογαριασμούς καταθέσεων.

9.3 Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

9.3.1 Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Το δεύτερο εξάμηνο του 1987 και πιο συγκεκριμένα στις 4-11-1987, η Επιτροπή παρουσίασε στο Συμβούλιο των Υπουργών μια ανακοίνωση που αναφέρεται στην δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χρηματοπιστωτικού Χώρου (1).

Το κείμενο αυτό είναι στρατηγικής σημασίας και αφενός μεν προσδιόρισε τις νομοθετικές προτάσεις για την πλήρη απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων στην ΕΟΚ, αφετέρου δε ανέλυσε τις επιπτώσεις τις οποίες θα έχει η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων στα κράτη-μέλη.

Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή πρότεινε τις τρεις παρακάτω Οδηγίες για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων :

(1) : COM (87) 550 τελικό.

- * Πρώτον, μια πρόταση Οδηγίας για την πλήρη απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, τα πιο σημαντικά σημεία και οι επιπτώσεις της οποίας θα αναλυθούν παρακάτω.
- * Δεύτερον, μια πρόταση Οδηγίας, η οποία τροποποιεί την Οδηγία του 1972 για την ρύθμιση των διεθνών ροών των κεφαλαίων (1).. Τελικά όμως κατά τις διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο δεν δόθηκε συνέχεια σ'αυτή την πρόταση, δεδομένου ότι τα βασικά σημεία της συμπεριλήφθηκαν στην βασική Οδηγία για την κίνηση των κεφαλαίων.
- * Τρίτον, μια πρόταση κανονισμού ο οποίος συγχωνεύει τα δύο υπάρχοντα κοινοτικά μέσα μεσοπρόθεσμης αρωγής στα προβλήματα των ισοζυγίων πληρωμών των κρατών-μελών.

Η Επιτροπή σ'αυτή την Ανακοίνωση εξέτασε τις πιο σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων σε σχέση με :

- * Την εναρμόνιση των κανόνων των εποπτικών συστημάτων των οποίων ο σκοπός είναι η διευκόλυνση της απελευθέρωσης των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.
- * Την αναγκαία φορολογική εναρμόνιση ώστε να αποφευχθεί μετά την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, η κακή κατανομή των κεφαλαίων και η φοροδιαφυγή.
- * Την σχέση μεταξύ της χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσης και της συμμετοχής στον μηχανισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών (exchange rates) του ΕΝΣ.

Η Οδηγία 68/361 για την εφαρμογή της πλήρους απελευθέρωσης της κίνησης των κεφαλαίων που υιοθετήθηκε στις

(1) : Ε.Ε. αριθ. L 91, 18-4-1972 σελ. 13.

24-6-1988 (1), επεκτείνει την απελευθέρωση σε όλες τις κινήσεις των κεφαλαίων.

Πιο συγκεκριμένα, στο εξής καλύπτονται μέσα στις ήδη απελευθερωμένες πράξεις και :

- * Οι επενδύσεις σε βραχυπρόθεσμους τίτλους.
- * Οι πράξεις σε τρέχοντες λογαριασμούς και λογαριασμούς καταθέσεων.
- * Τα χρηματοοικονομικά δάνεια και πιστώσεις.

Οι μεταφορές που αφορούν τις κινήσεις των κεφαλαίων πραγματοποιούνται με τις ίδιες συνθήκες συναλλαγματικών ισοτιμιών όπως αυτές που ρυθμίζουν τις πληρωμές που αφορούν τις τρέχουσες συναλλαγές. Καταργείται επομένως, η δυνατότητα εφαρμογής διπλής αγοράς συναλλάγματος.

Ο τρόπος με τον οποίο έχει διατυπωθεί η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων στην Οδηγία καταργεί κάθε αναφορά στις διαδικασίες έγκρισης, δοθέντος ότι αυτές δεν έχουν στο εξής αντικείμενο.

Η υποχρέωση εξάλειψης των περιορισμών στην κίνηση των κεφαλαίων περιλαμβάνει :

- * Την κατάργηση των περιορισμών όχι μόνον στις μεταφορές των κεφαλαίων, αλλά και στις υποκείμενες συναλλαγές.
- * Την δυνατότητα για κάτοικο ενός κράτους-μέλους να διαθέτει πρόσβαση στο χρηματοδοτικό σύστημα ενός άλλου κράτους-μέλους και σ'όλες τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται εκεί. Μ'άλλα λόγια, ο κάτοικος υπόκειται πλέον στο καθεστώς ρυθμίσεων της χώρας στην οποία πραγματοποιεί τις συναλλαγές του.

(1) : Ε.Ε. αριθ. L 178 της 8-7-88.

- * Την κατάργηση των εγχώριων κανόνων οι οποίοι δημιουργούν διακρίσεις όπως είναι π.χ. οι φορολογικές διακρίσεις ή οι περιορισμοί που επιβάλλονται σε ορισμένους τύπους επενδύτων στον βαθμό που δεν είναι αναγκαίοι για λόγους εποπτείας.

9.3.2 ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.

Είναι ενδεχόμενο μια χώρα να αντιμετωπίσει προβλήματα που πιθανόν να προκληθούν από τις εξαιρετικά μεγάλες σε όγκο βραχυπρόθεσμες κινήσεις των κεφαλαίων, δημιουργώντας σημαντικές πιέσεις στις αγορές συναλλάγματος και εξίσου σημαντικές διαταραχές στην άσκηση νομισματικής πολιτικής με ιδιαίτερες επιπτώσεις και σοβαρές διακυμάνσεις στην εγχώρια ρευστότητα.

Για το ενδεχόμενο αυτό η νέα Οδηγία προβλέπει (άρθρο 3) την δυνατότητα επίκλησης μιας ρήτρας διασφάλισης σε δύο φάσεις :

Πρώτον, η Επιτροπή μπορεί, αφού ζητήσει την γνώμη της Νομισματικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, να επιτρέψει σε ένα κράτος-μέλος να λάβει συγκεκριμένα μέτρα διασφάλισης για τα οποία η Επιτροπή καθορίζει τους όρους και τους τρόπους εφαρμογής τους.

Δεύτερον, το ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος μπορεί να πάρει προστατευτικά μέτρα λόγω επείγουσας ανάγκης αν αυτά τα μέτρα κριθούν αναγκαία. Προβλέπεται μια διαδικασία πληροφόρησης της Επιτροπής και των άλλων κρατών-μελών το αργότερο ως την ημερομηνία που τα μέτρα θα τεθούν σε ισχύ. Η Επιτροπή, μετά από διαβουλεύσεις με την Νομισματική Επιτροπή και την

Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, θα αποφασίσει αν το ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει αυτά τα μέτρα ή θα πρέπει να τα τροποποιήσει ή και να τα καταργήσει.

Είναι γεγονός ότι για τις ανάγκες της εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας, τα κράτη-μέλη θα έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εμποδίσουν τις παραβιάσεις της νομοθεσίας και τους κανονισμούς της. Αν και είναι δύσκολο να απαριθμηθούν όλες αυτές οι περιπτώσεις, η Οδηγία προβλέπει ενδεικτικά την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στην περίπτωση της φορολογίας και της τραπεζικής εποπτείας των χρηματοδοτικών οργανισμών και της διαδικασίας που αφορά την δήλωση της κίνησης των κεφαλαίων για σκοπούς διοικητικής και στατιστικής πληροφόρησης (άρθρο 4) (1).

Αντίθετα η Οδηγία διευκρινίζει ότι, σύμφωνα και με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα μέτρα αυτά δεν μπορούν να αποσκοπούν στον περιορισμό της κίνησης των κεφαλαίων ή στην υποβολή του στην διακριτική ευχέρεια της διοίκησης.

(1): Σε ορισμένες χώρες αυτές οι ρυθμίσεις εμφανίζονται υπό τον τύπο απαιτήσεων οι οποίες επιβάλλουν την διαχείτευση των εξωτερικών πληρωμών μέσω χρηματοδοτικών ενδισμέσων που τελούν υπό την εποπτεία των αρχών. Αν και αυτή η απαίτηση είναι συμβιβάσιμη με την ελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, δεν συμβιβάζεται νομικά ή πραγματικά με την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών.

9.3.3 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ.

Ενώ αναγνωρίζονται ευρύτερα οι ευεργετικές επιπτώσεις τις οποίες θα έχει η απελευθέρωση των κεφαλαίων μέσω της καλύτερης κατανομής των πόρων, επιβάλλεται παράλληλα και η εξάλειψη των στρεβλώσεων που μπορεί να προκύψουν από τις μεγάλες διαρθρωτικές και ρυθμιστικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των κρατών-μελών.

Σημαντικές διαφορές εντοπίζονται προς το παρόν σε ορισμένες περιοχές και ιδιαίτερα στα κράτη-μέλη εκείνα των οποίων η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων δεν έχει προχωρήσει αρκετά για μια σειρά λόγων όπως, η πρόσφατη προσχώρησή τους στην Κοινότητα, η κατάσταση ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών, ο βαθμός της οικονομικής ανάπτυξης ή το εγχώριο χρηματοδοτικό σύστημα. Τελικά αυτές οι ανισότητες λήφθηκαν υπόψη στην Οδηγία για την απελευθέρωση των κεφαλαίων και δόθηκε σε ορισμένα κράτη-μέλη μια σειρά μεταβατικών περιόδων. Πιο συγκεκριμένα :

Ο γενικός κανόνας είναι ότι όλα τα κράτη-μέλη θα έπρεπε να εφαρμόσουν αυτή την Οδηγία μέχρι την 1-7-1990. Όμως τέσσερεις χώρες -δηλαδή η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Πορτογαλία θα μπορούσαν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν, προσωρινά, περιορισμούς στις κινήσεις των βραχυπροθέσμων κεφαλαίων όπως προβλέπεται στο παράρτημα IV της παραπάνω Οδηγίας.

Ιδιαίτερα για την Ελλάδα και την Πορτογαλία, προβλεπόταν η δυνατότητα , αν θεωρήσουν πριν την εκπνοή της προθεσμίας

που έχει τεθεί για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, ότι δεν μπορούν να προχωρήσουν στην απελευθέρωση - ιδιαίτερα λόγω δυσκολιών που αφορούν το ισοζύγιο πληρωμών ή για τί το εθνικό χρηματοοικονομικό σύστημα είναι ανεπαρκώς προσαρμοσμένο- η Επιτροπή, μετά από αίτηση αυτών των κρατών-μελών και σε συνεργασία με την Νομισματική Επιτροπή, να εξετάσει την οικονομική και χρηματοδοτική τους κατάσταση.

Ανάλογα με τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης η Επιτροπή μπορούσε να προτείνει στο Συμβούλιο μια παράταση της προθεσμίας για την απελευθέρωση μέρους ή του συνόλου της κίνησης των βραχυπροθέσμων κεφαλαίων. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία χρόνια (άρθρο 6 παρ. 2).

Το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο μπορεί να συνεχίσουν να διατηρούν την λειτουργία μιας διπλής αγοράς συναλλάγματος σύμφωνα με τις συνθήκες και εντός των προθεσμιών που προβλέπει η Οδηγία, δηλαδή μέχρι τις 31-12-1992.

ΚΕΦ. 10ο Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

10.1 ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ.

Επειδή ένα σημαντικό τμήμα του προενταξιακού καθεστώτος στις κινήσεις κεφαλαίων εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα, είναι απαραίτητη η παράθεση των κυριότερων σημείων του.

Στην μεταπολεμική Ελλάδα οι πρώτες διατάξεις για την διαμόρφωση της συναλλαγματικής πολιτικής θεσπίζονται με την ίδρυση της Νομισματικής Επιτροπής (Αν. Ν. 1015/46 "Περί ουστάσεως και λειτουργίας Νομισματικής Επιτροπής") σε εκτέλεση της Ελληνο-Βρετανικής Δημοσιονομικής και Οικονομικής Συμφωνίας του Λονδίνου της 24-1-1946 .

Οι διατάξεις του Α. Ν. 1015/46 τροποποιήθηκαν έκτοτε με σειρά νομοθετικών ή προεδρικών διαταγμάτων (1), μέχρι την έκδοση του Ν. 400/76 (ΦΕΚ 203/3-θ-76) "Περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων" με τον οποίο αναδιατυπώθηκε το σύνολο των αρμοδιοτήτων της Νομισματικής Επιτροπής.

Ωστόσο, διατάξεις που ρύθμιζαν συναλλαγματικά θέματα υπήρχαν ήδη από το 1932 και εξακολουθούσαν να ισχύουν μέχρι πρόσφατα με ελάχιστες τροποποιήσεις, οπότε και τροποποιήθηκαν κατά το μέτρο που επέβαλε η κοινοτική νομοθεσία.

Πρόκειται για τον Ν. 5422/32 (ΦΕΚ 133/26-4-32) "Περί αναστολής της υποχρέωσης της Τραπέζης της Ελλάδος προς

(1) : Γ. Τραγάκη "Ελληνική Τραπεζική Νομοθεσία και Πρακτική" σσ.55. και επ. Αθήνα 1980

εξαργύρωσιν τραπεζικών γραμματίων αυτής και περί ρυθμίσεως της αγοράς και πωλήσεως συναλλάγματος".

Με την λήξη του πολέμου ο Α.Ν. 879/1946 επιτρέπει την κατάθεση εισαγομένου συναλλάγματος στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε εξουσιοδοτημένες τράπεζες στις περιπτώσεις που δεν πρόκειται για εκχωρητέο συνάλλαγμα και φυσικά την πώληση συναλλάγματος για τις ανάγκες του εισαγωγικού εμπορίου.

Μετά την θέσπιση του Ν.Δ. 2415/1953 (ΦΕΚ 123/9-5-53) "Περί αναπροσαρμογής της αξίας της δραχμής εις ξένον συνάλλαγμα" που όρισε την ισοτιμία της δραχμής με το δολάριο ΗΠΑ και τα λοιπά νομίσματα και τροποποίησε τον Ν. 5422/32, εκδόθηκε λίγους μήνες αργότερα το Ν.Δ. 2687/53 (ΦΕΚ 317/10-11-53) "Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού", με το οποίο επιχειρείται η πρώτη ολοκληρωμένη θέσπιση κανόνων για την προσέλκυση κεφαλαίων του εξωτερικού για επενδύσεις στην Ελλάδα, παρέχοντας συγχρόνως μεταξύ άλλων κινήτρων και διασφαλίσεις για την υπό όρους εξαγωγή κεφαλαίων και την συναλλαγματική τους εξυπηρέτηση.

Με τους Ν. 4494/66 και 128/75 (ΦΕΚ 178/28-10-75) ρυθμίζονται θέματα σύναψης δανείων εξωτερικού και εξυπηρέτησής τους από τράπεζες που λειτουργούν στην ημεδαπή. Οι δυνατότητες αυτές θεσπίσθηκαν υπέρ ορισμένων κλάδων όπως: για τις βιομηχανικές, μεταλλευτικές, τουριστικές και συναφείς παραγωγικές επιχειρήσεις.

Με τον Α.Ν.136/67 (ΦΕΚ 169/3-10-67) "Περί χορηγήσεως τραπεζικών δανείων προς εφοπλιστικές επιχειρήσεις εις συνάλλαγμα και άλλων τινών διατάξεων", ρυθμίστηκε η δυνατότητα σύναψης δανείων και χορήγησης πιστώσεων σε

συνάλλαγμα εκ μέρους των τραπεζών σε εφοπλιστικές επιχειρήσεις για την πληρωμή ποντοπόρων πλοίων σε ναυπηγικές επιχειρήσεις.

Με το Ν.Δ. 608/70. "Περί εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων" προβλέπονται διατάξεις για αμφίδρομη κίνηση κεφαλαίων.

Με τον Ν. 740/77 (ΦΕΚ 308/14-10-77) "Περί συνομολογήσεως ενιαίων συμβάσεων εις ξένον νόμισμα ή συνάλλαγμα", επιτράπη η κατόρθωση σειράς δικαιοπραξιών σε συνάλλαγμα στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας. Για την ανάπτυξή της ορίζεται ειδικότερα, ότι οι δικαιοπραξίες αυτές είναι έγκυρες ανεξάρτητα του τόπου κατοικίας, διαμονής ή έδρας των συμβαλλομένων φυσικών ή νομικών προσώπων ή τόπου εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων.

Με τον ίδιο νόμο εξουσιοδοτήθηκε η Νομισματική Επιτροπή να καθορίζει τους όρους διενέργειας τραπεζικών εργασιών καθώς και την συνομολόγηση υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα.

Τέλος, πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι ήδη από το 1939 ισχύει το καθεστώς των δεσμευμένων λογαριασμών, όπως ορίζεται στο άρθρο 13 του Ν. 1704/39, του οποίου η έκταση εφαρμογής άρχισε μόλις πρόσφατα να περιορίζεται και μάλιστα σημαντικά κατ' επιταγή του κοινοτικού δικαίου.

Το προενταξιακό δίκαιο περί συναλλάγματος όπως σκιαγραφήθηκε προηγουμένως επιτρέπει την εξαγωγή κάποιων συμπερασμάτων :

- α) Κατ' αρχήν το δίκαιο αυτό χαρακτηρίζεται από μια έλλειψη συστηματικής συγκρότησης. Ο νομοθέτης είναι ιδιαίτερα φειδωλός στην θέσπιση τέτοιων διατάξεων, που να επιτρέπουν μια ενιαία, ιεραρχημένη και συνεκτική θεώρηση του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν την

κίνηση κεφαλαίων. Οι σχετικές διατάξεις είναι εγκατεστημένες σε διάφορα νομοθετήματα, ενώ οι ίδιες οι ρυθμίσεις τους είναι πολλές φορές αποσπασματικές της αναγκασίας για ρύθμιση δικαιοδικής ύλης.

- β) Πολλές από τις επιτρεπόμενες κινήσεις κεφαλαίων προκύπτουν έμμεσα και επ' ευκαιρία της ρύθμισης των αρμοδιοτήτων των Υποεπιτροπών Συναλλάγματος της Νομισματικής Επιτροπής ή άλλων νομοθετημάτων. Η κατάσταση των κινήσεων κεφαλαίων είναι σχεδόν τυχαία με προφανή έλλειψη προσπάθειας για κάποια συστηματοποίηση ή οριοθέτηση με εννοιολογικά ή επιστημονικά κριτήρια ή έστω κάποια κριτήρια σκοπιμότητας, από τα οποία να διαφαίνεται η οικονομική θεώρηση και επιλογή της πολιτείας απέναντι στις επιτρεπόμενες κινήσεις κεφαλαίων. Η Νομισματική Επιτροπή και η Τράπεζα της Ελλάδας αποφασίζουν και δρουν σε ευρύτατα πλαίσια διακριτικής ευχέρειας με μόνο περιορισμό, ότι οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται "εν τω πλαισίου της χαρτοσωμένης υπό της Κυβερνήσεως και της Νομισματικής Επιτροπής πολιτικής", καθιστώντας το θέμα της ασκήσεως του ενδίκου μέσου της αιτήσεως ακυρώσεως κατά των αποφάσεων της Νομισματικής Επιτροπής ιδιαίτερα οξύ.
- γ) Συγκεντρώνεται η σχετική εξουσία κρίσης και λήψης αποφάσεων στην Νομισματική Επιτροπή η οποία λειτουργεί σε ένα ευρύτατο πλαίσιο διακριτικής ευχέρειας. Η έλλειψη επεξεργασμένου και θεσμοθετημένου δικαιοδικού πλαισίου καθιστά αναγκαστικά την άσκηση των σχετικών λειτουργιών ιδιαίτερα συγκεντρωτική, επικεντρώνοντάς την στην Τράπεζα της Ελλάδας, η οποία γίνεται θεματοφύλακας των αποφάσεων της Νομισματικής Επιτροπής αλλά και εκτελεστικό της όργανο.

10.2 Η ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

10.2.1 ΤΟ ΠΔ 170/1986(1)

Το ΠΔ 170/86 αποτελεί μια πραγματική επανάσταση για τα ελληνικά δεδομένα. Ακολουθώντας τις επιταγές των Κοινοτικών Οδηγιών και με την επιφύλαξη της Αποφάσεως της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 85/594/ΕΟΚ της 22-11-1985 με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παραγρ. 3 της Συνθήκης της ΕΟΚ και να διατηρήσει μεταβατικά περιορισμούς στις άμεσες επενδύσεις, στις επενδύσεις σε ακίνητα, σε κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα και σε πράξεις επί ξένων τίτλων που πραγματοποιούνται από κατοίκους της Ελλάδας στα άλλα κράτη-μέλη της ΕΟΚ, το ΠΔ 170/86 προβλέπει την ελευθέρωση σημαντικών κινήσεων κεφαλαίων και καθιερώνει την απαραίτητη διαδικασία εγκρίσεων και εξαγωγής του αντίστοιχου συναλλάγματος.

Οι κύριες ρυθμίσεις του ΠΔ είναι οι ακόλουθες :

1. Υποκείμενα της ελευθέρωσης-Δικαιούχοι.

Όπως είναι γνωστό, οι συναλλαγματικοί περιορισμοί εφαρμόζονται συνήθως με κριτήριο όχι την ιθαγένεια αλλά την κατοικία των φυσικών προσώπων ή αντίστοιχα την έδρα των νομικών προσώπων.

Το ΠΔ στο άρθρο 9 θεωρεί ως κατοίκους της Ελλάδας τα φυσικά πρόσωπα που κατοικούν στην Ελλάδα, τα φυσικά πρόσωπα που κατά τον χρόνο της συγκεκριμένης κινήσεως

(1) ΦΕΚ Α , 64/19-5-1986.

κεφαλαίων έχουν συμπληρώσει τριετή συνεχή παραμονή στην Ελλάδα, κάθε ημεδαπό νομικό πρόσωπο καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο ή λειτουργεί στην Ελλάδα ανεξάρτητα από το δίκαιο της ενσωματώσεώς του ή από τον τόπο της έδρας του (δηλαδή περιλαμβάνονται και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών).

2. Ελευθερούμενες κινήσεις κεφαλαίων.

Το ΠΔ 170/86 εισάγει τρεις κατηγορίες κινήσεων κεφαλαίων που περιέχονται στους τρεις πίνακες του άρθρου 10 καθώς επίσης και αναλυτική επεξηγηματική ονοματολογία των κινήσεων αυτών των κεφαλαίων.

Οι κύριες κατηγορίες των κινήσεων αυτών των κεφαλαίων είναι οι ακόλουθες (1) :

α) Άμεσες επενδύσεις

Στις άμεσες επενδύσεις που ελευθερώνονται πλήρως υπάγονται, με εξαίρεση των καθαρά χρηματοδοτικών επενδύσεων, όλες οι επενδύσεις που συνίστανται στην δημιουργία επιχειρήσεως ή στην συμμετοχή σε υφιστάμενη επιχείρηση που βρίσκεται σε άλλη χώρα. Ειδικότερα περιλαμβάνονται η δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τα κεφάλαια και η ολοκληρωτική απόκτηση υφιστάμενων επιχειρήσεων, η συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας, μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό την δημιουργία ή διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας και η επανεπένδυση κερδών με σκοπό την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας. Στην ρευστοποίηση των άμεσων

(1) Γ.Τραγάκη. Η κίνηση Κεφαλαίων στην ΕΟΚ και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα, σ. 101 και επ. Αθήνα-Κομοτηνή 1987.

επενδύσεων υπάγεται ο επαναπατρισμός του προϊόντος ρευστοποίησης, που περιλαμβάνει το αρχικό κεφάλαιο και την υπεραξία όχι όμως και την υπεραξία που αντιστοιχεί στο ποσό της επένδυσης που καλύφθηκε με κεφάλαια εσωτερικού. Η μεταβολή του καθεστώτος είναι πραγματικά επαναστατική όσον αφορά τις επενδύσεις κατοίκων χωρών μελών της ΕΟΚ στην Ελλάδα.

Από 22-11-1988, η ρύθμιση επεκτάθηκε και για την αντίθετη περίπτωση κατοίκων Ελλάδας στα άλλα κράτη της ΕΟΚ.

β) Επενδύσεις σε ακίνητα από μη κατοίκους της Ελλάδας

Στις άμεσα ελευθερούμενες κινήσεις κεφαλαίων υπάγονται και οι επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους και ο επαναπατρισμός του προϊόντος της ρευστοποίησής τους. Για τέτοιες κινήσεις κεφαλαίων αρκεί η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδας. Κατά συνέπεια, ο εισάγων συναλλάγμα για την απόκτηση ακινήτου στην Ελλάδα αποκτά δικαίωμα επανεξαγωγής του συναλλάγματος, όταν το πωλήσει σε τρίτο πρόσωπο, γεγονός αδύνατο με τα μέχρι τότε ισχύοντα.

Η Τράπεζα της Ελλάδας χορηγεί, σύμφωνα με το άρθρο 3, κάθε σχετική έγκριση συναλλάγματος που απαιτείται για την σύναψη ή την εκτέλεση των συναλλαγών αυτών και για τις μεταφορές συναλλάγματος μεταξύ των κατοίκων των κρατών-μελών.

γ) Κεφάλαια προσωπικού χαρακτήρα σε δεσμευμένους λογαριασμούς

Αποδεσμεύονται επίσης δεσμευμένοι λογαριασμοί κατοίκων ΕΟΚ στο μέτρο που αφορούν κεφάλαια προσωπικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με την Πράξη του Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδας που προηγήθηκε της έκδοσης του ΠΔ, υπ' αριθ. 692/11-9-86, "η αποδέσμευση... είναι συναλλαγματική και αφορά μόνο κεφάλαια προσωπικού χαρακτήρα, δηλαδή ποσά που προέρχονται από δωρεές και χορηγήσεις πάσης φύσεως, προίκες και κληρονομίες".

Μετά την έκδοση του ΠΔ, που εξειδικεύει ποιοί δεσμευμένοι λογαριασμοί ελευθερώνονται, η εγκύκλιος του ΥΠΕΘΟ διατυπώνει την άποψη, ότι απαίτηση που δεν εμπίπτει στην εξαίρεση της Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας και δεν πηγάζει από επιτρεπόμενη διακίνηση κεφαλαίων, θα εξακολουθήσει να διέπεται από τον ΑΝ 1704/39. Επί του θέματος αυτού έχει ανακύψει διαφωνία μεταξύ Ελλάδας και Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Πάντως, οι επ' αυτών αποφάσεις θα λύσουν τα θέματα της υποχρέωσης ή μη καταργήσεως κάθε δεσμευμένου λογαριασμού και της υποχρέωσης ελευθερώσεως του προϊόντος τους σε δραχμές ή σε συνάλλαγμα.

δ) Εμπορικές πιστώσεις και συμβάσεις συνδεδεμένες με αυτές

Εκτός από τις ανωτέρω σημαντικές περιπτώσεις ελευθέρωσης κίνησης κεφαλαίων, πρέπει να αναφερθούν, η χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων βραχυπροθέσμων ή μακροπροθέσμων στις οποίες συμμετέχει κάτοικος, που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών, οι εγγυήσεις, τα δικαιώματα ενέχυρου που εξασφαλίζουν βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πιστώσεις ή που συνδέονται με παροχή υπηρεσιών ή με μακροπρόθεσμα δάνεια που αποσκοπούν στην δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών.

ε) Συμβάσεις ασφάλισης, αποζημιώσεις, αχρεώστητες

πληρωμές

Όμοίως αποδεσμεύονται οι μεταφορές συναλλάγματος σε εκτέλεση συμβάσεων ασφάλισης που ελευθερώνονται με βάση το άρθρο 59 της Συνθήκης για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, αποζημιώσεις εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου και επιστροφές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση ακυρώσεως συμβάσεων ή αχρεωστήτως γενομένων πληρωμών εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου.

στ) Δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ελευθέρωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίσης των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, σχεδίων, κατατεθέντων σημάτων και εφευρέσεων, καθώς και οι μεταβιβάσεις και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από τέτοιες εκχωρήσεις. Με βάση την ρύθμιση αυτή οι σχετικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις σχετικές κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων ΕΟΚ, κρίθηκε ότι υπάγονται εφεξής σύμφωνα με το άρθρο 3 του ΠΔ 170/86 στις αρμοδιότητες της Τρόπεζας της Ελλάδας και όχι πλέον του ΥΠΕΘΔ όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα.

ζ) Εθνικοί τίτλοι διαπραγματεύσιμοι στο Χρηματιστήριο

Απελευθερώνεται η απόκτηση από μη κατοίκους Ελλάδας εθνικών (ελληνικών) τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι στο Χρηματιστήριο και ο επαναπατρισμός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους καθώς και οι υλικές μεταφορές των προαναφερθέντων τίτλων. Η διάταξη αυτή είναι καινοφανής και παρά την νηνεμία που επικρατεί από μακρού στο ελληνικό Χρηματιστήριο, είναι δυνατόν να οδηγήσει όχι μόνο σε άμεση απόκτηση ελέγχου αλλοδαπών επί ελληνικών

εταιριών αλλά και εξαγωγή των σχετικών τίτλων εκτός Ελλάδας.

3. Μη ελευθερούμενες συναλλαγές

Αυτές αναφέρονται κυρίως σε έκδοση και τοποθέτηση τίτλων σε άλλη αγορά και στην απόκτηση και υλική μεταφορά τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι στο Χρηματιστήριο.

Επίσης περιλαμβάνονται η χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων μακροπρόθεσμων συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος, καθώς και η χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων μεσοπρόθεσμων που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών, καθώς και οι εγγυήσεις, άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενεχύρου που συνδέονται με αυτές.

10.2.2 ΤΟ Π.Δ. 207/87

Με το ΠΔ 207/87 (1) προσαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία σε σχέση με την κίνηση κεφαλαίων με αυτήν της Κοινότητας, δηλαδή ενσωματώνει τις εξής κοινοτικές Οδηγίες:

- * Την Πρώτη κοινοτική Οδηγία "περί εφαρμογής του άρθρου 67 της Συνθήκης", αριθμός 921 στις 11-5-1960. (2)
- * Την Δεύτερη Οδηγία του Συμβουλίου (2) "περί συμπλήρωσης και τροποποιήσεως της Πρώτης Οδηγίας περί εφαρμογής του άρθρου 67 της Συνθήκης (Οδηγία 63/21/ΕΟΚ, της 18-12-1963)
- * Την Οδηγία του Συμβουλίου (2) "περί τροποποιήσεως της Πρώτης Οδηγίας της 11-5-1960 περί εφαρμογής του άρθρου 67 της Συνθήκης" (Οδηγία 86/566/ΕΟΚ, της 17-11-1986)

Επίσης λαμβάνει υπόψη του τις διατάξεις της Απόφασης της Επιτροπής (2), 85/594/ΕΟΚ της 22-11-1985, όπως τροποποιήθηκε από την Απόφαση της Επιτροπής (2) με αριθμό 86/614/ΕΟΚ και την Απόφαση της Επιτροπής (2) με αριθμό 87/152/ΕΟΚ, με την οποία παρέχεται η ευχέρεια στην Ελλάδα να λάβει μέτρα διασφάλισης με βάση το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης της ΕΟΚ (3)

(1) Βλ. σχετικό παράρτημα παρόντος κεφαλαίου "Η ελληνική νομοθεσία"

(2) Βλ. σχετικό παράρτημα παρόντος κεφαλαίου "Οι οδηγίες της ΕΟΚ"

(3) Βλ. σχετικό παράρτημα παρόντος κεφαλαίου "Το πρωτογενές δίκαιο"

Τα χαρακτηριστικά του ΠΔ 207/87 είναι : (1)

- α. Διακρίνει τις κινήσεις κεφαλαίων σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες που η κάθε μία περιέχει διαφορετικό καθεστώς για τις κινήσεις κεφαλαίων τις οποίες περιλαμβάνει.
- β. Κριτήρια για τα δικαιώματα που αναγνωρίζει είναι η κατοικία για αυτόν που κάνει την κίνηση των κεφαλαίων , χωρίς διακρίσεις για την υπηκότητα
- γ. Παρέχει την δυνατότητα εξεραίσεων για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων ανάλογα με την ρήτρα διασφάλισης
- δ. Το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας , η Τράπεζα της Ελλάδος και οι τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα έχουν την εξουσιοδότηση να διενεργούν πράξεις συναλλάγματος.
- ε. Οι ελληνικές αρχές έχουν μόνο την δυνατότητα να διενεργούν ελέγχους όσον αφορά την νομιμότητα και την αυθεντικότητα των κινήσεων κεφαλαίων.

Το ΠΔ 207/87 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στις 12-6-1987 και κατάργησε το ΠΔ 170/86 Το νέο ΠΔ υλοποίησε αυτό που όριζε η Τρίτη Κοινοτική Οδηγία για την κίνηση των κεφαλαίων . Η εφαρμογή του άρχισε αναδρομικά από την 1-1-1981 , εκτός από τις πράξεις επί τίτλων που απελευθερώθηκαν από 1-3-1987 και την ακολουθεί το ΠΔ . Για εγκρίσεις για κίνηση των κεφαλαίων όσον αφορά τον πίνακα 1 εξουσιοδοτούνται η Τράπεζα της Ελλάδος και οι εμπορικές τράπεζες , ενώ για τον πίνακα 2 εξουσιοδοτείται η Τράπεζα της Ελλάδος . Το ΥΠΕΘΔ είναι αρμόδιο για την έγκριση

(1) Ν.Θέμελη "Η κίνηση των κεφαλαίων στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες" Έκδοση ΕΚΤΕ 1988.

των άμέσων επενδύσεων και την μεταφορά του προϊόντος
ρευματοποίησης τους και για την χορήγηση ή μή της έγκρισης για
τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην απόφαση 85/594/ΕΟΚ .Στα
πλαίσια του άρθρου 3 του ΠΔ 207/87 η Τράπεζα της Ελλάδος έχει
εκδώσει τις εξής εγκυκλίους:

- α. Την 1/23-11-87 για την απελευθέρωση των
κληρονομιαίων κεφαλαίων
- β. Την 301/10-10 88 για τον έλεγχο εξαγωγής
συναλλάγματος από ακίνητα
- γ. Την 302/18-11-88 για χορήγηση συναλλάγματος για
δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Σε σύντομο χρονικό διάστημα και στα πλαίσια της απελευθέρωσης
της κίνησης των κεφαλαίων μετά την ψήφιση της Τρίτης Οδηγίας
ακολούθησε η ψήφιση της Τέταρτης Οδηγίας με αριθμό
88/361/ΕΟΚ (1) στις 24-6-1988 που καταργεί κάθε περιοριστικό
εμπόδιο στην απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και
συμβάλει αποτελεσματικά στην δημιουργία ενιαίου
χρηματοπιστωτικού χώρου στα πλαίσια της υλοποίησης της
εσωτερικής ολοκλήρωσης.Σ'αυτή την Οδηγία παρατηρούμε τα εξής:

- * Υπάρχει κατάλογος για την ελεύθερη κίνηση των
κεφαλαίων στον οποίο υπάρχουν κάποιες διαφορές σε
σχέση με τους προηγούμενους καταλόγους και κυρίως
στην διευρυμένη έννοια των άμέσων επενδύσεων.
- * Υπάρχει πλήρης κατάργηση των περιορισμών στις
κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ των κρατών-μελών της
Κοινότητας από 1-7-1990.

(1) Βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου " Οι Οδηγίες της ΕΟΚ "

* Σημαντικό σημείο επίσης είναι , ότι λαμβάνεται πρόνοια, για τα κράτη-μέλη που ενδεχομένως δημιουργηθούν προβλήματα στην νομισματική και συναλλαγματική τους πολιτική από την εφαρμογή των διατάξεων, να λαμβάνουν μέτρα διασφάλισης . Αυτά τα μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 3 μπορούν να ληφθούν κυρίως , για κινήσεις κεφαλαίων βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα δηλαδή :

- Για πράξεις επί τίτλων στην χρηματαγορά
- Για πράξεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς
- Για προσωπικά δάνεια
- Για βραχυπρόθεσμα δάνεια

* Τα μέτρα διασφάλισης όμως δεν μπορούν να ξεπερνούν τους 6 μήνες και λαμβάνονται από μία χώρα που αντιμετωπίζει προβλήματα νομισματικής πολιτικής . Αυτό απαιτεί πρόταση της Νομισματικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών των χωρών-μελών της Κοινότητας και στην συνέχεια έγκριση της Επιτροπής των ΕΚ.

* Δεν αναφέρεται στις διαταραχές του ισοζυγίου πληρωμών , οι οποίες καλύπτονται από τα άρθρα 108 και 109 της Συνθήκης(1)

* Για την Ελλάδα, την Ισπανία ,την Πορτογαλία και την Ιρλανδία , επιτρέπεται να διατηρούν ή να επαναφέρουν περιορισμούς για την εισαγωγή στην κεφαλαιαγορά τίτλων μη διαπραγματευσίμων στο χρηματιστήριο και μεριδίων ΟΣΕΚΑ που δεν περιλαμβάνονται στην Οδηγία 85/611/ΕΟΚ , μέχρι 31 12-1992 .

* Για την κίνηση κεφαλαίων που είναι αντικείμενο διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας υπάρχει δυνατότητα αναβολής της απελευθέρωσής τους για την Ελλάδα , Ισπανία , Πορτογαλία , και Ιρλανδία , μέχρι 31-12-1992.

(1) Βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφ. "Το πρωτογενές δίκαιο".

- * Η Ελλάδα και η Πορτογαλία έχουν την δυνατότητα παράτασης μέχρι 31-12-1995.
- * Τα κράτη-μέλη μπορούν να θεσπίσουν μέτρα για στατιστική παρακολούθηση των κεφαλαίων και μέτρα για αποφυγή παραβιάσεων της νομοθεσίας.
- * Προτρέπονται τα κράτη-μέλη να απελευθερώσουν την κίνηση κεφαλαίων με τις τρίτες χώρες εκτός ΕΚ , με δυνατότητα λήψης μέτρων στην περίπτωση που δημιουργηθούν προβλήματα με τις βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων.

10.2.3 ΤΟ Π.Δ. 96/1993, ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΑΡ. 88/361/ΕΟΚ ΚΑΙ 92/122/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Το Π.Δ. 96/1993 (1) αποτελεί την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας με αρ. 88/361/ΕΟΚ της 24ης Ιουνίου 1988 "για την θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης" (2) , όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 92/122/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1992 (3), με την οποία "επιτρέπεται στην Ελληνική Δημοκρατία να αναβάλει την ελευθέρωση ορισμένων κινήσεων κεφαλαίων σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ" .

Το Π.Δ. 96/1993 αποτελείται από 12 άρθρα στα οποία προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Π.Δ. (συγκεκριμένα προσαρτώνται στο άρθρο 9 του Π.Δ. 96/1993) τρία Παραρτήματα, το Παράρτημα I και III της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ (σαν Παράρτημα I και II του Π.Δ.) και το παράρτημα της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ (σαν Παράρτημα III του παρόντος Π.Δ.).

Ετσι στο άρθρο 2 του Π.Δ. 96/1993 αναφέρεται ότι καταργείται κάθε υφιστάμενος περιορισμός στην κίνηση κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων της Ελλάδος και άλλων κρατών μελών

(1) Για το πλήρες κείμενο του Π.Δ. 96/1993 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2) Δημοσιεύθηκε στη ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 178/8-7-88, σ.5).
Για το πλήρες κείμενο της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Οι Οδηγίες της ΕΟΚ".

(3) Δημοσιεύθηκε στη ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 409/31-12-92, σ.33).
Για το πλήρες κείμενο της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Οι Οδηγίες της ΕΟΚ".

της ΕΟΚ. Για την επεξήγηση του παρόντος άρθρου προσαρτήθηκε στο Π.Δ. 96/1993 το Παράρτημα Ι στο οποίο υπάρχει η ονοματολογία των κινήσεων κεφαλαίων.

Μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου που επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 ότι με την παρούσα κίνηση κεφαλαίου δεν υποκρύπτονται πράξεις του Παραρτήματος ΙΙΙ του Π.Δ. 96/1993, στο άρθρο 3 του Π.Δ. 96/1993 εξουσιοδοτούνται η Τράπεζα της Ελλάδος και οι άλλες Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα να εκτελούν τις συναλλαγές που αφορούν τις κινήσεις κεφαλαίων που εμφανίζονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος Π.Δ.

Επειδή το άρθρο 5 του Π.Δ. 96/1993 αναφέρεται στην καταληκτική ημερομηνία της 30ης Ιουνίου 1994 έως την οποία απαγορεύεται η σύναψη και η εκτέλεση των συναλλαγών του Παραρτήματος ΙΙΙ του παρόντος Π.Δ., το άρθρο 4 δίνει την εξουσιοδότηση στην μεσολαβούσα Τράπεζα να εξακριβώνει ότι δεν γίνεται καταστρατήγηση του άρθρου 5 του παρόντος Π.Δ.

Το άρθρο 4 επίσης αναφέρεται στα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την μεταφορά συναλλάγματος από κατοίκους της Ελλάδος προς κατοίκους κρατών μελών της ΕΟΚ.

Το άρθρο 6 αναφέρεται στα μέτρα διασφάλισης που προβλέπονται από το άρθρο 3 της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ, στα οποία μπορεί να καταφύγει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μετά από εισήγηση του Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος όταν εξαιρετικά εκτεταμένες βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων προκαλούν σημαντικές διαταραχές στην εσωτερική ρευστότητα και προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών.

Η εφαρμογή τέτοιων μέτρων διασφάλισης δεν μπορεί να

υπερβαίνει τους 6 μήνες.

Στο άρθρο 7 ορίζεται ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας οφείλει να γνωστοποιεί στην Επιτροπή των Ε.Κ. τις τροποποιήσεις που αφορούν τους περιορισμούς βραχυπρόθεσμων κινήσεων κεφαλαίων. Ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος οφείλει να γνωστοποιεί το αργότερο από της ισχύος τους τα μέτρα ρυθμίσεως της τραπεζικής ρευστότητας στην Επιτροπή των Ε.Κ., στην Νομισματική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών.

Βάσει του άρθρου 8 όλες οι διατάξεις του Π.Δ. 96/1993 από 1ης Ιουλίου 1993 ισχύουν και για κινήσεις κεφαλαίων από και προς τρίτες χώρες. Επίσης, στο άρθρο 8 του παρόντος δίδεται η δυνατότητα στον Διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος με Πράξη του που εκδίδεται το αργότερο μέχρι της 30ης Ιουνίου 1993 να εξαιρεί μέχρι την 30η Ιουλίου 1994 ορισμένες κινήσεις κεφαλαίων από τις ελευθερούμενες στο Παράρτημα Ι του παρόντος Π.Δ. 96/1993 καθώς και ορισμένες χώρες από και προς τις οποίες οι κινήσεις κεφαλαίων δεν ελευθερώνονται.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο άρθρο 9 είναι προσυνημμένα τα τρία Παραρτήματα του Π.Δ. 96/1993 τα οποία έχουν ως ακολούθως :

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι :
ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Στην παρούσα ονοματολογία, οι κινήσεις ταξινομούνται με βάση την οικονομική φύση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων, εκφρασμένες σε εθνικό νόμισμα ή σε ξένα νομίσματα. Οι κινήσεις αυτές είναι:

I. ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Κατά την έννοια της παρούσας ονοματολογίας σαν άμεσες επενδύσεις νοούνται οι επενδύσεις πάσης φύσεως φυσικών προσώπων, οι επενδύσεις στις οποίες προβαίνουν οι εμπορικές, βιομηχανικές ή χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και οι οποίες χρησιμεύουν για την δημιουργία ή διατήρηση σταθερών σχέσεων ανάμεσα σε αυτόν που προβαίνει στην επένδυση και την επιχείρηση για την οποία προορίζονται τα κεφάλαια αυτά για την άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας.

II. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

III. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΙΤΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΗΘΩΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Μη συμπεριλαμβανομένων των κατηγοριών I, IV, και V.

- A) Μετοχές
- B) Ομολογίες

IV. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (1)

- A) Μέρηδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε τίτλους που συνήθως είναι διαπραγματεύσιμοι στις κεφαλαιαγορές (μετοχές και λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι και ομολογίες).
- B) Μέρηδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε τίτλους ή λοιπά μέσα που είναι συνήθως διαπραγματεύσιμα στις χρηματαγορές.
- Γ) Μέρηδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε άλλα περιουσιακά στοιχεία.

V. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΣΤΗΝ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ

Τίτλοι και λοιπά μέσα που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά είναι τα χρεώγραφα δημοσίου και λοιπά διαπραγματεύσιμα χρεώγραφα, τα πιστοποιητικά καταθέσεων, οι τραπεζικές αντιλήψεις υποχρεώσεων, τα γραμμάτια δημοσίου και άλλα παρόμοια μέσα.

VI. ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

VII. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ Η ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΕΝΑΣ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ

- 1) Βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος).
- 2) Μεσοπρόθεσμες (από ένα έως πέντε έτη).
- 3) Μακροπρόθεσμες (από πέντε έτη και άνω).

(1) Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν σύμφωνα με τον νόμο να έχουν είτε συμβατική μορφή (σμοιβαία κεφάλαια διαχειριζόμενα από εταιρεία διαχείρισης) είτε τράστ (unit trust) είτε

καταστατική μορφή (εταιρεία επενδύσεων).

VIII. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Μη συμπεριλαμβανομένων των κατηγοριών I, VII και XI.

- 1) Βραχυπρόθεσμα (λιγότερο από ένα έτος).
- 2) Μεσοπρόθεσμα (από ένα έως πέντε έτη).
- 3) Μακροπρόθεσμα (από πέντε έτη και άνω).

IX. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ, ΛΟΙΠΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΩΜΑΤΑ ΕΝΕΧΥΡΟΥ

X. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

- A. Ασφάλιστρα και παροχές στα πλαίσια της ασφάλειας ζωής.
- B. Ασφάλιστρα και παροχές στα πλαίσια της ασφάλειας πιστώσεων.
- Γ. Λοιπές μεταφορές κεφαλαίων σε σχέση με ασφαλιστήρια συμβόλαια.

XI. ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

- A. Χορηγούμενα δάνεια.
- B. Δωρεές και χορηγήσεις.
- Γ. Προίκες.
- Δ. Κληρονομίες.
- E. Δισκονομισμός χρεών από μετανάστες.
- ΣΤ. Μεταφορές περιουσιακών στοιχείων από μετανάστες.
- Z. Μεταφορές των αποταμιεύσεων μεταναστών κατά την διάρκεια της παραμονής.

XII. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ

- A. Τίτλοι.
- B. Μέσα πληρωμών παντός είδους.

XIII. ΛΟΙΠΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

- A. Φόροι κληρονομιάς.
- B. Ζημιές και τόκοι.
- Γ. Επιστροφές σε περίπτωση ακύρωσης συμβάσεων ή αχρεωστήτως καταβληθέντων πληρωμών.
- Δ. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- E. Μεταφορές χρηματοδοτικών μέσων που απαιτούνται για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών.
- ΣΤ. Διάφορα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Αφορά περιορισμό στις ακόλουθες κινήσεις κεφαλαίων :

Φύση των πράξεων	Θέσεις της ονοματολογίας
-Πράξεις επί τίτλων και άλλων μέσων που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στην χρηματαγορά.	V
-Πράξεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς και καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.	VI
-Πράξεις επί μεριδίων οργανισμών ουλ-λογικών επενδύσεων. Οργανισμοί επενδύσεων σε τίτλους ή μέσα που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στην χρηματαγορά.	IV Α και Β
-Χρησιμοποιούμενα δάνεια και χρηματοδοτικές πιστώσεις, βραχυπρόθεσμα.	VIII Α και Β
-Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα χρησιμοποιούμενα δάνεια.	XI Α
-Εισαγωγές και εξαγωγές εγγράφων στα οποία ενσωματώνονται οι αξίες.	XII
-Άλλες κινήσεις κεφαλαίων. Διάφορα.	XIII ΣΤ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 5 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

1. Πράξεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς και καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
2. Χρηματοδοτικά δάνεια και πιστώσεις που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
3. Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα : δάνεια που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
4. Εισαγωγή και εξαγωγή εγγράφων που ενσωματώνουν αξίες : μέσα πληρωμής.

Στο άρθρο 10 του παρόντος αναφέρεται τι θεωρείται ως κάτοικος της Ελλάδος.

Και τέλος στο άρθρο 11 αναφέρεται ότι με το παρόν Π.Δ.96/1993 καταργείται το Π.Δ. 207/1987 (ΦΕΚ 95 / Α), οι υπουργικές αποφάσεις αριθ. ΙΕ 8947/1986 (ΦΕΚ 445 / Β) και ΙΕ 1324/1986 (ΦΕΚ 707 / Β) , καθώς και κάθε άλλη αντικείμενη διάταξη.

Παραμένει όμως σε ισχύ και εφαρμογή το α.ν. 89 / 1967 "περί εγκαταστάσεων εν Ελλάδι αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών

εταιρειών" (ΦΕΚ 132 Α).

- ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ :

(1). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 2199/7-5-1993, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΜΕΝΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΟΥ Π.Δ. 96/23-3-1993

Με την παρούσα πράξη ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καθόρισε την διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά με τα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να πραγματοποιήσουν μία από τις ελευθερωμένες κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1).

(2). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 2200/7-5-1993 , ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Με την παρούσα πράξη ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζει τις πράξεις τις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα μπορούν να διενεργούν ελεύθερα κατ' εντολή πελατών τους κατοίκων της Ελλάδος.

Καθορίζει επίσης τις πράξεις τις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να διενεργούν ελεύθερα μεταξύ τους.

Αναφέρει ότι οι τιμές συναλλάγματος για τις παραπάνω συναλλαγές καθορίζονται ελεύθερα από τα πιστωτικά ιδρύματα. Οτι μπορεί να γίνεται ελεύθερα τροποποίηση (μερική ή ολική) προθεσμιακών πράξεων έναντι δραχμών κατά την διάρκεια της ισχύος τους με την σύναψη αντιθέτων προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος τηρουμένου του ελαχίστου ορίου των τριών μηνών. Αναφέρει ότι τα οικονομικά αποτελέσματα των πιο πάνω πράξεων (θετικά ή αρνητικά) φέρονται από τους ίδιους τους συναλλασσομένους.

Ακόμη εξουσιοδοτεί την Τράπεζα της Ελλάδος να διενεργεί με πιστωτικά ιδρύματα:

1. Προθεσμιακές πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος.
2. Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος έναντι δραχμών ή συναλλάγματος (swaps).
3. Πράξεις χρηματοοικονομικών διακαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμής ή συναλλάγματος.

Τέλος εξουσιοδοτεί τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας της Ελλάδος για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας πράξης (2).

(1) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 2199/7-5-1993 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 2200/7-5-1993 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2α). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 2201/7-5-1993 , ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Με την παρούσα πράξη ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος καταργεί όλες τις προηγούμενες αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής καθώς και τις αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που καθορίζουν το καθεστώς των μετατρεψίμων δραχμών. Στην συνέχεια καθορίζει το καθεστώς λειτουργίας των τραπεζικών λογαριασμών σε δραχμές μη κατοίκων της Ελλάδος καθώς και τους όρους σύναψης πράξεων συναλλάγματος και άλλων τραπεζικών συναλλαγών μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων (1).

(3). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 825/25-7-1986 , ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Με την παρούσα πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος τίθενται οι όροι με τους οποίους επιτρέπεται ο επαναπατρισμός του προϊόντος ρευστοποίησης και η εξαγωγή κερδών, μερισμάτων, τόκων, και χρεωλυσιών κεφαλαίων που εισάγονται από κατοίκους χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα (2).

(4). ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΡΙΘ. 30/11-9-1987, ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΠΟ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΟΚ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥΣ.

Με την παρούσα εγκύκλιο επεξηγούνται οι διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες τα Κεντρικά Καταστήματα των εμπορικών τραπεζών μπορούν να χρησιμοποιούν το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για την μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης των τίτλων και των μερισμάτων τους που ανήκουν σε κατοίκους κρατών μελών της ΕΟΚ και έχουν αγοράσει με εισαγωγή και δραχμοποίηση ελεύθερου συναλλάγματος (3).

(1) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 2201/7-5-1993 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 825/25-7-1986 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(3) Για το πλήρες κείμενο της εγκυκλίου αριθ. 30/11-9-1987 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(5). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 1793/20-8-1990 , ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΠΟ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΜΗ ΕΙΣΑΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ. Με την παρούσα Πρόξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος επιτρέπεται η διάθεση από τις εμπορικές τράπεζες και τις τράπεζες επενδύσεων μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ομολογιακών τίτλων ελληνικών επιχειρήσεων σε κατοίκους εξωτερικού (φυσικά ή νομικά πρόσωπα). Οι τίτλοι μπορεί να διατίθενται με μεσολάβηση ή από το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο χρεωγράφων των πιο πάνω τραπεζών και πρέπει να έχει διάρκεια δύο ετών προκειμένου περί νεοεκδιδόμενων τίτλων ή ελάχιστη μέχρι την λήξη τους διάρκεια έξη μηνών προκειμένου περί των εν κυκλοφορία υφισταμένων τίτλων (1).

(6). ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (ΕΝΠΘ) αριθ. 465/14-1-1991, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΔ/ΤΕ ΑΡΙΘ. 1793/20-8-1990.

Οι διατιθέμενοι με μεσολάβηση ή από το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο χρεωγράφων των εμπορικών τραπεζών ή τραπεζών επενδύσεων σε κατοίκους εξωτερικού μη εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο ομολογιακοί τίτλοι ελληνικών επιχειρήσεων πρέπει να έχουν ελάχιστη αρχική διάρκεια δύο ετών ανεξαρτήτως του υπολειπομένου μέχρι τη λήξη τους χρονικού διαστήματος. Οι λοιποί όροι της ΠΔ/ΤΕ 1793/20-8-1990 παραμένουν αμετάβλητοι (2).

(7). ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (ΕΝΠΘ) αριθ. 467/5-2-1991, ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΙΤΛΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΓΟΡΑΣΘΕΙ ΜΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΑΠΟ ΜΟΝΙΜΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ. Επιτρέπεται η διενέργεια των ως άνω εργασιών μετά από έλεγχο της νομιμότητας και αυθεντικότητας της συναλλαγής από τα κεντρικά καταστήματα των εξουσιοδοτημένων για πράξεις επί συναλλάγματος τραπεζών στην Ελλάδα (3).

(1) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 1793/20-8-1990 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2) Για το πλήρες κείμενο της Απόφασης της ΕΝΠΘ με αριθ. 465/20-8-1990 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(3) Για το πλήρες κείμενο της Απόφασης της ΕΝΠΘ με αριθ. 467/5-2-1991 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(8). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 1993/3-5-1991 , ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΠΟ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ, ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΟΥΝ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.

Επιτρέπεται η χορήγηση συναλλάγματος σε κατοίκους Ελλάδας, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για την απόκτηση μετοχών, ομολογιών και μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων από νομικά πρόσωπα που εδρεύουν σε χώρες μέλη της ΕΟΚ.

Με την προϋπόθεση ότι οι προς απόκτηση τίτλοι είναι αντικείμενο διαπραγματεύσεως σε χρηματιστήριο ή άλλη αγορά χώρας μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είναι προσιτή στο κοινό και οι διαμορφούμενες τιμές των διαπραγματευομένων σε αυτή τίτλων δημοσιεύονται συστηματικά (1).

(9). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 1994/3-5-1991 , ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΑΛΛΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.

Επιτρέπεται σε κατοίκους Ελλάδας, φυσικά ή νομικά πρόσωπα να επενδύσουν σε ακίνητα, οικοδομημένα ή όχι καθώς και σε κατασκευή κτιρίων για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς λόγους εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην επικράτεια άλλων κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η επένδυση περιλαμβάνει τόσο την απόκτηση κυριότητας επί ακινήτων όσο και άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων, όπως η επικαρπία ή οι πραγματικές δουλείες, όπως αυτά τα δικαιώματα ορίζονται στο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται το ακίνητο (2).

(10). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 1976/19-9-1991 , ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

Επιτρέπεται ο δανεισμός σε συνάλλαγμα ιδιωτικών και δημοσίων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των δημοτικών και κοινοτικών, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, Ν.Π.Δ.Δ., νομικών προσώπων και ενώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ελευθέρων επαγγελματιών, από πιστωτικά ιδρύματα του εσωτερικού και από πάσης φύσεως νομικά και φυσικά πρόσωπα του εξωτερικού, για την απόκτηση παγίων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων καθώς και για την κάλυψη των πάσης φύσεως αναγκών τους σε κεφάλαια κίνησης (3).

(1) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 1993/3-5-1991 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 1994/3-5-1991 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(3) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 1976/19-9-1991 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(11). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 2022/28-1-1992 , ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.

Επιτρέπεται η χορήγηση συναλλάγματος από τις εξουσιοδοτημένες τράπεζες για την εξαγωγή των καθαρών επιχειρηματικών κερδών δικαιούχων κατοίκων-χωρών και εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μετά την εκπλήρωση των σχετικών φορολογικών υποχρεώσεων, για τα έτη χρήσεων 1991 και εφεξής, με την προϋπόθεση ότι τα κέρδη προέρχονται από επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν με εισαγωγή κεφαλαίων από το εξωτερικό (1).

(12). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 2024/28-1-1992 , ΑΡΣΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.

Με την παρούσα Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αίρονται οι περιορισμοί που αφορούν στην χορήγηση συναλλάγματος για την μεταφορά στο εξωτερικό των καθαρών, μετά την εκπλήρωση των σχετικών φορολογικών υποχρεώσεων, μισθωμάτων ακινήτων δικαιούχοι των οποίων είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα μονίμως εγκατεστημένα στο εξωτερικό (2).

(13). ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘ. 2098/7-7-1992 , ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.

Οι τρέχουσες διεθνείς συναλλαγές διενεργούνται ελεύθερα και κατά συνέπεια επιτρέπεται στις εξουσιοδοτημένες τράπεζες να χορηγούν συνάλλαγμα για όλες τις πληρωμές των συναλλαγών αυτών (3).

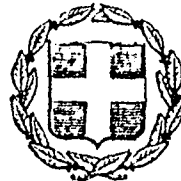
(1) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 2022/28-1-1992 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(2) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 2024/28-1-1992 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

(3) Για το πλήρες κείμενο της ΠΔ/ΤΕ αριθ. 2098/7-7-1992 βλέπε Παράρτημα παρόντος κεφαλαίου, "Η Ελληνική Νομοθεσία".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1517

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Α Θ Η Ν Α
18 ΜΑΪΟΥ 1984

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΤ
64

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

170. Κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδος και των άλλων κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 11 Μαΐου 1960 και της δεύτερης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 18 Δεκεμβρίου 1962. 1
171. Οργανισμοί που θα ανιλάσουν την οργάνωση και λειτουργία των Παιδικών Εξοχών για το έτος 1986. 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Χορήγηση δανείων έναντι εισπαγωγής μη υποχρεωτικά εκχωρητίου συναλλάγματος για την αγορά ή ανέγερση ακινήτων και από τις Εμπορικές Τράπεζες. 3

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Διορθώσεις σφαλμάτων στο ΦΕΚ 23/14.3.86 (τ. Α') για την κωδικοποίηση του Συντάγματος της Ελλάδος. 4
- Διόρθωση σφαλμάτων στο Π.Δ. 106/14.3.86 αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. 5

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 170

Κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδος και των άλλων κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 11 Μαΐου 1960 και της δεύτερης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 18 Δεκεμβρίου 1962.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1338/1983 «περί εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ 34/τ. Α'/17.3.1983), όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. 1440/1984 «περί συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (ΦΕΚ 70/τ. Α'/21.5.84).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 και 3 του Προεδρικού Διατάγματος 437/85 «Καθορισμός και ανακατανούη των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 157/Α/19.9.85).
3. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας αριθ. ΔΚ/20/862/2.8.1985 «ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εθνικής Οικονομίας» (ΦΕΚ 481/Β/2.8.1985).
4. Τις υπ' αριθ. 174/86 και 222/86 γνωμοδοτήσεις του

Άρθρο 1.
Σκοπός.

Σκοπός του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, με την επιφύλαξη της από 22 Νοεμβρίου 1985 απόφασης της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παρ. 3 της Συνθήκης Ε.Ο.Κ., είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Πρώτης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 11 Μαΐου 1960, «περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης» και της Δεύτερης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 18 Δεκεμβρίου 1962, «περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως της Πρώτης Οδηγίας περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της Συνθήκης (Οδηγία 63/24/Ε.Ο.Κ.)», που δημοσιεύθηκαν στην ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ειδική έκδοση της 15 Δεκεμβρίου 1980, κατηγορία 10, τόμος 001, σελ. 4 και 16 αντίστοιχα).

Άρθρο 2.

Η κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδας και των άλλων Κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διέπεται από το παρόν Διάταγμα με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 49 μέχρι και 53 της «Πράξεις περί των όρων προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών», που είναι προσαρτημένη στην επικυρωμένη Συνθήκη με το άρθρο 1 του Ν. 945/1979 «Περί κυρώσεως της Συνθήκης Προσχωρήσεως της Ελλάδος εις την Ευρωπαϊκήν Οικονομικήν Κοινότητα και την Ευρωπαϊκήν Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ως και της συμφωνίας «περί προσχωρήσεως της Ελλάδος εις την Ευρωπαϊκήν Κοινότητα Άνθρακος και Νάλυβου», (ΦΕΚ 170/τεύχος Α'/27.7.79) όπως ισχύουν μετά την έκδοση της από 22 Νοεμβρίου 1985 απόφασης της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παρ. 3 της Συνθήκης Ε.Ο.Κ. (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 373 της 31.12.1985 σελ. 9).

Άρθρο 3.

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του παρόντος, η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί κάθε έγκριση συναλλάγματος που απαιτείται για τη σύναψη ή την εκτέλεση των συναλλαγών και για τις μεταφορές συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων των Κρατών μελών, οι οποίες συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων που εμφανίζονται στους πίνακες 1 και 2 του άρθρου 10 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος.
2. Οι μεταφορές των ισραηλίων πραγματοποιούνται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν για πληρωμές σχετικές με τις τρέχουσες συναλλαγές.

Άρθρο 4.

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας χορηγείται κάθε έγκριση συναλλάγματος που απαιτείται για τη σύναψη ή την εκτέλεση συναλλαγών και για τις μεταφορές συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων Κρατών μελών, οι οποίες συνδέονται με τις κινήσεις των κεφαλαίων που απαριθμούνται στον Πίνακα 3 του άρθρου 10 του παρόντος.
2. Αν η ελεύθερη κίνηση αυτών των κεφαλαίων παρεμποδίζει την πραγματοποίηση των στόχων της οικονομικής πολιτικής τότε είναι δυνατόν να διατηρηθούν ή να επανα-

Άρθρο 5.

Η ονοματολογία των κινήσεων κεφαλαίων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 και εμφανίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, καθορίζεται μαζί με τις σχετικές προς αυτές επεξηγηματικές σημειώσεις στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 6.

1. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με αποφάσεις του εγκρίνει τις σύμφωνα με το παρόν Διάταγμα διενεργούμενες άμεσες επενδύσεις ως και τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης αυτών καθώς και εκείνων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη το είδος, την αυθεντικότητα και τη νομιμότητα των παραπάνω πράξεων.
2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας θεσπίζονται οι δευτερευουσες και τριτογενείς διαδικασίες για τη χορήγηση των εγκρίσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο καθώς και την εποπτεία των σχετικών κινήσεων κεφαλαίων.
3. Με αποφάσεις του ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δύναται να εξουσιοδοτεί το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για τη χορήγηση των εγκρίσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 του παρόντος, κατά τη χορήγηση των εγκρίσεων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος εξεκριβώνεται το είδος, η αυθεντικότητα και η εν γένει νομιμότητα των διενεργουμένων κινήσεων κεφαλαίων.

Άρθρο 8.

1. Μέχρι την 22 Νοεμβρίου 1988 ή άλλη ημερομηνία που ενδεχομένως θα ορίσει η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας εγκρίνει κατά την κρίση του τη σύναψη ή εκτέλεση συναλλαγών και τις μεταφορές συναλλάγματος που συνδέονται με τις ακόλουθες κινήσεις κεφαλαίων:

- α) Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα άλλα Κράτη μέλη από κατοίκους Ελλάδος.
- β) Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στα άλλα Κράτη μέλη από κατοίκους Ελλάδος με εξαίρεση τις επενδύσεις εκείνων που μεταναστεύουν στα πλαίσια της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, μισθωτών και μη, και συνδέονται με μόνιμη διαμονή ή εγκατάστασή τους.
- γ) Δωρεές, χορηγήσεις πάσης φύσεως και γονικές παροχές από κατοίκους Ελλάδος.
- δ) Μεταφορές στην αλλοδαπή περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε κατοίκους Ελλάδος που μεταναστεύουν, εκτός αυτών που είναι απαραίτητες στα πλαίσια της ελεύθερης κυκλοφορίας εργαζομένων μισθωτών και μη, για τη μόνιμη διαμονή ή εγκατάστασή τους.

Με αποφάσεις του ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δύναται να εξουσιοδοτεί το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για τη χορήγηση των εγκρίσεων της παραγράφου αυτής.

2. Κατά τη διάρκεια της παραπάνω μεταβατικής περιόδου ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κατά την κρίση του απαγορεύει ή υποβάλλει σε προηγούμενη έγκριση την απόκτηση από κατοίκους Ελλάδος ξένων τίτλων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα, εξαιρουμένων των τίτλων που έχουν εκδόσει οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

3. Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, στις κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος Διατάγματος.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας θεσπίζονται οι διαδικασίες για τη χορήγηση των εγκρίσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο καθώς και την εποπτεία των σχετικών κινήσεων κεφαλαίων.

Άρθρο 9.

Για τους σκοπούς του παρόντος Διατάγματος νοούνται ως :

1. Κάτοικος Ελλάδος :

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο που κατοικεί στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 51 του Αστικού Κώδικα.

β) Κάθε φυσικό πρόσωπο - με εξαίρεση τα αλλοδαπά προσωπικά πρεσβειών, διενθών οργανισμών και ξένων αποστολών - τα οποία κατά το χρόνο της πραγματοποίησης της συγκεκριμένης κίνησης κεφαλαίων έχει συμπληρώσει τριετή συνεχή διαμονή στην Ελλάδα. Απουσία στο εξωτερικό για 40 συνεχείς ή 90 συνολικά ημέρες ετησίως δεν δικόπτει τη συνέχεια της διαμονής.

γ) Κάθε ημεδαπό νομικό πρόσωπο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο, που είναι εγκατεστημένο ή λειτουργεί στην Ελλάδα ανεξαρτήτως του δικαίου ενσωμάτωσής του ή του τόπου της έδρας του.

2. Άμεσες επενδύσεις :

Οι πάσης φύσεως επενδύσεις στις οποίες προβαίνουν τα φυσικά πρόσωπα, οι εμπορικές, βιομηχανικές ή χρηματοδοτικές επιχειρήσεις και οι οποίες χρησιμοποιούν για τη δημιουργία ή τη διατήρηση διαρκών και αμέσων σχέσεων μεταξύ του παρέχοντος τα κεφάλαια και του επιχειρηματία ή της επιχείρησης για την οποία προορίζονται τα κεφάλαια αυτά με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 υπό στοιχ. 1, Α, 1 του άρθρου 10 του παρόντος περιλαμβάνουν τις νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις (θυγατρικές κατά 100%) και τα υποκαταστήματα.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2' υπό στοιχ. 1, Α, 2 του άρθρου 10 του παρόντος και οι οποίες έχουν το καθεστώς μετοχικών εταιρειών, συμμετοχή με χαρακτήρα αμέσου επενδύσεως υπάρχει όταν η δέσμη των μετοχών που ερείσεται υπό την κατοχή ενός φυσικού προσώπου, μιας άλλης επιχείρησης ή οποιουδήποτε άλλου κτόχου, παρέχει στους εν λόγω μετόχους είτε δυνάμει των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας περί των μετοχικών εταιρειών είτε για άλλους λόγους τη δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στη διαχείριση της εταιρείας αυτής ή στον έλεγχό της.

Ως μακροπρόθεσμα δάνεια με τη χαρακτήρα συμμετοχής τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 υπό στοιχ. 1, Α, 3 του άρθρου 10 του παρόντος, πρέπει να νοούνται τα δάνεια διάρκειας μεγαλύτερας των πέντε ετών, που προορίζονται για τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας, ιδίως τα δάνεια τα χρησιμοποιούμενα από μια εταιρεία προς τις θυγατρικές της εταιρείες ή προς εταιρείες στις οποίες συμμετέχει καθώς και τα δάνεια τα συνδεόμενα με συμμετοχή στα κέρδη. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επίσης τα δάνεια τα οποία χρησιμοποιούνται από χρηματοδοτικούς οργανισμούς με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας.

3. Προϊόν της βεστυποίησης (επενδύσεων, τίτλων, κλπ.). Το προϊόν πωλήσεων, τα πωσά των εξοφλήσεων, το προϊόν των αναγκαστικών εκτελέσεων κλπ.

4. Κάτοικοι ή μη κάτοικοι.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τους ορισμούς

που θέτει η περί συναλλαγμάτων νομοθεσία η οποία ισχύει σε κάθε Κράτος μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

5. Εισαγωγή σε χρηματιστήριο.

Η εισαγωγή των τίτλων σύμφωνα με καθορισμένη διαδικασία στις χρηματιστηριακές συναλλαγές που ρυθμίζονται επίσημα ή ανεπίσημα καθώς και η αποδότη τους στις δημόσιες πωλήσεις.

Τίτλοι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής και τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ανεπίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής) (Οι τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ρυθμιζομένων συναλλαγών και των οποίων οι τιμές δημοσιεύονται συστηματικά είτε από επίσημα χρηματιστηριακά όργανα (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής), είτε από άλλα όργανα συνδεδεμένα με το χρηματιστήριο όπως παραδείγματος χάριν οι τραπεζικές επιτροπές (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ανεπίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής).

6. Διάθεση τίτλων.

Η άμεση πώληση τίτλων από τον εκδότη ή η πώληση αυτών από τον όμιλο τον οποίο ο εκδότης επεφόρτισε προς ταύτο.

7. Πράξεις επί τίτλων.

Όλες οι διαπραγματεύσεις τίτλων, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής πωλήσεως πιστοποιητικών επενδύσεως από αμοιβαία κεφάλαια.

8. Εθνικοί ή ξένοι τίτλοι.

Οι τίτλοι αναλόγως του τόπου της έδρας του εκδότη.

9. Μειοχές.

Περιλαμβάνονται τα δικαιώματα νεοεκδοθεισών μετοχών.

10. Ομολογίες (στην κατηγορία IV της ονοματολογίας.)

Οι ομολογίες που εκδίδονται τόσο από ιδιωτικούς όσο και από δημόσιους οργανισμούς.

11. Επενδύσεις σε ακίνητα.

Οι αγορές οικοδομημένων και μη οικοδομημένων ακινήτων, καθώς και η κατασκευή κτιρίων από ιδιώτες για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς σκοπούς. Η κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνει τα ενυπόθηκα δάνεια περιλαμβάνει όμως τα δικαιώματα επικαρπίας τις πραγματικές δουλείες και το δικαίωμα επιφανείας.

12. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Τα καθοριζόμενα από τις εθνικές νομοθεσίες.

13. Χρηματοδοτικοί οργανισμοί.

Οι τράπεζες τα ταμειούτσια και οι οργανισμοί οι εξειδικευμένοι στη χορήγηση βραχυ-μεσο και μακρο-πρόθεσμων πιστώσεων, καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρείες, τα ταμειούτσια, τα κτηματικά ταμεία, οι εταιρείες επενδύσεως και οι άλλοι οργανισμοί παρομοίας φύσεως.

14. Πιστωτικοί οργανισμοί.

Οι τράπεζες, τα ταμειούτσια και οι οργανισμοί οι εξειδικευμένοι στη χορήγηση βραχυ-μεσο και μακρο-πρόθεσμων πιστώσεων.

Άρθρο 10.

Πίνακας 1.

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 εδ. πρώτο

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
Άμεσες επενδύσεις	1
Εξαιρουμένων των καθαρά χρηματιστηριακών επενδύσεων που πραγματοποιούνται μόνο προς τον σκοπό εξασφάλισης στους δανειστές, με την δημιουργία επιχείρησης ή την συμμετοχή σε επιχείρηση που ερείσεται σε άλλη χώρα, μιας εμ-	

γνώση ή στην κερδοπρόσδο της γνώσης αυτής.	
Ρευστοποιήση των μέσων των δόσεων	II
Επενδύσεις σε κίνηση	V
Κινήσεις κεφαλαίων προσηλωτικού χαρακτήρα.	
Διαφρές και χρηρηγήσεις πάσης φύσεως	X B
Πράξεις	X Γ
Κληρονομίες	X Δ
Διακανονισμός χρεών από μεταστάσεις στην χώρα προελεύσεώς τους	X E
Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν	X ΣΤ
Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε μετανάστες που επιστρέφουν στην χώρα προελεύσεώς τους	X Ζ
Μεταφορές των υποταμιεύσεων των εργασιών, κατά την διάρκεια παραμονής τους	X Η
Κληρονομήσιμες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων που ανήκουν σε μη κατοίκους από τους κατοίκους τους σε περίπτωση ειδικής ανάγκης	X Θ
Κτήσιες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων προς άλλο Κράτος μέλος από μη κάτοικο κάτοχο του λογαριασμού, μέχρι ενός ποσού ή μέχρι ποσοστού του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, οριών για όσον τους αιτούντες και καθοριζομένους από το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος	X IB
Μεταφορές στο εξωτερικό ασφαμένων πιστών	X II'
Ναύληση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών, στις οποίες συμμετέχει κάτοικος	VII I A ι) και ι) B ι) και ι)
βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων	
Εγγυήσεις άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενεργού και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές	
συνδεδεμένες με τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε εμπορικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε σχέση προς VII I A ι) και ι) B ι) και ι)
συνδεδεμένες με μακροπρόθεσμα δάνεια που αποσκοπούν στην δημιουργία ή στην διατήρηση οικονομικών δεσμών	XII A και B σε σχέση προς I A B B B
Μεταφορές συναλλάγματος εις εκτέλεση συμβάσεων ασφαλίσεως καθ' όσον οι συμβάσεις αυτές τυγχ-	XI

λεύθερης κυκλοφορίας των υπηρέσιων εις εκτέλεση των άρθρων 30 και επομένως της συνθήκης	XIV A
Φόροι κληρονομίας	
Αποζημιώσεις (εφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)	XIV B
Επιστροφές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση ακυρώσεως συμβάσεων ή αχρεωσίτως γενομένων πληρωμών (εφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)	XIV Γ
Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	
Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και εφευρέσεις (μεταβιβάσεις και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από τέτοιες εκχωρήσεις)	XIV Δ
Μεταφορές των απαιτούμενων χρηματοδοτικών μέσων για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών	XIV E
Η χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των εις την αλλοδαπή στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων που απεδέχθησαν τα Κράτη μέλη.	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, εδ. δεύτερο	
	Κατηγορίες της οικονομολογίας
Πράξεις επί τίτλων	
Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων, που είναι διαπραγματευσιμοι σε χρηματιστήρια (εξαιρουμένων των μεριδίων αμειβαίων κεφαλαίων) και επαναπαυσμός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV A
Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που είναι διαπραγματευσιμοι σε χρηματιστήρια και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV B
εξαιρουμένη της αποκτήσεως ομολογιών που έχουν εκδοθεί σε ξένη αγορά και είναι εκφρασμένες σε εθνικό νόμισμα	
εξαιρουμένων των μεριδίων αμειβαίων κεφαλαίων	
Γλικές μεταφορές των προαναφερθέντων τίτλων	IV E σε σχέση προς IV A IV B
Η χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των εις την αλλοδαπή στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων που απεδέχθησαν τα Κράτη μέλη.	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 4

Κατηγορίες της ονοματολογίας	εναρμόνιση σε εμπορικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος	NH A και B σε σχέση προς VII 1 A και B και C
Έκδοση και τοποθέτηση τίτλων εγχώριας επιχείρησης σε ξένη κεφαλαγορά	III A 2	NH A και B σε σχέση προς VII 2 A και B
Έκδοση και τοποθέτηση τίτλων αλλοδαπής επιχείρησης στην εθνική κεφαλαγορά	III B 2	VII 2 A και B και C) NH A και B
Πράξεις επί τίτλων Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV Γ	NH A και B δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών VII 1 A και B και C) και C) και C)
Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV Δ	Η χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των εγχώριων τίτλων ενεργητικού που ανήκει σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων ελευθερίας που αποδέχεται η Κράτη μέλη.
Απόκτηση από μη κατοίκους μεριδίων εθνικών αμειψίων κεφαλαίων που είναι διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV A	2. Ονοματολογία των Κινήσεων Κερφαίων
Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων ξένων αμειψίων κεφαλαίων που είναι διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV B	1. Άμεσες επενδύσεις
Απόκτηση από κατοίκους ξένων ομολογιών που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, οι οποίες έχουν εκδοθεί σε ξένη αγορά και είναι εκφρασμένες σε εθνικό νόμισμα	IV B 3 ι)	A. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους (1)
Γιακές μεταφορές των προαναφερθέντων τίτλων	IV E σε σχέση προς IV F, Δ και IV B 3 ι)	1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπαρχουσών επιχειρήσεων. 2. Συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό τη δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας. 3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας. 4. Επανεπένδυση κερδών με σκοπό την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.
Χρηρήγηση και εξόφληση πιστώσεων, συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος μακροπρόθεσμων	VII 1 A και B και C)	B. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους
Χρηρήγηση και εξόφληση πιστώσεων, συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος μακροπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων	VII 2 A και C) και C) και C)	1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπαρχουσών επιχειρήσεων. 2. Συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό τη δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας. 3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας. 4. Επανεπένδυση κερδών με σκοπό τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.
Χρηρήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων, μη συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών μακροπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων	VIII A και C) και C) και C)	II. Ρευστοποίηση των άμεσων επενδύσεων
Εγγυήσεις άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές, συνδεδεμένες με τις μακροπρόθεσμες πιστώσεις που		A. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως (1) των άμεσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους. 1. Αρχικό κεφάλαιο 2. Υπεραξία B. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των άμεσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους. 1. Αρχικό κεφάλαιο 2. Υπεραξία III. Εισοδήγ τίτλων στην κεφαλαγορά A. Εισοδήγ τίτλων εθνικής επιχείρησης σε ξένη κεφαλαγορά. 1. Εισαγωγή σε ξένο χρηματιστήριο 2) μεταγωγή και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής β) ομολογιών

- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 2. Ίκλυση και διάθεση σε ξένη κεφαλαιαγορά
- α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής
- β) ομολογιών
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- Β. Εισαγωγή τίτλων ξένης επιχειρήσεως στην εθνική κεφαλαιαγορά
- 1. Εισαγωγή σε εθνικό χρηματιστήριο
- α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής
- β) ομολογιών
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 2. Ίκλυση και διάθεση στην εθνική κεφαλαιαγορά
- α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής
- β) ομολογιών
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- Γ. Εισαγωγή εθνικών τίτλων Δημοσίου (κατά την έννοια του άρθρου 68 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ) σε ξένη κεφαλαιαγορά.
- 1. Εισαγωγή τίτλων σε ξένο χρηματιστήριο
- α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 2. Ίκλυση και διάθεση τίτλων σε ξένη κεφαλαιαγορά.
- α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- Δ. Εισαγωγή ξένων τίτλων Δημοσίου (κατά την έννοια του άρθρου 68 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ) στην εθνική κεφαλαιαγορά.
- 1. Εισαγωγή τίτλων σε εθνικό χρηματιστήριο.
- α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 2. Ίκλυση και διάθεση τίτλων στην εθνική κεφαλαιαγορά.
- α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

IV. Πράξεις επί τίτλων

(που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I, II και III)

- Α. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως αυτών.
- α) που αποτελούν αντικείμενο επισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής
- β) που αποτελούν αντικείμενο ανεπισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής.
- 1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 2. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 3. Απόκτηση ομολογιών.
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 4. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των ομολογιών.
- Β. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως αυτών.
- α) που αποτελούν αντικείμενο επισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής

β) που αποτελούν αντικείμενο ανεπισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής

- 1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 2. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 3. Απόκτηση ομολογιών
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 4. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως ομολογιών.
- Γ. Απόκτηση από μη κατοίκους ξένων τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως αυτών.
- 1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 2. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 3. Απόκτηση ομολογιών
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 4. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως ομολογιών.
- Δ. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως αυτών.

1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

- 2. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.
- 3. Απόκτηση ομολογιών.
- ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
- υ) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
- 4. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως ομολογιών.

Ε. Γλικές μεταφορές τίτλων.

1. Που ανήκουν σε μη κατοίκους.

α) εισαγωγή

β) εξαγωγή

2. Που ανήκουν σε κατοίκους.

α) εισαγωγή

β) εξαγωγή

V. Επενδύσεις σε ακίνητα

(που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I και II)

Α. Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως αυτών.

1. Απόκτηση ακινήτων

2. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποιήσεως ακινήτων.

Β. Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στη αλλοδαπή από κατοίκους και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως αυτών.

1. Απόκτηση ακινήτων.

2. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως ακινήτων.

VI. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις σε γραμμάτια Δημοσίου και σε άλλους τίτλους που κανονικά είναι διαπραγματεύσιμοι στην χρηματαγορά.

1. Εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα.

2. Εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα.

Α. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις από μη κατοίκους στην εθνική χρηματαγορά και επαναπατριsmός του προϊόντος:

- α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

Β. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις από κατοίκους στην ξένη χρηματαγορά και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ενυποθηκώσεως αυτών.

- α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

VII. Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών.

1. Στις οποίες συμμετέχει κάτοικος.
2. Στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος.

Α. Πιστώσεις χορηγούμενες από μη κατοίκους προς κατοίκους.

- ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερο)
α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

Β. Πιστώσεις χορηγούμενες από κατοίκους προς μη κατοίκους.

- ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερο)
α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

VIII. Χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων μη συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών (που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες Γ και Χ).

Α. Δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται από μη κατοίκους προς κατοίκους.

- ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερο)
α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

Β. Δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται από κατοίκους προς μη κατοίκους.

- ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερο)
α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

ΙΧ. Άνοιγμα και τροφοδότηση τρεχουσών λογαριασμών και λογαριασμών καταθέσεων, επαναπατριsmός ή χρησιμοποίηση των στοιχείων ενεργητικού τρεχουσών λογαριασμού ή λογαριασμού καταθέσεως σε πιστωτικούς οργανισμούς.

Α. Από μη κατοίκους σε εθνικούς πιστωτικούς οργανισμούς.

1. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε εθνικό νόμισμα.
2. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε ξένο νόμισμα.

- α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

Β. Από κατοίκους σε ξένους πιστωτικούς οργανισμούς.

1. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε εθνικό νόμισμα.
 2. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε ξένο νόμισμα.
- α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-
β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς
γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

Χ. Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρος (που δεν καλύπτονται από τα άλλα τμήματα)

Α. Δάνεια.

1. Δάνεια χορηγούμενα από μη κατοίκους σε κατοίκους.
2. Δάνεια χορηγούμενα από κατοίκους σε μη κατοίκους.

Β. Δωρεές και χορηγήσεις πάσης φύσεως.

Γ. Προίκες.

Δ. Κληρονομίες.

Ε. Διακανονισμός χρεών από μετανάστες στην χώρα προελεύσεώς τους.

ΣΤ. Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε κατοίκους του μεταναστεύουν.

1. Υπηκόους της εν λόγω χώρας.
2. Υπηκόους άλλων χωρών.

Ζ. Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε μετανάστες που επιστρέφουν στην χώρα προελεύσεώς τους.

Η. Μεταφορές των αποταμιεύσεων των εργατών κατά την διάρκεια παραμονής τους.

Θ. Κλιμακούμενες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων που ανήκουν σε μη κατοίκους από τους κατόχους αυτών σε περίπτωση ειδικής ανάγκης.

ΙΒ. Ετήσιες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων προς το Κράτος μέλος από μη κάτοικο κάτοχο του λογαριασμού, μέχρι ενός ποσού ή ποσοστού του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, ενιαίου για όλους τους αιτούντες και αφορισμένου από το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος.

ΙΓ. Μεταφορές στο εξωτερικό μικροποσίων.

ΚΙ. Μεταφορές συναλλάγματος σε εκτέλεση συμβάσεων ασφαλίσεως.

- Α. Ασφάλιστρα και παροχές δυνάμει ασφαλίσεως ζωής.
1. Συμβάσεις που συνάπτονται από εγχώριες εταιρίες ασφαλίσεως ζωής με μη κατοίκους.
 2. Συμβάσεις που συνάπτονται από ξένες εταιρίες ασφαλίσεως ζωής με κατοίκους.

Β. Ασφάλιστρα και παροχές δυνάμει ασφαλίσεως πτώσεων.

1. Συμβάσεις που συνάπτονται από εγχώριες εταιρίες ασφαλίσεως πιστώσεων με μη κατοίκους.
2. Συμβάσεις που συνάπτονται από ξένες εταιρίες ασφαλίσεως πιστώσεων με κατοίκους.

Γ. Άλλες μεταφορές κεφαλαίων σε σχέση με συμβάσεις ασφαλίσεως.

ΚΙΙ. Εγγυήσεις, άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενοφου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές.

- Α. Που χορηγούνται από μη κατοίκους σε κατοίκους.
- Β. Που χορηγούνται από κατοίκους σε μη κατοίκους.

ΚΙΙΙ. Έθνική εισαγωγή και εξαγωγή αξιών.

Α. Τίτλοι (που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία ΙV) και κάθε είδους μέσα πληρωμής.

Β. Χρυσός.

XIV. Άλλες κινήσεις κεφαλαίων

A. Φόροι κληρονομίας.

B. Αποζημιώσεις (εφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου).

Γ. Επιστροφές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση ακυρώσεως συμβάσεων ή αχρεωστήτως γενομένων πληρωμών (εφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου).

Δ. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και εφευρέσεις (μεταβιβάσεις και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από τέτοιες εκχωρήσεις).

Ε. Μεταφορές των απαιτούμενων χρηματοδοτικών μέσων για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών (που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία ΙΧ).

ΣΤ. Διάφορα

Άρθρο 11.

α) Οι διατάξεις του παρόντος Διατάγματος δεν θίγουν την ισχύ και εφαρμογή του Α.Ν. 89/1967 «περί εγκαταστάσεως εν Ελλάδι αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιρειών» ως τροποποιηθείς ισχύει.

β) Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 του παρόντος δεν θίγονται οι υφιστάμενες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος σε θέματα συναλλάγματος.

Άρθρο 12.

Η ισχύς αυτού του Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος.

Αθήνα, 29 Απριλίου 1986

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
18 ΙΟΥΝΙΟΥ 1987

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
95

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 207

Κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδος και των άλλων κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της πρώτης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 11 Μαΐου 1960 της δεύτερης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 18 Δεκεμβρίου 1962 και της Οδηγίας του Συμβουλίου 86/566 της 17.11.1986.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1308/1983 «περί εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ. 34/τ. Α'/17.3.1983), όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. 1440/1984 «περί συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (ΦΕΚ. 70/τ. Α'/21.5.84).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 και 3 του Προεδρικού Διατάγματος 437/85 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ. 157/Α/19.9.85).

3. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας αριθ. ΔΚ/20/862/2.8.1985 «ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εθνικής Οικονομίας» (ΦΕΚ. 481/Β/2.8.1985).

4. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ΔΙΟΝΟΣΕ 207/13.2.87 «ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας Αντώνη Γεωργιάδη» (ΦΕΚ 81/Β/13.2.87).

5. Την υπ' αριθμ. 203/1987 προμεδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού και Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας, αποφασίζουμε :

Άρθρο 1.

Σκοπός.

Σκοπός του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, με την επιφύλαξη της απόφασης 85/594/ΕΟΚ της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ αριθ. L 373 της 31.12.1985 σ. 9) όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση αριθ. 86/614/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 357 της 18.12.1986 σ. 28) και την απόφαση αριθ. 87/152/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 63 της 6.3.87 σελ. 38) με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παρ. 3 της Συνθήκης Ε.Ο.Κ., είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Πρώτης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 11 Μαΐου 1960, «περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης», της Δεύτερης Οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας της 18 Δεκεμβρίου 1962, «περί συμπλήρωσης και τροποποιήσεως της Πρώτης Οδηγίας περί εφαρμογής του άρθρου 67 της Συνθήκης (Οδηγία 63/21/Ε.Ο.Κ.), και της Οδηγίας του Συμβουλίου 86/566/ΕΟΚ της 17.11.86 για τροποποίηση της πρώτης Οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 περί της εφαρμογής του αρ-

167 της συνθήκης που δημοσιεύθηκαν στην ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ευρωπαϊκή Έκδοση της: La Gazette des Communautés Européennes, τόμος 001, σελ. 4 και 16 και στην έκδοση της: L. 332/1.86 σελ. 22).

Άρθρο 2.

Η κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδας και των άλλων κτών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διέπεται από παρόν Διατάγμα με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 4^ο μέχρι και 6^ο της «Πράξης περί των προσαρμογών της Ελληνικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών, που είναι προσηκρωμένη στην επισημομένη Συνθήκη με το άρθρο 1 του Ν. 945/1979 (περί υλοποίησης της Συνθήκης Προσχώρησης της Ελλάδας εις την Ευρωπαϊκήν Οικονομικήν Κοινότητα και την Ευρωπαϊκήν Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας) και των προσαρμογών επί προσχώρησης της Ελλάδας εις την Ευρωπαϊκήν Κοινότητα "Ανθρακός και Χάλυβας", (ΦΕΚ 170 τεύχος 27.7.79) όπως ισχύουν μετά την έκδοση της απόφασης 594/ΕΟΚ της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως τροποποιήθηκε από την απόφαση 86/614 ΕΟΚ και την απόφαση 87/152/ΕΟΚ.

Άρθρο 3.

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 6 και 8 του παρόντος η Τράπεζα της Ελλάδος και οι Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα και είναι εξουσιοδοτημένες για τη διεξαγωγή πράξεων συναλλάγματος χορηγούν κάθε έγκριση συναλλάγματος που απαιτείται για τη σύναψη ή την εκτέλεση των συναλλαγών και για τις μεταφορές συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων των Κρατών μελών, οι οποίες συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων που εμφανίζονται στον πίνακα του άρθρου 10 του παρόντος. Με οδηγίες-εγκυκλίους της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται οι διαδικασίες για τη χορήγηση των εγκρίσεων που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής.

2. Οι μεταφορές των κεφαλαίων πραγματοποιούνται με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν για πληρωμές σχετικές με τις τρέχουσες συναλλαγές.

Άρθρο 4.

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί κάθε έγκριση συναλλάγματος που απαιτείται για τη σύναψη ή την εκτέλεση συναλλαγών και για τις μεταφορές συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων Κρατών μελών οι οποίες συνδέονται με τις κινήσεις των κεφαλαίων που απαριθμούνται στον Πίνακα 2 του άρθρου 10 του παρόντος, σύμφωνα με τους συναλλαγματικούς κανόνες που ίσχυαν κατά την 1.1.1981.

2. Αν η ελεύθερη κίνηση αυτών των κεφαλαίων παρεμποδίζει την πραγματοποίηση των στόχων της οικονομικής πολιτικής τότε είναι δυνατόν να επαναφερθούν στις εν λόγω κινήσεις κεφαλαίων συναλλαγματικοί περιορισμοί κατόπιν αποφάσεων του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Άρθρο 5.

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 4 και 8 του παρόντος, κατά τη χορήγηση των εγκρίσεων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος εξασφαλίζονται τα είδος, η αυθεντικότητα και η εν γένει νομιμότητα των διενεργουμένων κινήσεων κεφαλαίων.

2. Η ονοματολογία των κινήσεων κεφαλαίων που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 και εμφανίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1^ο του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, καθορίζεται μαζί με τις σχετικές προς αυτές εξηγηματικές σημειώσεις στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 6.

1. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας εγκρίνει τις σύμφορα με το παρόν Διατάγμα διενεργούμενες άμεσες επενδύσεις οι οποίες τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποιήσεως των κινήσεων και εκείνων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη το είδος, την αυθεντικότητα και τη νομιμότητα των παραπάνω πράξεων.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας θεσπίζονται οι δευτερεύουσες και λεπτομερείς διαδικασίες για τη χορήγηση των εγκρίσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο καθώς και την εποπτεία των σχετικών κινήσεων κεφαλαίων.

Άρθρο 7.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας γνωστοποιεί στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κάθε τροποποίηση που επιφέρει στις διατάξεις που διέπουν τις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στον πίνακα 3 του άρθρου 10 του παρόντος.

Άρθρο 8.

1. Μέχρι την 22 Νοεμβρίου 1988 η άλλη ημερομηνία που ενδεχομένως θα ορίσει η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας εγκρίνει κατά την κρίση του τη σύναψη ή εκτέλεση συναλλαγών ανεξάρτητα από τον χρόνο που γινήθηκαν οι σχετικές αξιώσεις καθώς και τις μεταφορές συναλλάγματος που συνδέονται με τις ακόλουθες κινήσεις κεφαλαίων:

α) Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα άλλα Κράτη μέλη από κατοίκους Ελλάδος.

β) Επενδύσεις σε κίνητα που πραγματοποιούνται στα άλλα Κράτη μέλη από κατοίκους Ελλάδος με εξαίρεση τις επενδύσεις εκείνων που μεταναστεύουν στα πλαίσια της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, μισθωτών και μη, και συνδέονται με μόνιμη διαμονή ή εγκατάστασή τους.

γ) Δωρεές, χορηγήσεις πάσης φύσεως και γονικές παροχές από κατοίκους Ελλάδος.

δ) Μεταφορές στην αλλοδαπή περιουσιακών στοιχείων που κινούνται σε κατοίκους Ελλάδος που μεταναστεύουν, εκτός αυτών που είναι απαραίτητες στα πλαίσια της ελεύθερης κυκλοφορίας εργαζομένων μισθωτών και μη για τη μόνιμη διαμονή ή εγκατάστασή τους.

Με αποφάσεις του ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δύναται να εξουσιοδοτεί το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για τη χορήγηση των εγκρίσεων τη παραγράφου αυτής.

2. Κατά τη διάρκεια της παραπάνω μεταβατικής περιόδου ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κατά την κρίση του απαγορεύει ή υποβάλλει σε προηγούμενη έγκριση την απόκτηση από κατοίκους Ελλάδος ξένων τίτλων ή ελληνικών τίτλων που εκδίδονται σε ξένη κεφαλαιαγορά.

Εν τούτοις, Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί εγκρίσεις συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5^ο της Πράξης Προσχώρησης για την απόκτηση από κατοίκους Ελλάδος τίτλων που έχουν εκδώσει οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

3. Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, στις κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος Διατάγματος.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας θεσπίζονται οι διαδικασίες για τη χορήγηση των εγκρίσεων, που προβλέπονται στο παρόν άρθρο καθώς και την εποπτεία των σχετικών κινήσεων κεφαλαίων.

Άρθρο 9.

Για τους σκοπούς του παρόντος Διατάγματος νοούνται ως:

1. Κάτοικος Ελλάδος:

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο που κατοικεί στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 51 του Αστικού Κώδικα.

β) Κάθε φυσικό πρόσωπο με εξαίρεση το αλλοδαπό προσωπικό πρεσβειών, διεθνών οργανισμών και ξένων αποσταλτών, το οποίο κατά το χρόνο της πραγματοποίησης της συγκεκριμένης κίνησης κεφαλαίων έχει συμπληρώσει τριετή συνεχή διαμονή στην Ελλάδα. Απουσία στο εξωτερικό για 45 συνεχείς ή 90 συνολικά ημέρες ετησίως δεν διακόπτει τη συνέχεια της διαμονής.

γ) Κάθε ημεδαπό νομικό πρόσωπο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο, που είναι εγκατεστημένο ή λειτουργεί στην Ελλάδα ανεξαρτήτως του δικαίου ενσωμάτωσής του ή του τόπου της έδρας του.

2. Άμεσες επενδύσεις:

Οι πάσης φύσεως επενδύσεις στις οποίες προβαίνουν τα φυσικά πρόσωπα, οι εμπορικές, βιομηχανικές, ή χρηματοδοτικές επιχειρήσεις και οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία ή τη διατήρηση διαρκών και αμέσων σχέσεων μεταξύ του πρέμντος τα κεφάλαια και του επιχειρηματία ή της επιχείρησης για την οποία προορίζονται τα κεφάλαια κατά με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγρ. 2 υπό στοιχ. 1, Α, 1 του άρθρου 10 του παρόντος περιλαμβάνονται τις νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις (Ουχαρτικές κατά 100%) και τα υποκαταστήματα.

Όταν αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2 υπό στοιχ. 1, Α, 2 του άρθρου 10 του παρόντος και οι οποίες έχουν το καλύτερο μετοχικών εταιριών με μετοχή με χαρακτήρα αξίωσης επενδύσεως υπάρχει, είναι η δέσμη των μετοχών του ευρίσκεται υπό την κατοχή ενός φυσικού προσώπου μιας άλλης επιχείρησης ή οποιουδήποτε άλλου κατόχου, παρέχει στους εν λόγω μετόχους επί τη δυνάμει των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας περί των μετοχικών εταιριών, είτε για άλλους λόγους τη δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στη διαχείριση της εταιρίας αυτής ή στον έλεγχό της.

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια με το χαρακτήρα συμμετοχής τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 υπό στοιχ. 1, Α, 3 του άρθρου 10 του παρόντος, πρέπει να νοούνται τα δάνεια διάρκειας μεγαλύτερας των πέντε ετών, που προορίζονται για τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας, ιδίως τα δάνεια τα χορηγούμενα από μια εταιρία προς τις θυγατρικές της εταιρίες ή προς εταιρίες στις οποίες συμμετέχει καθώς και τα δάνεια τα συνδεδεμένα με συμμετοχή στα κέρδη.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επίσης τα δάνεια τα οποία χορηγούνται από χρηματοδοτικούς οργανισμούς με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

3. Προϊόν της ρουτοποίησης (επενδύσεων, τίτλων, κλπ.). Το προϊόν πωλήσεων, το ποσό των εξοφλήσεων, το προϊόν των αναγκαστικών εκτελέσεων κλπ.

4. Κάτοικοι ή μη κάτοικοι.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τους ορισμούς που θέτει η περί συναλλάγματος νομοθεσία η οποία ισχύει σε κάθε Κράτος μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

5. Εισαγωγή σε χρηματιστήριο.

Η εισδοχή των τίτλων, σύμφωνα με καθορισμένη διαδικασία στις χρηματιστηριακές συναλλαγές που ρυθμίζονται επίσημα ή ανεπίσημα καθώς και η αποδοχή τους στις δημόσιες πωλήσεις.

Τίτλοι διαπραγματευσιμοι σε χρηματιστήριο (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής και τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ανεπίσημου

χρηματιστηριακής εγγραφής). Οι τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ρυθμιζόμενου συναλλάγματος και των οποίων οι τιμές δημοσιεύονται συστηματικά, είτε από επίσημα χρηματιστηριακά όργανα (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής), είτε από άλλα όργανα συνδεδεμένα με το χρηματιστήριο όπως παραδείγμα-τος χάριν, οι τραπεζικές επιτροπές (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ανεπίσημου χρηματιστηριακής εγγραφής).

6. Διάθεση τίτλων.

Η άμεση πώληση τίτλων από τον εκδότη ή η πώληση αυτών από τον όμιλο του οποίου ο εκδότης εφευρόντως προς τούτο.

7. Πράξεις επί τίτλων.

Όλες οι διαπραγματεύσεις τίτλων, συμπεριλαμβανομένης των αρχικών πωλήσεων πιστοποιητικών επενδύσεων από αμετάβαια κεφάλαια.

8. Εθνικοί ή ξένοι τίτλοι.

Οι τίτλοι αναλόγως του τόπου της έδρας του εκδότη.

9. Μετοχές.

Περιλαμβάνονται τα δικαιώματα νεοεκδοθείσων μετοχών.

10. Ομολογίες.

Μεταβιβάσιμοι τίτλοι διάρκειας 2 και πλέον ετών από την έκδοση, των οποίων το επιτόκιο καθώς και οι λεπτομέρειες εξοφλήσης του κεφαλαίου και καταβολής των τόκων καθορίζονται κατά την έκδοση.

Οι αναφερόμενες στην κατηγορία IV της ομοιολογίας ομολογίες, είναι οι ομολογίες που εκδίδουν τόσο οι ιδιωτικοί όσο και οι δημόσιοι οργανισμοί.

11. Επενδύσεις σε κίνητρα.

Οι αγορές οικοδομημένων και μη οικοδομημένων ακινήτων, καθώς και η κατασκευή κτιρίων από ιδιώτες για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς σκοπούς. Η κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνει τα ενυπόθηκα δάνεια, περιλαμβάνει όμως τα δικαιώματα επικρατίας τις πραγματικές δουλειές και το δικαίωμα επιφανείας.

12. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Τα καθοριζόμενα από τις εθνικές νομοθεσίες.

13. Χρηματοδοτικοί οργανισμοί.

Οι Τράπεζες, τα ταμειοθήρια και οι οργανισμοί οι εξειδικευμένοι στη χορήγηση βραχυ-μεσο και μακρο-πρόθεσμων πιστώσεων, καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρίες, τα ταμειοθήρια, τα χρηματικά ταμεία, οι εταιρίες επενδύσεων και οι άλλοι οργανισμοί παρομοίας φύσεως.

14. Πιστωτικοί οργανισμοί.

Οι Τράπεζες, τα ταμειοθήρια και οι οργανισμοί οι εξειδικευμένοι στη χορήγηση βραχυ-μεσο και μακρο-πρόθεσμων πιστώσεων.

15. Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων. Οι οργανισμοί που σκοπό έχουν να επενδύσουν συλλογικά σε κινητές αξίες ή σε άλλα περιουσιακά στοιχεία κεφάλαια που συγκεντρώνουν, και των οποίων η λειτουργία βασίζεται στην αρχή της κατανομής των κινδύνων, και των οποίων τα μερίδια, μετά από αίτηση των κομιστών, στα πλαίσια των νόμων, συμβατικών ή καταστατικών διατάξεων που τους διέπουν, εξαγοράζονται ή εξοφλούνται, άμεσα ή έμμεσα, με στοιχεία του ενεργητικού των οργανισμών αυτών. Προς αυτές τις εξαγορές ή εξοφλήσεις εξομοιώνονται οι ενέργειες ενός οργανισμού συλλογικών επενδύσεων που στοχεύουν στο να μην αποκλίνει αισθητά η χρηματιστηριακή τιμή των μεριδίων του από την καθαρή αξία απογραφής τους.

Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν, σύμφωνα με το νόμο, να λάβουν είτε συμβατική μορφή (αμοιβαία κεφάλαια διαχειριζόμενα από εταιρία διαχείρισης), είτε Τρυσί (trust fund), είτε καταστατική μορφή (εταιρία επενδύσεων).

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως κεφαλαιό κεφάλαια νοούνται και τα (unit trusts).

Άρθρο 10.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

Κινήσεις κεφαλαίου που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Κατηγορίες και υποκατηγορίες της ονοματολογίας.		Κατηγορίες και υποκατηγορίες της ονοματολογίας.	
Άμεσες επενδύσεις :	I	Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικής φύσεως :	
εξαχρουμένων των καθαρά χρηματοοικονομικών επενδύσεων, που πραγματοποιούνται αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να εξασφαλιστεί στους χρηματοδότες, με τη δημιουργία μιας επιχείρησης ή τη συμμετοχή σε μία επιχείρηση που βρίσκεται σε μια άλλη χώρα έμμεση πρόσβαση στη νομισματική αγορά ή στη χρηματαγορά της χώρας αυτής.		Δωρεές και δωρηθήσας πίστη φύσεως	X B
Ρευστοποίηση των άμεσων επενδύσεων	II	Προίκα	X F
Εισαγωγή τίτλων μιας επιχείρησης στις κεφαλαιαγορές.	III A 1 και 2 III B 1 και 2	Κληρονομιά	X A
Μετοχές και άλλοι τίτλοι που έχουν το χαρακτήρα συμμετοχής διαπραγματευσιμοί ή για τους οποίους έχει αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής τους σε χρηματιστήριο αξιών ενός κράτους μέλους.		Διακωνισμός χρεών από μετανάστες στη χώρα καταγωγής τους	X E
Ομολογίες διαπραγματεύσιμες ή για τις οποίες έχει αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής τους σε χρηματιστήριο αξιών ενός κράτους μέλους.		Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν	X ΣΤ
Μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που εμπίπτουν στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ (1'), υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας των σχετικών με τη διάθεση των μεριδίων των (ΟΣΕΚΑ (τμήμα VIII)).		Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε μετανάστες που επιστρέφουν στη χώρα καταγωγής τους	X Ζ
Πρόξεις επί τίτλων :	IV	Μεταφορές των αποταμιεύσεων των εργατών κατά τη διάρκεια της παραμονής τους	X Η
Μετοχές και άλλοι τίτλοι συμμετοχής.		Κλιμακούμενες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων που ανήκουν σε μη κατοίκους από μέρους των κατόχων τους σε περίπτωση ειδικής ανάγκης	X Θ
Ομολογίες.		Επίσης μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων προς άλλο κράτος μέλος από μη κάτοικο κάτοχο του λογαριασμού, μέχρι ενός ποσού ή μέχρι ενός ποσού σού του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων, ειδικού για όλους τους αιτούντες και καθαριζόμενοι από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος	X ΒΒ
Μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.		Μεταφορές στο εξωτερικό ασήμαντων ποσών	X ΒΓ
Μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο		Μεταφορές συναλλάγματος σ' εκτέλεση συμβάσεων ασφάλισης :	XΙ
Μη διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο μερίδια		καθόσον οι συμβάσεις αυτές τυγχάνουν του ευεργετήματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών σ' εκτέλεση των άρθρων 59 και επόμενων της συνθήκης	
Οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που εμπίπτουν στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ και		Εγγυήσεις παντός είδους δικαιοματα ενσχύρων και μεταφορές συναλλάγματος σχετικά με αυτές :	
άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων των οποίων αποκλειστικός σκοπός οι επενδύσεις σε κινητές αξίες ή σε άλλα περιουσιακά στοιχεία των οποίων η απόκτηση είναι ελεύθερη.		που έχουν σχέση με τις πιστώσεις για εμπορικές συναλλαγές ή για παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει ένας κάτοικος	XII A και B σε συνδυασμό με VII E A και B
Επενδύσεις σε ακίνητα :	V	που έχουν σχέση με μικροπρόθεσμα δάνεια που αποσκοπούν στη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών	XII A και B σε συνδυασμό με I A3 και B3
Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει ένας κάτοικος	VII 1A και B	Άλλες κινήσεις κεφαλαίων :	
		Φόροι κληρονομιάς	XIV A
		Αποζημιώσεις (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)	XIV B
		Επιστροφές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση ακύρωσης συμβάσεων ή αχρεωστήτως καταβληθέντων πληρωμών (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)	XIV Γ
		Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας :	
		Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και προερέσεις (μεταβίβαση και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από ενοχρήσεις του είδους αυτού)	XIV Δ
		Μεταφορές των χρηματοδοτικών μέσων που απαιτούνται για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών	XIV E

Η χρησιμοποίηση του προϊόντος ρευστοποίησης των ευρισκομένων στο εξωτερικό περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων ελευθέρωσης που έχουν αποδοχθεί τα κράτη μέλη.

(1) Οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1985 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), ΕΕ αριθ. L 375 της 31.12.1985, σ. 3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Εισαγωγή τίτλων μιας επιχείρησης στην κεφαλαιαγορά	III A 1 και 2
Μετοχές και άλλοι τίτλοι συμμετοχής μη διαπραγματεύσιμοι και για τους οποίους δεν έχει αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής τους σε χρηματιστήριο αξιών ενός κράτους μέλους	III B 1 και 2
Ομιλογίες μη διαπραγματεύσιμες και για τις οποίες δεν έχει αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής τους σε χρηματιστήριο αξιών ενός κράτους μέλους	
Μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που δεν εμπίπτουν στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ	
Πράξεις επί τίτλων :	
Μη διαπραγματεύσιμα στα χρηματιστήρια μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που δεν εμπίπτουν στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ και δεν έχουν αποκλειστικό σκοπό τις επενδύσεις σε κινητές ή άλλες αξίες των οποίων η απόκτηση είναι ελεύθερη	IV
Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων σχετικών με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος	VII 2 AII και III) BII) και III)
Μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων	
Χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών	VIII AII) και II) BII) και III)
Μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων	
Εγγυήσεις παντός είδους δικαιώματα εγγύησης και σχετικές με αυτές μεταφορές συναλλαγμάτων οι οποίες συνδέονται με :	
μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πιστώσεις για εμπορικές συναλλαγές ή για παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε συνδυασμό με VII 2 A ii) και iii) B ii) και iii)
μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια και πιστώσεις που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών	XII A και B σε συνδυασμό με VII A ii) και iii) B ii) και iii)
Η χρησιμοποίηση του προϊόντος ρευστοποίησης των ευρισκομένων στο εξωτερικό περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων ελευθέρωσης που έχουν αποδοχθεί τα κράτη μέλη.	

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 7.

	Κινητήριες και υποκατηγορίες της ομιλολογίας
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις σε έντοκα γραμμάτια του δημοσίου και άλλους τίτλους που κανονικά αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στη νομισματική αγορά	VI
Άνοιγμα και τροφοδότηση τρεχούμενων λογαριασμών καταθέσεων, επαναπαιτρισμός ή χρησιμοποίηση του προϊόντος τρεχούμενου λογαριασμού ή λογαριασμού καταθέσεων σε πιστωτικούς οργανισμούς	IX
Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων που συνδέονται με εμπιρικές συναλλαγές ή παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος	VII 2 A i) B i)
βραχυπρόθεσμων	
Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικής φύσεως δάνεια	XI
Εγγυήσεις παντός είδους, δικαιώματα εγγύησης και μεταφορές συναλλαγμάτων σχετικές με αυτές	
που συνδέονται με βραχυπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε εμπιρικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε συνδυασμό με VII 2 A i) και B i)
που συνδέονται με βραχυπρόθεσμα δάνεια και πιστώσεις και δεν αφορούν εμπορικές συναλλαγές ή παροχές υπηρεσιών	XII A και B σε συνδυασμό με VIII A i) και B i)
που συνδέονται με δάνεια προσωπικού χαρακτήρα	XII A και B σε συνδυασμό με XI
Αυτόσημα εισαγωγή και εξαγωγή αξιών	XIII
Άλλες κινήσεις κεφαλαίων : Διάφορα	XIV Ζ)

2. ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

I. Άμεσες επενδύσεις.

A. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους (1).

1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τα κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπάρχουσών επιχειρήσεων.

2. Συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

4. Επανεπένδυση κερδών με σκοπό την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

B. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους.

1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τα κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπάρχουσών επιχειρήσεων.

2. Συμμετοχή σε νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις με

από την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

3. Μικροπρόβλημα δάνεια με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

4. Επαναπένδυση κερδών με σκοπό την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

II. Ρευστοποίηση των αμέσων επενδύσεων

A. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης (I) των αμέσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους.

1. Αρχικό κεφάλαιο
2. Υπεραξία

B. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησης των αμέσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους.

1. Αρχικό κεφάλαιο
2. Υπεραξία

III. Εισδοχή τίτλων στην κεφαλαιαγορά.

A. Εισαγωγή τίτλων εθνικής επιχείρησης σε ξένη κεφαλαιαγορά.

1. Εισαγωγή σε ξένο χρηματιστήριο
α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
γ) μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

2. Έκδοση και διάθεση σε ξένη κεφαλαιαγορά.
α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
γ) μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

B. Εισδοχή τίτλων ξένης επιχείρησης στην εθνική κεφαλαιαγορά.

1. Εισαγωγή σε εθνικό χρηματιστήριο
α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
γ) μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

2. Έκδοση και διάθεση στην εθνική κεφαλαιαγορά
α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα
ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
γ) μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

Γ. Εισδοχή εθνικών τίτλων Δημοσίου (κατά την έννοια του άρθρου 68 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ) σε ξένη κεφαλαιαγορά.

1. Εισαγωγή τίτλων σε ξένο χρηματιστήριο
α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
2. Έκδοση και διάθεση τίτλων σε ξένη κεφαλαιαγορά
α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
Δ. Εισδοχή ξένων τίτλων Δημοσίου (κατά την έννοια του άρθρου 68 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ) στην εθνική κεφαλαιαγορά.

1. Εισαγωγή τίτλων σε εθνικό χρηματιστήριο
α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση τίτλων σε ξένη κεφαλαιαγορά.

α) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

β) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

IV. Πράξεις επί τίτλων

(που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I, II και III)

A. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης αυτών.

α) που αποτελούν αντικείμενο επισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής

β) που αποτελούν αντικείμενο ανεπισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής.

1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

2. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

3. Απόκτηση ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
4. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης των ομολογιών.

5. Απόκτηση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

6. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

B. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο ή εθνικών τίτλων που εκδίδονται σε ξένη αγορά, διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησής τους.

α) που αποτελούν αντικείμενο επισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής.

β) που αποτελούν αντικείμενο ανεπισήμου χρηματιστηριακής εγγραφής.

1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

2. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησης μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

3. Απόκτηση ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
4. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησης ομολογιών.

5. Απόκτηση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

6. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησης μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

1. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης αυτών.

1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

2. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

3. Απόκτηση ομολογιών
ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα
4. Επαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης ομολογιών.

5. Απόκτηση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

6. Επαναπατριsmός του προϊόντος της βευστοποιήσεως μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

Α. Απόκτηση από κατοίκου, ξένου ή ζώντος μη δικηγόρου, δικηγόρου σε χρηματιστήριο εθνικών τίτλων που εδίδονται σε μια ξένη αγορά, μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο, και χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως τους.

1. Απόκτηση μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

2. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής.

3. Απόκτηση ομολογιών

ι) εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ii) εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

4. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως ομολογιών.

5. Απόκτηση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

6. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

Ε. Γλικές μεταφορές τίτλων

1. Που ανήκουν σε μη κατοίκους

α) εισαγωγή

β) εξαγωγή

2. Που ανήκουν σε κατοίκους

α) εισαγωγή

β) εξαγωγή

V. Επενδύσεις σε ακίνητα

(που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I και II)

Α. Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους και επαναπατριsmός του προϊόντος της βευστοποιήσεως αυτών.

1. Απόκτηση ακινήτων

2. Επαναπατριsmός του προϊόντος της βευστοποιήσεως ακινήτων.

Β. Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους και χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως αυτών.

1. Απόκτηση ακινήτων.

2. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως ακινήτων.

VI. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις σε γραμμάτια Δημοσίου και σε άλλους τίτλους που κανονικά είναι διαπραγματεύσιμοι στην χρηματ αγορά.

1. Εκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα.

2. Εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα.

Α. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις από μη κατοίκους στην εθνική χρηματ αγορά και επαναπατριsmός του προϊόντος της βευστοποιήσεως αυτών.

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Β. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις από κατοίκους στην ξένη χρηματ αγορά και χρησιμοποίηση του προϊόντος της βευστοποιήσεως αυτών.

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

VII. Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών.

1. Στις οποίες συμμετέχει κάτοικος

2. Στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος.

Α. Πιστώσεις χορηγούμενες από μη κατοίκους προς κατοίκους.

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)

ii) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)

iii) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερα)

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Β. Πιστώσεις χορηγούμενες από κατοίκους προς μη κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)

ii) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)

iii) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερα)

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

VIII. Χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων μη συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών (που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I και X).

Α. Δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται από μη κατοίκους προς κατοίκους.

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)

ii) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)

iii) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερα)

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Β. Δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται από κατοίκους προς μη κατοίκους.

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)

ii) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)

iii) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και περισσότερα)

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

IX. Άνοιγμα και τροφοδότηση τρεχουσών λογαριασμών και λογαριασμών καταθέσεων, επαναπατριsmός ή χρησιμοποίηση των στοιχείων ενεργητικού τρεχουσών λογαριασμών ή λογαριασμών καταθέσεων σε πιστωτικούς οργανισμούς.

Α. Από μη κατοίκους σε εθνικούς πιστωτικούς οργανισμούς.

1. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε εθνικό νόμισμα.

2. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε ξένο νόμισμα.

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

Β. Από κατοίκους σε ξένους πιστωτικούς οργανισμούς.

1. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε εθνικό νόμισμα.

2. Λογαριασμοί και στοιχεία ενεργητικού εκφρασμένοι σε ξένο νόμισμα.

α) από φυσικά πρόσωπα εκτός από τους χρηματο-

β) από νομικά πρόσωπα δοτικούς οργανισμούς

γ) από χρηματοδοτικούς οργανισμούς

X. Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα (που δεν καλύπτονται από τα άλλα τμήματα)

Α. Δάνεια

1. Δάνεια χορηγούμενα από μη κατοίκους σε κατοίκους

2. Δάνεια χορηγούμενα από κατοίκους σε μη κατοίκους

- Β. Δωρεές και δωρηθήσασ πάσης φύσεως
- Γ. Προίκες
- Δ. Κληρονομίες

Ε. Διακωνισμίες χρεών από μετακόμιση στη χώρα προέλευσής τους.

ΣΤ. Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν.

- 1. Υπηκόους της εν λόγω χώρας
- 2. Υπηκόους άλλων χωρών

Ζ. Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε μετανάστες που επιστρέφουν στη χώρα προελεύσεώς τους.

Η. Μεταφορές των αποταμιεύσεων των εργατών κατά τη διάρκεια παραμονής τους.

Θ. Κλιμακούμενες μεταφορές δεσμιευμένων κεφαλαίων που ανήκουν σε μη κατοίκους από τους κατόχους κιντών σε περίπτωση ειδικής ανάγκης.

Π) Εξαιρέσεις σχετικά με την μετακίνηση κεφαλαίων Κράτους με σκοπό μετακίνηση κεφαλαίων μεταφορέ μέρους ενός ατόμου ή προσώπου του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, ενταίσιμ για όλους τους αιτούντες και καθοριζομένου από το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος.

Π') Μεταφορές στο εξωτερικό μικροποσών.

ΝΙ. Μεταφορές συναλλάγματος σε εκτέλεση συμβάσεων κεφαλαιώσεως.

Α) Ασφάλιστρα και παροχές δυνάμει ασφαλίσεως ζωής.

- 1. Συμβάσεις που συνάπτονται από εγχώριες εταιρείες ασφαλίσεως ζωής με μη κατοίκους
- 2. Συμβάσεις που συνάπτονται από ξένες εταιρείες ασφαλίσεως ζωής με κατοίκους.

Β) Ασφάλιστρα και παροχές δυνάμει ασφαλίσεως πιστώσεων.

- 1. Συμβάσεις που συνάπτονται από ημεδαπές εταιρείες ασφαλίσεως πιστώσεων με μη κατοίκους.
- 2. Συμβάσεις που συνάπτονται από ξένες εταιρείες ασφαλίσεως πιστώσεων με κατοίκους.

Γ. Άλλες μεταφορές κεφαλαίων σε σχέση με συμβάσεις ασφαλίσεως.

ΝΙΙ) Εγγυήσεις άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές.

- Α) Που χορηγούνται από μη κατοίκους σε κατοίκους.
- Β) Που χορηγούνται από κατοίκους σε μη κατοίκους.

ΝΙΙΙ) Υλική εισαγωγή και εξαγωγή αξιών.

- Α) Τίτλοι (που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία IV και κάθε είδους μέσα πληρωμής).
- Β) Χρηστάς

ΝΙV) Άλλες κινήσεις κεφαλαίων

- Α) Φόροι κληρονομίας
- Β) Αποζημιώσεις (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου).

Γ) Επιστροφές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση ακυρώσεως συμβάσεων ή αχρεωστήτως γενομένων πληρωμών (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου).

Δ) Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και εφευρέσεις (μεταβιβάσεις και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από τέτοιες εκχωρήσεις).

Ε) Μεταφορές των απαιτούμενων χρηματοδοτικών μέσων για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών (που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία ΙX).

ΣΤ) Διάρθρωση.

Άρθρο 11.

α) Οι διατάξεις του παρόντος Διατάγματος δεν θίγουν την ισχύ και εφαρμογή του Α.Ν. 89/1967 περί εγκατάστασης των Ελλήνων αλλοδαπών επιχειρηματιών εταιρειών (ΦΕΚ, 132, τ. Β' (1.8.67)) όπως ισχύει τροποποιημένα.

β) Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 του παρόντος δεν θίγεται οι υφιστάμενες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος σε θέματα συναλλάγματος.

γ) Το Π.Δ. 170/86 καταργείται (εφ' εξής) Οι Υπουργικές Αποφάσεις αριθ. Π.Ε. 8947 (ΦΕΚ, 445 τ. Β' (10.7.86)) και Π.Ε. 13240 (ΦΕΚ, 707 τ. Β' (23.10.86)) διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 12.

1. Οι διατάξεις αυτού του Προεδρικού Διατάγματος ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 1981, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

2. Οι διατάξεις του Διατάγματος αυτού, όσον αφορά στις κατωτέρω συναλλαγές του Πίνακα 1 του άρθρου 10, ισχύουν από 1ης Μαρτίου 1987, με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του παρόντος, ήτοι :

α) Εισαγωγή τίτλων μιας επιχείρησης στις κεφαλαιωφόρες Μετοχές και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής, διαπραγματεύσιμου ή για τους οποίους έχουν αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής τους σε χρηματιστήριο κράτους μέλους.

- Ομολογίες διαπραγματεύσιμου ή για τις οποίες έχει αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής τους σε χρηματιστήριο αξιών ενός κράτους μέλους.

- Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που εμπίπτουν στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ (I), υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας των τραπεζικών με τη διάθεση των μεριδίων του ΟΣΕΚΑ (τμήμα VIII).

III A 1 και 2

III B 1 και 2

β) Πράξεις επί τίτλων.

- Μετοχές και άλλοι τίτλοι συμμετοχής που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο.

- Ομολογίες που δεν είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο.

- Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

- μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο.

- μη διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες που εμπίπτουν στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ και

άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων των οποίων αποκλειστικός σκοπός είναι οι επενδύσεις σε κινητές αξίες ή σε άλλα περιουσιακά στοιχεία των οποίων η απόκτηση είναι επίθεση.

γ) Διάρθρωση και εξόφληση μακροπρόθεσμων Πιστώσεων που συνδέονται με εμπρηχικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει και κάτοικος

VII IA iii) και

B iii)

δ) Εγγυήσεις άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές, συνδεδεμένες με τις μακροπρόθεσμες πιστώσεις που ανήκουν σε εμπρηχικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος.

ΝΙΙ Α και Β σε σχέση με

VII IA iii και

B iii

Η ισχύς αυτού του Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 12 Ιουνίου 1967

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΙΜΙΥΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΤ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 42

23 Μαρτίου 1993

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

96. **Περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας αρ. 88/361/ΕΟΚ και της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων.** 1

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Καθορισμός του απαιτούμενου ελάχιστου κεφαλαίου για τα υποκαταστήματα που ιδρύονται στην Ελλάδα από πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε χώρες εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. 2

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 96 (1)

- Περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας αρ. 88/361/ΕΟΚ και της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (Α/34), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «περί συμμετοχής της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων Κεφαλαίων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ανθράκος και Χάλυβος και του Οργανισμού εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α/70) και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του Ν. 1775/1988 «Εταιρίες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» (Α/101) και 31 του 2076/92 (Α/130), καθώς και το άρθρο 85 του Ν. 1892/1990 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α/101).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α του Ν. 1558/1985, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (Α. 154).
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

4. Την υπ' αριθ. 181/93 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος είναι η προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ε.Κ.) της 24ης Ιουνίου 1988 «για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης» που δημοσιεύθηκε στην Ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 178/8.7.88, σ.5), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 92/122/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ε.Κ. της 21ης Δεκεμβρίου 1992, με την οποία «επιτρέπεται στην Ελληνική Δημοκρατία να αναβάλει την ελευθέρωση ορισμένων κινήσεων κεφαλαίων σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ» (L 409/31.12.92, σ.33).

Άρθρο 2

1. Καταργείται κάθε υφιστάμενος περιορισμός στην κίνηση κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων της Ελλάδος και άλλων κρατών μελών των Ε.Κ. με την επιφύλαξη των άρθρων 4 έως 6 του παρόντος. Για την ευχερέστερη εφαρμογή του παρόντος, η ονοματολογία των κινήσεων κεφαλαίων παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 9.
2. Οι μεταφορές συναλλάγματος που έχουν σχέση με κινήσεις κεφαλαίων πραγματοποιούνται κάτω από τις ίδιες συναλλαγματικές προϋποθέσεις και ισοτιμίες με εκείνες που ισχύουν για τις πληρωμές που αφορούν στις τρέχουσες συναλλαγές.

Άρθρο 3

1. Με πράξη του Διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος καθιερώνονται διαδικασίες δήλωσης των κινήσεων κεφαλαίων για λόγους διοικητικής ή στατιστικής ενημέρωσης.
2. Η Τράπεζα της Ελλάδος και οι Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα και είναι εξουσιοδοτημένες για τη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, χορηγούν το συνάλλαγμα που απαιτείται για τη σύναψη ή την εκτέ-

λεση των συναλλαγών καθώς και τις μεταφορές συναλλάγματος οι οποίες συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων που εμφανίζονται στο Παράρτημα I του άρθρου 9 του παρόντος.

3. Η σχετική αίτηση επέχει θέση υπευθύνου δηλώσεως του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 με όλες τις σχετικές συνέπειες, και περιλαμβάνει δήλωση ότι η σχετική συναλλαγή δεν υποκρύπτει πράξη εκ των απαριθμωμένων στο Παράρτημα III του άρθρου 9 του παρόντος.

Άρθρο 4

1. Η μεσολαβούσα Τράπεζα μέχρι την 30η Ιουνίου 1994, με ευθύνη της εξακριβώνει ότι δεν γίνεται χρήση ελευθερωμένων κινήσεων κεφαλαίων για την καταστράτηγηση των απαγορεύσεων του άρθρου 5 του παρόντος.

2. Για τις μεταφορές συναλλάγματος που υπερβαίνουν το ισότιμο των 10.000 (δέκα χιλιάδων) Ευρωπαϊκών Νομισματικών Μονάδων (Ε.Ν.Μ.), ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να καθορίζει τις λεπτομέρειες διενέργειας των ανωτέρω ελέγχων.

3. Για τις μεταφορές συναλλάγματος από κατοίκους Ελλάδος προς κατοίκους άλλων κρατών μελών των Ε.Κ., το ισότιμο των οποίων υπερβαίνει τις 1.000 (χιλίες) Ε.Ν.Μ., απαιτείται η αναγραφή στην σχετική αίτηση του αριθμού φορολογικού μητρώου. Επιπλέον, για τις μεταφορές το ισότιμο των οποίων υπερβαίνει τις 10.000 (δέκα χιλιάδες) Ε.Ν.Μ. απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας από τους ενδιαφερομένους.

4. Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να ασκεί δειγματοληπτικούς κατασταλτικούς ελέγχους προκειμένου να διαπιστώσει ενδεχομένως παραβιάσεις των διατάξεων του παρόντος.

5. Η Εφαρμογή των διαδικασιών των άρθρων 3 και 4 του παρόντος δεν επιτρέπεται να οδηγεί σε παρεμπόδιση των κινήσεων κεφαλαίων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

Άρθρο 5

Για τις κινήσεις κεφαλαίων που παρατίθενται στο Παράρτημα III του άρθρου 9 του παρόντος απαγορεύεται έως και την 30η Ιουνίου 1994, η σύναψη και εκτέλεση των σχετικών συναλλαγών και μεταφορών.

Άρθρο 6

1. Σε περίπτωση που οι εξαιρετικά εκτεταμένες βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων ασκούν ισχυρές πιέσεις επί των συναλλαγματικών αγορών και προκαλούν σημαντικές διαταραχές στην άσκηση της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής της χώρας, με αποτέλεσμα ιδίως τη δημιουργία σημαντικών διακυμάνσεων στην εσωτερική ρευστότητα και προβλημάτων στο ισοζύγιο πληρωμών, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μετά από πρόταση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί, όσον αφορά στις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο Παράρτημα II του άρθρου 9, να διαβιβάζει στην Επιτροπή των Ε.Κ. τα αναγκαία στοιχεία ώστε να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός λήψεως των μέτρων διασφάλισης που προβλέπεται από το άρθρο 3 της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 1 και επιπλέον υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη, τα ανωτέρω αναγκαία μέτρα διασφάλισης λαμβάνονται με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος εγκρινόμενη από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και ανακοινώνονται στην Επιτροπή των Ε.Κ., το αργότερο κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος των.

3. Η διάρκεια των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Άρθρο 7

1. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας γνωστοποιεί στην Επιτροπή των Ε.Κ. κάθε τροποποίηση που επέρχεται στους περιορισμούς σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων του Παραρτήματος III του άρθρου 9 του παρόντος.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος γνωστοποιεί στην Επιτροπή των Ε.Κ., στην Νομισματική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, το αργότερο τη στιγμή που τίθεται σε ισχύ, τα μέτρα ρυθμίσεως της τραπεζικής ρευστότητας που έχουν ειδική επίπτωση στις συναλλαγές επί κινήσεων κεφαλαίων που πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα με μη κατοίκους.

Άρθρο 8

1. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από 1ης Ιουλίου 1993 και για τις κινήσεις κεφαλαίων από και προς τις τρίτες χώρες.

2. Με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος η οποία εκδίδεται μέχρι την 30η Ιουνίου 1993 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 3 του Ν. 1338/83 (Α/94) δύναται να εξαιρεθούν μέχρι την 30η Ιουνίου 1994 από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ορισμένες κινήσεις κεφαλαίων από τις ανασφερόμενες στο Παράρτημα I του άρθρου 9 του παρόντος καθώς και ορισμένες χώρες από και προς τις οποίες οι κινήσεις κεφαλαίων δεν ελευθερώνονται.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν θίγουν τις υφιστάμενες εθνικές διατάξεις αμοιβαιότητας έναντι τρίτων χωρών στους τομείς της εγκατάστασης, της παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και της εισδοχής τίτλων στις κεφαλαιαγορές.

Άρθρο 9

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος τα Παραρτήματα I και III της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ (ως παράρτημα I και II καθώς και το Παράρτημα III (παράρτημα της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ), τα οποία έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Στην παρούσα ονοματολογία, οι κινήσεις ταξινομούνται με βάση την οικονομική φύση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων, εκφρασμένες σε εθνικό νόμισμα ή σε ξένα νομίσματα, τις οποίες αφορούν:

Οι κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στην παρούσα ονοματολογία νοούνται ότι καλύπτουν:

- το σύνολο των πράξεων που είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση των κινήσεων κεφαλαίων: ολοκλήρωση και εκτέλεση της συναλλαγής και των σχετικών μεταφορών. Η συναλλαγή πραγματοποιείται γενικά ανάμεσα σε κατοίκους διαφόρων κρατών μελών συμβαίνει, πάντως, ορισμένες κινήσεις κεφαλαίων να πραγματοποιούνται από ένα μόνο άτομο για ίδιο λογαριασμό (περίπτωση, για παράδειγμα, μεταφορών περιουσιακών στοιχείων μεταναστών).

- τις πράξεις που πραγματοποιούνται από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (1), συμπεριλαμβανομένων των πράξεων που αφορούν περιουσιακά στοιχεία ή αναλήψεις υποχρεώσεων των κρατών μελών και των άλλων δικαϊκώσεων και δημόσιων οργανισμών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

- την πρόσβαση των προσώπων που προβαίνουν στις πράξεις αυτές σε όλες τις χρηματοοικονομικές που είναι διαθέσιμες στην εξεταζόμενη για την πραγματοποίηση της δραστηριότητας. Για παράδειγμα, η έννοια της απόκτησης τίτλων και άλλων χρηματοοικονομικών μέσων καλύπτει όχι μόνο τις πράξεις στις μετοχές αλλά όλες τις διαθέσιμες τεχνικές διαπραγματεύσεις: πράξεις προθεσμίας, πράξεις με δικαίωμα επιλογής, πράξεις που περιλαμβάνουν συναλλαγές με αντάλλαγμα άλλα περιουσιακά στοιχεία κ.λπ. Ομοίως, η έννοια των πράξεων σε τρεχούμενους λογαριασμούς και καταθέσεις στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνει όχι μόνο τη σύσταση και την τροφοδότηση των λογαριασμών αλλά επίσης τις πράξεις υπό προθεσμία σε ξένα νομίσματα είτε αυτές προορίζονται να καλύψουν ένα συναλλαγματικό κίνδυνο είτε για να ληφθεί μια ανοικτή θέση επί ενός νομίσματος.

- τις πράξεις ρευστοποίησης ή παύσης των διαθεσίμων που έχουν συσταθεί, τον επαναπατρισμό του προϊόντος αυτής της ρευστοποίησης (1) ή τη χρησιμοποίηση επιτόπου του προϊόντος αυτού μέσα στα όρια των κοινοτικών υποχρεώσεων.

- τις πράξεις επιστροφής των πιστώσεων ή χορηγηθέντων δανείων.

Η παρούσα ονοματολογία δεν περιορίζει την έννοια κεφαλαίων, εξ ου και η ύπαρξη του σημείου XIII ΣΤ «Άλλες κινήσεις κεφαλαίων: Διάφορα». Δεν μπορεί λοιπόν να θεωρηθεί ότι περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της αρχής της πλήρους ελευθέρωσης των κινήσεων κεφαλαίων όπως διατυπώνεται στο άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας.

Ι. ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (1)

1. Δημιουργία και επέκταση των υποκαταστημάτων ή των νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρακοινωνό και πλήρης απόκτηση υφιστάμενων επιχειρήσεων.

2. Συμμετοχή σε νέες υφιστάμενες επιχειρήσεις με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών.

3. Χορήγηση μακροπρόθεσμων δανείων για τη δημιουργία ή διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών.

4. Επανεπένδυση κερδών με σκοπό τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών.

Α. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται σε εθνικό έδαφος από μη κατοίκους (1).

Β. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό από κατοίκους (1).

II. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ (μη συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας I) (1)

Α. Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους.

Β. Επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό από κατοίκους.

III. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΙΤΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΗΘΩΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (μη συμπεριλαμβανομένων των κατηγοριών I, IV και V)

α) Μετοχές και λοιποί τίτλοι που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής (1)

β) Ομολογίες (1)

Α. Συναλλαγές επί τίτλων στις αγορές κεφαλαίων.

1. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στο χρηματιστήριο(1).

2. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο.

3. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο(1).

4. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο.

Β. Εισαγωγή τίτλων στις κεφαλαιαγορές(1).

i) Εισαγωγή στο χρηματιστήριο(1).

ii) Έκδοση και τοποθέτηση σε κεφαλαιαγορά(1).

1. Εισαγωγή εθνικών τίτλων σε αλλοδαπή κεφαλαιαγορά.

2. Εισαγωγή ξένων τίτλων στην εθνική κεφαλαιαγορά.

IV. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ(1).

α) Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε τίτλους που συνήθως είναι διαπραγματεύσιμοι στις κεφαλαιαγορές (μετοχές, λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι και ομολογίες).

β) Μεριδία οργανισμών συλλογιών επενδύσεων σε τίτλους ή λοιπά μέσα που είναι συνήθως διαπραγματεύσιμα στις χρηματαγορές.

γ) Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε άλλα περιουσιακά στοιχεία.

Α. Συναλλαγές επί μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

1. Απόκτηση από μη κατοίκους μεριδίων εθνικών οργανισμών που είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο.

2. Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών που είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο.

3. Απόκτηση από μη κατοίκους μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών που δεν είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο.

(1) Βλέπε κατωτέρω τις επεξηγηματικές σημειώσεις.

4. Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών που δεν είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο.

Β. Εισαγωγή μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων στις κεφαλαιαγορές.

i) Εισαγωγή στο χρηματιστήριο(1).

ii) Έκδοση και τοποθέτηση σε κεφαλαιαγορά.

1. Εισαγωγή των μεριδίων εθνικών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε μια ξένη κεφαλαιαγορά.

2. Εισαγωγή μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων στην εθνική κεφαλαιαγορά.

Υ. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ(1).

Α. Συναλλαγές επί τίτλων και άλλων μέσων της χρηματαγοράς.

1. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων και λοιπών μέσων της χρηματαγοράς.

2. Απόκτηση από κατοίκους αλλοδαπών τίτλων και λοιπών μέσων της χρηματαγοράς.

Β. Εισαγωγή τίτλων και άλλων μέσων στη χρηματαγορά.

i) Εισαγωγή σε μία ανεγνωρισμένη χρηματαγορά(1).

ii) Έκδοση και τοποθέτηση σε μία ανεγνωρισμένη χρηματαγορά.

1. Εισαγωγή εθνικών τίτλων και λοιπών μέσων σε μια αλλοδαπή χρηματαγορά.

2. Εισαγωγή ξένων τίτλων και λοιπών μέσων στην εθνική χρηματαγορά.

VI. ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ(1).

Α. Πράξεις που πραγματοποιούνται από μη κατοίκους σε εθνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Πράξεις που πραγματοποιούνται από κατοίκους σε αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

VII. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ Η' ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΕΝΑΣ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ.

1. Βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος).

2. Μεσοπρόθεσμες (από ένα έως πέντε έτη).

3. Μακροπρόθεσμες (πέντε έτη και άνω).

Α. Πιστώσεις που χορηγούνται σε κατοίκους από μη κατοίκους.

Β. Πιστώσεις που χορηγούνται από κατοίκους σε μη κατοίκους.

VIII. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ (μη συμπεριλαμβανομένων των κατηγοριών I, VII και XI)(1).

1. Βραχυπρόθεσμα (λιγότερο από ένα έτος).

2. Μεσοπρόθεσμα (από ένα έως πέντε έτη).

3. Μακροπρόθεσμα (πέντε έτη και άνω).

Α. Δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται από μη κατοίκους σε κατοίκους.

Β. Δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται από κατοίκους σε μη κατοίκους.

IX. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ, ΛΟΙΠΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΝΕΧΥΡΟΥ.

Α. Που χορηγούνται από μη κατοίκους σε κατοίκους.

Β. Που χορηγούνται από κατοίκους σε μη κατοίκους.

X. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ.

Α. Ασφάλιστρα και παροχές στα πλαίσια της ασφάλειας ζωής.

1. Συμβόλαια που συνάπτονται από εθνικές ασφαλιστικές εταιρείες ζωής με μη κατοίκους.

2. Συμβόλαια που συνάπτονται από εθνικές ασφαλιστικές εταιρείες ζωής με κατοίκους.

Β. Ασφάλιστρα και παροχές στα πλαίσια της ασφάλειας πιστώσεων.

1. Συμβόλαια που συνάπτονται από εθνικές ασφαλιστικές εταιρείες πιστώσεων με μη κατοίκους.

2. Συμβόλαια που συνάπτονται από εθνικές ασφαλιστικές εταιρείες πιστώσεων με κατοίκους.

Γ. Λοιπές μεταφορές κεφαλαίων σε σχέση με ασφαλιστήρια συμβόλαια.

XI. ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.

Α. Χορηγούμενα δάνεια.

Β. Δωρεές και χορηγήσεις.

Γ. Προίκες.

Δ. Κληρονομίες.

Ε. Διακανονισμός χρεών από μετανάστες στη χώρα προηγούμενης διαμονής τους.

ΣΤ. Μεταφορές περιουσιακών στοιχείων που έχουν δημιουργηθεί από κατοίκους, σε περίπτωση μετανάστευσης, κατά τη στιγμή της εγκατάστασής τους και κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο εξωτερικό.

Ζ. Μεταφορές, κατά τη διάρκεια της παραμονής, των αποταμιεύσεων μεταναστών, προς τη χώρα προηγούμενης διαμονής.

(1) Βλέπε κατωτέρω τις επεξηγηματικές σημειώσεις.

(1) XII. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ.

Α. Τίτλοι.

Β. Μέσα πληρωμών παντός είδους.

XIII. ΛΟΙΠΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Α. Φόροι κληρονομίας.

Β. Ζημίες και τόκοι (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου).

Γ. Επιστροφές που πραγματοποιούνται σε περίπτωση ακύρωσης συμβάσεων ή αχρεωσύτητας καταβληθέντων πληρωμών (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου).

Δ. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας: διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και εφευρέσεις (μεταβιβάσεις και μεταφορές που προκύπτουν από τέτοιου είδους εκχωρήσεις).

(1) Βλέπε κατωτέρω τις επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ε. Μεταφορές χρηματοδοτικών μέσων που απαιτούνται για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών (που δεν συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία VI).

ΣΤ. Διάφορα.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

Κατά την έννοια της παρούσας ονοματολογίας και γους τους σκοπούς μόνον της ογηδίας, νοούνται ως:

Άμεσες επενδύσεις

Οι επενδύσεις πάσης φύσεως στις οποίες προβαίνουν τα φυσικά πρόσωπα, οι εμπορικές, βιομηχανικές ή χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία ή διατήρηση σταθερών και άμεσων σχέσεων ανάμεσα στον παρακοινωνικό και τον επικεφαλής της επιχείρησης ή την επιχείρηση για την οποία προορίζονται τα κεφάλαια αυτά για την άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Ο όρος αυτός λοιπόν πρέπει να εκλαμβάνεται υπό την ευρύτερη του έννοια.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 1 της ονοματολογίας περιλαμβάνουν τις νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις (θαγατρικές 100%) και τα υποκαταστήματα.

Όσον αφορά τις εταιρείες που αναφέρονται στο σημείο 1 2 της ονοματολογίας και που έχουν το καταστατικό εταιρειών κατά μετοχές ή υπάρχει συμμετοχή με χαρακτήρα άμεσων επενδύσεων, εφόσον το πακέτο των μετοχών που βρίσκεται στην κατοχή ενός φυσικού προσώπου, μιας άλλης επιχείρησης ή οιοδήποτε άλλου κατόχου δίνει στους μετόχους αυτούς, είτε δύναμη των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας επί των εταιρειών κατά μετοχές είτε με διαφορετικό τρόπο, τη δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στη διαχείριση της εν λόγω εταιρείας ή τον έλεγχο της.

Με τον όρο μακροπρόθεσμα χορηγούμενα δάνεια που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής, και αναφέρονται στο σημείο 1 3 της ονοματολογίας, νοούνται τα δάνεια διάρκειας πάνω από πέντε έτη που προορίζονται να δημιουργήσουν ή να διατηρήσουν στενούς οικονομικούς δεσμούς.

Τα κυριότερα παραδείγματα που είναι δυνατόν να αναφερθούν είναι τα δάνεια που χορηγούνται από την εταιρεία στις θυγατρικές της ή σε εταιρείες επί των οποίων έχει δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και τα δάνεια που συνδέονται με μία συμμετοχή στα κέρδη. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται επίσης τα δάνεια που χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με σκοπό τη δημιουργία ή διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών.

Επενδύσεις σε ακίνητα

Νοούνται οι αγορές γηπέδων με οικοδομές ή άνευ οικοδομών καθώς και η κατασκευή κτιρίων από ιδιώτες για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς λόγους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει επίσης τα δικαιώματα επικαρπίας, τις δουλείες καθώς και τα δικαιώματα επιφανείας.

Εισαγωγή στο χρηματιστήριο ή σε μια αναγνωρισμένη χρηματαγορά

Νοείται η πρόσβαση, βάσει μιας καθορισμένης διαδικασίας, τίτλων και λοιπών μέσων που είναι διαπραγμα-

τεύσιμοι, στις επίσημες ή ανεπίσημες συναλλαγές ενός χρηματιστηρίου ή ενός τμήματος της χρηματαγοράς, που είναι επίσημα αναγνωρισμένα.

Τίτλοι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο (επίσημης και ανεπίσημης χρηματιστηριακής εγγραφής)

Νοούνται οι τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημων συναλλαγών κα των οποίων οι τιμές δημοσιεύονται συστηματικά είτε από τα επίσημα χρηματιστηριακά όργανα (τίτλοι επίσημης χρηματιστηριακής εγγραφής), είτε από άλλα όργανα που έχουν σχέση με το χρηματιστήριο όπως, για παράδειγμα, οι τραπεζικές επιτροπές (τίτλοι ανεπίσημης χρηματιστηριακής εγγραφής).

Έκδοση τίτλων και άλλων διαπραγματεύσιμων μέσων

Νοείται η πώληση μέσω προσφοράς στο κοινό.

Τοποθέτηση τίτλων και λοιπών διαπραγματεύσιμων μέσων

Νοείται η άμεση πώληση από τον εκδότη ή από τον όμιλο που είναι επιφορτισμένος, χωρίς να υπάρχει προσφορά στο κοινό.

Εθνικοί ή ξένοι τίτλοι και λοιπά μέσα:

Νοούνται οι τίτλοι ανάλογα με τον τόπο της έδρας του εκδότη.

Μετοχές και λοιποί τίτλοι που έχουν το χαρακτήρα της συμμετοχής:

Συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων εγγραφής σε νεοεκδοθείσες μετοχές.

Ομολογίες:

Είναι τίτλοι διαπραγματεύσιμοι για μια διάρκεια δύο και περισσότερων ετών από την έκδοσή τους, για τους οποίους ο καθορισμός του επιτοκίου και οι λεπτομέρειες επιστροφής του κεφαλαίου και καταβολής των τόκων καθορίζονται κατά την έκδοση.

Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων:

Οι Οργανισμοί

-το αντικείμενο των οποίων είναι η συλλογική τοποθέτηση σε κινητές αξίες, ή σε άλλα περιουσιακά στοιχεία, κεφαλαίων τα οποία συλλέγουν και η λειτουργία των οποίων υπόκειται στην αρχή της κατανομής των κινδύνων, και

-των οποίων τα μερίδια, μετά από αίτηση των κοινοτών, στα πλαίσια των νομίμων συμβατικών ή καταστατικών διατάξεων που τους διέπουν, εξαγοράζονται ή εξοφλούνται, άμεσα ή έμμεσα, με στοιχεία του ενεργητικού των οργανισμών αυτών. Προς αυτές τις εξαγορές ή εξοφλήσεις εξομοιώνονται οι ενέργειες ενός οργανισμού συλλογικών επενδύσεων που στοχεύουν στο να μην αποκλίνει αισθητά ή χρηματιστηριακή τιμή των μεριδίων από την καθαρή αξία απογραφής τους.

Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν, σύμφωνα με το νόμο, να έχουν είτε συμβατική μορφή (αμοιβαία κεφάλαια διαχειριζόμενα από Εταιρεία διαχείρισης) είτε τράστ (unit trust) είτε καταστατική μορφή (εταιρεία επενδύσεων).

Για τους σκοπούς της οδηγίας, ο όρος «αμοιβαίο κεφάλαιο» περιλαμβάνει και το unit trust.

Τίτλοι και λοιπά μέσα που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμη στη χρηματαγορά:

Είναι τα χρεώγραφα δημοσίου και λοιπά διαπραγματεύσιμα χρεώγραφα, τα πιστοποιητικά καταθέσεων, οι τραπεζικές αντιλήψεις υποχρεώσεων, τα γραμμάτια δημοσίου και άλλα παρόμοια μέσα.

Πιστώσεις που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών:

Οι εμπορικές συμβατικές πιστώσεις (προκαταβολές ή πληρωμές που κλιμακώνονται επί έργων που πραγματοποιούνται ή έχουν παραγγελθεί και προθεσμίες πληρωμής, με ή άνευ εγγραφή που ισοδυναμούν με εμπόριο) καθώς και η χρηματοδότησή τους από πιστώσεις που χορηγούνται από πιστωτικά ιδρύματα. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει επίσης τις πράξεις factoring.

Χρηματοδοτικά δάνεια και πιστώσεις:

Νοούνται οι χρηματοδοτήσεις πάσης φύσεως, που χορηγούνται από πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κανένας κάτοικος.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει επίσης τα χορηγούμενα ενυπόθηκα δάνεια, τις καταναλωτικές πιστώσεις, τις χρηματοδοτικές πιστώσεις καθώς και τα κονδύλια πιστώσεων υποκατάστασης και άλλες διευκολύνσεις έκδοσης χρεωγράφων.

Κάτοικοι και μη κάτοικοι:

Νοούνται τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στη νομοθεσία περί συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε κράτος μέλος.

Προϊόν ρευστοποίησης (των επενδύσεων, των τίτλων κ.λπ.):

Είναι το προϊόν των πωλήσεων συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων υπεραξιών, το ποσό των επιστροφών, το προϊόν των αναγκαστικών εκτελέσεων κ.λπ.

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα:

Είναι εκείνα που καθορίζονται με βάση τις εθνικές ρυθμίσεις.

Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα:

Είναι οι τράπεζες, τα ταμειυτήρια και οι οργανισμοί που είναι ειδικευμένοι στη χορήγηση βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων πιστώσεων, καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρείες, τα ταμειυτήρια, οι εταιρείες χορήγησης κατασκευαστικών δανείων, οι εταιρείες επενδύσεων και τα άλλα παρόμοια ιδρύματα.

Πιστωτικά ιδρύματα:

Είναι οι τράπεζες, τα ταμειυτήρια και οι οργανισμοί που είναι ειδικευμένοι στη χορήγηση βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων πιστώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Φύση των πράξεων	Θέσεις της ονοματολογίας
Πράξεις επί τίτλων και άλλων μέσων που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στη χρηματαγορά	V
Πράξεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς και καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	VI
Πράξεις επί μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων	IV A και B γ)

-Οργανισμοί επενδύσεων σε τίτλους ή μέσα που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στη χρηματαγορά

Χορηγούμενα δάνεια και χρηματοδοτικές πιστώσεις VIII A και B 1

-Βραχυπρόθεσμα

Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα XI A

-Χορηγούμενα δάνεια

Εισαγωγές και εξαγωγές εγγράφων στα οποία ενσωματώνονται οι αξίες XII

-Τίτλοι που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στη χρηματαγορά

-Μέσα πληρωμών

Άλλες κινήσεις κεφαλαίων: Διάφορα XIII ΣΤ

-Βραχυπρόθεσμες πράξεις που εξομοιώνονται με τις προαναφερόμενες

Οι περιορισμοί θα πρέπει να προσδιορίζονται και να εφαρμόζονται έτσι ώστε να θιγουν όσο το δυνατόν λιγότερο την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των αγαθών και των υπηρεσιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 5 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

1. Πράξεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς και καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα: πράξεις που πραγματοποιούνται από κατοίκους σε αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

2. Χρηματοδοτικά δάνεια και πιστώσεις που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

3. Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα: δάνεια που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.

4. Εισαγωγή και εξαγωγή εγγράφων που ενσωματώνουν αξίες: μέσα πληρωμής.

Άρθρο 10

Για τους σκοπούς του παρόντος θεωρείται ως κάτοικος Ελλάδος:

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 51 του Αστικού Κώδικα.

β) Κάθε φυσικό πρόσωπο με εξαίρεση το αλλοδαπό προσωπικό πρεσβειών, διεθνών οργανισμών και ξένων αποστολών, το οποίο κατά το χρόνο της πραγματοποίησης της συγκεκριμένης κίνησης κεφαλαίων έχει συμπληρώσει τριετή συνεχή διαμονή στην Ελλάδα. Απουσία στο εξωτερικό για 45 συνεχείς ή 90 συνολικά ημέρες ετησίως δεν διακόπτει τη συνέχιση της διαμονής.

γ) Κάθε ημεδαπό νομικό πρόσωπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο, που είναι εγκατεστημένο ή λειτουργεί στην Ελλάδα ανεξαρτήτως του δικαίου ενσωμάτωσής του ή του τόπου της έδρας του.

Άρθρο 11

1. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις που αφορούν στον τομέα της φορολογίας και της εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν την ισχύ και εφαρμογή του Α.Ν. 89/1967 «περί εγκαταστάσεως εν Ελλάδι αλλοδαπών εμπνεροβιομηχανικών εταιρειών» (ΦΕΚ 132/Α').

3. Το Π.Δ. 207/87 (ΦΕΚ 95/Α'), οι υπουργικές αποφάσεις αριθ. ΙΕ 8947/86 (ΦΕΚ 445/Β') και ΙΕ 1324/86 (ΦΕΚ 707/Β'), καθώς και κάθε άλλη αντικειμένη διάταξη, καταργούνται.

4. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν για όλες τις κινήσεις κεφαλαίων σχετικά με τις οποίες έχουν ήδη κατατεθεί αιτήσεις δυνάμει του Π.Δ. 207/87 και εκκρεμεί η σχετική έγκρισή τους.

Άρθρο 12

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 22 Μαρτίου 1993
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Πράξη Διοικητή αριθ. 2184/17.3.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Καθορισμός του απαιτούμενου ελάχιστου κεφαλαίου για τα υποκαταστήματα που ιδρύονται στην Ελλάδα από πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε χώρες εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Αφού έλαβε υπόψη:

α) Το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 «όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις».

β) Το άρθρο 12 παρ. 2α του Ν. 2076/92 «ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις».

γ) Την ΠΔ/ΤΕ 2110/20.8.92 που αφορά στον καθορισμό του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα.

δ) Την απόφ. ΝΕ 301/3/2.2.81, όπως ισχύει, αποφάσεις:

Να τροποποιήσει την απόφ. ΝΕ 301/3/2.2.81, όπως ισχύει, και να καθορίσει τα ακόλουθα:

1. Για την ίδρυση και λειτουργία στην Ελλάδα του πρώτου υποκαταστήματος πιστωτικού ιδρύματος που έχει την έδρα του σε χώρα εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θα εισάγεται και θα δραχμοποιείται από την κοινοποίηση της παρούσας πράξης ποσό συναλλαγματικού ισοτίμου δραχμών δύο δισεκατομμυρίων (δρχ. 2.000.000.000).

Το απαιτούμενο ως άνω κεφάλαιο ισχύει για το σύνολο των τεσσάρων πρώτων υποκαταστημάτων κάθε πιστωτικού ιδρύματος.

Στην περίπτωση που τα ως άνω πιστωτικά ιδρύματα ζητήσουν και λάβουν την άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος για την ίδρυση και λειτουργία περισσότερων των τεσσάρων υποκαταστημάτων θα εισάγεται και θα δραχμοποιείται πρόσθετο ποσό μέχρι τη συμπλήρωση του εκάστοτε ισχύοντος ελάχιστου ορίου του μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα.

(2)

2. Οι διατάξεις της ως άνω παρ. 1 εφαρμόζονται και κατά την έγκριση επέκτασης του δικτύου των υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε χώρα εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και λειτουργούν στην Ελλάδα κατά την κοινοποίηση της παρούσας Πράξης.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Διοικητής
Ε.Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

**ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ
ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Αριθ. 825/27.7.86

1) ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 825/25.7.86
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Θέμα: Άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΦΕΚ Α' 129/22/8/86)

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαθε υπόψη:
α) το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 «όργανα ασκή-

σεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»
β) το άρθρο 2 παρ. 1 του ΑΝ 1837/1951 «περί λειτουργίας της Ν.Ε.»

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

1. Επιτρέπεται ο επαναπατρισμός του προϊόντος ρευστοποίησης επένδυσης και η εξαγωγή κερδών, μερισμάτων, τόκων και χρεωλυσιών κεφαλαίων που εισάγονται από κατοίκους χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτή-

των για άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα, με τους ακόλουθους όρους:

α. Θα έχει εγκριθεί η εισαγωγή των κεφαλαίων που προορίζονται για την άμεση επένδυση από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία ελέγχει το είδος, την αυθεντικότητα και τη νομιμότητα της επένδυσης.

β. Για την έγκριση της χορήγησης συναλλαγματίου για τον επαναπαιρισμό του προϊόντος ρευστοποίησης της επένδυσης και την εξαγωγή κερδών, μερισμάτων, τόκων και χρεωλυσίων, η Τράπεζα της Ελλάδος ελέγχει (α) τη χρησιμοποίηση του εισαχθέντος κεφαλαίου για το σκοπό που εγκρίθηκε και (β) την αυθεντικότητα των συναλλαγών.

γ. Στην περίπτωση δανείου που αποτελεί άμεση επένδυση με την έννοια της παραγ. 5 της παρούσας Πράξης, η Τράπεζα της Ελλάδος εγκρίνει τους όρους.

2. Δεν επιτρέπεται ο επαναπαιρισμός προϊόντος ρευστοποίησης της επένδυσης πριν παρέλθουν τρία έτη από την εισαγωγή των κεφαλαίων.

3. Η μετατροπή των δραχμών σε ξένο συναλλάγμα για τον επαναπαιρισμό προϊόντος της ρευστοποίησης και την εξαγωγή κερδών, μερισμάτων, τόκων και χρεωλυσίων θα γίνεται με την τιμή του συναλλάγματος κατά την ημέρα μεταφοράς τους στο εξωτερικό.

4. Επιτρέπεται η σωρευτική εξαγωγή τόκων, κερδών και μερισμάτων.

5. Άμεσες επενδύσεις με την έννοια της παρούσας Πράξης θεωρούνται οι κάθε είδους επενδύσεις στις οποίες προβαίνουν φυσικά πρόσωπα, εμπορικές, βιομηχανικές ή χρηματοδοτικές επιχειρήσεις και οι οποίες χρησιμεύουν για τη δημιουργία ή τη διατήρηση διαρκών και άμεσων σχέσεων μεταξύ του παρέχοντος τα κεφάλαια και του επιχειρηματία ή της επιχείρησης για την οποία προορίζονται τα κεφάλαια αυτά με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

Οι άμεσες αυτές επενδύσεις μπορούν να έχουν τις ακόλουθες μορφές:

- Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημά-

των ή νέων επιχειρημάτων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τα κεφάλαια (θυγατρικές, κατά 100% νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις) και ολοκληρωτική απόκτηση υπαρκτών επιχειρήσεων.

Συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας. Εάν οι επιχειρήσεις αυτές έχουν το καθεστώς μετοχικών εταιριών, συμμετοχή με χαρακτήρα άμεσης επένδυσης υπάρχει όταν η δέσμη των μετοχών που βρίσκεται στην κατοχή ενός φυσικού προσώπου, μιας άλλης επιχείρησης ή οποιουδήποτε άλλου κατόχου, παρέχει στους μετόχους αυτούς είτε με βάση τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας για μετοχικές εταιρίες είτε για άλλους λόγους τη δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στη διοίκηση της εταιρίας αυτής ή στον έλεγχό της.

- Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας. Τέτοια δάνεια θεωρούνται τα δάνεια διάρκειας μεγαλύτερης των πέντε ετών, τα χορηγούμενα από μία εταιρία προς τις θυγατρικές της εταιρίες ή προς εταιρίες στις οποίες συμμετέχει καθώς και τα δάνεια τα συνδεδεμένα με συμμετοχή στα κέρδη.

- Επανεπένδυση κερδών με σκοπό τη διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας.

6. Προϊόν ρευστοποίησης μιας επένδυσης είναι το εισαχθέν κεφάλαιο, περιλαμβανομένης και της επανεπένδυσης κερδών, και η υπεραξία που τυχόν προκύπτει από τη ρευστοποίηση της επένδυσης. Δεν περιλαμβάνεται στην υπεραξία που μπορεί να επανεξαχθεί το τμήμα της που αντιστοιχεί στο ποσοστό του κεφαλαίου που καλύφθηκε από κεφάλαια εσωτερικού.

7. Επενδύσεις που πραγματοποιούνται ή ρευστοποιούνται χωρίς προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος δεν απολαμβάνουν των πλεονεκτημάτων της παρούσας Πράξης.

Η παρούσα Πράξη να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ
ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Αριθ. 30/11.9.87

Αθήνα, 11 Σεπτεμβρίου 1987
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 30

Κοινοποιείται και στις Διοικήσεις των Τραπεζών
(79)

ΘΕΜΑ: Απόκτηση από κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ ελληνικών τίτλων που είναι διαπραγματευτέοι στο Χρηματιστήριο και επαναπαιξιμός των προϊόντος ρευστοποίησής τους.

A. ΓΕΝΙΚΑ

Μετά τη δημοσίευση του ΠΑ 14086 και την 303/11.86 απόφαση της Επιτροπής Συνολογισμού της Τράπεζας της Ελλάδος επιτάσσεται η μεταφορά κεφαλαίων από κατοίκους κρατών μελών της ΕΟΚ για επενδύσει, οι ελληνικοί τίτλοι, που είναι διατεθειμένοι να υποστηρίξουν την προώθηση του προϊόντος ρευστοποίησης αυτών.

Με την Εγκύκλιο Αποίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 54/27.11.86 εξουσιοδοτήθηκαν τα Καταστήματα της Τράπεζας της Ελλάδος να χορηγούν το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης των τίτλων και των μερισμάτων τους, που ανήκουν σε κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ και έχουν αγοραστεί με εισαγωγή και δραχμοποίηση ελεύθερου συναλλάγματος.

Μετά τη δημοσίευση του ΠΑ 207/19.6.87 (άρθρο 3) οι πιο πάνω εργασιές μεταβιβάζονται και στα Κεντρικά μόνον Καταστήματα των εξουσιοδοτημένων για πράξεις επί συναλλάγματος εμπορικών τραπεζών, τα οποία είναι σε σύμφωνο με τις παραπάνω οδηγίες.

B. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

1. Τα Κεντρικά Καταστήματα των εμπορικών τραπεζών που έχουν εξουσιοδοτηθεί για τη διεξαγωγή πράξεων επί συναλλάγματος θα χορηγούν το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης των τίτλων και των μερισμάτων τους που ανήκουν σε κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ και έχουν αγοραστεί με εισαγωγή και δραχμοποίηση ελεύθερου συναλλάγματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο ΠΑ 14086.

Διευκρινίζεται ότι για το χαρακτηρισμό των τίτλων ως ελληνικών ή ξένων, ως κριτήριο λαμβάνεται ο τόπος της έδρας του εκδότη. Στους τίτλους αυτούς υπάγονται οι μετοχές και όλοι άλλοι τίτλοι έχουν τον χαρακτήρα συμμετοχής, οι ομολογίες που έχουν εκδοθεί είτε σε δραχμές είτε σε ξένο νόμισμα, καθώς και τα μερίδια οργανισμών σπλογγικών επενδύσεων.

Π.Α.1. Τα Κεντρικά Καταστήματα των εμπορικών τραπεζών είναι αρμόδια να χορηγούν το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης.

α) μετοχών και ομολογιών που αγοράστηκαν μετά την 1.1.1987 ή θα αγοραστούν στο μέλλον και β) μερισμάτων οργανισμών σπλογγικών επενδύσεων που αγοράστηκαν μετά την 1.3.1987 και εφεξής.

2. Τα Κεντρικά Καταστήματα των εμπορικών τραπεζών είναι επίσης αρμόδια να χορηγούν το αναγκαίο συνάλλαγμα για την μεταφορά των μερισμάτων που αντιστοιχούν στους τίτλους της παραγράφου Π.Α.1 από τον παρόντος.

Β1. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια να χορηγεί το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για τη μεταφορά.

α) του προϊόντος ρευστοποίησης μετοχών και ομολογιών που αγοράστηκαν μέχρι 31.12.86 είτε

έχουν ήδη μετατραποστεί ή θα μετατραποθούν σε μέλλον και

β) των μερισμάτων που αποσπάζονται από παρακάτω τίτλους των οποίων που αφορούν οι παρακάτω τίτλους: χρονοί, όσον και αν ανήκουν του θα προσεφέρουν στο μέλλον

Γ. ΜΑΚΡΟΚΟΣΜΙΚΑ

Τα Κεντρικά Καταστήματα των εμπορικών τραπεζών θα ελέγχουν μόνο την ισορροπία (χρησιότητα, μη εικονικότητα) των πιο πάνω συναλλαγών.

1. Η μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης (η οποία περιλαμβάνει τόσο το εισεχθέν κεφάλαιο, όσο και την υπεραξία του) εγκρίνεται από τις Τράπεζες, εφόσον ως ο δικαιούχος το ζητήσει και προσκομίσει τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση των αρμοδίων αρχών της χώρας εγκατάστασής του, από την οποία να προκύπτει η ιδιότητα του κατοίκου κράτους-μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκτός της Ελλάδος, δεδομένου ότι η ιδιότητα του κατοίκου άλλου κράτους-μέλους κρίνεται σύμφωνα με την περί συναλλάγματος νομοθεσία του κράτους αυτού.

Σε περίπτωση που η νομοθεσία αυτή δεν προβλέπει την έκδοση τέτοιας βεβαίωσης, θα λαμβάνονται υπόψη άλλα στοιχεία που θα θεμελιώνονται, αφενός τη συνεχή φυσική διαμονή του ενδιαφερομένου στο συγκεκριμένο κράτος, αφετέρου τη σθεναρή πρόθεσή του να παραμείνει και να έχει το κράτος αυτό ως κέντρο των δραστηριοτήτων του. Η ιδιότητα αυτή πρέπει να υπάρχει τόσο κατά το χρόνο της αγοράς των τίτλων, όσο και κατά το χρόνο της ρευστοποίησής τους.

β) Πινακίδιο εκτέλεσης εντολής χρηματιστού ή άλλη απόδειξη από την οποία να προκύπτει η αγορά των τίτλων και η τιμή τους.

γ) Βεβαίωση Αγοράς Συναλλάγματος που να αποδεικνύει την εισαγωγή ελεύθερου συναλλάγματος το οποίο κάλυψε το τίμημα της αγοράς των τίτλων.

δ) Πινακίδιο εκτέλεσης εντολής χρηματιστού ή άλλη απόδειξη από την οποία να προκύπτει η πώληση ή η κατά άλλο τρόπο ρευστοποίηση των τίτλων, καθώς και το ύψος του προϊόντος ρευστοποίησής τους.

Σημαντική λεπτομέρεια του τιμήματος που αναφέρεται στο Πινακίδιο του χρηματιστή ή οι άλλη απόδειξη πώλησης των τίτλων από την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή του τίτλου θα εξετάζεται από τις αρμόδιες Επιτροπές της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε περίπτωση που τίτλοι μετοχών έχουν εκποιηθεί και επανεπενδυθεί σε άλλους τίτλους, θα προσκομίζονται τα Πινακίδια εκτέλεσης χρηματιστού της πώλησης και της αγοράς των τίτλων.

Πολλαπλές αγοραπωλησίες τίτλων του ίδιου πάντοτε επενδυτή αναγνωρίζονται, εφόσον ο επενδυτής προσκομίσει τα σχετικά Πινακίδια κάθε αγοραπωλησίας, στα οποία θα υπάρχει αδιάκοπη χρονολογική συνέχεια (δηλαδή ανάμεσα σε κάθε πώληση και αγορά τίτλων δεν πρέπει να υπάρχει χρονικό κενό).

2. Στις περιπτώσεις που ζητείται από τους

αγοράσει, η αποστολή των αγορασθέντων τίτλων στο εξωτερικό, οι αρμόδιες υπηρεσίες των τραπεζών θα έχουν έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος, Τμήμα Β, Εξωτερικού Συναλλάγματος, συναλλαγμαλόγος, Βιθαύωση Αγοράς, Συναλλάγματος, που να αποδεικνύει την μεταφορά και διασφραγισμένη του απαιτητήριου για την αγορά των τίτλων συναλλάγματος.

Οι σχετικές Βιθαύωσης Αγοράς Συναλλάγματος θα επιστρέφονται από την Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με την εγκριση, προκειμένου να αποσταλούν μαζί με τους τίτλους στο εξωτερικό.

3. Η απόδοση του προϊόντος εξόφλησης μπορεί να γίνει σε ολοκληρωτό χρηματικό ποσό διατεταγμένα με το Είκοσι Αθηνών.

4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των τραπεζών θα τηρούν τα σχετικά δικαιολογητικά για επενδυτή, για τον έλεγχο των οργάνων της Τράπεζας της Ελλάδος.

5. Τα Κεντρικά Καταστήματα των τραπεζών τραπεζών θα χορηγούν το ελάχιστο ανεγχείο συντάξεμα για τη μεταφορά των μερισμάτων σε τμήμα βάση τμήτος ως ο δικαιούχος το ζήτησι, με την προσκόμιση τόσο των δικαιολογητικών που

αναφέρονται στα εδάφια α, β, γ της παρούσας, ή εναλλακτικά να αναχθεί σχετική μερίδα του ενδεδειγμένου) όσο και τη απαιτητική αίτηση ή τη σχετική μερίδα σχετική αίτηση στην οποία θα αναφέρεται το ποσό των καταβαλλόμενων μερισμάτων και ο φόρος που αναλογεί.

Για ταύτιση αποστολής τίτλων που έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την 1.1.1981, ημερομηνία ένταξης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, καθώς και μερισμάτων που αναφέρονται σε χρήσεις προ της 1.1.81, εξακολουθεί να ισχύει το καθεστώς που ίσχυε πριν από την ημερομηνία αυτή.

Δ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Τα Κεντρικά Καταστήματα των τραπεζών τραπεζών στο τέλος κάθε μήνα θα αποστέλλουν στη Διεύθυνση Οικονομικών Μελιών της Τράπεζας της Ελλάδος - Τμήμα Ισοζυγίου Πληρωμών, μαζί με τα έντυπα των στατιστικών στοιχείων για χωριστή κατάσταση, στην οποία θα αναγράφονταν υπό τον Κωδικό Αριθμό 644 τις ποσότητες συναλλάγματος για τις πιο πάνω τραπεζίες.

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 1987

ΟΔΗΓΙΑ - ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ υπαρ.1

(άρθρο 3 Π.Δ. 207/87)

Handwritten signature

ΘΕΜΑ: Απελευθέρωση κληρονομιαίων κεφαλαίων που
ανήκουν σε κατοίκους κρατών-μελών της Ε.Ο.Κ.

A. ΓΕΝΙΚΑ

Σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του άρθρου 10 του Προεδρικού Διατάγματος 207/87 οι κληρονομίες που επάγονται σε κατοίκους Ε.Ο.Κ. απελευθερώνονται από 1ης Ιανουαρίου 1981.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 52 της Πράξης Προσχώρησης της Ελλάδος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο 945/1979, από 1ης Ιανουαρίου 1986 καταργούνται οι δεσμευμένοι λογαριασμοί κατοίκων Ε.Ο.Κ, στο μέτρο που αφορούν κεφάλαια προσωπικού χαρακτήρα.

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγονται τα εξής όσον αφορά τις κληρονομίες που επάγονται σε κατοίκους Ε.Ο.Κ.:

1. Τα κληρονομιαία κεφάλαια δεν δεσμεύονται κατ'ΑΝ 1704/39. Συνεπώς η χρήση τους στην Ελλάδα ή η μεταφορά τους στο εξωτερικό είναι ελεύθερη χωρίς προηγούμενη άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον πληρούνται οι παρακάτω οριζόμενες προϋποθέσεις.
2. Ως κληρονομιαία κεφάλαια νοούνται τόσο τα μετρητά που περιλαμβάνονται στην κληρονομιαία περιουσία και οι πρόσοδοί τους, όσο και το προϊόν ρευστοποίησης και πρόσοδοι κληρονομιαίων ακινήτων και κινητών, καθώς και τα ακίνητα ή κινητά που αποδεδειγμένα αποκτήθηκαν ή αποκτώνται με το προϊόν της ρευστοποίησης ή τις προσόδους κληρονομιαίων στοιχείων κ.ο.κ.

B. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Για την υλοποίηση της παραπάνω απελευθέρωσης παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

1. Τα κληρονομιαία κεφάλαια που είναι ήδη κατατεθειμένα σε δεσμευμένους λογαριασμούς αποδεσμεύονται με αίτηση του κληρονόμου, κληροδόχου κλπ. είτε για να χρησιμοποιηθούν στην Ελλάδα, είτε για να εξαχθούν.
 - 1.1 Με την επιφύλαξη των επομένων υποπαραγράφων, τα ήδη κατατεθειμένα κληρονομιαία κεφάλαια που αποδεσμεύονται χωρίς ταυτόχρονη μεταφορά τους στο εξωτερικό, δεν μπορούν να εξαχθούν αργότερα.
Το ίδιο ισχύει και για κληρονομιαία ποσά που κατατίθενται στο εξής και αναλαμβάνονται για χρήση στην Ελλάδα.

Handwritten signature
-11-

- 1.2. Αν τα αναλαμβανόμενα ποσά χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις κατά το Προεδρικό Διάταγμα 207/87, το προϊόν ρευστοποίησης των επενδύσεων αυτών (κεφάλαιο + υπεραξία) εξάγεται στον τόπο κατοικίας του δικαιούχου, εφόσον οι επενδύσεις γίνουν αμέσως (εντός του αντικειμενικά δυνατού χρόνου) μετά την ανάληψη και έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις που ορίζει το Προεδρικό Διάταγμα 207/87 για τη συγκεκριμένη επένδυση.
 - 1.3 Αν τα αναλαμβανόμενα ποσά χρησιμοποιηθούν για επένδυση που δεν έχει απελευθερωθεί με το Προεδρικό Διάταγμα 207/87, από το προϊόν ρευστοποίησής της εξάγεται ή υπάγεται στη ρύθμιση της αμέσως προηγούμενης υποπαραγράφου μόνο το κεφάλαιο, ενώ η υπεραξία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερα στην Ελλάδα.
Η διάθεση δηλαδή της υπεραξίας αυτής σε άλλη ή άλλες, διαδοχικές ή μή, έστω και απελευθερωμένες επενδύσεις δεν παρέχει δικαίωμα εξαγωγής του προϊόντος ρευστοποίησης της επένδυσης.
2. Κεφάλαια που δεν έχουν αποτελέσει ούτε θ'αποτελέσουν αντικείμενο κατάθεσης εξάγονται μόνον εφόσον αποδειχθεί ότι ανάγονται σε κληρονομική πηγή με ανάλογη εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου.

Γ. ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Τα Κεντρικά Καταστήματα των εξουσιοδοτημένων για τη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος εμπορικών Τραπεζών και το κατάστημά τους που θα ορίσουν σε κάθε πόλη, όπου εδρεύουν οι Περιφερειακές Διευθύνσεις τους, εξουσιοδοτούνται:

να αποδεσμεύουν και να χορηγούν το αναγκαίο συνάλλαγμα για την εξαγωγή κληρονομιαίων κεφαλαίων σύμφωνα με την Οδηγία-Εγκύκλιο αυτή, εφόσον τα κεφάλαια προέρχονται από κληρονομιά που επήχθη μετά την 1η Ιανουαρίου 1981.

Για κληρονομιές που επήχθησαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1981 αποκλειστικά αρμόδιο για την έγκριση της χορήγησης είναι το Τμήμα Δεσμευμένων Καταθέσεων του Κεντρικού Καταστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η χορήγηση του συναλλάγματος θα γίνεται μόνον αφού ελεγχθεί η νομιμότητα και αυθεντικότητα της συναλλαγής, δηλαδή αφού διαπιστωθεί ότι το αίτημα μεταφοράς κληρονομιαίου κεφαλαίου εμπίπτει στις ρυθμίσεις του Προεδρικού Διατάγματος 207/87, όπως διευκρινίζονται μ'αυτή την Οδηγία-Εγκύκλιο.

Τα απαιτούμενα για τον έλεγχο αυτό δικαιολογητικά αναγράφονται στο συνημμένο Πίνακα.

Αυτονόητο είναι ότι η απόδειξη της ιδιότητας του αιτούντος ως κληρονόμου, κληροδόχου κλπ. θα γίνεται σύμφωνα με το Νόμο και με τις οδηγίες των Νομικών Υπηρεσιών κάθε Τράπεζας.

ΣΠ *Υπερ* -//-

2. Προϋποθέσεις για τη χορήγηση του συναλλάγματος:

- α. Ο κληρονομούμενος να ήταν κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους-μέλους Ε.Ο.Κ. κατά το χρόνο του θανάτου του.
 - β. Ο αιτούμενος το συνάλλαγμα (κληρονόμος, κληροδόχος κλπ.) να είχε την ιδιότητα του κατοίκου κράτους-μέλους Ε.Ο.Κ. (πλήν Ελλάδος) κατά την επαγωγή της κληρονομιάς και να έχει την ιδιότητα κατοίκου κράτους-μέλους Ε.Ο.Κ. (πλήν Ελλάδος) κατά το χρόνο τόσο της υποβολής της αίτησης, όσο και της εξαγωγής του κληρονομιαίου κεφαλαίου.
 - γ. Το προς μεταφορά κεφάλαιο να είναι κληρονομιαίο σύμφωνα με τη παράγραφο 3 του Κεφαλαίου Α' αυτής της Οδηγίας-Εγκυκλίου.
 - δ. Η ολοσχερής εκπλήρωση κάθε φορολογικής υποχρέωσης του δικαιούχου σε σχέση με ότι κληρονομεί.
3. Οι ίδιες παραπάνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν και σε περίπτωση αποδέσμευσης για ελεύθερη χρήση των δραχμών στην Ελλάδα.
4. Προκειμένου για κληρονομιαίο ακίνητο, αν υπάρχει εγγεγραμμένη στο Υποθηκοφυλακείο Σημείωση του ΑΝ 1704/39, αυτή εξαλείφεται μόνο με έγγραφο του Τμήματος Δεσμευμένων Καταθέσεων του Κεντρικού Καταστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος με επιμέλεια της εμπορικής Τράπεζας, στην οποία έχει υποβληθεί το αίτημα χορήγησης συναλλάγματος ή δραχμών
5. Όπου γίνεται μνεία του όρου "κάτοικος κράτους-μέλους Ε.Ο.Κ." νοείται και ο κάτοικος Ισπανίας ή Πορτογαλίας ή οποιουδήποτε άλλου κράτους που θα καταστεί μέλος της Ε.Ο.Κ.

Δ. ΕΛΕΓΧΟΙ

Η διενέργεια των κατασταλτικών ελέγχων στις μεσολαβούσες Τράπεζες για την αυθεντικότητα των παραπάνω συναλλαγών, ανήκει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ελέγχου για την Εφαρμογή Συναλλαγματικών Κανόνων και των Υποκαταστημάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με τις ισχύουσες αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου και την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 1132/1.9.87.

Όλα τα σχετικά δικαιολογητικά θα τηρούνται στο Κατάστημα που χορήγησε την έγκριση, όπου και θα γίνεται ο έλεγχος από τα παραπάνω όργανα της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ε. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η παρακολούθηση των παραπάνω εγκρίσεων θα ενεργείται από το Τμήμα Δεσμευμένων Καταθέσεων του Κεντρικού Καταστήματος, βάσει αλφαβητικού ευρετηρίου ή καρτελλιδίων που θα τηρούνται κατά λεξικογραφική σειρά.

Τα Καταστήματα των εμπορικών Τραπεζών θα αναγγέλουν στο Τμήμα Δεσμευμένων Καταθέσεων της Τράπεζας της Ελλάδος, στο τέλος κάθε μήνα, τις εγκρίσεις που έχουν δοθεί απ'αυτά, θα γίνεται δε μνεία μόνο των πιο κάτω στοιχείων:

1. Ονοματεπώνυμο κληρονόμου
2. Χώρα κατοικίας του δικαιούχου
3. Περιγραφή των κληρονομηθέντων
4. Το καθ'όρο, προς μεταφορά ή αποδέσμευση, ποσό

Τα Καταστήματα των εμπορικών Τραπεζών στο τέλος κάθε μήνα θ'αποστέλλουν στη Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών-Τμήμα Ισοζυγίου Πληρωμών, εκτός των άλλων στατιστικών στοιχείων, και χωριστή κατάσταση στην οποία θα αναγράφουν υπό τον Κ.Α.5267-2 τις εκροές συναλλάγματος για την πιο πάνω αιτία.

97

Handwritten signature

Για τις λοιπές περιπτώσεις δεσμευμένων καταθέσεων κατ' ΑΝ 1704/39 θα εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι για κάθε κατηγορία πληρωμών σχετικές αποφάσεις.

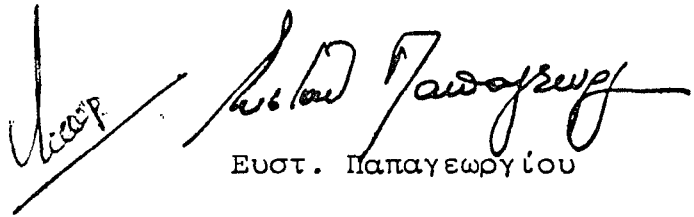
Διευκρινίζεται ότι με την έκδοση της Οδηγίας-Εγκυκλίου αυτής καταργείται η Εγκύκλιος Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 19/6.5.86, στο μέτρο που αφορά τις κληρονομίες.

Για τη διευκόλυνση των υπαλλήλων των Τραπεζών και την ορθή εφαρμογή των οδηγιών της Οδηγίας-Εγκυκλίου αυτής επισυνάπτεται Πίνακας βασικών παραδειγμάτων.

Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση αρμόδιο είναι το Τμήμα Δεσμευμένων Καταθέσεων της Τράπεζας της Ελλάδος (τηλ. 320.27.92, 322.84.31).

Συνημ.: 2 Πίνακες

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ευστ. Παπαγεωργίου

Π Ι Ν Α Κ Α Σ 1

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ Η ΤΗΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΕ ΣΥΝΑΛ-
ΛΑΓΜΑ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΚΛΗΡΟ-
ΝΟΜΙΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

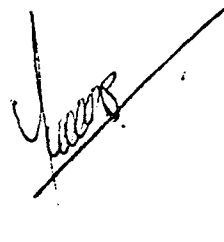
1. Βεβαίωση των αρμοδίων αρχών της χώρας εγκατάστασης του αιτούντος, από την οποία να προκύπτει η ιδιότητα του κατοίκου άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ο.Κ., εκτός της Ελλάδος, δεδομένου ότι η ιδιότητα αυτή κτάται σύμφωνα με την περί συναλλάγματος νομοθεσία του κράτους αυτού.
Σε περίπτωση που η νομοθεσία αυτή δεν προβλέπει την έκδοση τέτοιας βεβαίωσης, θα λαμβάνονται υπόψη άλλα στοιχεία που να θεμελιώνουν, αφενός τη συνεχή διαμονή του ενδιαφερομένου στο συγκεκριμένο κράτος, αφετέρου τη σοβαρή πρόθεσή του να παραμείνει και να έχει το κράτος αυτό ως κέντρο των δραστηριοτήτων του.
Η ιδιότητα αυτή πρέπει να υπάρχει, τόσο κατά το χρόνο επαγωγής της κληρονομιάς, όσο και κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης.
2. Βεβαίωση των αρμοδίων αρχών από την οποία να προκύπτει ότι ο κληρονομούμενος ήταν κάτοικος κράτους-μέλους της Ε.Ο.Κ. (συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδος) κατά το χρόνο του θανάτου του.
3. α. Προκειμένου για κληρονομιά ακινήτου απαιτείται πιστοποιητικό αποδοχής της κληρονομιάς στο οποίο θα περιγράφεται το συγκεκριμένο κληρονομιαίο ακίνητο.
β. Προκειμένου για κληρονομιά κινήτων, οποιοδήποτε έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ότι αυτά αποτελούν μέρος της συγκεκριμένης κληρονομιάς (π.χ. δήλωση στην Εφορία κλπ).
4. α. Το συμβόλαιο μεταβίβασης και το σχετικό πιστοποιητικό μεταγραφής, προκειμένου για ακίνητο, ή
β. Σχετικές αποδείξεις, προκειμένου για κινητό.
5. Πιστοποιητικό της αρμόδιας Οικονομικής Εφορίας που να προσδιορίζει τον αναλογούντα φόρο, ο οποίος φυσικά θα αφαιρείται από το ποσό που πρόκειται να εμβασθεί.
6. Υπεύθυνη κατά ΝΔ 105/69 Δήλωση του δικαιούχου ή των πληρεξουσίων του, με την οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχει υποβληθεί άλλη αίτηση για την ίδια αιτία σε άλλο Κατάστημα Τράπεζας.

Για ιδιαιτερότητες που τυχόν θα παρουσιάζονται, τα Καταστήματα των εμπορικών Τραπεζών θ'απευθύνονται στις Νομικές Υπηρεσίες τους.

ΣΠ
~~Λίτσεργ~~

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

1. Κάτοικος Ισραήλ απεβίωσε την 15.2.1980 και κληρονομήθηκε από κάτοικο Ιταλίας, ο οποίος ζητεί τη μεταφορά στην Ιταλία ή την αποδέσμευση (και χρήση στην Ελλάδα) του τιμήματος πώλησης που έλαβε χώρα την 12.3.1982 και αφορά ακίνητο που κείται στην Ελλάδα και περιλαμβάνεται στη κληρονομιαία περιουσία του θανόντος κατοίκου Ισραήλ.
Το αίτημα μεταφοράς απορρίπτεται ως μη νόμιμο, διότι ο κληρονομούμενος δεν ήταν κάτοικος Ε.Ο.Κ. κατά το θάνατό του (βλ. κεφάλαιο Γ.2 της Οδηγίας-Εγκυκλίου).
Το αίτημα αποδέσμευσης για χρήση στην Ελλάδα ικανοποιείται διότι από 1.1.1986 δεν υπάρχουν δεσμευμένοι λογαριασμοί κατοίκων Ε.Ο.Κ. (βλ. Κεφάλαιο Α.1 της Εγκυκλίου). Το αναλαμβανόμενο ποσό δεν εξάγεται ποτέ στο εξωτερικό χωρίς ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με τη διακριτική ευχέρεια που της παρέχει ο Νόμος (άρθρο 1 Ν. 1266/1982, άρθρο 2 παρ. 1 ΑΝ 1837/1951).
- (Σημείωση: αρμόδιο για την περίπτωση του παραδείγματος αυτού είναι το Τμήμα Δεσμευμένων Καταθέσεων του Κεντρικού Καταστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, διότι η επαγωγή της κληρονομιάς έλαβε χώρα πριν από την 1.1.1981 (βλ. Κεφάλαιο Γ.1. της Οδηγίας-Εγκυκλίου).
2. Κάτοικος Λουξεμβούργου Χ απεβίωσε την 20.4.1985 και κληρονομήθηκε από τον κάτοικο Ισπανίας Ψ.
Στη κληρονομιά περιλαμβάνεται και ένα ακίνητο που κείται στην Ελλάδα. Ο Ψ πωλεί το ακίνητο την 2.11.1985 και ζητεί την 10.1.88 να εξαγάγει το εκ δραχμών 10.000.000 τίμημα.
Το αίτημα ικανοποιείται και εμβάζεται το τίμημα στο εξωτερικό.
3. Στο προηγούμενο παράδειγμα ο Ισπανός Ψ επενδύει τα 10.000.000 δραχμές σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
Μετά έξι μήνες εκποιεί τις μετοχές αντί 15.000.000 δραχμών και ζητεί την εξαγωγή των 15.000.000 δραχμών.
Το αίτημα ικανοποιείται αν έχει τηρηθεί και η Εγκύκλιος 37/19.11.87.
4. Στο προηγούμενο παράδειγμα, ο Ισπανός Ψ ζητεί την εξαγωγή 10.000.000 δραχμών και με τα υπόλοιπα 5.000.000 δραχμών προβαίνει σε άμεση επένδυση (άρθρο 6 του Π.Δ. 207/87).
Ρευστοποιεί την επένδυση το 1990 και ζητεί την εξαγωγή του εκ δραχμών 20.000.000 προϊόντος της.
Το αίτημα ικανοποιείται, εφόσον έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις του Π.Δ. 207/87 για τις άμεσες επενδύσεις.

27

5. Σε συνέχεια του προηγούμενου παραδείγματος ο Ψ ζητεί την εξαγωγή μόνο 15.000.000 δραχμών από το προϊόν της άμεσης επένδυσης και τα υπόλοιπα 5.000.000 καταθέτει σε Τράπεζα. Μετά έξι μήνες ζητεί να εξαγάγει το κεφάλαιο (5.000.000) και τους τόκους της κατάθεσης (750.000). Ικανοποιείται το αίτημα ως προς το κεφάλαιο, επειδή αποτελεί μέρος της υπεραξίας απελευθερωμένης επένδυσης (βλ. παράδειγμα 4ο), αλλά απορρίπτεται το αίτημα ως προς τους τόκους, διότι αποτελούν προϊόν κατάθεσης, δηλαδή συναλλαγής μη απελευθερωμένης με το Π.Δ. 207/87.
6. Συνέχεια στο προηγούμενο παράδειγμα:
Ο Ψ αγοράζει με τις 750.000 δραχμές, που προέρχονται από τόκους κατάθεσης, μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Τις εκποιεί αντί 1.500.000 δραχμών, των οποίων ζητεί την εξαγωγή. Το αίτημα απορρίπτεται διότι οι 1.500.000 δραχμές πηγάζουν μεν από απελευθερωμένη συναλλαγή (επένδυση σε εισηγμένες μετοχές) αλλά δημιουργήθηκε με κεφάλαιο που προήλθε από μη απελευθερωμένη συναλλαγή (κατάθεση).
7. Συνέχεια στο παράδειγμα 5:
Μετά την κατάθεση των 5.000.000 δραχμών και την μετά εξάμηνο ανάληψη τους πλέον τόκων δραχμών 750.000 αγοράζει με το σύνολο (5.750.000) ένα ακίνητο (απελευθερωμένη συναλλαγή), το οποίο πωλεί μετά δύο έτη αντί 7.000.000 δραχμών και ζητεί να εξαγάγει το σύνολο του τιμήματος. Ικανοποιείται το αίτημα μόνο για το μέρος του τιμήματος που αντιστοιχεί στα 5.000.000 δραχμές που είχε δικαίωμα να εξαγάγει σύμφωνα με το παράδειγμα 5 και απορρίπτεται ως προς το υπόλοιπο που αντιστοιχεί στους τόκους, δηλαδή στο προϊόν της προηγούμενης μη απελευθερωμένης συναλλαγής.

27 ~~ΥΠΕΡ~~

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 1988

ΟΔΗΓΙΑ-ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ υπαρ. 302

(άρθρο 3 Π.Δ. 207/87)

Κοινοποιείται και στις Διοικήσεις των Τραπεζών (200)

ΘΕΜΑ: Παροχή οδηγιών στις Εμπορικές Τράπεζες σχετικά με τη χορήγηση συναλλάγματος για πληρωμή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε δικαιούχους κατοίκους χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ.

A. ΓΕΝΙΚΑ

Σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του άρθρου 10 του Προεδρικού Διατάγματος 207/87 οι κινήσεις κεφαλαίων, που αφορούν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κατοίκων χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ., είναι πλήρως απελευθερωμένες.

Στα πλαίσια του πιο πάνω Προεδρικού Διατάγματος (άρθρο 3), οι εμπορικές Τράπεζες θα χορηγούν το απαιτούμενο συνάλλαγμα για την πληρωμή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε κατοίκους χωρών-μελών της Ε.Ο.Κ., χωρίς ειδική κατά περίπτωση έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Σε εφαρμογή του διατάγματος αυτού, αναφέρονται πιο κάτω οι κατηγορίες δικαιωμάτων για τις οποίες οι Εμπορικές Τράπεζες μπορούν να χορηγούν συνάλλαγμα, καθώς και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Αίτηση για χορήγηση συναλλάγματος για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μπορούν να υποβάλλουν νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα ή λειτουργούν στην Ελλάδα και φυσικά πρόσωπα, μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδος.

B. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Τα Καταστήματα της Τράπεζας της Ελλάδος και τα Κεντρικά Καταστήματα των εξουσιοδοτημένων για τη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος Εμπορικών Τραπεζών καθώς και το Κατάστημά τους που θα ορίσουν οι τελευταίες στις πόλεις όπου εδρεύουν Περιφερειακές Διευθύνσεις τους, εξουσιοδοτούνται να προβαίνουν στη χορήγηση συναλλάγματος για τις αναφερόμενες παρακάτω κατηγορίες (περιπτώσεις) δικαιωμάτων.

βη

- α. Δικαιώματα (ROYALTIES) για τη χρησιμοποίηση ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων για την παραγωγή αγαθών-προϊόντων (KNOW HOW) και παροχή υπηρεσιών
- β. Δικαιώματα αναπαραγωγής βιντεοταινιών (Videocassettes)
- γ. Δικαιώματα αναπαραγωγής δίσκων και μαγνητοταινιών (cassettes) μουσικής
- δ. Συγγραφικά δικαιώματα θεατρικών έργων
- ε. Συγγραφικά δικαιώματα βιβλίων και περιοδικών
- στ. Δικαιώματα από αναδημοσιεύσεις άρθρων, φωτογραφιών, σκίτσων-κόμικς και διαφανειών (SLIDES)
- ζ. Δικαιώματα από συμβάσεις δημόσιας εκτέλεσης μουσικών συνθέσεων, περιλαμβανομένης της μετάδοσης δια του ραδιοφώνου, τηλεόρασης κλπ.
- η. Συγγενικά δικαιώματα ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών για κάθε ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή άλλη δημόσια εκτέλεση

Γ. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. Αίτηση της ενδιαφερόμενης εταιρείας στην οποία θα αναφέρονται τα παρακάτω στοιχεία:
 - επωνυμία αιτούντος και τυχόν διακριτικός τίτλος
 - κατηγορία δικαιώματος (π.χ. συγγραφικά δικαιώματα, θεατρικά δικαιώματα, δικαιώματα δίσκων και μαγνητοταινιών μουσικής κλπ.)
 - όροι πληρωμής: ποσά ή ποσοστά
 - διάρκεια σύμβασης
 - δήλωση για τη μεσολάβηση ή μη Ελληνικού Πρακτορείου και του ύψους της προμήθειάς του, η οποία θα εκπίπτει από το εμβαστέο ποσό.
2. Σύμβαση και νόμιμη μετάφρασή της
3. Προκειμένου για δικαιώματα της παραπάνω κατηγορίας Βα, θα προσκομίζεται πιστοποιητικό από το οποίο θα προκύπτει η ημερομηνία καταχώρησης, σε υπηρεσία της χώρας του αλλοδαπού οίκου, της ευρεσιτεχνίας ή του σήματος καθώς και η διάρκεια ισχύος της συναφούς προστασίας.
4. Πρωτότυπη Δήλωση Εφορίας (έντυπο υποδ. Φ.01020) για το ποσοστό του φόρου που αναλογεί στο αιτούμενο ποσό των δικαιωμάτων και φωτοτυπία τριπλοτύπου εισπραξης του φόρου.

λη Α

5. Επικυρωμένο αποδεικτικό καταβολής του Φ.Π.Α., που αναλογεί στο αιτούμενο ποσό, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών (Αποφ. Υπ. Οικ. Π. 3894/2992/5.6.87 - ΦΕΚ 311/22.6.87, Τευχ. Β').
6. Δήλωση ότι δεν κατατέθηκε όμοια αίτηση σε άλλο Κατάστημα Τράπεζας.

Για δικαιώματα αναδημοσίευσης μεμονωμένων άρθρων και φωτογραφιών σε εφημερίδες και περιοδικά, δικαιώματα χρήσης μουσικού υλικού και δικαιώματα αναδημοσίευσης διαφανειών-SLIDES αντί σύμβασης θα προσκομίζεται μόνο τιμολόγιο.

Δ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Οδηγίες για τον έλεγχο της αυθεντικότητας

Οι Εμπορικές Τράπεζες θα χορηγούν το απαιτούμενο συνάλλαγμα σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης.

Για τη διαπίστωση της αυθεντικότητας θα πρέπει να ελέγχεται η νομιμοποίηση του δικαιούχου και η ύπαρξη του δικαιώματος για το οποίο καταβάλλονται τα δικαιώματα.

Ειδικότερα ο έλεγχος της αυθεντικότητας θα γίνεται με βάση τα πιο κάτω δικαιολογητικά ή στοιχεία:

1. Σύμβαση μεταξύ δικαιούχου και του αιτούντος σε πρωτότυπο ή σε επικυρωμένο αντίγραφο (Παράγρ. Γ2 της παρούσας).
2. Βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής του υπογράφοντος για τον δικαιούχο (συνήθως γίνεται από Συμβολαιογράφο ή Επιμελητήρια).
3. Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής (π.χ. Μητρώου Εταιρειών ή Επιμελητηρίου ή άλλης Αρχής) ότι ο υπογράφων για τη δικαιούχο εταιρεία τη δεσμεύει νόμιμα με την υπογραφή του.
4. Επιστημείωση ("APOSTILLE") ή επικύρωση από την κατά τόπους αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή.
5. Νομιμοποίηση του υπογράφοντος τη σύμβαση για λογαριασμό του αιτούντος.
6. Αποδεικτικά στοιχεία ότι ο εκχωρών το δικαίωμα με τη σύμβαση, προκειμένου περί σήματος ή ευρεσιτεχνίας, είναι ο δικαιούχος ή πάντως ότι δικαιούται να το εκχωρεί.
7. Η ιδιότητα του κατοίκου κράτους-μέλους της Ε.Ο.Κ.

α. Προκειμένου περί φυσικών προσώπων, βεβαίωση των αρμοδίων αρχών της χώρας εγκατάστασης του δικαιούχου, από την οποία να προκύπτει η ιδιότητά του ως κατοίκου κράτους -μέλους της Ε.Ο.Κ., δεδομένου ότι η ιδιότητα αυτή κτάται σύμφωνα με την περί συναλλάγματος νομοθεσία του κράτους αυτού.

Σε περίπτωση που η νομοθεσία αυτή δεν προβλέπει την έκδοση τέτοιας βεβαίωσης, θα λαμβάνονται υπόψη άλλα στοιχεία που να θεμελιώνουν, αφενός τη συνεχή διαμονή του δικαιούχου του δικαιώματος στο συγκεκριμένο κράτος και αφετέρου τη σοβαρή πρόθεσή του να παραμείνει και να έχει το κράτος αυτό ως κέντρο των δραστηριοτήτων του.

β. Προκειμένου περί νομικών προσώπων, εφόσον εκ των υποβαλλομένων στοιχείων (συμβόλαιο, βεβαίωση Επιμελητηρίου, επικύρωση Ελληνικού Προξενείου κλπ.) προκύπτει η χώρα της έδρας της εταιρείας, παρέλκει η υποβολή της παραπάνω βεβαίωσης.

Λοιπές οδηγίες

- Αν το αιτούμενο ποσό είναι ποσοστό επί των πωλήσεων, η Τράπεζα οφείλει να διαπιστώσει το ύψος των πωλήσεων, για την αναφερόμενη χρονική περίοδο, από επίσημα στοιχεία, που τηρεί ο αιτών.

- Εφάπαξ καταβολή δικαιωμάτων επιτρέπεται μόνο για:

α. Βιντεοταινίες μέχρι ποσού USD 8.000 - ανά τίτλο βιντεοταινίας

β. Δίσκους-μαγνητοταινίες μουσικής και βιβλία μέχρι ποσού USD 1.000 ανά τίτλο δίσκου, μαγνητοταινίας και βιβλίου.

Στις περιπτώσεις αυτές θα κατατίθεται Δήλωση Προσωπικής Εγγύησης (ως το συνημμένο υπόδειγμα 1) ότι η βιντεοταινία, ο δίσκος, η μαγνητοταινία μουσικής ή το βιβλίο θα κυκλοφορήσει στην Ελληνική αγορά το αργότερο μέσα σε ένα εξάμηνο από την ημέρα του εμβάσματος.

- Στον αλλοδαπό δικαιούχο, σε όλες τις περιπτώσεις, θα αποστέλλεται η διαφορά μεταξύ του ποσού του δικαιώματος και του παρακρατούμενου φόρου. Επίσης θα αφαιρείται η αμοιβή τυχόν μεσολαβούκτος ελληνικού Πρακτορείου καθώς και κάθε σχετική δαπάνη στην Ελλάδα.

- Εάν η σύμβαση προβλέπει εκμετάλλευση του δικαιώματος και σε άλλες χώρες (π.χ. Κύπρος) θα πρέπει να ελέγχεται από τη μεσολαβούσα Τράπεζα η εισαγωγή και δραχμοποίηση του αντίστοιχου ποσού συνάλλαγματος από την τρίτη χώρα.
 - Για τη παρακολούθηση της απόδοσης των δικαιωμάτων θα τηρείται καρτέλλα για κάθε σύμβαση.
 - Αιτήσεις υποβάλλονται και από τα Πρακτορεία.
 - Για δίσκους και μαγνητοταινίες μουσικής αποδίδονται δικαιώματα δύο κατηγοριών:
 - α. συγγραφικά-αναπαραγωγής τα οποία εμβάζονται στον αλλοδαπό συμβαλλόμενο σύμφωνα με τη σύμβαση.
 - β. μηχανικά-εκτελεστικά-συνθέτου-στιχουργού κλπ., μέσω της ΑΕΠΙ ή και άλλης εταιρείας η αμοιβή των οποίων θα αφαιρείται από το αιτούμενο ποσό.
 - Τα αντίστοιχα εμβάσματα θα διενεργούνται με έκδοση επιταγής ή εντολή και μόνο υπέρ του δικαιούχου εξωτερικού, στον οποίο οφείλονται.
 - Οι αιτήσεις χαρτοσημαίνονται με το εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου (σήμερα δρχ. 40).
 - Κάθε άλλη περίπτωση που δεν εμπίπτει στις διατάξεις της παρούσας Εγκυκλίου, θα εξετάζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.
- Είναι αυτονόητο ότι δεν χορηγείται συνάλλαγμα για πληρωμή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας προκειμένου για προϊόντα τα οποία διατίθενται στην Ελληνική αγορά με τη διαδικασία της εισαγωγής.

Ε. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα καταστήματα των μεσολαβουσών Τραπεζών θα καταχωρούν το χορηγούμενο συνάλλαγμα για δικαιώματα στις μηνιαίες καταστάσεις διάθεσης συναλλάγματος (Πίνακας 4 της Τράπεζας της Ελλάδος) και ειδικότερα στους εξής κωδικούς αριθμούς:

ΚΑ 5268 Κατηγορία δικαιωμάτων Βα της παρούσας Εγκυκλίου
ΚΑ 5262 Κατηγορία δικαιωμάτων Ββ της παρούσας Εγκυκλίου
ΚΑ 5267 Λοιπές κατηγορίες Βγ-η της παρούσας Εγκυκλίου

Ανάλυση του χορηγούμενου συναλλάγματος κατά κύριες κατηγορίες δικαιωμάτων θα γίνεται σε ιδιαίτερη κατάσταση, σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα 2, η οποία θα υποβάλλεται κάθε μήνα στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών, Υπηρεσία Στατιστικής Ισοζυγίου Πληρωμών).

-/-
ΠΠ ΣΤ

ΣΤ. ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η διενέργεια των κατασταλτικών ελέγχων στις μεσολαβούσες Τράπεζες, ανήκει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ελέγχου για την Εφαρμογή των Συναλλαγματικών Κανόνων και των αντίστοιχων Υπηρεσιών των Υποκαταστημάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με τις ισχύουσες αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου και την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 1152/1.9.87.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Εμπορικών Τραπεζών, που θα χορηγούν τις σχετικές εγκρίσεις, θα τηρούν τα οικεία δικαιολογητικά σε χωριστούς φακέλους κατά επιχείρηση, με αντίστοιχους υποφάκελους για κάθε συμβόλαιο και θα τα θέτουν στη διάθεση των ελεγκτών της Τράπεζας της Ελλάδος.

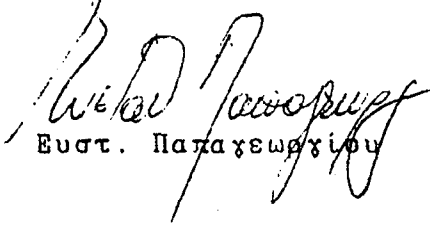
Οι Τράπεζες παρακαλούνται να μεριμνήσουν για την ενημέρωση των αρμοδίων Υπηρεσιών τους και να επιστήσουν την προσοχή τους για την πιστή εφαρμογή των παραπάνω οδηγιών.

Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση, αρμόδια είναι η Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών (Τμήμα Ελέγχου Οικονομικών Αναγκών σε Συνάλλαγμα τηλ. 320.29.13 και 320.29.33).

Η Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών εξουσιοδοτείται να ρυθμίζει με Εγκυκλίους της τα κατά καιρούς ανακύπτοντα σχετικά θέματα.

Συνημ.: 2 υποδείγματα

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ευστ. Παπαγεωργίου

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΔΡΧ.....

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ
 Δ/ΝΣΗ ΤΗΛ.....

Αναφερόμενοι στο αίτηθέν ποσόν συναλλάγματος εκ (ποσό Ξ.Ν.) Χ..... =
 = ΔΡΧ..... για την πληρωμή εφάπαξ δικαιωμάτων αναπαραγωγής

 υπέρ του εν Οίκου

δηλώνουμε σε σας και στο Ελληνικό Δημόσιο με γνώση των συνεπειών του Νόμου και των διατάξεων για την προστασία του Εθνικού Νομίσματος, ότι αναλαμβάνουμε απέναντι σε σας και στο Ελληνικό Δημόσιο την υποχρέωση να καταβάλλουμε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, με μόνη την πρόσκληση είτε δική σας είτε οργάνου του Ελληνικού Δημοσίου, το ισόποσο του χορηγηθέντος συναλλάγματος σε δραχμές δηλαδή ποσοστό 100% (εκατό) της αξίας του χορηγηθέντος συναλλάγματος, εάν από τον έλεγχο της Τράπεζάς σας διαπιστωθεί ότι μέχρι το αργότερο ένα εξάμηνο από την ημερομηνία χορήγησης του παραπάνω συναλλάγματος δεν έχει πραγματοποιηθεί η αναπαραγωγή/κυκλοφορία

 στην Ελληνική αγορά.

Επίσης υποχρεούμεθα και στην επανεισαγωγή εντόκως του εξαχθέντος ποσού.

Το χρέος μας αυτό υπόκειται σε όλες τις διατάξεις που διέπουν τα χρέη προς το Δημόσιο ειδικά αυτές που αφορούν την διαδικασία εισπράξεως, τα μέσα αναγκαστικής εκτελέσεως, τους τόκους υπερημερίας, τις προσαυξήσεις κ.λ.π.

Δηλώνουμε επίσης ότι η είσπραξη από το Δημόσιο του παραπάνω ποσού δεν μας απαλλάσσει από τις λοιπές συνέπειες του Νόμου.

Η παρούσα εγγύηση μετά την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων που αναλάβαμε με αυτή, παύει να ισχύει και να παραμείνει σε σας.

ΟΙ ΔΗΛΟΥΝΤΕΣ

Βεβαιώνεται το γνήσιο της υπογραφής
 των κ.κ.....

 οι οποίοι νόμιμα εκπροσωπούν την...

Αθήνα,

Προσοχή: Να γίνει και η συμπλήρωση
 των πίσω στοιχείων

Παρακαλούμε να γραφούν κατωτέρω, σύμφωνα με το Π.Δ.26/11.1.77 τα στοιχεία προκειμένου για 1) Α.Ε.: όλων των μελών του Δ.Σ. 2) Ε.Π.Ε.: όλων των διαχειριστών 3) Ο.Ε. ή Ε.Ε.: όλων των Ομορρύθμων Μελών.

Υπόδειγμα 2

.....
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ
ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑ ή ΣΥΖΥΓΟΥ(1) ΤΟ ΓΕΝΟΣ(1) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Βεβαιώνεται η ακρίβεια
των ανωτέρω στοιχείων
ΟΙ ΒΕΒΑΙΟΥΝΤΕΣ

(1) Όταν πρόκειται για
παντρεμένες γυναίκες

(Οι ίδιοι που υπογράφουν
στην μπροστινή σελίδα)

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 1988

ΟΔΗΓΙΑ - ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 301

Κοινοποιείται και στις Διοικήσεις των Τραπεζών (174)

ΘΕΜΑ: Χρήση συναλλάγματος σε κατοίκους κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, για τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης ακινήτων τους στην Ελλάδα.

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Με το Προεδρικό Διάταγμα 170/86 μεταφέρθηκαν διατάξεις του Κοινοτικού Δικαίου στο εσωτερικό Δίκαιο της χώρας, με τις οποίες απελευθερώνονται ορισμένες κινήσεις κεφαλαίων που αφορούν κατοίκους των κρατών-μελών της Ε.Ο.Κ.

Στις κινήσεις αυτές περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις κατοίκων χωρών της Ε.Ο.Κ. σε ακίνητα στην Ελλάδα, με την έννοια ότι επιτρέπεται ο επαναπατρισμός του προϊόντος ρευστοποίησης τους, δηλαδή η εξαγωγή τόσο του κεφαλαίου που εισήχθη για την απόκτηση του ακινήτου όσο και της τυχόν υπεραξίας του κατά την ημέρα της πώλησής του.

Ως επενδύσεις σε ακίνητα νοούνται οι αγορές οικοδομημένων και μη ακινήτων ή η ανέγερση κτιρίων για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς σκοπούς. (Σημειώνεται ότι τα ενυπόθηκα δάνεια δεν συνιστούν επένδυση σε ακίνητα).

Με την Εγκύκλιο Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 43/26.9.86 εξουσιοδοτήθηκε το Τμήμα Β' Εξωτερικού Συναλλάγματος να χορηγεί το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για τη μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης ακινήτων στην Ελλάδα που ανήκουν σε κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ.

Μετά τη δημοσίευση του Π.Δ. 207/19.6.87 (άρθρο 3) η πιο πάνω εργασία ανατίθεται, εκτός από τα Καταστήματα της Τράπεζας της Ελλάδος, και στα Κεντρικά Καταστήματα και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις των εξουσιοδοτημένων για πράξεις επί συναλλάγματος εμπορικών τραπεζών, θα ασκείται δέ σύμφωνα με τις οδηγίες της παρούσας.

Β. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τα Καταστήματα της Τράπεζας της Ελλάδος και τα Κεντρικά Καταστήματα των Εμπορικών Τραπεζών όπως επίσης και το Κατά-

21-11- 74

στημα που θα ορίσουν οι τελευταίες στις πόλεις που εδρεύουν οι περιφερειακές Διευθύνσεις τους, θα χορηγούν το εκάστοτε αναγκαίο συνάλλαγμα για μεταφορά του προϊόντος ρευστοποίησης ακινήτων στην Ελλάδα (εξαγωγή τόσο του κεφαλαίου που εισήχθη, όσο και της τυχόν υπεραξίας κατά την ημέρα της πώλησής των) που ανήκουν σε κατοίκους κρατών-μελών της Ε.Ο.Κ. και έχουν αγοραστεί με εισαγωγή και δραχμοποίηση ελεύθερου συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες θα ελέγχουν μόνο την αυθεντικότητα (γνησιότητα, μή εικονικότητα) των πιο πάνω συναλλαγών.

Ειδικότερα, σε όλες τις περιπτώσεις μεταφοράς του προϊόντος ρευστοποίησης θα ερευνάται:

1. Η ιδιότητα του κατοίκου κράτους-μέλους της Ε.Ο.Κ. στο πρόσωπο αυτού που ζητά την μεταφορά. Η ιδιότητα αυτή θα προκύπτει από σχετική βεβαίωση των αρμοδίων αρχών της χώρας εγκατάστασής του, δεδομένου ότι η ιδιότητα του κατοίκου άλλου κράτους-μέλους κτάται σύμφωνα με την περί συναλλάγματος νομοθεσία του κράτους αυτού.

Σε περίπτωση που η νομοθεσία αυτή δεν προβλέπει την έκδοση τέτοιας βεβαίωσης, θα λαμβάνονται υπόψη άλλα στοιχεία που θα θεμελιώνουν αφενός τη συνεχή φυσική διαμονή του ενδιαφερομένου στο συγκεκριμένο κράτος και αφετέρου τη σοβαρή πρόθεσή του να παραμείνει και να έχει το κράτος αυτό ως κέντρο των δραστηριοτήτων του.

Η ιδιότητα του κατοίκου κράτους-μέλους της ΕΟΚ πρέπει να υπάρχει τόσο κατά το χρόνο αγοράς, όσο και κατά το χρόνο πώλησης του ακινήτου.

2. Το ύψος του προϊόντος ρευστοποίησης, όπως αυτό αναφέρεται στο πωλητήριο συμβόλαιο.

3. Το ύψος του τιμήματος αγοράς του ακινήτου που καλύφθηκε από εισαγωγή συναλλάγματος. Σε περίπτωση που μέρος μόνον του τιμήματος αγοράς καλύφθηκε από εισαγωγή συναλλάγματος, τότε δεν θα εξάγεται το σύνολο του προϊόντος ρευστοποίησης αλλά μέρος αυτού και κατά την αυτή αναλογία (ισόποσο σε δραχμές εισαχθέντος συναλλάγματος προς τίμημα αγοράς).

Γ. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ ΘΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ

1. Βεβαίωση κατοικίας ή άλλα δικαιολογητικά όπως προαναφέρθηκε, τόσο κατά το χρόνο αγοράς όσο και κατά το χρόνο πώλησης του ακινήτου.

-11-
Π. Α. Σ.

2. Το συμβόλαιο αγοράς του ακινήτου.
3. Το συμβόλαιο πώλησης του ακινήτου, από το οποίο προκύπτει το προϊόν ρευστοποίησης.
4. Υπεύθυνη κατά ΝΑ 105/69 Δήλωση του δικαιούχου ή των πληρεξουσίων του, με την οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχει υποβληθεί άλλη αίτηση για την ίδια αιτία σε άλλο Κατάστημα Τράπεζας.
5. Τη Βεβαίωση Αγοράς Συναλλάγματος (Β.Α.Σ.) που να αποδεικνύει την εισαγωγή ελευθέρου συναλλάγματος που κάλυψε (ολικώς ή μερικώς) το τίμημα αγοράς του ακινήτου. Η Βεβαίωση Αγοράς Συναλλάγματος, μετά τη χορήγηση συναλλάγματος, θα ακυρώνεται και θα τοποθετείται στο φάκελλο της οικείας έγκρισης.
Στις περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι έχουν τύχει απαλλαγής φόρου μεταβίβασης κατά την αγορά των ακινήτων, οπότε οι σχετικές Β.Α.Σ. έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Οικονομική Εφορία, παρέχεται η ευχέρεια της απόδειξης της εισαγωγής του συναλλάγματος με ένα από τα παρακάτω παραστατικά:
 - α. Βεβαίωση αρμόδιας Οικονομικής Εφορίας στην οποία θα αναφέρονται τα στοιχεία των κατατεθέντων Βεβαιώσεων Αγοράς Συναλλάγματος για την απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης.
 - β. Πρωτότυπο "φύλλο ελέγχου" οριστικού συμβιβασμού που συντάσσεται από την Οικονομική Εφορία κατά τον χρόνο οριστικής εκκαθάρισης του φόρου μεταβίβασης και στο οποίο αναφέρεται η εισαγωγή ή μή συναλλάγματος για την κάλυψη του τιμήματος αγοράς του ακινήτου.

Ειδικά για τα συμβόλαια αγοράς που συντάχθηκαν μετά την 1.1.75 αρκεί να αναφέρεται στο συμβόλαιο ότι το τίμημα αγοράς καταβλήθηκε στην Ελλάδα και ότι "σύμφωνα με σχετική βεβαίωση αρμόδιας Οικονομικής Εφορίας δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης κατ'εφαρμογή του Ν.Δ. 1084/71."

Δ. ΕΛΕΓΧΟΣ

Όλα τα σχετικά δικαιολογητικά θα τηρούνται στο Κατάστημα που χορήγησε την έγκριση, για τον κατασταλακτικό έλεγχο από τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας της Ελλάδος.

- 11 -

ΠΡΟΣ

Η διενέργεια των κατασταλτικών ελέγχων στις μεσολαβούσες τράπεζες για την αυθεντικότητα των παραπάνω συναλλαγών, ανήκει στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Έλεγχου για την Εφαρμογή των Συναλλαγματικών Κανόνων και των υποκαταστημάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με τις ισχύουσες αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της και την Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 1132/1.9.87.

Ε. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα Καταστήματα των Τραπεζών που προβαίνουν στη χορήγηση συναλλάγματος κατά τα παραπάνω, θα αναγγέλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος-Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών (Τμήμα Β' Εξωτερικού Συναλλάγματος), στο τέλος κάθε μήνα, τις εγκρίσεις που έχουν δοθεί από αυτά, θα γίνεται δε μνεία μόνο των πιο κάτω στοιχείων:

1. Ονοματεπώνυμο δικαιούχου (πωλητή) και χώρα κατοικίας
2. Αριθμό συμβολαίου πώλησης
3. Καθαρό για εξαγωγή σε συνάλλαγμα ποσό δραχμών

Επίσης, τα πιο πάνω Καταστήματα των Τραπεζών στο τέλος κάθε μήνα θα γνωρίζουν στην Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών της Τράπεζας της Ελλάδος-Τμήμα Ισοζυγίου Πληρωμών, με τα έντυπα των στατιστικών στοιχείων υπό τον Κ.Α. 5332 τις εκροές συναλλάγματος από τις πιο πάνω αιτίες.

Από της κοινοποίησής της παρούσης καταργείται η Εγκύκλιος Διοικήσεως Τραπεζής Ελλάδος 43/26.9.86.

Για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία ή για ειδικές περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από την παρούσα Εγκύκλιο αρμόδια είναι η Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών-Τμήμα Β' Εξωτερικού Συναλλάγματος (τηλ. 320.2902 και 320.2937).

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ευστ. Παπαγεωργίου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1793/20.8.90
(~~Άρθρο 1 του Ν. 1266/82~~)

ΘΕΜΑ Απόκτηση από κατοίκους εξωτερικού μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ομολογιακών τίτλων ελληνικών επιχειρήσεων και επαναπατρισμός των κεφαλαίων που εισάγονται .

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το ΠΔ 207/87 σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων μεταξύ Ελλάδος και χωρών ΕΟΚ,
- γ) την ΠΔ/ΤΕ 1164/87 σχετικά με επενδύσεις διαθεσίμων των τραπεζών σε ομολογιακούς και μετοχικούς τίτλους,
- δ) τη σκοπιμότητα προσέλκυσης κεφαλαίων και διεύρυνσης των πηγών χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα εξής:

1. Επιτρέπεται η διάθεση από τις εμπορικές τράπεζες και τις τράπεζες επενδύσεων μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ομολογιακών τίτλων ελληνικών επιχειρήσεων σε κατοίκους εξωτερικού (φυσικά ή νομικά πρόσωπα). Οι τίτλοι μπορεί να διατίθενται με μεσολάβηση ή από το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο χρεωγράφων των πιο πάνω τραπεζών και πρέπει να έχουν ελάχιστη αρχική διάρκεια 2 ετών προκειμένου περί νεοεκδιδόμενων τίτλων ή ελάχιστη μέχρι τη λήξη τους διάρκεια 6 μηνών προκειμένου περί των εν κυκλοφορία υφιστάμενων τίτλων.

Οι εκδότες των ομολογιακών τίτλων θα αναθέτουν στις πιο πάνω τράπεζες τη διεκπεραίωση της διαδικασίας εξόφλησης τοκομεριδίων και κεφαλαίου των τίτλων.

Οι τράπεζες που διαθέτουν ή μεσολαβούν στη διάθεση των τίτλων οφείλουν να τηρούν:

- α) στοιχεία, κατά έκδοση, για το συνολικώς διατεθέν ποσό σε επενδυτές εξωτερικού με ανάλυση κατά επενδυτή, την τιμή διάθεσης, τιμή εξόφλησης, επιτόκιο, περίοδο εκτοκισμού και χρόνο εξόφλησης των τίτλων, και
- β) τα παραστατικά της συναλλαγής.

2. Επιτρέπεται η εξαγωγή σε συνάλλαγμα των τοκομεριδίων και του προϊόντος από τη ρευστοποίηση των παραπάνω ομολογιακών τίτλων. Τα κεντρικά καταστήματα των εξουσιοδοτημένων για πράξεις επί συναλλάγματος εμπορικών τραπεζών θα χορηγούν το αναγκαίο εκάστοτε συνάλλαγμα για τη διενέργεια των πιο πάνω συναλλαγών, με

..!..

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

την προσκόμιση των παραστατικών, που εκδίδει η τράπεζα που ανέλαβε την διεκπεραίωση της διαδικασίας εξόφλησης τοκομεριδίων και κεφαλαίου των τίτλων για λογαριασμό του εκδότη, από τα οποία θα αποδεικνύεται το ύψος των προς εξαγωγή ποσών κεφαλαίου και τόκων και επί των οποίων θα βεβαιώνεται η χορήγηση του συναλλάγματος. Κατά την εξαγωγή του προϊόντος ρευστοποίησης προ της λήξης των τίτλων ή για την εξόφλησή τους στη λήξη θα ακυρώνονται οι Βεβαιώσεις Αγοράς Συναλλάγματος που εκδίδονται κατά την εισαγωγή του συναλλάγματος για την επένδυση στους τίτλους αυτούς σε οποιοδήποτε νόμισμα που διαπραγματεύεται στο Fixing Αθηνών. Προκειμένου περί τοκομεριδίων, οι μεσολαβούσες τράπεζες οφείδουν να ελέγχουν ότι έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές υποχρεώσεις των επενδυτών που προέρχονται από τη συγκεκριμένη συναλλαγή.

3. Οι τράπεζες μέσω των οποίων πραγματοποιείται η εξαγωγή συναλλάγματος για τη μεταφορά στο εξωτερικό των τοκομεριδίων και του προϊόντος ρευστοποίησης των τίτλων εκτός από τα μηνιαία στοιχεία που υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών - Τμήμα Κίνησης Κεφαλαίων), οφείδουν να τηρούν, στις περιπτώσεις που οι τίτλοι ρευστοποιούνται πριν από τη λήξη τους, στοιχεία που αφορούν την τιμή ρευστοποίησης σε σχέση με την τιμή εξόφλησης του τίτλου, το ονομαστικό επιτόκιο και την εναπομένουσα διάρκεια του τίτλου.

4. Ο κατασταλτικός έλεγχος για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας Πράξης θα διενεργείται από τη Διεύθυνση Ελέγχου για την Εφαρμογή Συναλλαγματικών Κανόνων.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α').

Ο Διοικητής

Δημ. Χαλικιάς

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 21.8.90

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

I. Βαχαβιόλος

TK/γα
x290590.tk

Συνεδρίαση 465/14.1.91

Θέμα 9 Τροποποίηση της ΠΔ/ΤΕ 1793/20.8.90 σχετικά με την απόκτηση από κατοίκους εξωτερικού μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ομολογιακών τίτλων ελληνικών επιχειρήσεων

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) την ΠΔ/ΤΕ 1793/20.8.90 με την οποία επιτράπηκε η διάθεση από τις τράπεζες σε κατοίκους εξωτερικού μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ομολογιακών τίτλων ελληνικών επιχειρήσεων καθώς και η χορήγηση του αναγκαίου συναλλάγματος για τη μεταφορά στο εξωτερικό του προϊόντος ρευστοποίησής τους και εξόφλησης των τοκομεριδίων, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω τίτλοι έχουν ελάχιστη αρχική διάρκεια δύο ετών και προκειμένου περί των υφιστάμενων ελάχιστη μέχρι τη λήξη τους διάρκεια έξι μηνών,
- β) την Οδηγία του Συμβουλίου 88/361/ΕΟΚ της 24.6.1988,
- γ) το από 14.12.90 (ΑΠ 2948) έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών),

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

να τροποποιήσει την ΠΔ/ΤΕ 1793/20.8.90 και να καθορίσει τα ακόλουθα:

Οι διατιθέμενοι με μεσολάβηση ή από το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο χρεωγράφων των εμπορικών τραπεζών ή τραπεζών επενδύσεων σε κατοίκους εξωτερικού μη εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο ομολογιακοί τίτλοι ελληνικών επιχειρήσεων πρέπει να έχουν ελάχιστη αρχική διάρκεια δύο ετών ανεξαρτήτως του υπολειπόμενου μέχρι τη λήξη τους χρονικού διαστήματος.

Οι λοιποί όροι της ΠΔ/ΤΕ 1793/20.8.90 παραμένουν αμετάβλητοι.

.../...

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνή-
σεως (Τεύχος Α).

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 12.3.91

Η Γραμματέας

Μ. Καράμπελα

ΣΠ/ΚΥ

ΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Συνεδρίαση 467/5.2.91

Θέμα 2 Παροχή εξουσιοδότησης στις τράπεζες για τη χορήγηση εγκρίσεων εξαγωγής και επανεισαγωγής τίτλων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο που έχουν αγορασθεί με συνάλλαγμα από μόνιμους κατοίκους εξωτερικού

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το 3479/91 (ΑΠ 4147) έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος (Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών),
- β) το Ν.5422/1932 (άρθρο 10),
- γ) το ΠΔ 207/87,
- δ) τις ΠΔ/ΤΕ 914/22.11.86 και 1178/12.11.87,
- ε) την Εγκύκλιο Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 37/19.11.87,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται η διενέργεια, μετά από έλεγχο της νομιμότητας και αυθεντικότητας της συναλλαγής από τα Κεντρικά Καταστήματα των εξουσιοδοτημένων για πράξεις επί συναλλάγματος τραπεζών στην Ελλάδα, εργασιών σχετικών:

α. Με την εξαγωγή τίτλων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, ομολόγων του Δημοσίου σε δραχμές ή σε ξένο νόμισμα, εντόκων γραμματίων του Δημοσίου και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων που έχουν αποκτηθεί με εισαγωγή και δραχμοποίηση μη υποχρεωτικά εκχωρητέου συναλλάγματος από μόνιμους κατοίκους εξωτερικού.

β. Με την επανεισαγωγή των πιο πάνω τίτλων που έχουν αποκτηθεί από μόνιμους κατοίκους ΕΟΚ.

2. Οι σχετικές εγκρίσεις, οι οποίες μπορούν να αφορούν συγχρόνως στην εξαγωγή και επανεισαγωγή των τίτλων, θα ισχύουν για κάθε συγκεκριμένη μεταφορά τους και θα παρακρατούνται κατά την επανεισαγωγή τους από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές ή Ταχυδρομικές Υπηρεσίες και θα χορηγούνται μετά την υποβολή στις τράπεζες των ακόλουθων δικαιολογητικών:

α. Βεβαιώσεων Αγοράς Συναλλάγματος που θα αποδεικνύουν την εισαγωγή και δραχμοποίηση του απαιτούμενου για την αγορά των προς εξαγωγή τίτλων ποσού συναλλάγματος. Οι Βεβαιώσεις Αγοράς Συναλλάγματος θα επιστρέφονται στους ενδιαφερόμενους μαζί με την έγκριση προκειμένου να αποσταλούν με τους τίτλους στο εξωτερικό.

 .../...

ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΡΕΥΝΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

β. Πινακιδίου εκτέλεσης εντολής χρηματιστού ή χρηματιστηριακής εταιρίας ή άλλη απόδειξη από την οποία να προκύπτει η αγορά των προς εξαγωγή τίτλων καθώς και η τιμή τους.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

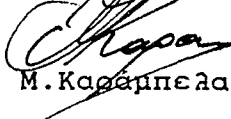
ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 16-4-91

Η Γραμματέας

Μ. Καράπετα

ΣΠ/ΚΥ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1933/3.5.91

(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

ΘΕΜΑ : Απόκτηση από κατοίκους Ελλάδος μετοχών, ομολογιών και μεριδίων που εκδίδονται από νομικά πρόσωπα που εδρεύουν σε χώρες-μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το άρθρο 1 (παρ.1 και 3) του Ν.1338/1983 "περί εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου", όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν.1440/84 και το άρθρο 65 του Ν.1892/90,
- γ) τις διατάξεις του ΠΔ 207/87 σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδος και των άλλων Κρατών-μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- δ) την Οδηγία 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται η χορήγηση συναλλάγματος σε κατοίκους Ελλάδος, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, πλην των υπαγομένων στις διατάξεις του ΑΝ 1611/50, για την απόκτηση:
 - α) Μετοχών και λοιπών τίτλων συμμετοχής και ομολογιών αρχικής διάρκειας τουλάχιστον 2 ετών που εκδίδονται από νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους σε χώρα μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
 - β) Μεριδίων Οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, εφόσον οι Οργανισμοί αυτοί έχουν συσταθεί σε χώρα μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και δεν επενδύουν το ενεργητικό τους αποκλειστικά σε καταθέσεις ή τίτλους της χρηματαγοράς.
2. Οι ανωτέρω επενδύσεις τελούν υπό την προϋπόθεση ότι οι προς απόκτηση τίτλοι είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε χρηματιστήριο ή άλλη αγορά χώρας-μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είναι προσιτή στο κοινό και οι διαμορφούμενες τιμές των διαπραγματευόμενων σε αυτή τίτλων δημοσιεύονται συστηματικά.

137

..!..

3. Το προϊόν ρευστοποίησης των αποκτώμενων τίτλων, καθώς και οι τόκοι, τα μερίσματα και οι λοιπές πρόσοδοι επιτρέπεται να επανεπενδύονται εντός 15μέρου το αργότερο σε τίτλους της παραγράφου 1 ή άλλη απελευθερωμένη συναλλαγή. Κατά τη διάρκεια του πιο πάνω χρονικού διαστήματος μεταξύ ρευστοποίησης και επανεπένδυσης ο επενδυτής οφείλει να καταθέτει το συνάλλαγμα στην τράπεζα που σύμφωνα με τη παράγραφο 4 χρησιμοποιεί για τις συναλλαγές του σε τίτλους με επιτόκιο ελεύθερα διαπραγματεύσιμο. Σε περίπτωση μη επανεπένδυσης, το σύνολο του αποκτώμενου συναλλάγματος εισάγεται στην Ελλάδα και δραχμοποιείται άμεσα.
4. Κάθε επενδυτής επιλέγει και χρησιμοποιεί αποκλειστικά για όλες τις πράξεις συναλλάγματος που συνδέονται με τις συναλλαγές του στους πιο πάνω τίτλους μία Τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα, η οποία φυλάσσει σε ιδιαίτερο κατά επενδυτή φάκελλο:
 - α) τα επίσημα παραστατικά κάθε συναλλαγής.
 - β) αυτούσιους τους αποκτώμενους τίτλους ή τα πρωτότυπα αποδεικτικά καταθέσεώς τους σε αποθετήριο ή εξουσιοδοτημένο θεματοφύλακα.
5. Οι τράπεζες, μέσω των οποίων διενεργούνται οι πιο πάνω συναλλαγές εξουσιοδοτούνται να χορηγούν το απαιτούμενο συνάλλαγμα, και υποχρεώνονται να υποβάλλουν εντός του πρώτου 15μέρου κάθε μήνα στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών-Τμήμα Κινήσεως Κεφαλαίων) για τον εκάστοτε προηγούμενο μήνα, συνολικά στοιχεία για την αξία των αγοραζόμενων τίτλων, το προϊόν ρευστοποίησης τίτλων καθώς και για τις προσόδους από μερίσματα και τόκους.
6. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της Πράξης αυτής καθορίζονται από τη Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος.
7. Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Πράξης αυτής ανατίθεται στη Διεύθυνση Ελέγχου για την εφαρμογή των Συναλλαγματικών Κανόνων της Τράπεζας της Ελλάδος.

Βγ

.../...

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
(Τεύχος Α').

Ο Διοικητής

Δημ. Χαλικιάς

Εγκρίνουμε την παραπάνω Πράξη Διοικητή καθώς
και τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της
Κυβερνήσεως.

Αθήνα,

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας

Ε. Ν. Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 3.5.91

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

I. Βαχαβλόγος

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 1934/3.5.91

(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

ΘΕΜΑ: Επενδύσεις από κατοίκους Ελλάδος σε ακίνητα που βρίσκονται στην επικράτεια άλλων κρατών-μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το άρθρο 1 (παρ.1 και 3) του Ν.1338/1983 "περί εφαρμογής του Κοινοτικού δικαίου", όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν.1440/84 και το άρθρο 65 του Ν.1892/90,
- γ) τις διατάξεις του Π.Δ. 207/87 σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων μεταξύ της Ελλάδος και των άλλων κρατών-μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- δ) την οδηγία 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται σε κατοίκους Ελλάδος, φυσικά ή νομικά πρόσωπα (πλην των υπαγομένων στις διατάξεις του Α.Ν. 1611/50) να επενδύουν σε ακίνητα, οικοδομημένα ή όχι καθώς και σε κατασκευή κτιρίων για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς λόγους εφόσον τα ακίνητα βρίσκονται στην επικράτεια άλλων κρατών-μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η επένδυση περιλαμβάνει τόσο την απόκτηση κυριότητας επί ακινήτων όσο και άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων, όπως η επικαρπία ή οι πραγματικές δουλείες, όπως αυτά τα δικαιώματα ορίζονται στο δίκαιο του κράτους-μέλους όπου βρίσκεται το ακίνητο.

2. Ο δικαιούχος πρέπει να δηλώσει αν θα χρησιμοποιήσει το ακίνητο για λόγους προσωπικούς (ιδιόχρηση) ή κερδοσκοπικούς (εκμετάλλευση). Σε περίπτωση εκμίσθωσης του ακινήτου, τα εισπραττόμενα μισθώματα επιτρέπεται να τοποθετούνται σε απελευθερωμένη συναλλαγή η οποία και ανακοινώνεται στην μεσοδραβούσα τράπεζα, σύμφωνα με την παρ.6. Σε αντίθετη περίπτωση εισάγονται υποχρεωτικά στην Ελλάδα, εντός δεκαπέντε ημερών από την είσπραξή τους και δραχμοποιούνται αμέσως.

.../...

3. Σε περίπτωση εκποίησης του ακινήτου το τίμημα επιτρέπεται να επανεπενδύεται εντός 15 ημερών από την είσπραξή του σε άλλη απελευθερωμένη συναλλαγή. Σε αντίθετη περίπτωση εισάγεται υποχρεωτικά στην Ελλάδα και δραχμοποιείται αμέσως.

4. Απαγορεύεται η παροχή υποθήκης ή άλλων βαρών επί του ακινήτου.

5. Ο επενδυτής υποχρεούται να προσκομίζει, ανά έτος με αφετηρία την ημερομηνία αγοράς, βεβαίωση των αρμοδίων αρχών της χώρας όπου βρίσκεται το ακίνητο ότι αυτό εξακολουθεί να παραμένει στην ιδιοκτησία του και είναι απαλλαγμένο βαρών.

6. Κάθε επενδυτής επιλέγει και χρησιμοποιεί για τις επενδύσεις του σε ακίνητα σε άλλα κράτη-μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα, η οποία χορηγεί το απαιτούμενο συνάλλαγμα μετά από έλεγχο της αυθεντικότητας της συναλλαγής και φυλάσσει σε ιδιαίτερο κατά επενδυτή φάκελλο:

- α) επικυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου αγοράς,
- β) τις προσκομιζόμενες από τον επενδυτή ετήσιες βεβαιώσεις που προβλέπονται στην παρ.5,
- γ) αντίγραφο μισθωτηρίου, εφόσον το ακίνητο εκμισθώνεται.

7. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της Πράξης αυτής και ιδίως τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίζονται κατά την υποβολή της αίτησης και τη χορήγηση του συναλλάγματος καθορίζονται από τη Διεύθυνση Διεθνών Συναλλαγών της Τράπεζας της Ελλάδος.

8. Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Πράξης αυτής ανατίθεται στη Διεύθυνση Ελέγχου για την Εφαρμογή των Συναλλαγματικών Κανόνων της Τράπεζας της Ελλάδος.

.../...

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως
(Τεύχος Α).

Ο Διοικητής

Δημ. Χαλκιδιάς

"Εγκρίνουμε την παραπάνω Πράξη Διοικητή
καθώς και τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα
της Κυβερνήσεως".

Αθήνα,

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

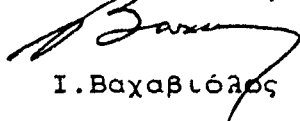
Ε.Ν.ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 3.5.91

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

Ι. Βαχαβιόλας

p230491.IB

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘΜ. 2022/28.1.92
(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

ΘΕΜΑ Μεταφορά στο εξωτερικό κερδών που προέρχονται από επενδύσεις στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) την ΠΔ/ΤΕ 828/25.7.86 "άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ισχύει,
- γ) τη σκοπιμότητα απελευθέρωσης των τρεχουσών πληρωμών που προέρχονται από πραγματοποιηθείσες στην Ελλάδα επενδύσεις κατοίκων χωρών εκτός ΕΟΚ με εισαγωγή κεφαλαίων,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται η χορήγηση συναλλάγματος από τις εξουσιοδοτημένες τράπεζες για την εξαγωγή των αναλογούντων σε δικαιούχους κατοίκους χωρών και εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθαρών, μετά την εκπλήρωση των σχετικών φορολογικών υποχρεώσεων, επιχειρηματικών κερδών χρήσεων έτους 1991 και εφεξής, υπό την προϋπόθεση ότι τα κέρδη προέρχονται από επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν με εισαγωγή κεφαλαίων από το εξωτερικό σύμφωνα με το ΝΔ 2687/83, αποφάσεις της πρώην Νομισματικής Επιτροπής και των Υποεπιτροπών της, Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και αποφάσεις της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων.

2. Η χορήγηση από τις τράπεζες συναλλάγματος για την εξαγωγή των μη εξαχθέντων καθαρών επιχειρηματικών κερδών παλαιότερων χρήσεων που έχουν λήξει μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1990 τα οποία αναλογούν σε δικαιούχους κατοίκους χωρών και εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τα οποία προέρχονται από επενδύσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παραγρ.1 της παρούσας επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί τμηματικά σε τρεις (3) ετήσιες ισόποσες δόσεις αρχής γενομένης από 1 Μαρτίου 1992.

3. Οι τράπεζες θα ελέγχουν κατά την χορήγηση του συναλλάγματος τη νομιμότητα και αυθεντικότητα των συναλλαγών.

.../...

- 2 -

4. Ανατίθεται στη Διεύθυνση Ελέγχου για την Εφαρμογή των Συναλλαγματικών Κανόνων της Τράπεζας της Ελλάδος η διενέργεια κατασταλτικών ελέγχων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας Πράξης.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).-

Ο Διοικητής

Δημ. Χαλικιάς

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 30.1.92
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
Ο Διευθυντής

Ι. Βαχαβιόλλος

p111291.iv

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 2024/28.1.92

(Άρθρο 1 του Ν.1266/82)

Θέμα: Αρση περιορισμών στη χορήγηση συναλλάγματος για τη μεταφορά στο εξωτερικό μισθωμάτων ακινήτων.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το άρθρο 1 του ΑΝ. 1704/1939,
- γ) την απόφαση ΝΕ 1301/3/20.11.63, όπως ισχύει,
- δ) τη σκοπιμότητα απελευθέρωσης των τρεχουσών συναλλαγών με το εξωτερικό,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Τροποποιούνται οι διατάξεις της απόφασης ΝΕ 1301/3/20.11.63 (παρ.1 εδ. β), όπως ισχύει, και αίρονται οι περιορισμοί που αφορούν στη χορήγηση συναλλάγματος για τη μεταφορά στο εξωτερικό των καθαρών, μετά την εκπλήρωση των σχετικών φορολογικών υποχρεώσεων, μισθωμάτων ακινήτων δικαιούχοι των οποίων είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα μόνιμως στο εξωτερικό.
2. Μισθώματα που αφορούν χρονικές περιόδους πριν από τη κοινοποίηση της παρούσας Πρόξης και έχουν κατατεθεί σε δεομευμένους λογαριασμούς με βάση τον ΑΝ 1704/39 επιτρέπεται να εξαχθούν σε τρεις (3) ισόποσες ετήσιες δόσεις, αρχή γενομένης από 1 Ιανυαρίου 1992.
3. Οι εξουσιοδοτημένες τράπεζες μέσω των οποίων θα πραγματοποιείται η εξαγωγή συναλλάγματος υποχρεούνται να ελέγχουν την αυθεντικότητα των συναλλαγών.
4. Ανατίθεται στη Διεύθυνση Ελέγχου Εφαρμογής Συναλλαγματικών Κανόνων της Τράπεζας της Ελλάδος η διενέργεια κατασταλτικού ελέγχου για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας Πρόξης.

.../...

5. Οι λοιπές διατάξεις της απόφασης ΝΕ 1301/3/20.11.63, όπως ισχύει, παραμένουν αμετάβλητες.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α').-

Ο Διοικητής

Δ. Χαλικιάς

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 30.1.92

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

Ι. Βαχαβλιότος

ΡΓ/ασ
p021291.rg

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 2199/7.5.93
Αρθρ.1 του Ν.1266/82).

ΘΕΜΑ Διαδικασία χορήγησης συναλλαγματος από τα πιστωτικά ιδρύματα για τις ελευθερωμένες κινήσεις κεφαλαίων του Π.Δ. 96/23.3.93.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του αρθρ.1 του Ν.1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής, και άλλες διατάξεις",
- β) το ΠΔ 96/23.3.93 "περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ και της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και κρατών-μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων" και ιδιαίτερα τα άρθρα 3 παρ.1 , 4 παρ. 2 και 4, και 11 παρ.3,
- γ) τις Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και αποφάσεις αρμοδίων οργάνων της με τις οποίες έχουν ελευθερωθεί κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και χωρών εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΠΔ/ΤΕ 514/17.6.85, 726/1.4.86, 825/25.7.86, 1155/5.10.87, 1178/12.11.87, όπως ισχύουν, 2092/11.6.92, 2093/11.6.92 και Ε.Ν.Π.Θ.505/6/ 23.7.92),
- δ) τον ΑΝ 1837/1951 (άρθρο 2),

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα και έχουν εξουσιοδοτηθεί για τη διενέργεια πράξεων συναλλαγματος, ζητούν από τον αιτούντα να πραγματοποιήσει μια από τις ελευθερωμένες κινήσεις κεφαλαίων του ΠΔ 96/23.3.93 καθώς και κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που έχουν ελευθερωθεί με βάση αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, καταργουμένων των διαδικασιών που προβλέπονται στις εν λόγω αποφάσεις ή σχετικές εγκυκλίους, δήλωση - αίτηση στην οποία, εφόσον η συναλλαγή υπερβαίνει το ισόποσο σε δραχμές των 1.000 ΕCΥ, θα περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες πληροφορίες:

- Στοιχεία αιτούντος και αντισυμβαλλομένου
- Κατηγορία συναλλαγής με βάση την ονοματολογία του Προεδρικού Διατάγματος.

.../...

- 2 -

- Χώρα προορισμού ή προέλευσης των κεφαλαίων.
- Αξία συναλλαγής στο ξένο νόμισμα και το δραχμικό της ισοτίμο.
- Διάρκεια, επιτόκιο και τρόπος αποπληρωμής (στις περιπτώσεις δανείων από και προς το εξωτερικό).

Οι κάτοικοι Ελλάδος υποχρεούνται να εισάγουν εντός πέντε εργάσιμων ημερών στη χώρα το προϊόν ρευστοποίησης της επένδυσής τους ή το προϊόν δανείου από το εξωτερικό καθώς και τις προσόδους που εισπράττουν, εφόσον δεν τα χρησιμοποιούν σε άλλη ελευθερωμένη συναλλαγή. Στην τελευταία περίπτωση υποβάλλεται εκ νέου εκ μέρους των συναλλασσομένων η προβλεπόμενη ως άνω σχετική δήλωση.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα κοινοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών-Τμήμα Κινήσεως Κεφαλαίων) σε μηνιαία βάση και μέχρι τις 20 του αμέσως επόμενου μήνα συγκεντρωτικά κατά κατηγορία με βάση τη σχετική ονοματολογία και κατά χώρα τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν από και προς το εξωτερικό τον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα με αναφορά στα ως άνω οικονομικά στοιχεία και διάκριση ως προς τις ακόλουθες κατηγορίες:

- (i) συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων
- (ii) για λογαριασμό τρίτων με ανάλυση:
 - θεσμικοί επενδυτές
 - ασφαλιστικές εταιρίες.
 - λοιπές επιχειρήσεις χρηματοπιστωτικού τομέα
 - λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πλην των ανωτέρω κατηγοριών) και φυσικά πρόσωπα.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στην παρ.1 χορηγούν το αναγκαίο συνάλλαγμα με δική τους ευθύνη και φυλάσσουν επί μία πενταετία σε ενιαίο κατά συναλλασσόμενο φάκελλο:

- α) τα δικαιολογητικά των συναλλαγών που υπερβαίνουν σε αξία το ισοτίμο των 10.000 ECU, τα οποία κατά την κρίση τους διασφαλίζουν ότι δεν υποκρύπτεται η διενέργεια μη ελευθερωμένης συναλλαγής (όπως ενδεικτικά: πρωτότυπα τιμολογίων, πρωτότυπα συμβάσεων ή επικυρωμένα αντίγραφα τους κ.λ.π.) και
- β) την απαιτούμενη στην ως άνω παρ.1 δήλωση - αίτηση του συναλλασσόμενου.

3. Καταργείται η αρμοδιότητα της Επιτροπής Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος για την παροχή εγκρίσεων υπαγωγής στις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 825/25.7.85, όπως ισχύει, των αμέσων επενδύσεων στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η μεταφορά των σχετικών κεφαλαίων θα πραγματοποιείται σύμφωνα με την καθοριζόμενη στην παρ.1 της παρούσας Πράξης διαδικασία.

.../...

4. Οίκοθεν νοείται ότι οι διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν καταργούν τυχόν υποχρεώσεις των συναλλασσομένων ή των Τραπεζών προς άλλες αρχές (π.χ. φορολογικές) για θέματα της αρμοδιότητάς τους ή αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος για θέματα εποπτείας των πιστώτικων ιδρυμάτων.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ε.Ν.Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 7.5.93
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

N. Παλαιοκρασάς

ΠΚ/ΧΘ
Ρ060493.ΡΚ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τηλέφωνο: 320 2854
320 2855

Αριθ. Πρωτ. 86/ικ

Αθήνα, 7.5.93

Προς όλες τις Τράπεζες

Σας κοινοποιούμε την 2200/7.5.93 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

N. Καραμούζης
Διευθυντής
Διεύθυνση Συναλλάγματος

Συν.: 1 ΠΔ

Κοινοποίηση :

1. Παραλήπτες Πίνακα Γ/Κ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 2200/7.5.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Θέμα: Προθεσμακή Αγορά Συναλλάγματος

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α. Το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β. Το άρθρο 1, παράγραφος 3 του Ν. 1083/80 "περί αγοράς και πώλησεως συναλλάγματος και ξένων τραπεζικών γραμματίων",
- γ. Την Απόφ. Ν.Ε. 290/1/7.11.80 που αφορά τον καθορισμό των όρων λειτουργίας της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος στην Ελλάδα,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

Α. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα και έχουν εξουσιοδοτηθεί να διενεργούν πράξεις συναλλάγματος, μπορούν να διενεργούν ελεύθερα με πελάτες τους, κατοίκους Ελλάδος:

1. Προθεσμακές πράξεις αγοράς και πώλησης συναλλάγματος έναντι δραχμών που αναφέρονται σε εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη.
2. Προθεσμακές πράξεις αγοράς και πώλησης συναλλάγματος έναντι δραχμών που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχή υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη με ελάχιστη διάρκεια τριών μηνών.
3. Πράξεις συναλλάγματος έναντι δραχμής με ημερομηνία αξίας ίδιας ή επομένης ημέρας που αναφέρονται σε εισαγωγές ή εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη.
4. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμών, με δικαίωμα ασκήσεως κατά την λήξη (ευρωπαϊκού τύπου), που αναφέρονται σε εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη.
5. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμών με δικαίωμα ασκήσεως κατά την λήξη (ευρωπαϊκού τύπου), που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχή υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη με ελάχιστη διάρκεια τριών μηνών.
6. Προθεσμακές πράξεις, πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και πράξεις

11. R

χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων ευρωπαϊκού τύπου συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος που συνδέονται με πραγματοποιηθείσες ελευθερωμένες συναλλαγές.

Β. Τα ως άνω πιστωτικά ιδρύματα μπορούν, επίσης, να διενεργούν ελεύθερα μεταξύ τους:

1. Προθεσμακές πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος.
2. Πράξεις συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος ή δραχμών με ημερομηνία αξίας ίδιας ή επομένης ημέρας (pre-spot).
3. Πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων έναντι συναλλάγματος ή δραχμών (currency swaps) και πράξεις δανεισμού και καταθέσεων σε συνάλλαγμα.
4. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency options) συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος ή δραχμών με δικαίωμα ασκήσεως κατά την λήξη (ευρωπαϊκού τύπου).

Γ. Οι τιμές συναλλάγματος για τις παραπάνω συναλλαγές καθορίζονται ελεύθερα από τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία οφείλουν να εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις και να τηρούν για μία πενταετία τα δικαιολογητικά τα οποία, κατά την κρίση τους, διασφαλίζουν ότι δεν υποκρύπτεται διενέργεια μη ελευθερωμένων κατά τα ανωτέρω συναλλαγών.

Δ. Τροποποίηση (ολική ή μερική) προθεσμακών πράξεων έναντι δραχμών μπορεί να γίνεται ελεύθερα κατά την διάρκεια της ισχύος τους με την σύναψη αναθέτων προθεσμακών πράξεων συναλλάγματος τηρουμένου του ελαχίστου ορίου των τριών μηνών. Για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην παράγραφο (Α1), η τροποποίηση των προθεσμακών πράξεων μπορεί να γίνεται χωρίς χρονικό περιορισμό, αλλά προϋποθέτει την αποδεδειγμένη προηγούμενη τροποποίηση των όρων της καλυπτόμενης συναλλαγής.

Ε. Τα οικονομικά αποτελέσματα των πιο πάνω πράξεων (θετικά ή αρνητικά) φέρονται από τους ίδιους τους συναλλασσομένους.

ΣΤ. Εξουσιοδοτείται η Τράπεζα της Ελλάδος να διενεργεί με πιστωτικά ιδρύματα:

1. Προθεσμακές πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος.
2. Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος έναντι δραχμών ή συναλλάγματος (swaps).
3. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμής ή συναλλάγματος.

Ζ. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει τα όρια της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, τον τρόπο τήρησής της και τα στοιχεία που θα παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

M.K

Ανατίθεται στην Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών και την Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος ο κατασταλακός έλεγχος για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας Πράξης.

Η. Να καταργήσει την Π.Δ. 1986/8.10.91, Π.Δ. 2131/30.9.92 και την Εγκύκλιο 530/20.12.91.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α).

Ο Διοικητής

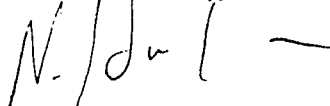
Ε. Ν. Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 7.5.93

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Ο Διευθυντής

N. Καραμούζης

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αρμόδιος :

Τηλέφωνο: 320 2854 - 320 2855

FAX:

Αριθ. Πρωτ. 87/ΓΚ

Αθήνα, 7.5.93

Προς όλες τις Τράπεζες

Σας κοινοποιούμε την 2201/7.5.93 Πράξη του Διοικητή της
Τράπεζας της Ελλάδος.

Ν. Καραμούζης
Διευθυντής
Διεύθυνση Συναλλαγμάτων

Συν.: 1 ΠΔ

Κοινοποίηση:

1. Παραλήπτες Πίνακα Γ/Κ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘΜΟΣ 2201/7.5.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Θέμα: Καθεστώς λειτουργίας λογαριασμών καταθέσεων σε
δραχμές μη κατοίκων καθώς και πράξεων συναλλάγματος
μεταξύ κατοίκων και κατοίκων εξωτερικού

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1266/82 "Όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το Π.Δ. 96/1993 (ΦΕΚ, τεύχος Α, αρ. φύλλου 42/23.3.93) με το οποίο ενσωματώθηκαν στο Ελληνικό Δίκαιο οι διατάξεις των Οδηγιών του Συμβουλίου 88/361/ΕΟΚ και 92/122/ΕΟΚ, που αναφέρονται στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων κατοίκων και μη κατοίκων στα πλαίσια της Κοινότητας, αλλά και μεταξύ των προσώπων που κατοικούν στο έδαφός της και εκείνων που κατοικούν σε τρίτες χώρες,
- γ) το Νόμο 1083/30.10.1980 "Περί αγοράς και πώλησεως συναλλάγματος και ξένων τραπεζικών γραμματίων",
- δ) τη σκοπιμότητα συγκέντρωσης, συμπλήρωσης, απλούστευσης και εκσυγχρονισμού των διατάξεων της αγοράς χρήματος και συναλλάγματος

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

- Α. 1. Να καταργήσει όλες τις προηγούμενες αποφάσεις της ΝΕ, υπο-επιτροπών αυτής καθώς και αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος ή αρμοδίων οργάνων της (ήτοι ΥΠ 277/1/14.8.81, ΕΔ 72/29.10.81, ΕΝΠΘ 85/22/18.8.83, ΠΔ/ΤΕ 398/14.9.84, 519/5.7.85, 1521/24.4.89, 1528/5.5.89, ΕΔ 11/22.5.89, ΕΓΚ.450/8.6.90, ΕΓΚ.461/21.7.89, ΕΝΠΘ 475/3/6.6.91, ΠΔ/ΤΕ 2012/2.1.92 και 2123/10.9.92) που καθορίζουν το καθεστώς των μετατρεψίμων δραχμών.
2. Να καταργήσει την παράγραφο Α της απόφ. ΝΕ 1097/22.5.59 περί εφαρμογής στην Ελλάδα του συστήματος της περιορισμένης μετατρεψιμότητας, τις παραγράφους 11γ και 12 της απόφ. ΝΕ 290/7.11.80 περί αγορών και πωλήσεων συναλλάγματος μέσω μετατρεψίμων λογαριασμών δραχμών, καθώς και τις ρυθμίσεις των αποφ. ΥΠ 1861/43/25.2.71 και ΥΔΣ 619/15/5.6.81, ως προς τις μετατρέψιμους δραχμές.

.../...

N.R

Να καθορίσει τα ακόλουθα ως προς το καθεστώς (i) λειτουργίας των τραπεζικών λογαριασμών δραχμών μη κατοίκων και (ii) σύναψης πράξεων συναλλάγματος και άλλων τραπεζικών συναλλαγών μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΡΑΧΜΩΝ ΑΠΟ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Επιτρέπεται στην Τράπεζα της Ελλάδος και στα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα να ανοίγουν λογαριασμούς καταθέσεων δραχμών στο όνομα μη κατοίκων με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

1. Οι καταθέσεις στους λογαριασμούς αυτούς υπόκεινται στις ίδιες δεσμεύσεις που ισχύουν για τις καταθέσεις σε δραχμές από κατοίκους σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 1959/25.7.91.

2. Οι δραχμές αυτές μετατρέπονται σε συνάλλαγμα χωρίς έγκριση και περιορισμό.

3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας

Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα να δέχονται καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε δραχμές από μη κατοίκους με τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις:

- (i) Δικαιούχοι των καταθέσεων αυτών είναι μη κάτοικοι.
- (ii) Οι λογαριασμοί αυτοί μπορούν να είναι έντοκοι.
- (iii) Το προϊόν των καταθέσεων μπορεί να διατεθεί ελεύθερα από τα πιστωτικά ιδρύματα στην αγορά δραχμών.
- (iv) Το επιτόκιο είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο, οι δε τόκοι καταβάλλονται και από έσοδα δραχμικών τοποθετήσεων.
- (v) Η διάρκεια τους δεν υπόκειται σε περιορισμούς.

4. Χρεωστικό Υπόλοιπο

Απαγορεύεται η δημιουργία χρεωστικών υπολοίπων στους λογαριασμούς όψεως δραχμών μη κατοίκων. Οι τράπεζες στις οποίες τηρούνται οι λογαριασμοί αυτοί υποχρεούνται να διαπιστώνουν την ύπαρξη επαρκούς πιστωτικού υπολοίπου σε κάθε περίπτωση χρέωσης του λογαριασμού. Εάν δημιουργηθεί χρεωστικό υπόλοιπο σε λογαριασμό όψεως δραχμών μη κατοίκων, τούτο αναγγέλλεται αμέσως και εγγράφως στην Τράπεζα της

Ελλάδος, Διεύθυνση Συναλλάγματος, η οποία επιβάλλει ποινή στην τηρούσα το λογαριασμό τράπεζα με χρέωση του τρεχούμενου λογαριασμού της στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η Διεύθυνση Συναλλάγματος μπορεί να επιβάλλει το κλείσιμο λογαριασμών δραχμών μη κατοίκων που παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα που δεν οφείλονται σε αποδεδειγμένα λογιστικά σφάλματα.

5. Κίνηση λογαριασμών δραχμών

Οι λογαριασμοί αυτοί τροφοδοτούνται ως εξής:

- (i) με το προϊόν δραχμοποίησης συναλλάγματος
- (ii) με το ποσό μεταφοράς από άλλους λογαριασμούς δραχμών του ιδίου ή τρίτων, τηρουμένων των ισχυουσών διατάξεων περί μη ελευθερωμένων βραχυπρόθεσμων συναλλαγών
- (iii) με το ποσό των δραχμών που προέρχονται από άλλες ελευθερωμένες συναλλαγές στο πλαίσιο των ισχυουσών διατάξεων
- (iv) οι τράπεζες θα εκτελούν τις εντολές χρέωσης με αξία την ίδια μέρα εφόσον λάβουν τις σχετικές οδηγίες μέχρι τις 9.30 π.μ. Απαγορεύεται η διενέργεια εγγραφών με αναδρομική ημερομηνία αξίας εκτός περιπτώσεων λογιστικών λαθών κατά την εκτέλεση της εντολής. Σε κάθε άλλη περίπτωση (απεργίας, ανωτέρας βίας κλπ) αναδρομική τακτοποίηση μπορεί να γίνει μόνο μετά από ειδική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, Διεύθυνση Συναλλάγματος. Οι εγγραφές στους παραπάνω λογαριασμούς γίνονται κατά ημερομηνία αξίας.

6. Επιταγές

Ο μη κάτοικος, δικαιούχος λογαριασμού δραχμών, μπορεί να εκδίδει επιταγές ή να ζητεί την έκδοση τραπεζικών επιταγών με ρήτρα "ΟΥΧΙ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ", οι οποίες δε μεταβιβάζονται σε οποιονδήποτε τρίτο πλην τράπεζας που είναι εξουσιοδοτημένη να διενεργεί νόμιμα πράξεις επί συναλλάγματος.

II. ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

1. Πράξεις συναλλάγματος έναντι δραχμών με ημερομηνία αξίας ίδιος ή επόμενης ημέρας (pre-spot)

Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν

να αγοράζουν ή να πωλούν συναλλάγμα από και σε μη κατοίκους με ημερομηνία αξίας ίδιας ή επόμενης ημέρας με πίστωση ή χρέωση αντίστοιχα λογαριασμού δραχμών που τηρούν οι τελευταίοι σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις παραπάνω πράξεις αμέσως (back-to-back) με την Τράπεζα της Ελλάδος και με όρους που θα καθορίζει η τελευταία.

2. Αγορά όψεως συναλλάγματος έναντι δραχμών (spot)

Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να αγοράζουν και να πωλούν συναλλάγμα ελεύθερα από και σε μη κατοίκους με ημερομηνία αξίας δύο ημερών με πίστωση και χρέωση αντίστοιχα των λογαριασμών δραχμών που τηρούν οι τελευταίοι σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα.

3. Προθεσμιακές πράξεις (forward) και χρηματοοικονομικά δικαιώματα (options) έναντι δραχμών

(i) Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνομολογούν ελεύθερα προθεσμιακές πράξεις με μη κατοίκους με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) μηνών. Για την ολοκλήρωση των προθεσμιακών πράξεων κατά την ημερομηνία λήξης των συμφωνιών και στις περιπτώσεις που οι μη κάτοικοι οφείλουν να μεταφέρουν δραχμές σε λογαριασμούς τρίτων, απαιτείται τα αναγκαία δραχμικά διαθέσιμα να προέρχονται από λογαριασμό δραχμών που τροφοδοτείται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο Ι5 της παρούσας.

(ii) Οι μη κάτοικοι μπορούν επίσης να τροποποιούν μερικώς ή ολικώς τις προθεσμιακές συμφωνίες κατά τη διάρκεια της ισχύος τους με την συνομολόγηση αντιθέτων ή άλλων πράξεων συναλλάγματος τηρουμένου του ελαχίστου ορίου των τριών (3) μηνών. Οι πιο πάνω πράξεις γίνονται για λογαριασμό των συναλλασσομένων, τα δε οικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτές (θετικά ή αρνητικά) φέρονται από τους ίδιους. Σε περιπτώσεις ζημιών, η διαφορά καλύπτεται με χρέωση του λογαριασμού δραχμών που τηρεί ο μη κάτοικος σε εγχώριο πιστωτικό ίδρυμα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο Ι5 της παρούσας.

(iii) Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνομολογούν ελεύθερα με μη κατοίκους συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων

συναλλαγματος έναντι δραχμών (currency options) με δικαίωμα άσκησης κατά τη λήξη (ευρωπαϊκού τύπου), με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) μηνών. Οι μη κάτοικοι οφείλουν να καλύπτουν το premium, το margin ή τις πιθανές ζημιές από συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων με χρέωση του λογαριασμού τους δραχμών που τηρούν σε εγχώριο πιστωτικό ίδρυμα και που έχει τροφοδοτηθεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 15 της παρούσας.

4. Πράξεις κατοίκων, μη πιστωτικών ιδρυμάτων με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού

Κάτοικοι Ελλάδος, μη πιστωτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προθεσμιακές πράξεις έναντι δραχμών ή συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων συναλλαγματος έναντι δραχμών με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Οι παραπάνω πράξεις θα γίνονται με τις ίδιες προϋποθέσεις που προβλέπονται για τη συνομολόγησή τους από την ΠΔ/ΤΕ 2200/7.5.93. Η ολοκλήρωση των παραπάνω πράξεων θα γίνεται μόνο με τη διαμεσολάβηση εγχώριου πιστωτικού ιδρύματος όπου θα τηρούνται τα απαραίτητα δικαιολογητικά και μέσω του οποίου θα εκτελούνται οι αναγκαίες εντολές.

5. Ανταλλαγές ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών (swaps)

Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα με μη κατοίκους πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών ή αντίστροφα με διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Ο περιορισμός των τριών (3) μηνών ισχύει και για πράξεις που συνεπάγονται μετακύλιση ανοικτών συναλλαγματικών θέσεων. Για πράξεις με διάρκεια μικρότερη των τριών μηνών τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού μέχρι των προκαθορισμένων ανωτάτων ορίων κατά πιστωτικό ίδρυμα. Για πράξεις αποδοχής δραχμών από εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω συμφωνιών ανταλλαγής (bid σκέλος), το ανώτατο όριο σε δολάρια καθορίζεται σωρευτικά στο τετραπλάσιο του ανωτάτου ορίου της ημερήσιας ανοικτής συναλλαγματικής θέσης του πιστωτικού ιδρύματος. Για πράξεις προσφοράς δραχμών από εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω συμφωνιών ανταλλαγής (offer σκέλος), το ανώτατο όριο σε δολάρια καθορίζεται σωρευτικά στο διπλάσιο του ανωτάτου ορίου της ημερήσιας ανοικτής συναλλαγματικής θέσης του πιστωτικού ιδρύματος. Τα όρια

R

ισχύουν χωριστά για κάθε σκέλος των συναλλαγών. Τα όρια θα υπολογίζονται με βάση τη δολλαριακή αξία του προθεσμιακού σκέλους της συμφωνίας ανταλλαγής. Για μετατροπές από άλλα νομίσματα σε δολάρια θα χρησιμοποιούνται οι αντίστοιχες προθεσμιακές τιμές την ημέρα διενέργειας της συμφωνίας ανταλλαγής.

6. Δάνεια - πιστώσεις - τοποθετήσεις

(i) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση δραχμικής ρευστότητας από κατοίκους, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, προς πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού ή άλλους μη κατοίκους με οποιαδήποτε μορφή ή τεχνική (κατάθεση, απευθείας δανεισμός κλπ) με διάρκεια μικρότερη του ενός έτους εκτός των οριζομένων στην παράγραφο II5.

(ii) Οι πράξεις πώλησης ή αγοράς τίτλων σταθερού εισοδήματος μεταξύ μη κατοίκου και κατοίκου, με συμφωνία επαναγοράς ή επαναπώλησης σε μεταγενέστερη ημερομηνία, δεν εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή και είναι ελεύθερες.

(iii) Οι μετατρέψιμες δραχμές παύουν να θεωρούνται συνάλλαγμα όσον αφορά την ΠΔ/ΤΕ 1976/1991.

ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

1. Κάτοικοι μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα με μη κατοίκους πράξεις σε όλες τις χρηματοοικονομικές τεχνικές και παράγωγα προϊόντα που είναι διαθέσιμα για την πραγματοποίηση ελευθερωμένων συναλλαγών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι κάτοικοι μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα μελλοντικά συμβόλαια ξένων νομισμάτων (currency futures), χρηματοοικονομικά δικαιώματα ξένων νομισμάτων (currency options), προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος (forward), πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος (currency swap), μελλοντικά συμβόλαια (financial futures) σε τίτλους σταθερού εισοδήματος, σε χρηματιστηριακούς τίτλους ή δείκτες, σε έντοκα γραμμάτια και σε εμπορεύματα (commodity futures) που διαπραγματεύονται σε εξειδικευμένα χρηματιστήρια του εξωτερικού. Οι κάτοικοι μπορούν επίσης να συνάπτουν ελεύθερα συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (options) συναλλάγματος σε εμπορεύματα (commodity options), σε μετοχές (stock options) ή δείκτες μετοχών, σε τίτλους

.../...

σταθερού εισοδήματος (fixed income securities options), σε έντοκα γραμμάτια ή άλλους βραχυχρόνιους τίτλους, σε επιτόκια (interest rate options). Ελεύθερα επίσης είναι και τα warrants, οι προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου σε ξένα νομίσματα (FRA), και η σύναψη συμφωνιών χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων επί μελλοντικών συμβολαίων σε συνάλλαγμα.

2. Η πληρωμή του premium και του αρχικού και μεταβαλλομένου υποχρεωτικού περιθωρίου (margin) για την ολοκλήρωση των παραπάνω συναλλαγών, καθώς και η κάλυψη πιθανών ζημιών, μπορεί να γίνεται και με δραχμές.
3. Οφέλη που προκύπτουν από τις παραπάνω συναλλαγές θα πρέπει είτε να δραχμοποιούνται είτε να επενδύονται σε άλλες ελευθερωμένες συναλλαγές.

Οι παραπάνω συναλλαγές θα πρέπει να γίνονται υποχρεωτικά μέσω μεσολαβούντος εγχώριου πιστωτικού ιδρύματος όπου τηρούνται τα απαραίτητα δικαιολογητικά και δια μέσου του οποίου θα εκτελούνται οι διάφορες εντολές του πελάτη. Τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα θα εφαρμόζουν στις παραπάνω συναλλαγές τις διαδικασίες που προβλέπονται από την ΠΔ/ΤΕ 2199/ 7.5.93.

IV. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ/ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναγγέλουν καθημερινά στην Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Συναλλάγματος, τα υπόλοιπα των λογαριασμών όψεως δραχμών μη κατοίκων. Επίσης οφείλουν να εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις και να τηρούν για μια πενταετία τα απαραίτητα δικαιολογητικά για όλες τις συναλλαγές που αναφέρονται στην παρούσα Πράξη, τα οποία, κατά την κρίση τους, διασφαλίζουν ότι δεν υποκρύπτεται διενέργεια μη ελευθερωμένων συναλλαγών.

Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει τα όρια της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, τον τρόπο τήρησής της και τα στοιχεία που θα παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ανατίθεται στη Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών και στη Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος η διενέργεια κατασταλτικών ελέγχων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας πράξης.

V.K

ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ (Β.Α.Σ.)

Σε δικαιούχο εντολής ή επιταγής σε δραχμές που προέρχονται από λογαριασμό δραχμών μη κατοίκου χορηγείται ΒΑΣ, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη συναλλαγματικής υποχρέωσης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία.

Υπόχρεη για την έκδοση ΒΑΣ είναι η πληρώνουσα την εντολή ή την επιταγή τράπεζα, είτε τηρεί το λογαριασμό είτε όχι.

Επίσης, εκδίδεται ΒΑΣ σε περίπτωση που γίνεται ανάληψη ποσού δραχμών από τον ίδιο το δικαιούχο του λογαριασμού.

Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τύπος Α).

Ο Διοικητής

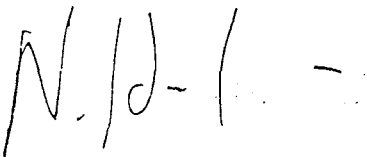
Ε.Ν. Χριστοδούλου

Διβές αντίγραφο

ήνα, 7.5.93

ΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Ο Διευθυντής

N. Καραμούζης

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 2200/7.5.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Θέμα: Προθεσμακή Αγορά Συναλλάγματος

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α. Το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β. Το άρθρο 1, παράγραφος 3 του Ν. 1083/80 "περί αγοράς και πώλησεως συναλλάγματος και ξένων τραπεζικών γραμματίων",
- γ. Την Απόφ. Ν.Ε. 290/1/7.11.80 που αφορά τον καθορισμό των όρων λειτουργίας της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος στην Ελλάδα,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

Α. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα και έχουν εξουσιοδοτηθεί να διενεργούν πράξεις συναλλάγματος, μπορούν να διενεργούν ελεύθερα με πελάτες τους, κατοίκους Ελλάδος:

1. Προθεσμακές πράξεις αγοράς και πώλησης συναλλάγματος έναντι δραχμών που αναφέρονται σε εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη.
2. Προθεσμακές πράξεις αγοράς και πώλησης συναλλάγματος έναντι δραχμών που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχή υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη με ελάχιστη διάρκεια τριών μηνών.
3. Πράξεις συναλλάγματος έναντι δραχμής με ημερομηνία αξίας ίδιας ή επομένης ημέρας που αναφέρονται σε εισαγωγές ή εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη.
4. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμών, με δικαίωμα ασκήσεως κατά την λήξη (ευρωπαϊκού τύπου), που αναφέρονται σε εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη.
5. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμών με δικαίωμα ασκήσεως κατά την λήξη (ευρωπαϊκού τύπου), που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχή υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη με ελάχιστη διάρκεια τριών μηνών.
6. Προθεσμακές πράξεις, πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και πράξεις

N. P

χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων ευρωπαϊκού τύπου συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος που συνδέονται με πραγματοποιηθείσες ελευθερωμένες συναλλαγές.

Β. Τα ως άνω πιστωτικά ιδρύματα μπορούν, επίσης, να διενεργούν ελεύθερα μεταξύ τους:

1. Προθεσμακές πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος.
2. Πράξεις συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος ή δραχμών με ημερομηνία αξίας ίδιας ή επομένης ημέρας (pre-spot).
3. Πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων έναντι συναλλάγματος ή δραχμών (currency swaps) και πράξεις δανεισμού και καταθέσεων σε συνάλλαγμα.
4. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency options) συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος ή δραχμών με δικαίωμα ασκήσεως κατά την λήξη (ευρωπαϊκού τύπου).

Γ. Οι τιμές συναλλάγματος για τις παραπάνω συναλλαγές καθορίζονται ελεύθερα από τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία οφείλουν να εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις και να τηρούν για μία πενταετία τα δικαιολογητικά τα οποία, κατά την κρίση τους, διασφαλίζουν ότι δεν υποκρύπτεται διενέργεια μη ελευθερωμένων κατά τα ανωτέρω συναλλαγών.

Δ. Τροποποίηση (ολική ή μερική) προθεσμακών πράξεων έναντι δραχμών μπορεί να γίνεται ελεύθερα κατά την διάρκεια της ισχύος τους με την σύναψη αναθέτων προθεσμακών πράξεων συναλλάγματος τηρουμένου του ελαχίστου ορίου των τριών μηνών. Για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην παράγραφο (Α1), η τροποποίηση των προθεσμακών πράξεων μπορεί να γίνεται χωρίς χρονικό περιορισμό, αλλά προϋποθέτει την αποδεδειγμένη προηγούμενη τροποποίηση των όρων της καλυπτόμενης συναλλαγής.

Ε. Τα οικονομικά αποτελέσματα των υπό πάνω πράξεων (θετικά ή αρνητικά) φέρονται από τους ίδιους τους συναλλασσομένους.

ΣΤ. Εξουσιοδοτείται η Τράπεζα της Ελλάδος να διενεργεί με πιστωτικά ιδρύματα:

1. Προθεσμακές πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος.
2. Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος έναντι δραχμών ή συναλλάγματος (swaps).
3. Πράξεις χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (currency option) συναλλάγματος έναντι δραχμής ή συναλλάγματος.

Ζ. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει τα όρια της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, τον τρόπο τήρησής της και τα στοιχεία που θα παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

N. 12

Ανατίθεται στην Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών και την Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος ο κατασταλακός έλεγχος για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας Πράξης.

Η. Να καταργήσει την Π.Δ./Τ.Ε. 1986/8.10.91, Π.Δ./Τ.Ε. 2131/30.9.92 και την Εγκύκλιο 530/20.12.91.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α).

Ο Διοικητής

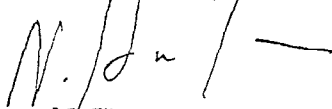
Ε. Ν. Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 7.5.93

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Ο Διευθυντής

N. Καραμούζης

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘ. 2199/7.5.93
Άρθρ. 1 του Ν. 1266/82).

ΘΕΜΑ Διαδικασία χορήγησης συναλλάγματος από τα πιστωτικά ιδρύματα για τις ελευθερωμένες κινήσεις κεφαλαίων του Π.Δ. 96/23.3.93.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του άρθρ. 1 του Ν. 1266/82 "όργανα ασκήσεως της νομισματικής πιστώτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το ΠΔ 96/23.3.93 "περί προσαρμογής της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ και της οδηγίας 92/122/ΕΟΚ σχετικά με την κίνηση κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και κρατών-μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων" και ιδιαίτερα τα άρθρα 3 παρ. 1, 4 παρ. 2 και 4, και 11 παρ. 3,
- γ) τις Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και αποφάσεις αρμοδίων οργάνων της με τις οποίες έχουν ελευθερωθεί κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και χωρών εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΠΔ/ΤΕ 514/17.6.85, 726/1.4.86, 825/25.7.86, 1155/5.10.87, 1178/12.11.87, όπως ισχύουν, 2092/11.6.92, 2093/11.6.92 και Ε.Ν.Π.Θ. 505/6/ 23.7.92),
- δ) τον ΑΝ 1837/1951 (άρθρο 2),

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε τα ακόλουθα:

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα και έχουν εξουσιοδοτηθεί για τη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, ζητούν από τον αιτούντα να πραγματοποιήσει μια από τις ελευθερωμένες κινήσεις κεφαλαίων του ΠΔ 96/23.3.93 καθώς και κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων Ελλάδος και χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που έχουν ελευθερωθεί με βάση αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, καταργουμένων των διαδικασιών που προβλέπονται στις εν λόγω αποφάσεις ή σχετικές εγκυκλίους, δήλωση-αίτηση στην οποία, εφόσον η συναλλαγή υπερβαίνει το ισόποσο σε δραχμές των 1.000 ECU, θα περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες πληροφορίες:

- Στοιχεία αιτούντος και αντισυμβαλλομένου.
- Κατηγορία συναλλαγής με βάση την ονοματολογία του Προεδρικού Διατάγματος.

.../...

- Χώρα προορισμού ή προέλευσης των κεφαλαίων.
- Αξία συναλλαγής στο ξένο νόμισμα και το δραχμικό της ισοτίμο.
- Διάρκεια, επιτόκιο και τρόπος αποπληρωμής (στις περιπτώσεις δανείων από και προς το εξωτερικό).

Οι κάτοικοι Ελλάδος υποχρεούνται να εισάγουν εντός πέντε εργάσιμων ημερών στη χώρα το προϊόν ρευστοποίησης της επένδυσής τους ή το προϊόν δανείου από το εξωτερικό καθώς και τις προσόδους που εισπράττουν, εφόσον δεν τα χρησιμοποιούν σε άλλη ελευθερωμένη συναλλαγή. Στην τελευταία περίπτωση υποβάλλεται εκ νέου εκ μέρους των συναλλασσομένων η προβλεπόμενη ως άνω σχετική δήλωση.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα κοινοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών-Τμήμα Κινήσεως Κεφαλαίων) σε μηνιαία βάση και μέχρι τις 20 του αμέσως επόμενου μήνα συγκεντρωτικά κατά κατηγορία με βάση τη σχετική ονοματολογία και κατά χώρα τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν από και προς το εξωτερικό τον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα με αναφορά στα ως άνω οικονομικά στοιχεία και διάκριση ως προς τις ακόλουθες κατηγορίες:

- (i) συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων
- (ii) για λογαριασμό τρίτων με ανάληψη:
 - Θεσμικοί επενδυτές
 - Ασφαλιστικές εταιρίες.
 - Λοιπές επιχειρήσεις χρηματοπιστωτικού τομέα
 - Λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πλην των ανωτέρω κατηγοριών) και φυσικά πρόσωπα.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στην παρ.1 χορηγούν το αναγκαίο συνάλλαγμα με δική τους ευθύνη και φυλάσσουν επί μία πενταετία σε ενιαίο κατά συναλλασσόμενο φάκελλο:

- α) τα δικαιολογητικά των συναλλαγών που υπερβαίνουν σε αξία το ισοτίμο των 10.000 ECU, τα οποία κατά την κρίση τους διασφαλίζουν ότι δεν υποκρύπτεται η διενέργεια μη ελευθερωμένης συναλλαγής (όπως ενδεικτικά: πρωτότυπα τιμολογίων, πρωτότυπα συμβάσεων ή επικυρωμένα αντίγραφα τους κ.λ.π.) και
- β) την απαιτούμενη στην ως άνω παρ.1 δήλωση - αίτηση του συναλλασσόμενου.

3. Καταργείται η αρμοδιότητα της Επιτροπής Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος για την παροχή εγκρίσεων υπαγωγής στις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 825/25.7.86, όπως ισχύει, των αμέσων επενδύσεων στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η μεταφορά των σχετικών κεφαλαίων θα πραγματοποιείται σύμφωνα με την καθοριζόμενη στην παρ.1 της παρούσας Πράξης διαδικασία.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- 3 -

4. Οίκοθεν νοείται ότι οι διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν καταργούν τυχόν υποχρεώσεις των συναλλασσομένων ή των Τραπεζών προς άλλες αρχές (π.χ. φορολογικές) για θέματα της αρμοδιότητάς τους ή αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος για θέματα εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α).

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ε.Ν.Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο
Αθήνα, 7.5.93
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Διευθυντής

Ν. Παπαλοκρασσάς

ΠΚ/ΧΘ
P060493.FK

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘΜΟΣ 2201/7.5.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Θέμα: Καθεστώς λειτουργίας λογαριασμών καταθέσεων σε
δραχμές μη κατοίκων καθώς και πράξεων συναλλάγματος
μεταξύ κατοίκων και κατοίκων εξωτερικού

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1266/82 "Όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις",
- β) το Π.Δ. 96/1993 (ΦΕΚ, τεύχος Α, αρ. φύλλου 42/23.3.93) με το οποίο ενσωματώθηκαν στο Ελληνικό Δίκαιο οι διατάξεις των Οδηγιών του Συμβουλίου 88/361/ΕΟΚ και 92/122/ΕΟΚ, που αναφέρονται στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων κατοίκων και μη κατοίκων στα πλαίσια της Κοινότητας, αλλά και μεταξύ των προσώπων που κατοικούν στο έδαφος της και εκείνων που κατοικούν σε τρίτες χώρες,
- γ) το Νόμο 1083/30.10.1980 "Περί αγοράς και πωλήσεως συναλλάγματος και ξένων τραπεζικών γραμματίων",
- δ) τη σκοπιμότητα συγκέντρωσης, συμπλήρωσης, απλούστευσης και εκσυγχρονισμού των διατάξεων της αγοράς χρήματος και συναλλάγματος

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

- Α. 1. Να καταργήσει όλες τις προηγούμενες αποφάσεις της ΝΕ, υπο-επιτροπών αυτής καθώς και αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος ή αρμοδίων οργάνων της (ήτοι ΥΠ 277/1/14.8.81, ΕΔ 72/29.10.81, ΕΝΠΘ 85/22/18.8.83, ΠΔ/ΤΕ 398/14.9.84, 519/5.7.85, 1521/24.4.89, 1528/5.5.89, ΕΔ 11/22.5.89, ΕΓΚ.450/8.6.90, ΕΓΚ.461/21.7.89, ΕΝΠΘ 475/3/6.6.91, ΠΔ/ΤΕ 2012/2.1.92 και 2123/10.9.92) που καθορίζουν το καθεστώς των μετατρέψιμων δραχμών.
2. Να καταργήσει την παράγραφο Α της απόφ. ΝΕ 1097/22.5.59 περί εφαρμογής στην Ελλάδα του συστήματος της περιορισμένης μετατρέψιμότητας, τις παραγράφους Ι1γ και Ι2 της απόφ. ΝΕ 290/7.11.80 περί αγορών και πωλήσεων συναλλάγματος μέσω μετατρέψιμων λογαριασμών δραχμών, καθώς και τις ρυθμίσεις των αποφ. ΥΠ 1861/43/25.2.71 και ΥΔΣ 619/15/5.6.81, ως προς τις μετατρέψιμες δραχμές.

.../...

N.R

Β. Να καθορίσει τα ακόλουθα ως προς το καθεστώς (i) λειτουργίας των τραπεζικών λογαριασμών δραχμών μη κατοίκων και (ii) σύναψης πράξεων συναλλάγματος και άλλων τραπεζικών συναλλαγών μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων.

Γ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΡΑΧΜΩΝ ΑΠΟ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Επιτρέπεται στην Τράπεζα της Ελλάδος και στα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα να ανοίγουν λογαριασμούς καταθέσεων δραχμών στο όνομα μη κατοίκων με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

1. Οι καταθέσεις στους λογαριασμούς αυτούς υπόκεινται στις ίδιες δεσμεύσεις που ισχύουν για τις καταθέσεις σε δραχμές από κατοίκους σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 1959/25.7.91.
2. Οι δραχμές αυτές μετατρέπονται σε συνάλλαγμα χωρίς έγκριση και περιορισμό.
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας

Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα να δέχονται καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε δραχμές από μη κατοίκους με τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις:

- (i) Δικαιούχοι των καταθέσεων αυτών είναι μη κάτοικοι.
- (ii) Οι λογαριασμοί αυτοί μπορούν να είναι έντοκοι.
- (iii) Το προϊόν των καταθέσεων μπορεί να διατεθεί ελεύθερα από τα πιστωτικά ιδρύματα στην αγορά δραχμών.
- (iv) Το επιτόκιο είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο, οι δε τόκοι καταβάλλονται και από έσοδα δραχμικών τοποθετήσεων.
- (v) Η διάρκειά τους δεν υπόκειται σε περιορισμούς.

4. Χρεωστικό Υπόλοιπο

Απαγορεύεται η δημιουργία χρεωστικών υπολοίπων στους λογαριασμούς όψεως δραχμών μη κατοίκων. Οι τράπεζες στις οποίες τηρούνται οι λογαριασμοί αυτοί υποχρεούνται να διαπιστώνουν την ύπαρξη επαρκούς πιστωτικού υπολοίπου σε κάθε περίπτωση χρέωσης του λογαριασμού. Εάν δημιουργηθεί χρεωστικό υπόλοιπο σε λογαριασμό όψεως δραχμών μη κατοίκων, τούτο αναγγέλλεται αμέσως και εγγράφως στην Τράπεζα της

N.K

Ελλάδος, Διεύθυνση Συναλλάγματος, η οποία επιβάλλει ποινή στην τηρούσα το λογαριασμό τράπεζα με χρέωση του τρεχούμενου λογαριασμού της στην Τράπεζα της Ελλάδος. Η Διεύθυνση Συναλλάγματος μπορεί να επιβάλλει το κλείσιμο λογαριασμών δραχμών μη κατοίκων που παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα που δεν οφείλονται σε αποδεδειγμένα λογιστικά σφάλματα.

5. Κίνηση λογαριασμών δραχμών

Οι λογαριασμοί αυτοί τροφοδοτούνται ως εξής:

- (i) με το προϊόν δραχμοποίησης συναλλάγματος
- (ii) με το ποσό μεταφοράς από άλλους λογαριασμούς δραχμών του ιδίου ή τρίτων, τηρουμένων των ισχυουσών διατάξεων περί μη ελευθερωμένων βραχυπρόθεσμων συναλλαγών
- (iii) με το ποσό των δραχμών που προέρχονται από άλλες ελευθερωμένες συναλλαγές στο πλαίσιο των ισχυουσών διατάξεων
- (iv) οι τράπεζες θα εκτελούν τις εντολές χρέωσης με αξία την ίδια μέρα εφόσον λάβουν τις σχετικές οδηγίες μέχρι τις 9.30 π.μ. Απαγορεύεται η διενέργεια εγγραφών με αναδρομική ημερομηνία αξίας εκτός περιπτώσεων λογιστικών λαθών κατά την εκτέλεση της εντολής. Σε κάθε άλλη περίπτωση (απεργίας, ανωτέρας βίας κλπ) αναδρομική τακτοποίηση μπορεί να γίνει μόνο μετά από ειδική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, Διεύθυνση Συναλλάγματος. Οι εγγραφές στους παραπάνω λογαριασμούς γίνονται κατά ημερομηνία αξίας.

6. Επιταγές

Ο μη κάτοικος, δικαιούχος λογαριασμού δραχμών, μπορεί να εκδίδει επιταγές ή να ζητεί την έκδοση τραπεζικών επιταγών με ρήτρα "ΟΥΧΙ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ", οι οποίες δε μεταβιβάζονται σε οποιονδήποτε τρίτο πλην τράπεζας που είναι εξουσιοδοτημένη να διενεργεί νόμιμα πράξεις επί συναλλάγματος.

II. ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

1. Πράξεις συναλλάγματος έναντι δραχμών με ημερομηνία αξίας (ίδιας ή επόμενης ημέρας (pre-spot))

Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν

N.K

να αγοράζουν ή να πωλούν συναλλάγμα από και σε μη κατοίκους με ημερομηνία αξίας ίδιας ή επόμενης ημέρας με πίστωση ή χρέωση αντίστοιχα λογαριασμού δραχμών που τηρούν οι τελευταίοι σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις παραπάνω πράξεις αμέσως (back-to-back) με την Τράπεζα της Ελλάδος και με όρους που θα καθορίζει η τελευταία.

2. Αγορά όψεως συναλλάγματος έναντι δραχμών (spot)

Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να αγοράζουν και να πωλούν συναλλάγμα ελεύθερα από και σε μη κατοίκους με ημερομηνία αξίας δύο ημερών με πίστωση και χρέωση αντίστοιχα των λογαριασμών δραχμών που τηρούν οι τελευταίοι σε εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα.

3. Προθεσμιακές πράξεις (forward) και χρηματοοικονομικά δικαιώματα (options) έναντι δραχμών

(i) Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνομολογούν ελεύθερα προθεσμιακές πράξεις με μη κατοίκους με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) μηνών. Για την ολοκλήρωση των προθεσμιακών πράξεων κατά την ημερομηνία λήξης των συμφωνιών και στις περιπτώσεις που οι μη κάτοικοι οφείλουν να μεταφέρουν δραχμές σε λογαριασμούς τρίτων, απαιτείται τα αναγκαία δραχμικά διαθέσιμα να προέρχονται από λογαριασμό δραχμών που τροφοδοτείται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο Ι5 της παρούσας.

(ii) Οι μη κάτοικοι μπορούν επίσης να τροποποιούν μερικώς ή ολικώς τις προθεσμιακές συμφωνίες κατά τη διάρκεια της ισχύος τους με την συνομολόγηση αντιθέτων ή άλλων πράξεων συναλλάγματος τηρουμένου του ελαχίστου ορίου των τριών (3) μηνών. Οι πιο πάνω πράξεις γίνονται για λογαριασμό των συναλλασσομένων, τα δε οικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτές (θετικά ή αρνητικά) φέρονται από τους ίδιους. Σε περιπτώσεις ζημιών, η διαφορά καλύπτεται με χρέωση του λογαριασμού δραχμών που τηρεί ο μη κάτοικος σε εγχώριο πιστωτικό ίδρυμα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο Ι5 της παρούσας.

(iii) Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνομολογούν ελεύθερα με μη κατοίκους συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων

N.K

συναλλάγματος έναντι δραχμών (currency options) με δικαίωμα άσκησης κατά τη λήξη (ευρωπαϊκού τύπου), με ελάχιστη διάρκεια τριών (3) μηνών. Οι μη κάτοικοι οφείλουν να καλύπτουν το premium, το margin ή τις πιθανές ζημιές από συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων με χρέωση του λογαριασμού τους δραχμών που τηρούν σε εγχώριο πιστωτικό ίδρυμα και που έχει τροφοδοτηθεί κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 15 της παρούσας.

4. Πράξεις κατοίκων, μη πιστωτικών ιδρυμάτων με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού

Κάτοικοι Ελλάδος, μη πιστωτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προθεσμιακές πράξεις έναντι δραχμών ή συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων συναλλάγματος έναντι δραχμών με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Οι παραπάνω πράξεις θα γίνονται με τις ίδιες προϋποθέσεις που προβλέπονται για τη συνομολόγησή τους από την ΠΔ/ΤΕ 2200/7.5.93. Η ολοκλήρωση των παραπάνω πράξεων θα γίνεται μόνο με τη διαμεσολάβηση εγχώριου πιστωτικού ιδρύματος όπου θα τηρούνται τα απαραίτητα δικαιολογητικά και μέσω του οποίου θα εκτελούνται οι αναγκαίες εντολές.

5. Ανταλλαγές ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών (swaps)

Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα με μη κατοίκους πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών ή αντίστροφα με διάρκεια τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Ο περιορισμός των τριών (3) μηνών ισχύει και για πράξεις που συνεπάγονται μετακύληση ανοικτών συναλλαγματικών θέσεων. Για πράξεις με διάρκεια μικρότερη των τριών μηνών τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών με πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού μέχρι των προκαθορισμένων ανωτάτων ορίων κατά πιστωτικό ίδρυμα. Για πράξεις αποδοχής δραχμών από εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω συμφωνιών ανταλλαγής (bid σκέλος), το ανώτατο όριο σε δολάρια καθορίζεται σωρευτικά στο τετραπλάσιο του ανωτάτου ορίου της ημερήσιας ανοικτής συναλλαγματικής θέσης του πιστωτικού ιδρύματος. Για πράξεις προσφοράς δραχμών από εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα μέσω συμφωνιών ανταλλαγής (offer σκέλος), το ανώτατο όριο σε δολάρια καθορίζεται σωρευτικά στο διπλάσιο του ανωτάτου ορίου της ημερήσιας ανοικτής συναλλαγματικής θέσης του πιστωτικού ιδρύματος. Τα όρια

N.K.

ισχύουν χωριστά για κάθε σκέλος των συναλλαγών. Τα όρια θα υπολογίζονται με βάση τη δολλαριακή αξία του προθεσμιακού σκέλους της συμφωνίας ανταλλαγής. Για μετατροπές από άλλα νομίσματα σε δολάρια θα χρησιμοποιούνται οι αντίστοιχες προθεσμιακές τιμές την ημέρα διενέργειας της συμφωνίας ανταλλαγής.

6. Δάνεια - πιστώσεις - τοποθετήσεις

(i) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση δραχμικής ρευστότητας από κατοίκους, συμπεριλαμβανομένων και των πιστωτικών ιδρυμάτων, προς πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού ή άλλους μη κατοίκους με οποιαδήποτε μορφή ή τεχνική (κατάθεση, απευθείας δανεισμός κλπ) με διάρκεια μικρότερη του ενός έτους εκτός των οριζομένων στην παράγραφο II5.

(ii) Οι πράξεις πώλησης ή αγοράς τίτλων σταθερού εισοδήματος μεταξύ μη κατοίκου και κατοίκου, με συμφωνία επαναγοράς ή επαναπώλησης σε μεταγενέστερη ημερομηνία, δεν εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή και είναι ελεύθερες.

(iii) Οι μετατρέψιμες δραχμές παύουν να θεωρούνται συνάλλαγμα όσον αφορά την ΠΔ/ΤΕ 1976/1991.

III. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

1. Κάτοικοι μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα με μη κατοίκους πράξεις σε όλες τις χρηματοοικονομικές τεχνικές και παράγωγα προϊόντα που είναι διαθέσιμα για την πραγματοποίηση ελευθερωμένων συναλλαγών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι κάτοικοι μπορούν να συνάπτουν ελεύθερα μελλοντικά συμβόλαια ξένων νομισμάτων (currency futures), χρηματοοικονομικά δικαιώματα ξένων νομισμάτων (currency options), προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος (forward), πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος έναντι συναλλάγματος (currency swap), μελλοντικά συμβόλαια (financial futures) σε τίτλους σταθερού εισοδήματος, σε χρηματιστηριακούς τίτλους ή δείκτες, σε έντοκα γραμμάτια και σε εμπορεύματα (commodity futures) που διαπραγματεύονται σε εξειδικευμένα χρηματιστήρια του εξωτερικού. Οι κάτοικοι μπορούν επίσης να συνάπτουν ελεύθερα συμφωνίες χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων (options) συναλλάγματος σε εμπορεύματα (commodity options), σε μετοχές (stock options) ή δείκτες μετοχών, σε τίτλους

AR

σταθερού εισοδήματος (fixed income securities options), σε έντοκα γραμμάτια ή άλλους βραχυχρόνιους τίτλους, σε επιτόκια (interest rate options). Ελεύθερα επίσης είναι και τα warrants, οι προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου σε ξένα νομίσματα (FRA), και η σύναψη συμφωνιών χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων επί μελλοντικών συμβολαίων σε συνάλλαγμα.

2. Η πληρωμή του premium και του αρχικού και μεταβαλλομένου υποχρεωτικού περιθωρίου (margin) για την ολοκλήρωση των παραπάνω συναλλαγών, καθώς και η κάλυψη πιθανών ζημιών, μπορεί να γίνεται και με δραχμές.
3. Οφέλη που προκύπτουν από τις παραπάνω συναλλαγές θα πρέπει είτε να δραχμοποιούνται είτε να επενδύονται σε άλλες ελευθερωμένες συναλλαγές.

Οι παραπάνω συναλλαγές θα πρέπει να γίνονται υποχρεωτικά μέσω μεσολαβούντος εγχώριου πιστωτικού ιδρύματος όπου τηρούνται τα απαραίτητα δικαιολογητικά και δια μέσου του οποίου θα εκτελούνται οι διάφορες εντολές του πελάτη. Τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα θα εφαρμόζουν στις παραπάνω συναλλαγές τις διαδικασίες που προβλέπονται από την ΠΔ/ΤΕ 2199/ 7.5.93.

IV. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ/ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναγγέλουν καθημερινά στην Τράπεζα της Ελλάδος, Διεύθυνση Συναλλάγματος, τα υπόλοιπα των λογαριασμών όψεως δραχμών μη κατοίκων. Επίσης οφείλουν να εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις και να τηρούν για μια πενταετία τα απαραίτητα δικαιολογητικά για όλες τις συναλλαγές που αναφέρονται στην παρούσα Πράξη, τα οποία, κατά την κρίση τους, διασφαλίζουν ότι δεν υποκρύπτεται διενέργεια μη ελευθερωμένων συναλλαγών.

Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος να καθορίζει τα όρια της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, τον τρόπο τήρησή της και τα στοιχεία που θα παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Ανατίθεται στη Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών και στη Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος η διενέργεια κατασταλτικών ελέγχων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας πράξης.

NR

V. ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ (Β.Α.Σ.)

Σε δικαιούχο εντολής ή επιταγής σε δραχμές που προέρχονται από λογαριασμό δραχμών μη κατοίκου χορηγείται ΒΑΣ, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη συναλλαγματικής υποχρέωσης ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία.

Υπόχρεη για την έκδοση ΒΑΣ είναι η πληρώνουσα την εντολή ή την επιταγή τράπεζα, είτε τηρεί το λογαριασμό είτε όχι.

Επίσης, εκδίδεται ΒΑΣ σε περίπτωση που γίνεται ανάληψη ποσού δραχμών από τον ίδιο το δικαιούχο του λογαριασμού.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α).

Ο Διοικητής

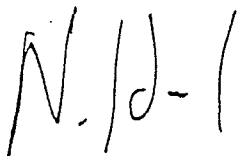
Ε.Ν. Χριστοδούλου

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 7.5.93

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Ο Διευθυντής

N. Καραμούζης

3601.0501P0921

12. 7. 60

Επίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

921/60

ΠΡΩΤΗ ΟΔΗΓΙΑ

περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ,

Έχοντας υπόψη:

τήν συνθήκη, και ιδίως τὰ ἄρθρα 5, 67 παράγραφος 1, 69, 105 παράγραφος 2, 106 παράγραφος 2,

τήν πρόταση τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία διαβουλεύθηκε πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ μὲ τὴν Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ,

τήν ἀπόφαση τῆς 11ης Μαΐου 1960 περί εφαρμογῆς στήν Ἀλγερία καί στά ὑπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα τῶν διατάξεων τῆς συνθήκης σχετικά μὲ τὶς κινήσεις κεφαλαίων,

Έκτιμώντας:

ὅτι γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν στόχων τῆς συνθήκης περί ιδρύσεως τῆς Ευρωπαϊκῆς Οικονομικῆς Κοινότητος χρειάζεται ἡ μεγαλύτερη δυνατὴ ἐλευθερία κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν καί, κατὰ συνέπεια, ἡ εὐρύτερη καί ταχύτερη ἐλευθέρωση τῶν ἐν λόγω κινήσεων κεφαλαίων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Ἄρθρο 1

1. Τὰ Κράτη μέλη χορηγοῦν κάθε ἔγκριση συναλλάγματος πού ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν σύναψη ἢ τὴν ἐκτέλεση τῶν συναλλαγῶν καί γιὰ τὶς μεταφορὲς συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων τῶν Κρατῶν μελῶν, οἱ ὁποῖες συνδέονται μὲ τὶς κινήσεις κεφαλαίων πού ἀριθμοῦνται στὸν κατάλογο Α τοῦ παραρτήματος I τῆς παρούσης ὁδηγίας.

2. Τὰ Κράτη μέλη ἐξασφαλίζουν τὶς μεταφορὲς αὐτῶν τῶν κεφαλαίων βάσει τῶν συναλλαγματικῶν ἰσοτιμιῶν πού ἰσχύουν γιὰ τὶς πληρωμὲς τὶς σχετικὲς μὲ τὶς τρέχουσες συναλλαγές.

Ἄν οἱ μεταφορὲς αὐτὲς πραγματοποιοῦνται σὲ ἀγορὰ συναλλάγματος στήν ὁποία δὲν ἰσχύουν ἐπίσημα ὄρια στὶς διακυμάνσεις τῶν ἰσοτιμιῶν, ἡ ὑποχρέωση αὐτὴ πρέπει νὰ ἑρμηνευθεῖ ὑπὸ τὴν ἐννοια ὅτι οἱ εφαρμοζόμενες ἰσοτιμίες δὲν πρέπει νὰ παρουσιάζουν σημαντικὲς καί διαρκεῖς ἀποκλίσεις ἀπὸ ἐκείνες πού ἐφαρμόζονται γιὰ τὶς πληρωμὲς τὶς σχετικὲς μὲ τὶς τρέχουσες συναλλαγές.

Ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπιβλέπει τὴν ἐξέλιξη τῶν συναλλαγματικῶν ἰσοτιμιῶν πού ἐφαρμόζο-

νται στὶς μεταφορὲς τῶν κεφαλαίων αὐτῶν καί ὑποβάλλει ἔκθεση στήν Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ. Ἄν ἡ Ἐπιτροπὴ διαπιστώσει ὅτι οἱ ἰσοτιμίες αὐτὲς παρουσιάζουν σημαντικὲς καί διαρκεῖς ἀποκλίσεις ἀπὸ ἐκείνες πού ἐφαρμόζονται γιὰ τὶς πληρωμὲς τὶς σχετικὲς μὲ τὶς τρέχουσες συναλλαγές, τότε θέτει σὲ ἐφαρμογὴ τὴ διαδικασία πού προβλέπεται στὸ ἄρθρο 169 τῆς συνθήκης.

Ἄρθρο 2

1. Τὰ Κράτη μέλη χορηγοῦν γενικὲς ἐγκρίσεις γιὰ τὴν σύναψη ἢ τὴν ἐκτέλεση τῶν συναλλαγῶν καί γιὰ τὶς μεταφορὲς συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων τῶν Κρατῶν μελῶν, οἱ ὁποῖες συνδέονται μὲ τὶς κινήσεις κεφαλαίων πού ἀριθμοῦνται στὸν κατάλογο Β τοῦ παραρτήματος I τῆς παρούσης ὁδηγίας.

2. Ἄν οἱ μεταφορὲς αὐτῶν τῶν κεφαλαίων πραγματοποιοῦνται σὲ ἀγορὰ συναλλάγματος στήν ὁποία δὲν ἰσχύουν ἐπίσημα ὄρια στὶς διακυμάνσεις τῶν ἰσοτιμιῶν, τὰ Κράτη μέλη προσπαθοῦν νὰ ἐνεργοῦν κατὰ τρόπο ὥστε οἱ μεταφορὲς αὐτὲς νὰ πραγματοποιοῦνται βάσει ἰσοτιμιῶν πού δὲν παρουσιάζουν σημαντικὲς καί διαρκεῖς ἀποκλίσεις ἀπὸ ἐκείνες πού ἐφαρμόζονται γιὰ τὶς πληρωμὲς τὶς σχετικὲς μὲ τὶς τρέχουσες συναλλαγές.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, κατόπιν διαβουλεύσεως μὲ τὴν Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ, δύναται νὰ ἀπευθύνει στὰ Κράτη μέλη συστάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

3. Ἄν αὐτὲς οἱ μεταφορὲς συναλλάγματος πραγματοποιοῦνται εἴτε στήν ἴδια ἀγορὰ συναλλάγματος μὲ τὶς πληρωμὲς τὶς σχετικὲς μὲ τὶς τρέχουσες συναλλαγές, εἴτε σὲ μία ἀγορὰ στήν ὁποία οἱ διακυμάνσεις τῶν ἰσοτιμιῶν διατηροῦνται μέσα στὰ ὄρια πού ἐφαρμόζονται στήν προαναφερθεῖσα ἀγορὰ, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου δύναται προσωρινὰ νὰ περιορισθεῖ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόκτηση ξένων τίτλων ἀπὸ κατοίκους, στοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς καθώς καί στὶς ἐπιχειρήσεις πού ἀποκτοῦν τίτλους ξένων ἐταιριῶν καί οἱ ὁποῖες ἔχουν ἀνάλογο ἐταιρικό σκοπὸ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, κατόπιν διαβουλεύσεως μὲ τὴν Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ, δύναται νὰ ἀπευθύνει στὰ Κράτη μέλη συστάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Α

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
Άμεσες επενδύσεις έξαιρουμένων των καθαρά χρηματιστικών επενδύσεων που πραγματοποιούνται μόνο προς τον σκοπό εξασφάλισης στους δανειστές, με την δημιουργία επιχειρήσεως ή την συμμετοχή σε επιχείρηση που εδρίζεται σε άλλη χώρα, μίας έμμεσου προσβάσεως στην χρηματαγορά ή στην κεφαλαιαγορά της χώρας αυτής	I
Ρευστοποίηση των άμεσων επενδύσεων	II
Έπενδύσεις σε ακίνητα	V
Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρος	
Δωρεές και χορηγήσεις πάσης φύσεως	X B
Προίκες	X Γ
Κληρονομίες	X Δ
Διακανονισμός χρεών από μετανάστες στην χώρα προελεύσεώς τους	X E
Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν	X ΣΤ
— ποσά αναγκαία για εγκατάσταση με σκοπό την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας	
Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε μετανάστες που επιστρέφουν στην χώρα προελεύσεώς τους	X Z
— ποσά που εισήχθησαν και ποσά που απέκτηθησαν κατά την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας	
Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές, στις οποίες συμμετέχει κάτοικος βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων	VII 1 A ι) και ιι) B ι) και ιι)
Έγγυησεις, άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ένεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές	
συνδεδεμένες με τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε έμπορικές συναλλαγές στις οποίες συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε σχέση προς VII 1 A ι) και ιι) B ι) και ιι)
συνδεδεμένες με μακροπρόθεσμα δάνεια που αποσκοπούν στην δημιουργία ή στην διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας	XII A και B σε σχέση προς I A 3 B 3
Μεταφορές συναλλάγματος εις εκτέλεση συμβάσεων ασφαλίσσεως	XI
καθ' όσον οι συμβάσεις αυτές τυγχάνουν του ευεργετήματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών εις εκτέλεση των άρθρων 59 και επομένων της συνθήκης	
<p>Η χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των εις την άλλοδαπή στοιχείων ένεργητικού που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων ελευθερώσεως που απέδεχθησαν τα Κράτη μέλη</p>	

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
Άποκτηση από κατοίκους ξένων όμολογιών πού είναι διαπραγματεύσιμες σέ χρηματιστήριο, οί όποιες έχουν έκδοθει σέ ξένη άγορά και είναι έκφρασμένες σέ έθνικό νόμισμα	IV B 3 ι)
Υλικές μεταφορές τών προαναφερθέντων τίτλων	IV E σέ σχέση πρός IV Γ, Δ και IV B 3 ι)
Χορήγηση και έξόφληση πιστώσεων, συνδεδεμένων με έμπορικέσ συναλλαγές στίς όποιες συμμετέχει κάτοικος μακροπρόθεσμων	VII 1 A ιι) και B ιι)
Χορήγηση και έξόφληση πιστώσεων, συνδεδεμένων με έμπορικέσ συναλλαγές στίς όποιες δέν συμμετέχει κάτοικος μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων	VII 2 A ιι) και ιι) B ιι) και ιι)
Χορήγηση και έξόφληση δανείων και πιστώσεων, μή συνδεδεμένων με έμπορικέσ συναλλαγές μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων	VIII A ιι) και ιι) B ιι) και ιι)
Έγγυήσεις, άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ένεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές, συνδεδεμένες με:	
τίς μακροπρόθεσμες πιστώσεις πού αναφέρονται σέ έμπορικέσ συναλλαγές στίς όποιες συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σέ σχέση πρός VII 1 A ιι) B ιι)
τίς μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πιστώσεις πού αναφέρονται σέ έμπορικέσ συναλλαγές στίς όποιες δέν συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σέ σχέση πρός VII 2 A ιι) και ιι) B ιι) και ιι)
τά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια και πιστώσεις πού δέν συνδέονται με έμπορικέσ συναλλαγές	XII A και B σέ σχέση πρός VIII A ιι) και ιι) B ιι) και ιι)
Η χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως τών εις τήν άλλοδαπή στοιχείων ένεργητικού πού ανήκουν σέ κατοίκους πρέπει νά επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια τών ύποχρεώσεων έλευθερώσεως πού απέδэхθησαν τά Κράτη μέλη.	

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Δ

Κινήσεις κεφαλαίων πού αναφέρονται στο άρθρο 4 τής οδηγίας

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις σέ γραμμάτια Δημοσίου και σέ άλλους τίτλους πού κανονικά είναι διαπραγματεύσιμοι στην χρηματαγορά	VI
Άνοιγμα και τροφοδότηση τρεχουσών λογαριασμών και λογαριασμών καταθέσεων, επαναπατρισμός ή χρησιμοποίηση τών στοιχείων ένεργητικού υπό μορφή τρεχουσών λογαριασμού ή λογαριασμού καταθέσεως σέ πιστωτικούς οργανισμούς	IX
Χορήγηση και έξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με έμπορικέσ συναλλαγές στίς όποιες δέν συμμετέχει κάτοικος βραχυπρόθεσμων	VII 2 A ι) B ι)
Χορήγηση και έξόφληση δανείων και πιστώσεων μή συνδεδεμένων με έμπορικέσ συναλλαγές βραχυπρόθεσμων	VIII A ι) B ι)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

I. Άμεσες επενδύσεις (1)

A. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο έθνικό έδαφος από μη κατοίκους (1)

1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τὰ κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπάρχουσων επιχειρήσεων

2. Συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας

3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας

4. Έπανεπένδυση κερδών με σκοπό τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας

B. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους (1)

1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τὰ κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπάρχουσων επιχειρήσεων

2. Συμμετοχή σε νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας

3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας

4. Έπανεπένδυση κερδών με σκοπό τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας

II. Ρευστοποίηση των άμεσων επενδύσεων

A. Έπαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης (1) των άμεσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στο έθνικό έδαφος από μη κατοίκους

1. Άρχικό κεφάλαιο

2. Υπεραξία

B. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησης των άμεσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους

1. Άρχικό κεφάλαιο

2. Υπεραξία

III. Είσοδοχή τίτλων στην κεφαλαιαγορά

A. Είσοδοχή τίτλων έθνικής επιχείρησης σε ξένη κεφαλαιαγορά

(1) Βλέπε τις επεξηγηματικές σημειώσεις, σελίδα 6.

1. Είσαγωγή (1) σε ξένο χρηματιστήριο

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε έθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση (2) σε ξένη κεφαλαιαγορά

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε έθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

B. Είσοδοχή τίτλων ξένης επιχείρησης στην έθνική κεφαλαιαγορά

1. Είσαγωγή σε έθνικό χρηματιστήριο

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε έθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση στην έθνική κεφαλαιαγορά

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε έθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

Γ. Είσοδοχή έθνικών τίτλων Δημοσίου (κατά τήν έννοια του άρθρου 68 παράγραφος 3 της συνθήκης) σε ξένη κεφαλαιαγορά

1. Είσαγωγή τίτλων σε ξένο χρηματιστήριο

α) έκφρασμένων σε έθνικό νόμισμα

β) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση τίτλων σε ξένη κεφαλαιαγορά

α) έκφρασμένων σε έθνικό νόμισμα

β) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

(2) Βλέπε τις επεξηγηματικές σημειώσεις, σελίδα 7.

V. Έπενδύσεις σέ ακίνητα (1)

(πού δέν περιλαμβάνονται στίς κατηγορίες I καί II)

A. Έπενδύσεις σέ ακίνητα πού πραγματοποιούνται από έθνικό έδαφος από μή κατοίκους καί επαναπατριsmός τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποιήσεως αὐτῶν

1. Απόκτηση ακινήτων
2. Έπαναπατριsmός τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποιήσεως ακινήτων

B. Έπενδύσεις σέ ακίνητα πού πραγματοποιούνται στήν ἀλλοδαπή από κατοίκους καί χρησιμοποίηση τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποιήσεως αὐτῶν

1. Απόκτηση ακινήτων
2. Χρησιμοποίηση τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποιήσεως ακινήτων

VI. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις σέ γραμμάτια Δημοσίου καί σέ ἄλλους τίτλους πού κανονικά εἶναι διαπραγματεύσιμοι στήν χρηματαγορά

1. Έκφρασμένων σέ έθνικό νόμισμα
2. Έκφρασμένων σέ ξένο νόμισμα

A. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις από μή κατοίκους στήν έθνική χρηματαγορά καί επαναπατριsmός τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποιήσεως αὐτῶν

α) από φυσικά πρόσωπα (1)	}	ἐκτός από τοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς
β) από νομικά πρόσωπα (1)		
γ) από χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς (1)		

B. Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις από κατοίκους στήν ξένη χρηματαγορά καί χρησιμοποίηση τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποιήσεως αὐτῶν

α) από φυσικά πρόσωπα	}	ἐκτός από τοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς
β) από νομικά πρόσωπα		
γ) από χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς		

VII. Χορήγηση καί ἐξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων μέ ἐμπορικές συναλλαγές

1. Στίς ὁποῖες συμμετέχει κάτοικος
2. Στίς ὁποῖες δέν συμμετέχει κάτοικος

(1) Βλέπε τίς ἐπεξηγηματικές σημειώσεις, σελίδα 6.

A. Πιστώσεις χορηγούμενες από μή κατοίκους πρὸς κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)	}	ἐκτός από τοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)		
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη καί περισσότερο)		
α) από φυσικά πρόσωπα		
β) από νομικά πρόσωπα		
γ) από χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς		

B. Πιστώσεις χορηγούμενες από κατοίκους πρὸς μή κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)	}	ἐκτός από τοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)		
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη καί περισσότερο)		
α) από φυσικά πρόσωπα		
β) από νομικά πρόσωπα		
γ) από χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς		

VIII. Χορήγηση καί ἐξόφληση δανείων καί πιστώσεων μή συνδεδεμένων μέ ἐμπορικές συναλλαγές

(πού δέν περιλαμβάνονται στίς κατηγορίες I καί X)

A. Δάνεια καί πιστώσεις πού χορηγούνται από μή κατοίκους πρὸς κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)	}	ἐκτός από τοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)		
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη καί περισσότερο)		
α) από φυσικά πρόσωπα		
β) από νομικά πρόσωπα		
γ) από χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς		

B. Δάνεια καί πιστώσεις πού χορηγούνται από κατοίκους πρὸς μή κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο από ένα έτος)	}	ἐκτός από τοὺς χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς
ιι) μεσοπρόθεσμες (από ένα μέχρι πέντε έτη)		
ιιι) μακροπρόθεσμες (πέντε έτη καί περισσότερο)		
α) από φυσικά πρόσωπα		
β) από νομικά πρόσωπα		
γ) από χρηματοδοτικούς ὀργανισμούς		

Άμεσες επενδύσεις

Οι πάσης φύσεως επενδύσεις στις οποίες προβαίνουν τα φυσικά πρόσωπα, οι έμπορικές, βιομηχανικές ή χρηματοδοτικές επιχειρήσεις και οι οποίες χρησιμεύουν για την δημιουργία ή την διατήρηση διαρκών και άμεσων σχέσεων μεταξύ του παρέχοντος τα κεφάλαια και του άρχηγου της επιχειρήσεως ή της επιχειρήσεως για την οποία προορίζονται τα κεφάλαια αυτά με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Στην έννοια λοιπόν αυτή πρέπει να δοθεί το ευρύτερο περιεχόμενο.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 περιλαμβάνουν τις νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις (θυγατρικές κατά 100 %) και τα ύποκαταστήματα.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις οι οποίες αναφέρονται στο σημείο 2 και οι οποίες έχουν το καθεστώς μετοχικών εταιριών, συμμετοχή με χαρακτήρα άμεσου επενδύσεως υπάρχει όταν η δέσμη των μετοχών που εδρεύει υπό την κατοχή ενός φυσικού προσώπου, μιας άλλης επιχειρήσεως ή οποιουδήποτε άλλου κατόχου, παρέχει στους εν λόγω μετόχους, είτε δυνάμει των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας περί των μετοχικών εταιριών είτε για άλλους λόγους, την δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στην διαχείριση της εταιρίας αυτής ή στον έλεγχο της.

Ός μακροπρόθεσμα δάνεια με τον χαρακτήρα συμμετοχής, τα οποία αναφέρονται στο σημείο 3, πρέπει να νοούνται τα δάνεια διάρκειας μεγαλύτερας των πέντε ετών, που προορίζονται για την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας. Τα κυριότερα παραδείγματα, που θα ήταν δυνατόν να αναφερθούν είναι τα δάνεια τα χορηγούμενα από μία εταιρία προς τις θυγατρικές της εταιρίες ή προς εταιρίες στις οποίες έχει συμμετοχή, καθώς και τα δάνεια τα συνδεδεμένα με συμμετοχή στα κέρδη. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επίσης τα δάνεια τα οποία χορηγούνται από χρηματοδοτικούς οργανισμούς με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διάρκειας.

Κάτοικοι ή μη κάτοικοι

Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους που θέτει ή περί συναλλαγμάτων νομοθεσία ή οποία ισχύει σε κάθε Κράτος μέλος.

Προϊόν της μισθωτικής ή επενδύσεως (επενδύσεων, τίτλων κλπ.)

Το προϊόν πωλήσεων, το ποσό των εξοφλήσεων, το προϊόν των αναγκαστικών εκτελέσεων κλπ.

Εισαγωγή σε χρηματιστήριο

Η εισδοχή των τίτλων, σύμφωνα με καθορισμένη διαδικασία, στις χρηματιστηριακές συναλλαγές που ρυθμίζονται επίσημα ή ανεπίσημα, καθώς και η αποδοχή τους στις δημόσιες πωλήσεις.

Τίτλοι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημου χρηματιστηριακής έγγραφης και τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ανεπίσημου χρηματιστηριακής έγγραφης)

Οι τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ρυθμιζόμενων συναλλαγών και των οποίων οι τιμές δημοσιεύονται συστηματικά, είτε από επίσημα χρηματιστηριακά όργανα (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο επίσημου χρηματιστηριακής έγγραφης), είτε από άλλα όργανα συνδεδεμένα με το χρηματιστήριο όπως, παραδείγματος χάριν, οι τραπεζικές επιτροπές (τίτλοι που αποτελούν αντικείμενο ανεπίσημου χρηματιστηριακής έγγραφης).

Διάθεση τίτλων

Η άμεση πώληση τίτλων από τον εκδότη ή η πώληση αυτών από τον όμιλο τον οποίο ο εκδότης επεφόρτισε προς το ίδιο.

Πράξεις επί τίτλων

Όλες οι διαπραγματεύσεις τίτλων, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής πωλήσεως πιστοποιητικών επενδύσεως από άμοιβαία κεφάλαια.

Έθνικοί ή ξένοι τίτλοι

Οι τίτλοι αναλόγως του τύπου της έδρας του εκδότη.

Μετοχές

Περιλαμβάνονται τα δικαιώματα νεοεκδοθεισών μετοχών.

Όμολογίες (στην κατηγορία IV της ονοματολογίας)

Οι όμολογίες που εκδίδονται τόσο από ιδιωτικούς όσο και από δημοσίους οργανισμούς.

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι αγορές οικοδομημένων και μη οικοδομημένων ακινήτων, καθώς και η κατασκευή κτιρίων από ιδιώτες για κερδοσκοπικούς ή προσωπικούς σκοπούς. Η κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνει τα ένοπληκα δάνεια, περιλαμβάνει όμως τα δικαιώματα επικαρπίας, τις πραγματικές δουλειές και το δικαίωμα επιφανείας.

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα

Τα καθοριζόμενα από τις εθνικές νομοθεσίες.

Χρηματοδοτικοί οργανισμοί

Οι τράπεζες, τα ταμειυτήρια και οι οργανισμοί οι εξειδικευμένοι στην χορήγηση βραχυ-, μεσο- και μακρο-πρόθεσμων πιστώσεων, καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρίες, τα ταμειυτήρια, τα κτηματικά ταμεία, οι εταιρίες επενδύσεως και οι άλλοι οργανισμοί παρομοίας φύσεως.

Πιστωτικοί οργανισμοί

Οι τράπεζες, τα ταμειυτήρια και οι οργανισμοί οι εξειδικευμένοι στην χορήγηση βραχυ-, μεσο- και μακρο-πρόθεσμων πιστώσεων.

3771.0780

Αριθ. Ν 322/30

Επίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

17.12.77

ΠΡΩΤΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Δεκεμβρίου 1977

περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος

(77/780/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57,

την πρόταση της Έπιτροπής,

τη γνώμη της Συνελεύσεως⁽¹⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής⁽²⁾,

Έκτιμώντας:

ότι, κατ' εφαρμογή της συνθήκης απαγορεύεται από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας ή λόγω έλλειψως εγκαταστάσεως στο Κράτος μέλος όπου παρέχονται οι υπηρεσίες δσον αφορά την εγκατάσταση και την παροχή υπηρεσιών·

ότι είναι αναγκαίο, προς διευκόλυνση της ανάληψως της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος και της άσκησώς της, να απαλειφθούν οι διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των Κρατών μελών που δημιουργούν τά περισσότερα εμπόδια ως προς τό καθεστώς, στο οποίο υπόκεινται οι δραστηριότητες αυτές·

ότι πάντως, λαμβανομένης υπόψη της εκτάσεως των διαφορών αυτών, δέν είναι δυνατό να θεσπισθούν μέ μία μόνο οδηγία οι κανονιστικής φύσεως όροι, που απαιτούνται για μία κοινή αγορά πιστωτικών ιδρυμάτων· ότι πρέπει επομένως να γίνει ή ρύθμιση κατά διαδοχικά στάδια· ότι τό τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής, θά πρέπει ιδίως να διευκολύνει την δλη έποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν σε πολλά Κράτη μέλη, από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους μέλους στο οποίο τό πιστωτικό ίδρυμα έχει την έδρα του, μέ κατάλληλες διαβουλεύσεις μέ τις αρμόδιες αρχές των άλλων ενδιαφερομένων Κρατών μελών·

ότι τά μέτρα συντονισμού στον τομέα των πιστωτικών ιδρυμάτων πρέπει, τόσο για την προστασία της αποταμιεύσεως όσο και για τη δημιουργία ίσων όρων άντα-

γωνισμού μεταξύ αυτών των ιδρυμάτων να εφαρμοσθούν στο σύνολό τους· ότι πρέπει πάντως να ληφθούν υπόψη, κατά περίπτωση, οι αντικειμενικές διαφορές που ύφίστανται μεταξύ των καταστατικών τους και της ιδιαίτερης αποστολής τους όπως προβλέπονται στις εθνικές νομοθεσίες·

ότι είναι από τώρα απαραίτητο, τό πεδίο εφαρμογής των ενεργειών συντονισμού να είναι όσο τό δυνατόν ευρύτερο και να περιλαμβάνει όλα τά πιστωτικά ιδρύματα, των οποίων ή δραστηριότητα συνίσταται στη συγκέντρωση από τό κοινό έπιτρεπτών κεφαλαίων, τόσο υπό μορφή καταθέσεων, όσο και υπό άλλες μορφές, όπως είναι ή διαρκής έκδοση όμολόγων και άλλων παρόμοιων τίτλων, καθώς και στη χορήγηση για ίδιο λογαριασμό· ότι πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις για όρισμένα πιστωτικά ιδρύματα στα όποια δέν δύναται να εφαρμοσθεί ή παρούσα οδηγία·

ότι ή παρούσα οδηγία δέν θίγει την εφαρμογή εθνικών νομοθεσιών, όταν αυτές προβλέπουν ειδικές συμπληρωματικές άδειες, που επιτρέπουν στα πιστωτικά ιδρύματα να άσκουν ειδικές δραστηριότητες ή να εκτελούν όρισμένης μορφής εργασίες·

ότι δέν δύναται πάντοτε να εφαρμόζεται ένα και μόνο σύστημα έποπτείας σ' όλους τους τύπους πιστωτικών ιδρυμάτων· ότι πρέπει επομένως ή εφαρμογή της παρούσης οδηγίας να δύναται να διαφέρει για όρισμένες ομάδες ή τύπους πιστωτικών ιδρυμάτων, για τους όποιους ή άμεση εφαρμογή της κινδυνεύει να δημιουργήσει προβλήματα τεχνικής φύσεως· ότι δέν πρέπει να αποκλεισθεί, στο μέλλον, ή ανάγκη εφαρμογής ειδικών διατάξεων σε τέτοια πιστωτικά ιδρύματα·

ότι είναι πάντως επιθυμητό να βασίζονται οι ειδικές αυτές διατάξεις επί όρισμένων κοινών αρχών·

ότι ό επιδιωκόμενος σκοπός είναι ή καθιέρωση άργότερα στο σύνολο της Κοινότητας, όμοιομόρφων όρων έγκρίσεως λειτουργίας για παρόμοιες κατηγορίες πιστωτικών ιδρυμάτων· ότι πρέπει πάντως σ' ένα πρώτο στάδιο, να περιορισθεί στον καθορισμό όρισμένων ελαχίστων όρων, που πρέπει να επιβάλουν όλα τά Κράτη μέλη·

(1) ΕΕ αριθ. Α 128 της 9.6.1975, σ. 25.

(2) ΕΕ αριθ. Α 263 της 17.11.1975, σ. 25.

ὅτι ὁ παραπάνω σκοπὸς δύναται νὰ ἐπιτευχθεῖ μόνο, ἐάν περιορισθοῦν προοδευτικὰ τὰ ἰδιαιτέρως εὐρέα περιθώρια διακριτικῆς εὐχέρειας, πού ἔχουν ὀρισμένες ἀρχές ἐλέγχου γιὰ τὴν ἐγκριση λειτουργίας τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων· ὅτι ἡ ἀνάγκη προγράμματος δραστηριότητος δύναται, ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῆ, νὰ θεωρηθεῖ μόνο ὡς στοιχεῖο πού ὀδηγεῖ τὶς ἀρμόδιες ἀρχές νὰ ἀποφαίνονται θάσει ἀκριβέστερης ἐνημερώσεως, μὲ ἀντικειμενικὰ κριτήρια·

ὅτι ὁ τελικὸς σκοπὸς τοῦ συντονισμοῦ εἶναι ἡ ἐπίτευξη ἑνὸς συστήματος, κατὰ τὸ ὁποῖο τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα, ἡ ἔδρα τῶν ὁποίων εὐρίσκεται σὲ Κράτος μέλος δὲν θὰ ὑπόκεινται σὲ καμιά ἐθνικὴ διαδικασία ἐγκρίσεως λειτουργίας γιὰ τὴ δημιουργία ὑποκαταστημάτων στὰ ἄλλα Κράτη μέλη·

ὅτι πάντως εἶναι δυνατὴ ἀπὸ τὸ πρῶτο στάδιο μία μείωση τῶν ἀπαιτήσεων πού ἀφοροῦν τῇ νομικῇ μορφῇ τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τὴν προστασία τῶν ἐπωνυμιῶν·

ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο νὰ εἶναι ἰσότιμες οἱ οἰκονομικὲς προϋποθέσεις πού ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τὰ πιστωτικὰ ἰδρύματα γιὰ τὴν ἐξασφάλιση ὁμοίων ἐγγυήσεων στοὺς ἀποταμιευτές καθὼς καὶ ἴσων ὄρων ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῆς αὐτῆς κατηγορίας· ὅτι μέχρις ἐπιτεύξεως καλυτέρου συντονισμοῦ, πρέπει νὰ καθορίζονται κατάλληλοι διορθωτικοὶ συντελεστές, πού θὰ ἐπιτρέπουν στὸ πλαίσιο τῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν ἐθνικῶν ἀρχῶν, τὴν παρατήρηση, μὲ κοινὲς μεθόδους, τῆς καταστάσεως συγκρισίμων κατηγοριῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων· ὅτι ἡ διαδικασία αὐτὴ δύναται νὰ διευκολύνει τὴν προοδευτικὴ προσέγγιση τῶν συστημάτων συντελεστῶν πού καθορίζονται καὶ ἐφαρμόζονται ἀπὸ τὰ Κράτη μέλη· ὅτι εἶναι πάντως ἀναγκαῖο νὰ διακρίνονται οἱ συντελεστές, πού ἀποβλέπουν στὴν ἐξασφάλιση τῆς ὑγιοῦς διαχειρίσεως τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων ἀπὸ ἐκείνους πού ἀποβλέπουν σὲ σκοποὺς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς·

ὅτι γιὰ τὸν καθορισμὸ διαρθρωτικῶν συντελεστῶν καθὼς καὶ γιὰ τὴ γενικότερη συνεργασία μεταξύ ἀρχῶν ἐλέγχου, εἶναι ἀναγκαῖο νὰ ἀρχίσει τὸ συντομότερο δυνατὸ ὁ συντονισμὸς τῶν ἀπεικονίσεων τῶν λογιστικῶν καταστάσεων τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων·

ὅτι τὸ καθεστῶς πού ἐφαρμόζεται στὰ ὑποκαταστήματα τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων πού ἔχουν τὴν ἔδρα τους ἐκτὸς τῆς Κοινότητος, θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογο σ' ὅλα τὰ Κράτη μέλη· ὅτι ἐνδιαφέρει, πρὸς τὸ παρόν, νὰ προβλεφθεῖ ὅτι τὸ καθεστῶς αὐτὸ δὲν δύναται νὰ εἶναι εὐνοϊκότερο ἀπὸ τὸ καθεστῶς τῶν ὑποκαταστημάτων τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῶν Κρατῶν μελῶν· ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθεῖ, πῶς ἡ Κοινότης δύναται νὰ συνάπτει συμφωνίες μὲ τρίτες χώρες περὶ ἐφαρμογῆς διατάξεων πού παρέχουν στὰ ὑποκαταστήματα αὐτὰ τὴν αὐτὴ μεταχείριση ἐφ' ὅλης τῆς ἐπικρατείας τῆς, λαμβανομένης ὑπόψη τῆς ἀρχῆς τῆς ἀμοιβαιότητος·

ὅτι ἡ ἐξέταση τῶν προβλημάτων πού τίθενται στοὺς τομεῖς, οἱ ὁποῖοι καλύπτονται ἀπὸ τὶς ὁδηγίες τοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων, ἰδιαίτερα μὲ τὴν προοπτικὴ εὐρύτερου συντονισμοῦ, ἀπαιτεῖ τὴν συνεργασία τῶν ἀρμόδιων ἀρχῶν καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ πλαισίου μᾶς συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς·

ὅτι ἡ σύσταση συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀρμόδιων ἀρχῶν τῶν Κρατῶν μελῶν δὲν θίγει ἄλλες μορφές συνεργασίας μεταξύ ἀρχῶν ἐλέγχου στὸν τομέα τῆς ἐνάρξεως τῆς δραστηριότητος καὶ τῆς ἐποπτείας τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ ἰδιαίτερα τῆς συνεργασίας πού καθιερώνεται στὸ πλαίσιο ἐπιτροπῆς συνεργασίας πού συνεστήθη μεταξύ τῶν ἀρχῶν ἐλέγχου τῶν τραπεζῶν,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ I

Ὅρισμοὶ καὶ πεδίο ἐφαρμογῆς

Ἄρθρο 1

Κατὰ τὴν ἔννοια τῆς παρουσίας ὁδηγίας νοεῖται ὡς:

- πιστωτικὸ ἴδρυμα: ἐπιχείρηση, ἡ δραστηριότης τῆς ὁποίας συνίσταται στὸ νὰ δέχεται καταθέσεις ἀπὸ τὸ κοινὸ ἢ ἄλλα ἐπιστρεπτέα κεφάλαια καὶ νὰ χορηγεῖ πιστώσεις γιὰ λογαριασμὸ τῆς,
- ἄδεια λειτουργίας: πράξη ὁποιασδήποτε μορφῆς, τῶν ἀρχῶν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀπορρέει ἡ δυνατότης ἀσκήσεως τῆς δραστηριότητος τοῦ πιστωτικοῦ ἰδρυματος,
- ὑποκατάστημα: ἔδρα ἐκμεταλλεύσεως, πού ἀποτελεῖ τμῆμα πιστωτικοῦ ἰδρυματος στερούμενο νομικῆς προσωπικότητος καὶ πού πραγματοποιεῖ ἀμέσως, ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει, τὶς συμφυεῖς πρὸς τὴ δραστηριότητα τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων πράξεις. Πολλὲς ἔδρες ἐκμεταλλεύσεως, πού δημιουργοῦνται στὸ αὐτὸ Κράτος μέλος ἀπὸ πιστωτικὸ ἴδρυμα τὸ ὁποῖο ἔχει τὴν ἔδρα του σὲ ἄλλο Κράτος μέλος, θεωροῦνται σάν ἓνα καὶ μόνο ὑποκατάστημα ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξη τοῦ ἀρθροῦ 4, παράγραφος 1,
- ἴδια κεφάλαια: τὸ ἴδιο κεφάλαιο τοῦ πιστωτικοῦ ἰδρυματος μαζί μὲ τὰ στοιχεῖα πού δύνανται δυνάμει τῶν ἐθνικῶν διατάξεων νὰ ἐξομοιωθοῦν πρὸς αὐτὸ.

Ἄρθρο 2

1. Ἡ παρούσα ὁδηγία ἀφορᾷ τὴν ἀνάληψη τῆς δραστηριότητος τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τὴν ἄσκησή τῆς.
2. Δέν ἀφορᾷ τὴ δραστηριότητα:
 - τῶν κεντρικῶν τραπεζῶν τῶν Κρατῶν μελῶν,
 - τῶν γραφείων ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν,
 - στὸ Βέλγιο, τῶν «caisses d'épargne communales — gemeentelijke spaarkassen, τῶν «Institut de Réescompte et de Garantie — Herdiscontering- en Waarborginstituut», τῶν «Société nationale d'Investissement — Nationale Investeringsmaatschappij», τῶν «sociétés de développement régional — gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen», τῶν «Société nationale du Logement — Nationale Maatschappij voor de Huisvesting» καὶ τῶν συνεργαζομένων ἐταιριῶν αὐτῆς, καὶ τὴν «Société nationale tiercienne — Nationale Landmaatschappij» and its authorized companies,

- στη Δανία, της «Dansk Eksportfinansieringsfond» and «Danmarks Skibskreditfond»,
- στη Γερμανία, της «Kreditanstalt für Wiederaufbau», των οργανισμών, οι οποίοι δυνάμει του Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz (νόμου περί της δημοσίας ωφελείας στον τομέα της στεγάσεως) αναγνωρίζονται ως οργανισμοί της εθνικής πολιτικής στον τομέα της στεγάσεως και των όποιων οι τραπεζικές εργασίες δέν συνιστούν την κύρια δραστηριότητα, καθώς και των οργανισμών, οι οποίοι, δυνάμει του νόμου αυτού, αναγνωρίζονται ως οργανισμοί στεγάσεως δημοσίου συμφέροντος,
- στη Γαλλία, των «Caisse des Dépôts et Consignations», του «Crédit Foncier», του «Crédit National»,
- στην Ίρλανδία, των credit unions,
- στην Ίταλία, του «Cassa Depositi e Prestiti»,
- στις Κάτω Χώρες της «NV Export Financieringsmaatschappij», της «Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden NV», της «Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV», της «Nationale Investeringsbank NV», της «NV Bank van Nederlandse Gemeenten», της «Nederlandse Waterschapsbank NV», της «Financieringsmaatschappij Industrieel Garantiefonds Amsterdam NV», της «Financieringsmaatschappij Industrieel Garantiefonds 's-Gravenhage NV», της «NV Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij», της «NV Industriebank Limburgs Instituut voor ontwikkeling en financiering» και της «Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV»,
- στο Ήνωμένο Βασίλειο της National Savings Bank, της Commonwealth Development Finance Company Ltd, της Agricultural Mortgage Corporation Ltd, της Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd, των Crown Agents for overseas governments and administrations, των credit unions, and municipal banks.

3. Με πρόταση της Έπιτροπής, ή οποία προς τό σκοπό αυτό ζητά τή γνώμη της έπιτροπής, πού προβλέπεται στό άρθρο 11 (έφεξής καλουμένη «συμβουλευτική έπιτροπή»), τό Συμβούλιο άποφασίζει για κάθε ένδεχόμενη τροποποίηση του καταλόγου της παραγράφου 2.

4. α) Τά πιστωτικά ιδρύματα, τά όποια κατά τήν κοινοποίηση της παρούσης οδηγίας ύπάρχουν στό αυτό Κράτος μέλος και κατά τόν χρόνο αυτόν είναι συνδεδεμένα κατά τρόπο μόνιμο σέ κεντρικό οργανισμό, ό όποιος τά έποπτεύει και είναι έγκαιροσχημένος στό αυτό Κράτος μέλος, δύνανται νά εξαίρεθουν από τις προϋποθέσεις πού αναφέρονται στό άρθρο 3 παράγραφος 2 έδάφιο πρώτο, δεύτερη και τρίτη περίπτωση και έδάφιο δεύτερο και στό άρθρο 3 παράγραφος 4, καθώς και από τις προϋποθέσεις πού αναφέρονται στό άρθρο 6, εάν τό άργότερο κατά τήν ήμερομηνία κατά τήν όποία οι έθνικές αρχές θά λάβουν μέτρα εντάξεως της παρούσης οδηγίας στό έθνικό δίκαιο, αυτό τό δίκαιο προβλέπει:

- ότι οι ύποχρεώσεις του κεντρικού οργανισμού και των ιδρυμάτων πού συνδέονται μ'

αυτόν αποτελούν άλληλέγγινες ύποχρεώσεις, ή ότι οι ύποχρεώσεις των ιδρυμάτων πού συνδέονται μ' αυτόν τόν κεντρικό οργανισμό είναι έξ ολοκλήρου έγγυημένες από τόν κεντρικό οργανισμό αυτό,

- ότι ή φερεγγυότητα και ή ρευστότητα του κεντρικού οργανισμού και όλων των ιδρυμάτων πού συνδέονται μ' αυτόν έποπτεύονται στό σύνολό τους βάσει ένοποιημένων λογαριασμών,

- ότι ή διεύθυνση του κεντρικού οργανισμού δικαιούται νά παρέχει οδηγίες στά ιδρύματα πού συνδέονται μ' αυτόν.

β) Τά πιστωτικά ιδρύματα μέ τοπική άκτίνα δράσεως πού θά συνδεθούν, μετά τήν κοινοποίηση της παρούσης οδηγίας, μέ κεντρικό οργανισμό κατά τήν έννοια της περιπτώσεως α), δύνανται νά έπωφελούνται από τούς όρους πού καθορίζονται στην περίπτωση α), εάν αποτελούν κανονική επέκταση του δικτύου πού έξαρτάται από τόν κεντρικό οργανισμό.

γ) Ός προς τά πιστωτικά ιδρύματα εκτός των συσταθέντων σέ περιοχές πού προήλθαν τελευταίως από προσχώσεις, ή πιστωτικά ιδρύματα προερχόμενα από συγχώνευση ή άπόσχιση ύφισταμένων ιδρυμάτων πού ύπάγονται σέ κεντρικό οργανισμό, τό Συμβούλιο δύνανται, προτάσει της Έπιτροπής, ή όποία για τό σκοπό αυτό διαβουλεύεται μέ τήν συμβουλευτική έπιτροπή, νά καθορίζει συμπληρωματικούς κανόνες για τήν έφαρμογή της περιπτώσεως β), συμπεριλαμβανομένης της καταργήσεως των εξαίρέσεων πού προβλέπονται στην περίπτωση α), όταν κρίνει ότι ό προσεταιρισμός νέων ιδρυμάτων πού έπωφελούνται από τό καθεστώς πού προβλέπεται στην περίπτωση β), θά έπηρεάσει άρνητικά τόν άνταγωνισμό. Τό Συμβούλιο άποφασίζει μέ είδική πλειοψηφία.

5. Τά Κράτη μέλη δύνανται νά αναβάλουν έν δλω ή έν μέρει τήν έφαρμογή της παρούσης οδηγίας ως προς όρισμένες ομάδες ή τύπους πιστωτικών ιδρυμάτων, όταν ή άμεση έφαρμογή δημιουργεί τεχνικά προβλήματα, τά όποια δέν δύνανται νά λυθουν συντόμως. Τά προβλήματα αυτά δύνανται νά προκύπτουν είτε από τό γεγονός ότι τά πιστωτικά ιδρύματα αυτά ύπόκεινται στον έλεγχο άρχής διαφορετικής από εκείνη πού είναι κανονικά έπιφορτισμένη μέ τόν τραπεζικό έλεγχο είτε από τό γεγονός ότι ύπόκεινται σέ ιδιαίτερο καθεστώς. Σέ κάθε περίπτωση, ή άναβολή αυτή έφαρμογής δέν δύνανται νά βασίζονται ούτε στό καθεστώς δημοσίου δικαίου ούτε στην περιορισμένη έκταση ή τήν περιορισμένη άκτίνα δράσεως των έν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων.

Έ Η άναβολή έφαρμογής δύνανται νά ισχύει μόνο για τις ομάδες ή τύπους πιστωτικών ιδρυμάτων πού ύφίστανται κατά τό χρόνο κοινοποίησεως της παρούσης οδηγίας.

6. Σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 5, Κράτος μέλος δύνανται νά άποφασίσει τήν άναβολή της έφαρμογής της παρούσης οδηγίας για χρονικό διάστημα πέντε ετών από της κοινοποίησεως αυτής, δύνανται δέ, κατόπιν

διαβουλευσεων με την συμβουλευτική επιτροπή, να παρατείνει την αναβολή της εφαρμογής μόνο μία φορά για περίοδο τό πολύ τριών ετών.

Τό Κράτος μέλος γνωστοποιεί την απόφασή του και τους λόγους αυτής στην 'Επιτροπή εντός εξαμήνου από της κοινοποίησης της παρούσης οδηγίας. Γνωστοποιεί επίσης στην 'Επιτροπή όλες τις παρατάσεις ή την κατάργηση της απόφασης αυτής. Οι αποφάσεις αναβολής περί της εφαρμογής δημοσιεύονται στην 'Επίσημη 'Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με φροντίδα της 'Επιτροπής.

'Εντός προθεσμίας επτά ετών από της κοινοποίησης της παρούσης οδηγίας, ή 'Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, κατόπιν διαβουλευσεως με την συμβουλευτική επιτροπή, έκθεση επί της καταστάσεως-της αναβολής καθυστερήσεως της εφαρμογής. Κατά περίπτωση, ή 'Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο εντός εξαμήνου από της υποβολής της έκθεσεως αυτής, προτάσεις, που αποβλέπουν είτε στο να συμπεριληφθούν τά εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα στον κατάλογο που προβλέπεται στην παράγραφο 2, είτε στο να δοθεί άδεια περαιτέρω παρατάσεως της καθυστερήσεως της εφαρμογής. Τό Συμβούλιο αποφαινέται επί των προτάσεων αυτών εντός εξαμήνου από της υποβολής τους.

ΤΙΤΛΟΣ II

Πιστωτικά ιδρύματα που έχουν την έδρα τους σε ένα από τά Κράτη μέλη και τά υποκαταστήματά τους στα άλλα Κράτη μέλη

'Αρθρο 3

1. Τά Κράτη μέλη προβλέπουν ότι τά πιστωτικά ιδρύματα, που υπόκεινται στην παρούσα οδηγία, πρέπει να έχουν άδεια λειτουργίας πρό της ενάρξεως των δραστηριοτήτων τους. Καθορίζουν τους όρους λειτουργίας τους, υπό την επιφύλαξη των παραγράφων 2, 3, και 4 και τους γνωστοποιούν στην 'Επιτροπή και στη συμβουλευτική επιτροπή.

2. 'Υπό την επιφύλαξη των λοιπών γενικών όρων, που απαιτούνται από τις εθνικές διατάξεις, οι αρμόδιες αρχές παρέχουν την άδεια λειτουργίας μόνο όταν πληρούνται οι κάτωθι όροι:

- ή ύπαρξη διακεκριμένων ιδίων κεφαλαίων,
- ή ύπαρξη επαρκών ελάχιστων ιδίων κεφαλαίων,
- ή παρουσία δύο τουλάχιστον προσώπων για τον αποτελεσματικό καθορισμό του προσανατολισμού της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος.

'Επίσης, οι αρχές δέν παρέχουν την άδεια έγκρίσεως λειτουργίας, όταν τά πρόσωπα, που πρόβλεπονται στο πρώτο εδάφιο τρίτη περίπτωση, δέν έχουν την απαραίτητη εντιμότητα ή επαρκή πείρα για την άσκηση των καθηκόντων αυτών.

3. α) Οι διατάξεις, που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, δέν δύναγται να προβλέπουν ότι ή αίτηση άδειας έγκρίσεως λειτουργίας εξετάζεται βάσει των οικονομικών αναγκών της αγοράς.

β) Όταν οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητι-

κές διατάξεις Κράτους μέλους προβλέπουν, κατά τό χρόνο κοινοποίησης της παρούσης οδηγίας, ως όρο άδειας λειτουργίας τις οικονομικές ανάγκες της αγοράς και όταν οι τεχνικές ή διαρθρωτικές δυσχέρειες του τραπεζικού του συστήματος δέν του επιτρέπουν να εγκαταλείψει τό κριτήριο αυτό εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, τό Κράτος αυτό δύναται ώστόσο να συνεχίσει την εφαρμογή του κριτηρίου αυτού για μία περίοδο επτά ετών από της κοινοποίησης.

Γνωστοποιεί την απόφασή του και τους λόγους αυτής στην 'Επιτροπή εντός εξαμήνου από της κοινοποίησης της οδηγίας.

γ) 'Εντός προθεσμίας έξη ετών από της κοινοποίησης της παρούσης οδηγίας ή 'Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, κατόπιν διαβουλευσεως στην συμβουλευτική επιτροπή, έκθεση επί της εφαρμογής του κριτηρίου της οικονομικής ανάγκης. Κατά περίπτωση, ή 'Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο προτάσεις, που αποβλέπουν στην παύση της εφαρμογής του κριτηρίου αυτού. 'Η προθεσμία που προβλέπεται υπό β) παρατείνεται για πέντε ακόμη έτη, έφ' όσον στο μεταξύ τό Συμβούλιο, με όμόφωνη απόφαση προτάσει της 'Επιτροπής, δέν έγκρινει την απόφαση περί παύσεως της εφαρμογής του κριτηρίου αυτού.

δ) 'Η εφαρμογή του κριτηρίου της οικονομικής ανάγκης δύναται να βασίζεται μόνο σε κριτήρια γενικά προκάθορισμένα, δημοσιευμένα, ανακρινόμενα στην 'Επιτροπή καθώς και στη συμβουλευτική επιτροπή και αποβλέποντα στην προώθηση:

- της ασφάλειας της αποταμιεύσεως,
- της αύξήσεως της παραγωγικότητας του τραπεζικού συστήματος,
- μεγαλύτερης όμοιογένειας του ανταγωνισμού μεταξύ των διάφορων τραπεζικών δικτύων,
- ευρύτερου κύκλου τραπεζικών υπηρεσιών αναλόγως του πληθυσμού και των οικονομικών δραστηριοτήτων.

'Η εξειδίκευση των ανωτέρω στόχων πρέπει να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής, ή όποια πρέπει να αρχίσει τό έργο αυτό από τις πρώτες συνεδριάσεις της.

4. Τά Κράτη μέλη προβλέπουν επίσης ότι ή αίτηση άδειας έγκρίσεως λειτουργίας πρέπει να συνοδεύεται από πρόγραμμα δραστηριότητας στο όποιο θά αναφέρονται ιδίως τό είδος των προβλεπομένων πράξεων και ή διάρθρωση της όργανώσεως του πιστωτικού ιδρύματος.

5. 'Η συμβουλευτική επιτροπή είναι έπιφορτισμένη με την εξέταση του περιεχομένου που έδόθη από τά Κράτη μέλη, στους όρους που απαριθμούνται στην παράγραφο 2, των άλλων όρων που τυχόν αυτά εφαρμόζουν, καθώς και των ενδείξεων που πρέπει να αναφέρονται στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και υποβάλλει, κατά περίπτωση, προτάσεις στην 'Επιτροπή για λεπτομερέστερο συντονισμό.

6. Κάθε άρνηση άδειας έγκρίσεως λειτουργίας αιτιολογείται και κοινοποιείται στον αίτούντα εντός εξαμήνου από της λήψεως της αίτησεως ή εάν αυτή δεν είναι πλήρης, εντός εξαμήνου από της διαβιβάσεως υπό του αίτούντος των άπαραιτήτων πληροφοριών για την άπόφαση. Άπόφαση πάντως εκδίδεται εντός έτους από της λήψεως της αίτησεως.

7. Κάθε άδεια έγκρίσεως λειτουργίας γνωστοποιείται στην Έπιτροπή. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα εγγράφεται σε κατάλογο του όποιου ή δημοσίευση στην Έπίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ή ένημέρωση πραγματοποιούνται από την Έπιτροπή.

Άρθρο 4

1. Τά Κράτη μέλη δύνανται νά έξαρτήσουν την ίδρυση επί του έδαφους τους ύποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που ύπόκεινται στην παρούσα όδηγία και έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος, από άδεια έγκρίσεως λειτουργίας που αίταιτείται, σύμφωνα με τή νομοθεσία και τή διαδικασία, την εφαρμοζόμενη επί των πιστωτικών ιδρυμάτων των όποιων ή έδρα εύρίσκεται στο έδαφος τους.

2. Η άδεια πάντως έγκρίσεως λειτουργίας δεν δύναται νά μη δοθεί σε ύποκατάστημα πιστωτικού ιδρύματος για μόνο τό λόγο ότι αυτό έχει συσταθεί σε άλλο Κράτος μέλος υπό νομική μορφή, που δεν είναι άποδεκτή για τά πιστωτικά ιδρύματα, που άσκούν ανάλογο έργο στη χώρα ύποδοχής. Η διάταξη αυτή, πάντως δεν εφαρμόζεται επί των πιστωτικών ιδρυμάτων που δεν έχουν διακέκριμένα ίδια κεφάλαια.

3. Οί άρμόδιες άρχές γνωστοποιούν στην Έπιτροπή τις άδειες λειτουργίας, που χορηγούν στα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 ύποκαταστήματα.

4. Τό παρόν άρθρο δεν θίγει τό καθεστώς, τό ισχύον στα Κράτη μέλη, για τά ύποκαταστήματα που ιδρύονται επί του έδαφους τους, από πιστωτικά ιδρύματα που έχουν σ' αυτά την έδρα τους. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 τρίτη περίπτωση, δεύτερο μέρος, ή νομοθεσία των Κρατών μελών, τά όποια αίαιτούν, ιδιαίτερη έγκριση για κάθε ύποκατάστημα πιστωτικού ιδρύματος, που έχει την έδρα του επί του έδαφους τους, ισχύει επίσης για τά ύποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων, που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος.

Άρθρο 5

Τά πιστωτικά ιδρύματα, που ύπόκεινται στην παρούσα όδηγία, δύνανται νά χρησιμοποιούν για την άσκηση των δραστηριοτήτων τους επί του έδαφους της Κοινότητας την ίδια έπωνυμία, που χρησιμοποιούν στο Κράτος μέλος της έδρας τους, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που άφορούν τή χρησιμοποίηση των λέξεων «τράπεζα», «ταμιευτήριο» ή άλλων παρομοίων έπωνυμιών, που είναι δυνατό νά ύφίστανται στο Κράτος μέλος ύποδοχής. Σε περίπτωση κινδύνου συγχύσεως, τά

Κράτη μέλη ύποδοχής δύνανται νά αίαιτούν, με σκοπό διευκρινίσεως, τήν προσθήκη στην έπωνυμία μιας επεξηγήσεως.

Άρθρο 6

1. Έν όψει μεταγενεστέρου συντονισμού, οί άρμόδιες άρχές καθορίζουν προς τό σκοπό παρατηρήσεως, ένδεχομένως συμπληρωματικά προς τους τυχόν συντελεστές που εφαρμόζουν, σχέσεις των διαφόρων λογαριασμών του ένεργητικού ή και του παθητικού των πιστωτικών ιδρυμάτων προς παρακολούθηση της φερεγγυότητας και της ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων και των λοιπών άπαραιτήτων για τήν προστασία της άποταμιεύσεως όρων.

Για τό σκοπό αυτό, ή συμβουλευτική έπιτροπή προσδιορίζει τό περιεχόμενο των διαφόρων στοιχείων των σχέσεων που είναι άντικείμενο παρατηρήσεως που προβλέπονται στο πρώτο έδάφιο και καθορίζει τή μέθοδο που πρέπει νά εφαρμοσθεί για τόν ύπολογισμό τους.

Ένδεχομένως, ή συμβουλευτική έπιτροπή καθοδηγείται από τεχνικές διαβουλεύσεις που λαμβάνουν χώρα μεταξύ των άρχών έλέγχου των διαφόρων κατηγοριών των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2. Οί σχέσεις που καθορίσθηκαν με σκοπό παρατηρήσεως, δυνάμει της παραγράφου 1 γίνονται ύπολογισμοί τουλάχιστον ανά έξάμηνο.

3. Η συμβουλευτική έπιτροπή εξετάζει τά άποτελέσματα των αναλύσεων, που πραγματοποιούνται από τις άρχές έλέγχου που προβλέπονται σ' ν παράγραφο 1, έδάφιο τρίτο, βάσει των ύπολογισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 2.

4. Η συμβουλευτική έπιτροπή δύναται νά κάνει όποιαδήποτε πρόταση στην Έπιτροπή για τό συντονισμό των συντελεστών, που εφαρμόζονται στα Κράτη μέλη.

Άρθρο 7

1. Για τήν έποπτεία της δραστηριότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων, που λειτουργούν, ιδίως λόγω ιδρύσεως ύποκαταστημάτων, σε ένα ή περισσότερα Κράτη μέλη, εκτός του Κράτους στο όποιο έχουν την έδρα τους, οί άρμόδιες άρχές των ένδιαφερομένων Κρατών μελών συνεργάζονται στενά. Ανάκοινωνούν ή μία στην άλλη όλες τις πληροφορίες, που σχετίζονται με τή διεύθυνση, τή διαχείριση και τήν ιδιοκτησία των πιστωτικών αυτών ιδρυμάτων, που δύνανται νά διευκολύνουν τήν έποπτεία τους και τήν εξέταση των όρων έγκρίσεώς τους, καθώς και όλες τις πληροφορίες που δύνανται νά διευκολύνουν τόν έλεγχο της ρευστότητας και της φερεγγυότητας των ιδρυμάτων αυτών.

2. Οί άρμόδιες άρχές δύνανται επίσης νά καθορίζουν για τους σκοπούς και υπό τήν έννοια του άρθρου 6,

σχέσεις παρατηρήσεως για τα υποκαταστήματα, που προβλέπονται υπό του παρόντος άρθρου και αναφέρονται στα στοιχεία, που προβλέπονται στο άρθρο 6.

3. Η συμβουλευτική επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις απαραίτητες προσαρμογές, ως προς την ιδιαίτερη κατάσταση των υποκαταστημάτων, βάσει των εθνικών διατάξεων.

Άρθρο 8

1. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ανακαλούν την άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται στην παρούσα οδηγία ή σε έγκρισμένο υποκατάστημα, δυνάμει του άρθρου 4, μόνο όταν το ίδρυμα ή το υποκατάστημα:

- α) δέν κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας εντός έτους, ρητώς παραιτείται απ' αυτήν ή έπαυσε να άσκει τή δραστηριότητά του για περίοδο μεγαλύτερη των έξη μηνών, εκτός εάν τό ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος προβλέπει ότι στις περιπτώσεις αυτές, ή άδεια λειτουργίας καθίσταται άνίσχυρη·
- β) απέκτησε τήν άδεια λειτουργίας με ψευδείς δηλώσεις ή με όποιοδήποτε άλλον άντικανονικό τρόπο·
- γ) δέν πληραϊ πλέον τούς όρους άδειας, έξαιρέσει του όρου περί των ίδιων κεφαλαίων·
- δ) δέν έχει πλέον έπαρκή ίδια κεφάλαια ή δέν προσφέρει τήν έγγυηση ότι δύνανται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του και ιδίως δέν εξασφαλίζει πλέον τήν ασφάλεια των κεφαλαίων που του έχουν εμπιστευθεί·
- ε) υπόκειται στις λοιπές περιπτώσεις ανακλήσεως που προβλέπονται από τις έθνικές διατάξεις.

2. Επίσης, ή άδεια έγκρίσεως λειτουργίας υποκαταστήματος, που χορηγήθηκε δυνάμει του άρθρου 4, ανακαλείται, εάν ή αρμόδια αρχή τής χώρας στην όποία έχει τήν έδρα του τό πιστωτικό ίδρυμα που ίδρυσε τό υποκατάστημα ανέκαλεσε τήν έγκριση του υποκαταστήματος αυτού.

3. Τά Κράτη μέλη, τά όποια χορηγούν τις άδειες λειτουργίας που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 και στο άρθρο 4 παράγραφος 1 μόνο όταν ύφίσταται οικονομική ανάγκη τής αγοράς, δέν δύνανται να επικαλεσθούν τήν εξαφάνιση μίας τέτοιας ανάγκης για να ανακαλέσουν τις άδειες αυτές.

4. Πρό τής ανακλήσεως τής άδειας λειτουργίας υποκαταστήματος, ή όποια έχορηγήθη δυνάμει του άρθρου 4, ζητείται ή γνώμη τής αρμόδιας αρχής του Κράτους μέλους στο όποιο εύρίσκεται ή έδρα του. Η γνωμοδότηση δύνανται να άντικατασταθεί με απλή πληροφόρηση σε περίπτωση, που επιβάλλεται έξαιρετικά έπειγουσα επέμβαση. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται, κατ' άναλογία, σε περίπτωση ανακλήσεως τής άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, που έχει υποκαταστήματα σε άλλα Κράτη μέλη.

5. Η ανάκληση τής άδειας λειτουργίας πρέπει να είναι αίτιολογημένη και να κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους. Η ανάκληση γνωστοποιείται στην Έπιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

Υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων, που έχουν τήν έδρα τους εκτός τής Κοινότητας

Άρθρο 9

1. Τά Κράτη μέλη, για τήν άνάληψη τής δραστηριότητός τους και τήν άσκησή της, δέν εφαρμόζουν επί των υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων, που έχουν τήν έδρα τους εκτός τής Κοινότητας, διατάξεις που οδηγούν σε εύνοϊκότερο καθεστώς από εκείνο στο όποιο υπόκεινται τά υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν τήν έδρα τους εντός τής Κοινότητας.

2. Οι αρμόδιες αρχές γνωστοποιούν στην Έπιτροπή και τή συμβουλευτική επιτροπή τις άδειες λειτουργίας υποκαταστημάτων που χορηγούνται στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν τήν έδρα τους εκτός τής Κοινότητας.

3. Υπό τήν επιφύλαξη τής παραγράφου 1, ή Κοινότητα δύνανται να συνάπτει συμφωνίες με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες σύμφωνα με τή συνθήκη και να συμφωνεί τήν εφαρμογή διατάξεων με τις όποιες να παρέχεται, βάσει τής αρχής τής αμοιβαιότητας, στα υποκαταστήματα ενός πιστωτικού ιδρύματος που έχει τήν έδρα του εκτός τής Κοινότητας, τό ίδιο καθεστώς στο σύνολο του έδάφους τής Κοινότητας.

ΤΙΤΛΟΣ ΙV

Μεταβατικές και γενικές διατάξεις

Άρθρο 10

1. Θεωρούνται ως έγκρισμένα τά πιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται στην παρούσα οδηγία τά όποια άρχισαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κράτους μέλους στο όποιο έχουν τήν έδρα τους, τή δραστηριότητά τους πριν από τήν έναρξη τής ισχύος των διατάξεων εφαρμογής τής οδηγίας αυτής. Υπόκεινται στις διατάξεις τής παρούσης οδηγίας περί τής άσκήσεως τής δραστηριότητος των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και στους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 έδάφιο πρώτο, πρώτη και τρίτη περίπτωση και στο έδάφιο δεύτερο.

Τά Κράτη μέλη δύνανται να παρέχουν στα πιστωτικά ιδρύματα, τά όποια κατά τό χρόνο κοινοποίησης τής παρούσης οδηγίας, δέν πληρούν τόν όρο που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 έδάφιο πρώτο τρίτη περίπτωση, προθεσμία τό πολύ πέντε έτών για να συμμορφωθούν προς αυτόν.

Τά Κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τή συνέχιση λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων τά όποια δέν πληρούν τούς όρους, που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 έδάφιο πρώτο πρώτη περίπτωση, και ύφίστανται κατά τό χρόνο θέσεως σε εφαρμογή τής

παρούσης οδηγίας. Δύνανται να απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις αυτές της τήρησης του όρου που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο πρώτο τρίτη περίπτωση.

2. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνονται εκ νέου στον κατάλογο, που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 7.

3. Εάν πιστωτικό ίδρυμα θεωρείται έγκυριομένο κατά τους όρους της παραγράφου 1, άνευ διαδικασίας άδειας έγκρίσεως λειτουργίας, ή απαγόρευση συνεχίσεως της δραστηριότητός του επέχει θέση άνακλήσεως της έγκρίσεως.

Υπό την επίφύλαξη του πρώτου εδαφίου, τό άρθρο 8 εφαρμόζεται άνάλογα.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, τά πιστωτικά ιδρύματα, που είναι έγκατεστημένα σέ Κράτος μέλος, χωρίς νά έχουν υποβληθεί στή διαδικασία άδειας έγκρίσεως λειτουργίας σ' αυτό τό Κράτος μέλος πρό της άσκήσεως της δραστηριότητός τους, είναι δυνατό νά υποχρεοῦνται νά ζητήσουν τήν έγκριση αυτή από τίς άρμόδιες άρχές του ένδιαφερομένου Κράτους μέλους, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις περί εφαρμογής της παρούσης οδηγίας. Τά ιδρύματα αυτά δύνανται νά υποχρεοῦνται νά πληροῦν τόν όρο που άναφέρεται στό άρθρο 3 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση καθώς και όποιοδήποτε άλλο όρο γενικής εφαρμογής που καθορίζεται από τό ένδιαφερόμενο Κράτος μέλος.

Άρθρο 11

1. Παρά τήν Έπιτροπή συνιστάται συμβουλευτική έπιτροπή των άρμοδίων άρχων των Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

2. Η συμβουλευτική έπιτροπή έχει ως άποστολή νά επικουρεί τήν Έπιτροπή στό έργο της εξασφαλίσεως καλής εφαρμογής της παρούσης οδηγίας καθώς και, στό μέτρο που άφορά τά πιστωτικά ιδρύματα, της εφαρμογής της οδηγίας 73/183/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1973 περί καταργήσεως των περιορισμών της έλευθερίας έγκαταστάσεως και της έλεύθερης παροχής υπηρεσιών για τίς μη έξηρημένες δραστηριότητες των τραπεζών και άλλων πιστωτικών⁽¹⁾ ιδρυμάτων.

Επίσης άσχολεϊται μέ άλλα καθήκοντα, που όρίζονται από τήν παρούσα οδηγία και επικουρεί τήν Έπιτροπή στην έκπόνηση νέων προτάσεων προς υποβολή στό Συμβούλιο, όσον άφορά τό συντονισμό, που πρέπει νά γίνει στόν τομέα των πιστωτικών ιδρυμάτων.

3. Η συμβουλευτική έπιτροπή επιφορτίζεται μέ τή μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων που τίθενται στα διάφορα πιστωτικά ιδρύματα.

4. Η συμβουλευτική έπιτροπή άποτελείται από τρείς τό πολύ άντιπροσώπους από κάθε Κράτος μέλος και

(¹) ΕΕ άριθ. Ν 194 της 16.7.1973, σ. 1.

από τήν Έπιτροπή. Οί άντιπρόσωποι αυτοί δύνανται εύκαιριακά, και ύστερα από προηγούμενη συμφωνία της έπιτροπής, νά συνοδεύονται από συμβούλους.

Η έπιτροπή δύνανται επίσης νά καλεϊ ειδικευμένα πρόσωπα και έμπειρογνώμονες νά λάβουν μέρος στίς συνεδριάσεις της. Τά καθήκοντα της γραμματείας εξασφαλίζονται από τήν Έπιτροπή.

5. Η συμβουλευτική έπιτροπή συγκαλείται σέ πρώτη συνεδρίαση από τήν Έπιτροπή και υπό τήν προεδρία ενός των άντιπροσώπων της. Έκδίδει τότε τόν κανονισμό της και εκλέγει πρόεδρο μεταξύ των άντιπροσώπων των Κρατών μελών. Συγκαλείται έν συνέχεια σέ τακτά διαστήματα και όσες φορές είναι άναγκαϊο. Η Έπιτροπή δύνανται νά ζητήσει νά συγκαλείται ή συμβουλευτική έπιτροπή επείγοντως, άν κρίνει ότι είναι άναγκαϊο.

6. Οί έργασίες της συμβουλευτικής έπιτροπής και τά πορίσματά τους είναι έμπιστευτικά, εκτός άν ή έπιτροπή άποφασίσει διαφορετικά.

Άρθρο 12

1. Τά Κράτη μέλη προβλέπουν ότι όλα τά πρόσωπα, που άσκούν ή έχουν άσκήσει δραστηριότητα πλησίον των άρμοδίων άρχων υποχρεοῦνται σέ τήρηση του επαγγελματικού άπορρήτου. Τό άπόρρητο αυτό συνεπάγεται ότι οί έμπιστευτικές πληροφορίες, τίς όποιες λαμβάνουν επαγγελματικώς, μόνο δυνάμει νομοθετικών διατάξεων δύνανται νά άνακοινοῦνται σέ όποιοδήποτε πρόσωπο ή άρχή.

2. Η παράγραφος 1 δέν έμποδίζει πάντως τίς άρμόδιες άρχές των διαφόρων Κρατών μελών νά άνταλλάσσουν τίς άνακοινώσεις, που προβλέπονται από τήν παρούσα οδηγία. Οί άνταλλασσόμενες έτσι πληροφορίες έμπιστούν στό άπόρρητο, στό όποιο υποχρεοῦνται τά πρόσωπα που άσκούν ή έχουν άσκήσει δραστηριότητα πλησίον της άρμοδίας άρχής που τίς λαμβάνει.

3. Υπό τήν επίφύλαξη των περιπτώσεων που υπάγονται στό ποινικό δίκαιο, ή άρχή που λαμβάνει τίς πληροφορίες δύνανται νά τίς χρησιμοποιεί άποκλειστικά είτε για τήν εξέταση των όρων έναρξεως της δραστηριότητος των πιστωτικών ιδρυμάτων και τή διευκόλυνση του έλέγχου της φερεγγυότητος και της ρευστότητας αυτών και των όρων άσκήσεως της δραστηριότητος, είτε όταν άσκειται διοικητική προσφυγή κατά των άποφάσεων της άρμοδίας άρχής, είτε στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών που χωροῦν δυνάμει του άρθρου 13.

Άρθρο 13

Τά κράτη μέλη προβλέπουν ότι κατά των άποφάσεων των λαμβανομένων για τά πιστωτικά ιδρύματα κατ' εφαρμογή νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που εκδίδονται σύμφωνα μέ τήν παρούσα οδηγία, δύνανται νά άσκηθεί δικαστική προσφυγή. Τό

αυτό ισχύει σε περίπτωση, που δεν θα λαμβάνουν απόφαση εντός εξαμήνου από της καταθέσεως αιτήσεως έγκρίσεως, ή οποία περιέχει όλα τα απαιτούμενα από τις ισχύουσες διατάξεις στοιχεία.

2. Από της κοινοποιήσεως της παρούσης οδηγίας, τα Κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Έπιτροπή τό κείμενο τών ούσιωδών διατάξεων νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής φύσεως, που εκδίδουν στον τομέα που διέπεται από τήν παρούσα οδηγία.

ΤΙΤΛΟΣ V

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 14

1. Τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τά μέτρα που είναι αναγκαία για νά συμμορφωθούν προς τήν παρούσα οδηγία εντός διετίας από της κοινοποιήσεώς της, και ενημερώνουν περί τούτου τήν Έπιτροπή.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα Κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 12 Δεκεμβρίου 1977.

Γιά τό Συμβούλιο

Ό Πρόεδρος

A. HUMBLET

3631.0021

62/63

Επίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

22. 1. 63

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Δεκεμβρίου 1963

περί συμπλήρωσεως και τροποποιήσεως της πρώτης οδηγίας «περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης» (1)

(63/21/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ,

Έχοντας υπόψη:

την συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τὰ ἄρθρα 5, 67 παράγραφος 1, 69, 105 παράγραφος 2, 106 παράγραφος 2,

την ἀπόφαση τῆς 11ης Μαΐου περί ἐφαρμογῆς στὴν Ἀλγερία καὶ στὰ ὑπερπόντια γαλλικὰ διαμερίσματα τῶν διατάξεων τῆς συνθήκης ἀναφορικά μὲ τὶς κινήσεις κεφαλαίων,

τὴν πρώτη ὀδηγία τῆς 11ης Μαΐου περί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 67 τῆς συνθήκης,

τὴν πρόταση τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία διεβουλευθὴ πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ μὲ τὴν Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ,

Ἐκτιμώντας:

ὅτι εἶναι σκόπιμο νὰ παγιωθεῖ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἡ ἐλευ-

θέρωση τῆς κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων, γιὰ τὴν ὁποία τὰ Κράτη μέλη ἔχουν ἤδη ἀναλάβει ὑποχρέωση στὸ πλαίσιο τοῦ Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως·

ὅτι ἡ κατάργηση ὀρισμένων περιορισμῶν στὴν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν κεφαλαίων, οἱ ὁποιοὶ συνδέονται στενὰ μὲ τὴν κυκλοφορία τῶν ἀγαθῶν, τῶν προσώπων καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν, εἶναι ἀναγκαῖα προκειμένου νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ δημιουργία καὶ λειτουργία μιᾶς κοινῆς ἀγορᾶς στοὺς ἐν λόγω τομεῖς.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Ἄρθρο 1

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς πρώτης οδηγίας τῆς 11ης Μαΐου 1960 περί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 67 τῆς συνθήκης (ἡ ὁποία ἐφ' ἐξῆς θὰ ὀνομάζεται «πρώτη ὀδηγία») καταργεῖται.

Ἄρθρο 2

Τὰ παραρτήματα I καὶ II τῆς πρώτης οδηγίας τροποποιῶνται ὡς ἐξῆς:

(1) ΕΕ ἀριθ. 43 τῆς 12. 7. 1960, σ. 919-932.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Α

1. Μετά τις λέξεις «Μεταφορές κεφαλαίων πού ἀνήκουν σέ κατοίκους πού μεταναστεύουν» διαγράφονται οἱ λέξεις:

«ποσά ἀναγκαῖα γιὰ ἐγκατάσταση μὲ σκοπὸ τὴν ἄσκηση ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος.»

2. Μετά τις λέξεις «Μεταφορές κεφαλαίων πού ἀνήκουν σέ μετανάστες πού ἐπιστρέφουν στὴν χώρα προελεύσεώς τους»:

α) Διαγράφονται οἱ λέξεις:

«ποσά πού εἰσῆχθησαν καὶ ποσά πού ἀπεκτήθησαν κατὰ τὴν ἄσκηση ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

8. Ο τίτλος της κατηγορίας VII «Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές» αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:

«Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών.»

9. Ο τίτλος της κατηγορίας VIII «Χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων μὴ συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές» αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:

«Χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων μὴ συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών.»

10. Στην κατηγορία X «Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρος», παρεμβάλλονται οι ακόλουθες κλάσεις:

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
«Μεταφορές των αποταμιεύσεων των εργατών, κατά την διάρκεια παραμονής τους»	H
«Κλιμακούμενες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων που ανήκουν σε μὴ κατοίκους από τους κατόχους τους σε περίπτωση ειδικής ανάγκης»	Θ
«Ετήσιες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων προς άλλο Κράτος μέλος από μὴ κάτοικο κάτοχο του λογαριασμού, μέχρι ενός ποσού ή ποσοστού του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, όμοίου για όλους τους αιτούντες και καθοριζόμενου από τό ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος»	IB
«Μεταφορές στο έξωτερικό μικροποσών»	IG

11. Στην κατηγορία XIV «Άλλες κινήσεις κεφαλαίων», παρεμβάλλονται οι ακόλουθες κατηγορίες:

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
«Φόροι κληρονομίας»	A
«Αποζημιώσεις (έφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)»	B
«Εξοφλήσεις πραγματοποιούμενες σε περίπτωση άκυρώσεως συμβάσεων ή άχρεωστήτως γενομένων πληρωμών (έφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)»	Γ
«Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	
Διπλώματα εύρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και έφευρέσεις (μεταβιβάσεις και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από τέτοιες έκχωρήσεις)»	Δ
«Μεταφορές των απαιτούμενων χρηματοδοτικών μέσων για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών (που δέν περιλαμβάνονται στην κατηγορία IX)»	E
«Διάφορα»	ΣΤ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Α

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
<p>Άμεσες επενδύσεις</p> <p>εξαιρουμένων των καθαρά χρηματιστικών επενδύσεων που πραγματοποιούνται μόνο προς τον σκοπό εξασφάλισης στους δανειστές, με την δημιουργία επιχειρήσεως ή την συμμετοχή σε επιχείρηση που εδρεύει σε άλλη χώρα, μίας έμμεσου προσβάσεως στην χρηματαγορά ή στην κεφαλαιαγορά της χώρας αυτής</p>	I
Ρευστοποίηση των άμεσων επενδύσεων	II
Έπενδύσεις σε ακίνητα	V
Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρος	
Δωρεές και χορηγήσεις πάσης φύσεως	X B
Προίκες	X Γ
Κληρονομίες	X Δ
Διακανονισμός χρεών από μετανάστες στην χώρα προελεύσεώς τους	X E
Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν	X ΣΤ
Μεταφορές κεφαλαίων που ανήκουν σε μετανάστες που επιστρέφουν στην χώρα προελεύσεώς τους	X Ζ
Μεταφορές των αποταμιεύσεων των εργατών, κατά την διάρκεια παραμονής τους	X Η
Κλιμακούμενες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων που ανήκουν σε μη κατοίκους από τους κατόχους τους σε περίπτωση ειδικής ανάγκης	X Θ
Έτησιες μεταφορές δεσμευμένων κεφαλαίων προς άλλο Κράτος μέλος από μη κάτοικο κάτοχο του λογαριασμού, μέχρι ενός ποσού ή μέχρι ποσοστού του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, όμοιου για όλους τους αιτούντες και καθοριζόμενου από το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος	X IB
Μεταφορές στο εξωτερικό άσημάντων ποσών	X IΓ
Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών, στις οποίες συμμετέχει κάτοικος	VII 1 A ι) και ιι) B ι) και ιι)
δραχυπροθέσμων και μεσοπρόθεσμων	
Έγγυήσεις, άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ενεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές	
συνδεδεμένες με τις δραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε εμπορικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε σχέση προς VII 1 A ι) και ιι) B ι) και ιι)
συνδεδεμένες με μακροπρόθεσμα δάνεια που αποσκοπούν στην δημιουργία ή στην διατήρηση οικονομικών δεσμών	XII A και B σε σχέση προς I A 3 B 3

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Γ

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 3 της οδηγίας

	Κατηγορίες της ονοματολογίας
Έκδοση και τοποθέτηση τίτλων έγχωρίας έπιχειρήσεως σε ξένη κεφαλαιαγορά	III A 2
Έκδοση και τοποθέτηση τίτλων άλλοδαπής έπιχειρήσεως στην έθνική κεφαλαιαγορά	III B 2
Πράξεις επί τίτλων	
Απόκτηση από μή κατοίκους έθνικων τίτλων που δέν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και έπαναπατρισμός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV Γ
Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που δέν είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV Δ
Απόκτηση από μή κατοίκους μεριδίων έθνικων άμοιβαίων κεφαλαίων που είναι διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο και έπαναπατρισμός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV A
Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων ξένων άμοιβαίων κεφαλαίων που είναι διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους	IV B
Απόκτηση από κατοίκους ξένων όμολογιων που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, οι όποιες έχουν έκδοθεί σε ξένη άγορά και είναι έκφρασμένες σε έθνικό νόμισμα	IV B 3 ι)
Υλικές μεταφορές των προαναφερθέντων τίτλων	IV E σε σχέση προς IV Γ, Δ και IV B 3 ι)
Χορήγηση και έξοφληση πιστώσεων, συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιων στις όποιες συμμετέχει κάτοικος μακροπροθέσμων	VII 1 A ιι) και B ιι)
Χορήγηση και έξοφληση πιστώσεων, συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιων στις όποιες συμμετέχει κάτοικος μεσοπροθέσμων και μακροπροθέσμων	VII 2 A ιι) και ιιι) B ιι) και ιιι)
Χορήγηση και έξοφληση δανείων και πιστώσεων, μή συνδεδεμένων με έμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιων μεσοπροθέσμων και μακροπροθέσμων	VIII A ιι) και ιιι) B ιι) και ιιι)
Έγγυήσεις, άλλες εξασφαλίσεις και δικαιώματα ένεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές, συνδεδεμένες με:	
τίς μακροπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε έμπορικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιων στις όποιες συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε σχέση προς VII 1 A ιι) B ιιι)
τίς μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε έμπορικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιων στις όποιες δέν συμμετέχει κάτοικος	XII A και B σε σχέση προς VII 2 A ιι) και ιιι) B ιι) και ιιι)
τά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια και πιστώσεις που δέν συνδέονται με έμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιων	XII A και B σε σχέση προς VIII A ιι) και ιιι) B ιι) και ιιι)
Η χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεως των εις την άλλοδαπή στοιχείων ένεργητικού που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των ύποχρεώσεων έλευθέρωσης που απέδεχθησαν τά Κράτη μέλη.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

I. Άμεσες επενδύσεις (1)

A. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους (1)

1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τὰ κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπαρχουσών επιχειρήσεων.

2. Συμμετοχή σε νέες ή υπάρχουσες επιχειρήσεις με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

4. Έπανεπένδυση κερδών με σκοπό τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

B. Άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους (1)

1. Δημιουργία και επέκταση υποκαταστημάτων ή νέων επιχειρήσεων που ανήκουν αποκλειστικά στον παρέχοντα τὰ κεφάλαια και ολοκληρωτική απόκτηση υπαρχουσών επιχειρήσεων.

2. Συμμετοχή σε νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

3. Μακροπρόθεσμα δάνεια με σκοπό τήν δημιουργία ή τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

4. Έπανεπένδυση κερδών με σκοπό τήν διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

II. Ρευστοποίηση των άμεσων επενδύσεων

A. Έπαναπατριsmός του προϊόντος της ρευστοποίησης (1) των άμεσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στο εθνικό έδαφος από μη κατοίκους

1. Άρχικό κεφάλαιο

2. Ύπεραξία

B. Χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησης των άμεσων επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους

1. Άρχικό κεφάλαιο

2. Ύπεραξία

III. Είσοχη τίτλων στην κεφαλαιαγορά

A. Είσοχη τίτλων εθνικής επιχείρησης σε ξένη κεφαλαιαγορά

(1) Βλέπε τις επεξηγηματικές σημειώσεις, σελίδα 20.

1. Εισαγωγή (1) σε ξένο χρηματιστήριο

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση (1) σε ξένη κεφαλαιαγορά

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

B. Είσοχη τίτλων ξένης επιχείρησης στην εθνική κεφαλαιαγορά

1. Εισαγωγή σε εθνικό χρηματιστήριο

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση στην εθνική κεφαλαιαγορά

α) μετοχών και άλλων τίτλων που έχουν χαρακτήρα συμμετοχής

β) όμολογιών

ι) έκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

ιι) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

Γ. Είσοχη εθνικών τίτλων Δημοσίου (κατά τήν έννοια του άρθρου 68 παράγραφος 3 της συνθήκης) σε ξένη κεφαλαιαγορά

1. Εισαγωγή τίτλων σε ξένο χρηματιστήριο

α) έκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

β) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

2. Έκδοση και διάθεση τίτλων σε ξένη κεφαλαιαγορά

α) έκφρασμένων σε εθνικό νόμισμα

β) έκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

(1) Βλέπε τις επεξηγηματικές σημειώσεις, σελίδα 22.

V. Έπενδύσεις σε ακίνητα (1)

(που δέν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I και II)

A. Έπενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στο έθνικό έδαφος από μὴ κατοίκους καὶ επαναπατρισμοῦ τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποίησης αὐτῶν

1. Ἀπόκτηση ἀκινήτων
2. Ἐπαναπατρισμοῦ τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποίησης ἀκινήτων

B. Έπενδύσεις σε ἀκίνητα που πραγματοποιούνται στην ἄλλοδαπή ἀπὸ κατοίκους καὶ χρησιμοποίηση τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποίησης αὐτῶν

1. Ἀπόκτηση ἀκινήτων
2. Χρησιμοποίηση τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποίησης ἀκινήτων

VI. Βραχυπρόθεσμες ἐπενδύσεις σε γραμμάτια Δημοσίου καὶ σε ἄλλους τίτλους που κανονικά εἶναι διαπραγματευσιμοὶ στην χρηματαγορά

1. Ἐκφρασμένων σε ἐθνικό νόμισμα
2. Ἐκφρασμένων σε ξένο νόμισμα

A. Βραχυπρόθεσμες ἐπενδύσεις ἀπὸ μὴ κατοίκους στην ἐθνική χρηματαγορά καὶ επαναπατρισμοῦ τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποίησης αὐτῶν

α) ἀπὸ φυσικά πρόσωπα (1)	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
β) ἀπὸ νομικά (1)	
γ) ἀπὸ χρηματοδοτικούς ὄργανισμούς	

B. Βραχυπρόθεσμες ἐπενδύσεις ἀπὸ κατοίκους στην ξένη χρηματαγορά καὶ χρησιμοποίηση τοῦ προϊόντος τῆς ρευστοποίησης αὐτῶν

α) ἀπὸ φυσικά πρόσωπα	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
β) ἀπὸ νομικά πρόσωπα	
γ) ἀπὸ χρηματοδοτικούς ὄργανισμούς	

VII. Χορήγηση καὶ ἐξόφληση πιστώσεων συνδεδεμένων με ἔμπορικές συναλλαγές ἢ με παροχές ὑπηρεσιῶν

1. Στις ὁποῖες συμμετέχει κάτοικος
2. Στις ὁποῖες δέν συμμετέχει κάτοικος

A. Πιστώσεις χορηγούμενες ἀπὸ μὴ κατοίκους πρὸς κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο ἀπὸ ἕνα ἔτος)	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
ii) μεσοπρόθεσμες (ἀπὸ ἕνα μέχρι πέντε ἔτη)	
iii) μακροπρόθεσμες (πέντε ἔτη καὶ περισσότερο)	
α) ἀπὸ φυσικά πρόσωπα	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
β) ἀπὸ νομικά πρόσωπα	
γ) ἀπὸ χρηματοδοτικούς ὄργανισμούς	

B. Πιστώσεις χορηγούμενες ἀπὸ κατοίκους πρὸς μὴ κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο ἀπὸ ἕνα ἔτος)	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
ii) μεσοπρόθεσμες (ἀπὸ ἕνα μέχρι πέντε ἔτη)	
iii) μακροπρόθεσμες (πέντε ἔτη καὶ περισσότερο)	
α) ἀπὸ φυσικά πρόσωπα	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
β) ἀπὸ νομικά πρόσωπα	
γ) ἀπὸ χρηματοδοτικούς ὄργανισμούς	

VIII. Χορήγηση καὶ ἐξόφληση δανείων καὶ πιστώσεων μὴ συνδεδεμένων με ἔμπορικές συναλλαγές ἢ με παροχές ὑπηρεσιῶν

(που δέν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες I καὶ X)

A. Δάνεια καὶ πιστώσεις που χορηγούνται ἀπὸ μὴ κατοίκους πρὸς κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο ἀπὸ ἕνα ἔτος)	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
ii) μεσοπρόθεσμες (ἀπὸ ἕνα μέχρι πέντε ἔτη)	
iii) μακροπρόθεσμες (πέντε ἔτη καὶ περισσότερο)	
α) ἀπὸ φυσικά πρόσωπα	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
β) ἀπὸ νομικά πρόσωπα	
γ) ἀπὸ χρηματοδοτικούς ὄργανισμούς	

B. Δάνεια καὶ πιστώσεις που χορηγούνται ἀπὸ κατοίκους πρὸς μὴ κατοίκους

ι) βραχυπρόθεσμες (λιγότερο ἀπὸ ἕνα ἔτος)	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
ii) μεσοπρόθεσμες (ἀπὸ ἕνα μέχρι πέντε ἔτη)	
iii) μακροπρόθεσμες (πέντε ἔτη καὶ περισσότερο)	
α) ἀπὸ φυσικά πρόσωπα	} ἐκτός ἀπὸ τοὺς
χρηματοδοτικούς
ὄργανισμούς
β) ἀπὸ νομικά πρόσωπα	
γ) ἀπὸ χρηματοδοτικούς ὄργανισμούς	

(1) Βλέπε τίς ἐπεξηγηματικές σημειώσεις, σελίδα 20.

XIV. Άλλες κινήσεις κεφαλαίων

Α. Φόροι κληρονομιάς*

Β. Άποζημιώσεις (έφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίων)*

Γ. Έπιτροπές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση άκνωσεως συμβάσεων ή άχρεωστώς γεννημένων πληρωμών (έφ' όσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίων)*

Δ. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Διπλώματα εύρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και έφευρέσεις (μεταβιβάσεις και μεταφορές συναλλαγματος που προκύπτουν από τέτοιες έκχωρήσεις)*

Ε. Μεταφορές των απαιτούμενων χρηματοδοτικών μέσων για την εκτέλεση των παροχών ύπηρεσιών (που δέν περιλαμβάνονται στην κατηγορία ΙΧ)*

ΣΤ. Διάφορα.

'Επεξηγηματικές σημειώσεις

Κατά την παρούσα όνοματολογία, νοούνται ως:

Άμεσες επενδύσεις

Οί πάσης φύσεως επενδύσεις στις όποιες προβαίνουν τά φυσικά πρόσωπα, οί έμπορικές, βιομηχανικές ή χρηματοδοτικές έπιχειρήσεις και οί όποιες χρησιμεύουν για την δημιουργία ή την διατήρηση διαρκών και άμεσων σχέσεων μεταξύ του παρέχοντος τά κεφάλαια και του άρχηγού της έπιχειρήσεως ή της έπιχειρήσεως για την όποια προορίζονται τά κεφάλαια αυτά με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Στην έννοια λοιπόν αυτή πρέπει νά δοθεί τό εύρύτερο περιεχόμενο.

Οί έπιχειρήσεις που αναφέρονται στό σημείο 1 περιλαμβάνουν τίς νομικά άνεξάρτητες έπιχειρήσεις (θυγατρικές κατά 100 %) και τά ύποκαταστήματα.

Όσον άφορά τίς έπιχειρήσεις οί όποιες αναφέρονται στό σημείο 2 και οί όποιες έχουν τό καθεστώς μετοχικών εταιριών, συμμετοχή με χαρακτήρα άμεσου επενδύσεως ύπάρχει όταν ή δέσημη των μετοχών που εύρίσκεται υπό την κατοχή ενός φυσικού προσώπου, μιας άλλης έπιχειρήσεως ή όποιουδήποτε άλλου κατόχου, παρέχει στους έν λόγω μετόχους, είτε δυνάμει των διατάξεων της έθνικής νομοθεσίας περί των μετοχικών εταιριών είτε για άλλους λόγους, την δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής στην διαχείριση της εταιρίας αυτής ή στον έλεγχο της.

Ός μακροπρόθεσμα δάνεια με τόν χαρακτήρα συμμετοχής, τά όποια αναφέρονται στό σημείο 3, πρέπει νά νοούνται τά δάνεια διαρκείας μεγαλύτερας των πέντε έτών, που προορίζονται για την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας. Τά κυριότερα παραδείγματα, που θά ήταν δυνατόν νά αναφερθούν είναι τά δάνεια τά χορηγούμενα από μία εταιρία προς τίς θυγατρικές της εταιρίες ή προς εταιρίες στις όποιες έχει συμμετοχή, καθώς και τά δάνεια τά συνδεόμενα με συμμετοχή στα κέρδη. Στην κατηγορία αυτή άνήκουν

έπίσης τά δάνεια τά όποια χορηγούνται από χρηματοδοτικούς όργανισμούς με σκοπό την δημιουργία ή την διατήρηση οικονομικών δεσμών διαρκείας.

Κάτοικοι ή μή κάτοικοι

Τά φυσικά και νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τούς όρισμούς που θέτει ή περί συναλλαγματος νομοθεσία ή όποια ισχύει σε κάθε Κράτος μέλος.

Προϊόν της μειστοποίησης (επενδύσεων, τίτλων κλπ.)

Τό προϊόν πωλήσεων, τό ποσό των έξοφλήσεων, τό προϊόν των άναγκαστικών εκτελέσεων κλπ.

Εισδοχή ή χρηματιστήριο

Η εισδοχή των τίτλων, σύμφωνα με καθορισμένη διαδικασία, στις χρηματιστηριακές συναλλαγές που ρυθμίζονται έπίσημα ή άνεπίσημα, καθώς και ή άποδοχή τους στις δημόσιες πωλήσεις.

Τίτλοι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο (τίτλοι που αποτελούν άντικείμενο έπίσημου χρηματιστηριακής έγγραφης και τίτλοι που αποτελούν άντικείμενο άνεπισήμου χρηματιστηριακής έγγραφης)

Οί τίτλοι που αποτελούν άντικείμενο ρυθμιζόμενων συναλλαγών και των όποιων οί τιμές δημοσιεύονται συστηματικά, είτε από έπίσημα χρηματιστηριακά όργανα (τίτλοι που αποτελούν άντικείμενο έπίσημου χρηματιστηριακής έγγραφης), είτε από άλλα όργανα συνδεδεμένα με τό χρηματιστήριο όπως, παραδείγματος χάριν, οί τραπεζικές έπιτροπές (τίτλοι που αποτελούν άντικείμενα άνεπισήμου χρηματιστηριακής έγγραφης).

Διάθεση τίτλων

Η άμεση πώληση τίτλων από τόν εκδότη ή ή πώληση αυτών από τόν όμιλο τόν όποιο ό εκδότης επεφόρτισε προς τούτο.

Πράξεις επί τίτλων

Όλες οί διαπραγματεύσεις τίτλων, συμπεριλαμβανομένης της άρχικής πώλησεως πιστοποιητικών επενδύσεως από άμοιβαία κεφάλαια.

Έθνικοί ή ξένοι τίτλοι

Οί τίτλοι άναλόγως του τύπου της έδρας του εκδότη.

Μετοχές

Περιλαμβάνονται τά δικαιώματα νεοεκδοθεισών μετοχών.

Όμολογίες (στην κατηγορία IV της όνοματολογίας)

Οί όμολογίες που εκδίδονται τόσο από ιδιωτικούς όσο και από δημοσίους όργανισμούς.

3631.0474

2240/63

Επίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

17. 8. 63

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Ιουλίου 1963

περί ελευθέρωσης των μεταφορών συναλλάγματος των σχετιζομένων με τις άδηλες συναλλαγές που δέν συνδέονται με την κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών, των κεφαλαίων και των προσώπων

(63/474/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τὰ άρθρα 63 και 106 παράγραφος 3,

τήν πρόταση της Έπιτροπής,

τή γνώμη της Συνελεύσεως (1),

τή γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής,

Έκτιμώντας:

ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυση τῆς κοινῆς ἀγορᾶς προϋποθέτει ὅσο τό δυνατόν τήν ταχεία καί ἐκτεταμένη ἄρση τῶν περιορισμῶν ἐπὶ τῶν μεταφορῶν συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων τῶν Κρατῶν μελῶν·

ὅτι στόν τομέα τῶν μεταφορῶν συναλλάγματος τῶν σχετιζομένων με τίς ἄδηλες συναλλαγές, οἱ ὁποῖες ἀπαριθμοῦνται στό παράρτημα III τῆς συνθήκης, καί οἱ ὁποῖες δέν ρυθμίζονται ἀπό τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 106 παράγραφοι 1 καί 2 ἢ ἀπό τό κεφάλαιο περί τῆς ἐλευθέρως κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων, τό ἐπίπεδο ἐλευθέρωσης, τό ὁποῖο ἔχει ἐπιτευχθεῖ στά Κράτη μέλη, εἶναι ἤδη πολύ ὑψηλό·

ὅτι, γιά τούς λόγους αὐτούς καί λαμβάνοντας ὑπόψη τήν οἰκονομική κατάσταση τῶν Κρατῶν μελῶν, ἡ ἐλευθέρωση τῶν μεταφορῶν συναλλάγματος τῶν ἀναφερομένων σέ ὅλες τίς ἐν λόγω συναλλαγές, ὑπό τή μορφή τῆς γενικῆς ἐγκρίσεως ἢ τουλάχιστον τῆς χορηγήσεως «κάθε ἀπαιτούμενης ἐγκρίσεως συναλλάγματος» φαίνεται ἤδη ἐφικτή χωρίς νά εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἀναμονή περισσότερο προχωρημένου σταδίου τῆς μεταβατικῆς περιόδου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Τά Κράτη μέλη χορηγοῦν κάθε ἐγκριση συναλλάγματος πού ἀπαιτεῖται γιά τίς μεταξύ κα-

(1) ΕΕ ἀριθ. 61 τῆς 19. 4. 1963, σ. 1275/63.

τοίκων τῶν Κρατῶν μελῶν μεταφορές συναλλάγματος, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στίς ἄδηλες συναλλαγές πού ἀπαριθμοῦνται στό παράρτημα τῆς παρούσης ὁδηγίας.

2. Τά Κράτη μέλη ἐξασφαλίζουν τίς μεταφορές συναλλάγματος οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στίς συναλλαγές αὐτές, βάσει τῶν συναλλαγματικῶν ἰσοτιμιῶν, πού ἐφαρμόζονται γιά τίς πληρωμές τίς σχετικές με τίς τρέχουσες συναλλαγές.

Άρθρο 2

1. Οἱ διατάξεις τῆς παρούσης ὁδηγίας δέν περιορίζουν τό δικαίωμα τῶν Κρατῶν μελῶν νά ἐξακριβῶνουν τή φύση καί τήν ἀύθεντικότητα τῶν συναλλαγῶν καί τῶν μεταφορῶν συναλλάγματος καί νά λαμβάνουν τὰ ἀπαραίτητα μέτρα προκειμένου νά ἐμποδίσουν τίς παραβάσεις τῶν νόμων καί τῶν ἐν γένει ρυθμίσεών τους.

2. Τά Κράτη μέλη ἀπλοποιοῦν σέ κάθε δυνατό βαθμό τίς διατυπώσεις ἐγκρίσεως καί ἐλέγχου πού ἐφαρμόζονται στή διενέργεια τῶν μεταφορῶν συναλλάγματος καί, κατά περίπτωση, συνεννοῦνται μεταξύ τους μέ σκοπό τήν ἀπλοποίηση αὐτή.

Άρθρο 3

Τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τὰ μέτρα πού εἶναι ἀναγκαῖα γιά νά συμμορφωθοῦν πρὸς τήν παρούσα ὁδηγία ἐντός πέντε μηνῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της καί ἐνημερώνουν ἀμέσως περί αὐτοῦ τήν Έπιτροπή.

Άρθρο 4

Ἡ παρούσα ὁδηγία ἀπευθύνεται πρὸς ὅλα τὰ Κράτη μέλη.

Ἐγινε στίς Βρυξέλλες, στίς 30 Ἰουλίου 1963.

Γιά τό Συμβούλιο

Ὁ Πρόεδρος

J. M. A. H. LUNS

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Δεκεμβρίου 1985

για την τροποποίηση της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης

(85/583/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 69,

την πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή μετά από διαδούλευση με τη Νομισματική Επιτροπή,

Εκτιμώντας:

ότι η οδηγία του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 1960 περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 63/21/ΕΟΚ⁽²⁾, εξαίρεσε από τις κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο της 2 και απαριθμούνται στον κατάλογο Β του παραρτήματός της Ι, τις πράξεις επί τίτλων που αφορούν μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και ότι τις περιέλαβε στις κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο της 3 και απαριθμούνται στον κατάλογο Γ του παραρτήματός της Ι·

ότι η οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1985⁽³⁾ συντόνισε τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που αφορούν ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)· ότι ο συντονισμός αυτός, που έχει ως αποτέλεσμα να καθιστά αποτελεσματικότερη την προστασία των αποταμιευτών και

να τους εξασφαλίζει πιο ομοιόμορφες εγγυήσεις, επιτρέπει την κατάργηση των περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των μεριδίων των οργανισμών αυτών· ότι η διατήρηση των περιορισμών αυτών θα στερούσε τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας τις σχετικές με την εμπορία των μεριδίων των οργανισμών αυτών από ένα μεγάλο μέρος της αποτελεσματικότητάς τους·

ότι η Πορτογαλική Δημοκρατία δύναται, δυνάμει του άρθρου 229 πρώτο εδάφιο της πράξης προσχώρησης του 1985, να αναβάλει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990, την απελευθέρωση των πράξεων που αναφέρονται στον κατάλογο Β του παραρτήματος Ι της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 και αφορούν την κτήση, εκ μέρους κατοίκων, ξένων τίτλων· ότι είναι σκόπιμο να μπορέσει η Πορτογαλική Δημοκρατία να αναβάλει, μέχρι την ίδια ημερομηνία, την απελευθέρωση, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, των πράξεων της αυτής φύσης που διενεργούνται εκ μέρους κατοίκων, επί μεριδίων ξένων ΟΣΕΚΑ,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα Ι της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 τροποποιείται ως εξής:

1. Ο κατάλογος Β αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Β

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 2 της οδηγίας

	Θέσεις της ονοματολογίας
Πράξεις επί τίτλων	
α) Τίτλοι που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο	
Κτήση, εκ μέρους μη κατοίκων, εθνικών τίτλων και επαναπατρισμός του προϊόντος της ρευστοποίησής τους	IV A
— εκτός από τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων που δεν υπόκεινται στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ	
Κτήση, εκ μέρους κατοίκων, ξένων τίτλων και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησής τους	IV B
— εκτός από τις ομολογίες που έχουν εκδοθεί σε ξένη αγορά και σε εθνικό νόμισμα	
— εκτός από τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων που δεν υπόκεινται στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ	

(1) ΕΕ αριθ. 43 της 12. 7. 1960, σ. 921/60.

(2) ΕΕ αριθ. 9 της 22. 1. 1963, σ. 62/63.

(3) ΕΕ αριθ. L 375, της 31. 12. 1985.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ως "αμοιβαίο κεφάλαιο" νοείται και το "unit trust".»

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι την 1η Οκτωβρίου 1989. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Η Πορτογαλική Δημοκρατία μπορεί να αναβάλει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1990 την απελευθέρωση των πράξεων

κτήσης, εκ μέρους κατοίκων, μεριδίων ξένων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, που αφορά η οδηγία 85/611/ΕΟΚ.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 1985.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. KRIEPS

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Νοεμβρίου 1986

για τροποποίηση της πρώτης οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης

(86/566/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 69,

την πρόταση της Επιτροπής η οποία υποβλήθηκε μετά από διαβούλευση της Νομισματικής Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

Εκτιμώντας:

ότι η οδηγία της 11ης Μαΐου 1960⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 85/583/ΕΟΚ⁽⁴⁾, όρισε τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων· ότι ο βαθμός της ελευθέρωσης διαφέρει ανάλογα με την κατηγορία της σχεδιαζόμενης κίνησης κεφαλαίων·

ότι η υλοποίηση των στόχων της συνθήκης, και ιδιαίτερα η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και η περαιτέρω χρηματοοικονομική ολοκλήρωση της Κοινότητας προϋποθέτουν τη συνέχιση της προοδευτικής ελευθέρωσης των κινήσεων κεφαλαίων· ότι η πρόοδος αυτή πρέπει να γίνεται παράλληλα με αυτήν που επιτυγχάνεται για την αύξηση της σύγκλισης των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, τη μεγαλύτερη νομισματική σταθερότητα και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος·

ότι η μετάταξη των πράξεων του καταλόγου Β του παραρτήματος Ι της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 στο καθεστώς

ελευθέρωσης που ισχύει για τις πράξεις του καταλόγου Α του ίδιου παραρτήματος δεν πρέπει να δυσχεράνει τις διαδικασίες χορήγησης των απαιτούμενων εγκρίσεων·

ότι το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία μπορούν, δυνάμει των άρθρων 61 έως 66 και 222 έως 231 αντίστοιχα της πράξης προσχώρησης του 1985, να αναβάλουν την ελευθέρωση ορισμένων κινήσεων κεφαλαίων κατά παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη οδηγία της 11ης Μαΐου 1960· ότι είναι σκόπιμο αυτά τα δύο κράτη μέλη να μπορέσουν να αναβάλουν, για χρονικά διαστήματα ανάλογα με αυτά που ορίζονται στην πράξη προσχώρησης και για τους ίδιους οικονομικούς λόγους, τη εκπλήρωση των νέων υποχρεώσεων ελευθέρωσης που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία της 11ης Μαΐου 1960 τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 2 καταργείται.
2. Στο άρθρο 3 παράγραφος 1, οι λέξεις «κατάλογο Γ του παραρτήματος Ι» αντικαθίσταται από τις λέξεις «κατάλογο Β του παραρτήματος Ι».
3. Στο άρθρο 5, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση μη δυσχεράνουν τις απαιτούμενες διαδικασίες έγκρισης κατά την έναρξη της ισχύος της παρούσας οδηγίας. Απιοούν στο μέτρο του δυνατού τις διατυπώσεις έγκρισης και ελέγχου που ισχύουν για τη σύναψη ή εκτέλεση συναλλαγών και μεταφορών συναλλάγματος και, εφόσον χρειαστεί, συνεννοούνται για την απλοποίηση αυτή·

(1) ΕΕ αριθ. C 229 της 10. 11. 1986, σ. 3.

(2) ΕΕ αριθ. C 297 της 24. 11. 1986.

(3) ΕΕ αριθ. 43 της 12. 7. 1960, σ. 921/60.

(4) ΕΕ αριθ. L 372 της 31. 12. 1985, σ. 39.

Β. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990, όσον αφορά το Βασίλειο της Ισπανίας, και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992 όσον αφορά την Πορτογαλική Δημοκρατία:

- πράξεις των υποκατηγοριών III A 1, III A 2, III B 1 και III B 2 στοιχεία α) και β) που περιλαμβάνονται στον κατάλογο Α τον προσαρτημένο στην παρούσα οδηγία,
- πράξεις της κατηγορίας IV Β σχετικές με την απόκτηση από τους κατοίκους των ακόλουθων τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο, και με τη χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποίησής τους:
 - α) μερίδια αλλοδαπών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που δεν υπόκεινται στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ και οι οποίοι έχουν τη μορφή αμοιβαίων κεφαλαίων
 - β) ξένες ομολογίες που έχουν εκδοθεί σε αλλοδαπή αγορά και έχουν εκφραστεί σε εθνικό νόμισμα

γ) εθνικοί τίτλοι που έχουν εκδοθεί σε αλλοδαπή αγορά,

- πράξεις των κατηγοριών IV Γ και IV Δ, εκτός από αυτές που αφορούν τα μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων οι οποίοι υπόκεινται στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ,
- πράξεις των υποκατηγοριών VII Α 1 και VII Β 1 στοιχείο iii).

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 17 Νοεμβρίου 1986.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

N. LAWSON

	Κατηγορίες και υποκατηγορίες της ονοματολογίας
Εγγυήσεις παντός είδους, δικαιώματα ενεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές που έχουν σχέση με τις πιστώσεις για εμπορικές συναλλαγές ή για παροχές υπηρεσιών στις οποίες συμμετέχει ένας κάτοικος	XII A και B σε συνδυασμό με VII 1 A και B
που έχουν σχέση με μακροπρόθεσμα δάνεια που αποσκοπούν στη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών	XII A και B σε συνδυασμό με I A 3 και B 3
Άλλες κινήσεις κεφαλαίων	
Φόροι κληρονομίας	XIV A
Αποζημιώσεις (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)	XIV B
Επιστροφές πραγματοποιούμενες σε περίπτωση ακύρωσης συμβάσεων ή αχρεωστήτως καταβληθέντων πληρωμών (εφόσον έχουν χαρακτήρα κεφαλαίου)	XIV Γ
Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	
Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σχέδια, κατατεθέντα σήματα και εφευρέσεις (μεταβίβαση και μεταφορές συναλλάγματος που προκύπτουν από εκχωρήσεις του είδους αυτού)	XIV Δ
Μεταφορές των χρηματοδοτικών μέσων που απαιτούνται για την εκτέλεση των παροχών υπηρεσιών	XIV E
<p>Η χρησιμοποίηση του προϊόντος ρευστοποίησης των ευρισκομένων στο εξωτερικό περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε κατοίκους πρέπει να επιτρέπεται τουλάχιστον μέσα στα όρια των υποχρεώσεων ελευθέρωσης που έχουν αποδεχθεί τα κράτη μέλη.</p>	

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Γ

Κινήσεις κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 4 της οδηγίας

	Κατηγορίες και υποκατηγορίες της ονοματολογίας
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις σε έντοκα γραμμάτια του δημοσίου και άλλους τίτλους που κανονικά αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στη νομισματική αγορά	VI
Άνοιγμα και τροφοδότηση τρεχούμενων λογαριασμών καταθέσεων, επαναπατρισμός ή χρησιμοποίηση του προϊόντος τρεχούμενου λογαριασμού ή λογαριασμού καταθέσεων σε πιστωτικούς οργανισμούς	IX
Χορήγηση και εξόφληση πιστώσεων που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος βραχυπρόθεσμων	VII 2 A i) B i)
Χορήγηση και εξόφληση δανείων και πιστώσεων που δεν συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές ή με παροχές υπηρεσιών βραχυπρόθεσμων	VIII A i) B i)
Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικής φύσεως δάνεια	X A
Εγγυήσεις παντός είδους, δικαιώματα ενεχύρου και μεταφορές συναλλάγματος σχετικές με αυτές που συνδέονται με βραχυπρόθεσμες πιστώσεις που αναφέρονται σε εμπορικές συναλλαγές ή σε παροχές υπηρεσιών στις οποίες δεν συμμετέχει κάτοικος που συνδέονται με βραχυπρόθεσμα δάνεια και πιστώσεις και δεν αφορούν εμπορικές συναλλαγές ή παροχές υπηρεσιών που συνδέονται με δάνεια προσωπικού χαρακτήρα	XII A και B σε συνδυασμό με VII A i) και B i) XII A και B σε συνδυασμό με VI A i) και B i) XII A και B σε συνδυασμό με X A
Αυτούσια εισαγωγή και εξαγωγή αξιών	XIII
Άλλες κινήσεις κεφαλαίων: Διάφορα	XIV Z»

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Ιουνίου 1988

για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης

(88/361/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 69 και το άρθρο 70 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής, που την υπέβαλε αφού συμβουλευτήκε τη Νομισματική Επιτροπή⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8Α της συνθήκης, η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της συνθήκης·

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για τη ρύθμιση της τραπεζικής ρευστότητας και ότι αυτά τα μέτρα θα πρέπει να περιορίζονται μόνο στην εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού·

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν, σε περίπτωση ανάγκης, μέτρα που να εμποδίζουν, προσωρινά και στα πλαίσια των κατάλληλων κοινοτικών διαδικασιών, τις βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων οι οποίες, ακόμη και αν δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση ανάμεσα στους βασικούς οικονομικούς παράγοντες, θα ήταν δυνατόν να διαταράξουν σοβαρά την άσκηση των νομισματικών και συναλλαγματικών τους πολιτικών·

ότι, για λόγους διαφάνειας και με βάση το μηχανισμό που θεσπίζεται με την παρούσα οδηγία, πρέπει να προσδιοριστεί το πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων που θεσπίστηκαν στον τομέα της κίνησης κεφαλαίων υπέρ του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας με την πράξη προσχώρησης του 1985·

ότι το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία είναι δυνατόν να αναβάλουν, δυνάμει των άρθρων 61 έως 66 και 222 έως 232 αντίστοιχα της πράξης προσχώρησης του 1985, την ελευθέρωση ορισμένων κινήσεων κεφαλαίων κατά παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην πρώτη οδηγία της 11ης Μαΐου 1960 περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 86/566/ΕΟΚ⁽⁴⁾· ότι η οδηγία 86/566/ΕΟΚ προβλέπει επίσης την εφαρμογή μεταβατικού καθεστώτος υπέρ των δύο αυτών κρατών μελών ως προς τις υποχρεώσεις τους για ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων· ότι τα δύο κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να αναβάλουν, μέσα στις ίδιες προθεσμίες και για τους ίδιους οικονομικούς λόγους, την εφαρμογή των νέων υποχρεώσεων ελευθέρωσης που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία και η Ιρλανδία αντιμετωπίζουν, μολονότι σε διαφορετικό βαθμό, μια ανησυχητική κατάσταση στο ισοζύγιο πληρωμών τους καθώς και δυσχέρειες λόγω υψηλού εξωτερικού χρέους· ότι μια άμεση και πλήρης ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων των δύο αυτών κρατών μελών θα έκανε δυσκολότερη τη συνέχιση των ενεργειών που έχουν αναλάβει για τη βελτίωση της εξωτερικής τους θέσης και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του χρηματοπιστωτικού τους συστήματος στις απαιτήσεις της ολοκληρωμένης κεφαλαιαγοράς της Κοινότητας· ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8Γ της συνθήκης, πρέπει να χορηγηθούν στα δύο αυτά κράτη μέλη επιπλέον προθεσμίες, προσαρμοσμένες στις συγκεκριμένες καταστάσεις, για να εφαρμόσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία·

ότι η πλήρης απελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων θα μπορούσε σε μερικά κράτη μέλη, και ιδίως σε παραμεθόριες περιοχές, να δημιουργήσει δυσχέρειες στην αγορά δευτερευουσών κατοικιών· ότι οι υπάρχουσες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που διέπουν τις αγορές αυτές δεν θα πρέπει να νοηθούν από τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας·

(¹) ΕΕ αριθ. C 26 της 1. 2. 1988, σ. 1.

(²) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 17 Ιουνίου 1988 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(³) ΕΕ αριθ. 43 της 12. 7. 1960, σ. 921/60.

(⁴) ΕΕ αριθ. L 332 της 26. 11. 1986, σ. 22.

των διατάξεων της πράξης προσχώρησης του 1985 στον τομέα των κινήσεων κεφαλαίων νοείται όπως αναφέρεται στο παράρτημα III.

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Ιουλίου 1990. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή περί αυτού. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν επίσης, το αργότερο κατά τη στιγμή της έναρξης ισχύος τους, κάθε νέο μέτρο ή κάθε τροποποίηση των διατάξεων που ρυθμίζουν τις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα I.

2. Το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία, με την επιφύλαξη, για τα δύο αυτά κράτη μέλη, των άρθρων 61 έως 66 και 222 έως 232 της πράξης προσχώρησης του 1985, καθώς και η Ελληνική Δημοκρατία και η Ιρλανδία, μπορούν να διατηρήσουν προσωρινά τους περιορισμούς στις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, υπό τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες που προβλέπονται στο εν λόγω παράρτημα.

Εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων που απαριθμούνται στους καταλόγους III και IV του παραρτήματος IV, η Πορτογαλική Δημοκρατία ή η Ελληνική Δημοκρατία κρίνουν ότι δεν είναι σε θέση να προβούν στην εν λόγω ελευθέρωση, ιδίως λόγω δυσχερειών στο ισοζύγιο πληρωμών ή της μικρής προσαρμοστικότητας του εθνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, η Επιτροπή, μετά από αίτηση του ενός ή του άλλου από αυτά τα κράτη μέλη, εξετάζει την οικονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση αυτού του κράτους σε συνεργασία με τη Νομισματική Επιτροπή. Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να παρατείνει, για το σύνολο ή ένα μέρος των σχετικών κινήσεων κεφαλαίων, την προθεσμία ελευθέρωσής τους. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη. Το Συμβούλιο αποφαινεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 69 της συνθήκης.

3. Τα Βασίλειο του Βελγίου και το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου μπορούν να διατηρήσουν προσωρινά τη διπλή αγορά ισοτιμιών υπό τους όρους και τις προθεσμίες που προβλέπονται στο παράρτημα V.

4. Η ισχύουσα εθνική νομοθεσία που διέπει την αγορά δευτερεύουσας κατοικίας δύναται να διατηρηθεί μέχρις ότου εγκρίνει το Συμβούλιο περαιτέρω σχετικές διατάξεις σύμφωνα με το άρθρο 69 της συνθήκης. Η παρούσα διάταξη δεν θίγει την εφαρμογή άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου.

5. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1988 το αργότερο, τις προτάσεις που αποσκοπούν στην εξάλειψη ή μετρίαση των κινδύνων στρέβλωσης, φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που είναι αλληλένδετοι με την πολυμορφία των εθνικών καθεστώτων που αφορούν τη φορολογία της αποταμίευσης και τον έλεγχο της εφαρμογής τους.

Το Συμβούλιο πρέπει να αποφανθεί για τις προτάσεις της Επιτροπής, μέχρι τις 30 Ιουνίου 1989 το αργότερο. Οποιαδήποτε φορολογική ρύθμιση κοινοτικού χαρακτήρα πρέπει να αποφασίζεται ομόφωνα, σύμφωνα με τη συνθήκη.

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να επιτύχουν, στο καθεστώς που εφαρμόζουν στις μεταφορές που έχουν σχέση με τις κινήσεις κεφαλαίων με τις τρίτες χώρες, τον ίδιο βαθμό ελευθέρωσης με το βαθμό που ισχύει για τις συναλλαγές με τους κατοίκους των λοιπών κρατών μελών, με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου δεν θίγουν την εφαρμογή, έναντι των τρίτων χωρών, των εθνικών ή των κοινοτικών κανόνων, και ιδίως των ενδεχόμενων όρων αμοιβαιότητας, που αφορούν τις συναλλαγές εγκατάστασης, παροχής οικονομικών υπηρεσιών και αποδοχής τίτλων στις κεφαλαιαγορές.

2. Σε περίπτωση που βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων μεγάλης έκτασης από ή προς τρίτες χώρες διαταράσσουν σοβαρά την εσωτερική ή εξωτερική νομισματική ή οικονομική κατάσταση των κρατών μελών, ή πολλών από αυτά, ή προκαλούν σοβαρές εντάσεις στις συναλλαγματικές σχέσεις εντός της Κοινότητας ή μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών, τα κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους για τα μέτρα που είναι δυνατό να ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι δυσχέρειες που ανακύπτουν. Η διαβούλευση αυτή γίνεται στα πλαίσια της Επιτροπής Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών και της Νομισματικής Επιτροπής, με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή οιαδήποτε κράτους μέλους.

Άρθρο 8

Η Νομισματική Επιτροπή εξετάζει τουλάχιστον μια φορά το χρόνο την κατάσταση, από άποψη ελευθέρωσης κεφαλαίων, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η εξέταση έχει ως αντικείμενο τα μέτρα εσωτερικής ρύθμισης του πιστωτικού συστήματος και της χρηματαγοράς που μπορούν να έχουν ειδική επίπτωση στις διεθνείς κινήσεις κεφαλαίων καθώς και σε όλα τα άλλα στοιχεία της παρούσας οδηγίας. Η Νομισματική Επιτροπή συντάσσει έκθεση προς την Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής.

Άρθρο 9

Η πρώτη οδηγία της 11ης Μαΐου 1960 και η οδηγία 72/156/ΕΟΚ καταργούνται από την 1η Ιουλίου 1990.

Άρθρο 10

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 24 Ιουνίου 1988.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. BANGEMANN

A. Συναλλαγές επί τίτλων στις αγορές κεφαλαίων

1. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο (1)
2. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο
3. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο (1)
4. Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που δεν είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο

B. Εισαγωγή τίτλων στις κεφαλαιαγορές (1)

- i) *Εισαγωγή στο χρηματιστήριο (1)*
- ii) *Έκδοση και τοποθέτηση σε μια κεφαλαιαγορά (1)*
 1. Εισαγωγή εθνικών τίτλων σε αλλοδαπή κεφαλαιαγορά
 2. Εισαγωγή ξένων τίτλων στην εθνική κεφαλαιαγορά

IV. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (1)

- α) Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε τίτλους που συνήθως είναι διαπραγματεύσιμοι στις κεφαλαιαγορές (μετοχές, λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι και ομολογίες)
- β) Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε τίτλους ή λοιπά μέσα που είναι συνήθως διαπραγματεύσιμα στις χρηματαγορές
- γ) Μεριδία οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε άλλα περιουσιακά στοιχεία

A. Συναλλαγές επί μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων

1. Απόκτηση από μη κατοίκους μεριδίων εθνικών οργανισμών που είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο
2. Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών που είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο
3. Απόκτηση από μη κατοίκους μεριδίων εθνικών οργανισμών που δεν είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο
4. Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών που δεν είναι διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο

B. Εισαγωγή μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων στις κεφαλαιαγορές

- i) *Εισαγωγή στο χρηματιστήριο*
- ii) *Έκδοση και τοποθέτηση σε μία κεφαλαιαγορά*
 1. Εισαγωγή των μεριδίων εθνικών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε μια ξένη κεφαλαιαγορά
 2. Εισαγωγή μεριδίων αλλοδαπών οργανισμών συλλογικών επενδύσεων στην εθνική κεφαλαιαγορά

V. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ (1)

A. Συναλλαγές επί τίτλων και άλλων μέσων της χρηματαγοράς

1. Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων και λοιπών μέσων της χρηματαγοράς
2. Απόκτηση από κατοίκους αλλοδαπών τίτλων και λοιπών μέσων της χρηματαγοράς

B. Εισαγωγή τίτλων και άλλων μέσων στη χρηματαγορά

- i) *Εισαγωγή σε μία ανεγνωρισμένη χρηματαγορά (1)*
- ii) *Έκδοση και τοποθέτηση σε μια ανεγνωρισμένη χρηματαγορά*
 1. Εισαγωγή εθνικών τίτλων και λοιπών μέσων σε μια αλλοδαπή χρηματαγορά
 2. Εισαγωγή ξένων τίτλων και λοιπών μέσων στην εθνική χρηματαγορά

(1) Βλέπε κατωτέρω τις επεξηγηματικές σημειώσεις.

Άρθρα της πράξης προ-σχώρησης (προς υπόμνηση: λήξεις των μεταβατικών διατάξεων)	Κατηγορίες πράξεων	Θέσεις της ονοματολογίας
β) Διατάξεις που αφορούν την Πορτογαλική Δημοκρατία (συνέχεια)		
<p>Άρθρο 229 (31. 12. 1990)</p>	<p>Πράξεις επί τίτλων που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στην αγορά κεφαλαίων</p> <ul style="list-style-type: none"> — Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο — Εκτός από ομολογίες που έχουν εκδοθεί σε μια ξένη αγορά σε εθνικό νόμισμα <p>Πράξεις επί μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> — Απόκτηση από κατοίκους μεριδίων οι οποίοι είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο και αφορούν ξένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων — Εκτός από μερίδια οργανισμών που έχουν μορφή συλλογικών κεφαλαίων επενδύσεων 	<p>III A 2</p> <p>IV A 2</p>

- III. Η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Ιρλανδία και η Πορτογαλική Δημοκρατία μπορούν να διατηρήσουν ή να επαναφέρουν, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, τους περιορισμούς των κινήσεων κεφαλαίων που απαριθμούνται στον παρακάτω κατάλογο III, οι οποίοι υπάρχουν κατά την ημερομηνία κοινοποίησης της οδηγίας:

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ III

Φύση των πράξεων	Θέσεις της ονοματολογίας
<p>Πράξεις επί τίτλων που λαμβάνουν χώρα στην κεφαλαιαγορά</p> <p>— Εισαγωγή τίτλων στην κεφαλαιαγορά</p> <p>— Εφόσον οι τίτλοι δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων ούτε είναι στο στάδιο εισαγωγής σε ένα χρηματιστήριο αξιών ενός κράτους μέλους</p> <p>Πράξεις επί μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων</p> <p>— Εισαγωγή στην κεφαλαιαγορά μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων</p> <p>— Οργανισμοί που δεν υπάγονται στην οδηγία 85/611/ΕΟΚ (*) και των οποίων αποκλειστικός στόχος είναι η απόκτηση αποδεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων</p> <p>Δάνεια και χρηματοδοτικές πιστώσεις</p> <p>— Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα</p>	<p>III B 1 και 2</p> <p>IV B 1 και 2</p> <p>VIII A, B 2 και 3</p>
(*) Βλέπε παραπομπή στον κατάλογο I.	

- IV. Η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Ιρλανδία και η Πορτογαλική Δημοκρατία μπορούν να αναβάλουν, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων που απαριθμούνται στον παρακάτω κατάλογο IV:

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ IV

Φύση των πράξεων	Θέσεις της ονοματολογίας
Πράξεις επί τίτλων και άλλων μέσων που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στη χρηματαγορά	V
Πράξεις επί τρεχούμενων λογαριασμών και καταθέσεων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	VI
Πράξεις επί μεριδίων συλλογικών επενδύσεων	IV A και B γ)
— Οργανισμοί επενδύσεων σε τίτλους ή μέσα που είναι κανονικά διαπραγματεύσιμοι στη χρηματαγορά	
Δάνεια και χρηματοδοτικές πιστώσεις	VIII A και B 1
— Βραχυπρόθεσμα	
Κινήσεις κεφαλαίου προσωπικού χαρακτήρα	XI A
— Χορηγούμενα δάνεια	
Εισαγωγές και εξαγωγές εγγράφων επί των οποίων ενσωματώνονται οι αξίες	XII
— Τίτλοι που κανονικά είναι διαπραγματεύσιμοι στη χρηματαγορά	
— Μέσα πληρωμής	
Άλλες κινήσεις κεφαλαίων: Διάφορα	XIII ΣΤ

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Δεκεμβρίου 1989

για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος και την τροποποίηση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ

(89/646/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 πρώτη και τρίτη φράση,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι η παρούσα οδηγία πρέπει να αποτελέσει το κύριο μέσο για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, η οποία αποφασίστηκε από την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και προγραμματίστηκε με τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής, τόσο όσον αφορά την ελευθερία εγκατάστασης όσο και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, στον τομέα των πιστωτικών ιδρυμάτων·

ότι η παρούσα οδηγία εντάσσεται στο ήδη ισχύον κοινοτικό δίκαιο που αποτελούν ιδίως, η πρώτη οδηγία 77/780/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1977 περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος (4), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 86/524/ΕΟΚ (5), η οδηγία 83/350/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1983 για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ενοποιημένη βάση (6), η οδηγία 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 1986 για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τρα-

πεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (7) και η οδηγία 89/299/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 1989 σχετικά με τα ίδια κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων (8).

ότι η Επιτροπή ενέκρινε τη σύσταση 87/62/ΕΟΚ περί εποπτείας και ελέγχου μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων πιστωτικών ιδρυμάτων (9) και τη σύσταση 87/63/ΕΟΚ σχετικά με τη δημιουργία συστημάτων εγγύησης καταθέσεων στην Κοινότητα (10).

ότι η μεθόδευση που έχει επιλεγεί συνίσταται στην πραγματοποίηση της ουσιαστικής, αναγκαίας και επαρκούς εναρμόνισης για την εξασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών λειτουργίας και των συστημάτων προληπτικού ελέγχου ώστε να καταστεί δυνατή η εφ' άπαξ χορήγηση άδειας λειτουργίας που να ισχύει σε όλη την Κοινότητα και εφαρμογή της αρχής του ελέγχου από το κράτος μέλη καταγωγής.

ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, η παρούσα οδηγία δεν μπορεί τεθεί σε εφαρμογή παρά μόνο ταυτόχρονα με τις συμπληρωματικές επί τεχνικών θεμάτων εναρμονίσεις που προβλέπεται σε άλλες ειδικές κοινοτικές πράξεις περί ιδίων κεφαλών και συντελεστή φερεγγυότητας·

ότι, εξάλλου, πραγματοποιείται ήδη η εναρμόνιση των προθέσεων οικονομικής εξυγίανσης και εκκαθάρισης των πιστωτικών ιδρυμάτων·

ότι θα πρέπει, επίσης, να εναρμονιστούν τα μέσα απαιτούνται για τον έλεγχο των κινδύνων ρευστότητας αγοράς, επιτοκίων και συναλλάγματος, τους οποίους αντιμετωπίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα·

ότι, για να ισχύσουν πράγματι οι αρχές της αμοιβαίας αναγνώρισης και του ελέγχου από το κράτος μέλος καταγωγής, πρέπει οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να παρέχουν ή να ανακαλούν την ήδη δοθείσα άδεια λειτουργίας·

(1) ΕΕ αριθ. C 84 της 31. 3. 1988, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. C 96 της 17. 4. 1989, σ. 33 και απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 1989 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) ΕΕ αριθ. C 318 της 17. 12. 1988, σ. 42.

(4) ΕΕ αριθ. L 322 της 17. 12. 1977, σ. 30.

(5) ΕΕ αριθ. L 309 της 4. 11. 1986, σ. 15.

(6) ΕΕ αριθ. L 193 της 18. 7. 1983, σ. 18.

(7) ΕΕ αριθ. L 372 της 31. 12. 1986, σ. 1.

(8) ΕΕ αριθ. L 124 της 5. 5. 1989, σ. 16.

(9) ΕΕ αριθ. L 33 της 4. 2. 1987, σ. 10.

(10) ΕΕ αριθ. L 33 της 4. 2. 1987, σ. 16.

στοιχεία όπως το περιεχόμενο του προγράμματος υπηρεσιών, ο τόπος άσκησης ή οι πράγματι ασκούμενες δραστηριότητες, καθιστούν σαφές ότι το πιστωτικό μα επέλεξε την υπαγωγή του στην έννομη τάξη αυτού του κράτους μέλους με σκοπό να απαλλαγεί από την υποχρέωση συμμόρφωσης των αυστηρότερων κανόνων που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο προτίθεται να ασκήσει ή ασκεί το κύριο μέρος των δραστηριοτήτων του· ότι, για την υιοθέτηση της παρούσας οδηγίας, ένα πιστωτικό ίδρυμα ζείται εγκατεστημένο στο κράτος μέλος που βρίσκεται η εδρα του και ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εστιάσουν να ευρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος και η κεντρική διοίκηση·

το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί, εξάλλου, να θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες από εκείνους που ορίζονται στα άρθρα 4, 5, 11, 12 και 16 όσον αφορά τα ιδρύματα στα οποία ηγείται άδεια λειτουργίας από τις δικές του αρμόδιες αρχές·

η ευθύνη για την εποπτεία της οικονομικής ευρωστίας και πιστωτικού ιδρύματος, και ιδίως της φερεγγυότητάς του, εναπόκειται πλέον στην αρμόδια αρχή του κράτους καταγωγής αυτού του ιδρύματος· ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής εξακολουθεί να είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της ρευστότητας και της νομισματικής πολιτικής· ότι η εποπτεία του κινδύνου της αγοράς πρέπει να στελεχώνεται στενή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών καταγωγής και υποδοχής·

η εναρμόνιση ορισμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών σχετικών με επενδύσεις πραγματοποιείται, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, με ειδικές κοινοτικές διατάξεις, ιδίως για να διασφαλιστεί η προστασία των καταναλωτών και των επενδυτών· ότι η Επιτροπή έχει προτείνει μέτρα για την εναρμόνιση της ενυπόθηκτης πίστης έτσι ώστε, μεταξύ άλλων, να καταστεί δυνατή η αμοιβαία αναγνώριση των ιδιαίτερων χρηματοοικονομικών τεχνικών του τομέα αυτού·

επιπλέον, χάρη στην αμοιβαία αναγνώριση, η επιλεγείσα λύση επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στο κράτος μέλος καταγωγής, να ασκούν, σε ολόκληρη την Κοινότητα, το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος, χωρίς να απαιτείται ίδρυση υποκαταστήματος ή μέσω παροχής υπηρεσιών·

για την άσκηση δραστηριοτήτων οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό, εξακολουθεί να ισχύει η ελευθερία εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις της συνθήκης·

εντούτοις, θεωρείται σκόπιμο να επεκταθεί το ευεργέτημα της αμοιβαίας αναγνώρισης στις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος, εφόσον ασκούνται από χρηματοδοτικό ίδρυμα που είναι θυγατρική ενός πιστωτικού ιδρύματος, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η θυγατρική συμπεριλαμβάνεται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση στην οποία υπόκειται και η μητρική της επιχείρηση και πληροί αυστηρές προϋποθέσεις·

ότι το κράτος μέλος υποδοχής έχει τη δυνατότητα, για την άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, να επιβάλλει την τήρηση των ειδικών διατάξεων που προβλέπονται από τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις του, στα ιδρύματα στα οποία δεν έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος

στο κράτος μέλος καταγωγής ή στις δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό, εφόσον, αφενός, οι διατάξεις αυτές συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο και έχουν θεσπιστεί για λόγους γενικού συμφέροντος και, αφετέρου, εφόσον αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα ή αυτές οι δραστηριότητες δεν υπόκεινται σε ισοδύναμους κανόνες σύμφωνα με τις νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις του κράτους μέλους καταγωγής·

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε να μην προσκρούουν σε κανένα εμπόδιο οι δραστηριότητες που υπάγονται στο καθεστώς της αμοιβαίας αναγνώρισης και να μπορούν να ασκούνται με τον ίδιο τρόπο στο κράτος μέλος καταγωγής, εφόσον δεν αντίκεινται στις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις γενικού συμφέροντος του κράτους μέλους υποδοχής·

ότι η κατάργηση της άδειας λειτουργίας που απαιτείται για τα υποκαταστήματα κοινοτικών πιστωτικών ιδρυμάτων, μετά το πέρας των εναρμονίσεων που πραγματοποιούνται τη στιγμή αυτή, συνεπάγεται, κατ' ανάγκη, την κατάργηση του προκείμενου κεφαλαίου και ότι το άρθρο 6 παράγραφος 2 αποτελεί ένα πρώτο μεταβατικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή, το οποίο όμως, δεν αφορά το Βασίλειο της Ισπανίας και την Πορτογαλική Δημοκρατία, σύμφωνα με την πράξη προσχώρησης των κρατών αυτών στην Κοινότητα·

ότι ο σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένος με την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, η οποία υλοποιείται παράλληλα μέσω άλλων κοινοτικών νομοθετικών πράξεων· ότι τα μέτρα ελευθέρωσης των τραπεζικών υπηρεσιών πρέπει, οπωσδήποτε, να είναι σε αρμονία με τα μέτρα ελευθέρωσης των κινήσεων κεφαλαίων· ότι, σε περίπτωση που τα κράτη μέλη μπορούν να επικαλεσθούν, δυνάμει της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης (1), τις ρήτρες διασφάλισης σχετικά με τις κινήσεις των κεφαλαίων, μπορούν να αναστείλουν την παροχή των τραπεζικών υπηρεσιών, εφόσον αυτό απαιτείται για την εφαρμογή αυτών των ρητρών διασφάλισης·

ότι οι διαδικασίες που προβλέπονται στην οδηγία 77/780/ΕΟΚ, ιδίως όσον αφορά την άδεια λειτουργίας των υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας σε τρίτες χώρες, εξακολουθούν να εφαρμόζονται ως προς αυτά· ότι τα εν λόγω υποκαταστήματα δεν υπάγονται στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών του άρθρου 59 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, ούτε στην ελευθερία εγκαταστάσεως σε κράτη μέλη εκτός εκείνου στο οποίο είναι εγκαταστημένα· ότι, εντούτοις, οι αιτήσεις για χορήγηση άδειας λειτουργίας μιας θυγατρικής ή για απόκτηση συμμετοχής εκ μέρους μιας επιχείρησης η οποία διέπεται από τη νομοθεσία τρίτης χώρας, υπόκεινται σε διαδικασία η οποία διασφαλίζει καθεστώς αμοιβαιότητας υπέρ των πιστωτικών ιδρυμάτων της Κοινότητας στην εν λόγω τρίτη χώρα·

ότι οι άδειες λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων που εκδίδουν οι αρμόδιες εθνικές αρχές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, θα ισχύουν σε όλη την Κοινότητα και όχι πλέον σ' ένα μόνο κράτος μέλος, και, ως εκ τούτου, οι ισχύουσες ρήτρες αμοιβαιότητας καθίστανται ανενεργές· ότι, συνεπώς, απαιτείται μια ευέλικτη διαδικασία μη την οποία θα διαπιστώνεται αν υπάρχει αμοιβαιότητα σε κοινοτική κλίμακα· ότι σκοπός της διαδικασίας αυτής δεν είναι το κλείσιμο των χρηματαγορών της Κοινότητας, αλλά η προώθηση της φιλελευθεροποίησης των χρηματαγορών εν γένει σε

(1) ΕΕ αριθ. L 178 της 8. 7. 1988, σ. 5.

άλλες τρίτες χώρες, δεδομένου ότι η Κοινότητα σκοπεύει να διατηρήσει τις χρηματαγορές της ανοιχτές στον υπόλοιπο κόσμο· ότι, προς το σκοπό αυτό, η παρούσα οδηγία θεσπίζει διαδικασίες διαπραγματεύσεων με τρίτες χώρες ή, σαν ύστατο μέσο, τη δυνατότητα λήψης μέτρων συνισταμένων σε αναστολή της χορήγησης νέων αδειών λειτουργίας ή σε περιορισμό των νέων αδειών λειτουργίας·

ότι, για την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής τραπεζικής αγοράς, απαιτείται, πέρα από τους νομικούς κανόνες, στενή και τακτική συνεργασία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών· ότι η επιτροπή συνεργασίας των αρχών ελέγχου των τραπεζών των κρατών μελών, που αναφέρεται στην τελευταία αιτιολογική παράγραφο της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ του Συμβουλίου, εξακολουθεί να αποτελεί το πλέον ενδεδειγμένο πλαίσιο για την κατά περίπτωση εξέταση των προβλημάτων που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα· ότι η επιτροπή αυτή αποτελεί τον κατάλληλο φορέα για την αμοιβαία ενημέρωση που προβλέπεται στο άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας·

ότι, παρ' όλα αυτά, αυτή η διαδικασία αμοιβαίας ενημέρωσης δεν αντικαθιστά τη διμερή συνεργασία που προβλέπεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ· ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, με την επιφύλαξη των δικών της αρμοδιοτήτων ελέγχου, εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα να ελέγχει, είτε, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, με δική της πρωτοβουλία, είτε με πρωτοβουλία της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής, αν η δραστηριότητα ενός πιστωτικού ιδρύματος στο έδαφός της είναι σύμφωνη με τη σχετική νομοθεσία, τις αρχές της καλής διοικητικής και λογιστικής οργάνωσης και του επαρκούς εσωτερικού ελέγχου·

ότι ενδέχεται να φανεί αναγκαίο να επέρχονται κατά καιρούς τεχνικές τροποποιήσεις των λεπτομερών κανόνων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες εξελίξεις που σημειώνονται στον τραπεζικό τομέα· ότι στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θα προβαίνει σ' αυτές τις τροποποιήσεις, εφόσον είναι αναγκαίες, μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών στα πλαίσια των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή από τις διατάξεις της συνθήκης· ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών θα λειτουργεί ως «ρυθμιστική επιτροπή» σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες που καθορίζονται στο άρθρο 2 [διαδικασία III παραλλάγη β)] της απόφασης 87/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 1987 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή (1),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ I

Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 1

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

1. Πιστωτικό ίδρυμα: πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

(1) ΕΕ αριθ. L 197 της 18. 7. 1987, σ. 33.

2. Άδεια λειτουργίας: άδεια λειτουργίας κατά την έννοια του άρθρου 1 δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.
3. Υποκατάστημα: έδρα εκμετάλλευσης ενός πιστωτικού ιδρύματος, η οποία δεν έχει ίδια νομική προσωπικότητα και η οποία διενεργεί απ' ευθείας, εν όλω ή εν μέρει, πράξεις που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος· περισσότερες της μιας έδρες εκμετάλλευσης που έχουν ανοιχθεί στο ίδιο κράτος μέλος από ένα πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει σε άλλο κράτος μέλος, θεωρούνται ως ένα μόνο υποκατάστημα.
4. Ίδια κεφάλαια: τα ίδια κεφάλαια κατά την έννοια της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ.
5. Αρμόδιες αρχές: οι αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 83/350/ΕΟΚ.
6. Χρηματοδοτικό ίδρυμα: επιχείρηση η οποία δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα και της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην απόκτηση συμμετοχών ή στην άσκηση μιας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που αναγράφονται στα σημεία 2 έως 12 του καταλόγου του παραρτήματος.
7. Κράτος μέλος καταγωγής: το κράτος μέλος όπου έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας στο πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.
8. Κράτος μέλος υποδοχής: το κράτος μέλος όπου ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει υποκατάστημα ή παρέχει υπηρεσίες.
9. Έλεγχος: η σχέση που υφίσταται μεταξύ μιας μητρικής και μιας θυγατρικής επιχείρησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ (2), της παρεμφερής σχέση μεταξύ ενός οιοδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου και μιας επιχείρησης.
10. Ειδική συμμετοχή: η άμεση ή έμμεση κατοχή, τουλάχιστον του 10 % του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχείρησης ή η άσκηση ουσιώδους επιρροής στη διαχείριση της επιχείρησης στην οποία υπάρχει η συμμετοχή.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος ορισμού, στα πλαίσια των άρθρων 5 και 11 και των άλλων ποσοστών συμμετοχής που αναφέρει το άρθρο 11, λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα ψήφου τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 88/627/ΕΟΚ (3).

11. Αρχικό κεφάλαιο: το κεφάλαιο κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημεία 1 και 2 της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ.
12. Μητρική επιχείρηση: μητρική επιχείρηση κατά την έννοια των άρθρων 1 και 2 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ.
13. Θυγατρική: θυγατρική επιχείρηση κατά την έννοια των άρθρων 1 και 2 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ· κάθε θυγατρική

(2) ΕΕ αριθ. L 193 της 18. 7. 1983, σ. 1.

(3) ΕΕ αριθ. L 348 της 17. 12. 1988, σ. 62.

επιχείρηση άλλης θυγατρικής επιχείρησης θεωρείται επίσης θυγατρική της μητρικής επιχείρησης που είναι επικεφαλής των επιχειρήσεων αυτών.

14. Συντελεστής φερεγγυότητας: ο συντελεστής φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων ο οποίος υπολογίζεται σύμφωνα με την οδηγία αριθ. 89/647/ΕΟΚ ⁽¹⁾.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στα ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.
3. Τα πιστωτικά ιδρύματα που, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχείο α) της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, είναι συνδεδεμένα με κεντρικό οργανισμό σ' αυτό το ίδιο κράτος μέλος, μπορούν να εξαιρεθούν από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στα άρθρα 4, 10 και 12 της παρούσας οδηγίας, εφόσον, και με την επιφύλαξη της εφαρμογής των εν λόγω προϋποθέσεων στον κεντρικό οργανισμό, το σύνολο που αποτελείται από τον κεντρικό οργανισμό και τα ιδρύματα που συνδέονται μ' αυτόν, υπόκειται στις εν λόγω προϋποθέσεις σε ενοποιημένη βάση.

Σε περίπτωση εξαίρεσης, τα άρθρα 6 και 18 έως 21 εφαρμόζονται στο σύνολο που αποτελείται από τον κεντρικό οργανισμό και τα ιδρύματα που συνδέονται μ' αυτόν.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα να ασκούν, κατ' επάγγελμα, τη δραστηριότητα της αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων από το κοινό. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για την αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων από ένα κράτος μέλος, από τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές ενός κράτους μέλους ή από δημόσιους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους είναι μέλη ένα ή περισσότερα κράτη μέλη καθώς και για τις περιπτώσεις που αναφέρονται ρητά από τις εθνικές ή κοινοτικές νομοθεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες αυτές υπόκεινται σε κανόνες και ελέγχους που αφορούν την προστασία των καταθετών και των επενδυτών και εφαρμόζονται στις περιπτώσεις αυτές.

ΤΙΤΛΟΣ II

Εναρμόνιση των προϋποθέσεων χορήγησης άδειας λειτουργίας

Άρθρο 4

1. Οι αρμόδιες αρχές δεν χορηγούν άδεια λειτουργίας όταν το αρχικό κεφάλαιο είναι μικρότερο από πέντε εκατομμύρια Ecu.

(¹) Βλέπε σελίδα 14 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

2. Ωστόσο, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν άδεια λειτουργίας, σε ειδικές κατηγορίες πιστωτικών ιδρυμάτων, το αρχικό κεφάλαιο των οποίων είναι μικρότερο από το προβλεπόμενο στην παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή:

- α) το αρχικό κεφάλαιο δεν είναι μικρότερο από ένα εκατομμύριο Ecu·
- β) τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τους λόγους για τους οποίους κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο·
- γ) κατά τη δημοσίευσή της στον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, η επωνυμία του πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να ακολουθείται από σημείωση που αναφέρει ότι το εν λόγω ίδρυμα δεν διαθέτει το ελάχιστο κεφάλαιο που προβλέπεται στην παράγραφο 1.
- δ) η Επιτροπή, μέσα σε μια πενταετία από την ημερομηνία που προβλέπεται στο άρθρο 24 παράγραφος 1, συντάσσει έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου στα κράτη μέλη, την οποία και υποβάλλει στη Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών η οποία αναφέρεται στο άρθρο 11 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

Άρθρο 5

Οι αρμόδιες αρχές δεν χορηγούν άδεια λειτουργίας που επιτρέπει την ανάληψη δραστηριότητας, σε ένα πιστωτικό ίδρυμα εάν δεν τους έχει προηγουμένως ανακοινωθεί η ταυτότητα των μετόχων ή εταιρών, αμέσων ή εμμέσων, των φυσικών ή νομικών προσώπων που κατέχουν ειδική συμμετοχή καθώς και το ποσό αυτής της συμμετοχής.

Οι αρμόδιες αρχές δεν χορηγούν άδεια λειτουργίας εάν, ενόψει της ανάγκης να εξασφαλισθεί η υγιής και συνετή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος, δεν κρίνουν ικανοποιητική την ποιότητα των εν λόγω μετόχων ή/και εταιρών.

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη υποδοχής δεν μπορούν, πλέον, να απαιτούν την άδεια λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ και το προικώ κεφάλαιο, όσον αφορά τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλα κράτη μέλη. Η εγκατάσταση και η εποπτεία αυτών των υποκαταστημάτων διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 13, 19 και 21.

2. Μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων εφαρμογής της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη υποδοχής δεν μπορούν να απαιτούν, ως όρο για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλα κράτη μέλη, αρχικό προικώ κεφάλαιο ανώτερο από το 50 % του αρχικού κεφαλαίου που απαιτείται από τις εθνικές διατάξεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε ομοειδές πιστωτικό ίδρυμα.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα ανακτούν το δικαίωμα ελεύθερης χρήσης των κεφαλαίων, τα οποία αποδεσμεύονται δύναμη των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2.

Άρθρο 7

Πρέπει να αποτελεί αντικείμενο προηγούμενης διαβούλευσης με τις αρμόδιες αρχές του οικείου άλλου κράτους μέλους, η άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος το οποίο είναι:

- θυγατρική πιστωτικού ιδρύματος το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος, ή
- θυγατρική της μητρικής επιχείρησης πιστωτικού ιδρύματος το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος, ή
- ελέγχεται από τα ίδια φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ελέγχουν πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

Σχέσεις με τις τρίτες χώρες

Άρθρο 8

Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ενημερώνουν την Επιτροπή:

- α) για κάθε άδεια λειτουργίας μιας άμεσα ή έμμεσα θυγατρικής επιχείρησης της οποίας μητρική επιχείρηση ή επιχειρήσεις διέπονται από τη νομοθεσία τρίτης χώρας. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τη Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών·
- β) στις περιπτώσεις όπου μια τέτοια μητρική επιχείρηση αποκτά συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα της Κοινότητας, το οποίο, με τον τρόπο αυτό, καθίσταται θυγατρική της. Η Επιτροπή ενημερώνει τη Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών.

Όταν χορηγείται άδεια λειτουργίας σε μια επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα θυγατρική μιας ή περισσότερων μητρικών επιχειρήσεων που υπάγονται στο δίκαιο τρίτης χώρας, πρέπει να προσδιορίζεται, στη γνωστοποίηση των οποία αποστέλλουν οι αρμόδιες αρχές στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, η δομή του ομίλου επιχειρήσεων.

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις γενικής φύσεως δυσκολίες που συναντούν τα πιστωτικά τους ιδρύματα κατά την εγκατάστασή τους ή την άσκηση τραπεζικών δραστηριοτήτων σε τρίτη χώρα.

2. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση, αρχικά έξι τουλάχιστον μήνες πριν να τεθεί σε εφαρμογή η παρούσα οδηγία και κατόπιν περιοδικά, στην οποία εξετάζεται η μεταχείριση, κατά την έννοια των παραγράφων 3 και 4, των πιστωτικών ιδρυμάτων της Κοινότητας στις τρίτες χώρες, όσον αφορά την εγκατάσταση και την άσκηση τραπεζικών δραστηριοτή-

των καθώς και την απόκτηση συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις εκθέσεις αυτές στο Συμβούλιο, συνοδευόμενες, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις.

3. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, είτε βάσει των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, είτε βάσει άλλων πληροφοριών, ότι μια τρίτη χώρα δεν παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα της Κοινότητας πραγματική πρόσβαση στην αγορά συγκρίσιμη με εκείνη που παρέχεται από την Κοινότητα στα πιστωτικά ιδρύματα της τρίτης αυτής χώρας, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο ζητώντας να της δοθεί η πρόποσα εντολή διαπραγματεύσεων ώστε να επιτύχει ανάλογες δυνατότητες ανταγωνισμού για τα πιστωτικά ιδρύματα της Κοινότητας. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

4. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, είτε βάσει των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, είτε βάσει άλλων πληροφοριών, ότι στα πιστωτικά ιδρύματα της Κοινότητας σε τρίτη χώρα δεν παρέχεται η εθνική μεταχείριση η οποία τους προσφέρει τις ίδιες δυνατότητες ανταγωνισμού όπως και στα εθνικά πιστωτικά ιδρύματα και ότι δεν πληρούνται οι συνθήκες πραγματικής πρόσβασης στην αγορά, μπορεί να αρχίσει διαπραγματεύσεις για να επανορθώσει την κατάσταση.

Όταν συντρέχουν οι περιστάσεις του πρώτου εδαφίου, μπορεί επίσης να αποφασιστεί, ανά πάσα στιγμή και παράλληλα με τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 22 παράγραφος 2, ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών οφείλουν να περιορίζουν ή να αναστέλλουν τις αποφάσεις τους σχετικά με τις ήδη κατατεθειμένες κατά τη στιγμή της απόφασης ή τις μέλλουσες αιτήσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας και με τις κτήσεις συμμετοχών των μητρικών επιχειρήσεων, άμεσα ή έμμεσα, που διέπονται από το δίκαιο της εν λόγω τρίτης χώρας. Η διάρκεια ισχύος των μέτρων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Πριν από τη λήξη του τριμήνου και ανάλογα με τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, ότι τα μέτρα θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται.

Ο εν λόγω περιορισμός ή αναστολή δεν μπορούν να εφαρμόζονται όσον αφορά τη δημιουργία θυγατρικών από πιστωτικά ιδρύματα ή τις θυγατρικές τους που έχουν λάβει τη δέουσα άδεια λειτουργίας στην Κοινότητα, ούτε όσον αφορά την κτήση συμμετοχής από αυτά τα ιδρύματα ή τις θυγατρικές σε πιστωτικό ίδρυμα της Κοινότητας.

5. Όταν η Επιτροπή προβεί σε μια από τις διαπιστώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, τα κράτη μέλη την ενημερώνουν, κατόπιν αιτήσεώς της:

- α) για κάθε αίτηση χορήγησης άδειας λειτουργίας μιας άμεσα ή έμμεσα θυγατρικής επιχείρησης της οποίας η ή οι μητρικές επιχειρήσεις διέπονται από τη νομοθεσία της εν λόγω τρίτης χώρας·
- β) όταν οι αρμόδιες αρχές τους πληροφορούνται, σύμφωνα με το άρθρο 11, ότι μια τέτοια επιχείρηση σκοπεύει να αποκτήσει συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα της Κοινότητας έτσι ώστε το τελευταίο να καταστεί θυγατρική της επιχείρησης αυτής.

λυτή η υποχρέωση της ενημέρωσης παύει να υπάρχει μόλις συναφθεί συμφωνία με την τρίτη χώρα που αναφέρεται στις παραγράφους 3 ή 4, ή όταν παύσουν να εφαρμόζονται τα ιέτρα της παραγράφου 4 δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

5. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του παρόντος άρθρου πρέπει να είναι σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Κοινότητα βάσει διεθνών συμφωνιών, είτε διμερών είτε πολυμερών, οι οποίες διέπουν την ανάληψη δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος και την άσκηση της.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Εναρμόνιση των προϋποθέσεων άσκησης δραστηριότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων

Άρθρο 10

1. Τα ίδια κεφάλαια ενός πιστωτικού ιδρύματος δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερα από το ποσό του αρχικού κεφαλαίου που απαιτείται δυνάμει του άρθρου 4 κατά τη χορήγηση αδειάς λειτουργίας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάρχουν κατά τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και των οποίων τα ίδια κεφάλαια δεν φθάνουν τα επίπεδα που καθορίζονται για το αρχικό κεφάλαιο από το άρθρο 4, μπορούν να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους. Στην περίπτωση αυτή, τα ίδια κεφάλαια δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερα από το ανώτατο ποσό στο οποίο θα έχουν ανέλθει από την ημερομηνία της κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας και μετά.

3. Εάν ο έλεγχος ενός πιστωτικού ιδρύματος, που υπάγεται στην κατηγορία της παραγράφου 2, περιέλθει σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο άλλο από εκείνο που ήλεγχε προηγουμένως το ίδρυμα, τα ίδια κεφάλαια αυτού του ιδρύματος θα πρέπει να ισούνται τουλάχιστον με το αρχικό κεφάλαιο που καθορίζεται από το άρθρο 4.

4. Ωστόσο, σε ορισμένες ειδικές περιστάσεις και εφόσον συναινούν οι αρμόδιες αρχές, εάν συγχωνευθούν δύο ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στην κατηγορία της παραγράφου 2, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του ιδρύματος που προκύπτει από τη συγχώνευση, δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο από το άθροισμα των ιδίων κεφαλαίων των συγχωνευμένων ιδρυμάτων, κατά την ημερομηνία της συγχώνευσης, από τη στιγμή που τα ενδεικνυόμενα βάσει του άρθρου 4 επίπεδα δεν έχουν επιτευχθεί.

5. Ωστόσο, εάν στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4, τα ίδια κεφάλαια μειωθούν, οι αρμόδιες αρχές μπορούν, όταν δικαιολογείται από τις περιστάσεις, να τάσσουν σύντομη προθεσμία, προκειμένου το πιστωτικό ίδρυμα να επαναφέρει τα κεφάλαιά του στο απαιτούμενο ελάχιστο όριο ή να παύσει τις δραστηριότητές του.

Άρθρο 11

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο σκοπεύει να αποκτήσει, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή σε ένα πιστωτικό ίδρυμα, πρέπει να

ενημερώνει προηγουμένως τις αρμόδιες αρχές και να τους κοινοποιεί το ποσό αυτής της συμμετοχής. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει, ομοίως, να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές εφόσον σκοπεύει να αυξήσει την ειδική συμμετοχή του ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή των μεριδίων του κεφαλαίου που κατέχει να φθάσει ή να υπερβεί τα κατώτατα όρια του 20, του 33 ή του 50 %, ή το πιστωτικό ίδρυμα να καταστεί θυγατρική του.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν μέγιστη προθεσμία τριών μηνών, από την ημερομηνία της ενημέρωσης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, προκειμένου να αντιταχθούν στο εν λόγω σχέδιο εάν, με γνώμονα την ανάγκη να εξασφαλισθεί συνετή και χρηστή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος, δεν έχουν πειστεί για την ποιότητα του προσώπου που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Οι αρμόδιες αρχές, εφόσον δεν αντιταχθούν, μπορούν να ορίσουν μέγιστη προθεσμία για την υλοποίηση του σχεδίου που αναφέρει το πρώτο εδάφιο.

2. Εάν τις συμμετοχές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 αποκτά πιστωτικό ίδρυμα του οποίου η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος, ή μητρική επιχείρηση πιστωτικού ιδρύματος του οποίου η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος, ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ελέγχει πιστωτικό ίδρυμα του οποίου η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος μέλος, και εάν, λόγω αυτής της απόκτησης συμμετοχής, το πιστωτικό ίδρυμα το κεφάλαιο του οποίου αφορά τη συμμετοχή, γίνεται θυγατρική του αποκτώντος ή περιέρχεται υπό τον έλεγχό του, η κρίση περί της απόκτησης θα πρέπει προηγουμένως να αποτελέσει αντικείμενο της κατά το άρθρο 7 διαβούλευσης.

3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο σκοπεύει να παύσει να κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή σε ένα πιστωτικό ίδρυμα, πρέπει να ενημερώνει προηγουμένως τις αρμόδιες αρχές και να τους κοινοποιεί το ύψος της προτεινόμενης συμμετοχής του. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει, ομοίως, να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές εφόσον σκοπεύει να μειώσει την ειδική του συμμετοχή έτσι ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή των μεριδίων του κεφαλαίου που κατέχει να κάτεβει κάτω από τα κατώτατα όρια του 20, του 33 ή του 50 % ή το πιστωτικό ίδρυμα να παύσει να είναι θυγατρική του.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα ανακοινώνουν στις αρμόδιες αρχές, μόλις λάβουν σχετική γνώση, τις αποκτήσεις ή εκχωρήσεις συμμετοχών στο κεφάλαιό τους οι οποίες αυξάνουν ή μειώνουν τα ποσοστά συμμετοχής πάνω ή κάτω από ένα από τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3.

Ομοίως, ανακοινώνουν τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, τα ονόματα των μετόχων ή εταίρων που έχουν ειδικές συμμετοχές καθώς και τα ποσά των συμμετοχών αυτών, όπως προκύπτουν, ιδίως, από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά την ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων ή εταίρων ή από τις πληροφορίες που περιέχονται εις γνώση τους δυνάμει των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις εταιρείες, οι μετοχές των οποίων είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

5. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, σε περίπτωση που η επιρροή των προσώπων τα οποία αναφέρει η παράγραφος 1

είναι δυνατόν να αποβεί εις βάρος της συνετής και χρηστής διαχείρισης του ιδρύματος, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να τερματισθεί αυτή η κατάσταση. Στα εν λόγω μέτρα είναι δυνατό να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, διαταγές, κυρώσεις κατά των διευθυνόντων ή αναστολή της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από μετοχές ή μερίδια που κατέχουν οι εν λόγω μέτοχοι ή εταίροι.

Παρόμοια μέτρα εφαρμόζονται και κατά των φυσικών ή νομικών προσώπων που παραβαίνουν την υποχρέωση να ενημερώνουν προηγουμένως τις αρχές όπως ορίζεται στην παράγραφο 1. Σε περίπτωση που αποκτηθεί συμμετοχή παρά την αντίθεση των αρμοδίων αρχών, τα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από άλλες κυρώσεις που μπορούν να θεσπίζουν, ορίζουν είτε την αναστολή της άσκησης των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, είτε την ακυρότητα ή τη δυνατότητα ακύρωσης των σχετικών ψήφων.

Άρθρο 12

1. Ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να κατέχει ειδική συμμετοχή ανώτερη του 15 % των ιδίων κεφαλαίων του σε επιχείρηση που δεν είναι ούτε πιστωτικό ίδρυμα ούτε χρηματοδοτικό ίδρυμα ούτε επιχείρηση της οποίας η δραστηριότητα ορίζεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 86/635/ΕΟΚ.

2. Το συνολικό ποσό των ειδικών συμμετοχών σε επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδοτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις που οποίων η δραστηριότητα ορίζεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 στοιχείο στ) της οδηγίας 86/635/ΕΟΚ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 60 % των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τους περιορισμούς που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, τις συμμετοχές στις ασφαλιστικές εταιρείες, όπως ορίζονται στην οδηγία 73/239/ΕΟΚ ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 88/357/ΕΟΚ ⁽²⁾ και στην οδηγία 79/267/ΕΟΚ ⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσωρήσεως του 1985.

4. Οι μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται προσωρινά, κατά τη διάρκεια χρηματοδοτικής ενίσχυσης που αποσκοπεί στην εξύγιανση ή τη διάσωση μιας επιχείρησης, ή λόγω διαδικασίας ανέκκλητης αγοράς τίτλων (underwriting) κατά την κανονική διάρκεια της έκδοσης των τίτλων αυτών ή ιδίω ονόματι αλλά για λογαριασμό τρίτου, δεν συμπεριλαμβάνονται στις ειδικές συμμετοχές κατά τον υπολογισμό των ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2. Οι μετοχές ή τα μερίδια που δεν έχουν το χαρακτήρα παγίων χρηματοπιστωτικών στοιχείων κατά την έννοια του άρθρου 35 παράγραφος 2 της οδηγίας 86/635/ΕΟΚ, δεν συμπεριλαμβάνονται.

5. Η υπέρβαση των ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Εντούτοις, στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες αρχές απαιτούν την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού

ιδρύματος ή τη λήψη άλλων μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος.

6. Η τήρηση των ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 αποτελεί αντικείμενο εποπτείας και ελέγχου σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με την οδηγία 83/350/ΕΟΚ.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία, κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, έχουν στη διάθεσή τους προθεσμία δέκα ετών από την ημερομηνία αυτή για να συμμορφωθούν με τις διατάξεις αυτές.

8. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές δεν εφαρμόζουν τα όρια που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, εάν προβλέπουν ότι τα πλεονάσματα ειδικών συμμετοχών σε σχέση με τα όρια αυτά πρέπει να καλύπτονται κατά 100 % από τα ίδια κεφάλαια τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του συντελεστή φεργγυότητας. Αν υπάρχουν πλεονάσματα σε σχέση με τα όρια των παραγράφων 1 και 2, το ποσό που πρέπει να καλύπτεται με ίδια κεφάλαια είναι το υψηλότερο από τα πλεονάσματα.

Άρθρο 13

1. Την προληπτική εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία καλύπτει και τις βάσεις του άρθρου 18 δραστηριοτήτες τους, ασκούν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που απονέμουν αρμοδιότητα στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής.

2. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής απαιτούν από κάθε πιστωτικό ίδρυμα να έχει καλή διοικητική και λογιστική οργάνωση και πρόσφορες διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν κωλύουν την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση δυνάμει της οδηγίας 83/350/ΕΟΚ.

Άρθρο 14

1. Στο άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, το τέλος της δεύτερης περιόδου αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «καθώς και όλες τις πληροφορίες που μπορούν να διευκολύνουν τον έλεγχο αυτών των ιδρυμάτων, ιδίως όσοι αφορά τη ρευστότητα, τη φεργγυότητα, την εγγύηση των καταθέσεων, τον περιορισμό των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, τη διοικητική και λογιστική οργάνωση και τους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου».

2. Μέχρις ότου υπάρξει μεταγενέστερος συντονισμός, το κράτος μέλος υποδοχής, σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, εξακολουθεί να έχει τη ευθύνη της εποπτείας της ρευστότητας του υποκαταστήματος πιστωτικού ιδρύματος. Με την επιφύλαξη των μέτρων που απαιτούνται για την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος, το κράτος μέλος υποδοχής διατηρεί όλη την ευθύνη των μέτρων που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής του. Τα μέτρα αυτά δεν επιτρύχεται να προβλέπουν άνιση ή περιοριστική μεταχείριση λόγ

(¹) ΕΕ αριθ. L 228 της 16. 8. 1973, σ. 3.

(²) ΕΕ αριθ. L 172 της 4. 7. 1988, σ. 1.

(³) ΕΕ αριθ. L 63 της 13. 3. 1979, σ. 1.

ω γεγονός ότι το πιστωτικό ίδρυμα έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος.

Με την επιφύλαξη μεταγενέστερου συντονισμού των έτρων για τον έλεγχο των κινδύνων που δημιουργούνται από την ύπαρξη ανοικτών θέσεων σε συμβάσεις, όταν οι κίνδυνοι αυτοί απορρέουν από πράξεις που πραγματοποιούνται σε ρηματοδοτικές αγορές άλλων κρατών μελών, οι αρμόδιες αρχές αυτών των κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής ώστε α σχετικά ιδρύματα να υποχρεώνονται να λαμβάνουν τα μέτρα για την κάλυψη των προαναφερομένων κινδύνων.

Άρθρο 15

1. Τα κράτη μέλη υποδοχής προβλέπουν ότι, όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα που έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος ασκεί τη δραστηριότητά του μέσω υποκαταστήματος, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής μπορούν, αφού ενημερώσουν προηγουμένως τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, να προβαίνουν, οι ίδιες ή μέσω εντεταλμένου προς τούτο προσώπου, στην επιτόπια εξακρίβωση των πληροφοριών που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

2. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής μπορούν επίσης να προσφεύγουν, για τον έλεγχο των υποκαταστημάτων, σε μια από τις άλλες διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας 83/350/ΕΟΚ.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους υποδοχής να προβαίνουν στον επιτόπιο έλεγχο των εγκατεστημένων στο έδαφός τους υποκαταστημάτων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων οι οποίες τους απονέμονται βάσει της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 16

Το άρθρο 12 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι όλα τα πρόσωπα που ασκούν ή έχουν ασκήσει δραστηριότητα για λογαριασμό των αρμόδιων αρχών καθώς και οι εντεταλμένοι από τις αρμόδιες αρχές ελεγκτές ή εμπειρογνώμονες, υποχρεούνται στην τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου. Το απόρρητο αυτό συνεπάγεται ότι οι εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες περιέχονται εις γνώση τους κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους καθηκόντων δεν επιτρέπεται να γνωστοποιούνται σε κανένα απολύτως πρόσωπο ή αρχή, παρά μόνο με συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή, ώστε να μην προκύπτει η ταυτότητα του συγκεκριμένου πιστωτικού ιδρύματος, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που εμπίπτουν στο ποινικό δίκαιο.

Εντούτοις, οσάκις πρόκειται για πιστωτικό ίδρυμα που έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή του οποίου διατάχθηκε αναγκαστική εκκαθάριση με δικαστική απόφαση, όσες εμπιστευτικές πληροφορίες δεν αφορούν τους τρίτους που αναμείχθηκαν στις προσπάθειες διάσωσης του επιτρέπεται να ανακοινωθούν στα πλαίσια διαδικασιών του αστικού ή του εμπορικού δικαίου.

2. Η παράγραφος 1 δεν κοιλύει τις αρμόδιες αρχές διαφόρων κρατών μελών να ανταλλάσσουν πληροφορίες

κατά τα προβλεπόμενα στις οδηγίες που εφαρμόζονται στα πιστωτικά ιδρύματα. Αυτές οι πληροφορίες εμπίπτουν στο επαγγελματικό απόρρητο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να συνάπτουν με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών συμφωνίες συνεργασίας που να προβλέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών, παρά μόνον εφόσον οι πληροφορίες που ανακοινώνονται καλύπτονται, όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο, από εγγυήσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

4. Η αρμόδια αρχή η οποία δέχεται εμπιστευτικές πληροφορίες, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να τις χρησιμοποιεί κατά την άσκηση των καθηκόντων της:

- για την εξέταση των όρων πρόσβασης στη δραστηριότητα πιστωτικού ιδρύματος και για τη διευκόλυνση του ελέγχου, σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση, των όρων άσκησης αυτής της δραστηριότητας, ιδίως όσον αφορά την εποπτεία της ρευστότητας, της φερεγγυότητας, των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων καθώς και τη διοικητική και λογιστική οργάνωση και τους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, ή
- για την επιβολή κυρώσεων, ή
- στα πλαίσια διοικητικής προσφυγής εναντίον απόφασης της αρμόδιας αρχής, ή
- στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί δυνάμει του άρθρου 15 ή δυνάμει ειδικών διατάξεων των οδηγιών που διέπουν τον τομέα των πιστωτικών ιδρυμάτων.

5. Οι παράγραφοι 1 και 4 δεν εμποδίζουν τη μεταξύ των αρμόδιων αρχών ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ίδιου κράτους μέλους, εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές, ή μεταξύ κρατών μελών:

- όταν υπάρχουν πολλές τέτοιες αρχές στο ίδιο κράτος μέλος,
- και των αρχών που έχουν δημόσια εξουσία για την εποπτεία των άλλων χρηματοδοτικών ιδρυμάτων (institutions financières) και των ασφαλιστικών εταιρειών καθώς και των αρχών που έχουν την ευθύνη της εποπτείας των χρηματοδοτικών αγορών,
- και των οργάνων που συμμετέχουν στην εκκαθάριση και την πτώχευση των πιστωτικών ιδρυμάτων και σε άλλες παρεμφερείς διαδικασίες,
- και των προσώπων τα οποία είναι επιφορτισμένα με τον νόμιμο έλεγχο των λογαριασμών του πιστωτικού ιδρύματος και των άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων,

για την εκπλήρωση της εποπτικής τους αποστολής καθώς και για τη διαβίβαση, σε οργανισμούς αρμόδιους για τη διαχείριση συστημάτων εγγύησης καταθέσεων, πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Οι παραλαμβανόμενες από αυτές τις αρχές, οργανισμούς και πρόσωπα πληροφορίες υπόκεινται στους κανόνες επαγγελματικού απορρήτου της παραγράφου 1.

6. Ομοίως, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζουν τη διαβίβαση εκ μέρους αρμόδιας αρχής, στις κεντρικές τράπεζες που δεν ασκούν έλεγχο των καθ' έκαστον πιστωτικών ιδρυμάτων, των πληροφοριών τις

οποίες πρέπει να γνωρίζουν ως νομισματικές αρχές. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται στα πλαίσια αυτά υπόκεινται στο επαγγελματικό απόρρητο της παραγράφου 1.

7. Εξάλλου, παρά τις διατάξεις τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1 και 4, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν, νομοθετικά, τη γνωστοποίηση ορισμένων πληροφοριών σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη νομοθεσία περί εποπτείας και ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων, των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των υπηρεσιών επενδύσεων και των ασφαλιστικών εταιρειών καθώς και στους επιθεωρητές τους εντεταλμένους από τις εν λόγω υπηρεσίες.

Αυτές οι γνωστοποιήσεις πληροφοριών επιτρέπονται όμως μόνον όταν αυτό είναι αναγκαίο για λόγους προληπτικού ελέγχου.

Πάντως, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται βάσει των παραγράφων 2 και 5 καθώς και κατά τους επιτόπιους ελέγχους που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 89/646/ΕΟΚ (1), δεν επιτρέπεται να αποτελούν αντικείμενο των γνωστοποιήσεων που προβλέπει η παρούσα παράγραφος, χωρίς τη ρητή συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής που ανακρίνουν τις πληροφορίες ή της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους όπου διενεργήθηκε ο επιτόπιος έλεγχος.

(1) ΕΕ αριθ. 386 της 30. 12. 1989, σ. 1.»

Άρθρο 17

Με την επιφύλαξη των διαδικασιών ανάκλησης των αδειών λειτουργίας και των διατάξεων του ποινικού δικαίου, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές τους μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις ή να λαμβάνουν μέτρα κατά των πιστωτικών ιδρυμάτων ή των υπεύθυνων διευθυνόντων τους, σε περίπτωση παράβασης νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων σχετικών με τον έλεγχο ή την άσκηση των δραστηριοτήτων. Σκοπός αυτών των μέτρων ή κυρώσεων είναι να σταματήσει η διάπραξη των παραβάσεων που διαπιστώνονται ή να εκλείψουν τα αίτια που τις προκάλεσαν.

ΤΙΤΛΟΣ V

Διατάξεις για την ελεύθερη εγκατάσταση και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών

Άρθρο 18

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος μπορούν να ασκούνται στο έδαφός τους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19, 20 και 21, τόσο μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος όσο και με τη μορφή παροχής υπηρεσιών, από κάθε πιστωτικό ίδρυμα που έχει λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύεται από τις αρμόδιες αρχές ενός άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν επίσης ότι οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος μπορούν να ασκούνται στο έδαφός τους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19, 20 και 21, μέσω της εγκατάστασης

υποκαταστήματος ή με τη μορφή παροχής υπηρεσιών, από κάθε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα άλλου κράτους μέλους, θυγατρική πιστωτικού ιδρύματος ή θυγατρική πολλών πιστωτικών ιδρυμάτων το νόμιμο καταστατικό του οποίου επιτρέπει την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων και το οποίο συγκεντρώνει τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- η μητρική επιχείρηση ή οι μητρικές επιχειρήσεις έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως πιστωτικά ιδρύματα στο κράτος μέλος στο δίκαιο του οποίου υπάγεται η θυγατρική,
- οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνται ήδη πράγματι στο ίδιο κράτος μέλος,
- η μητρική επιχείρηση ή μητρικές επιχειρήσεις κατέχουν το 90 % τουλάχιστον των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από την κατοχή μεριδίων ή μετοχών της θυγατρικής,
- η μητρική επιχείρηση ή οι μητρικές επιχειρήσεις αποδεικνύουν στις αρμόδιες αρχές ότι η διαχείριση της θυγατρικής ασκείται με σύνεση και, εφόσον συγκατατίθενται οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής, δηλώνουν ότι ευθύνονται εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η θυγατρική,
- η θυγατρική περιλαμβάνεται πράγματι, και ειδικότερα για τις εν λόγω δραστηριότητες, στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση στην οποία υπόκειται η μητρική της επιχείρηση ή καθεμία από τις μητρικές της επιχειρήσεις, σύμφωνα με την οδηγία 83/350/ΕΟΚ, ιδίως για τον υπολογισμό του συντελεστού φερεγγυότητας, για τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και τον περιορισμό των συμμετοχών ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 12 της παρούσας οδηγίας.

Η συνδρομή αυτών των προϋποθέσεων πρέπει να επαληθεύεται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής, οι οποίες χορηγούν στη θυγατρική σχετικό πιστοποιητικό που πρέπει να επισυνάπτεται στις γνωστοποιήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 20.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής ασκούν εποπτεία επί της θυγατρικής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 παράγραφος 1, των άρθρων 11 και 13, του άρθρου 14 παράγραφος 1, και των άρθρων 15 και 17 της παρούσας οδηγίας καθώς και του άρθρου 7 παράγραφος 1 και του άρθρου 12 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

Οι διατάξεις που αναφέρει η παρούσα παράγραφος εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις θυγατρικές με τις αναγκαίες προσαρμογές. Ειδικότερα, όπου «πιστωτικό ίδρυμα» τίθεται «χρηματοδοτικό ίδρυμα που πληροί τις προϋποθέσεις που περιέχονται στο άρθρο 18 παράγραφος 2» και όπου «άδεια λειτουργίας» τίθεται «το νόμιμο καταστατικό».

Στο άρθρο 19 παράγραφος 3, το δεύτερο εδάφιο έχει ως εξής:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής ανακοινώνει επίσης το ύψος των ιδίων κεφαλαίων του θυγατρικού χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και του ενοποιημένου συντελεστή φερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος που είναι μητρική του επιχείρηση.»

Εάν το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο υπάγεται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου παύσει να πληροί μια από τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, το κράτος μέλος καταγωγής ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή του κρά-

ος μέλους υποδοχής, οπότε η δραστηριότητα που ασκεί το υμα στο κράτος μέλος υποδοχής υπόκειται πλέον στη ιοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής.

Άρθρο 19

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα που επιθυμεί να ιδρύσει υποκα-ιστήμα σε άλλο κράτος μέλος, προβαίνει σε σχετική ωστοποίηση προς την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους αταγωγής.

Τα κράτη μέλη απαιτούν από το πιστωτικό ίδρυμα, το ποίο επιθυμεί την εγκατάσταση υποκαταστήματος σε άλλο ράτος μέλος, να συνοδεύει τη γνωστοποίηση που προβλέπει παράγραφος 1 με τις ακόλουθες πληροφορίες:

- ι) το κράτος μέλος στο οποίο σκοπεύει να ιδρύσει υποκα-άστημα·
- 3) το πρόγραμμα δραστηριοτήτων στο οποίο αναγράφο-νται, μεταξύ άλλων, το είδος των εργασιών τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει το υποκατάστημα και η οργανωτι-κή του δομή·
- γ) τη διεύθυνση, στο κράτος μέλος υποδοχής, στην οποία μπορεί να του ζητούνται τα έγγραφα·
- δ) τα ονόματα των υπευθύνων για τη διεύθυνση του υποκα-αστήματος.

3. Πλήν της περιπτώσεως κατά την οποία η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, λαμβάνοντας υπόψη της το εν λόγω σχέδιο δραστηριοτήτων, έχει λόγους να αμφιβάλλει για την επάρκεια της διοικητικής οργάνωσης ή της οικονο-μικής κατάστασης του πιστωτικού ιδρύματος, η εν λόγω αρχή μέσα σε τρεις μήνες αφότου περιέλθουν εις γνώσιν της οι πληροφορίες που αναφέρει η παράγραφος 2, τις ανακοινώνει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής και ενημερώνει σχετικά το οικείο πιστωτικό ίδρυμα.

Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής ανακοινώ-νει, επίσης, το ύψος των ιδίων κεφαλαίων και του συντελεστή φερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος και, μέχρις ότου υπάρξει μεταγενέστερος συντονισμός, αναλυτικές πληροφο-ρίες για κάθε σύστημα εγγύησης των καταθέσεων που αποσκοπεί στην προστασία των καταθετών του υποκατα-στήματος.

Εάν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής αρνείται να κοινοποιήσει τις πληροφορίες που αναφέρει η παράγρα-φος 2 στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, γνωστοποιεί τους λόγους της άρνησής της στο ενδιαφερόμε-νο ίδρυμα μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη όλων των πληροφοριών. Η άρνηση αυτή ή η παράλειψη απάντησης μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής στη δικαιο-σύνη του κράτους μέλους καταγωγής.

4. Πριν το υποκατάστημα του πιστωτικού ιδρύματος αρχί-σει να ασκεί τις δραστηριότητές του, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής έχει προθεσμία δύο μηνών από την παραλαβή της ανακοίνωσης που αναφέρει η παράγραφος 3 προκειμένου να οργανώσει την εποπτεία του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 21 και να γνωστοποιήσει, αν χρειάζεται, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, αυτές οι δραστηριότητες πρέπει να ασκούνται μέσα στο κράτος υποδοχής.

5. Το υποκατάστημα, μόλις λάβει ανακοίνωση εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής ή, σε

περίπτωση σιωπής εκ μέρους της, μόλις λήξει η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 4, μπορεί να εγκατασταθεί και να αρχίσει τις δραστηριότητές του.

6. Σε περίπτωση μεταβολής του περιεχομένου μιας από τις πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με τα στοι-χεία β), γ) και δ) της παραγράφου 2 ή των συστημάτων εγγύη-σης των καταθέσεων που αναφέρει η παράγραφος 3, το πιστωτικό ίδρυμα κοινοποιεί, γραπτώς, αυτή τη μεταβολή στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής και του κράτους μέλους υποδοχής, τουλάχιστον ένα μήνα πριν γίνει η μεταβολή αυτή, ώστε η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής να μπορέσει να αποφασίσει σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 και η αρμόδια αρχή του κρά-τους μέλους υποδοχής να αποφασίσει σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4.

Άρθρο 20

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα το οποίο επιθυμεί να ασκήσει για πρώτη φορά, τις δραστηριότητές του στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, στα πλαίσια της ελεύθερης παροχής υπηρε-σιών, γνωστοποιεί στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, εκείνες από τις δραστηριότητες που περιλαμ-βάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος, τις οποίες σκο-πεύει να ασκήσει.

2. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής κοι-νοποιεί στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής τη γνωστοποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την παραλαβή της.

Άρθρο 21

1. Τα κράτη μέλη υποδοχής μπορούν να απαιτούν, για στατιστικούς σκοπούς, από κάθε πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει υποκατάστημα στο έδαφός τους, να αποστέλλει στις αρμόδιες αρχές τους περιοδική έκθεση για τις πράξεις που πραγματοποιήθηκαν στο έδαφός τους.

Για την άσκηση των καθηκόντων που τους ανατίθενται βάσε- του άρθρου 14 παράγραφοι 2 και 3, τα κράτη μέλη υποδοχής μπορούν να απαιτούν από τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που κατάγονται από άλλα κράτη μέλη, τις ίδιες πληροφορίες με εκείνες που απαιτούν γι' αυτό το σκοπό από τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα.

2. Εάν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής διαπιστώσουν ότι ίδρυμα, το οποίο διαθέτει υποκατάστημα ή παρέχει υπηρεσίες στο έδαφός του, δεν τηρεί τις νομικές διατάξεις που έχει θεσπίσει το εν λόγω κράτος μέλος κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που απονέ-μουν αρμοδιότητα στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, οι εν λόγω αρχές απαιτούν από το εν λόγω ίδρυμα να θέσει τέρμα στην αντικανονική αυτή κατάσταση.

3. Εάν το ενδιαφερόμενο ίδρυμα δεν πράξει τα απαραίτη-τα, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής ενημε-ρώνουν σχετικά τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής, οι οποίες λαμβάνουν, το συντομότερο, όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου το πιστωτικό ίδρυμα να θέσει τέρμα στην αντικανονική αυτή κατάσταση. Η φύση αυτών των μέτρων ανακοινώνεται στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής.

4. Εάν, παρά τη λήψη των μέτρων από το κράτος μέλος καταγωγής ή λόγω της ακαταλληλότητάς τους ή επειδή δεν ελήφθησαν μέτρα στο κράτος αυτό, το ίδρυμα συνεχίζει να παραβιάζει τις νομικές διατάξεις που αναφέρει η παράγραφος 2, οι οποίες ισχύουν στο κράτος μέλος υποδοχής, το εν λόγω κράτος δικαιούται, αφού ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής, να λάβει τα ενδεικνύομενα μέτρα προκειμένου να προληφθούν ή να κατασταλούν νέες παρατυπίες και, εφόσον είναι απαραίτητο, μπορεί να εμποδίσει το ίδρυμα αυτό να προβεί σε νέες πράξεις στο έδαφός του. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για τη λήψη παρόμοιων μέτρων να μπορούν να κοινοποιηθούν, μέσα στο έδαφός τους, στα πιστωτικά ιδρύματα.

5. Οι προηγούμενες διατάξεις δεν θίγουν την εξουσία των κρατών μελών υποδοχής να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ή την καταστολή των πράξεων που διενεργούνται στο έδαφός τους κατά παράβαση των νομικών διατάξεων που έχουν θεσπίσει για λόγους γενικότερου συμφέροντος. Αυτό συνεπάγεται τη δυνατότητα να εμποδίζουν ένα πιστωτικό ίδρυμα να προβαίνει σε νέες πράξεις στο έδαφός τους.

6. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3, 4 και 5 και επιβάλλει κυρώσεις ή περιορισμούς στην άσκηση παροχής υπηρεσιών, πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένο και να ανακοινώνεται στο ενδιαφερόμενο ίδρυμα. Καθένα από τα μέτρα αυτά μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής στη δικαιοσύνη του κράτους μέλους το οποίο έλαβε τα εν λόγω μέτρα.

7. Προτού ακολουθήσουν τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 2, 3 και 4, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής μπορούν, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, να λαμβάνουν τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα για την προστασία των συμφερόντων των καταθετών, των επενδυτών ή των άλλων προσώπων στα οποία παρέχονται οι υπηρεσίες. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και οι αρμόδιες των ενδιαφερομένων άλλων κρατών μελών πρέπει να ενημερώνονται το συντομότερο για τα μέτρα αυτά.

Σ' αυτή την περίπτωση, η Επιτροπή μπορεί, αφού ζητήσει τη γνώμη των αρμόδιων αρχών των ενδιαφερομένων κρατών μελών, να αποφασίσει ότι το οικείο κράτος μέλος πρέπει να τροποποιήσει ή να καταργήσει τα μέτρα αυτά.

8. Τα κράτη μέλη υποδοχής μπορούν να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την καταστολή ή την πρόληψη των παρατυπιών που διαπράττονται στο έδαφός τους, ασκώντας τις εξουσίες που τους παρέχονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Τούτο συνεπάγεται τη δυνατότητα να εμποδίζουν ένα ίδρυμα να προβαίνει σε νέες πράξεις στο έδαφός τους.

9. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνονται και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εμποδίσουν το εν λόγω ίδρυμα να προβεί σε νέες πράξεις στο έδαφός τους και να διασφαλίσουν τα συμφέροντα των καταθετών. Κάθε δύο χρόνια, η Επιτροπή υποβάλλει, για τις περιπτώσεις αυτές, έκθεση στη Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών.

10. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τον αριθμό και το είδος των περιπτώσεων για τις οποίες υπήρξαν απορριπτικές αποφάσεις σύμφωνα με το άρθρο 19 ή των

περιπτώσεων στις οποίες ελήφθησαν μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 4. Κάθε δύο χρόνια, η Επιτροπή υποβάλλει, για τις περιπτώσεις αυτές, έκθεση στη Συμβουλευτική Επιτροπή Τραπεζών.

11. Το παρόν άρθρο δεν κωλύει τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία εδρεύουν σε άλλο κράτος μέλος να διαφημίζουν τις υπηρεσίες, τις οποίες παρέχουν, με όλα τα μέσα επικοινωνίας που υπάρχουν στο κράτος υποδοχής, τηρουμένων των κανόνων που ενδεχομένως διέπουν τον τύπο και το περιεχόμενο της εν λόγω διαφήμισης και έχουν θεσπιστεί για λόγους γενικού συμφέροντος.

ΤΙΤΛΟΣ VI

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 22

1. Οι τεχνικές προσαρμογές της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά τις ακόλουθες περιπτώσεις, θεσπίζονται με τη διαδικασία της παραγράφου 2:

- τη διεύρυνση του περιεχομένου του καταλόγου ο οποίος μνημονεύεται στο άρθρο 18 και περιέχεται στο παράρτημα ή την προσαρμογή της ορολογίας του καταλόγου προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές,
- την τροποποίηση του ποσού του αρχικού κεφαλαίου το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 4 προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις,
- τους τομείς στους οποίους οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να ανταλλάσσουν πληροφορίες και οι οποίοι απαριθμούνται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ,
- την αποσαφήνιση των ορισμών προκειμένου να διασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στην Κοινότητα,
- την αποσαφήνιση των ορισμών προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη, κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας οι εξελίξεις των χρηματοπιστωτικών αγορών,
- την ευθυγράμμιση της ορολογίας και τη διατύπωση των ορισμών σύμφωνα με εκείνες των μεταγενέστερων πράξεων στον τομέα των πιστωτικών ιδρυμάτων και συναφών θεμάτων.

2. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικουρείται από επιτροπή την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του θέματος. Αποφασίζει με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Επιτροπή θεσπίζει τα σχεδιαζόμενα μέτρα όταν είναι ιφωνα με τη γνώμη της επιτροπής.

αν τα σχεδιαζόμενα μέτρα δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη ; επιτροπής ή ελλείψει γνώμης, η Επιτροπή υποβάλλει ελλητί στο Συμβούλιο πρόταση σχετικά με τα μέτρα που έπει να ληφθούν. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική ειοψηφία.

αν το Συμβούλιο δεν αποφασίσει μέσα σε προθεσμία τριών νών από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης στο μβούλιο, τα προτεινόμενα μέτρα θεσπίζονται από την ιτροπή, εκτός αν το Συμβούλιο απέρριψε τα εν λόγω μέτρα ; απλή πλειοψηφία.

Άρθρο 23

Τα υποκαταστήματα που έχουν αρχίσει τις δραστηριό- ητές τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του κράτους μέλους ποδοχής, πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων αφαρμογής της παρούσας οδηγίας, λογίζεται ότι έχουν υπα- ρθεί στη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρά- γραφοι 1 έως 5. Από την εν λόγω έναρξη ισχύος, τα υποκατα- στήματα αυτά διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 15, του άρθρου 18, του άρθρου 19 παράγραφος 6 και του άρθρου 21. Επίσης, εμπίπτουν στη διάταξη του άρθρου 6 παράγρα- φος 3.

2. Το άρθρο 20 δεν θίγει τα δικαιώματα τα οποία έχουν κτηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 24

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις απαιτούμενες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, κατά τη μεταγενέστερη από τις δύο ημερο- μηνίες που προβλέπονται για τη θέσπιση των μέτρων τα οποία αποσκοπούν στη συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/299/ΕΟΚ και 89/647/ΕΟΚ, το αργότερο δε την 1η Ιανουαρίου 1993. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1990, τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμε- νο των ουσιαδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου, τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδη- γία.

Άρθρο 25

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 15 Δεκεμβρίου 1989.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. ΒΕΡΕΓΟΝΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

1. Αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων.
2. Χορήγηση πιστώσεων (').
3. Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).
4. Πράξεις πληρωμής.
5. Έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών καρτών, ταξιδιωτικών επιταγών και πιστωτικών επιστολών).
6. Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων.
7. Συναλλαγές για λογαριασμό του ιδίου του ιδρύματος ή της πελατείας του, σε:
 - α) μέσα της χρηματαγοράς (επιταγές, γραμμάτια, ομόλογα καταθέσεων κ.λπ.)
 - β) αγορές συναλλάγματος
 - γ) χρηματοδοτικούς τίτλους επί προθεσμία ή με δικαίωμα επιλογής (option)
 - δ) μέσα σχετικά με συνάλλαγμα και επιτόκια
 - ε) κινητές αξίες.
8. Συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών.
9. Παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις όσον αφορά τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα και συμβουλών καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχώνευσης και της εξαγοράς επιχειρήσεων.
10. Μεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές.
11. Διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου.
12. Φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών.
13. Εμπορικές πληροφορίες.
14. Εκμίσθωση θυρίδων

(') Στα οποία συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των άλλων:

- η καταναλωτική πίστη,
- η ενυπόθηκη πίστη,
- πράξεις αναδόχου εισπράξεως απαιτήσεων (factoring) με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής,
- η χρηματοδότηση των εμπορικών συναλλαγών (συμπεριλαμβανομένου του forfaiting).

ΟΔΗΓΙΑ 92/122/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Δεκεμβρίου 1992

με την οποία επιτρέπεται στην Ελληνική Δημοκρατία να αναβάλει την ελευθέρωση ορισμένων κινήσεων κεφαλαίων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 69,

την οδηγία 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής που υποβλήθηκε μετά από διαβούλευση με τη νομισματική επιτροπή,

Εκτιμώντας:

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 έχει επιτραπεί στην Ελληνική Δημοκρατία να διατηρήσει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, τους περιορισμούς στις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV κατάλογοι III και IV της οδηγίας· ότι η ίδια παράγραφος προβλέπει τη δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας η οποία ορίζεται για τρία έτη κατ' ανώτατο όριο·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία έχει εφαρμόσει πρόγραμμα οικονομικής σταθεροποίησης και μεταρρύθμισης· ότι η διαδικασία δημοσιονομικής παγιοποίησης έχει επιταχυνθεί και ότι θα ενισχυθεί περαιτέρω στον προϋπολογισμό του 1993· ότι, παρά την προσπάθεια προσαρμογής που καταβάλλεται, οι προβλέψεις επί του παρόντος για τη νομισματική και συναλλαγματική σταθερότητα είναι ακόμα αβέβαιες· ότι η διατήρηση περιορισμών στις βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων, για καθορισμένη περίοδο, είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η ομαλή μακροοικονομική προσαρμογή και για να υποστηριχθεί η νομισματική και συναλλαγματική πολιτική μετά την είσοδο της δραχμής στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος (ΕΝΣ)· ότι η Ελληνική Δημοκρατία ζήτησε την παράταση της προθεσμίας που έχει οριστεί για την πλήρη ελευθέρωση των βραχυπρόθεσμων κινήσεων κεφαλαίων έως την 1η Ιανουαρίου 1995· ότι σκοπεύει εντούτοις να προεί στην κατάργηση, από την 1η Ιανουαρίου 1993, ορισμένων περιορισμών που εφαρμόζονται επί του παρόντος·

ότι η Επιτροπή εξέτασε, σε συνεργασία με τη νομισματική επιτροπή, τις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις

της ελληνικής οικονομίας· ότι, σύμφωνα με την εξέταση αυτή, παρά την πρόοδο που επιτεύχθηκε όσον αφορά τη σταθεροποίηση της οικονομίας και την ανόρθωση του ισοζυγίου πληρωμών, το μέγεθος του δημοσιονομικού ελλείμματος και ένα υψηλό ποσοστό πληθωρισμού καθιστούν επισφαλή την εν λόγω βελτίωση· ότι, πριν μπορέσει να επιτευχθεί μια μόνιμη βελτίωση της σταθεροποίησης της οικονομίας, ενδείκνυται η σταδιακή ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων·

ότι οι ελληνικές αρχές προέβλεψαν σε μεταρρυθμίσεις και έλαβαν μέτρα ελευθέρωσης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών αγορών· ότι, εντούτοις, το χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν είναι ακόμα επαρκώς ανεπτυγμένο για να μπορέσει να αντιμετωπίσει την πλήρη ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων·

ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, δικαιολογείται να επιτραπεί η διατήρηση περιορισμών στις βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων·

ότι, εντούτοις, μια τέτοια παρέκκλιση δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, σε καμία περίπτωση, έλεγχο των κινήσεων κεφαλαίων υπό όρους αντίθετους προς το άρθρο 8Α της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η Ελληνική Δημοκρατία μπορεί να διατηρήσει προσωρινά τους περιορισμούς στις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα, σύμφωνα με τους όρους και τις προθεσμίες που ορίζονται σ' αυτό.

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 21 Δεκεμβρίου 1992.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

D. HURD

(1) ΕΕ αριθ. L 178 της 8. 7. 1988, σ. 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η Ελληνική Δημοκρατία μπορεί να διατηρήσει προσωρινά, μέχρι τις 30 Ιουνίου 1994, περιορισμούς στις ακόλουθες κινήσεις κεφαλαίων:

1. Πράξεις σε τρεχόμενους λογαριασμούς και καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα: πράξεις που πραγματοποιούνται από κατοίκους σε αλλοδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
2. Χρηματοδοτικά δάνεια και πιστώσεις που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
3. Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα: δάνεια που έχουν διάρκεια μικρότερη του ενός έτους.
4. Εισαγωγή και εξαγωγή εγγράφων που ενσωματώνουν αξίες: μέσα πληρωμής.

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Ιουνίου 1988

για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης

(88/361/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 69 και το άρθρο 70 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής, που την υπέβαλε αφού συμβουλευτήκε τη Νομισματική Επιτροπή⁽¹⁾,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

Εκτιμώντας:

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8Α της συνθήκης, η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της συνθήκης·

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για τη ρύθμιση της τραπεζικής ρευστότητας και ότι αυτά τα μέτρα θα πρέπει να περιορίζονται μόνο στην εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού·

ότι τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν, σε περίπτωση ανάγκης, μέτρα που να εμποδίζουν, προσωρινά και στα πλαίσια των κατάλληλων κοινοτικών διαδικασιών, τις βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων οι οποίες, ακόμη και αν δεν υπάρχει σημαντική απόκλιση ανάμεσα στους βασικούς οικονομικούς παράγοντες, θα ήταν δυνατόν να διαταράξουν σοβαρά την άσκηση των νομισματικών και συναλλαγματικών τους πολιτικών·

ότι, για λόγους διαφάνειας και με βάση το μηχανισμό που θεσπίζεται με την παρούσα οδηγία, πρέπει να προσδιορισθεί το πεδίο εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων που θεσπίστηκαν στον τομέα της κίνησης κεφαλαίων υπέρ του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας με την πράξη προσχώρησης του 1985·

ότι το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία είναι δυνατόν να αναβάλουν, δυνάμει των άρθρων 61 έως 66 και 222 έως 232 αντίστοιχα της πράξης προσχώρησης του 1985, την ελευθέρωση ορισμένων κινήσεων κεφαλαίων κατά παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην πρώτη οδηγία της 11ης Μαΐου 1960 περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της συνθήκης⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 86/566/ΕΟΚ⁽⁴⁾: ότι η οδηγία 86/566/ΕΟΚ προβλέπει επίσης την εφαρμογή μεταβατικού καθεστώτος υπέρ των δύο αυτών κρατών μελών ως προς τις υποχρεώσεις τους για ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων· ότι τα δύο κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να αναβάλουν, μέσα στις ίδιες προθεσμίες και για τους ίδιους οικονομικούς λόγους, την εφαρμογή των νέων υποχρεώσεων ελευθέρωσης που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία και η Ιρλανδία αντιμετωπίζουν, μολονότι σε διαφορετικό βαθμό, μια ανησυχητική κατάσταση στο ισοζύγιο πληρωμών τους καθώς και δυσχέρειες λόγω υψηλού εξωτερικού χρέους· ότι μια άμεση και πλήρης ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων των δύο αυτών κρατών μελών θα έκανε δυσκολότερη τη συνέχιση των ενεργειών που έχουν αναλάβει για τη βελτίωση της εξωτερικής τους θέσης και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του χρηματοπιστωτικού τους συστήματος στις απαιτήσεις της ολοκληρωμένης κεφαλαιαγοράς της Κοινότητας· ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8Γ της συνθήκης, πρέπει να χορηγηθούν στα δύο αυτά κράτη μέλη επιπλέον προθεσμίες, προσαρμοσμένες στις συγκεκριμένες καταστάσεις, για να εφαρμόσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία·

ότι η πλήρης απελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων θα μπορούσε σε μερικά κράτη μέλη, και ιδίως σε παραμεθόριες περιοχές, να δημιουργήσει δυσχέρειες στην αγορά δευτερευουσών κατοικιών· ότι οι υπάρχουσες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που διέπουν τις αγορές αυτές δεν θα πρέπει να θιγούν από τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας·

(1) ΕΕ αριθ. C 26 της 1. 2. 1988, σ. 1.

(2) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 17 Ιουνίου 1988 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) ΕΕ αριθ. 43 της 12. 7. 1960, σ. 921/60.

(4) ΕΕ αριθ. L 332 της 26. 11. 1986, σ. 22.

πρέπει να χρησιμοποιηθεί η προθεσμία για τη θέση σε αρμογή της οδηγίας προκειμένου να μπορέσει η Επιτροπή υποβάλει τις προτάσεις για την εξάλειψη ή μετρίαση των υδύνων στρέβλωσης, φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής που /αι αλληλένδετοι με την πολυμορφία των εθνικών φορολογικών συστημάτων και για να μπορέσει το Συμβούλιο να εμφανθεί επί των προτάσεων αυτών·

1. σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 της συνθήκης, η ριζότητα πρέπει να καταβάλει προσπάθειες για να επιτύχει εν υψηλότερο βαθμό δυνατής ελευθέρωσης στον τομέα των κινήσεων κεφαλαίων μεταξύ των προσώπων που κατοικούν στο έδαφός της και εκείνων που κατοικούν σε τρίτες χώρες·

2. Οι βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων μεγάλης έκτασης από ή προς τις τρίτες χώρες μπορούν να διαταράξουν σοβαρά τη νομισματική ή χρηματοπιστωτική κατάσταση των κρατών μελών ή να προκαλέσουν σοβαρές εντάσεις στις συναλλαγματικές αγορές· ότι τέτοιες εξελίξεις μπορούν να αποειχθούν επιζήμιες για τη συνοχή του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος, την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την προοδευτική υλοποίηση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης· ότι, επομένως, πρέπει να δημιουργηθούν οι συνθήκες που απαιτούνται για μια συντονισμένη πολιτική των κρατών μελών, εφόσον αποδειχθεί απαραίτητη·

3. Η παρούσα οδηγία υποκαθιστά την οδηγία 72/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 1972 περί της ρυθμίσεως των διεθνών χρηματοδοτικών ροών και της εξουδετέρωσης των ανεπιθύμητων επιπτώσεών τους επί της εσωτερικής ρευστότητας (1)· ότι, επομένως, η οδηγία 72/156/ΕΟΚ πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Τα κράτη μέλη καταργούν τους περιορισμούς των κινήσεων κεφαλαίων που πραγματοποιούνται μεταξύ κατοίκων των κρατών μελών, με την επιφύλαξη των κατωτέρω διατάξεων. Για την ευχερέστερη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, οι κινήσεις κεφαλαίων ταξινομούνται σύμφωνα με την ονοματολογία του παραρτήματος I.

2. Οι μεταφορές που έχουν σχέση με κινήσεις κεφαλαίων πραγματοποιούνται κάτω από τις ίδιες συναλλαγματικές προϋποθέσεις με εκείνες που ισχύουν για τις πληρωμές που αφορούν τις τρέχουσες συναλλαγές.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, τη Νομισματική Επιτροπή καθώς και την Επιτροπή, το αργότερο κατά τη στιγμή που τίθενται σε ισχύ, για τα μέτρα ρύθμισης της τραπεζικής ρευστότητας που έχουν ειδική επίπτωση επί των πράξεων σε κεφάλαιο που πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα με μη κατοίκους.

Τα μέτρα αυτά πρέπει να περιορίζονται σε εκείνα που είναι απαραίτητα για τη ρύθμιση της εσωτερικής νομισματικής κυκλοφορίας. Η Νομισματική Επιτροπή και η Επιτροπή των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών δίνουν σχετικά τη γνώμη τους προς την Επιτροπή.

(1) ΕΕ αριθ. L 91 της 18. 4. 1972, σ. 13.

Άρθρο 3

1. Σε περίπτωση που οι εξαιρετικά εκτεταμένες βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων ασκούν ισχυρές πιέσεις επί των συναλλαγματικών αγορών και προκαλούν σημαντικές διαταραχές στην άσκηση της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής ενός κράτους μέλους, με αποτέλεσμα ιδίως τη δημιουργία σημαντικών διακυμάνσεων στην εσωτερική ρευστότητα, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη της Νομισματικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, μπορεί να επιτρέψει στο εν λόγω κράτος μέλος να λάβει, όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα II, τα μέτρα διασφάλισης, των οποίων τους όρους και τις λεπτομέρειες εφαρμογής καθορίζει η ίδια.

2. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει το ίδιο τα προαναφερόμενα μέτρα διασφάλισης, λόγω του επείγοντος χαρακτήρα τους, στην περίπτωση που τα μέτρα αυτά αποδεικνύονται αναγκαία. Η Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη πρέπει να ενημερώνονται για τα μέτρα αυτά το αργότερο κατά τη στιγμή που τίθενται σε ισχύ. Η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη της Νομισματικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, αποφασίζει εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να διατηρήσει ή πρέπει να τροποποιήσει ή να καταργήσει τα μέτρα αυτά.

3. Οι αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή βάσει των παραγράφων 1 και 2 μπορούν να ανακαλούνται ή να τροποποιούνται εκ μέρους του Συμβουλίου το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

4. Η διάρκεια εφαρμογής των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους έξι μήνες.

5. Το Συμβούλιο θα εξετάσει, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1992, βάσει έκθεσης της Επιτροπής και γνώμης της Νομισματικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, κατά πόσον οι διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι προσαρμοσμένες, κατ' αρχήν και όσον αφορά τις λεπτομέρειες εφαρμογής τους, στις ανάγκες για τις οποίες είχαν προβλεφθεί.

Άρθρο 4

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή των παραβάσεων των νόμων και των κανονιστικών τους πράξεων, ιδίως στον τομέα της φορολογίας ή της προσεκτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, και να προβλέπουν διαδικασίες δήλωσης των κινήσεων κεφαλαίων για λόγους διοικητικής ή στατιστικής ενημέρωσης.

Η εφαρμογή των μέτρων και διαδικασιών αυτών δεν μπορεί να οδηγήσει σε παρεμπόδιση των κινήσεων κεφαλαίων, που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

Άρθρο 5

Για το Βασίλειο της Ισπανίας και την Πορταγαλική Δημοκρατία, το πεδίο εφαρμογής, σύμφωνα με την ονοματολογία των κινήσεων κεφαλαίων που περιέχεται στο παράρτημα I,

των διατάξεων της πράξης προσχώρησης του 1985 στον τομέα των κινήσεων κεφαλαίων νοείται όπως αναφέρεται στο παράρτημα III.

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Ιουλίου 1990. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή περί αυτού. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν επίσης, το αργότερο κατά τη στιγμή της έναρξης ισχύος τους, κάθε νέο μέτρο ή κάθε τροποποίηση των διατάξεων που ρυθμίζουν τις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα I.

2. Το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία, με την επιφύλαξη, για τα δύο αυτά κράτη μέλη, των άρθρων 61 έως 66 και 222 έως 232 της πράξης προσχώρησης του 1985, καθώς και η Ελληνική Δημοκρατία και η Ιρλανδία, μπορούν να διατηρήσουν προσωρινά τους περιορισμούς στις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, υπό τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες που προβλέπονται στο εν λόγω παράρτημα.

Εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας για την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων που απαριθμούνται στους καταλόγους III και IV του παραρτήματος IV, η Πορτογαλική Δημοκρατία ή η Ελληνική Δημοκρατία κρίνουν ότι δεν είναι σε θέση να προβούν στην εν λόγω ελευθέρωση, ιδίως λόγω δυσχερειών στο ισοζύγιο πληρωμών ή της μικρής προσαρμοστικότητας του εθνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, η Επιτροπή, μετά από αίτηση του ενός ή του άλλου από αυτά τα κράτη μέλη, εξετάζει την οικονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση αυτού του κράτους σε συνεργασία με τη Νομισματική Επιτροπή. Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να παρατείνει, για το σύνολο ή ένα μέρος των σχετικών κινήσεων κεφαλαίων, την προθεσμία ελευθέρωσής τους. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη. Το Συμβούλιο αποφαινεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 69 της συνθήκης.

3. Τα Βασίλειο του Βελγίου και το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου μπορούν να διατηρήσουν προσωρινά τη διπλή αγορά ισοτιμιών υπό τους όρους και τις προθεσμίες που προβλέπονται στο παράρτημα V.

4. Η ισχύουσα εθνική νομοθεσία που διέπει την αγορά δευτερεύουσας κατοικίας δύναται να διατηρηθεί μέχρις ότου εγκρίνει το Συμβούλιο περαιτέρω σχετικές διατάξεις σύμφωνα με το άρθρο 69 της συνθήκης. Η παρούσα διάταξη δεν θίγει την εφαρμογή άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου.

5. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1988 το αργότερο, τις προτάσεις που αποσκοπούν στην εξάλειψη ή μετρίαση των κινδύνων στρέβλωσης, φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που είναι αλληλένδετοι με την πολυμορφία των εθνικών καθεστώτων που αφορούν τη φορολογία της αποταμίευσης και τον έλεγχο της εφαρμογής τους.

Το Συμβούλιο πρέπει να αποφανθεί για τις προτάσεις της Επιτροπής, μέχρι τις 30 Ιουνίου 1989 το αργότερο. Οποιαδήποτε φορολογική ρύθμιση κοινοτικού χαρακτήρα πρέπει να αποφασίζεται ομόφωνα, σύμφωνα με τη συνθήκη.

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να επιτύχουν, στο καθεστώς που εφαρμόζουν στις μεταφορές που έχουν σχέση με τις κινήσεις κεφαλαίων με τις τρίτες χώρες, τον ίδιο βαθμό ελευθέρωσης με το βαθμό που ισχύει για τις συναλλαγές με τους κατοίκους των λοιπών κρατών μελών, με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου δεν θίγουν την εφαρμογή, έναντι των τρίτων χωρών, των εθνικών ή των κοινοτικών κανόνων, και ιδίως των ενδεχόμενων όρων αμοιβαιότητας, που αφορούν τις συναλλαγές εγκατάστασης, παροχής οικονομικών υπηρεσιών και αποδοχής τίτλων στις κεφαλαιαγορές.

2. Σε περίπτωση που βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων μεγάλης έκτασης από ή προς τρίτες χώρες διαταράσσουν σοβαρά την εσωτερική ή εξωτερική νομισματική ή οικονομική κατάσταση των κρατών μελών, ή πολλών από αυτά, ή προκαλούν σοβαρές εντάσεις στις συναλλαγματικές σχέσεις εντός της Κοινότητας ή μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών, τα κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους για τα μέτρα που είναι δυνατό να ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι δυσχέρειες που ανακύπτουν. Η διαβούλευση αυτή γίνεται στα πλαίσια της Επιτροπής Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών και της Νομισματικής Επιτροπής, με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή οιοδήποτε κράτους μέλους.

Άρθρο 8

Η Νομισματική Επιτροπή εξετάζει τουλάχιστον μια φορά το χρόνο την κατάσταση, από άποψη ελευθέρωσης κεφαλαίων, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η εξέταση έχει ως αντικείμενο τα μέτρα εσωτερικής ρύθμισης του πιστωτικού συστήματος και της χρηματαγοράς που μπρούν να έχουν ειδική επίπτωση στις διεθνείς κινήσεις κεφαλαίων καθώς και σε όλα τα άλλα στοιχεία της παρούσας οδηγίας. Η Νομισματική Επιτροπή συντάσσει έκθεση προς την Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής.

Άρθρο 9

Η πρώτη οδηγία της 11ης Μαΐου 1960 και η οδηγία 72/156/EOK καταργούνται από την 1η Ιουλίου 1990.

Άρθρο 10

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 24 Ιουνίου 1988.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. BANGEMANN

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Δεκεμβρίου 1986

για την τροποποίηση της απόφασης 85/594/ΕΟΚ που επιτρέπει στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(86/614/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι η ελληνική οικονομία εμφάνισε σημαντική επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών πληρωμών της, ιδίως από τις αρχές του 1985·

ότι τα διάφορα μέτρα που έλαβε η ελληνική κυβέρνηση σαν τμήμα του προγράμματός της για σταθεροποίηση της οικονομίας άρχισαν να παρουσιάζουν τα προβλεφθέντα αποτελέσματά τους, αλλά το πρόγραμμα αυτό δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί ούτε έχει ακόμη επιτύχει πλήρως τους στόχους του·

ότι, στις 30 Οκτωβρίου 1985, η Επιτροπή, αφού εξέτασε την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 1 της συνθήκης και τα μέτρα που είχαν ήδη ληφθεί από την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 104 της συνθήκης, απηύθυνε σύσταση στο εν λόγω κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 1 της συνθήκης·

ότι, δεδομένου του μεγέθους των δυσχερειών αυτών στην Ελλάδα και της βίας να ληφθούν τα απαιτούμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της καταστάσεως αυτής, ούτε τα μέτρα που συστάθηκαν στην Ελλάδα βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 1 ούτε η ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Επιτροπή δεν αποδείχθηκαν επαρκή, στο μέτρο που βραχυπρόθεσμα δεν ήταν πλήρως αποτελεσματικά και δεν αρκούσαν για να εξασφαλισθεί η ταχύρρυθμη αποκατάσταση του ελληνικού ισοζυγίου πληρωμών·

ότι η Επιτροπή δεν συνέστησε στο Συμβούλιο την παροχή αμοιβαίας

ότι η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της συνθήκης, επέτρεψε κατά συνέπεια με την απόφαση

85/594/ΕΟΚ (1) την εφαρμογή των κατάλληλων προστατευτικών μέτρων·

ότι, βάσει του άρθρου 7 της απόφασης 85/594/ΕΟΚ, επιτράπη στην Ελλάδα να συνεχίσει να χορηγεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1986, τις εξαγωγικές ενισχύσεις που προβλέπονται από την απόφαση αριθ. 1574/70 της Ελληνικής Νομισματικής Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση αριθ. 350/82, με την οποία προβλέπεται η καταβολή ενισχύσεων στις εξαγωγικές επιχειρήσεις με βάση την προστιθέμενη αξία στην εξαγωγή·

ότι η βελτίωση της κατάστασης της ελληνικής οικονομίας δικαιολογεί μείωση του επιπέδου των εξαγωγικών επιδοτήσεων, αλλά η βελτίωση αυτή δεν είναι τέτοια που να επιτρέπει την άμεση κατάργησή τους, αλλά τη βαθμιαία εξάλειψή τους στη διάρκεια χρονικού διαστήματος ανάλογο με την αναμενόμενη περαιτέρω βελτίωση της κατάστασης της ελληνικής οικονομίας·

ότι η λειτουργία του εν λόγω συστήματος εξαγωγικών επιδοτήσεων πρέπει να εξετάζεται όχι μόνο στο πλαίσιο της γενικότερης λειτουργίας του αλλά επίσης ως προς την τομεακή εφαρμογή του και τις επιπτώσεις της εφαρμογής αυτής για τα άλλα κράτη μέλη·

ότι, δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 3 της απόφασης 85/594/ΕΟΚ, η Επιτροπή επεφύλαξε για τον εαυτό της το δικαίωμα να τροποποιήσει ή να καταργήσει, εν όλω ή εν μέρει, την απόφαση αυτή μετά από διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ιδίως εφόσον διαπιστώσει ότι έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες που οδήγησαν στην έκδοσή της ή ότι οι επιπτώσεις της είναι περισσότερο, από το αναγκαίο μέτρο για να επιτευχθούν οι στόχοι της, περιοριστικές,

(1) ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.

13
ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουνίου 1991

με την οποία καταργείται η απόφαση 85/594/ΕΟΚ που επιτρέπει στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(91/286/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι με την απόφαση 85/594/ΕΟΚ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την απόφαση 90/663/ΕΟΚ⁽²⁾, η Επιτροπή επέτρεψε στην Ελληνική Δημοκρατία να συνεχίσει την εφαρμογή ορισμένων προστατευτικών μέτρων στον τομέα της κίνησης κεφαλαίων και των δαπανών αναψυχής·

ότι το Συμβούλιο με την απόφαση 91/136/ΕΟΚ⁽³⁾ χορήγησε στην Ελλάδα μεσοπρόθεσμο δάνειο για τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών και του προγράμματος οικονομικών προσαρμογών και μεταρρυθμίσεων· ότι στο πλαίσιο αυτό οι ελληνικές αρχές ανέλαβαν την υποχρέωση να άρουν, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της απόφασης του Συμβουλίου, τους περιορισμούς που είχε επιτρέψει η Επιτροπή·

ότι οι ελληνικές αρχές κατήγγησαν από τις 6 Μαΐου 1991 τους περιορισμούς που είχαν επιτραπεί με την απόφαση

85/594/ΕΟΚ· ότι για το λόγο αυτό δεν δικαιολογείται πλέον η εφαρμογή προστατευτικών μέτρων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Με την παρούσα απόφαση καταργείται η απόφαση 85/594/ΕΟΚ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 4 Ιουνίου 1991.

Για την Επιτροπή

Henning CHRISTOPHERSEN

Αντιπρόεδρος

(¹) ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.
(²) ΕΕ αριθ. L 357 της 20. 12. 1990, σ. 47.
(³) ΕΕ αριθ. L 66 της 13. 3. 1991, σ. 22.

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Δεκεμβρίου 1990

με την οποία παρατείνεται η απόφαση 85/594/ΕΟΚ που επιτρέπει στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/663/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι, με την απόφασή της 85/594/ΕΟΚ⁽¹⁾, η Επιτροπή επέτρεψε, σε προσωρινή βάση, στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης προς στήριξη του προγράμματος για τη σταθεροποίηση της οικονομίας που η ελληνική κυβέρνηση έθεσε σε εφαρμογή από τα τέλη του 1985 για να αντιμετωπίσει τις σοβαρές δυσχέρειες του ισοζυγίου πληρωμών και να αποκαταστήσει την αναγκασία ισορροπία·

ότι, έκτοτε και παράλληλα με τη βελτίωση της ισορροπίας του ισοζυγίου πληρωμών της Ελλάδας, πολλά από τα εν λόγω μέτρα διασφάλισης ανακλήθηκαν ή τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 85/594/ΕΟΚ· ότι η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις της Επιτροπής 86/614/ΕΟΚ⁽²⁾, 87/152/ΕΟΚ⁽³⁾, 88/438/ΕΟΚ⁽⁴⁾, 88/600/ΕΟΚ⁽⁵⁾, 89/644/ΕΟΚ⁽⁶⁾ και, τελευταία, ανανεώθηκε και τροποποιήθηκε με την απόφασή της 90/348/ΕΟΚ⁽⁷⁾·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία επικαλέστηκε τη συνέχιση των δυσκολιών στο ισοζύγιο πληρωμών παρ' ότι έχει ανακοπεί σε σημαντικό βαθμό η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης· ότι εφαρμόζει πρόγραμμα σταθεροποίησης και ανασυγκρότησης της οικονομίας με βασικό στόχο την

αποκλιμάκωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών· ότι ζητήθηκε παράταση ορισμένων μέτρων διασφάλισης όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων και τις μεταφορές συναλλάγματος τις σχετικές με τις δαπάνες κατοίκων της Ελλάδας για ταξίδια αναψυχής στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 5 της απόφασης 85/594/ΕΟΚ· ότι, ωστόσο, οι ελληνικές αρχές χαλάρωσαν τους περιορισμούς που αρχικά είχαν επιτραπεί στον εν λόγω τομέα· ότι προτίθενται να άρουν τους περιορισμούς που παραμένουν στο μέτρο που βελτιώνεται η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών·

ότι από την εξέταση της γενικής οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας στην οποία προέβη η Επιτροπή προκύπτει ότι η εξωτερική θέση της Ελλάδας επιδεινώθηκε κατά το 1990· ότι αυτή η επιδείνωση αναμένεται να συνεχιστεί κατά τους πρώτους μήνες του 1991· ότι οι αρχές έχουν θέσει σε εφαρμογή πρόγραμμα σταθεροποίησης και ανασυγκρότησης της οικονομίας με στόχο την άμβλυση των εσωτερικών και εξωτερικών ανισορροπιών· ότι, μέχρις ότου βελτιωθεί η κατάσταση στο ισοζύγιο πληρωμών, δικαιολογείται η προσωρινή διατήρηση ορισμένων μέτρων διασφάλισης στον εν λόγω τομέα·

ότι, κατά συνέπεια, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την αναμενόμενη πίεση στο ισοζύγιο πληρωμών, πρέπει να παραταθεί χωρίς τροποποίηση η έγκριση για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων διασφάλισης· ότι, ωστόσο, είναι σκόπιμη η προσεκτική παρακολούθηση της εξέλιξης της οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα, προκειμένου να τροποποιηθούν ή ενδεχομένως να καταργηθούν τα μέτρα που έχουν εγκριθεί σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες που οδήγησαν στη λήψη τους·

ότι, για λόγους διαφάνειας, είναι σκόπιμη η παρουσίαση σε ένα και μόνο κείμενο του συνόλου του διατακτικού της απόφασης 85/594/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται με την παρούσα απόφαση,

(1) ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.

(2) ΕΕ αριθ. L 357 της 18. 12. 1986, σ. 28.

(3) ΕΕ αριθ. L 63 της 6. 3. 1987, σ. 38.

(4) ΕΕ αριθ. L 218 της 9. 8. 1988, σ. 19.

(5) ΕΕ αριθ. L 325 της 29. 11. 1988, σ. 58.

(6) ΕΕ αριθ. L 372 της 21. 12. 1989, σ. 39.

(7) ΕΕ αριθ. L 170 της 3. 7. 1990, σ. 51.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Ιουνίου 1990

με την οποία παρατείνεται και τροποποιείται η απόφαση 85/594/ΕΟΚ που επιτρέπει στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/348/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι, με την απόφασή της 85/594/ΕΟΚ⁽¹⁾, η Επιτροπή επέτρεψε, σε προσωρινή βάση, στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης προς στήριξη του προγράμματος για τη σταθεροποίηση της οικονομίας που η ελληνική κυβέρνηση έθεσε σε εφαρμογή από τα τέλη του 1985 για να αντιμετωπίσει τις σοβαρές δυσχέρειες του ισοζυγίου πληρωμών και να αποκαταστήσει την αναγκαία ισορροπία·

ότι, έκτοτε και παράλληλα με τη βελτίωση της ισορροπίας του ισοζυγίου πληρωμών της Ελλάδας, πολλά από τα εν λόγω μέτρα διασφάλισης ανακλήθηκαν ή τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 85/594/ΕΟΚ· ότι η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 86/614/ΕΟΚ⁽²⁾, 87/152/ΕΟΚ⁽³⁾, 88/438/ΕΟΚ⁽⁴⁾ και 88/600/ΕΟΚ⁽⁵⁾ της Επιτροπής και τελευταία ανανεώθηκε και τροποποιήθηκε με την απόφασή της 89/644/ΕΟΚ⁽⁶⁾·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία επικαλέστηκε τη διεύρυνση των εσωτερικών και εξωτερικών μακροοικονομικών ανισορροπιών· ότι έχει θέσει σε εφαρμογή πρόγραμμα σταθεροποίησης και ανασυγκρότησης της οικονομίας· ότι για τη στήριξη της προσπάθειας αυτής ζήτησε παράταση ορισμένων μέτρων διασφάλισης, όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων και τις μεταφορές συναλλάγματος, τις σχετικές με τις δαπάνες κατοίκων της Ελλάδας για ταξίδια αναψυχής στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 5 της απόφασης 85/594/ΕΟΚ· ότι, ωστόσο, οι ελληνικές αρχές χαλάρωσαν τους περιορισμούς που είχαν αρχικά επιτραπεί στον εν λόγω τομέα· ότι προτίθενται να συνεχίσουν τη χαλάρωση των περιορισμών στο μέτρο που βελτιώνεται η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών·

ότι, από την εξέταση της γενικής οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας στην οποία προέβη η Επιτροπή, προκύπτει ότι η εξωτερική θέση της Ελλάδας επιδεινώθηκε κατά το 1989· ότι αυτή η επιδείνωση συνεχίστηκε κατά τους τέσσερις πρώτους μήνες του 1990· ότι οι αρχές έχουν λάβει σταθεροποιητικά και διαρθρωτικά μέτρα, με στόχο την άμβλυνση

των εσωτερικών και εξωτερικών ανισορροπιών· ότι προτίθενται να συνεχίσουν την προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση· ότι μέχρις ότου βελτιωθεί η κατάσταση στο ισοζύγιο πληρωμών δικαιολογείται η προσωρινή διατήρηση ορισμένων μέτρων διασφάλισης στον εν λόγω τομέα·

ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να παραταθεί και να τροποποιηθεί η έγκριση για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων διασφάλισης· ότι, ωστόσο, είναι σκόπιμη η προσεκτική παρακολούθηση της εξέλιξης της οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα, προκειμένου να τροποποιηθούν ή ενδεχομένως να καταργηθούν τα μέτρα που έχουν εγκριθεί σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες που οδήγησαν στη λήψη τους·

ότι, για λόγους διαφάνειας, είναι σκόπιμη η παρουσίαση σε ένα και μόνο κείμενο του συνόλου του διατακτικού της απόφασης 85/594/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται από την παρούσα απόφαση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το διατακτικό της απόφασης 85/594/ΕΟΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

1. Επιτρέπεται στην Ελλάδα προσωρινά, εντός των ορίων και υπό τους όρους που αναφέρονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης, να απαγορεύει ή να υποβάλει σε εκ των προτέρων έγκριση τη σύναψη ή την πραγματοποίηση συναλλαγών και τις μεταφορές συναλλάγματος τις συνδεδεμένες με τις κινήσεις κεφαλαίων που έχουν ελευθερωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 88/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης (*).

2. Επιτρέπεται στην Ελλάδα προσωρινά να περιορίσει τις μεταφορές συναλλάγματος που συνδέονται με τις δαπάνες των κατοίκων της Ελλάδας για ταξίδια αναψυχής σε 1 000 Ecu ανά άτομο και ανά ταξίδι. Ωστόσο, ο κάτοικοι δύνανται, εκτός από αυτό το βασικό ποσό, να χρησιμοποιούν στο εξωτερικό τις κάρτες πληρωμών ή τι πιστωτικές κάρτες για τουριστικές δαπάνες μέχρι 30 Ecu ανά άτομο και ανά έτος. Από την 1η Σεπτεμβρίου 1990 το βασικό ποσό που συνδέεται με τις δαπάνες των κατοίκων της Ελλάδας για ταξίδια αναψυχής αυξάνεται σε 1 200 Ecu ανά άτομο και ανά ταξίδι.

3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2, η παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1990.

(1) ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.

(2) ΕΕ αριθ. L 357 της 18. 12. 1986, σ. 28.

(3) ΕΕ αριθ. L 63 της 6. 3. 1987, σ. 38.

(4) ΕΕ αριθ. L 218 της 9. 8. 1988, σ. 19.

(5) ΕΕ αριθ. L 325 της 29. 11. 1988, σ. 58.

(6) ΕΕ αριθ. L 372 της 21. 12. 1989, σ. 39.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Νοεμβρίου 1988

με την οποία παρατείνεται και τροποποιείται η απόφαση 85/594/ΕΟΚ που επιτρέπει στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(88/600/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι, με την απόφασή της 85/594/ΕΟΚ⁽¹⁾, η Επιτροπή επέτρεψε, σε προσωρινή βάση, στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης προς στήριξη του προγράμματος για τη σταθεροποίηση της οικονομίας που η ελληνική κυβέρνηση έθεσε σε εφαρμογή από τα τέλη του 1985 για να αντιμετωπίσει τις σοβαρές δυσχέρειες του ισοζυγίου πληρωμών και να αποκαταστήσει την αναγκαία ισορροπία·

ότι έκτοτε, και παράλληλα με τη βελτίωση της ισορροπίας του ισοζυγίου πληρωμών της Ελλάδας, πολλά από τα εν λόγω μέτρα διασφάλισης ανακλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 85/594/ΕΟΚ· ότι η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις της Επιτροπής 86/614/ΕΟΚ⁽²⁾ και 87/152/ΕΟΚ⁽³⁾ και τελευταία με την απόφασή της 88/438/ΕΟΚ⁽⁴⁾·

ότι η Ελληνική Δημοκρατία επικαλέστηκε τη συνέχιση των δυσκολιών στο ισοζύγιο πληρωμών της και ζήτησε παράταση ορισμένων μέτρων διασφάλισης όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων και τις μεταφορές συναλλάγματος τις σχετικές με τις δαπάνες κατοίκων της Ελλάδας για ταξίδια αναψυχής στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 5 της απόφασης 85/594/ΕΟΚ της Επιτροπής· ότι, ωστόσο, οι ελληνικές αρχές χαλάρωσαν τους περιορισμούς που είχαν αρχικά επιτραπεί στον εν λόγω τομέα· ότι προτίθενται να συνεχίσουν τη χαλάρωση των περιορισμών παράλληλα με τα αποτελέσματα που επιτυγχά-

νονται όσον αφορά την αποκατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών·

ότι, από την εξέταση της γενικής οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας στην οποία προέβη η Επιτροπή, προκύπτει ότι η βελτίωση της εξωτερικής θέσης της Ελλάδας από το 1986 και εξής επιτρέπει την ελάφρυνση των περιορισμών που είχαν αρχικά εγκριθεί όσον αφορά τις κινήσεις κεφαλαίων και τις δαπάνες για ταξίδια αναψυχής που πραγματοποιούν οι έλληνες κάτοικοι στο εξωτερικό· ότι, ωστόσο, η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών της Ελλάδας παραμένει επισφαλής και ότι, προκειμένου να συνεχιστεί και να σταθεροποιηθεί η αποκατάστασή του, ιδίως μέσω της εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών, δικαιολογείται η προσωρινή διατήρηση ορισμένων μέτρων διασφάλισης στον εν λόγω τομέα·

ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να παραταθεί και να τροποποιηθεί η έγκριση για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων διασφάλισης· ότι, ωστόσο, είναι σκόπιμη η προσεκτική παρακολούθηση της εξέλιξης της οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα, προκειμένου να τροποποιηθούν ή ενδεχομένως να καταργηθούν τα μέτρα που έχουν εγκριθεί σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες που οδήγησαν στη λήψη τους·

ότι, για λόγους διαφάνειας, είναι σκόπιμη η παρουσίαση σε ένα και μόνο κείμενο του συνόλου του διατακτικού της απόφασης 85/594/ΕΟΚ, όπως αυτή τροποποιείται με την παρούσα απόφαση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το διατακτικό της απόφασης 85/594/ΕΟΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

(1) ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.

(2) ΕΕ αριθ. L 357 της 18. 12. 1986, σ. 28.

(3) ΕΕ αριθ. L 63 της 6. 3. 1987, σ. 38.

(4) ΕΕ αριθ. L 218 της 9. 8. 1988, σ. 19.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Είδος πράξης	Φύση των επιτρεπόμενων περιορισμών κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων έναντι της Κοινότητας
Άμεσες επενδύσεις	<p>Η συμμετοχή κατοίκων σε νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις, εγκατεστημένες στο έδαφος άλλων κρατών μελών, για τη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών, καθώς και τα μακροπρόθεσμα δάνεια που χορηγούνται από κατοίκους σε μη κατοίκους για τον ίδιο σκοπό, είναι δυνατό να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση μέχρι τις 30 Ιουνίου 1989. Η σχετική έγκριση χορηγείται αν οι εν λόγω επενδύσεις χρηματοδοτούνται σε ποσοστό 25 % από δάνεια που έχουν ληφθεί σε ξένα νομίσματα.</p>
Επενδύσεις σε ακίνητα	<p>Οι επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους είναι δυνατό να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση. Η έγκριση αυτή χορηγείται στους κατοίκους που μεταναστεύουν, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων μισθωτών και μη, για τις επενδύσεις που συνδέονται και με τη μόνιμη διανομή ή την εγκατάστασή τους.</p>
Πράξεις επί τίτλων	<p>Η απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων ή εθνικών τίτλων που εκδίδονται σε ξένη αγορά είναι δυνατόν να απαγορεύεται ή να υπόκειται σε εκ των προτέρων έγκριση. Ωστόσο:</p> <ul style="list-style-type: none"> — οι κάτοικοι επιτρέπεται να αποκτούν τίτλους που έχουν εκδώσει οι Κοινότητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στα πλαίσια συνολικού ετήσιου ορίου 50 εκατομμυρίων Ecu, — οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα επιτρέπεται να επενδύουν σε ξένους τίτλους μέχρι ποσού 20 % των καθαρών στοιχείων ενεργητικού τους όσον αφορά τα αμοιβαία κεφάλαια και 20 % του καταβεβλημένου κεφαλαίου όσον αφορά τις εταιρείες επενδύσεων-χαρτοφυλακίου.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 22 Νοεμβρίου 1988.

Για την Επιτροπή
 Ο Πρόεδρος
 Jacques DELORS

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Φεβρουαρίου 1988

για την τροποποίηση της απόφασης 86/614/ΕΟΚ με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(88/438/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας ότι:

Με την απόφαση της Επιτροπής C/85/1344 που κοινοποιήθηκε στην ελληνική κυβέρνηση στις 13 Αυγούστου 1985, είχε ζητηθεί από την Ελλάδα να καταργήσει τις εξαγωγικές ενισχύσεις που προβλέπονται στην απόφαση 1574/70 της ελληνικής νομισματικής επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 350/82.

Με την απόφαση 85/594/ΕΟΚ της Επιτροπής⁽¹⁾, είχε επιτραπεί στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ. Μεταξύ άλλων, είχε επιτραπεί στην Ελλάδα να συνεχίσει να χορηγεί, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1986, τις εξαγωγικές ενισχύσεις που προβλέπονται από την απόφαση 1574/70, χωρίς όμως οι πληρωμές αυτές να υπερβαίνουν το 26,4% της τιμής fob.

Σύμφωνα με την απόφαση 86/614/ΕΟΚ της Επιτροπής⁽²⁾, που τροποποιεί την απόφαση 85/594/ΕΟΚ, η Ελλάδα υποχρεούται να μειώσει κατά 40% το συντελεστή της ενίσχυσης που εφαρμόζοταν προηγουμένως ενόψει των επιπτώσεων από τη θέσπιση του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ενώ η βαθμιαία εξάλειψη του υπολοίπου 60% της εν λόγω εξαγωγικής ενίσχυσης εφαρμόζεται σε τέσσερα ισόχρονα στάδια, και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 1987, έτσι ώστε ο ανώτατος συντελεστής της ενίσχυσης ανέρχεται στο 11,88% της τιμής fob.

Στο άρθρο 3 της απόφασης 86/614/ΕΟΚ προβλέπεται ότι, στην περίπτωση που μετά από την εξέταση των στοιχείων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή και μετά από διαβού-

λευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, αποδεικνύεται ότι η χορήγηση των ελληνικών εξαγωγικών ενισχύσεων σε οποιοδήποτε συγκεκριμένο τομέα προκαλεί ή απειλεί να προκαλέσει μεταβολές μείζονος σημασίας στις συνήθεις εμπορικές ροές και ότι οι μεταβολές αυτές προκαλούν ή απειλούν να προκαλέσουν σοβαρή ζημία σε διομηχανικό κλάδο που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, η Επιτροπή μειώνει ή αποκλείει τη χορήγηση κάθε ενίσχυσης στον εν λόγω τομέα.

I

Το Μάρτιο του 1983, μια ολλανδική επιχείρηση που παράγει ζαχαρόπηκτη φλούδα φρούτων (κωδικός NIMEXE 20.04 30) είχε ήδη καταγγείλει στην Επιτροπή ότι οι ελληνικές εξαγωγικές ενισχύσεις στους διάφορους τομείς ανέρχονται στο 32% της τιμής fob, δημιουργώντας έτσι εξαιρετικά σοβαρή στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Στα επόμενα έτη οι καταγγελίες του είδους αυτού συνεχίστηκαν σε πολλές περιπτώσεις.

Στις 29 Απριλίου 1987, η ίδια επιχείρηση, μαζί με την Dutch Fruit and Vegetable Processing Industry Association και, ιδιαίτερα, οι εκπρόσωποι του τμήματος μεταποίησης διατηρημένων φρούτων, ζήτησαν από την Επιτροπή να εφαρμόσει το άρθρο 3 της απόφασης 86/614/ΕΟΚ και να αποκλείσει κάθε ενίσχυση στην ελληνική διομηχανία διατηρημένων φρούτων.

Η πρώτη από τις καταγγελλουσες επιχειρήσεις είναι η μεγαλύτερη από τέσσερις μικρού μεγέθους ολλανδικές επιχειρήσεις παραγωγής ζαχαρόπηκτης φλούδας που είναι εγκατεστημένες στο Franeker, στην περιοχή Friesland. Η συνήθης παραγωγή των επιχειρήσεων αυτών αποτελείται κυρίως από ζαχαρόπηκτες φλούδες φρούτων που διατίθενται στην Ολλανδία, τη Γερμανία, και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η κυριότερη αγορά τους είναι η γερμανική. Η ειδικότητα της

(1) ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.

(2) ΕΕ αριθ. L 357 της 18. 12. 1986, σ. 28.

Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι σε μια μάλλον σταθερή αγορά, από το 1983 μέχρι το 1986, το μερίδιο της Ολλανδίας στην αγορά μειώθηκε κατά 8 %, ενώ ο όγκος των ελληνικών εξαγωγών αυξήθηκε κατά 30 % δεν φαίνεται όμως η σημαντική μεταβολή στα ρεύματα των συναλλαγών όσον αφορά τις συσκευασίες των 100 γραμμαρίων που, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των καταγγελοσών επιχειρήσεων, είχαν προκαλέσει σ' αυτές σοβαρή ζημία.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην επιστολή της 4ης Δεκεμβρίου 1987 επιβεβαιώνουν μόνο ότι η ένωση καλλιεργητών εσπεριδοειδών Κρήτης ελάμβανε επί σειρά ετών μεγάλα ποσά εξαγωγικών ενισχύσεων βάσει αποφάσεων της ελληνικής νομισματικής επιτροπής. Πέραν τούτου, τα στοιχεία αυτά δεν αποσαφηνίζουν καθόλου την κατάσταση. Ειδικότερα, δεν παρέχεται καμία εξήγηση σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η εξαγωγική προστιθέμενη αξία, ο υπολογισμός της οποίας γίνεται με βάση τη συνήθη προστιθέμενη αξία και από την οποία εξαρτάται το ποσοστό της τιμής fob, διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από το ένα έτος στο άλλο για το ίδιο προϊόν που πωλείται από τις ίδιες επιχειρήσεις.

Η δήλωση ότι δεν καταβλήθηκε καμία ενίσχυση για το 1987 δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι δεν λήφθηκε καμία ενίσχυση. Σύμφωνα με την ελληνική κυβέρνηση, άνω του 83 % των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούλιο του 1987 δεν αφορούσαν εξαγωγές που είχαν γίνει κατά την εν λόγω περίοδο αλλά εξαγωγές που, μερικές από αυτές, χρονολογούνται από το 1983. Το γεγονός αυτό δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να προβαίνει σε εξαμηνιαίες διαδικασίες για να εξασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όπως ορίζεται στην απόφαση 86/641/ΕΟΚ.

Η συνεχιζόμενη έλλειψη των ακριβών στοιχείων που ζητήθηκαν στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας στις 27 Ιουλίου 1987, και από τα οποία τα περισσότερα θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί από την ελληνική κυβέρνηση βάσει του άρθρου 2 της απόφασης 86/614/ΕΟΚ, το αργότερο στις 31 Ιουλίου, δεν μπορεί να εμποδίσει επ' άπειρον την Επιτροπή να λάβει απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3 της εν λόγω απόφασης, βάσει του οποίου η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία αποκλείεται η χορήγηση εξαγωγικών ενισχύσεων σ' έναν τομέα, αν τούτο προκαλεί υλικές ζημιές σε ανταγωνιστές σε άλλα κράτη μέλη, και η οποία απόφαση είναι, από τη φύση της, επείγουσα.

Οι καταγγέλοντες δήλωσαν ήδη από το Μάρτιο του 1983 ότι στους Έλληνες ανταγωνιστές τους καταβάλλονταν διάφορες εξαγωγικές ενισχύσεις συνολικού ύψους 32 % της τιμής fob, με αποτέλεσμα να χάνουν αυτοί τις αγορές στις οποίες από μακρόν χρόνον διέθεταν τα ζαχαρόπηκτα φρούτα τους και τις ζαχαρόπηκτες φλούδες φρούτων σε συσκευασίες των 100 γραμμαρίων, κυρίως στη Γερμανία. Η δημιουργία ενός νέου μεγάλου εργοστασίου το 1987, συνδυαζόμενη με τη σχεδόν απεριόριστη διαπραγματευτική ικανότητά τους λόγω του πράγματι καταβαλλόμενου ποσού

της ενίσχυσης, δίνει τη δυνατότητα στους Έλληνες πωλητές να πωλούν και να παραδίδουν μεγάλες ποσότητες. Τούτο επιτείνει τις μεταβολές μείζονος σημασίας στις συνήθεις εμπορικές ροές και απειλεί να προκαλέσει σοβαρές ζημιές στο σύνολο της βιομηχανίας στο σχετικό τομέα.

Όλοι οι ολλανδοί κατασκευαστές είναι εγκατεστημένοι στο Franeker στην περιοχή Friesland. Η περιοχή αυτή θεωρείται ως αναπτυξιακή ζώνη προτεραιότητας στην Ολλανδία, λόγω της εξάρτησής της από τη γεωργία και την αλιεία, την υψηλή ανεργία της και το χαμηλό κατά κεφαλή εισόδημα. Ο περιορισμός του ολλανδικού βιομηχανικού κλάδου και οι περαιτέρω απώλειες απασχολήσεων αντιβαίνουν προς το κοινό συμφέρον.

Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 3 της απόφασης 86/614/ΕΟΚ για να τροποποιήσει η Επιτροπή την εν λόγω απόφαση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 1 της απόφασης 86/614/ΕΟΚ προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Οι διατάξεις της πρώτης παραγράφου δεν εφαρμόζονται στον τομέα της ζαχαρόπηκτης φλούδας φρούτων (κωδικός NIMEXE 20.04.30). Όσον αφορά τον τομέα αυτόν, η Ελλάδα οφείλει να εξαλείψει τις εξαγωγικές ενισχύσεις που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τις 4 Φεβρουαρίου 1988.

Άρθρο 3

Η Ελλάδα ενημερώνει την Επιτροπή, σε προθεσμία επτά ημερών από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 4 Φεβρουαρίου 1988.

Για την Επιτροπή

Peter SUTHERLAND

Μέλος της Επιτροπής

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Φεβρουαρίου 1987

για τροποποίηση της απόφασης 85/594/ΕΟΚ με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(87/152/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι, με την απόφασή της 85/594/ΕΟΚ ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση αριθ. 86/614/ΕΟΚ ⁽²⁾, η Επιτροπή επέτρεψε στην Ελληνική Δημοκρατία να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης, ιδίως όσον αφορά κινήσεις κεφαλαίων που έχουν ελευθερωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 1960 ⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία της 18ης Δεκεμβρίου 1962 ⁽⁴⁾.

ότι η οδηγία αριθ. 86/566/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ επέκτεινε τις υποχρεώσεις των κρατών μελών στον τομέα της ελευθέρωσης των κινήσεων κεφαλαίων· ότι η Ελληνική

Δημοκρατία ζήτησε από την Επιτροπή την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των μέτρων διασφάλισης που είχαν επιτραπεί στο παρελθόν, στις νέες πράξεις που ελευθερώνονται και που είναι της ίδιας φύσης με εκείνες που καλύπτονται από την απόφαση 85/594/ΕΟΚ ή που παρουσιάζουν ισοδύναμο κίνδυνο για το ισοζύγιο πληρωμών·

ότι πρέπει να τροποποιηθεί συνεπώς η άδεια για την εφαρμογή των μέτρων διασφάλισης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα II της απόφασης 85/594/ΕΟΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Είδος πράξεων	Φύση των επιτρεπόμενων περιορισμών κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων απέναντι στην Κοινότητα
Άμεσες επενδύσεις	Οι άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα άλλα κράτη μέλη από κατοίκους είναι δυνατό να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση.
Επενδύσεις σε ακίνητα	Οι επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους είναι δυνατό να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση. Η έγκριση αυτή χορηγείται στους κατοίκους που μεταναστεύουν, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζόμενων μισθωτών και μη, για τις επενδύσεις που συνδέονται με τη μόνιμη διαμονή ή την εγκατάστασή τους.
Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα	Οι δωρεές, χορηγήσεις πάσης φύσεως και προίκες, καθώς και οι μεταφορές στην αλλοδαπή περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν εκτός από αυτές που είναι απαραίτητες στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζόμενων μισθωτών και μη, για τη μόνιμη διαμονή ή την εγκατάστασή τους, είναι δυνατόν να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση.
Πράξεις επί τίτλων	Η απόκτηση, από κατοίκους, ξένων τίτλων, ή εθνικών τίτλων που εκδίδονται σε ξένη κεφαλαιαγορά, είναι δυνατόν να απαγορεύεται ή να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση. Ωστόσο, η απόκτηση, από κατοίκους, τίτλων που έχουν εκδώσει οι Κοινότητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, θα εξακολουθεί, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1985, να διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 53 της πράξης προσχώρησης.»

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 373 της 31. 12. 1985, σ. 9.⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 357 της 18. 12. 1986, σ. 28.⁽³⁾ ΕΕ αριθ. 43 της 12. 7. 1960, σ. 919/60.⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. 9 της 22. 1. 1963, σ. 62/63.⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. L 332 της 26. 11. 1986, σ. 22.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Νοεμβρίου 1985

με την οποία επιτρέπεται στην Ελλάδα να λάβει ορισμένα μέτρα διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ

(Το κείμενο στην ελληνική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(85/594/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας έχει οδηγήσει, από την αρχή ιδίως του έτους 1985, σε σημαντική επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών·

ότι η κατάσταση αυτή συνέχισε να χειροτερεύει κατά τους τελευταίους μήνες· ότι η πίεση στην αγορά συναλλάγματος αυξήθηκε σε σημαντικό βαθμό· ότι για τον λόγο αυτό και για την αντιμετώπιση φαινομένων όπως η κερδοσκοπική αποθήκευση εμπορευμάτων, η Τράπεζα της Ελλάδας, μολοντί αποδέχτηκε σημαντική υποτίμηση της δραχμής, αναγκάστηκε παράλληλα να αντλήσει σημαντικά ποσά από τα επίσημα αποθέματα·

ότι τα βάρη που απορρέουν από τη συσσώρευση υψηλού εξωτερικού χρέους ασκούν μεγάλη πίεση στις εξωτερικές πληρωμές της Ελλάδας· ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει, κατά συνέπεια, ανυπόλητη οικονομική κατάσταση και ότι η παρούσα εξέλιξη του ισοζυγίου πληρωμών της χώρας αυτής δεν μπορεί να συνεχιστεί·

ότι η ελληνική κυβέρνηση, με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 1985, πληροφόρησε την Επιτροπή ότι είχε θεσπίσει πρόγραμμα σταθεροποίησης της οικονομίας και είχε λάβει σειρά μέτρων για τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών, επικαλούμενη, για το σκοπό αυτό, τις διατάξεις του άρθρου 109 παράγραφος 1 της συνθήκης·

ότι στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων η ελληνική κυβέρνηση θέσπισε σύστημα άτοκης υποχρεωτικής κατάθεσης, τοις μετρητοίς, στην Τράπεζα της Ελλάδας, για χρονική περίοδο έξι μηνών· ότι η κατάθεση αυτή ανέρχεται στο 40 ή 80 % της αξίας *cif* του εμπορεύματος, ανάλογα με τα προϊόντα, τα οποία κατανέμονται σε δύο πίνακες· ότι το σύστημα αυτό κατάθεσης θεσπίστηκε, κυρίως, προκειμένου να επιδράσει άμεσα στο ισοζύγιο πληρωμών, μέχρις ότου τα άλλα μέτρα παράγουν τα αποτελέσματά τους, και προκειμένου να ασκηθεί πίεση επί της ρευστότητας που να επιτρέπει τη στήριξη της προσπάθειας για τη συγκράτηση της αύξησης της κυκλοφορίας του χρήματος, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του προγράμματος οικονομικής ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας·

ότι δεν θα ήταν δυνατόν να επιτραπεί καμία διάκριση κατά τη χρηματοδότηση εμπορικών συναλλαγών σε βάρος των εισαγομένων από την Κοινότητα προϊόντων δυνάμει της παρούσας απόφασης·

ότι η Επιτροπή, αφού εξέτασε την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 1, καθώς και

τα μέτρα που έχει ήδη λάβει η ελληνική κυβέρνηση σύμφωνα με το άρθρο 104 της συνθήκης, της απηύθυνε, στις 30 Οκτωβρίου 1985, σύσταση δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 1 της συνθήκης·

ότι η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τη Νομισματική Επιτροπή, συνέστησε στο Συμβούλιο μια αμοιβαία συνδρομή· ότι το Συμβούλιο, με την απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 1985, χορήγησε δάνειο με βάση το μηχανισμό χορήγησης κοινοτικών δανείων προοριζόμενων για τη στήριξη των ισοζυγίων πληρωμών των κρατών μελών·

ότι ωστόσο, λόγω της έκτασης των δυσχερειών που υφίστανται τη στιγμή αυτή στην Ελλάδα και της ταχύτητας με την οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν, τα μέτρα που συνιστώνται στην Ελλάδα βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 1 και η παρεχόμενη κοινοτική υποστήριξη δεν κρίνονται επαρκείς, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν, βραχυπρόθεσμα, να παράγουν πλήρως τα αποτελέσματά τους, ούτε αρκούν, στο άμεσο μέλλον, για την εξυγίανση του ελληνικού ισοζυγίου πληρωμών·

ότι, επομένως, εναπόκειται στην Επιτροπή να επιτρέψει την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων διασφάλισης, δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της συνθήκης·

ότι, για τους λόγους αυτούς, πρέπει να επιτραπεί στην ελληνική κυβέρνηση να απαιτεί την άτοκη κατάθεση, τοις μετρητοίς, κατά την εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων·

ότι, για την αποκατάσταση της εξωτερικής χρηματοοικονομικής κατάστασης της Ελλάδας, απαιτείται η προσωρινή διατήρηση, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1985, περιορισμών των συναλλαγών των ελλήνων κατοίκων στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων·

ότι, για τον ίδιο λόγο, δικαιολογείται, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 106 παράγραφος 1 της συνθήκης, περιορισμός των εξαγωγών συναλλάγματος που αφορούν τις δαπάνες για ταξίδια αναψυχής·

ότι, δυνάμει της απόφασης C/85/1344 της Επιτροπής, για την οποία η ελληνική κυβέρνηση ενημερώθηκε στις 13 Αυγούστου 1985, οι εξαγωγικές ενισχύσεις που προβλέπονται από την απόφαση 1574/70 της ελληνικής νομισματικής επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 350/82, έπρεπε να είχαν καταργηθεί κατά την ημερομηνία αυτή·

ότι η απόφαση 1574/70 της ελληνικής νομισματικής επιτροπής προβλέπει την πληρωμή ενισχύσεων σε επιχειρήσεις μετά τη διενέργεια εξαγωγών, με βάση την προστιθέμενη αξία που υπολογίζεται κατά την εξαγωγή· ότι το ποσοστό της ενίσχυσης ανέρχεται, κατ' εκτίμηση, μεταξύ 6,6 και 26,4 % της τιμής *FOB* του εξαγόμενου προϊόντος·

Άρθρο 7

Επιτρέπεται στην Ελλάδα να χορηγεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 1986 τις εξαγωγικές ενισχύσεις που προβλέπονται από την απόφαση 1574/70 της ελληνικής νομισματικής επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 350/82, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται η καταβολή ενισχύσεων στις εξαγωγικές επιχειρήσεις με βάση την προστιθέμενη αξία στην εξαγωγή. Η επίπτωση των πληρωμών αυτών δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το 26,4% της τιμής fob. Τα ποσοστά των ενισχύσεων που εφαρμόζονται για τα διάφορα προϊόντα δεν είναι δυνατόν να είναι ανώτερα από αυτά που ίσχυαν στις 13 Αυγούστου 1985.

Άρθρο 8

Οι δυσχέρειες που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή των επιτρεπόμενων μέτρων αποτελούν αντικείμενο από κοινού εξέτασης μεταξύ της Ελλάδας και της Επιτροπής.

Άρθρο 9

1. Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από τις 22 Νοεμβρίου 1985.
2. Η Επιτροπή ελέγχει την τήρηση των διατάξεων της παρούσας απόφασης και παρακολουθεί προσεκτικά την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα.
3. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται, μετά από διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, να τροποποιήσει ή να

καταργήσει, εν όλω ή εν μέρει, την παρούσα απόφαση, ιδίως αν διαπιστώσει ότι έχουν μεταβληθεί οι συνθήκες που οδήγησαν στην έκδοσή της ή αν οι επιπτώσεις της αποδεικνύονται περισσότερο περιοριστικές από όσο απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της.

4. Η Επιτροπή προβαίνει πριν από τις 31 Ιανουαρίου 1986 και, στη συνέχεια, κατά περίπτωση, ανά τρίμηνο, σε επανεξέταση από κοινού με τις ελληνικές αρχές των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 1.

5. Αν, πριν από την ημερομηνία λήξης των παρεκκλίσεων που παραχωρούνται δυνάμει του άρθρου 6, η Ελλάδα επικαλεσθεί την εμμονή των δυσχερειών ή σοβαρούς κινδύνους δυσχερειών στο ισοζύγιο πληρωμών, η Επιτροπή προβαίνει σε εξέταση του συνόλου της οικονομικής της κατάστασης προκειμένου να εξακριβώσει αν πρέπει να παραταθεί η εφαρμογή του συνόλου ή τμήματος των μέτρων διασφάλισης που βρίσκονται σε ισχύ.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ελληνική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 22 Νοεμβρίου 1985.

Για την Επιτροπή
COCKFIELD
Αντιπρόεδρος

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
25.20	Γύψος. Ανυδρίτης. Γύψος ψημένος, έστω και χρωματισμένος ή αναμειγμένος με μικρές ποσότητες ουσιών με σκοπό την επιτάχυνση ή επιβράδυνση του πήξιματός του, με εξαίρεση τον ψημένο γύψο που είναι ειδικά παρασκευασμένος για την οδοντοτεχνική
25.22	Συνηθισμένος ασβέστης (σβησμένος ή μη). Ασβέστης υδραυλικός, με εξαίρεση το οξείδιο και το υδροξείδιο του ασβεστίου
25.23	Τσιμέντα υδραυλικά (στα οποία περιλαμβάνονται και εκείνα που δεν είναι σε σκόνη και λέγονται «clinkers»), έστω και χρωματισμένα
25.24	Αμίαντος
ex 25.30	Βορικό οξύ φυσικό που περιέχει 85 % BO_3H_3 επί ξηρού προϊόντος
26.01 B	Μεταλλεύματα μαγγάνιου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα σιδηρομεταλλεύματα που περιέχουν μαγγάνιο, περιεκτικότητας σε μαγγάνιο 20 % και άνω κατά βάρος (EKAX)
26.03	Τέφρες και υπολείμματα (άλλα από αυτά που περιλαμβάνονται στην κλάση 26.02), που περιέχουν μέταλλα ή μεταλλικές ενώσεις
26.04	Άλλες σκουριές και τέφρες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι τέφρες από φύκια
27.02	Λιγνίτες και συσσωματωμένα είδη από λιγνίτες
27.03	Τύρφη (στην οποία περιλαμβάνεται και η τύρφη για επίστρωση των στάβλων) και συσσωματωμένα είδη από τύρφη
27.10 Γ III εκτός ex δ)	Λάδια λιπαντικά και άλλα, εκτός των προοριζομένων για αυτοκίνητα
27.11 B I ex γ)	Από αέρια πετρελαίου και άλλους αέριους υδρογονάνθρακες, μόνο τα έτοιμα φιαλίδια υγραερίου 300 g μιας χρήσης, 500 g, 1, 2 και 3 kg
27.13	Παραφίνη, κερι από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, οζοκρηίτης, κερι από λιγνίτη, κερι από τύρφη, υπολείμματα παραφινούχα (gatsch, slach wax, κλπ.), έστω και χρωματισμένα-
27.14 Γ	Άλλα υπολείμματα των λαδιών πετρελαίου ή των ασφαλτούχων ορυκτών, εκτός από άσφαλο πετρελαίου και οπτόνθρακες πετρελαίου
ex 27.16	Μείγματα ασφαλτούχα με βάση την άσφαλο πετρελαίου, τη φυσική άσφαλο, την πίσσα πετρελαίου, την ορυκτή πίσσα ή την πίσσα που προέρχεται από τη διάλυση αυτής (μαστίχες ασφαλτούχες, cut-backs, κλπ.), εκτός από ασφαλτικά διαλύματα με άσφαλο 60 % και άνω, και γαλακτώματα και αιωρήματα της ασφάλτου σε νερό, έστω και αναμειγμένα με ανόργανες ουσίες (αμίαντος, κλπ.)
28.17 A	Υδροξείδιο του νατρίου (καυστική σόδα)
ex 28.38 A	Θεϊκό αργίλιο
31.02	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά αζωτούχα
31.03	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά φώσφορικά
31.05	Άλλα λιπάσματα. Προϊόντα του κεφαλαίου αυτού που παρουσιάζονται είτε σε δισκία, τροχίσκους και άλλα παρόμοια σχήματα, είτε σε συσκευασίες με μεικτό βάρος μέχρι και 10 kg
32.04	Χρωστικές ύλες φυτικής προέλευσης (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα εκχυλίσματα από βαφικά ξύλα και από άλλα είδη φυτικών βαφικών υλών, εκτός από το ινδικό) και χρωστικές ύλες ζωικής προέλευσης
32.05	Συνθετικές οργανικές χρωστικές ύλες. Προϊόντα συνθετικά οργανικά του είδους εκείνων που χρησιμοποιούνται ως «φωτοφόρα». Προϊόντα των τύπων που ονομάζονται «παράγοντες οπτικής λεύκανσης» και μπορούν να σταθεροποιηθούν πάνω σε ίνα. Ινδικό (λουλάκι) φυσικό
32.06	Χρωστικές λάκες
ex 32.07	Άλλες χρωστικές ύλες. Προϊόντα ανόργανα του είδους εκείνων που χρησιμοποιούνται ως «φωτοφόρα», εκτός από τις χρωστικές ύλες με βάση τον θειούχο ψευδάργυρο (λιθοπόνιο και παρόμοια), το οξείδιο του τιτανίου και τα χρωμικά άλατα του μολύβδου, του βορίου, του ψευδαργύρου ή του στροντίου

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
39.02 A	Ιοντοανταλλάκτες
39.02 B	Ταινίες αυτοκόλλητες, με πλάτος όχι πάνω από 10 cm, στις οποίες το επίχρισμα (συγκολλητική ύλη) αποτελείται από καουτσούκ, φυσικό ή συνθετικό, μη βουλκανισμένο
ex 39.02 Γ I β)	Σωλήνες από πολυαιθυλένιο
ex 39.02 Γ VII β)	Σωλήνες από χλωριούχο πολυβινύλιο
39.02 Γ IX	Οξικό πολυβινύλιο
39.02 Γ XIV	Άλλα προϊόντα πολυμερισμού ή συμπολυμερισμού, που δεν αναφέρονται στη διάκριση 32.02 Γ
39.03 B II	Νιτρική κυτταρίνη
ex 39.04	Λευκωματώδεις ύλες σκληρυμένες (σκληρυμένη καζεΐνη, σκληρυμένη ζελατίνα, κλπ.), εκτός από τα τεχνητά έντερα για αλλαντικά
39.05	Ρητίνες φυσικές που έχουν τροποποιηθεί με λιώσιμο (γόμες λιωμένες). Ρητίνες τεχνητές που αποκτιούνται από εστεροποίηση φυσικών ρητινών ή ρητινικών οξέων (γόμες-εστέρες). Παράγωγα χημικά του φυσικού καουτσούκ (καουτσούκ χλωριωμένο, υδροχλωριωμένο, κυκλοποιημένο, οξειδωμένο, κλπ.)
40.05 εκτός B	Πλάκες, φύλλα και ταινίες από καουτσούκ φυσικό ή συνθετικό, μη βουλκανισμένο, άλλα από τα καπνιστά και τα ρυτιδωμένα φύλλα των κλάσεων 40.01 και 40.02. Φυσικό ή συνθετικό καουτσούκ σε κόκκους, με μορφή μειγμάτων έτοιμων για βουλκανισμό. Μείγματα που λέγονται «κύρια μείγματα», που αποτελούνται από φυσικό ή συνθετικό καουτσούκ μη βουλκανισμένο, στο οποίο έχει προστεθεί, πριν ή μετά από την πήξη, μαύρο του άνθρακα (με ή χωρίς ορυκτά λάδια) ή πυριτικός ανυδρίτης (με ή χωρίς ορυκτά λάδια), με οποιαδήποτε μορφή. Εκτός από φυσικό ή συνθετικό καουτσούκ σε κόκκους, με μορφή μειγμάτων έτοιμων για βουλκανισμό
ex 40.06	Καουτσούκ (ή γαλακτώδης σπός καουτσούκ) φυσικό ή συνθετικό, μη βουλκανισμένο, που παρουσιάζεται με άλλες μορφές ή καταστάσεις (διαλύματα και διασπορές, σωλήνες, ράβδοι, είδη καθορισμένης μορφής, κλπ.). Είδη από καουτσούκ φυσικό ή συνθετικό, μη βουλκανισμένο (νήματα υφαντικά επικαλυμμένα ή εμποτισμένα. Δίσκοι, δακτύλιοι, κλπ.), εκτός από διαλύματα και διασπορές, και νήματα από υφαντικές ίνες εμποτισμένα με καουτσούκ μη βουλκανισμένο
40.07	Νήματα και σχοινιά από βουλκανισμένο καουτσούκ, έστω και επικαλυμμένα με υφαντικές ύλες. Νήματα υφαντικά, εμποτισμένα ή επικαλυμμένα με βουλκανισμένο καουτσούκ
40.08	Πλάκες, φύλλα, ταινίες, ράβδοι και είδη καθορισμένης μορφής, από βουλκανισμένο καουτσούκ μη σκληρυμένο
ex 40.09	Σωλήνες κάθε είδους από βουλκανισμένο καουτσούκ μη σκληρυμένο, εκτός από αυτούς με εξαρτήματα, για τη διοχέτευση αερίων ή υγρών, που προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη
40.10	Ιμάντες μεταφορικοί ή μετάδοσης κίνησης από βουλκανισμένο καουτσούκ
40.13	Ενδύματα, γάντια και συμπληρώματα της ένδυσης από βουλκανισμένο καουτσούκ μη σκληρυμένο, για κάθε χρήση
42.01	Είδη σελοποιίας και σαγματοποιίας για όλα τα ζώα (σέλες, χαλινάρια, λαιμαριές, λουριά, επιγονατίδες, κλπ.), από κάθε ύλη
42.04	Είδη από δέρμα φυσικό, τεχνητό ή ανασχηματισμένο, για τεχνικές χρήσεις
43.02 A	Δέρματά για γουναρικά δεψασμένα ή κατεργασμένα, έστω και αν έχουν συρραφεί σε φύλλα, σάκους, τετράγωνα, σταυρούς ή παρόμοιες μορφές
44.01	Καυσόξυλα σε κυλίνδρους, κούτσουρα, μικρά κλαδιά ή δεμάτια. Απορρίμματα ξύλων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα πριονίδια

Κλάση του καινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
50.04	Νήματα από μετάξι, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
50.05	Νήματα από απορρίμματα από μετάξι με την ονομασία «scharpe» ή από άλλα απορρίμματα από μετάξι, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
50.07	Νήματα από μετάξι, από απορρίμματα από μετάξι με την ονομασία «scharpe» ή από άλλα απορρίμματα από μετάξι, συσκευασμένα για τη λιανική πώληση.
50.09	Τρίχες αλιείας (μεσσηνέζες). Απομιμήσεις χειρουργικών ραμμάτων από μετάξι
50.09	Υφάσματα από μετάξι, από απορρίμματα από μετάξι με την ονομασία «scharpe» ή από άλλα απορρίμματα από μετάξι
51.01 A	Νήματα από συνθετικές υφαντικές ίνες συνεχείς, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
51.01 B I	Νήματα από τεχνητές υφαντικές ίνες, κοίλες
51.02	Νήματα μονόινα, λουρίδες και παρόμοιες μορφές (τεχνητό άχυρο) και απομιμήσεις χειρουργικών ραμμάτων, από υφαντικές ύλες συνθετικές και τεχνητές
51.03	Νήματα από συνθετικές και τεχνητές υφαντικές ίνες συνεχείς, συσκευασμένες για τη λιανική πώληση
51.04	Υφάσματα από συνθετικές και τεχνητές υφαντικές ίνες συνεχείς (στα οποία περιλαμβάνονται και τα υφάσματα από μονόινα νήματα ή από λουρίδες των κλάσεων 51.01 ή 51.02)
52.01	Νήματα από μέταλλο συνδυασμένα με νήματα από υφαντικές ύλες (files métalliques), στα οποία περιλαμβάνονται και τα νήματα από υφαντικές ύλες που είναι περιτυλιγμένα με νήματα από μέταλλο, και νήματα υφαντικά επιμεταλλωμένα
52.02	Υφάσματα από νήματα από μέταλλο, από νήματα από μέταλλο συνδυασμένα με νήματα από υφαντικές ύλες ή από νήματα υφαντικά επιμεταλλωμένα της κλάσης 52.01, για ενδύματα, επιπλώσεις και παρόμοιες χρήσεις
53.06	Νήματα από μαλλί λαναρισμένο, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
53.07	Νήματα από μαλλί χτενισμένο, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
53.08	Νήματα από τρίχες εκλεκτής ποιότητας, λαναρισμένα ή χτενισμένα, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
53.09	Νήματα από χοντροειδείς τρίχες ή από χοντρότριχες (τρίχες χαίτης και ουράς μονόπλων ή βοοειδών), μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
53.10	Νήματα από μαλλί, από τρίχες (εκλεκτής ποιότητας ή χοντροειδείς), ή από χοντρότριχες (τρίχες χαίτης και ουράς μονόπλων ή βοοειδών), συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
53.11	Υφάσματα από μαλλί ή τρίχες εκλεκτής ποιότητας
53.12	Υφάσματα από χοντροειδείς τρίχες ή από χοντρότριχες (τρίχες χαίτης και ουράς μονόπλων ή βοοειδών)
54.03	Νήματα από λινάρι ή ραμί, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
54.04	Νήματα από λινάρι ή ραμί, συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
54.05	Υφάσματα από λινάρι ή ραμί
55.01	Βαμβάκι σε μάζες
55.02	Ίνες πολύ κοντές από βαμβάκι
55.03	Απορρίμματα από βαμβάκι (στα οποία περιλαμβάνονται και τα ξάσματα βαμβακιού από νήματα, υφάσματα ή ράκη), μη χτενισμένα ούτε λαναρισμένα
55.04	Βαμβάκι λαναρισμένο ή χτενισμένο
55.05	Νήματα από βαμβάκι, μη συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
55.06	Νήματα από βαμβάκι, συσκευασμένα για τη λιανική πώληση
55.07	Υφάσματα από βαμβάκι με ύφανση γάζας
55.08	Υφάσματα από βαμβάκι φλοκωτά, σπογγοειδή

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
61.07	Λαιμοδέτες (γραβάτες)
61.09	Κορσέδες, ζώνες-κορσέδες, κορσέδες χωρίς ελάσματα, στηθόδεσμοι, τράντες, καλτσοδέτες αντρών και γυναικών, συγκρατήματα καλτσών κάθε είδους και παρόμοια είδη, όλα από ύφασμα πλεκτό ή μη, έστω και ελαστικά με καουτσούκ
61.10	Γάντια, κάλτσες, περιπόδια και περιπόδια κοντά, άλλα από τα πλεκτά
61.11	Άλλα έτοιμα συμπληρώματα του ενδύματος, όπως τα υπομασχάλια, τα παραγεμίσματα και οι βάτες για τους ράφτες, οι ζώνες κάθε είδους, οι περιχειρίδες (μανσόν), τα προστατευτικά μανίκια, κλπ.
64.02 A	Υποδήματα που έχουν το εξωτερικό πέλμα και το πάνω μέρος από δέρμα φυσικό
68.01	Κυβόλιθοι για λιθόστρωτα δρόμων, κράσπεδα πεζοδρομίων και πλάκες για στρώσιμο από φυσικές πέτρες (άλλες από αυτές του σχιστόλιθου)
68.02	Τεχνουργήματα από πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική, με εξαίρεση αυτά της κλάσης 68.01 και εκείνα του κεφαλαίου 69. Κύβοι και ψηφίδες για μωσαϊκά
68.03	Σχιστόλιθος κατεργασμένος και τεχνουργήματα από φυσικό ή συσσωματωμένο σχιστόλιθο
68.04	Πέτρες για ακόνισμα ή γυάλισμα με το χέρι, μυλόπετρες, τροχοί ή ακόνια και παρόμοια είδη για το άλεσμα, την αφαίρεση των ινών, το ακόνισμα, το γυάλισμα, τη διόρθωση (ρεκτιφέ), την κοπή ή τον τεμαχισμό, όλα από πέτρες φυσικές, συσσωματωμένες ή μη, από λειαντικές ύλες φυσικές ή τεχνητές συσσωματωμένες, ή από κεραμειτικές ύλες (στα οποία περιλαμβάνονται και τα τμήματα ή άλλα μέρη αυτών από τις ίδιες ύλες), έστω και με μέρη (πυρήνες, στελέχη, δακτύλιοι, κλπ.) από άλλες ύλες, ή με τους άξονές τους, αλλά χωρίς σκελετούς ή πλαίσια για την τοποθέτησή τους
68.06	Λειαντικά, φυσικά ή τεχνητά, σε σκόνη ή σε κόκκους, προσαρμοσμένα σε υποθέματα από ύφασμα, χαρτί, χαρτόνι ή άλλες ύλες, έστω και κομμένα, ραμμένα ή με άλλο τρόπο συναρμολογημένα
68.07	Μαλλιά από σκουριές υψικαμίνου, από άλλες σκουριές, από πετρώματα και άλλα παρόμοια ορυκτά μαλλιά. Διογκωμένος βερμικουλίτης, διογκωμένη άργιλος και παρόμοια διογκωμένα ορυκτά προϊόντα. Μείγματα και τεχνουργήματα από ορυκτές ύλες, που χρησιμοποιούνται ως μονωτικά της θερμότητας ή του ήχου, με εξαίρεση τα είδη των κλάσεων 68.12, 68.13 και τα είδη του κεφαλαίου 69
68.08	Τεχνουργήματα από άσφαλτο ή παρόμοια προϊόντα (πίσσα πετρελαίου, σκληρόπισσα, κλπ.)
68.11	Τεχνουργήματα από τσιμέντο, από σκυρόδεμα ή από τεχνητή πέτρα, έστω και οπλισμένα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνουργήματα από τσιμέντο σκουριάς υψικαμίνου ή από τεχνητό γρανίτη (granito)
68.12	Τεχνουργήματα από το συνδυασμό τσιμέντου-αμιάντου, κυτταρίνης-τσιμέντου και παρόμοια
68.13	Αμιάντος επεξεργασμένος. Τεχνουργήματα από αμιάντο, άλλα από εκείνα της κλάσης 68.14 (φύλλα, νήματα, υφάσματα, ενδύματα, καλύμματα κεφαλής, υποδήματα, κλπ.), έστω και οπλισμένα. Μείγματα με βάση τον αμιάντο ή με βάση τον αμιάντο και το μαγνησίτη και τεχνουργήματα από τις ύλες αυτές
68.15	Μαρμαρυγίας κατεργασμένος και τεχνουργήματα από μαρμαρυγία, στα οποία περιλαμβάνεται και ο μαρμαρυγίας σε υπόθεμα από χαρτί ή ύφασμα (micapite, micafolium, κλπ.)
68.16	Τεχνουργήματα από πέτρες ή από άλλες ορυκτές ύλες (στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνουργήματα από τύρφη), που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού
69.08	Άλλα πλακάκια, κύβοι και πλάκες δαπέδου ή επένδυσης
69.09	Συσκευές και είδη για χημικές και άλλες τεχνικές χρήσεις. Σκάφες και κάδοι για το πότισμα των ζώων, φάτνες και άλλα παρόμοια δοχεία για την αγροτική οικονομία. Στάμνες και άλλα παρόμοια δοχεία για τη μεταφορά ή τη συσκευασία
70.03 A	Γυαλί που ονομάζεται «σμάλτο» σε ράβδους, βέργες ή σωλήνες

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
73.35	Ελατήρια και ελάσματα ελατηρίων, από σίδηρο ή χάλυβα
73.36	Θερμάστρες, μαγειρεία (στα οποία περιλαμβάνονται και αυτά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν βοηθητικά για την κεντρική θέρμανση), καμινέτα, λέβητες με εστίες, θερμαντήρες φαγητών και παρόμοιες συσκευές, μη ηλεκτρικά, των τύπων που προορίζονται για οικιακές χρήσεις, καθώς και τα μέρη και ξεχωριστά τεμάχια αυτών, από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα
73.37	Λέβητες (άλλοι από αυτούς της κλάσης 84.01) και σώματα καλοριφέρ για την κεντρική θέρμανση, με θέρμανση όχι ηλεκτρική, και μέρη αυτών, από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα. Γεννήτριες και διανεμητές θερμού αέρα (στα οποία περιλαμβάνονται και αυτά που μπορούν επίσης να λειτουργήσουν ως διανεμητές αέρα δροσερού ή κάτω από κλιματισμό), με θέρμανση όχι ηλεκτρική, που περιλαμβάνουν ανεμιστήρα ή φυστήρα με κινητήρα, και μέρη αυτών, από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα
ex 73.40	Άλλα τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα: Συνδετήρες ιμάντων και μεταφορικές ταινίες, παλέτες και άλλες ανάλογες επιφάνειες για τον χειρισμό των εμπορευμάτων, καρούλια, μασούρια, μπομπίνες και παρόμοια υποστηρίγματα για τη νηματοργία και την υφαντουργία, μπίλιες, σφαιρίδια και παρόμοια στερεά δαφύρων σχημάτων για θραυστήρες
74.03 εκτός A	Ράβδοι, είδη με καθορισμένη μορφή και σύρματα, όλα με τομή πλήρη, από χαλκό, εκτός από κράματα χαλκού που περιέχουν κατά βάρος πάνω από 10% νικέλιο
74.04	Πλάκες, φύλλα και ταινίες από χαλκό, με πάχος πάνω από 0,15 mm
74.05 εκτός A	Φύλλα και ταινίες λεπτές από χαλκό (έστω και ανάγλυφα, κομμένα σε σχήματα, διάτρητα, επενδυμένα, τυπωμένα ή κολλημένα πάνω σε χαρτί, χαρτόνι, τεχνητές πλαστικές ύλες ή παρόμοια υποθέματα), με πάχος 0,15 mm και λιγότερο (χωρίς το υπόθεμα), εκτός από κράματα χαλκού που περιέχουν κατά βάρος πάνω από 10% νικέλιο
74.07	Σωλήνες κάθε είδους (στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ημιτελείς) και ράβδοι κοίλες, από χαλκό
74.08	Εξαρτήματα σωληνώσεων από χαλκό (σύνδεσμοι, γωνίες, φλάντζες, περιβλήματα, ενισχύσεις, κλπ.)
74.10	Καλώδια, σχοινιά, πλεξίδες και παρόμοια, από σύρματα χαλκού, με εξαίρεση τα μονωμένα για την ηλεκτροτεχνία
74.11	Μεταλλικά υφάσματα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συνεχή ή τα χωρίς τέλος), πλέγματα και διχτυωτά, από σύρματα χαλκού. Φύλλα ή ταινίες, αναπτυγμένα (τεντωμένα σε μορφή πλέγματος), από χαλκό
74.15	Καρφιά κάθε είδους, συνδετήρες μυτεροί, καρφοβελόνες αγκυλωτές και πινέζες, όλα από χαλκό ή με στέλεχος από σίδηρο ή χάλυβα και κεφάλι από χαλκό. Βίδες και παξιμάδια, με ή χωρίς βόλτες, έλικες, καρφιά με βόλτες και με κεφάλι σε σχήμα κρίκου ή άγκιστρου, καζανόκαρφα (πριτσίνια), κοπίλιες, σφήνες, περόνες σύνδεσης και παρόμοια είδη βιδοποιίας από χαλκό. Ροδέλες (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι κομμένες, καθώς και άλλες που προορίζονται να ενεργούν ως ελατήρια) από χαλκό
74.16	Ελατήρια από χαλκό
74.17	Συσκευές για ψήσιμο και θέρμανση, μη ηλεκτρικές, των τύπων που προορίζονται για οικιακές χρήσεις, καθώς και τα μέρη και τα ξεχωριστά τεμάχια αυτών, όλα από χαλκό
74.18	Είδη οικιακής χρήσης, υγιεινής και οικιακής οικονομίας και τα μέρη αυτών, όλα από χαλκό
ex 74.19	Άλλα τεχνουργήματα από χαλκό, εκτός από ταμπακιέρες, τσιγαροθήκες, πουδριέρες, θήκες καλλυντικών και ανάλογα αντικείμενα τσέπης, αλυσίδες αλυσιδάκια και μέρη αυτών
75.06	Άλλα τεχνουργήματα από νικέλιο
76.01	Αργίλιο ακατέργαστο. Απορρίμματα και θραύσματα αργιλίου
76.02	Ράβδοι, είδη με καθορισμένη μορφή και σύρματα, όλα με τομή πλήρη, από αργίλιο
76.03	Πλάκες, φύλλα και ταινίες από αργίλιο, με πάχος πάνω από 0,20 mm

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
82.04	Άλλα εργαλεία και συλλογές εργαλείων του χεριού, με εξαίρεση τα είδη που αναφέρονται σε άλλες κλάσεις του κεφαλαίου αυτού. Αμόνια, μέγγενες, καμινέτα για τη συγκόλληση των μετάλλων, φορητά σιδηρουργικά καμίνια, τροχοί ακονίσματος με το σκελετό τους, χειροκίνητοι ή ποδοκίνητοι, και γυαλοκόπτες με διαμάντι
82.05	Εργαλεία εναλλασσόμενα για μηχανές-εργαλεία και για εργαλεία του χεριού, μηχανικά ή μη (για κοίλανση, αποτύπωση, διέγνωση σπειρωμάτων, εσωτερική εξομάλυνση, κατασκευή σπειρωμάτων, άνοιγμα και διέγνωση οπών, λάξευση, τόνρευση, βίδωμα, κλπ.), στα οποία περιλαμβάνονται και οι συρματωτήρες (φιλιέρες) για τον εφελκυσμό και διάταση των μετάλλων σε θερμή κατάσταση, καθώς και τα εργαλεία για διατρήσεις (βράχων, κλπ.)
82.06	Μαχαίρια και λεπίδες κοφτερές για μηχανές και μηχανικές συσκευές
82.07	Πλάκες, βέργες, μύτες και παρόμοια αντικείμενα για εργαλεία, όλα μη συναρμολογημένα, που αποτελούνται από μεταλλικά καρβίδια (βολφραμίου, μολυβδαινίου, βαναδίου, κλπ.) συσσωματωμένα με θερμοσυμπιέση
82.08	Μύλοι του καφέ, κρεατοκοπτικές μηχανές, μηχανές για πουρέδες και άλλες μηχανικές συσκευές για οικιακές χρήσεις, που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή, την ετοιμασία, το σερβίρισμα, κλπ., των τροφίμων και των ποτών, όλα με βάρος 10 kg και λιγότερο
82.09	Μαχαίρια με λεπίδα κοφτερή ή πριονωτή (στα οποία περιλαμβάνονται και τα πτυσσόμενα μαχαίρια), άλλα από τα μαχαίρια της κλάσης 82.06, και λεπίδες αυτών
82.11 A I	Ευράφια ίσια
82.12	Ψαλίδια με δύο σκέλη και λεπίδες αυτών
82.13	Άλλα είδη μαχαιροποιίας (στα οποία περιλαμβάνονται και τα ψαλίδια κλαδέματος, οι κουρευτικές μηχανές, τα σχιστήρια, τα μεγάλα μαχαίρια κρεοπωλείων και οικιακής χρήσης και οι χαρτοκόπτες). Εργαλεία και συλλογές εργαλείων για την περιποίηση των χεριών, των ποδιών και παρόμοια (στα οποία περιλαμβάνονται και οι λίμες για τα νύχια)
82.14	Κουτάλια, κουτάλες, πιρούνια, σπάτουλες για το σερβίρισμα των γλυκισμάτων, μαχαίρια ειδικά για τα ψάρια ή του βούτυρο, τσιμπίδες για τη ζάχαρη και τα παρόμοια
82.15	Λαβές από κοινά μέταλλα για τα είδη των κλάσεων 82.09, 82.13 και 82.14
83.08	Σωλήνες εύκαμπτοι από κοινά μέταλλα
84.06 B	Ειδικοί προωθητικοί κινητήρες εξωλέμβιου τύπου
ex 84.06 Γ I α) 2	Μόνο φορητοί κινητήρες για μοτοσικλέτες και μοτοποδήλατα
84.06 Γ I β) 1	Κινητήρες έκρηξης εμβολοφόροι, πάνω από 250 cm που προορίζονται για τη βιομηχανία συναρμολόγησης
84.06 Γ I β) 2 ex ββ)	Κινητήρες έκρηξης εμβολοφόροι, εκτός από αυτούς που προορίζονται για την προώθηση πλοίων
84.06 Γ II β) 1 και ex 2	Κινητήρες εσωτερικής καύσης (που η ανάφλεξη τους γίνεται με συμπίεση), εκτός των προοριζόμενων για ελκυστήρες και σιδηροδρομικά οχήματα
84.06 Δ II β)	Μέρη και ξεχωριστά τεμάχια κινητήρων έκρηξης και εσωτερικής καύσης, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
84.10	Αντλίες, αντλίες με κινητήρα ή στρόβιλο, όλες για υγρά, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι μη μηχανικές αντλίες καθώς και οι αντλίες διανομής με μετρική διάταξη. Ανυψωτές υγρών (με «κομπολόι», με κουβάδες, με εύκαμπτες ταινίες, κλπ.)
84.11 Γ II	Ανεμιστήρες και παρόμοια, μέρη και ξεχωριστά τεμάχια αυτών, εκτός αυτών που προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη
84.12 εκτός A	Συσκευές τεχνητού κλίματος, που περιλαμβάνουν, σε ένα μόνο σώμα, ανεμιστήρα με κινητήρα και διατάξεις για μεταβολή της θερμοκρασίας και της υγρασίας, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
84.13	Καυστήρες για την τροφοδότηση των εστιών με υγρά καύσιμα, με στερεά καύσιμα σε σκόνη ή με αέρια. Εστίες αυτόματες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προθάλαμοι αυτών, οι μηχανικές σχάρες, οι μηχανικές διατάξεις για την απομάκρυνση της στάχτης, και παρόμοιες διατάξεις

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
84.39	Μηχανές και συσκευές για την παρασκευή και το τελείωμα της επεξεργασίας του πηλίου, σε τόπια ή σε σχήματα, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι μηχανές πιλοποιίας και οι μήτρες (καλούπια) πιλοποιίας
84.51 A	Γραφομηχανές
84.52	Υπολογιστικές μηχανές. Γραφομηχανές που ονομάζονται «λογιστικές», αριθμητικά ταμεία, μηχανές αποτύπωσης ταχυδρομικών τελών σε φάκελα αλληλογραφίας, μηχανές έκδοσης εισιτηρίων και παρόμοιες που περιλαμβάνουν διάταξη άθροισης
84.54	Άλλες μηχανές και συσκευές γραφείου (πολύγραφοι εκτογραφικού τύπου ή μεμβρανών, μηχανές εκτύπωσης διευθύνσεων, μηχανές διαλογής, μέτρησης και συσκευασίας σε κυλίνδρους των κερμάτων, συσκευές για το ξύσιμο των μολυβιών, συσκευές για το τρύπημα και τη σύνδεση εγγράφων, κλπ.)
84.61	Είδη κρουνοποιίας και άλλα παρόμοια όργανα (στα οποία περιλαμβάνονται και οι υποβιβαστές πίεσης και οι θερμοστατικές δικλείδες), για σωληνώσεις, ατμολέβητες, δεξαμενές, κάδους και άλλα παρόμοια δοχεία
ex 85.01 B I β)	Ηλεκτροκινητήρες; με ισχύ ίση ή ανώτερη των 37 kW
85.03	Ηλεκτρικές στήλες
85.04	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές
85.05	Εργαλεία και μηχανές-εργαλεία, όλα ηλεκτρομηχανικά (με ενσωματωμένο κινητήρα), που χρησιμοποιούνται με το χέρι
85.09	Ηλεκτρικές συσκευές φωτισμού και σηματοδότησης, καθαριστήρες υαλοπινάκων ηλεκτρικοί, καθώς και διατάξεις ηλεκτρικές για την αφαίρεση των κρυστάλλων πάγου και του αχνού, όλα για ποδήλατα και αυτοκίνητα
85.10 εκτός A	Ηλεκτρικές λυχνίες φορητές, που προορίζονται να λειτουργούν με δική τους πηγή ηλεκτρικής ενέργειας (στήλες, συσσωρευτές, ηλεκτρομαγνητικές διατάξεις κλπ.), με εξαίρεση τις συσκευές της κλάσης 85.09, εκτός από λυχνίες ασφαλείας για μεταλλωρύχους
ex 85.12 A	Θερμαντήρες νερού, θερμαντήρες νερού λουτρών (θερμοσίφωνες) και συσκευές που βυθίζονται στο νερό για τη θέρμανσή του, όλα ηλεκτρικά, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 85.12 B	Ηλεκτρικές συσκευές για τη θέρμανση κλειστών χώρων και άλλες παρόμοιες χρήσεις, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
85.12 Γ	Ηλεκτροθερμικές συσκευές για την κόμωση (στεγνώματος, κατσαρώματος, θέρμανσης τσιμπίδων κατσαρώματος, κλπ.)
85.12 Δ	Ηλεκτρικά σίδερα σιδερώματος
85.12 E	Ηλεκτροθερμικές συσκευές για οικιακές χρήσεις
85.12 Z	Θερμαντικές αντιστάσεις
85.13	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία και ενσύρματη τηλεγραφία, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συσκευές τηλεπικοινωνίας με φερόμενη ηλεκτρική ενέργεια
85.14 εκτός A	Μικρόφωνα και τα υποστηρίγματα αυτών, μεγάφωνα και ηλεκτρικοί ενισχυτές χαμηλής συχνότητας, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 85.15 A I	Συσκευές εκπομπής για τη ραδιοτηλεφωνία και ραδιοτηλεγραφία. Συσκευές εκπομπής και λήψης για τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συσκευές λήψης που είναι συνδυασμένες με συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής του ήχου) και συσκευές λήψης εικόνων για την τηλεόραση, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 85.15 A II	Συσκευές εκπομπής-λήψης, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 85.15 A IV	Συσκευές λήψης εικόνων για την τηλεόραση, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 85.15 B	Άλλες συσκευές, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 85.15 Γ	Μέρη και ξεχωριστά τεμάχια των συσκευών της κλάσης 85.15, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Πίνακας ειδών χρηματικών προκαταβολών 80 %

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
01.01 A	Άλογα
02.05	Λαρδί, με εξαίρεση το λαρδί που περιλαμβάνει και κρεάτινα μέρη, χοιρινό λίπος (ξίγκι) και λίπος πουλερικών, που δεν παίρονται με πίεση ή λιώσιμο ούτε με τη βοήθεια διαλυτών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, καταψυγμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
02.06	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων κάθε είδους, βρώσιμα (με εξαίρεση τα σκώτια πουλερικών), αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
03.02 B εκτός I	Ψάρια καπνιστά έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος, εκτός από τις ρέγγες
03.03 εκτός B IV	Μαλακόστρακα και ορισμένα μαλάκια και οστρακοφόρα, εκτός από σουπιές, χταπόδια και καλαμάρια
04.06	Μέλι φυσικό
04.07	Προϊόντα βρώσιμα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού
05.01	Τρίχες κεφαλής ανθρώπου ακατέργαστες, έστω και πλυμένες και απολιπασμένες. Απορρίμματα τριχών κεφαλής ανθρώπου
05.04	Έντερα, κύστεις και στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών
05.05	Κατάλοιπα ψαριών
05.07	Δέρματα και άλλα μέρη πτηνών, με τα φτερά ή πούπουλά τους, φτερά και μέρη φτερών (έστω και κομμένα στα άκρα), πούπουλα, ακατέργαστα ή απλά καθαρισμένα, απολυμασμένα ή που έχουν υποστεί κατεργασία με σκοπό τη διατήρησή τους. Σκόνες και απορρίμματα φτερών ή μέρη φτερών
05.08	Κόκαλα και οστεώδεις άξονες κεράτων, ακατέργαστα, απολιπασμένα ή απλά επεξεργασμένα (όχι όμως κομμένα σε σχήματα), επεξεργασμένα με οξύ ή και αποζελατινωμένα. Σκόνες και απορρίμματα από αυτές τις ύλες
05.09	Ελεφαντόδοντο, χελωνόστρακο, κέρατα κάθε είδους, οπλές, νύχια κάθε είδους και ράμφη, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα, όχι όμως κομμένα σε σχήματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα απορρίμματα και οι σκόνες. Κεράτινα ελάσματα (μπαλένες ή μπανέλες) φάλαινας και παρόμοιων ζώων, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα, όχι όμως κομμένα σε σχήματα, στα οποία περιλαμβάνονται και αυτά με τη μορφή τριχών (γένεια) και τα απορρίμματα των προϊόντων αυτών
05.12	Κοράλλι και παρόμοια, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα, όχι όμως κατεργασμένα. Κοχύλια κενά, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα, όχι όμως κομμένα σε σχήματα. Σκόνες και απορρίμματα από κενά κοχύλια
05.14	Άμβρα (ζωικό ήλεκτρο), καστόριο, ζήβεθο και μόσχος. Κανθαρίδες και χολή, έστω και αποξηραμένα. Ζωικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων, νωπές, διατηρημένες με απλή ψύξη, καταψυγμένες ή αλλιώς διατηρημένες κατά τρόπο προσωρινό
06.03	Άνη και μπουμπούκια ανθέων, κομμένα, για ανθοδέσμες και διακοσμήσεις, νωπά, αποξηραμένα, λευκασμένα, βαμμένα, διαβρεγμένα ή αλλιώς παρασκευασμένα
06.04	Φυλλώματα, φύλλα, κλαδιά και άλλα μέρη φυτών, πρασινάδες, βρύα και λειχήνες, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά, αποξηραμένα, λευκασμένα βαμμένα, διαβρεγμένα ή αλλιώς παρασκευασμένα, με εξαίρεση τα άνθη και μπουμπούκια της κλάσης 06.03
07.01 εκτός A I	Λαχανικά και φυτά βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, εκτός από πατάτες προοριζόμενες για σπορά
07.02	Λαχανικά και φυτά βρώσιμα, που έχουν ή όχι υποστεί θερμική επεξεργασία (βράσιμο ή ψήσιμο), διατηρημένα σε κατάψυξη

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
19.08	Προϊόντα εκλεκτής αρτοποιίας, της ζαχαροπλαστικής και της μπισκοτοποιίας, έστω και με προσθήκη κακάου σε οποιαδήποτε αναλογία
20.01	Λαχανικά και όσπρια, φυτά βρώσιμα, καρποί και φρούτα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ, με ή χωρίς αλάτι, μπαχαρικά, μουστάρδα ή ζάχαρη
20.02	Λαχανικά και όσπρια και φυτά βρώσιμα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι ή οξικό οξύ
20.03	Καρποί και φρούτα διατηρημένα σε κατάψυξη, με προσθήκη ζάχαρης
20.04	Καρποί και φρούτα, οι φλούδες αυτών, φυτά και τα μέρη τους, ζαχαρόπηκτα (στραγγισμένα, με συμπνή ή κρυσταλλική εμφάνιση)
20.05	Πολτοί και πάστες καρπών και φρούτων, γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, που παίρονται από βράσιμο, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης
20.06	Καρποί και φρούτα αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή αλκοόλης
20.07	Χυμοί φρούτων (στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μούστος σταφυλιών) ή λαχανικών, που δεν έχουν υποστεί ζύμωση, χωρίς προσθήκη αλκοόλης, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης
21.02	Εκχυλίσματα ή συμπυκνωμένα αποστάγματα καφέ, τσαγιού ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα ή τα αποστάγματα αυτά. Κιχώριο (ραδίκι) καβουρντισμένο και άλλα καβουρντισμένα υποκατάστατα του καφέ και τα εκχυλίσματά τους
21.03	Αλεύρι από σινάπι και μουστάρδα παρασκευασμένη
21.04	Σάλτσες. Μπαχαρικά και καρυκεύματα, σύνθετα
21.05	Παρασκευάσματα για σούπες και ζωμούς από χορταρικά ή κρέας. Σούπες και ζωμοί από χορταρικά ή κρέας, παρασκευασμένα. Παρασκευάσματα διατροφής σύνθετα, ομογενοποιημένα
21.06	Ζύμες φυσικές, ενεργού ή αδρανείς. Ζύμες τεχνητές παρασκευασμένες
21.07 εκτός Δ II β), Η I α) 1, Η I γ) 1, Η I ε) 1 και Η V β)	Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού, εκτός από γιαούρτια περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα ίσης ή ανώτερης του 1,5%, άλλα μη κατονομαζόμενα, που δεν περιέχουν ή περιέχουν κατά βάρος λιγότερο του 5% άμυλα κάθε είδους, περιεκτικότητας κατά βάρος σε ζαχαρόζη ίσης ή ανώτερης του 15% και κατώτερης του 30%, που δεν περιέχουν ή περιέχουν κατά βάρος λιγότερο του 5% άμυλα κάθε είδους, περιεκτικότητας κατά βάρος σε ζαχαρόζη ίσης ή ανώτερης του 50% και κατώτερης του 85%, που δεν περιέχουν κατά βάρος λιγότερο του 5% άμυλα κάθε είδους, και περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες που προέρχονται από γάλα ίσης ή ανώτερης του 18% και κατώτερης του 26%
22.01	Νερό, νερά μεταλλικά, νερά αεριούχα, πάγος και χιόνι
22.02 A	Λεμονάδες, αεριούχα νερά αρωματισμένα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα μεταλλικά νερά με την ίδια κατεργασία) και άλλα μη αλκοολούχα ποτά, με εξαίρεση τους χυμούς φρούτων και λαχανικών της κλάσης 20.07, που δεν περιέχουν γάλα ή λιπαρές ουσίες που προέρχονται από το γάλα
22.03	Μπίρα
22.04	Μούστος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση, έστω και αν η ζύμωση έχει ανασταλεί με άλλο τρόπο, εκτός από αυτόν της προσθήκης αλκοόλης
22.05	Κρασιά από νωπά σταφύλια. Μούστος από νωπά σταφύλια του οποίου η ζύμωση έχει ανασταλεί με την προσθήκη αλκοόλης (στον οποίο περιλαμβάνονται και τα μιστέλια)
22.06	Βερμούτ και άλλα κρασιά από νωπά σταφύλια παρασκευασμένα με τη βοήθεια φυτών ή υλών
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και άλλα ποτά που προέρχονται από ζύμωση
22.08	Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη, που έχει αλκοολικό τίτλο 80% vol και πάνω. Αιθυλική αλκοόλη μετουσιωμένη, οποιουδήποτε αλκοολικού τίτλου
22.09	Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη, που έχει αλκοολικό τίτλο λιγότερο από 80% vol. Αποστάγματα, λικέρ και άλλα οινοπνευματώδη ποτά. Σύνθετα αλκοολούχα παρασκευάσματα (με την ονομασία «συμπυκνωμένα εκχυλίσματα») για την παρασκευή ποτών

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
42.02 (συνέχεια)	κυάλια, κοσμήματα, φιαλίδια, περιλαίμια, παπούτσια, βούρτσες, κλπ.) και παρόμοια, από δέρμα φυσικό, τεχνητό ή ανασχηματισμένο, από βουλκανισμένη κυτταρίνη, από φύλλα από τεχνητές πλαστικές ύλες, από χαρτόνι ή από ύφασμα
42.03	Ενδύματα και εξαρτήματα του ενδύματος από δέρμα φυσικό, τεχνητό ή ανασχηματισμένο
42.05	Άλλα τεχνουργήματα από δέρμα φυσικό, τεχνητό ή ανασχηματισμένο
42.06	Τεχνουργήματα από έντερα, μεμβράνες, ζωικές κύστες ή τένοντες
43.03	Δέρματα για γουναρικά κατεργασμένα ή τελειωμένα σε έτοιμα είδη (γουναρικά)
43.04	Δέρματα για γουναρικά τεχνητά, τελειωμένα ή μη σε έτοιμα είδη
44.14 εκτός Α	Ξυλεία απλώς πριονισμένη κατά μήκος ή εγκάρσια ή ξετυλιγμένη, πάχους ίσου ή κατώτερου των 5 mm. Φύλλα για επικάλυψη (καπλαμάδες) και ξυλεία για φύλλα πολυστρωτα αντικολλητά (κόντρα-πλακέ), του ίδιου πάχους. Εκτός από σανιδάκια που προορίζονται για την κατασκευή μολυβιών
44.16	Πλάκες-διαφράγματα κυψελώδεις από ξύλο, έστω και αν φέρουν επικάλυψη από φύλλα κοινών μετάλλων
44.17	Ξυλεία με την ονομασία «βελτιωμένη» σε πλάκες-διαφράγματα, σανίδες, όγκους και παρόμοια
44.18	Ξυλεία με την ονομασία «τεχνητή» ή «ανασχηματισμένη», που έχει σχηματισθεί από ροκανίδια, πριονίδια, ξυλάλευρο ή άλλα ξυλώδη απορρίμματα, συσσωματωμένα με φυσικές ή τεχνητές ρητίνες ή με άλλα οργανικά συνδετικά, σε πλάκες-διαφράγματα, πλάκες, όγκους και παρόμοια
44.19	Πήχες από απλό ξύλο ή με γλυφές, για έπιπλα, πλαίσια, εσωτερικό διάκοσμο, ηλεκτρικούς αγωγούς και παρόμοια
44.20	Πλάισια (κορνίζες) από ξύλο για εικόνες, καθρέπτες και παρόμοια
44.21	Κιβώτια κάθε μεγέθους, καφάσια, κύλινδροι και παρόμοια είδη συσκευασίας πλήρη, από ξύλο
44.22	Βαρέλια, κάδοι, μαστέλα, κουβάδες και άλλα τεχνουργήματα βαρελοποιίας και μέρη αυτών, από ξύλο, στα οποία περιλαμβάνονται και οι δούγες
44.24	Οικιακά σκεύη από ξύλο
44.27	Τεχνουργήματα λεπτουργικής και μικροεπιλοποιίας [κουτιά, μικρά κιβώτια, θήκες, θήκες για τιμαλή, θήκες για είδη γραφής, κρεμάστρες (πορτμαντώ), λυχνοστάτες και άλλες συσκευές φωτισμού, κλπ.], αντικείμενα διακόσμησης, ραφιών και είδη ατομικού στολισμού, από ξύλο. Μέρη αυτών των τεχνουργημάτων ή αντικειμένων, από ξύλο
44.28	Άλλα τεχνουργήματα από ξύλο
45.03	Τεχνουργήματα από φυσικό φελλό
45.04	Φελλός συσσωματωμένος (με ή χωρίς συνδετική ουσία) και τεχνουργήματα από συσσωματωμένο φελλό
48.14	Είδη αλληλογραφίας: χαρτί επιστολών σε δεσμίδες (μπλοκ), φάκελοι, επιστολικές κάρτες, ταχυδρομικά δελτάρια μη εικονογραφημένα και δελτάρια αλληλογραφίας. Κουτιά, φάκελοι-θήκες και παρόμοιες μορφές συσκευασίας από χαρτί ή χαρτόνι, που περιέχουν συνδυασμούς ειδών αλληλογραφίας
ex 48.15 B	Μόνο χαρτί υγείας σε κύλινδρους ή σε δεσμίδες
ex 48.16	Κουτιά, σάκοι, και άλλες συσκευασίες από χαρτί ή χαρτόνι, εκτός από τα ημιέτοιμα χαρτόνια-κουτιά για τη συσκευασία γάλακτος
48.18	Κατάστιχα, τετράδια, σημειωματάρια (σημειώσεων, αποδείξεων και παρόμοια), συσσωματωμένα φύλλα χαρτιού για σημειώσεις (μπλοκ σημειώσεων), σημειωματάρια ημερολογιακά (ατζέντες), χαρτοθήκες επιτραπέζιοι (σουμέν), ταξιδιές (κλασέρ με ή χωρίς κινητά φύλλα), φάκελοι-καλύμματα και άλλα είδη σχολικά, γραφείου ή χαρτοποιίας, από χαρτί ή χαρτόνι. Λευκώματα για δείγματα και για συλλογές και καλύμματα βιβλίων, από χαρτί ή χαρτόνι

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
60.05	Ενδύματα εξωτερικά, συμπληρώματα της ένδυσης και άλλα είδη πλεκτά, μη ελαστικά ούτε συνδυασμένα με καουτσούκ
ex 60.06	Υφάσματα σε τόπια και άλλα είδη (στα οποία περιλαμβάνονται οι επιγονατίδες αλλά όχι οι κάλτσες για τη φλεβίτιδα), πλεκτά ελαστικά και πλεκτά συνδυασμένα με καουτσούκ
62.01	Κλινοσκεπάσματα
62.02	Πανικά κρεβατιού, τραπέζιου, καθαριότητας, υπηρεσίας ή κουζίνας. Παραπετάσματα, παραπετάσματα διαφανή για πόρτες και παράθυρα και άλλα είδη επίπλωσης
62.03	Σάκοι και σακίδια συσκευασίας
62.04	Καλύμματα εμπορευμάτων, οχημάτων, κλπ., ιστία γενικά, εξωτερικά προπετάσματα (τέντες), σκηνές και είδη για κατασκήνωση
62.05 εκτός Α	Άλλα είδη έτοιμα από υφάσματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αχνάρια για ενδύματα (πατρόν), εκτός από αγωγούς διαφυγής επιβατών, που προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη
63.01	Ενδύματα και συμπληρώματα της ένδυσης, κλινοσκεπάσματα, πανικά του σπιτιού, είδη επίπλωσης (άλλα από αυτά που αναφέρονται στις κλάσεις 58.01, 58.02 και 58.03), από υφαντικές ύλες, είδη υπόδησης και καλύμματα κεφαλής από κάθε ύλη, όλα με φανερά σημάδια χρησιμοποίησής τους, που εισάγονται χύμα ή συσκευασμένα σε δέματα, σάκουκ ή παρόμοιες συσκευασίες
63.02	Ράκη κάθε είδους, απορριμματα από σπάγκους και από σχοινιά κάθε είδους, όλα σε μορφή υπολειμμάτων ή άχρηστων ειδών
64.01	Υποδήματα που έχουν το εξωτερικό πέλμα και το πάνω μέρος τους από καουτσούκ ή από τεχνητή πλαστική ύλη
64.02 εκτός Α	Υποδήματα που έχουν το εξωτερικό πέλμα από δέρμα τεχνητό ή ανασχηματισμένο, από καουτσούκ ή τεχνητή πλαστική ύλη
64.03	Υποδήματα από ξύλο ή με πέλματα εξωτερικά από ξύλο ή φελλό
64.04	Υποδήματα με πέλματα εξωτερικά από άλλες ύλες (σχοινί, χαρτόνι, ύφασμα, πύλημα, είδη καλαθοπλεκτικής, κλπ.)
64.05	Μέρη υποδημάτων (στα οποία περιλαμβάνονται και οι εσωτερικοί πάτοι, καθώς και τα μαξιλαράκια της φτέρνας) από κάθε ύλη, εκτός από μέταλλο
64.06	Γκέτες, περιβλήματα της κνήμης κάθε είδους και παρόμοια είδη και μέρη αυτών
65.01	Καμπάνες για καπέλα ασημάτιστες και με ασηκωτο το γύρο, δίσκοι και κύλινδροι για καπέλα (οι κύλινδροι μπορεί να είναι και σκισμένοι κατά το ύψος), όλα από πύλημα
65.02	Καμπάνες ή τύποι για καπέλα, πλεγμένα ή κατασκευασμένα με συναρμολόγηση ταινιών (πλεκτών, υφαντών ή αλλιώς κατασκευασμένων), από κάθε ύλη, ασημάτιστα και με ασηκωτο το γύρο
65.03	Καπέλα και άλλα καλύμματα κεφαλής, από πύλημα, κατασκευασμένα από τις καμπάνες ή τους δίσκους της κλάσης 65.01, στολισμένα ή μη
65.04	Καπέλα και άλλα καλύμματα κεφαλής, πλεγμένα ή κατασκευασμένα με συναρμολόγηση ταινιών (πλεκτών, υφαντών ή αλλιώς κατασκευασμένων), από κάθε ύλη, στολισμένα ή μη
65.05	Καπέλα και άλλα καλύμματα κεφαλής [στα οποία περιλαμβάνονται και τα δίχτυα (φιλέδες) για τα μαλλιά του κεφαλιού], πλεκτά ή κατασκευασμένα από ύφασμα, δαντέλες ή πύλημα (από τεμάχια, αλλά όχι από ταινίες), στολισμένα ή μη
65.06	Άλλα καπέλα και καλύμματα κεφαλής, στολισμένα ή μη
65.07	Ταινίες εσωτερικής προστασίας, εσωτερικές επενδύσεις (φόδρες), καλύμματα, σκελετοί (στους οποίους περιλαμβάνονται και οι σκελετοί με ελατήρια για καπέλα που διπλώνουν), γείσα και υποσάγωνα, για την πιλοποία

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
70.07	Γυαλί χυτό ή κυλινδρισμένο και υαλοπίνακες, κομμένα σε σχήμα άλλο από το τετράγωνο ή το ορθογώνιο, κλπ. Μονωτικές πλάκες από γυαλί με πολλαπλές επιφάνειες. Γυαλιά συναρμολογημένα σε διακοσμητικά υαλοστάσια
70.08 εκτός Α	Γυαλιά ασφαλείας, έστω και επεξεργασμένα, που αποτελούνται από γυαλί σκληρυμένο με βαφή ή που σχηματίζονται από δύο ή περισσότερα συγκολλημένα φύλλα, εκτός από αλεξήνεμα (παρμπρίζ), χωρίς πλαίσιο, που προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη
70.09	Καθρέφτες από γυαλί, με πλαίσιο ή όχι, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι οπισθοσκοπικοί καθρέφτες
70.10	Νταμιζάνες, φιάλες, φιαλίδια, πλατύστομες φιάλες, δοχεία, σωληνάρια για δισκία και τα παρόμοια είδη για τη μεταφορά ή τη συσκευασία από γυαλί. Πώματα και λοιπά είδη πωματισμού από γυαλί
70.13	Γυάλινα αντικείμενα, επιτραπέζια, μαγειρείου, καλλωπιστηρίου, γραφείου, εσωτερικής διακόσμησης διαμερισμάτων ή παρόμοιων χρήσεων, με εξαίρεση τα είδη της κλάσης 70.19
70.14	Γυάλινα είδη φωτισμού, σηματοδότησης και κοινής οπτικής
70.15	Γυαλιά ωρολογιοποιίας, γυαλιά για κοινά ματογυάλια και ανάλογα γυαλιά κυρτά, κοίλα και παρόμοια, στα οποία περιλαμβάνονται και οι κοίλες σφαίρες και τα τμήματα αυτών
70.16	Κύβοι, τούβλα, πλάκες, κεραμίδια και άλλα είδη από γυαλί χυτό ή πρεσαριστό, έστω και οπλισμένο, για οικοδομές και ανάλογες χρήσεις. Γυαλί γνωστό με την ονομασία «πολυκυψελωτό» ή γυαλί «αφρώδες» σε όγκους, πλάκες-διαφράγματα, πλάκες και κελύφη
70.19	Χάντρες από γυαλί, απομμήσεις μαργαριταριών, πολύτιμων και ημιπολύτιμων πετρών και παρόμοια είδη μικρογυαλικών. Κύβοι, κυβίσκοι, πλακίδια, μικρά τεμάχια και θραύσματα (έστω και σε υπόθεμα), από γυαλί για μωσαϊκά και παρόμοιες διακοσμήσεις. Τεχνητά μάτια από γυαλί, άλλα από εκείνα που χρησιμοποιούνται για ιατρικές προθέσεις, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μάτια για παιδικά παιχνίδια. Μικροαντικείμενα από γυαλί. Μικροκαλλιτεχνήματα από γυαλί κατεργασμένο με φυσήτjρα (κλωσμένο γυαλί)
70.21	Άλλα τεχνουργήματα από γυαλί
71.01	Μαργαριτάρια ακατέργαστα ή κατεργασμένα, όχι δεμένα σε κοσμήματα, έστω και σε αρμαθίες για την ευκολία της μεταφοράς, αλλά όχι ταιριασμένα κατά τρόπο που να αποτελούν έτοιμο κόσμημα
71.02	Πέτρες πολύτιμες ή ημιπολύτιμες, ακατέργαστες, κομμένες (σε σχήματα) ή με άλλο τρόπο κατεργασμένες, όχι δεμένες σε κοσμήματα, έστω και σε αρμαθίες για την ευκολία της μεταφοράς, αλλά όχι ταιριασμένες κατά τρόπο που να αποτελούν έτοιμο κόσμημα
71.03	Πέτρες συνθετικές ή ανασχηματισμένες, ακατέργαστες, κομμένες (σε σχήματα) ή με άλλο τρόπο κατεργασμένες, όχι δεμένες σε κοσμήματα, έστω και σε αρμαθίες για την ευκολία της μεταφοράς, αλλά όχι ταιριασμένες κατά τρόπο που να αποτελούν έτοιμο κόσμημα
71.04	Σκόνη διαμαντιού και σκόνη από πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες φυσικές ή συνθετικές
71.05	Άργυρος και κράματα αργύρου (στα οποία περιλαμβάνεται και ο επιχρυσωμένος και επιπλατινωμένος άργυρος), ακατέργαστα ή ημικατεργασμένα
71.06	Μέταλλα επιστρωμένα με άργυρο, ακατέργαστα ή ημικατεργασμένα
71.07	Χρυσός και κράματα χρυσού (στα οποία περιλαμβάνεται και ο επιπλατινωμένος χρυσός), ακατέργαστα ή ημικατεργασμένα
71.08	Μέταλλα κοινά ή άργυρος, επιστρωμένα με χρυσό, όλα γενικά ακατέργαστα ή ημικατεργασμένα
71.09	Πλατίνα και μέταλλα της ομάδας της πλατίνας, καθώς και τα κράματα αυτών, όλα γενικά ακατέργαστα ή ημικατεργασμένα
71.10	Μέταλλα κοινά ή πολύτιμα, επιστρωμένα με πλατίνα ή με άλλα μέταλλα της ομάδας της πλατίνας, όλα γενικά ακατέργαστα ή ημικατεργασμένα
71.11	Σκόνες χρυσοχοίας και άλλα απορρίμματα και θραύσματα από πολύτιμα μέταλλα

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
83.11	Καμπάνες, κουδούνια κάθε είδους, κουδούνια με ελατήριο, ημισφαιρικά ή σφαιρικά και παρόμοια (μη ηλεκτρικά), καθώς και τα μέρη αυτών, όλα από κοινά μέταλλα
83.13	Πώματα μεταλλικά, πώματα βιδωτά για βαρέλια, πλάκες πωμάτων, καπάκια (capsules) επιπωμάτισης, καπάκια επιπωμάτισης που σχίζονται, πώματα ρυθμιστικά της ροής, μολυβδοσφραγίδες και παρόμοια για τη σφράγιση της συσκευασίας, από κοινά μέταλλα
83.14	Πλάκες με ενδείξεις, επιγραφές, διαφημίσεις, διευθύνσεις και άλλες ανάλογες πλάκες, αριθμοί, γράμματα και διάφορα σήματα, από κοινά μέταλλα
ex 83.15 B	Άλλα σύρματα, βέργες, σωλήνες, πλάκες, δίσκοι, ηλεκτρόδια και παρόμοια είδη από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα
ex 84.15	Υλικό, μηχανές και συσκευές για την παραγωγή ψύχους, με ηλεκτρικό ή άλλο εξοπλισμό, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
84.19 A I	Πλυντήρια πιατικών οικιακής χρήσης
84.40	Μηχανές και συσκευές για το πλύσιμο, το καθάρισμα και το στέγνωμα ρούχων
84.41	Ραπτομηχανές οικιακής χρήσης
84.58	Αυτόματες συσκευές πώλησης
85.06	Συσκευές ηλεκτρομηχανικές (με ενσωματωμένο κινητήρα) οικιακής χρήσης
85.07	Ευριστικές και κουρευτικές ηλεκτρικές μηχανές, με ενσωματωμένο κινητήρα
ex 85.15 A III	Συσκευές εκπομπής και λήψης για τη ραδιοτηλεφωνία και ραδιοτηλεγραφία. Συσκευές εκπομπής και λήψης για τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συσκευές λήψης που είναι συνδυασμένες με συσκευή εγγραφής ή αναπαραγωγής του ήχου) και συσκευές λήψης εικόνων για την τηλεόραση, εκτός από αυτές που προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη
ex 87.02 A I β)	Επιβατικά αυτοκίνητα με κινητήρα άνω των 1 610 cm ³ για τη μεταφορά προσώπων και εμπορευμάτων
ex 89.01 B	Πλοία ψυχαγωγίας ή αθλητισμού. Λέμβοι με πεπιεσμένο αέρα
ex 90.02	Φακοί, πρίσματα, καθρέφτες και άλλα στοιχεία της οπτικής από κάθε ύλη, συναρμολογημένα, για όργανα και συσκευές, με εξαίρεση τα είδη από γυαλί, που δεν είναι οπτικά κατεργασμένα, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
90.03	Σκελετοί ματογυαλιών και επίρρινων ματογυαλιών, με ή χωρίς λαβή, και παρόμοια είδη, καθώς και τα μέρη των σκελετών αυτών
90.04	Ματογυαλία (διορθωτικά της όρασης, προστατευτικά και άλλα), επίρρινα ματογυαλία, με ή χωρίς λαβή και παρόμοια είδη
90.05	Διόπτρες δύο οπτικών πεδίων και ενός οπτικού πεδίου, με ή χωρίς πρίσματα
90.07	Φωτογραφικές μηχανές. Συσκευές και διατάξεις στις οποίες περιλαμβάνονται και οι λαμπτήρες και οι σωλήνες, για την παραγωγή αστραπιαίου φωτός κατά τη φωτογράφιση, με εξαίρεση τους λαμπτήρες και σωλήνες εκκένωσης της κλάσης 85.20
90.08	Κινηματογραφικά μηχανήματα (μηχανήματα κινηματογραφικής λήψης και ηχολήψιας, έστω και συνδυασμένα μεταξύ τους, μηχανήματα προβολής, με ή χωρίς αναπαραγωγή του ήχου)

Κλάση του κοινού δασμολογίου	Συνοπτική περιγραφή
92.13	Άλλα μέρη, ξεχωριστά τεμάχια και εξαρτήματα των συσκευών της κλάσης 92.11
93.01	Όπλα με λεπίδα (σπάθες, ξίφη, κλπ.), ξεχωριστά τεμάχια και θήκες αυτών
93.02	Περίστροφα και πιστόλια
93.03	Όπλα πολεμικά (άλλα από αυτά που περιλαμβάνονται στις κλάσεις 93.01 και 93.02)
93.04	Όπλα πυροβόλα (άλλα από αυτά που περιλαμβάνονται στις κλάσεις 93.02 και 93.03), στα οποία περιλαμβάνονται και τα παρόμοια είδη που χρησιμοποιούν τη δύναμη της πυρίτιδας, όπως τα πιστόλια φωτοβολιδών, τα πιστόλια και τα περίστροφα που παράγουν μόνο κρότο, τα αντιχαλαζικά πυροβόλα, τα πυροβόλα για την εκτόξευση σχοινιών, κλπ.
93.05	Άλλα όπλα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα τουφέκια, οι караμπίνες και τα πιστόλια με ελατήριο, πιεσμένο αέρα ή αέριο)
93.06	Μέρη και ξεχωριστά τεμάχια για όπλα άλλα από αυτά της κλάσης 93.01 (στα οποία περιλαμβάνονται και τα ημιτελή για κάννες των πυροβόλων όπλων)
93.07	Βλήματα και πυρομαχικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι νάρκες. Μέρη και ξεχωριστά τεμάχια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κυνηγετικά σκάγια κάθε είδους και οι τάπες των φυσιγγίων
ex 94.01	Καθίσματα και μέρη αυτών, εξαιρείσει των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
ex 94.03	Άλλα έπιπλα και μέρη αυτών, εκτός των προοριζόμενων για πολιτικά αεροσκάφη
94.04	Σομιέδες. Είδη κλινοστρωμνής και τα παρόμοια, με ελατήρια ή παραγέμισμα από οποιαδήποτε ύλη, όπως τα στρώματα, τα καλύμματα των ποδιών, τα παπλώματα, τα μαξιλάρια, τα παραγεμισμένα χαμηλά καθίσματα (πουφ), κλπ., στα οποία περιλαμβάνονται και αυτά από καουτσούκ ή τεχνητές πλαστικές ύλες, σε κατάσταση σπογγώδη ή κυψελώδη, επικαλυμμένα ή μη
95.05	Χελωνόστρακο, μαρμαροκόγχη, ελεφαντόδοντο, κόκαλο, κέρατα ζώων κάθε είδους, κοράλλι φυσικό ή ανασχηματισμένο και άλλες ζωικές ύλες για λάξευση, κατεργασμένα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνουργήματα)
95.08	Φυτικές ή ορυκτές ύλες για λάξευση, κατεργασμένες (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα τεχνουργήματα). Τεχνουργήματα χυτά ή λαξευτά από κερί φυσικό (ζωικό ή φυτικό), ορυκτό ή τεχνητό, από παραφίνη, από στεατίνη, από γόμμες ή ρητίνες φυσικές (κοπάλιο, κολοφώνιο, κλπ.) ή από άλλες ύλες που μπορούν να δεχτούν πλαστική κατεργασία, και άλλα τεχνουργήματα κατασκευασμένα με χύτευση ή λάξευση, που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού. Ζελατίνη κατεργασμένη, όχι σκληρυμένη, άλλη από αυτή που περιλαμβάνεται στην κλάση 35.03, και τεχνουργήματα από την ύλη αυτή
96.01	Σκούπες κάθε μεγέθους δεμένες σε δέσμες, με ή χωρίς λαβή. Είδη ψηκτροποιίας στα οποία περιλαμβάνονται και οι ψήκτρες που αποτελούν στοιχεία μηχανών. Κεφαλές παρασκευασμένες για είδη ψηκτροποιίας. Κύλινδροι για βαφή. Καθαριστήρες υγρών επιφανειών από καουτσούκ ή άλλες ανάλογες εύκαμπτες ύλες
96.05	Είδη για πουδράρισμα και παρόμοια, από κάθε ύλη
96.06	Κόσκινα και τρυπητά του χεριού, από κάθε ύλη
97.01	Οχήματα και τροχοφόρα για τη διασκέδαση των παιδιών, όπως ποδήλατα, τροτινέτες (πατίνα), μηχανικά αλογάκια, ποδοκίνητα αυτοκίνητα, αμαξάκια για κούκλες και παρόμοια
97.02	Κούκλες κάθε είδους
97.03	Άλλα παιχνίδια. Μικροκατασκευές διαφόρων ειδών για διασκέδαση
97.04	Παιχνίδια συντροφιάς (στα οποία περιλαμβάνονται και τα παιχνίδια με κινητήρα ή μηχανισμό για δημόσιους χώρους, τα επιτραπέζια παιχνίδια αντισφαίρισης, τα σφαιριστήρια και τα ειδικά τραπέζια για παιχνίδια λεσμών)
97.05	Είδη για διασκέδασης και γιορτές, εξαρτήματα καρναβαλιού (κοτιγιόν) και είδη που προκαλούν εκπλήξεις στις συντροφιάς. Είδη και εξαρτήματα για χριστουγεννιάτικα δέντρα και παρόμοια (τεχνητά δέντρα Χριστουγέννων, φάντες στολισμένες ή όχι, παραστάσεις ανθρώπων ή ζώων για φάντες, υποδήματα ξύλινα, κορμοί δένδρων, Αι-Βασίληδες, κλπ.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Είδος πράξης	Φύση των επιτρεπόμενων περιορισμών κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων απέναντι στην Κοινότητα
Άμεσες επενδύσεις	Οι άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα άλλα κράτη μέλη από κατοίκους είναι δυνατό να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση.
Επενδύσεις σε ακίνητα	Οι επενδύσεις σε ακίνητα που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή από κατοίκους είναι δυνατό να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση. Η έγκριση αυτή χορηγείται στους κατοίκους που μεταναστεύουν, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζόμενων μισθωτών και μη, για τις επενδύσεις που συνδέονται και με τη μόνιμη διαμονή ή την εγκατάστασή τους.
Κινήσεις κεφαλαίων προσωπικού χαρακτήρα	Οι δωρεές, χορηγήσεις πάσης φύσεως και προίκες, καθώς και οι μεταφορές στην αλλοδαπή περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε κατοίκους που μεταναστεύουν, εκτός από αυτές που είναι απαραίτητες στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζόμενων μισθωτών και μη, για τη μόνιμη διαμονή ή την εγκατάστασή τους, είναι δυνατόν να υπόκεινται σε εκ των προτέρων έγκριση.
Πράξεις επί τίτλων	Η απόκτηση, από κατοίκους, ξένων τίτλων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα είναι δυνατόν να απαγορεύεται ή να υπόκειται σε εκ των προτέρων έγκριση. Ωστόσο, η απόκτηση, από κατοίκους, τίτλων που έχουν εκδώσει οι Κοινότητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, θα εξακολουθεί, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1985, να διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 53 της πράξης προσχώρησης.

ΚΕΦ. 11ο ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΙΑΙΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ.

11.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων έχει αποκτήσει νέα σημαντική διάσταση διότι πλέον θεωρείται, ότι η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων είναι ο καταλύτης για την οικονομική και νομισματική ενοποίηση της Ευρώπης. Η πολιτική της Κοινότητας για σύγκλιση των εθνικών οικονομιών, οι σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, η εναρμόνιση της λειτουργίας των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η ενίσχυση του ΕΝΣ και απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, είναι η στρατηγική της Κοινότητας που εμφανίζεται μέσα από το πρόγραμμα της Επιτροπής του 1986, αλλά και των μετέπειτα πρακτικών, που εντείνει τη διαδικασία για την ελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω είναι το συμπέρασμα που εξάγεται από συγκεκριμένες ενέργειες της Επιτροπής αλλά και από την εν γένει πρακτική για την ΟΝΕ από το 1983 μέχρι σήμερα, όπως:

- Ανακοίνωση της Επιτροπής για την χρηματοπιστωτική ενοποίηση της Κοινότητας (1983)
- Η ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και η ελεύθερη παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, όπως εμφανίζονται μέσα από την Λευκή Βίβλο (1985)
- Η Διακυβερνητική Διάσκεψη (Δεκ.1985) που ενέταξε στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πρόξη τις προτάσεις της Επιτροπής στη Λευκή Βίβλο.
- Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (Μάιος 1986) στην οποία αναφέρονται οι φάσεις για την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων.
- Νέα οδηγία, που τροποποίησε τις οδηγίες του 1960 και 1962 για επέκταση της απελευθέρωσης της κίνησης των κεφαλαίων και σε άλλες κατηγορίες κεφαλαίων (Νοεμ.1986)

- Ανακοίνωση της Επιτροπής για την Δημιουργία Ευρωπαϊκού Χρηματοοικονομικού χώρου (Νοεμ.1987)
- Συνθήκη του Μάαστριχτ (Δεκ.1991) βλ. σχετικό κεφ. παρούσης εργασίας κλπ.

Η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων είναι ο σύνδεσμος για την οικονομική και νομισματική ενοποίηση και την δημιουργία της Εσωτερικής αγοράς. Σημείο των καιρών μας είναι η χρηματοοικονομική ολοκλήρωση σε παγκόσμιο επίπεδο και αποτελεί για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα απαραίτητο όρο επιβίωσης. Η χώρα μας συμμετέχοντας μέσα σ' αυτή την διαδικασία απελευθέρωσης των κεφαλαίων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και της ΟΝΕ γενικότερα δέχεται επιδράσεις από την ενσωμάτωση των αποφάσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σε ελληνικό επίπεδο και οι επιπτώσεις ποικίλλουν σε πολλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας. Το βασικό συμπέρασμα που βγήκε από την μέχρι τώρα ανάπτυξη του θέματος είναι ότι η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων είναι ο συνδετικός κρίκος για την Οικονομική και Νομισματική Ενοποίηση και ειδικότερα ασκεί άμεσες επιδράσεις στην οργάνωση και λειτουργία του τραπεζικού τομέα.

11.2 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

Η πλήρης απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων και η δημιουργία ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου, θα είναι μια σκληρή δοκιμασία για τις δυνατότητες που έχει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και η ελληνική οικονομία γενικότερα .

Η εφαρμογή της Δεύτερης Τραπεζικής οδηγίας (1) , η κατάργηση των συναλλαγματικών περιορισμών και η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, θα συμβάλλουν στον τραπεζικό ανταγωνισμό τόσο μεταξύ των τραπεζικών ιδρυμάτων των κρατών μελών των ΕΚ όσο και μεταξύ των τραπεζικών ιδρυμάτων της χώρας μας .

Οι κάτοχοι ρευστών διαθεσίμων θα έχουν την δυνατότητα τοποθέτησής των , σε άλλες χώρες που οι αποδόσεις θα είναι υψηλότερες. Άρα οι τράπεζες θα πρέπει να βρουν νέες πρακτικές και προϊόντα που να τους εξασφαλίζουν την προσέλκυση περισσότερων επενδυτών , που πιθανώς να ήθελαν να μεταφέρουν τα κεφαλαιά τους σε άλλες χώρες-μέλη με υψηλότερη χρηματοοικονομική απόδοση. Για να υπάρξει όμως προσέλκυση διεθνών επενδυτών θα πρέπει οι τράπεζες να παρέχουν

(1) Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ο σκοπός της Δεύτερης Τραπεζικής Οδηγίας είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένος με την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων και ότι τα μέτρα που αναφέρονται στην ουσιαστική κατάργηση των συναλλαγματικών και άλλων περιορισμών πρέπει να βρίσκονται σε αρμονία με τα μέτρα για την ελευθέρωση των τραπεζικών υπηρεσιών .
Γ. Τραγάκης, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ 22 Μαρτίου 1990 σελ. 88

εξειδικευμένες εργασίες προσαρμοσμένες στις επιθυμίες και τις ανάγκες των πελατών τους. Επίσης θα πρέπει να διευρύνουν το δίκτυο πληροφορησής τους ώστε να γνωρίζουν τις ευκαιρίες που θα υπάρχουν σε διάφορα κράτη-μέλη για επικερδέστερες επενδύσεις, επενδύσεις σε τίτλους, σε ακίνητα κλπ.

Οι ελληνικές αλλά και λοιπές ευρωπαϊκές τράπεζες θα πρέπει να διαθέτουν μεγάλο δίκτυο καταστημάτων στον εσωτερικό αλλά και στον ευρωπαϊκό χώρο, ώστε να μπορούν να εξυπηρετούν τους πελάτες τους σε όλο το κοινοτικό φάσμα. Η συνεργασία μεταξύ διαφόρων τραπεζικών ιδρυμάτων, η εξαγορά μικροτέρων τραπεζών ή η συγχώνευση, είναι ενέργειες στα πλαίσια του ανταγωνισμού, για να εξασφαλίσουν τα τραπεζικά ιδρύματα την επιβιώσή τους. Αυτή η πολιτική της εξάπλωσης σε μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων έχει υψηλό κόστος για τις τράπεζες αφού πιθανόν τουλάχιστον στην αρχή, να μην αποφέρει παρά ελάχιστα ή και μηδαμινά κέρδη.

Η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων, και η κατάργηση των συναλλαγματικών περιορισμών έχει αποδειχθεί από την κοινοτική εμπειρία ότι έχει βελτιώσει την αποδοτικότητα την διάρθρωση και την οικονομία του τραπεζικού συστήματος.

11.3 Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Όπως προβλέπει η δεύτερη τραπεζική οδηγία μετά την 1-1-1992, οι ελληνες καταναλωτές θα έχουν την δυνατότητα να απολαμβάνουν ευρύτερου φάσματος υπηρεσίες λόγω της γεωγραφικής επέκτασης των ευρωπαϊκών τραπεζών. Η γεωγραφική επέκταση θα οφείλεται σε δύο βασικούς παράγοντες :

α. στην κατάργηση της άδειας για την εγκατάσταση υποκαταστημάτων .

β. Την κατάργηση της καταβολής προκώου κεφαλαίου για την εγκατάσταση των υποκαταστημάτων (1)

Από τη στιγμή της υιοθέτησης αυτής της τραπεζικής Οδηγίας τα κράτη-μέλη δεν θα απαιτούν προκώο κεφάλαιο μεγαλύτερο του 50% από το κεφάλαιο που απαιτείται για την εγκατάσταση μιας εγχώριας τράπεζας. Άρα σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία δεν θα απαιτείται μεγαλύτερο ποσό του 1 δισεκατομμυρίου δραχμών. Έτσι διευκολύνονται οι ξένες τράπεζες για ίδρυση και εγκατάσταση υποκαταστημάτων στον ελληνικό χώρο.

Το ίδιο βέβαια θα ισχύει και για τις ελληνικές τράπεζες, που ενδιαφέρονται να εγκατασταθούν στις άλλες κοινοτικές χώρες.

(1) Η έννοια του προκώου κεφαλαίου (capital dedication) περιλαμβάνει την απαίτηση της καταβολής μιας χρηματικής εγγύησης , που αποτελεί μια από τις προϋποθέσεις για την απόκτηση της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας καταστήματος αλλοδαπής τράπεζας . Οι νομοθεσίες των περισσότερων κρατών-μελών της Κοινότητας πλην της Μ. Βρετανίας , απαιτούν την καταβολή προκώου κεφαλαίου. Η ελληνική νομοθεσία απαιτεί την καταβολή του ποσού των 2 δισεκατομμυρίων δραχμών σε περίπτωση εγκατάστασης αλλοδαπών υποκαταστημάτων , όσα δηλ. για την σύσταση ελληνικής τράπεζας .

Γ.Σ.ΖΑΒΒΟΥ. "Η τραπεζική πολιτική της ΕΟΚ εν όψει του 1992" ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ .1989.σελ.122 και σχετική Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Α.892 της 2-12-1986

11.4 Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά την αποδοχή από τη χώρα μας της **Ενιαίας Τραπεζικής Αδείας** (1) υπάρχει δυνατότητα διεύρυνσης των τραπεζικών υπηρεσιών και τανάπαλιν. Για να μπορέσει ένα πιστωτικό ίδρυμα (2) να παρέχει τις υπηρεσίες του στη χώρα μας θα πρέπει να ισχύουν δύο βασικοί κανόνες :

- * Να έχει άδεια λειτουργίας και να υπόκειται σε εποπτεία της χώρας καταγωγής.
- * Οι παρεχόμενες υπηρεσίες να περιέχονται στον συμφωνημένο κατάλογο τραπεζικών υπηρεσιών.

Με βάση τη Δεύτερη Τραπεζική Οδηγία , όταν μιλάμε για τραπεζικές υπηρεσίες εννοούμε έναν κατάλογο τραπεζικών δραστηριοτήτων που έχει συνταχθεί λαμβάνοντας υπ όψη τις "τράπεζες πολλαπλών συναλλαγών". Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει κυρίως τις εξής δραστηριότητες :

- * Συναλλαγές για λογαριασμό των ιδίων των τραπεζών ή πελατών τους σε βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους τίτλους όλων των μορφών.
- * Εκδοση τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών.
- * Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για διαχείριση χαρτοφυλακίου τίτλων.

(1) Η Δεύτερη Τραπεζική Οδηγία θεσπίζει την Ενιαία Τραπεζική Άδεια. Αυτό σημαίνει ότι από το 1993 θα καταργηθεί η απαίτηση για χορήγηση άδειας για την εγκατάσταση υποκαταστημάτων μιας τράπεζας στον χώρο υποδοχής. (Οδηγία 77/80) αλλά και για την ελεύθερη παροχή τραπεζικών υπηρεσιών . Η άδεια λειτουργίας είναι κατ' αρχήν έγκυρη σε όλη την Κοινοτική επικράτεια και αποτελεί επισκόλουθο της αμοιβάσεως αναγνώρισης , σε συνδυασμό με την αρχή του ελέγχου στην χώρα καταγωγής.

(2) Β. Ζαννος. The EEC Baking Policy for 1992, Revu de la Banque, Μάρτιος-Απρίλιος 1988 σελ.10 και επομ.

Σύμφωνα με την πολιτική της Κοινότητας και βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των χρηματοδοτικών υπηρεσιών μια κοινοτική τράπεζα θα μπορεί να προσφέρει στην χώρα μας το πακέτο υπηρεσιών που ήδη προσφέρει στον τόπο καταγωγής της . Όπλαδή, αν παρέχει δάνεια με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο εγγυήσεων ή επιτοκίων που στην χώρα μας δεν επιτρέπεται , θα έχει την δυνατότητα παροχής κατά τον ίδιο τρόπο στην χώρα μας . Όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών σε τίτλους , δημιουργείται ζήτημα στις συνθήκες ανταγωνισμού με εξειδικευμένους φορείς παροχής τέτοιων υπηρεσιών (ενδιάμεσοι επενδύσεων), οι οποίοι χωρίς να είναι τραπεζικά ιδρύματα παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες .

11.5 Η ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ανάγκη ενίσχυσης των εθνικών τραπεζικών συστημάτων σε συνδυασμό με την υποχρέωση κατάργησης των διαφόρων "προνομίων" που είναι σε αντίθεση με το κοινοτικό δίκαιο επιβάλλει στις κυβερνήσεις των κρατών-μελών να προχωρήσουν στην αποκρατικοποίηση των τραπεζών. Η μεταβίβαση σημαντικών πακέτων μετοχών σε ιδιώτες ανεβάζει την ανταγωνιστικότητα των τραπεζών, επειδή η διοίκηση ελέγχεται άμεσα από τους μετόχους και όχι από το κράτος , το οποίο δεν χρησιμοποιεί ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια(1)

(1) Η άποψη αυτή διατυπώνεται από τον Κ.Στεριώτη ."Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ" 8 ΙΟΥΛΙΟΥ 1990

Εκτιμάται ότι η αποδημοσιοποίηση του τραπεζικού τομέα των χωρών του Νότου ,Ελλάδα ,Ιταλία , Ισπανία θα οδηγήσει στην ένταση του ανταγωνισμού με αποτέλεσμα να ανέβει συνολικά η αποδοτικότητα των τραπεζών.

Σε αρκετές περιπτώσεις αν εφαρμοζόταν το γαλλικό ή αγγλικό πρότυπο ιδιωτικοποίησης θα μπορούσε η κυβέρνηση να διαθέσει ένα μεγάλο πακέτο μετοχών σε μεγάλο αριθμό μετόχων, χωρίς όμως να χάσει τον έλεγχο της τράπεζας. Η έκδοση μετοχών όμως στο κοινό έχει τρεις βασικές επιπτώσεις :

- * Αποκόμιση πόρων από μέρος του κράτους και κάλυψη των ελλειμμάτων.
- * Βελτίωση της απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας των τραπεζών και εν γένει των επιχειρήσεων.
- * Το κοινό , ο κάθε πολίτης ή ο υπάλληλος γίνεται συμμετοχός στην προσπάθεια εξυγίανσης. Πρόκειται για τον λαϊκό καπιταλισμό που προώθησαν διάφορες φιλελεύθερες κυβερνήσεις.

Δεν θεωρείται όμως η ιδιωτικοποίηση η λύση για το ξεπέρασμα όλων των προβλημάτων . Εξ' άλλου πρόσφατες εμπειρίες πάνω στο συγκεκριμένο θέμα έδειξαν ότι δεν αποτελεί εξ' ορισμού λύση στην λειτουργία, και στην οργάνωση , στην αποδοτικότητα των δημοσίων οργανισμών. Η κάθε επιχείρηση ή τραπεζικός οργανισμός αποτελεί μία ξεχωριστή περίπτωση και σε σχέση πάντα με το οικονομικό περιβάλλον, τις οικονομικές συνθήκες και τον πολιτικό , κοινωνικό και οικονομικό ρόλο που παίζει πρέπει να εξετάζεται χωριστά .

11.6 Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η πλήρης απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας , χωρίς πλέον συναλλαγματικούς περιορισμούς θα επιφέρει διαφοροποιήσεις στην προσφορά και την ζήτηση των κεφαλαίων.

Σε πολλές χώρες της Κοινότητας που τα πραγματικά επιτόκια υπολογισμένα σε βάση νομίσματα με σταθερή βάση ανταλλαγής , είναι χαμηλότερα θα παρουσιασθεί μεταφορά κεφαλαίων προς αγορές με υψηλότερα επιτόκια. Κατ'αυτόν τον τρόπο σε άλλες χώρες μέλη τα επιτόκια των καταθέσεων και των δανείων θα ανέλθουν και σε άλλες θα παρουσιάσουν πτώση . Μακροοικονομικά όμως σε συνθήκες ανταγωνισμού πρέπει να υπάρξει εξισοροποιητική τάση καθώς οι συνθήκες που θα διαμορφώνονται θα τείνουν εξομοιούμενες στις χώρες-μέλη.

Το κόστος μεταφοράς των κεφαλαίων αναμένεται να μειωθεί λόγω του ανταγωνισμού και της κατάργησης των εθνικών φραγμών, αλλά και γιατί γινόταν πολλές φορές από "εξωτραπεζικά κανάλια". Οι σύγχρονες μέθοδοι επικοινωνιών και πληροφοριών θα παρέχουν την δυνατότητα στο τραπεζικό σύστημα να βρίσκει τις κατάλληλες ευκαιρίες στους πελάτες του για επενδύσεις σε διαφορες αγορές , αλλά και τα αργούντα κεφάλαια μιας χώρας θα βρίσκουν επωφελή τοποθέτηση σε περιοχές που παρουσιάζεται αυξημένη ζήτηση από την έλλειψη κεφαλαίων στην τοπική κεφαλαιαγορά.

11.7 Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η δημιουργία ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου και η Νομισματική Ένωση, αναμένεται όπως υποστηρίζουν τραπεζικοί παράγοντες, να ενισχύσει την θέση των Ευρωπαϊκών Τραπεζών στη διεθνή τραπεζική κοινότητα. Αυτή την πεποίθηση οι τραπεζικοί παράγοντες την στηρίζουν στα εξής:

Α. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα αποκτήσει μία ιδιαίτερη συνοχή με την ΟΝΕ και την Πολιτική της ένωση γεγονός το οποίο την ισχυροποιεί έναντι των τρίτων χωρών και ειδικά των ανταγωνιστριών της όπως είναι οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία. Οι χώρες αυτές εν όψει μιας ισχυρής ευρωπαϊκής ενοποιημένης αγοράς προσπαθούν να δημιουργήσουν ερείσματα στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να εξασφαλίσουν πρόσβαση των επιχειρήσεών τους και των τραπεζών τους στην ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά. Η Ευρωπαϊκή κοινότητα επιδιώκει από την πλευρά της να διασφαλισθεί η αρχή της αμοιβαιότητας⁽¹⁾ για τις διεθνείς τραπεζικές εργασίες.

(1) Η ρήτρα της αμοιβαιότητας (άρθ. 8 και 9 Β τραπεζική οδηγία) αναφέρεται στην εγκατάσταση τραπεζών από τρίτες χώρες στον χώρο των ΕΚ. Τα κράτη μέλη πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή για όλες τις άδειες που χορηγούν σε μη κοινοτικές τράπεζες στην επικράτειά τους. Επίσης θα πρέπει να ενημερώνεται η Επιτροπή για την διάρθρωση του τραπεζικού ομίλου του οποίου η μητρική εταιρία είναι εγκατεστημένη σε χώρα εκτός ΕΚ, καθώς και για όλες τις αιτήσεις που υποβάλουν τα μη κοινοτικά τραπεζικά ιδρύματα στις χώρες-μέλη, στην περίπτωση που η Επιτροπή βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με την ενδιαφερόμενη χώρα.

Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει ορισμένα μέτρα στις
πιο κάτω περιπτώσεις:

1. Δύναται να υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο και να ζητήσει την κατάλληλη άδεια για διαπραγματεύσεις , όταν η ενδιαφερόμενη χώρα (που οι τράπεζές της θέλουν να εγκατασταθούν σε χώρα κοινοτική) δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά της , συγκρινόμενη με εκείνη που παρέχει η κοινότητα στις τράπεζές της .
2. Χωρίς την έγκριση του Συμβουλίου μπορεί να αρχίσει σχετικές διαπραγματεύσεις , στην περίπτωση που η τρίτη χώρα δεν προσφέρει ίσες ανταγωνιστικές ευκαιρίες με την ΕΚ.

Β. Νέες ευκαιρίες εισόδου σε νέες αγορές διανοίγονται για τις ευρωπαϊκές τράπεζες και τις επιχειρήσεις καθώς η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνάπτει διμερείς συμφωνίες με τις χώρες του πρώην ανατολικού μπλόκ που οι αγορές είναι ακόμη παρθένες . Εδώ θεωρείται ότι παρέχεται η ευχέρεια στις ελληνικές τράπεζες και επιχειρήσεις να αναπτυχθούν σε αυτές τις περιοχές σε νέους τομείς δραστηριοτήτων και εργασιών. Το ίδιο ισχύει βέβαια και για τις τράπεζες των λοιπών χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας .

Γ. Με την κατάργηση των ενδοκοινοτικών εμποδίων για τις ελληνικές και λοιπές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις νέες προοπτικές ανάπτυξης δημιουργούνται που θα τις καταστήσουν ανταγωνιστικότερες και αποδοτικότερες , πράγμα το οποίο σημαίνει ότι αυξάνεται η "φερεγγυστητά" τους έναντι των τραπεζών , που σίγουρα θα ωφελήσει τις ευρωπαϊκές τράπεζες που συνεργάζονται με αυτές.

11.8 ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Η αντίληψη που επικρατεί στους τραπεζικούς κύκλους και που δεν έχει αμφισβητηθεί τόσο από την οικονομική θεωρία αλλά και από την πρακτική των οργάνων της Κοινότητας είναι ότι ο καταναλωτής έχει μόνον να αποκομίσει οφέλη από την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και από την δημιουργία του ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου.

Τα οφέλη αυτά σε γενικές γραμμές θα προέλθουν από τη μεγιστοποίηση των κερδών του , από την δημιουργία νέων αγορών από την δημιουργία νέων τραπεζικών προϊόντων , από την ποσοτική και ποιοτική αύξηση των παρεχομένων υπηρεσιών , από την αύξηση του ανταγωνισμού στο τραπεζικό σύστημα κλπ. Το ελληνικό καταναλωτικό κοινό, στα πλαίσια της αναζητήσής του για νέες επικερδέστερες τοποθετήσεις , θα προσπαθήσει να ενημερωθεί καλύτερα για το νέο καθεστώς που δημιουργείται στον τραπεζικό χώρο , πράγμα το οποίο παρατηρήθηκε και σε άλλες χώρες-μέλη της ΕΚ.

Α. Οφέλη που θα προέλθουν από τις νέες τραπεζικές υπηρεσίες

α. Η Στεγαστική πίστη :

Είναι γνωστό το πρόβλημα της στέγης που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ελληνικά νοικοκυριά, και οι χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διαδικασίες , για την λήψη ενός στεγαστικού δανείου .

Με την εφαρμογή της Δεύτερης Κοινοτικής Οδηγίας θα απελευθερωθούν τα σταγαστικά δάνεια σε κοινοτικό επίπεδο . Στην Ευρώπη σήμερα υπάρχουν στον χώρο της ενυπόθηκτης πίστης πλήθος πιστωτικών ιδρυμαμάτων ειδικευμένων στην στεγαστική

πίστη που προσφέρουν πολλούς τρόπους χρηματοδότησης στον καταναλωτή όπως η γαλλική Credit Foncier , η γερμανική Bausparkassen , και άλλες .

Τα ιδρύματα ενυπόθηκτης πίστης , τα οποία είναι εξειδικευμένα βάσει νόμου και μπορούν να προσφέρουν πλήθος εναλλακτικών προτάσεων στον καταναλωτή ανάλογα με τις προτιμήσεις και τις δυνατότητες του καθενός είναι :

*** Συστήματα ενυπόθηκων τραπεζών :**

Το σύστημα αυτό είναι πολύ διαδεδομένο σε πολλές χώρες της ΕΚ όπως στην Γαλλία (credit foncier) . Η άντληση της χρηματοδότησης προέρχεται από την έκδοση υποθηκικών ομολογιών.

*** Το σύστημα της συμβάσεως :**

Εδώ έχουμε την παροχή ευνοϊκότερων όρων από μέρους της τράπεζας προς τον δανειολήπτη , ο οποίος συλλέγει αποταμιεύσεις και βάσει αυτών των αποταμιεύσεων αποκτά το δικαίωμα της λήψης του δανείου με τους πιο πάνω προκαθορισμένους όρους (Bausparkassen στην Γερμανία και Credit differe στην Γαλλία)

*** Το Σύστημα των Βρετανικών και Ιρλανδικών**

ταμιευτηρίων που είναι εξειδικευμένα για την χορήγηση της στεγαστικής πίστης . Το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι τα κυμαινόμενα επιτόκια δανειστικά και καταθέσεων, που χωρίς να διακινδυνεύουν την διακύμανση των επιτοκίων της αγοράς , επιτρέπουν την μεταβολή της διάρκειας του δανείου. Ο σκοπός της Κοινότητας είναι να υπάρξει η δυνατότητα βάσει σχετικού νομοθετικού πλαισίου κάθε πιστωτικό ίδρυμα να μεταφέρει τις χρηματοδοτικές τεχνικές του από τον χώρο καταγωγής του στον χώρο υποδοχής έστω και αν οι εισαγόμενες τεχνικές δεν συμπίπτουν με τις τεχνικές του κράτους-μέλους υποδοχής. Αν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα έχουν το ενδιαφέρον να παρέχουν τις εργασίες τους σε άλλες περιοχές εκτός των ορίων της χώρας καταγωγής τους. Επίσης ο καταναλωτής δεν θα έχει την δυνατότητα επιλογής διαφορετικών παρεχομένων υπηρεσιών για επι πλέον όφελος και δεν θα υπάρχει το ανταγωνιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να κινούνται τα πιστωτικά ιδρύματα . Η πιο πάνω αναφορά στο θέμα το στεγαστικών δανείων αποτελεί μια μόνο ένδειξη για αυτό που θα επακολουθήσει τα επόμενα χρόνια και αναμένεται να είναι προς όφελος του Έλληνα καταναλωτή.

β. Τα νέα συστήματα πληρωμών

Τα συστήματα και μέσα πληρωμών που θα επεκτείνουν τα ήδη υπάρχοντα και είναι γνωστά σήμερα στον έλληνα καταναλωτή , και η δημιουργία νέων που προκύπτουν από την χρηματοοικονομική ολοκλήρωση αποσκοπούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση και όφελος του καταναλωτή . Η δεύτερη τραπεζική οδηγία προβλέπει έναν κατάλογο τραπεζικών υπηρεσιών που μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης θα προκύψουν οφέλη . Η Επιτροπή προωθεί την αποδοχή και την συνεργασία των διαφόρων συστημάτων που υπάρχουν στα διάφορα κράτη-μέλη η θα έχει σαν αποτέλεσμα την αναγνώριση των πιστωτικών καρτών σαν μέσου πληρωμής σε αμοιβαίο και ευρύτερο φάσμα . Να δούμε μερικά στοιχεία (1) για διαφορά κράτη σε σχέση με την έκταση που έχουν λάβει οι πληρωμές μέσω των πιστωτικών καρτών με αποτέλεσμα να μιλάμε πλέον για "πλαστικό χρήμα".

- * Στην Μ. βρετανία υπολογίζεται ότι ανά χίλια εργαζόμενα άτομα αντιστοιχούν περίπου 1100 πιστωτικές κάρτες .
- * Στην Ισπανία αντιστοιχούν περίπου 350 πιστωτικές κάρτες στα 1000 άτομα .
- * Στην Γερμανία 75 πιστωτικές κάρτες στα 1000 άτομα .
- * Στις ΗΠΑ αντιστοιχούν 2000 πιστωτικές κάρτες στα 1000 άτομα .
- * Στην Ελλάδα η κίνηση των πιστωτικών καρτών και οι προσφερόμενες υπηρεσίες είναι πολύ πίσω σε σχέση με αυτές των χωρών-μελών της ΕΚ και σαφώς αυτών των ΗΠΑ . Στο Βέλγιο η κάρτα (Bold Eurocart KB) που εκδίδει η Krediet Bank περιλαμβάνει εκτός των άλλων και παροχές υπηρεσιών για ασφάλιση , οδική

(1) Σχετικό άρθρο του "The Economist" 25-3-1989 και La libre Belgique , 15-2-1989.

βοήθεια κλπ. Στη χώρα μας εντελώς πρόσφατα αρχίζουν να κάνουν την εμφάνισή τους πιστωτικές κάρτες πολλαπλών χρήσεων.

Επίσης πολλές τράπεζες έχουν εγκαταστήσει τις αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές και αναμένεται ότι θα επεκταθούν και στις υπόλοιπες τράπεζες όπως επεκτάθηκαν και σε αυτές των χωρών-μελών της ΕΚ. Οι αυτόματες μεταφορές κεφαλαίων στην χώρα μας βρίσκονται ακόμη πολύ πίσω γιατί το μεγαλύτερο μέρος των μισθών καταβάλλεται ακόμη σε ρευστό. Σε μερικές τράπεζες ακόμη ο μισθός του προσωπικού πληρώνεται κατά τον ίδιο τρόπο.

Στις μεγάλες τράπεζες του εξωτερικού με ανεπτυγμένα συστήματα, οι αναλήψεις και οι καταθέσεις γίνονται μέσω των ταμειολογιστικών μηχανών κατά το μεγαλύτερο μέρος τους (στην Citicorp υπολογίστηκε ότι το 80% των αναλήψεων σε ρευστό γίνεται μέσω του πιο πάνω συστήματος) και όχι μέσω των καταστημάτων τους όπως γινόταν παλαιότερα . Η εγκατάσταση τέτοιου δικτύου δεν είναι και τόσο απλή διότι η επένδυση έχει υψηλό κόστος.

Β. Μικροοικονομικά και Μακροοικονομικά οφέλη του καταναλωτή από την χρηματοοικονομική ενοποίηση .

Σύμφωνα με την Έκθεση για το "κόστος της μη -Ευρώπης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες" που πραγματοποιήθηκε για 9 χώρες της ΕΚ και περιλαμβάνει τα μικροοικονομικά οφέλη από την ολοκλήρωση των κυριότερων χρηματοοικονομικών αγορών:

* Τα κέρδη για τον καταναλωτή που θα προέλθουν από το άνοιγμα των αγορών των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών θα κυμανθούν μεταξύ 11-33 δισ. ECU

* Τα καθαρά οικονομικά οφέλη , εκτιμήθηκε ότι θα

είναι περίπου 22 δις ECU (υπολογίστηκαν με τις υψηλότερες υποθετικές τιμές)

- * Πρόβλεψη για μείωση του κόστους των χρηματοδοτικών υπηρεσιών για τους καταναλωτές κατά 11% σε όλη την Κοινότητα. Η μείωση αυτή θα συντελέσει στην ελάττωση του πληθωρισμού κατά 0.7% και θα προσθέσει στο κοινοτικό ΑΕΠ 1.5% .

Η έκθεση αυτή όμως δεν αναφέρεται για κάθε ένα από τα υπό μελέτη κράτη χωριστά. Σύμφωνα με τα παραπάνω θα πρέπει να αναμένονται λογικά, σφέλη και για τον έλληνα καταναλωτή.

Σύμφωνα με την ίδια Έκθεση παρέχονται ενδείξεις ότι τελικά θα προκύψουν και μακροοικονομικά σφέλη για τον καταναλωτή από την χρηματοοικονομική ολοκλήρωση , που θα έχουν επίδραση και στο εισόδημά του.

Με την κατάργηση των συναλλαγματικών περιορισμών θα επιτρέπεται να κινηθούν τα κεφάλαια σε αγορές που έχουν καλύτερη απόδοση . Λαμβάνοντας αυτό σαν δεδομένο στοιχείο μελέτης η Έκθεση καταλήγει ότι μπορεί να υπάρξει εξίσωση των επιτοκίων μέσα στην Κοινότητα .

Γ . Θεσμικά σφέλη από την δημιουργία του ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου.

- * Τα μέτρα της τραπεζικής εποπτείας που εισάγει η κοινοτική νομοθεσία και ενσωματώνονται στο ελληνικό δίκαιο , έχουν θετικές επιπτώσεις για την προστασία του καταναλωτή . Τέτοια μέτρα είναι η εξυγίανση των τραπεζικών ιδρυμάτων , ο συντελεστής φερεγγυότητας , ο ορισμός των ιδίων κεφαλαίων , το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων και άλλα θεσμικού χαρακτήρα μέτρα .
- * Μέτρα για την νομική προστασία του καταναλωτή. Καθορισμός του συνολικού κόστους των καταναλωτικών δανείων και το ετήσιο ποσοστό επιβάρυνσης. Προστασία του καταναλωτή σε θέματα που αφορούν την πρόωγη πληρωμή του δανείου και την αδυναμία του καταναλωτή να επαναπληρώσει τα χρέη του Επίσης θεσμοθετείται το δικαίωμα πληροφόρησης του καταναλωτή μέσω εγγράφων συμβολαίων που περιέχουν έναν αριθμό υποχρεωτικών ρητρών και που καθορίζουν ότι οι όροι του συμβολαίου θα πρέπει να είναι οι ίδιοι με αυτούς που διαφημίζονται από την τράπεζα .

* Προστασία του καταναλωτή στον ασφαλιστικό τομέα , δυνατότητα του καταναλωτή, αποταμιευτή , επενδυτή, για καλύτερη πληροφόρηση και διευκόλυνσή της πρόσβασής του στις αγορές των τίτλων, κλπ.

11.9 Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΙΑΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΘΑ ΕΠΗΡΕΑΣΟΥΝ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η εξάλειψη των περιοριστικών μέτρων στην υπάρχουσα νομοθεσία και η πλήρης εναρμόνισή της με την κοινοτική σε ότι αφορά τις χρηματικές ροές κεφαλαίων από και προς τα κράτη-μέλη της ΕΚ , θα δημιουργήσει σημαντικές δυνατότητες στους καταθέτες και τους επενδυτές να στραφούν σε πιο επικερδείς επενδύσεις. Επομένως η ροή των καταθέσεων θα αλλάξει αφού οι καταθέτες θα στραφούν σε τραπεζικά ιδρύματα που θα προσφέρουν καλύτερο τόκο , θα παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες , ευκαιρίες, κλπ , όπως σε προηγούμενα μέρη αυτής της εργασίας έχει αναπτυχθεί.

Ενα τέτοιο γεγονός θα έχει ανάλογες επιπτώσεις στο ισοζύγιο πληρωμών της χώρας. Σε περίπτωση που παρουσιάζεται μόνιμη ή προσωρινή εκροή χρηματικών κεφαλαίων από μια χώρα-μέλος σε μια άλλη , προκειμένου να τροφοδοτήσει λογαριασμούς καταθέσεων, είναι επόμενο να χειροτερεύσει το εξωτερικό ισοζύγιο της χώρας που θα έχει τέτοιου είδους αιμοραγία των χρηματικών της κεφαλαίων. Επίσης ενδέχεται να αντιμετωπίσει αρνητικές επιπτώσεις στα μακροοικονομικά της μεγέθη όπως είναι η διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών κεφαλαίων , επίπεδο απασχόλησης , εθνικό εισόδημα κλπ. Στην περίπτωση αύξησης ή διαμόρφωσης υψηλών επιτοκίων, θα υπάρξει η δυνατότητα εισροής κεφαλαίων τα οποία θα μπορούσαν να καλύψουν υπάρχον έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών.

Οι χώρες που αντιμετωπίζουν μόνιμα προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών , υψηλό πληθωρισμό, και χαμηλή παραγωγικότητα του οικονομικού δυναμικού τους ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσάρεστα αποτελέσματα όσον αφορά την ποσότητα των καταθέσεων στο ισοζύγιο κίνησης των κεφαλαίων και γενικά στην χρηματοδότηση του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα . Γι' αυτό τον λόγο προβλέπονται οι μηχανισμοί στήριξης των ισοζυγίων πληρωμών , οι ρήτρες διασφάλισης , ώστε να μπορεί ένα κράτος-μέλος να συμμετάσχει στην διαδικασία απελευθέρωσης των κεφαλαίων αποφεύγοντας κατά το δυνατόν τις δυσάρεστες παρενέργειες .

Με την πλήρη απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων θα υπάρξει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των καταθέσεων αλλά και μεταξύ των μετοχών των ομολογιών και γενικά των τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι στο χρηματιστήριο , επειδή θα υπάρχει μεγάλη δυνατότητα εναλλακτικής αποδοτικής τοποθέτησης της κοινωνικής αποταμίευσης . Έτσι αν ορισμένοι τίτλοι παρουσιάζουν υψηλή απόδοση επόμενο είναι το αποταμιευτικό κοινό και γενικά οι κάτοχοι διαθέσιμων χρηματικών κεφαλαίων να στραφούν σε τοποθετήσεις επί τίτλων πράγμα το οποίο θα αναγκάσει τα τραπεζικά ιδρύματα να αυξήσουν τα επιτόκια καταθέσεων, ή να στραφούν σε άλλες εργασίες ώστε να αποφύγουν την μείωση των πηγών άντλησης χρηματικών κεφαλαίων .

11.10 Η ΕΙΣΡΟΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Η εισροή επιχειρηματικών κεφαλαίων αποτελεί δείκτη σταθερότητας για μιιά οικονομία , παράγοντα συναλλαγματικής ισορροπίας και κυρίαρχη πηγή παραγωγικών επενδύσεων , με επιπτώσεις στους βασικούς δείκτες της οικονομίας και στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Στην χώρα μας κατά το 1992 η εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 9,5% έναντι του 1991 , πού είχε παρουσιάσει μείωση κατά 0,7%(1) Αν αφαιρεθεί η εκροή καταβολής των χρεωλυσιών , η καθαρή εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων παρουσίασε αύξηση το 1992 κατά 5,6% , ενώ το 1991 είχε μείωση κατά 6,4% . Η ποσοστιαία αναλογία της καθαρής εισροής ιδιωτικών κεφαλαίων σε σχέση με το έλλειμα του ισοζυγίου των τρεχουσών συναλλαγών , χωρίς να περιλαμβάνονται οι μεταβιβάσεις από την ΕΚ , από 37,2% που ήταν το 1991 μειώθηκε σε 34,4% το 1992. (βλέπε πίνακα 1 στο παράρτημα του κεφ.11)

Όπως αναφέρεται στην Έκθεση του Διοικητή της Τραπέζας της Ελλάδος η αύξηση της εισροής επιχειρηματικών κεφαλαίων στην χώρα μας (15,3% ανώτερο από το 1991 , αφαιρουμένων των κεφαλαίων που εισέρευσαν από την πώληση της ΑΓΕΤ και της πρώτης δόσης για την πώληση άδειας της κινητής τηλεφωνίας) "όφειλεται :

- * Σε άμεσες επενδύσεις
- * Σε επενδύσεις χαρτοφυλακίου
- * Σε δανεισμό του ιδιωτικού τομέα σε συνάλλαγμα

(1) Τα στοιχεία είναι από το περιοδικό "ΕΠΙΛΟΓΗ" Ιούνιος 1993

Στοιχεία όμως αναλυτικότερα δεν υπάρχουν ή δεν είναι διαθέσιμα στην παρούσα φάση. Για τον μήνα Ιανουάριο του 1993 τα στοιχεία που υπάρχουν δείχνουν τριπλάσιασμό της εισροής επιχειρηματικών κεφαλαίων , κάτι που μπορεί να σημαίνει θετικές προοπτικές για το 1993 έστω και αν το δείγμα μηνός είναι πολύ μικρό και με βάση αυτό δεν μπορεί κανείς να κάνει αξιόπιστες προβλέψεις.

Τα πρόσφατα μέτρα για την απελευθέρωση της αγοράς συναλλάγματος , η δυνατότητα κάλυψης των αποταμιευτών πέραν του τριμήνου έναντι των συναλλαγματικών μεταβολών, οι προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος , οι αγορές σκηνήτων, μετοχών , ομολόγων , η διεύρυνση δηλαδή των δυνατοτήτων των ελλήνων επενδυτών , θά έχει σαν αποτέλεσμα την διευκόλυνση των εκροών χρηματικών κεφαλαίων προς τις χώρες της ΕΚ. Αν δεν υπάρξει αλλαγή του επενδυτικού κλίματος στην χώρα μας , ώστε αυτές οι εκροές να καλυφθούν από εισροές ιδιωτικών κεφαλαίων από τις άλλες χώρες τότε θα αντιμετωπίσουμε σξυμένα προβλήματα στην οικονομία μας. Οι πιο αισιόδοξοι πιστεύουν ότι θα βελιωθούν οι οικονομικοί δείκτες , ότι θα δημιουργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης για την οικονομία μας και ως εκ τούτου θα υπάρξει επενδυτικό ενδιαφέρον για τη χώρα μας , που πραγματικά προσφέρεται για επενδύσεις σε πολλούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητας .

Το αν τα σημερινά οικονομικά μέτρα της κυβέρνησης αποδώσουν στον αναμενόμενο βαθμό , εξαρτάται από πολλούς παράγοντες οι οποίοι δεν είναι της παρούσης για να αναφερθούν. Μετά τις σχετικές όμως ανακοινώσεις και υποσχέσεις στους ευρωπαϊούς εταίρους μας για ένταξη της δραχμής στο τέλος του

χρόνου στον Μηχανισμό των Συνάλλαγματικών Ισοτιμιών , η πολιτική αυτή είναι πλέον μονόδρομος για την ελληνική οικονομία και δεν υπάρχουν περιθώρια ανοχής και χρονικών αναβολών , διότι οι εξελίξεις στην Ευρώπη προχωρούν με γοργούς ρυθμούς και πρέπει να τους ακολουθήσουμε .

Στην διάρκεια του Συμβουλίου ECOFIN στις 14-12-1992 με βάση πρόταση της Οδηγίας που υιοθετήθηκε , απελευθερώθηκαν από 1-1-1993 , όλες ανεξαρτήτως οι κινήσεις κεφαλαίων που έχουν διάρκεια μεγαλύτερη του έτους . Απελευθερώθηκαν όμως και βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίων , εκτός από ορισμένες που θα απελευθερωθούν μετά τις 30-6-1993.

Αρα μετά από αυτό το διάστημα βρισκόμαστε στο καθεστώς της πλήρους απελευθέρωσης της κίνησης των κεφαλαίων. Αυτό είναι ένα εξαιρετικής σημασίας βήμα για την ελληνική οικονομία , το οποίο αναμένεται να επιφέρει σημαντικά οφέλη για την Ελλάδα και την Περιφερειακή Ανάπτυξη, όπως έχει τονιστεί και σε προηγούμενες παραγράφους της παρούσας μελέτης.

Εκείνο όμως που πρέπει να γίνει κατανοητό είναι το ότι οι καρποί από την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων από την δημιουργία του ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου και από την σταδιακή ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ δεν πρόκειται να γίνουν δικό μας , αν και το δένδρο της Ελληνικής οικονομίας δεν καρποφορήσει .

11.11 ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥΣ

Οι κίνδυνοι από την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς αναμένεται να να διευρυνθούν και μπορούμε να τους κατατάξουμε σε κατηγορίες (1) για να υπάρχει δυνατότητα να τους μελετήσουμε καλύτερα :

- α. Κίνδυνοι που προέρχονται από την αδυναμία του πελάτη να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι του πιστωτικού ιδρύματος.
- β. Συναλλαγματικούς κίνδυνους από τις διακυμάνσεις των ισοτιμιών και των επιτοκίων.
- γ. Κίνδυνοι από την ανεπάρκεια των τραπεζικών ιδρυμάτων να φέρουν σε πέρας την εκτέλεση και τον τελικό διακανονισμό των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή κίνδυνοι που προκύπτουν από παράτυπες ενέργειες του προσωπικού όσον αφορά την ορθή εκτέλεση του εσωτερικού κανονισμού των τραπεζικών ιδρυμάτων.
- δ. Επιχειρηματικό ή στρατηγικό κίνδυνοι από λανθασμένες επιλογές και από ευκαιριακή αντιμετώπιση των νέων δεδομένων που προκύπτουν στον χρηματοπιστωτικό χώρο. Στην προσπάθεια των τραπεζικών ιδρυμάτων να επεκταθούν σε νέους τομείς δραστηριότητας υπάρχει περίπτωση να μη γίνει ορθή αξιολόγηση του κόστους των παρεχομένων υπηρεσιών.

Για να υπάρξει έγκαιρη αντιμετώπιση των παραπάνω αναφερομένων κινδύνων και να μη βρεθεί το τραπεζικό σύστημα σε αδυναμία αντιμετώπισής των θα πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα και ειδικότερα :

- α. Το προσωπικό θα πρέπει να είναι εξειδικευμένο, να γίνεται διαρκής προσπάθεια βελτίωσης της υπηρεσιακής του κατάρτισης και παράλληλα να υπάρχουν συστήματα διαρκούς ελέγχου.

(1) Από το άρθρο του Β.Καραμούζη "Οι επιπτώσεις από την απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων στην Ελλάδα" Εφημερίδα το "ΒΗΜΑ" 4 Ιουλίου 1993

- β. Πρέπει να γίνουν σημαντικές επενδύσεις σε συστήματα πληροφορικής και σε τεχνογνωσία ώστε να υπάρχει αποτελεσματικός εσωτερικός έλεγχος, συστηματική παρακολούθηση των συναλλαγών, έγκαιρη πληροφόρηση των υπευθύνων, ορθή αποτίμηση και διαχείριση των κινδύνων που αναλαμβάνονται, τιμολόγηση των παρεχομένων υπηρεσιών και πληρέστερη εξυπηρέτηση των πελατών.
- γ. Θα πρέπει να υπάρχει ισχυρή κεφαλαιακή σχέση και υψηλά αποθεματικά για να μπορούν να αντιμετωπισθούν και να καλυφθούν οι αναλαμβανόμενοι κίνδυνοι από τα πιστωτικά ιδρύματα.
- δ. Να γίνεται, επεξεργασία και αξιολόγηση στατιστικών στοιχείων σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών που προσφέρονται καθώς και των στοιχείων για τις εξελίξεις και τάσεις στις εγχώριες και διεθνείς αγορές και την οικονομία. Έτσι μπορεί να γίνει ορθή εκτίμηση των κινδύνων που αναλαμβάνονται και θα υπάρχει όλη εκείνη η αναγκαία πληροφόρηση για να γίνει εφικτή μια πετυχημένη χάραξη μακροχρόνιας στρατηγικής.

11.12 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

Η εντεινόμενη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση θα τείνει να περιορίσει τις διαφορές στις αποδόσεις χρηματιστικών περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των διαφόρων νομισμάτων, με την προϋπόθεση ότι οι διαφορές στο φορολογικό σύστημα θα τείνουν να εξαληφθούν(1) και οι συναλλαγματικές ισοτιμίες θα είναι σταθερές.

Στο επίπεδο της νομισματικής πολιτικής, η απελευθέρωση των κεφαλαίων θα ασκήσει θεμελιακές επιδράσεις είτε πάνω στις ροές κεφαλαίων, είτε στα επιτόκια. Κατά βάση, θα δημιουργήσει ισχυρές αυξητικές πιέσεις πάνω στα επιτόκια, καθώς οι σημερινές ανισορροπίες στα μακροοικονομικά μεγέθη σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ενιαίας Χρηματοπιστωτικής Αγοράς (πληθωρισμός, ελλείματα στο ισοζύγιο πληρωμών, δημοσιονομικά ελλείματα, χαμηλοί ρυθμοί μεγένθυσης) θα τείνουν να ωθήσουν τα κεφάλαια έξω προς τις ισχυρότερες οικονομίες.(2) Η ανάγκη συγκράτησης της Εθνικής αποταμίευσης στο εσωτερικό της χώρας θα κάνει αναγκαία την επιλογή υψηλών επιτοκίων. Τον Μάιο του 1993 η απελευθέρωση των κεφαλαίων οδήγησε τα επιτόκια στα ύψη, με μικρές ευτυχώς απώλειες για

(1) M.Fukao, M.Hanazaki, Internationalisation of Financial markets and the Allocation of Capital, στο OECD Economic Studies, No 8, Anaijh 1987, σελ. 57 και επ. και P.Dibout, La liberation du mouvement des capitaux et l'armonisation europeenne de la fiscalite de l'epargne, στο La revue Banque No. 489, Δεκ.1988.

(2) M.van Meerhaeghe, Capital mobility and currency policy in the EC, στο: European Affaires, No 3, 1988, σελ. 147.

την Εθνική οικονομία. Εδώ πρέπει να τονίσουμε τις σωστές κινήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που με εύστοχες και μελετημένες κινήσεις κατόρθωσαν μέσα σε λίγο σχετικά διάστημα να επαναφέρουν τα επιτόκια σε κανονικούς ρυθμούς και την οικονομία στον προηγούμενο ρυθμό. Από μια γενικότερη σκοπιά όμως, οι βραχυπρόθεσμες ροές κεφαλαίων εξασφαλίζουν την αποδοτικότητά τους όχι μόνον από τα επιτόκια αλλά και από τις αναμενόμενες μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Για χώρες με αδύναμη οικονομία, οι κάτοχοι ρευστών στοιχείων έχουν μια γενικότερη τάση μεταφοράς κεφαλαίων στο εξωτερικό και με την απελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων θα δημιουργούταν ο κίνδυνος μαζικής φυγής κεφαλαίων με σημαντικές επιπτώσεις πάνω στην δυναμικότητα χρηματοδότησης των παραγωγικών και επενδυτικών αναγκών, πάνω στην σύγκλιση των οικονομιών και την σταθερότητα της διαδικασίας ενσωματώσεώς τους όχι μόνον στην ενιαία χρηματοπιστωτική αγορά, αλλά γενικότερα στην Περιφερειακή Ανάπτυξη και στην Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. (1) Για χώρες με αδύναμα νομίσματα και αδύναμη οικονομία γενικότερα η απελευθέρωση των κεφαλαίων δεν μπορεί παρά να στηριχτεί σε ευέλικτη συναλλαγματική πολιτική είτε στην υιοθέτηση μακροοικονομικών στόχων που θα κάνουν εφικτή την διατήρηση των σταθερών συναλλαγμα. ισοτιμιών. (2)

(1) Μπορούν να γίνουν ανάλογες συγκρίσεις με την Γαλλία στην ανάλυση της M. Saint Marc, *Constructin Monetaire Europeenne, un exces de rigueur en France*, στο *La Revue Banque*, No 504, Apr. 1990, 346 και επ.

(2) Report Padoa-Schioppa, *Stability and Equity*, Apr. 1987, σελ. 105 και ανάλυση στο E. Baltensperger, J. Dermine, *Banking deregulation in Europe*, *Economic Policy*, No. 4, Apr. 1987, σελ. 64-109 για τη σχέση μεταξύ απο-ρύθμισης των τραπευ. υπηρεσιών και της νομ. πολιτικής.

Από μακροοικονομική σκοπιά η κίνηση μακροπροθέσμων τοποθετήσεων σε ένα ανοικτό σύστημα, όπως αυτό της Ενιαίας Αγοράς, προσδιορίζεται από τις ευκαιρίες για επένδυση, την αποδοτικότητα των επενδύσεων και τις συγκριτικές προοπτικές ανάπτυξης των οικονομιών. Με τα σημερινά δεδομένα η γεωγραφική κατανομή των επενδυτικών ευκαιριών, οι τάσεις παγκοσμιοποίησης των αγορών και του ανταγωνισμού, το τεχνολογικό υπόβαθρο και οι άλλοι παράγοντες των ανταγωνιστικών ικανοτήτων οδηγούν σε μία συγκέντρωση έξω από τις περιοχές που δεν διαθέτουν τα στοιχεία αυτά(1)

Ένας σημαντικός περιορισμός που αντιμετωπίζει η Ελλάδα σήμερα είναι και το σημαντικό ύψος τπυ του δημοσίου χρέους που ξεπερνάει το ύψος του ΑΕΠ καθώς και η εξυπηρέτησή του. Το μέγεθος αυτό του δημοσίου χρέους δημιουργεί σοβαρούς περιορισμούς πάνω στην ικανότητα επηρεασμού των επιτοκίων, τον έλεγχο της ρευστότητας της οικονομίας των ροών των κεφαλαίων και της συναλλαγματικής ισοτιμίας.(2) Ο περιορισμός συναπός των δημοσιονομικών ελλειμάτων αποτελεί μία από τις κεντρικές προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση των αγορών. Μία τέτοια εξέλιξη όμως απαιτεί χρονική διάρκεια και συνδέεται με σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές στη λειτουργία της οικονομίας.

(1) Βλ. Ν.Γ. Χατζηγιάννη κ.λ. Η Απελευθέρωση των Αγορών και Μετασχηματισμός στο Έλληνικό Τραπεζικό Σύστημα. σ.237. Εκδόσεις Παπασήση. Αθήνα 1994.

(2) A.Fazio, Problems of European Monetary and Financial Integration, στο: Review of Economic Conditions in Italy, No 2, Μάιος-Αύγουστος 1989, σελ.199 και S.Micossi, The Single European Market: Finance, στο: Banca Nazionale del Lavoro, Quarterly review, No.165, Ιούνιος 1988, σελ.234.

Ένα τέτοιο σενάριο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η ισορροπία στις χρηματοπιστωτικές αγορές των χωρών αυτών, ακόμα και αν μπορούσε να επιτευχθεί, θα κινδύνευε να συνοδεύεται από σοβαρά προβλήματα διαρθρωτικού χαρακτήρα στον τομέα των επενδύσεων και της ανάπτυξης. Όμως αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει τις ίδιες τις χρηματοπιστωτικές αγορές σε ανισορροπία(1). Η χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση συνεπώς δεν μπορεί να επιτευχθεί με απλή απελευθέρωση στην παροχή υπηρεσιών και στην κίνηση κεφαλαίων. Η πλήρης απελευθέρωση προϋποθέτει την βαθμιαία μείωση των αποκλίσεων σε πόρους, παραγωγικότητα, ανταγωνιστική ικανότητα, καθώς και την σύγκλιση των μακροοικονομικών επιδόσεων.

Ένα άλλος κίνδυνος που δημιουργείται από την απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος είναι η απελευθέρωση των ανωτάτων ορίων των επιτοκίων καταθέσεων που επιτρέπει την ανάπτυξη έντονου ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών και τη συγκέντρωση διαθεσίμων με την προσφορά ολοένα και ελκυστικότερων επιτοκίων. Τούτο είναι δυνατόν να προκαλέσει εξουθενωτικές ζημιές στις Τράπεζες, να εξωθήσει τις Τράπεζες σε τοποθετήσεις υψηλής απόδοσης, οι οποίες όμως κατ' ανάγκη συνοδεύονται από υπερβολικό κίνδυνο.(2)

(1) βλ. L. Dini, Toward a European integrated financial market στο Banca Nazionale de Lavoro, Quarterly review, No 159, Dek. 1986, σελ. 87, A. Fazio, σελ. 19, W. Brancon, σελ. 30.

(2) Η. Βορίδης, "Κίνδυνοι από την Απελευθέρωση του Τραπεζικού Συστήματος," σ. 56. από Το Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Σύστημα, Τόσεις και Προοπτικές. IOBE. και ALFA Τράπεζα Πίστωσης. Αθήνα 1995.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΡΘΡΑ - ΜΕΛΕΤΕΣ

Ι. ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. ΑΘΑΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Κ. "Νομοθεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης.", Εκδόσεις ΗΒΟΣ . Αθήνα 1981
2. ΑΘΑΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Κ. (1984) "Νομοθεσία Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η Ελληνική εμπειρία των τελευταίων 30 χρόνων.", Αθήνα 1984.
3. ΑΘΑΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Κ. "Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.", εκδόσεις το Οικονομικόν, Αθήνα 1990.
4. ΑΘΑΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , Συνέντευξη : "Ανάγκη ταχύτερων βημάτων", GREEK FORUM, Μάρτιος 1989.
5. ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π. "Απελευθέρωση Κεφαλαίων και Εθνική Πολιτική.", Επιθεώρηση Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2, σελ. 499-520. 1988.
6. ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π. "Εσωτερική Αγορά και Νομισματική Πολιτική" στον τόμο, 1992 Εξέλιξη της Εσωτερικής Αγοράς στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, Ιονική Τράπεζα, Επιμέλεια Π. Καζάκος, Αθήνα, σελ. 149-160. ΑΘΗΝΑ 1989.
7. ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π. Πορεία προς την Ευρωπαϊκή Νομισματική Ενοποίηση και το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα . Επίκαιρα θέματα 11 . Εκδόση της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Αθήνα 1989.
8. Αποφάσεις Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για μέτρα διασφάλισης.
 - α. 85/594/ΕΟΚ (L373/9)
 - β. 86/614/ΕΟΚ (L357/28)
 - γ. 87/152/ΕΟΚ (L63/38)
9. ΑΓΟΡΑ : "Προβλήματα κρατικών τραπεζών με το άνοιγμα στην ΕΟΚ." Άρθρο της 18 Μαΐου 1989.
10. ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π, ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ Τ, ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ Σ, ΞΑΝΘΑΚΗΣ Μ, ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ Ν Απελευθέρωση αγορών και μετασχηματισμοί στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1994.
11. ΒΑΙΤΣΟΣ Κ, ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ Γ, ΜΠΕΡΝΙΤΣΙΑΣ Π, ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ Α , ΞΑΝΘΑΚΗΣ Μ ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π, ΠΕΤΡΑΚΗΣ Π, ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗ-ΔΕΛΗΒΑΝΗ Μ, ΠΟΥΛΗΣ Κ, ΖΑΒΒΟΣ Γ Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση: Σταθμός στην εξέλιξη της διεθνούς οικονομίας Επίκαιρα θέματα 9 , Ένωση Ελληνικών Τραπεζών , Αθήνα 1988.

12. ΒΑΒΟΥΡΑΣ Ι. "Εθνική Οικονομική Πολιτική και ΟΝΕ" Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα. 1994
13. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ - ΒΥΣΚ-ΗΥΜΜΕΝ (1978) "ΕΟΚ, Ελλάδα, Μεσόγειος.", Εκδόσεις Νέα Σύνορα, Αθήνα 1978.
14. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (και άλλοι) "ΕΟΚ, θέματα Κοινωνικής πολιτικής", Εκδόσεις Εξάντας, Αθήνα 1979.
15. Δελτίο του ΕΒΕΠ, "Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα νομισματικής ένωσης.", Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1989.
16. Δελτίο Διοικήσεως Επιχειρήσεων, "Η άλλη όψη του 1992. Το Τραπεζικό Σύστημα στην Ευρώπη. Τα βασικά μειονεκτήματα της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης του 1992.", Ιανουάριος 1979.
17. Δελτίο ένωσης Ελληνικών Τραπεζών : Η πολιτική της ΕΟΚ στον τραπεζικό τομέα. Άρθρο του Γ.Ζαββου. Τεύχος 17-18, Α και Β Τριμηνία 1988.
18. Δελτίο ένωσης Ελληνικών Τραπεζών : Από την Επιτροπή Ντελόρ στις συνθήκες του Μαστριχτ. Ανάλυση των συμφωνιών για την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Άρθρο του Παναγιώτη Αλεξόκη στο Τεύχος 33-34 Α Εξαμηνία 1992.
19. Δελτίο ΕΒΕΘ, "Το νέο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα, συστατικά στοιχεία, λειτουργία και προβληματική.", τεύχος 8, 1981.
20. Δ. Ι. ΔΕΛΙΒΑΝΗ, "Παραδόσεις Εφαρμοσμένης Πολιτικής Οικονομίας και Νομισματικής Πολιτικής.", Εκδόσεις Σάκουλα, Θεσ/νίκη.
21. Έκθεση επιτροπής για την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του τραπεζικού συστήματος. (Επιτροπή Καρατζά). Επίκαιρα θέματα 5. Ένωση ελληνικών τραπεζών, Αθήνα 1987.
22. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Η στερλίνα στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα. Άρθρο στις 13 Οκτωβρίου 1990.
23. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Μία 20ετία πίσω από την Κοινότητα. Άρθρο των Κ. Τσουπαρόπουλου και Σπ. Στάμου στις 4 Μαρτίου 1993.
24. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Αβέβαιος ο δρόμος για το Μάαστριχτ. Άρθρο του Γ.Χ Παπαγεωργίου στις 5 Αυγούστου 1993.
25. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Η ΕΟΚ δεν συμμερίζεται την αισιοδοξία της Ν. Δημοκρατίας. Άρθρο του δ. Μάρδα στις 4 Ιουλίου 1993
26. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Δεν επαρκούν τα μέτρα σας. Συνέντευξη του Χέλμουτ Σλέσινγκερ προέδρου της Μπούτσεμπακ στις 28 Μαρτίου 1993.

27. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ : Μία 20ετία πίσω από την Κοινότητα . Άρθρο των Κ. Τσουπαρόπουλου και Σπ. Στάμου , στις 4 Μαρτίου 1993.
28. Επίκαιρα θέματα 5 , " Έκθεση επιτροπής για την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του Τραπεζικού Συστήματος .", Έκδοση της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.
29. ΕΠΙΛΟΓΗ : Η δημιουργία Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας . Άρθρο στο τεύχος Μαΐου 1990
30. ΕΠΙΛΟΓΗ : Η συναλλαγματική πολιτική . Οι επιπτώσεις της είναι συνάρτηση της γενικής οικονομικής κατάστασης . Άρθρο στο τεύχος Απριλίου 1991
31. ΕΠΙΛΟΓΗ : Το εξωτερικό χρέος στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας . Άρθρο στο τεύχος Απριλίου 1991
32. ΕΠΙΛΟΓΗ : Συναλλαγματικές ισοτιμίες . Άρθρο στο τεύχος Απριλίου 1991
33. ΕΠΙΛΟΓΗ : Απόψεις για τις επιπτώσεις από την ΕΝΕ . Άρθρο στο τεύχος Ιουλίου 1992.
34. ΕΠΙΛΟΓΗ : Το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών . Η περίοδος Ιανουαρίου - Αυγούστου 1992 . Άρθρο στο τεύχος Δεκεμβρίου 1992.
35. ΕΠΙΛΟΓΗ : 1993-1999 . Η χρηματοδότηση της Κοινότητας Φεβρουάριος 1993.
36. ΕΠΙΛΟΓΗ : Οικονομική επισκόπηση 1992-1993 . Η μεταρρύθμιση του Ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος μετά το 1993 . Άρθρο του Γ. Ζαββού . Μάρτιος 1993.
37. ΕΠΙΛΟΓΗ : Οικονομική επισκόπηση 1992-1993 . Το δημόσιο χρέος και οι συνέπειές του . Άρθρο του Γ. Αλογοσκούφη στις 30 Μαρτίου 1993.
38. ΕΠΙΛΟΓΗ : Οικονομική επισκόπηση 1992-1993 . Το πακέτο Delors II και οι επιπτώσεις του στην ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας . Άρθρο της Λούκας Κατσέλη στις 30 Μαρτίου 1993.
39. ΕΠΙΛΟΓΗ : ΕΥΡΩΠΗ-ΕΛΛΑΔΑ . Βίαι παράλληλοι , το χρέος , το σήμερα το αύριο . Άρθρο του Δ.Κουλουριάνου στις 30 Μαρτίου 1993.
40. ΕΠΙΛΟΓΗ : Η εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων . Άρθρο του Γ. Δρακάτου . Ιούνιος 1993.
41. Εγκύκλιοι Τραπεζής της Ελλάδος:
Αριθ. 19/16-5-1985.
Αριθ. 43/26-9-1986.
Αριθ. 13/24-3-1987.

42. "Εισηγήσεις Επιτροπής μελέτης για την αναδιόρθωση του Τραπεζικού Συστήματος .", Τράπεζα Ελλάδος , Αθήνα 1980 .
43. ΕΕΠΡΕΣ : " Παρά τις αντιρρήσεις της κυρίας Θάνοερ ξεκίνημα για την Νομισματική Ενοποίηση", Άρθρο της 28 Ιουνίου 1989 .
44. ΕΕΠΡΕΣ : " Οικονομική και Νομισματική ένωση , η μεγαλύτερη πρόκληση για την ΕΟΚ" , Άρθρο της 23 Ιουλίου 1989 .
45. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ : Ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων . Έκδοση της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων . L-2985 Luxembourg 1991
46. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ : Ταξιδεύοντας στην ΕΟΚ . Ιούνιος 1988. Τρίτη έκδοση . Από την υπηρεσία : Τμήμα XI/E-5 της ΕΟΚ .
47. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ : Η πολιτική του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά . Δεύτερη έκδοση , από την υπηρεσία Επισήμων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων . 1/1989.
48. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ : Η Ευρωπαϊκή Ενοποίηση . Δημιουργία και ανάπτυξη. Τρίτη έκδοση. Υπηρεσία επισήμων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων .1/1990
49. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ : Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Έκδοση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων "Πληροφόρηση , Επικοινωνία και Οπτικοακουστικός τομέας, Πολιτιστικά θέματα" Bruxelles 1991.
50. j.k.GALBRAITH. Το χρήμα. Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1976.
51. ΖΑΒΒΟΣ Γ. Η Τραπεζική Πολιτική της ΕΟΚ εν όψει του 1992. Ένωση Ελληνικών Τραπεζών. Εκδόσεις Σάκκουλα. Αθήνα 1989.
52. ΖΗΤΡΙΑΔΗΣ Α.-Χ. ΚΑΤΣΑΝΗΣ-Γ. ΤΡΑΓΑΚΗΣ-Ν. ΤΣΑΒΕΑΣ-Ι. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ : Ευρωπαϊκή ενοποίηση και τραπεζικό σύστημα. Ινστιτούτο Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών. Αθήνα 1992.
53. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ : ΕΟΚ : Δραστικά μέτρα για μείωση των ελλειμμάτων για να διευκολυνθεί η πορεία προς την Νομισματική Ένωση και τι αναφέρει η έκθεση ECU για την Ελλάδα . Άρθρα της 1 Ιουνίου 1991.
54. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ : Ο χορός του Ζαλόγγου στο ΕΝΣ . Κρίνεται η τύχη του φρόγκου που αν καταρεύσει θα συμπαρασύρει ολόκληρο το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα . Άρθρα της Ζέζας Ζήκου την 1 Αυγούστου 1993.
54. Ν. ΘΕΜΕΛΗ " Η κίνηση κεφαλαίων στις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες.", Εκδόσεις ΕΚΤΕ, Αθήνα 1988.
55. Π. Ι. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ , " Η ενυπόθηκη πίστη στα πλαίσια της Κοινότητας.", Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών , τεύχος 13 (Α Τρίμηνο 1987).

56. Γ . ΚΑΣΚΑΡΕΛΗ, "Η πορεία για την ενοποίηση των χρηματοδοτικών αγορών της ΕΟΚ .", Μέρος 1ο (1977-1988) , Αθήνα 1988 .
57. ΚΕΡΔΟΣ : Ειδική έκδοση 53η ΔΕΘ Σεπτέμβριος 1988, Άρθρα:
 * Η Ελληνική μάχη για την ανταγωνιστικότητα στην Ενοποιημένη Ευρωπαϊκή Αγορά.
 * Η οικονομική κατάσταση των χωρών της ΕΟΚ και προβλήματα συντονισμού των οικονομικών πολιτικών.
 * Εκτιμήσεις γύρω από τα οφέλη της Εσωτερικής Αγοράς.
58. ΚΕΡΔΟΣ : "Συμβιβασμός της τελευταίας στιγμής πάλι στην διάσωση της ΕΟΚ.", Άρθρο της 28 Ιουνίου 1989 .
59. ΚΕΡΔΟΣ : Ετήσια έκδοση για την Οικονομία .Προυποθέσεις για την Νομισματική ένωση . Άρθρο του Γ. Καρούζου . Ιανουάριος 1990.
60. ΚΕΡΔΟΣ : "Καμπάνες" στα υπερβολικά ελλείμματα μετά την ΔΝΕ, Άρθρο του Γιάννη Καρούζου 9 Οκτωβρίου 1991.
61. ΚΕΡΔΟΣ : Φυσικό επακόλουθο το εννιαίο νόμισμα . Άρθρο του Γιάννη Καρούζου της 14 Ιουλίου 1991.
62. ΚΕΡΔΟΣ : Στην τρίτη φάση της ενοποίησης η Ελλάδα . Άρθρο της 5 Δεκεμβρίου 1991.
63. ΚΕΡΔΟΣ : Λιγοστεύουν οι διαφωνίες για την Ευρωπαϊκή ενοποίηση . Άρθρο στις 15 Δεκεμβρίου 1991.
64. ΚΕΡΔΟΣ : Η θεσμική αναμόρφωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ελλάδα, Άρθρο του Γ.Ε Τραγάκη της 14 Σεπτεμβρίου 1991.
65. ΚΕΡΔΟΣ : Διευρύνεται η χρήση του ιδιωτικού ECU : Άρθρο της 30 Μαΐου 1993.
66. ΚΕΡΔΟΣ : Ειδική έκδοση για την Οικονομία 1993. Οι κατηγορίες ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων . Άρθρο της 28 Ιανουαρίου 1993.
67. ΚΛΑΥΣ ΒΥΣΧΗ : Η Ευρώπη μετά το 1992. Οικονομικές , οικολογικές , και κοινωνικές προοπτικές της ενιαίας εσωτερικής αγοράς . Εκδόσεις Κριτική . Αθήνα 1992.
68. Ν . ΚΟΝΣΙΔΑΣ : " Περιφερειακή Ανάπτυξη " , Εκδόσεις Σάκκουλα , Αθήνα 1976..
69. Κ.ΚΩΤΣΗΣ : Οι τράπεζες και η κρίση . Έκδοση της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος . Αθήνα 1986.
70. "Λευκή Βίβλος" , COM (85) 310 τελικό
71. ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ Γ, " Η Ελευθερία εγκατάστασης Επιχειρήσεων και πιστωτικών Ιδρυμάτων στην ΕΟΚ. . Αθήνα 1981.

72. ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ Ν, " Η Ευρωπαϊκή Εσωτερική Αγορά και η Ίδρυση των περιφερειακών ανισοτήτων.", Έκδοση Ιονικής Τράπεζας 1989 σελ. 336-373.
73. ΜΑΡΟΥΛΗ Δ, Εξελίξεις στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα και η ενοποίηση της Ευρωπαϊκής αγοράς. Επιπτώσεις για την Ελλάδα.
74. ΜΗΤΣΙΟΣ Α, " Η προσχώρηση στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες .", Εκδόσεις Σύγχρονα Θέματα , Αθήνα 1981 .
75. ΜΟΥΣΗΣ Ν, " ΕΟΚ , ανάλυση της Κοινοτικής Πολιτικής .", Εκδόσεις Παπαζήση , Αθήνα 1978 .
76. ΜΠΕΡΝΙΤΣΑΣ Π , " Ελευθέρωση της κινήσεως κεφαλαίων στο Κοινοτικό και το Ελληνικό Δίκαιο .", Επίκαιρα Θέματα 6, Εκδόσεις Ελληνικών Τραπεζών , Αθήνα 1987
77. ΜΠΕΡΝΙΤΣΑΣ Π, " Ελευθέρωση της κινήσεως κεφαλαίων στο Κοινοτικό και το Ελληνικό Δίκαιο .", Επίκαιρα Θέματα 10 , Εκδόσεις Ελληνικών Τραπεζών , Αθήνα 1989
78. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : " Δρομολογήθηκε η πορεία στην ΕΟΚ για την οικονομική και νομισματική ένωση.", Άρθρο της 28 Ιουνίου 1989 .
79. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : "Νομισματική Ολοκλήρωση της ΕΟΚ.", Άρθρο της 7 Αυγούστου 1989 .
80. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : "Οι απόψεις της Κομισιόν για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας.", Άρθρο της 19 Μαΐου 1990.
81. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : Η συναλλαγματική πολιτική . Άρθρο της 30 Μαΐου 1990.
82. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : Μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Η απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων θα συμβάλει στον ενδοτραπεζικό ανταγωνισμό και την προώθηση του εγκυγχρονισμού των τραπεζών . Άρθρο του Κίμωνα Στεριώτη της 8 Ιουλίου 1990.
83. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : Υποβλήθηκαν χθές στο συμβούλιο των υπουργών οικονομικών οι απόψεις της αρμόδιας επιτροπής της ΕΟΚ , για την οικονομική και νομισματική ένωση . Άρθρο του Κώστα Βέρου της 24 Ιουλίου 1990.
84. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : Ενισχύεται ο ρόλος της επιτροπής Διοικητών Κεντρικών τραπεζών στις χώρες της ΕΟΚ . Για την διευκόλυνση επισπεύσεως του στόχου της οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης Άρθρο της 18 Μαΐου 1990.
85. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ : Ειδική έκδοση . Βεβαία η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση . Άρθρο του Γεωργίου Κύρου της 22 Ιανουαρίου 1993.

86. Ν. 1681 /87 (ΦΕΚ τ.Α/10.2.87), επικύρωση της ΕΕΠ.
87. Οδηγία του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1988 για τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 67 της συνθήκης (88/361/ΕΟΚ) L 178/5. Δηλώσεις για καταχώρηση στα πρακτικά του Συμβουλίου.
88. Οδηγία του Συμβουλίου (85/583/ΕΟΚ) της 20.12.85 για την τροποποίηση της πρώτης οδηγίας .
89. Οδηγία του Συμβουλίου (85/566/ΕΟΚ) της 17.11.86 για την τροποποίηση της πρώτης οδηγίας .
90. Οδηγία του Συμβουλίου της 30ης Ιουλίου 1963, περί ελευθέρωσης των μεταφορών συναλλάγματος των σχετιζομένων με τις άδηλες συναλλαγές που δεν συνδέονται με την κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών, των κεφαλαίων και των προσώπων. (63/474/ΕΟΚ) (ΕΕΚ 2240/63).
91. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ : Κωδικοποίηση νομοθεσίας-νομολογία-ερμηνευτικά σχόλια.Εποπτεία Π.Παυλόπουλου. Επιμέλεια Δ.Αυφοντή , Κατ. Καφτάνη , Νέλλης Σακελλαριάδου , Γ.Τράντα . Τριμηνιαία έκδοση ενημερωμένη έως Ιούνιος 1993.
92. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : " Πορτογαλία : έχει προβλήματα αλλά είναι πάνω από την Ελλάδα .", Άρθρο Γ . ΚΥΡΤΙΔΟΥ , 3 Αυγούστου 1989.
93. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : " Γνωρίστε το σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης 1989 -1993 .", Άρθρο του Η . ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗ , 27 Ιουλίου 1989.
94. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : " Νομισματική ένωση , που βαδίζει η ΕΟΚ και τι υποστηρίζει η Ελλάδα .", Άρθρο της 26 Οκτωβρίου 1989 .
95. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : "Προς μια υπερφιλελεύθερη Ευρώπη που λησμόνησε γρήγορα την κοινωνική Ευρώπη .", Άρθρο του JACKY PRUNEDDU, 4 Μαΐου 1989 .
96. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : " JEAN MONNET : Ένας άνθρωπος που επέβαλε ως όραμα και πράξη την Ενωμένη Ευρώπη .", Άρθρο του HENRI RIEBEN , 4 Μαΐου 1989 .
97. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Τι είναι η πολυσυζητημένη Δεύτερη Τραπεζική Οδηγία. Άρθρο του Γ. Σαριδάκι στις 25 Μαΐου 1989.
98. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Ποσο θα ελέγχεται από την Κενότητα η Ελληνική οικονομία . Άρθρο στις 21 Ιουλίου 1990

99. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Πως θα μπορούσαν να διαμορφωθούν οι Ελληνικές θέσεις μπροστά στις Ευρωπαϊκές εξελίξεις για την νομισματική ενοποίηση . Τα πορίσματα ενός ερευνητικού προγράμματος που λειτουργεί στο Ελληνικό κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών. Άρθρο στις 8 Μαρτίου 1990.
100. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Οι μεταλλάξεις του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος . Άρθρο του Α.Δ Παπαγιαννίδη στις 8 Μαρτίου 1990.
101. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Ενταξη της δραχμής στο ΕΝΣ Υπατη αξιόπιστη πολιτική με πολλές συνέπειες. Άρθρο του Νίκου Μ. Χριστοδουλάκη στις 8 Μαρτίου 1990.
102. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : Ποιοί είναι οι βασικοί κανόνες λειτουργίας της κοινής Ευρωπαϊκής τραπεζικής αγοράς. Κατατοπιστικός οδηγός . Άρθρο του Γιώργου Τραγάκη , στις 22 Μαρτίου 1990.
103. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : "Το πλήρες κείμενο της επιστολής DELORS προς Ζολότα." , 5 Απριλίου 1990.
104. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ : "Εκθεση Αγγελόπουλου." , 3 Μαΐου 1990.
105. Οικονομικό Δελτίο Εμπορικής Τράπεζας Ελλάδος : " Η λειτουργία του ΕΝΣ (1979-1982) , Ιανουάριος-Μάρτιος 1983 .
106. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Ι . Χρήμα και οικονομική δραστηριότητα. Ινστιτούτο οικονομικών και βιομηχανικών ερευνών. Αθήνα 1979.
107. ΠΑΝΑΓΟΣ Β . Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Νομισματικές σχέσεις. Εκδόσεις Παρατηρητής . Αθήνα 1986.
108. Πράξη Διοικητού Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 476 /26-3-1985.
109. Προεδρικό Διάταγμα 207/87 (ΦΕΚ 95-19.6.87)
110. Πράξεις Τράπεζας της Ελλάδος :
 α. Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Αρ. 825/25.7.86. Αμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
 β. Επιτροπή Νομισματικών και Πιστωτικών θεμάτων, Πράξη 393 /10.6.88. Αγορά ακινήτων στην Ελλάδα κατοίκων χωρών εκτός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
 γ. Εγκύκλιος Διοικήσεων της Τράπεζας της Ελλάδας αρ. 40 /4.9.86 περί χορηγήσεως συναλλάγματος για την μεταφορά συντάξεων σε υπηκόους Ελλάδος και λοιπών κρατών-μελών που εγκαθίστανται σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΟΚ.
 δ. Οδηγία-Εγκύκλιος Διοικήσεως της Τράπεζας της Ελλάδος 301/10.10.88 περί χορηγήσεως συναλλάγματος σε κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ για τη μεταφορά του προϊόντος ρευ-στοποίησης ακινήτων τους στην Ελλάδα.

- ε. Εγκύκλιος Διοικήσεως της Τράπεζας της Ελλάδος αρ. 44 /26.9.86 χορήγησης συναλλάγματος σε κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ για τη μεταφορά προσόδων που προέρχονται από ακίνητα στην Ελλάδα.
- στ. Εγκύκλιος Διοικήσεως της Τράπεζας της Ελλάδος αρ. 13 /24.3.87. Απόκτηση από κατοίκους Ελλάδος τίτλων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα που έχουν εκδώσει οι Ευρωπαϊκές Κοινο-τητες και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.
- ζ. Εγκύκλιος Διοικήσεως 30/11.9.87. Απόκτηση από κατοίκους κρατών-μελών της ΕΟΚ ελληνικών τίτλων που είναι διαπραγμα-τεύσιμοι στο χρηματιστήριο και επαναπατρισμό του προϊόντος ρευστοποίησής τους.
- η. Εγκύκλιος Διοικήσεως 14/7.3.88. Κατάργηση δεσμευμένων λο-γαριασμών κατοίκων ΕΟΚ.
111. ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ Γ, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Ι, ΒΟΡΙΔΗΣ Η, ΜΟΣΧΟΣ Δ, ΓΚΟΡΤΣΙΟΣ Χ, ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π, ΝΙΑΡΧΟΣ Ν, ΞΑΝΘΑΚΗΣ Μ, ΤΡΑΥΒΛΟΣ Ν, ΜΥΛΩΝΑΣ Ν, ΧΑΡΟΔΟΥΒΕΛΗΣ Γ, ΤΣΙΡΙΤΑΚΗΣ Ε. ΙΟΒΕ. Αθήνα 1995.
112. ΣΠΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Φ, " Η δημιουργία ενιαίου Ευρωπαϊκού χρηματοπι-στωτικού χώρου", Επιθεώρηση Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1988), σελ. 63-108.
113. ΣΠΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Φ, " Η ελευθέρωση της κυκλοφορίας των χρηματο-πιστωτικών υπηρεσιών στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς και η μεταχείριση των τρίτων χωρών", Έκδοση Ιονικής Τράπεζας 1989 σελ. 197-242 .
114. ΣΠΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Φ, Η ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων και πληρωμών από και προς χώρες εκτός ΕΟΚ : Διεθνείς τάσεις και κοινοτικές δεσμεύσεις. Σκέψεις με αφορμή το πρόσφατο Π.Δ 96/93. Κείμενο υπό δημοσίευση από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών.
115. ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ Κ, " Χρήμα και διεθνές τραπεζικό σύστημα. Εκδόσεις Σμπίλιας "το οικονομικό" Αθήνα 1990.
116. Συνθήκη της Ρώμης αρ. 45-51 , 118 και 119 σχετικά με την κοινωνική διάσταση.
117. ΤΟ ΒΗΜΑ : Με ποιές προϋποθέσεις στην Νομισματική Ένωση ; Άρθρο του Π.Κ.Ιωακειμίδη της 17 Ιουνίου 1990.
118. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ο ΟΟΣΑ : Χάνετε πολύτιμο χρόνο . Άρθρο του Χ.Α. Παπαδημητρίου της 17 Ιουνίου 1990.
119. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η αλήθεια για πληθωρισμό και ελλείματα . Άρθρο του Α.Λάζαρη της 2 Σεπτεμβρίου 1990.
120. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ετοι θα "στηθεί" Η Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα . Άρθρο της 28 Οκτωβρίου 1990.

121. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η δραχμή στο στόμα του "φιδίου" . Προβλήματα παρουσιάζει ή ένταξη του ελληνικού νομίσματος στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα . Άρθρο του Δ. Σταμπόγλη της 23 Σεπτεμβρίου 1990.
122. ΤΟ ΒΗΜΑ : Τελικώς το 1993 δεν είναι και τόσο κοντινά . Άρθρο του Δ. Πετυχάκη της 16 Σεπτεμβρίου 1990.
123. ΤΟ ΒΗΜΑ : Στο μάτι της ΕΟΚ το ισοζύγιο. Άρθρο του Δ. Σταμπόγλη της 16 Σεπτεμβρίου 1990.
124. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ποιά νομισματική πολιτική . Άρθρο του Γ. Σιώτου της 22 Σεπτεμβρίου 1990.
125. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ποια δραχμή σε ποια ΕΝΣ ποιός ΟΝΕ. Άρθρο του Ν.Νικολάου 1991
126. ΤΟ ΒΗΜΑ : ΟΙ θέσεις της Ελλάδος για την ενοποίηση της Κοινότητας Άρθρο του Γ. Δροσόπουλου 23 Ιουνίου 1991.
126. ΤΟ ΒΗΜΑ : Προωθείται η Κοινωνική Χάρτα . Άρθρο του Δ. Σταμπόγλη της 22 Σεπτεμβρίου 1991.
127. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ο Ελληνικός δρόμος προς την Νομισματική Ένωση . Άρθρο του Δ. Σταμπόγλη της 22 Σεπτεμβρίου 1991.
128. ΤΟ ΒΗΜΑ : Πολλαπλές αντι δύο ταχυτήτων . Άρθρο του Χ.Α. Παπαδημητρίου της 2 Σεπτεμβρίου 1991.
129. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η σκληρή σκανδική πρόταση . Άρθρο του Γ. Σιώτου της 22 Σεπτεμβρίου 1991.
130. ΤΟ ΒΗΜΑ : Βήμα σημαντικότερο από την Εννιαία Πράξη . Δήλωση της Βάως Παπανδρέου προς το ΒΗΜΑ, 15 Δεκεμβρίου 1991.
131. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η "σύλληψη " του κοινού νομίσματος στον ποταμό Μάας. Ένα νόμισμα , ένας πληθωρισμός. Άρθρο του Δ. Πετυχάκη της 15 Δεκεμβρίου 1991 .
132. ΤΟ ΒΗΜΑ : Από τον Ζαν Μονέ στον Ζακ Ντελόρ . Άρθρο της 15 Δεκεμβρίου 1991 .
133. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η ηχώ του Μάαστριχτ . Άρθρο του Δ. Πετυχάκη της 15 Δεκεμβρίου 1991
134. ΤΟ ΒΗΜΑ : "Μονόδρομος η ΟΝΕ" Συζήτηση με τον καθηγητή Γουκά Παπαδήμο για την Νομισματική Ένωση της Ευρώπης . Άρθρο του Χ.Α.Παπαδημητρίου της 22 Σεπτεμβρίου 1991.
135. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η πεσέτα τα κατόφερε στο ΕΝΣ . Αποκλειστικότητα από το "The Economist" 19 Ιουνίου 1992 .

136. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η αβόσταχτη μοναξιά της δραχμής . Άρθρο του Νίκου Νικολάου και Ένα Βήμα προς την απελευθέρωση συναλλάγματος . Άρθρο του Χ. Παπαδημητρίου της 17 Οκτωβρίου 1992 .
137. ΤΟ ΒΗΜΑ : Νέα Γαλλογερμανική πρωτοβουλία για την σταθεροποίηση του ΕΝΣ. Άρθρο της 2 Μαΐου 1993.
138. ΤΟ ΒΗΜΑ : Προτάσεις για την έξοδο από την οικονομική κρίση. Άρθρο του καθ. Αγγ. Θ. Αγγελόπουλου της 30ης Μαΐου 1993.
139. ΤΟ ΒΗΜΑ : Επιπτώσεις από την απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων στην Ελλάδα. Άρθρο του Ν. Καραμούζη της 4ης Ιουλίου 1993.
140. ΤΟ ΒΗΜΑ : "Χαριστική βολή" από το εξωτερικό έλλειμμα. Άρθρο της 6ης Ιουνίου 1993.
141. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η αγγλεια πτέρνα του Μάαστριχτ. Άρθρο του Δ. Πετυχάκη της 6ης Ιουνίου 1993.
142. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η Ευρώπη είναι έτοιμη να κλείσει τις πόρτες της. Άρθρο του Σπ. Φρόγκου της 6ης Ιουνίου 1993.
143. ΤΟ ΒΗΜΑ : Η νέα πραγματικότητα της Ενιαίας Αγοράς. Άρθρο της 6ης Ιουνίου 1993.
144. ΤΟ ΒΗΜΑ : Δύσκολες μέρες για το γερμανικό μάρκο. Άρθρο του Δ. Πετυχάκη της 6ης Ιουνίου 1993.
145. ΤΟ ΒΗΜΑ : Εύθραυστη βελτίωση επισημαίνει ο ΟΟΣΑ. Άρθρο του Χ. Α. Παπαδημητρίου της 30ης Μαΐου 1993.
146. ΤΟ ΒΗΜΑ : "Γιατί είναι λάθος". Άρθρο του Θ. Μαστρογιάννη της 30ης Μαΐου 1993.
147. ΤΟ ΒΗΜΑ : Γιατί ο κ. Μάνος θα αναγκαστεί να κάνει την σημαντική στροφή. Άρθρο του Χ. Α. Παπαδημητρίου της 30ης Μαΐου 1993.
148. ΤΟ ΒΗΜΑ : Πως επηρεάζουν το εθνικό νόμισμα οι αναταραχές στην Κοινότητα. Τι θα γίνει με τη δραχμή. "Σκαμπανεβόσματα" στις ισοτιμίες-ελαστική πολιτική δολοσίθησης. Άρθρο της 9ης Αυγούστου 1993.
149. ΤΟ ΒΗΜΑ : Στις συμπληγάδες της κρίσης η Νομισματική Ένωση. Άρθρο του Πολ. Παπαδόπουλου στις 15 Αυγούστου 1993.
150. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ο Μέντζερ γυρίζει στο "σκληρό ECU". Άρθρο στις 13 Αυγούστου 1993.
151. ΤΟ ΒΗΜΑ : Ένα βαθύ ρήγμα στην καρδιά της Κοινότητας. Άρθρο του William Burger στο Newsweek. Δημοσίευση στις 15 Αυγούστου 1993.

152. ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ . Η Τραπεζική πολιτική της ΕΟΚ εν όψη του 1992. Στρατηγικές Επιλογές για το Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα . Εκδόσεις Σάκουλα . Ένωση Ελληνικών Τραπεζών Αθήνα 1989.
153. ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Α "Η Πολιτική Οικονομία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος.", Έκδοση Ιονικής Τράπεζας 1989 σελ. 81-126.
154. ΤΡΑΓΑΚΗΣ Γ " Η Κίνηση Κεφαλαίων στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και το Ευρωπαϊκό Οικονομικό Σύστημα." Εκδόσεις Σάκουλα , Αθήνα-Κομοτινή 1987.
155. Υπουργικές Αποφάσεις για διαδικασία εγκρίσεων άμεσων επενδύσεων.
α. ΙΕ/8947 (ΦΕΚ 445/10.7.86)
β. Ιε/13240 (ΦΕΚ 707/23.10.86)
156. Υπουργική Απόφαση ΙΕ/8947/1986 του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.
157. Υπουργική Απόφαση ΙΕ/3240/1986 του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.
158. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ Χ., " Προστασία του ανταγωνισμού και οικονομική ανάλυση στα πλαίσια του νόμου 703/77 .", Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου, 2 Μαρτίου 1996 .
159. ΧΑΛΙΚΙΑΣ Δ. , "Δυνατότητες και προβλήματα πιστωτικής πολιτικής Ελληνική εμπειρία.", Αρχείο μελετών και ομιλιών , Τράπεζας Ελλάδος , Αθήνα 1976.

II. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΙΑ

1. ADAM M, FARBER A : Le finacement de l'innovation technologique
Premier partie: les caracteristiques de l'investissement
novateur"
2. AFSCHTIFT T "leu mesures en vue de la promotion du capital
novateur", Joyrnal dew Tribinaux, Bruxelles, No 5310, 27 Octobre
1984, σελ.593-539.
3. ALBOUY M, nouveaux instruments financier et gestion du courle
rentabilite-risque sur le marche du petrol",
4. ALBERT MICHEL / BOISSONAT JEAN : " Crise , krach ,boom" 1988
5. AGLIETTA M : " Le defi communautaire " ,Republique 1 (1988).
6. BORGUES EMMANUELE / GEJEBINE ANDRE: " Ajuster les taux de
changes " Le Monde , 7-6-1988 .
7. BACHE J, La liberisationdes mouvements de capitaux
et l' integration financierede la communaute, Revue du
Marche Commun, Aptθ. 3 , σεββ. 1987.
8. BANQUE Paribas, "Les nouvelles instruments financiers",
Conjuncture, Dow Jones, 1989.
9. BASTIN, J., "L; assurance-credit et l' evolution du credit a
la consommation", Le credit en Belgique 1975-1986, Revue de la
Banque, No 2-3, Mars 1987, σελ. 109-115.
- 10.BATTINI, P., Carital-risque: les regles du jeu, les editions d'
Organisation, Paris, 1985.
- 11.BAUD, M.F., Guenot, H., "Dossier:capital-risque", MOCI, No 928,
9 juillet 1990, σελ. 17-26, 59-68.
- 12.BEKAERT, G., "De kredietvraag in Belgie", Le Credit en Belgique
1975-1986, Revue de la Banque, No 2-3, Mars 1987, σελ. 31-45.
- 13.BELLIS, M., Hambersin, M., "Les credits etrangers et l' economie
belge", Le Credit en Belgique 1975-1986, Revue de la Banque,
No 2-3, Mars 1987, σελ. 49-57.
- 14.BISSIRIDU, G., "Financial Innovation and International Debt
Problems". Intereconomics, Vol. 24, May/June 1989, σελ. 103-109.

15. BBL, "Innovations financières en France et en Belgique...? Première Partie: la France", Bulletin Financier, BBL, Bruxelles, No 9, 17 Octobre 1986, σελ. 1-8.
16. BROQUEVILLE, M., "Risques commerciaux et assurance-credit dans les transactions commerciales", Le Credit en Belgique, Revue de la Banque, No 2-3, Mars 1987, σελ. 117-124.
17. BHAGWATI J, " Importance du commerce international de services"
18. BHAGWATI J : " Splintering and Disembatiment of Services and Developing Nations " , The World Economie , Ιού-νιος 1984 , σελ. 133-143 , καθώς και του ίδιου : " Importance du commerce international des services pour le developpement economique " και : " L ' Europe face a la nouvelle economie de service " , Παρίσι 1988 , σελ . 17-48 .
19. CAILLOT, J.P., "Le fonctionnement du marche a terme d' instruments financiers (M.A.T.I.F.) depuis sa creation", Bulletin Trimestriel de la Banque de France, Paris, No 61, Decembre 1986-Janvier 1987, σελ. 55-58.
20. CHRETIEN, J.C., "Le marche a terme d' instruments financiers (M.A.T.I.F.) en France", Le Credit en Belgique, Problemes Economiques, No 1980, 25 juin 1986, σελ. 10-13.
21. CRAIG, M., "Revolution in U. Kingdom venture Capital", The Banker, May, 1984, σελ. 59-67.
22. CORDONNIER, P., "Le Credit en Belgique 1975-1986, Revue de la Banque, No 2-3, Mars 1987, σελ. 97-105.
23. CARREAU DOMINIQUE / JUILLARD PATRIK / THIEBAUT :
" Droit international economique ", Παρίσι 1980 σ.184-187
24. CECCHINI PAOLO , 1992 : "Le defi", Παρίσι 1988 , σελ. 105-108
25. CODET M : "Les couts de la Communaute .", Le Monde , 8-11-1988.
26. DALAVECURAS, T., "Les mutations du systeme bancaire italien", Problemes Economiques, No 1933, Paris, 17 Juillet 1985, σελ. 20-25.
27. DAVID, L. Baud, M. F., "Credit Bail", MOCI, No 795, 21 Decembre, 1987, σελ. 17-41.
28. DE GAULMIN, I., Lampiere, L., Roland, M., Vidalie A., "Les entreprises et l' argent en 1989 (France)", Tertiell, Le Magazine de l' entreprise competitive, No 42, Paris, Novembre 1988, σελ. 68-76.

29. DEGUEN, D., "Les nouveaux instruments financiers et les marches financiers a terme", Notes Bleues, Ministere de l' economie, des finances et de la privitisation, No 377, Paris, 28 Mars-3 Avril 1988, σελ. 68-76.
30. DE KEULENEER, E. "Le systeme financier belge face aux defis des marches du capital a risque", Revue de la Banque, No 4, Avril 1988, σελ. 1-8.
31. DE LAUBIER, D., "Questions monetaires et financieres", Problemes Economiques, No 1999, 19 Novembre 1986, σελ. 2-7.
32. DELORS J: La nouvelle economie europeenne .
33. DRUESNE GERARD : " Droit materiel et politiques de la Commu- nantes Europeenne " , Παρίσι 1986 σελ .105-109 .
34. DUFLOUX, C., Karlin M., "Activite titres des banques americaines et japonaises: difficultes et confusion", Eurepargne, No 15, Luxembourg, Decembre 1987, σελ. 15-17.
35. DUPART MARIE-ELENE : " Le prix de l'union ", Le Monde 8-11-88.
36. EVERLING URLICH απόφαση της 17-12-1981 (υπόθ. 279/80, Συλλ. 1981 σ.3305) ακόμη άρθρο του (δημοσιεύη στο ΔΕΚ), Sur la jurisprudence recendre de la Cour de Justice en matiere de libre prestation des services rendus dans d' autre etats - membres", Cahiers de droit europeen 1-2 1984 3-14 καθώς και GERARD DRUESNE, Droit materiel ... σελ. 105-109.
37. FINANCIAL TIMES, 15-12-88 " Single market plan for Europe's brokers " .
38. FINANCIAL TIMES, 13-7-88 " De clerq warns non-EC banks on single-market restrictios . "
39. FLORNY Y: Bourses et autres institutions des marches de valeurs mobiliers, Colloques sur l' Europe et l' avenir des services financiers , Βρυξέλες 5,6,7-11-86.
40. FOURNIER, T., "Le capital-risque francais", La Revue Banque, No 477, Novembre 1987, σελ. 1016-1026.
41. FROMENT-MEURICE, Έκθεση με τίτλο " La dimension exterieure du marche interieur "
42. GEJEVINE A, " Ευρωπαϊκή Νομισματική Κατασκευή και Εθνι- κές Οικονομικές Πολιτικές .", Έκδοση Ιονικής Τράπεζας 1989, σελ. 127-147 .

43. GEOFFRON, P., "L'Etat et la dynamique du capital risque europeen", Revue de Economie Financiere, No 3, Paris, Decembre 1987, σελ. 72-91.
44. GRESSER J, " Η στρατηγική του ανταγωνισμού . " Αθήνα 1987.
45. GEJEBINE A / GEZEBINE T : " La reforme du systeme monetaire international " , Παρίσι 1973 .
46. GEJEBINE A : " La nouvelle economie internationale " Παρίσι 1986 .
47. GEREXHE ETTIENNE , Le droit europeen : La libre circulation des personnes et des entreprises, Βρυξέλλες 1981.
48. GOLDMAN BERTHOLT / LYON-COEN ANTOIANE: " Droit commercial 19. europeen " , Παρίσι 1983 σελ . 185-187 .
49. GOLDMAN B / LYON- CAEN ANTOIANE, Droit commercial europeen.
50. HOCHAUM I, στο Thiesing Shroeter- Hochbaum, Les entents et les positions dominantes dans le droit de la CEE , Ed. Jupiter, σελ.274-298.
51. HENNING ROTH WULF , " The European Economic Community's Law on Services : Harmonisation " , Common Market Law Review 1 (1988) 53-55.
52. HUYBRECHTS, J., "L'industrie des Fusions et Acquisitions en Belgique", Reflets et Respectives de la vie Economique, Vol. XXVIII, Bruxelles, Decembre 1989, σελ. 453-468.
53. INGRAM D, Change in the Stock Exchange and Regulation of the City , Bank of England Quarterly Bulletin, Φεβρουάριος , 1986.
54. JACQUES, P., "Les Credits a l'exportation 1976-1986", Le Credit en Belgique, Revue de la Banque, No 2-3, Mars 1987, σελ. 83-96.
55. JURGEN HABERMAS , " Τεχνική και επιστήμη σαν Ιδεολογία. " .
56. KEEREMAN F., "Changement structurel dans les marches internationaux de credit", Reflets et Respectives de la Vie Economique, Vol. XXVI, Decembre 1987, σελ. 407-421.
55. KENT SHELP RONALD : " Beyond industrialisation ascendancy of the global service economy , Νέα Υόρκη 1981 .
56. KOVAR R : " Les competances implicites : juris prudence de la cour et pratique communautaire " στο συνέδριο της Bruges (12-13 Δεκεμβρίου 1986) με θέμα "Εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και εσωτερική αγορά " .

57. LEFEVRE H, " Η καθημερινή ζωή στον σύγχρονο κόσμο.",
Αθήνα 1970 , σελ. 111.
58. LABOUR MARIE FRANCOISE: " L' application de la Decla-
ration de Luxembourg et les relations CE/ACLE " ,
Revue du Marche Commun 312 (Δεκ. 1987) σ. 650-653.
59. LARRERA de MOREL, B., "Comment financer l' innovation dans les
petites et les moyennes industries", Commentaire, Paris, Vol. 13,
No 50, 1990, σελ. 355-360.
60. LASOK D : " The professions and services in the Euro-
pean Economic Community " , σελ. 4-7.
61. LASOK D : "The Professions and Services ... , Appendix
III , σελ. 339-364, επισκόπηση αποφάσεων ΔΕΚ σχετικά με
οριοθέτηση της έννοιας παροχής υπηρεσιών .
62. LELAKIS V , La Liberation complete des mouvements de
capitaux au sein de la Communaute , Revue du Marche
Commun , Σεπτέμβριος 1988.
63. LOUSSOUARN YVON, "Le rattachement des societes et la
Communaute Economique Europeenne " στο Melanges offerts
à PIERRE - HENRI TEITGEN, Παρίσι 1984.
64. MARTEAU, D., Dudiz, G., Armengaud, M., (et al.), "Nouveaux
instruments financiers:igerer le risque de taux d' interet
(Dossier)", Revue Francaise de Gestion, No 59, Paris, Septembre-
Octobre 1986, σελ. 39-92.
65. MATTERS A , " Les nouvelles formes de protectionisme
economiqueet les articles 30 et suivants du traite CEE"
Revue du Marche Commun (1983).
66. OCDE : " Traitement national des entreprises sous
control etranger " , Παρίσι 1985 .
67. PADDA T-SCHIOPPA : " Efficiency , stability and e-
quity . A strategy for the evolution of the Economic
System of the European Community " . Οξφόρδη 1987 .
68. PARDON J, L' Integration Financiere, Questions
Politiques , economiques juridiques et fiscales , Associa-
tion Belge de Banques, Aspects et documents, Ap.85, 1989
69. PARRALARDO A, Positiondes monopoles publics par rapport
aux monopoles prives , στο La replementation du comporte-
ment des monopoles et enterprises dominantes en droit
communautaire, College of Europe, Bruges 1977.
70. PARK YDONS , ZWIC JACK, " Διεθνής Τραπεζική Θεωρία και Πρακτι-
κή." Ένωση Ελληνικών Τραπεζών , Εκδόσεις Παπαζήση , Αθήνα 1989.

71. PELLETIER ROBERT : " A la recherche des paradis fiscaux europeens " Le Monde 5-11-1988 .
72. RIDDLE DOROTHY : " Service , led ,growth " Νέα Υόρκη 1986 σελ . 3-13 (κριτική εξέταση διαφόρων ορισμών των υπηρεσιών) .
73. SAUTTER C : " Les dents du geant " , 1987 .
74. SECHE J, La protection de l' investisseur en droit communautaire, στο Protection of the investor , FIDE, Λονδίνο 1980 .
75. SERVAIS DOMINIQUE, Un espace financier europeen, Commission de CE, Βρυξέλλες 1988.
76. SERIEYS, P., "Les banques marient les elephants. (Allemagne)", La Vie Francaise, Paris, No 2126, 10-16 Mars 1986, σελ. 20-21.
77. Symposium on Europe and the Future of Financial Services, Βρυξέλλες 5,6,7 Νοεμβρίου 1986 .
78. The Uruguay Round : " A Handbook on the multilateral Trade Negotiations " , Washington DC 1987 , το κεφάλαιο για τις υπηρεσίες (σ. 207-216) του καθηγητή JAGDISH BHAGWATI .
79. TOURNEUR, F., "Indications statistiques generales", Le Credit en Belgique 1975-1986, Revue de la Banque, No 2-3, Mars 1987, σελ. 19-28.
80. TRIFFIN R , The Future of the European Monetary System and the Ecu , Center of european Policy Studies.
81. Vers un marche unique des services financiers, banques, assurances et valeurs mobilières, Συνέδριο που οργανώθηκε από το Cahiers de Droit/ europeen στις 27 και 28/4/1989 στις Βρυξέλλες.
82. ZAVVOS G , L' act bancaire europeen objectif et consequences, Revue d' Economie Financiere, No 4, 1988 , σελ.52-67.
83. ZAVVOS G, "L' act bancaire europeen : objectifs et consequences" , Revue d' economie financiere Μάρτιος 1988.